

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

THVCYDIDES
HISTORIAE (LIB. V-VIID)

EDIDIT

C. HVDE

II

EDITIO MINOR

LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI

1049.223

THUCYDIDIS HISTORIAE

RECENSUIT

Sp

CAROLUS HUDE

VOL. II. LIBRI V—VIII

EDITIO MINOR

S. 324

int 2/1903

MCMX

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

833032/2

Biblioteka Główna

UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

1100638132

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

K 486 | 398 | 06

321

ΘΟΤΚΤΔΙΔΟΤ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ε.

Τοῦ δὲ ἐπιγιγνομένου θέρους αἱ μὲν ἐνιαύσιοι
σπουδαὶ διελέλυντο μέχρι Πυθίων· καὶ ἐν τῇ ἐκεχει-
ρόᾳ Ἀθηναῖοι Δῆλίους ἀνέστησαν ἐκ Δήλου, ἡγησά- 15
5 μενοι κατὰ παλαιάν τινα αἰτίαν οὐ καθαροὺς ὄντας
ἰερῶσθαι, καὶ ἅμα ἐλλιπὲς σφίσιν εἶναι τοῦτο τῆς
καθάρσεως, ἢ πρότερον μοι δεδήλωται ὡς ἀνελόντες
τὰς θήκας τῶν τεθνεώτων δρῶσις ἐνδιμισαν ποιῆσαι.
καὶ οἱ μὲν Δῆλοι | Ἀτραμύττειον Φαρνάκου δόντος 20
10 αὐτοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ φωκησαν, οὕτως ὡς ἔκαστος ὁμητο.

Κλέων δὲ Ἀθηναίους πείσας ἐσ τὰ ἐπὶ Θράκης 2
χωρία ἔξεπλευσε μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν, Ἀθηναίων μὲν
δπλίτας ἔχων διακοσίους καὶ χιλίους καὶ ἵππεας τρια-
κοσίους, | τῶν δὲ ἔνυμμάχων πλείους, ναῦς δὲ τριάκοντα. 25
15 σχῶν δὲ ἐσ Σκιώνην πρῶτον ἔτι πολιορκουμένην καὶ 2
προσλαβὼν αὐτόθεν ὄπλίτας τῶν φρουρῶν, κατέπλευσεν
ἐσ τὸν Κωφὸν λιμένα, τῶν Τορωναίων ἀπέχοντα οὐ
πολὺ τῆς πόλεως. ἐκ δ' αὐτοῦ, αἰσθόμενος ὑπ' αὐτο- 3
μόλων | δτι οὔτε Βρασίδας ἐν τῇ Τορωνῇ οὔτε οἱ 30
20 ἐνόντες ἀξιόμαχοι εἴεν, τῇ μὲν στρατιῷ τῇ πεζῇ ἐχώρει 317
ἐσ τὴν πόλιν, ναῦς δὲ περιέπεμψε δέκα *(εἰς)* τὸν λι-
μένα περιπλεῖν. καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα πρῶτον +
ἀφικνεῖται, ὃ προσπεριέβαλε τῇ πόλει ὁ Βρασίδας ἐντὸς
βουλόμενος ποιῆσαι τὸ προάστειον καὶ διελὼν τοῦ 5

παλαιοῦ τείχους μίαν αὐτὴν ἐποίησε πόλιν. βοηθή- 3
 σαντες δὲ ἐς αὐτὸν Πασιτελίδας τε δὲ Λακεδαιμόνιος
 ἄρχων καὶ ἡ παροῦσα φυλακὴ προσβαλόντων τῶν Ἀθη-
 ναίων ἦμένοντο. καὶ ὡς ἐβιάζοντο καὶ αἱ νῆσες ἅμα
 5 περιέπλεον <αἱ> ἐς τὸν λιμένα περιπεμφθεῖσαι, δείσας 10
 δὲ Πασιτελίδας μὴ αἴ τε νῆσες φθάσωσι λαβοῦσαι ἐρη-
 μον τὴν πόλιν καὶ τοῦ τειχίσματος ἀλισκομένου ἐγκα-
 ταληφθῆ, ἀπολιπὼν αὐτὸν δρόμῳ ἔχώρει ἐς τὴν πόλιν.
 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι φθάνουσιν οἵ τε ἀπὸ τῶν νεῶν ἐλόν- 2
 10 τες τὴν Τορώνην καὶ δὲ πεξὸς ἐπισπόμενος αὐτοβοεῖ, 15
 κατὰ τὸ διηρημένον τοῦ παλαιοῦ τείχους ἔννεσπεσάν.
 καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν Πελοποννησίων καὶ
 Τορωναίων εὐθὺς ἐν χερσί, τοὺς δὲ ξῶντας ἐλαύον
 καὶ Πασιτελίδαν τὸν ἄρχοντα. Βρασίδας δὲ ἐβοήθει 3
 15 μὲν τῇ Τορώνῃ, αἰσθόμενος δὲ καθ' ὅδὸν ἑαλωκυῖαν 20
 ἀνεχώρησεν, ἀποσχὼν τεσσαράκοντα μάλιστα σταδίους
 μὴ φθάσαι ἐλθῶν. δὲ Κλέων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τρο- 4
 παῖά τε ἔστησαν δύο, τὸ μὲν κατὰ τὸν λιμένα, τὸ δὲ
 πρὸς τῷ τειχίσματι, καὶ τῶν Τορωναίων γυναικας μὲν
 20 καὶ παῖδας ἥνδροπόδισαν, αὐτοὺς δὲ καὶ Πελοπον- 25
 ησίους καὶ εἰς ἄλλος Χαλκιδέων ἵν, ἔνυπαντας ἐς
 ἐπτακοσίους, ἀπέπεμψαν ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ αὐτοῖς
 τὸ μὲν Πελοποννήσιον ὕστερον ἐν ταῖς γενομέναις
 σπουδαῖς ἀπῆλθε, τὸ δὲ ἄλλο ἐκομίσθη ὑπὲρ Ὁλυνθίων,
 25 ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς λυθεῖς. εἶλον δὲ καὶ Πάνακτον | Ἀθη- 30
 ναίων ἐν μεθορίοις τείχος Βοιωτοὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν
 χρόνον προδοσίᾳ. καὶ δὲ μὲν Κλέων φυλακὴν καταστη- 6
 σάμενος τῆς Τορώνης ἄρας περιέπλει τὸν Ἀθων ὡς
 ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν.

30 Φαλαξ δὲ δὲ οἱ Ἐρασιτράτον τρίτος αὐτὸς Ἀθηναίων 4
 πεμπόντων ναυσὶ δύο ἐς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πρεσβευ-

|τῆς ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔξεπλευσεν. Λεοντῖνοι γὰρ³¹⁸
 ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν ἔύμ-
 βασιν πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς καὶ ὁ δῆμος
 τὴν γῆν ἐπενόει ἀναδάσασθαι. οἱ δὲ δυνατοὶ αἰσθό-³
 5 μενοι Συρακοσίους τε ἐπάγονται καὶ ἐκβάλλουσι τὸν⁵
 δῆμον. καὶ οἱ μὲν ἐπλανήθησαν ὡς ἕκαστοι· οἱ δὲ
 δυνατοὶ διολογήσαντες Συρακοσίους καὶ τὴν πόλιν
 ἐκλιπόντες καὶ ἐρημώσαντες Συρακούσας ἐπὶ πολιτείᾳ
 ὥκησαν. καὶ ὕστερον πάλιν αὐτῶν τινες διὰ τὸ μὴ⁴
 10 ἀρέσκεσθαι ἀπολιπόντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν Φωκέας¹⁰
 τε, τῆς πόλεως τι τῆς Λεοντίνων χωρίον καλούμενον,
 καταλαμβάνουσι καὶ Βοικιννίας, ὃν ερυμα ἐν τῇ Λεον-
 τίνῃ. καὶ τῶν τοῦ δῆμου τότε ἐκπεσόντων οἱ πολλοὶ¹⁵
 ἥλθον ὡς αὐτούς, καὶ καταστάντες ἐκ τῶν τειχῶν ἐπο-
 15 λέμουν. ἂν πυνθανόμενοι οἱ | Ἀθηναῖοι τὸν Φαίακα¹⁵
 πέμπουσιν, εἴ πως πείσαντες τοὺς σφίσιν ὅντας αὐτόθι
 ἔνυμαχούς καὶ τοὺς ἄλλους, ἢν δύνωνται, Σικελιώτας
 κοινῇ, ὡς Συρακοσίων δύναμιν περιποιούμενων, ἐπι-
 στρατεῦσαι, διασώσειαν τὸν δῆμον τῶν Λεοντίνων.
 20 ὁ δὲ Φαίαξ ἀφικόμενος τοὺς μὲν Καμαριναίους πείθει⁶²⁰
 καὶ Ἀκραγαντίνους, ἐν δὲ Γέλα ἀντιστάντος αὐτῷ τοῦ
 πράγματος οὐκέτι ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἐρχεται, αἰσθό-
 μενος οὐκ ἀν πειθεῖν αὐτούς, ἀλλ' ἀναχωρήσας διὰ
 τῶν Σικελῶν ἐς Κατάνην, καὶ ἅμα ἐν τῇ παρόδῳ καὶ
 25 ἐς τὰς Βοικιννίας ἐλθὼν καὶ παραθαρσύνας, ἀπέπλει.
 ἐν | δὲ τῇ παρακομιδῇ τῇ ἐς τὴν Σικελίαν καὶ πάλιν⁵²⁵
 ἀναχωρήσει καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τισὶ πόλεσιν ἐχρημάτισε
 περὶ φιλίας τοῖς Ἀθηναῖοις, καὶ Λοκρῶν ἐντυγχάνει
 τοῖς ἐκ Μεσσηνῆς ἐποικοις ἐκπεπτωκόσιν, οἵ μετὰ τὴν
 30 Σικελιωτῶν διολογίαν στασιασάντων Μεσσηνίων καὶ
 ἐπαγγαγομένων τῶν ἑτέρων Λοκροὺς ἐποικοι ἔξεπέμ-³⁰

φθησαν καὶ ἐγένετο Μεσσήνη Λοκρῶν τινα χρόνον.
 τούτοις οὖν δὲ Φαίαξ ἐντυχὼν [τοῖς] κομιζομένοις οὐκ²
 ἡδίκησεν· ἐγεργένητο γὰρ τοῖς Λοκροῖς πρὸς αὐτὸν ὁμο-
 λογία ξυμβάσεως πέρι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. μόνοι³
 5 γὰρ τῶν ξυμμάχων, δτε Σικελιῶται ξυνηλλάσσοντο,³⁵
 οὐκ ἐσπείσαντο | Ἀθηναίους, οὐδ' ἀν τότε, εἰ μὴ αὐτοὺς³¹⁹
 κατεῖχεν δὲ πρὸς Ἰπανιᾶς καὶ Μεδμαίους πόλεμος, διμό-
 ρους τε ὅντας καὶ ἀποίκους. καὶ δὲ μὲν Φαίαξ ἐσ τὰς
 Ἀθηναῖς χρόνῳ ὑστερον ἀφίκετο.

10 | 'Ο δὲ Κλέων ὡς τότε ἀπὸ τῆς Τορώνης περιέπλευ-⁶
 σεν ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν, δρμώμενος ἐκ τῆς Ἡιόνος⁵
 Σταγίρω φ μὲν προσβάλλει Ἀνδρίων ἀποικία καὶ οὐχ
 εἶλε, Γαληψὸν δὲ τὴν Θασίων ἀποικίαν λαμβάνει κατὰ
 κράτος. καὶ πεύψας ὡς Περδίκαν πρέσβεις, δπως²
 15 παραγένοιτο στρατιᾶ κατὰ τὸ ξυμμαχικόν, καὶ ἐσ τὴν¹⁰
 Θράκην ἄλλους παρὰ Πολλῆν τὸν Ὁδομάντων βασιλέα,
 ἀξοντας μισθοῦ Θρᾶκας ὡς πλειστους, αὐτὸς ἡσύχαζε
 περιμένων ἐν τῇ Ἡιόνι. Βρασίδας δὲ πυνθανόμενος³
 ταῦτα ἀντεκάθητο καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ Κερδυλίῳ· ἔστι δὲ
 20 τὸ | χωρίον τοῦτο Ἀργιλῶν ἐπὶ μετεώρου πέραν τοῦ¹⁵
 ποταμοῦ οὐ πολὺ ἀπέχον τῆς Ἀμφιπόλεως, καὶ κατε-
 φαίνετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἀν ἔλαθεν αὐτὸν
 δρμώμενος δὲ Κλέων τῷ στρατῷ· δπερ προσεδέχετο
 ποιῆσεν αὐτόν, ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν ὑπεριδόντα σφῶν
 25 τὸ πλῆθος τῇ παρούσῃ στρατιᾷ ἀναβήσεσθαι. ἀμα²⁰
 δὲ καὶ παρεκκενάζετο Θρᾶκάς τε μισθωτούς πεντα-
 κοσίους καὶ χιλίους καὶ τοὺς Ἡδῶνας πάντας παρα-
 καλῶν, πελταστὰς καὶ ἵππεας· καὶ Μυρκινίων καὶ⁵
 Χαλκιδέων χιλίους πελταστὰς εἶχε πρὸς τοῖς ἐν Ἀμφι-
 30 πόλει. τὸ δ' δπλιτικὸν ξύμπαν ἡθροισθη δισχίλιοι²⁵
 μάλιστα καὶ ἵππης Ἑλληνες τριακόσιοι. τούτων Βρα-

σίδας μὲν ἔχων ἐπὶ Κερδυλίῳ ἐκάθητο ἐσ πεντακο-
 σίους καὶ χιλίους, οἱ δὲ ἄλλοι ἐν Ἀμφιπόλει μετὰ
 Κλεαρχίδον ἐτετάχατο. δ δὲ Κλέων τέως μὲν ἡσύχαξεν, 7
 ἐπειτα ἡναγκάσθη ποιῆσαι διπερ δ | Βρασίδας προσε- 30
 5 δέχετο. τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων μὲν τῇ ἑδρᾷ, 2
 ἀναλογιζομένων δὲ τὴν ἐκείνουν ἡγεμονίαν πρὸς οἴαν
 ἐμπειρίαν καὶ τόλμαν μετὰ οἵας ἀνεπιστημοσύνης καὶ
 μαλακίας γενήσοιτο καὶ οἰκοδεν ὡς ἀκοντες αὐτῷ
 ἔννεξῆλθον, αἰσθόμενος τὸν θροῦν καὶ οὐ βουλόμενος 320
 10 αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθημένους βαρύνεσθαι,
 ἀναλαβὼν ἥγεν. καὶ ἔχοντα τῷ τρόπῳ φέρει καὶ 3
 ἐσ τὴν Πύλον εὐτυχήσας ἐπίστευσέ τι φρονεῖν· ἐσ μά-
 χην μὲν γὰρ οὐδὲ ἥλπισεν οἱ ἐπεξιέναι οὐδένα, κατὰ |
 θέαν δὲ μᾶλλον ἔφη ἀναβαίνειν τοῦ χωρίου, καὶ τὴν 5
 15 μείζω παρασκευὴν περιέμεινεν, οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ,
 ἦν ἀναγκάξηται, περισχήσων, ἀλλ' ὡς κύκλῳ περιστὰς
 βίᾳ αἰοήσων τὴν πόλιν. ἐλθών τε καὶ καθίσας ἐπὶ 4
 λόφου καρτεροῦ πρὸ τῆς Ἀμφιπόλεως τὸν στρατόν,
 αὐτὸς ἐθεᾶτο | τὸ λιμνῶδες τοῦ Στρυμόνος καὶ τὴν 10
 20 θέσιν τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν Θράκην ὡς ἔχοι. ἀπιέναι 5
 τε ἐνόμιζεν, δόπταν βούληται, ἀμαχεῖ· καὶ γὰρ οὐδὲ
 ἔφαίνετο οὔτ' ἐπὶ τοῦ τείχους οὐδεὶς οὔτε κατὰ πύ-
 λας ἔξηει, κεκλημέναι τε ἥσαν πᾶσαι. ὥστε καὶ μη-
 κανὰς διτι οὐκ ἀνῆλθεν ἔχων, | ἀμαρτεῖν ἐδόκει· ἐλεῖν 15
 25 γὰρ ἀν τὴν πόλιν διὰ τὸ ἐρῆμον. δ δὲ Βρασίδας 8
 εὐθὺς ὡς εἶδε κινούμενους τοὺς Ἀθηναίους, καταβὰς
 καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου ἐσέρχεται ἐσ τὴν Ἀμφι-
 πόλιν. καὶ ἐπεξοδον μὲν καὶ ἀντίταξιν οὐκ ἐποιῆσατο 2
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, δεδιὼς τὴν | αὐτοῦ παρασκευὴν 20
 30 καὶ νομίζων ὑποδεεστέρους εἶναι, οὐ τῷ πληθει (ἀντί-
 παλα γάρ πως ἦν), ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι (τῶν γὰρ Ἀθη-

ναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἔξηλθε, καὶ Λημνίων
καὶ Ἰμβρίων τὸ ιράτιστον), τέχνῃ δὲ παρεσκευάζετο
ἐπιθησόμενος. εἰ γὰρ δεῖξεις τοῖς ἐναντίοις | τό τε ³
πλῆθος καὶ τὴν ὅπλισιν ἀναγκαίαν οὖσαν τῶν μεθ'
5 ἑαυτοῦ, οὐκ ἀν ἥγεῖτο μᾶλλον περιγενέσθαι ἢ ἀνευ
προσφεώς τε αὐτῶν καὶ μὴ ἀπὸ τοῦ ὄντος καταφρο-
νήσεως. ἀπολεξάμενος οὖν αὐτὸς πεντήκοντα καὶ ἑκα-
τὸν ὅπλιτας, καὶ τοὺς ἄλλους Κλεαρόδα προστάξας,
ἔβουλεύετο ἐπιχειρεῖν αἰφνιδίως, πρὸν ἀπελθεῖν τοὺς ³⁰
10 Ἀθηναίους, οὐκ ἀν νομίζων δμοίως αὐτοὺς ἀπολαβεῖν
αὐθις μεμονωμένους, εἰ τύχοι ἐλθοῦσα αὐτοῖς ἡ βοη-
θεία. | ξυγκαλέσας δὲ τοὺς πάντας στρατιώτας καὶ βου- ³²¹
λόμενος παραθαρσῦναι τε καὶ τὴν ἐπίνοιαν φράσαι
ἔλεγε τοιάδε.

15 „Ἄνδρες Πελοποννήσιοι, ἀπὸ μὲν οἵας χώρας ἦκο- 9
μεν, ὅτι αἱεὶ διὰ τὸ εὕψυχον ἐλευθέρας, καὶ ὅτι Δω-
ριῆς μέλλετε "Ισσει μάχεσθαι, ὃν εἰώθατε ιρείσσους 5
εἶναι, ἀρνεῖτω βραχέως δεδηλωμένον· τὴν δὲ ἐπιχει-
ροῦσιν ὡς τρόπῳ διανοοῦμαι ποιεῖσθαι διδάξω, ἵνα μὴ
20 τῷ τὸ κατ' ὀλίγον καὶ μὴ ἀπαντας κινδυνεύειν ἐνδεεῖς
φανιόμενον ἀτολμίαν παράσχῃ. τοὺς γὰρ ἐναντίους ³
εικάζω | καταφρονήσει τε ἡμῶν καὶ οὐκ ἀν ἐλπίσαντας 10
ώς ἀν ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐς μάχην, ἀναβῆναι τε
πρὸς τὸ χωρίον καὶ νῦν ἀτάκτως κατὰ θέαν τετραμ-
25 μένους διηγωρεῖν. δοτις δὲ τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας ⁴
τῶν ἐναντίων κάλλιστα ἰδὼν καὶ ἀμα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ
δύναμιν τὴν | ἐπιχείρησιν ποιεῖται μὴ ἀπὸ τοῦ προ- ¹⁵
φανοῦς μᾶλλον καὶ ἀντιπαραταχθέντος ἢ ἐκ τοῦ πρὸς
τὸ παρὸν ξυμφέροντος, πλεῖστ' ἀν δρθοῦτο καὶ τὰ ⁵
30 κλέμματα ταῦτα καλλίστην δόξαν ἔχει ἡ τὸν πολέμιον
μάλιστ' ἀν τις ἀπατήσας τοὺς φίλους μέγιστ' ἀν ὥφε-

λήσειεν. ἔως οὖν ἔτι | ἀπαράσκενοι θαρσοῦσι καὶ τοῦ²⁰ ὑπαπιέναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος, ἐξ ὧν ἐμοὶ φαίνονται, τὴν διάνοιαν ἔχουσιν, ἐν τῷ ἀνειμένῳ αὐτῶν τῆς γνώμης καὶ ποὺν ξυνταθῆναι μᾶλλον τὴν δόξαν, ἐγὼ μὲν 5 ἔχων τοὺς μετ' ἐμαυτοῦ καὶ φθάσας, ἦν δύνωμαι, προσπεσοῦμαι δρόμῳ | κατὰ μέσον τὸ στράτευμα· σὺ²⁵ 7 δέ, Κλεαρχίδα, ὕστερον, δταν ἐμὲ δρᾶς ἥδη προσκείμενον καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς φοβοῦντα αὐτούς, τοὺς μετὰ σεαυτοῦ τοὺς τέ τ' Ἀμφιπολίτας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους 10 ἄγων αἰφνιδίως τὰς πύλας ἀνοίξας ἐπεκθεῖν καὶ ἐπείγεσθαι ὡς τάχιστα ξυμμεῖξαι. ἐλπὶς γὰρ μάλιστα³⁰ 8 αὐτοὺς οὕτως φοβηθῆναι· τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕστερον δεινότερον τοῖς πολεμοῖσι τοῦ παρόντος καὶ μαχομένου. καὶ αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνουν, ὅσπερ σε εἰκὸς ὄντα⁹ 15 Σπαρτιάτην, καὶ ὑμεῖς, ὃ ἀνδρες ξύμμαχοι, ἀκολουθήσατε ἀνδρείως, καὶ νομίσατε *(τρία)* εἶναι | τοῦ καλῶς³⁵ πολεμεῖν, τὸ ἐθέλειν καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι καὶ *(τὸ)* τοῖς | ἄρχουσι πελθεσθαι, καὶ τῇδε ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ ἡ³²² 20 ἀγαθοῖς γενομένοις ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν καὶ Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις κεκλησθαι, ἢ Ἀθηναίων τε δούλοις, ἢν τὰ ἄριστα ἀνευ ἀνδραποδισμοῦ ἢ θανατώσεως πράξητε, | καὶ δουλείαν χαλεπωτέραν ἢ ποὺν εἰχετε,⁵ 25 τοῖς δὲ λοιποῖς Ἑλλησι καλυταῖς γενέσθαι ἐλευθερώσεως. ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς μαλακισθῆτε, δρῶντες περὶ¹⁰ 30 ὅστιν δ ἀγών ἔστιν, ἐγὼ τε δεῖξω οὐ παραινέσαι οἵσις τε ὧν μᾶλλον τοῖς πέλας ἢ καὶ αὐτὸς ἔργῳ ἐπεξελθεῖν.“

| Ο μὲν Βρασίδας τοσαῦτα εἰπὼν τὴν τε ἔξοδον¹⁰ παρεκενάζετο αὐτὸς καὶ τοὺς ἄλλους μετὰ τοῦ Κλεαρχίδα καθίστη ἐπὶ τὰς Θρακίας καλουμένας τῶν πυλῶν, 30 ὅπως ὕσπερ εἰρητο ἐπεξίοιεν. τῷ δὲ Κλέωνι, φανεροῦ γενομένου αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου καταβάντος

καὶ ἐν τῇ | πόλει, ἐπιφανεῖ οὕσῃ ἔξωθεν, περὶ τὸ 15
 ἱερὸν τῆς Ἀθηναίας θυμούμενου καὶ ταῦτα πράσσοντος,
 ἀγγέλλεται (προυκεχωρήκει γὰρ τότε κατὰ τὴν θέαν)
 δῖτι ἡ τε στρατιὰ ἅπασα φανερὰ τῶν πολεμίων ἐν τῇ
 5 πόλει καὶ ὑπὸ τὰς πύλας ἵππων τε πόδες πολλοὶ καὶ
 ἀνθρώπων ὡς ἔξιόντων ὑποφαίνονται. δ δὲ ἀκούσας ²⁰
 ἐπῆλθε, καὶ ὡς εἰδεν, οὐ βουλόμενος μάχη διαγωνί-
 σασθαι πρὸν οἱ καὶ τοὺς βοηθούς ἤκειν καὶ οἱόμενος
 φθῆσεσθαι ἀπελθὼν, σημαίνειν τε ἄμα ἐκέλευεν ἀνα-
 10 χώρησιν καὶ παρήγελλε τοῖς ἀπιοῦσιν ἐπὶ τὸ εὐώνυ-
 μον κέρας, ὥσπερ μόνον οἶδον | τ' ἦν, ὑπάγειν ἐπὶ τῆς ²⁵
 Ἡιόνος. ὡς δ' αὐτῷ ἐδόκει σχολῆ γίγνεσθαι, αὐτὸς +
 ἐπιστρέψας τὸ δεξιὸν καὶ τὰ γυμνὰ πρὸς τοὺς πολε-
 μίους δοὺς ἀπῆγε τὴν στρατιάν. καν τούτῳ Βρασίδας ⁵
 15 ὡς δρᾶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ στρατευμα τῶν Ἀθηναίων
 κινούμενον, λέγει τοῖς μεθ' ἐαντοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ³⁰
 δῖτι „Οἱ ἀνδρες ἡμᾶς οὐ μένουσιν δῆλοι δὲ τῶν τε
 δοράτων τῇ κινήσει καὶ τῶν κεφαλῶν· οἵς γὰρ ἀν
 τούτο γίγνηται, οὐκ εἰώθασι μένειν τοὺς ἐπιόντας.
 20 ἀλλὰ τάς τε πύλας τις ἀνοιγέτω ἐμοὶ ἃς εἰρηται, καὶ
 ἐπεξίωμεν ὡς τάχιστα θαρσοῦντες.“ καὶ δ | μὲν κατὰ ³⁵
 τὰς ἐπὶ τὸ σταύρωμα πύλας καὶ τὰς πρώτας τοῦ
 μακροῦ τελχους τότε ὄντος ἔξελθὼν ἔθει δρόμῳ τὴν |
 δόδὸν ταύτην εὐθεῖαν ἥπερ νῦν κατὰ τὸ καρτερώτατον ³²³
 25 τοῦ χωρίου λόντι τροπαῖον ἔστηκε, καὶ προσβαλὼν
 τοῖς Ἀθηναίοις, πεφοβημένοις τε ἄμα τῇ σφετέρᾳ
 ἀταξίᾳ καὶ τὴν τόλμαν αὐτοῦ ἐκπεπληγμένοις, κατὰ
 μέσον τὸ στρατευμα, τρέπει· καὶ δ Κλεαρίδας, ὥσπερ ⁵
 εἰρητο, ἄμα κατὰ τὰς Θρακίας πύλας ἐπεξελθὼν τῷ
 30 στρατῷ ἐπεφέρετο. ἔννεβῃ τε τῷ ἀδοκήτῳ καὶ ἔξαπ-
 νης ἀμφοτέρωθεν τοὺς Ἀθηναίους θορυβηθῆναι· καὶ ⁸

τὸ μὲν εὐώνυμον κέρας αὐτῶν, τὸ πρὸς τὴν Ἡιόνα,
ὅπερ δὴ καὶ | προσκεχωρήκει, εὐθὺς ἀπορραγέν ἔφευγε 10
(καὶ δὲ Βρασίδας ὑποχωροῦντος ἥδη αὐτοῦ ἐπιπαριῶν
τῷ δεξιῷ τιτρώσκεται, καὶ πεσόντα αὐτὸν οἱ μὲν Ἀθη-
5 ναῖοι οὐκ αἰσθάνονται, οἱ δὲ πλησίον ἄραντες ἀπῆ-
νεγκαν), τὸ δὲ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ἔμενε [τε] μᾶλλον.
καὶ δὲ μὲν Κλέων, ὡς τὸ πρῶτον οὐ διενοεῖτο μένειν, 15
εὐθὺς φεύγων καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ Μυρκινίου πελ-
ταστοῦ ἀποθνήσκει, οἱ δὲ αὐτοῦ ἔνστραφέντες διπλῖται
10 ἐπὶ τὸν λόφον τὸν τε Κλεαρίδαν ἡμέραντο καὶ διὰ ἣ
τοῖς προσβαλόντα, καὶ οὐ πρότερον ἐνέδοσαν πρὸν ἢ τε
Μυρκινία καὶ ἡ | Χαλκιδικὴ ἵππος καὶ οἱ πελτασταὶ 20
περιστάντες καὶ ἐβακοντίζοντες αὐτοὺς ἔτρεψαν. οὕτω 10
δὴ τὸ στράτευμα πᾶν ἥδη τῶν Ἀθηναίων φυγὸν χαλε-
15 πῶς καὶ πολλὰς δόδοις τραπόμενοι κατὰ *τὰ* ὅρη,
ὅσοι μὴ διεφθάρησαν ἢ αὐτίκα ἐν χερσὶν ἢ ὑπὸ τῆς
Χαλκιδικῆς ἵππου καὶ τῶν | πελταστῶν, οἱ λοιποὶ ἀπε- 25
κομίσθησαν ἐς τὴν Ἡιόνα. οἱ δὲ τὸν Βρασίδαν ἄραντες 11
ἐκ τῆς μάχης καὶ διασώσαντες ἐς τὴν πόλιν ἔτι ἔμ-
20 πνουν ἐσεκόμισαν· καὶ ἥσθετο μὲν ὅτι νικῶσιν οἱ
μεθ' αὐτοῦ, οὐ πολὺ δὲ διαλιπῶν ἐτελεύτησεν· καὶ ἡ 12
ἄλλη στρατιὰ ἀναχωρήσασα μετὰ | τοῦ Κλεαρίδου ἐκ τῆς 30
διώξεως νεκρούς τε ἐσκύλευσε καὶ τροπαῖον ἔστησεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Βρασίδαν οἱ ἔνυμαχοι πάντες 11
25 ἔνν ὅπλοις ἐπισπόμενοι δημοσίᾳ ἔθαψαν ἐν τῇ πόλει
πρὸ τῆς νῦν ἀγορᾶς οὔσης· καὶ τὸ λοιπὸν οἱ Ἀμφι-
πολῖται περιερχάντες αὐτοῦ τὸ μνῆμεῖον ὡς ἥρων τε 35
ἐντέμνουσι καὶ τιμᾶς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους
θυσίας, καὶ τὴν ἀποικίαν ὡς οἰκιστῇ | προσέδεσαν 324
30 καταβαλόντες τὰ Ἀγνώνεια οἰκοδομήματα καὶ ἀφα-
νίσαντες εἰ τι μημόσυνόν που ἔμελλεν αὐτοῦ τῆς

οἰκίσεως περιέσεσθαι, νομίσαντες τὸν μὲν Βρασίδαν σωτῆρά τε σφῶν γεγενῆσθαι καὶ ἐν τῷ παρόντι | ἀμα 5 τὴν τῶν Λακεδαιμονίων ἔνυμαχίαν φόβῳ τῶν Ἀθηναίων θεραπεύοντες, τὸν δὲ Ἀγνωτανα κατὰ τὸ πολέμιον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἀν δομοίως σφίσι ἔνυμφόρως οὐδ' ἀν ἡδέως τὰς τιμὰς ἔχειν. καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς Ἀθηναίοις ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀθηναίων μὲν 2 περὶ | ἔξακοσίους, τῶν δ' ἐναντίων ἑπτά, διὰ τὸ μὴ ἐκ 10 παρατάξεως, ἀπὸ δὲ τοιαύτης ἔνυντυχίας καὶ προεκφοβήσεως τὴν μάχην μᾶλλον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν οἱ μὲν ἐπ' οἶκου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ μετὰ τοῦ Κλεαρίδου τὰ περὶ τὴν Ἀμφίπολιν καθίσταντο.

| Καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τελευτῶντος Ἀρμφίας καὶ Αὐτοχαρίδας καὶ Ἐπικυδίδας 15 Λακεδαιμόνιοι ἐσ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία βοήθειαν ἦγον ἐνακοσίων διπλιτῶν, καὶ ἀφικόμενοι ἐσ Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχῖνι καθίσταντο δ τι αὐτοῖς ἐδόκει μὴ καλῶς ἔχειν. | ἐνδιατριβόντων δὲ αὐτῶν ἔτυχεν ἡ μάχη αὔτη 20 γενομένη, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς μέχρι μὲν 13 Πιερίου τῆς Θεσσαλίας διηλθον οἱ περὶ τὸν Ῥαμφίαν, καλυνόντων δὲ τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἀμα Βρασίδου τεθνεῶτος, φέρο ἦγον τὴν στρατιάν, ἀπετράποντο ἐπ' οἶκου, νομίσαντες οὐδένα καιρὸν ἔτι εἶναι, τῶν τε Ἀθηναίων ἥσση ἀπεληλυθότων καὶ οὐκ ἀξιόχοεων αὐτῶν δυτῶν τι ἀν κακεῖνος ἐπενόει. μάλιστα δὲ ἀπῆλθον εἰδότες τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅτε ἔξῆσαν, πρὸς | τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην ἔχοντας. 30

Ἔνυνθη τε εὐθὺς μετὰ τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην 14 καὶ τὴν Ῥαμφίου ἀναχώρησιν ἐκ Θεσσαλίας ὥστε πολέμου μὲν μηδὲν ἔτι ἄψασθαι μηδετέρους, πρὸς δὲ

τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πληγέντες ἐπὶ τε τῷ Δηλίῳ καὶ δι' δλίγου αὐθις ²⁵ ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ οὐκ ἔχοντες τὴν ἐλπίδα τῆς ὁώμης πιστὴν ἔτι, ἥπερ οὐ προσεδέχοντο πρότερον τὰς σπουδάς, δοκοῦντες τῇ παρούσῃ εὐτυχίᾳ καθυπέρερτοι γενήσεσθαι (καὶ τὸν ἔνυμάχους ἄμα ἐδέδισαν σφῶν μὴ ² διὰ τὰ σφάλματα ἐπαιρόμενοι | ἐπὶ πλέον ἀποστῶσι, ⁵ μετεμέλοντό τε ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καλῶς παρασχὸν οὐκ ἔνυνέβησαν), οἱ δ' αὖτε Λακεδαιμόνιοι παρὰ γνώμην ³ μὲν ἀποβαίνοντοσ σφίσι τοῦ πολέμου, ἐν φέροντο δλίγων ἐτῶν καθαιρήσειν τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν εἰ τὴν γῆν τείνοιεν, περιπεσόντες δὲ τῇ ἐν τῇ ¹⁰ νῆσῳ ἔνυμφορῷ, οἵα οὕπω ἐγεγένητο τῇ Σπάρτῃ, καὶ ληστευομένης τῆς χώρας ἐκ τῆς Πύλου καὶ Κυθήρων, ¹⁵ αὐτομολούντων τε τῶν Ἑλλώτων καὶ αἰεὶ προσδοκίας οὕσης μή τι καὶ οἱ ὑπομένοντες τοῖς ἔξω πίσυνοι πρὸς τὰ παρόντα σφίσιν, ὥσπερ καὶ | πρότερον, νεωτερίσω- ¹⁵ σιν· ἔνυνέβαινε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀργείους αὐτοῖς τὰς ⁴ τριακοντούτεις σπουδὰς ἐπ' ἔξόδῳ εἶναι, καὶ ἀλλας οὐκ ²⁰ ἥθελον σπένδεσθαι οἱ Ἀργεῖοι, εἰ μή τις αὐτοῖς τὴν Κυνουρίαν γῆν ἀποδώσει ([Ἄστ'] ἀδύνατα <δ>) εἶναι ἐφαίνετο Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις ἄμα πολεμεῖν), τῶν ²⁵ τε ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ὑπώπτευον τινας ἀποστῆσεσθαι πρὸς τοὺς Ἀργείους, δῆπερ καὶ ἐγένετο. ταῦτ' ¹⁵ ²⁵ οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἡ ἔνυμβασις, καὶ οὐχ ἥσσον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι. ²⁵ ἥσαν γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοι τε καὶ τὸ δμοίως σφίσι ἔνυγγενεῖς. ἥρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ ² ³⁰ τὴν ἀλωσιν αὐτῶν πράσσειν, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὕπως ἥθελον, εὖ φερόμενοι, ἐπὶ τῇ ἵση καταλύεσθαι. σφα-

λέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῷ Αἰγαῖῳ παραχρῆμα οἱ Λακεδαι- 30
 μόνιοι γνόντες νῦν μᾶλλον ἀν ἐνδεξαμένους ποιοῦνται
 τὴν ἐνιαύσιον ἐκεχειρίαν, ἐν ᾧ ἔδει ξυνιόντας καὶ περὶ
 τοῦ πλείονος [χρόνου] βουλεύεσθαι. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ 16
 5 ἐν Ἀμφιπόλει ἥσσα τοῖς Ἀθηναίοις ἐγεγένητο καὶ
 ἐτεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασίδας, οἵπερ ἀμφοτέρωθεν |
 μάλιστα ἡναυτοῦντο τῇ εἰρήνῃ, διὸν διὰ τὸ εὐτυχεῖν 35
 τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, διὸν δὲ γενομένης
 ἥσυχλας καταφανέστερος νομίζων ἀν εἶναι κακουργῶν 326
 10 καὶ ἀπιστότερος διαβάλλων, τότε δὴ ἐκατέρᾳ τῇ πόλει
 σπεύδοντες τὰ μάλιστ' αὐτὴν [ἥγεμονίαν] Πλειστοάναξ
 τε δι Παυσανίου, βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, καὶ Νικίας
 δι Νικηφόρου, πλεῖστα τῶν τότε εὖ φερόμενος ἐν στρα- 5
 τηγίαις, πολλῷ δὴ μᾶλλον προυθυμοῦντο, Νικίας μὲν
 15 βουλόμενος, ἐν ὦ ἀπαθῆς ἦν καὶ ἡξιοῦτο, διασώσασθαι
 τὴν εὐτυχίαν, καὶ ἐσ τε τὸ αὐτίκα πόνων πεπαῦσθαι
 καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς πολίτας παῦσαι, καὶ τῷ μέλλοντι |
 χρόνῳ καταλιπεῖν ὄνουα ὡς οὐδὲν σφῆλας τὴν πόλιν 10
 διεγένετο, νομίζων ἐκ τοῦ ἀκινδύνου τοῦτο ξυμβαί-
 20 νειν καὶ δστις ἐλάχιστα τύχῃ αὐτὸν παραδίδωσι, τὸ
 δὲ ἀκίνδυνον τὴν εἰρήνην παρέχειν. Πλειστοάναξ δὲ
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβαλλόμενος περὶ τῆς καθόδου
 καὶ ἐσ ἐνθυμίαν τοῖς Λακεδαιμονίοις αἰεὶ προβαλλό- 15
 μενος ὑπ' αὐτῶν, δπότε τι πταίσειαν, ὡς διὰ τὴν ἐκεί-
 25 νου καθόδον παρακομηθεῖσαν ταῦτα ξυμβαίνοι. τὴν 2
 γὰρ πρόμαντιν τὴν ἐν Δελφοῖς ἐπητιῶντο αὐτὸν πεῖ-
 σαι μετ' Ἀριστοκλέους τοῦ ἀδελφοῦ ὥστε χρῆσαι Λακε-
 δαιμονίοις ἐπὶ | πολὺ τάδε θεωροῖς ἀφικνουμένοις, 20
 Λιὸς υἱοῦ ἡμιθέου τὸ σπέρμα ἐκ τῆς ἀλλοτοίας ἐσ τὴν
 30 ἐαυτῶν ἀναφέρειν· εἰ δὲ μή, ἀργυρόεα εὐλάκας εὐλαξεῖν·
 χρόνῳ δὲ προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους φεύγοντα 3

αὐτὸν ἐς Λύκαιον διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτε μετὰ
δώρων δοκοῦσαν | ἀναχώρησιν καὶ ἥμισυ τῆς οἰκίας ²⁵
τοῦ ἵεροῦ τότε τοῦ Διὸς οἰκοῦντα φόβῳ τῷ Λακεδαι-
μονίων, ἔτει ἐνὸς δέοντι εἰκοστῷ τοῖς δμοίοις χοροῖς
5 καὶ θυσίαις καταγαγεῖν ὕσπερ ὅτε τὸ πρῶτον Λακεδαι-
μονα κτίζοντες τοὺς βασιλέας καθίσταντο. ἀχθόμενος ¹⁷
οὖν τῇ διαβολῇ ταύτῃ καὶ νομίξων ἐν εἰρήνῃ μὲν ³⁰
οὐδενὸς σφάλματος γιγνομένου καὶ ἅμα τῶν Λακεδαι-
μονίων τοὺς ἄνδρας κομιξομένων καν αὐτὸς τοῖς
10 ἔχθροῖς ἀνεπίληπτος εἶναι, πολέμου δὲ καθεστῶτος αἱὲ
ἀνάγκην εἶναι τοὺς προύχοντας ἀπὸ τῶν ἔνυφορῶν ³²⁷
διαβάλλεσθαι, προυθυμήθη τὴν ἔνυμβασιν. καὶ τόν τε ²
χειμῶνα τοῦτον ἦσαν ἐς λόγους, καὶ πρὸς τὸ ἔαρ ἥδη
παρασκευῇ τε προεπανεσείσθη ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων,
15 περιαγγελλομένη κατὰ | πόλεις ὡς *(ἐς)* ἐπιτειχισμόν, ⁵
ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἐσακούοιεν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ
τῶν ἔνυνόδων ἅμα πολλὰς δικαιώσεις προενεγκόντων
ἀλλήλοις ἔνυνεχωρεῖτο ὕστε ἢ ἑκάτεροι πολέμῳ ἔσχον
ἀποδόντας τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι, Νίσαιαν δ' ἔχειν
20 Ἀθηναῖον (ἀνταπαιτούντων | γὰρ Πλάταιαν οἱ Θηβαῖοι ¹⁰
ἔφασαν οὐ βίᾳ, ἀλλ' ὅμολογίᾳ αὐτῶν προσχωρησάντων
καὶ οὐ προδόντων ἔχειν τὸ χωρίον, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι
τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν Νίσαιαν), τότε δὴ παρακαλέ-
σαντες τοὺς ἑαυτῶν ἔνυμμάχους οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ
25 ψηφισαμένων πλὴν Βοιωτῶν καὶ | Κορινθίων καὶ ¹⁵
Ἡλείων καὶ Μεγαρέων τῶν ἄλλων ὕστε καταλύεσθαι
(τούτοις δὲ οὐκ ἤρεσκε τὰ πρασσόμενα), ποιοῦνται τὴν
ἔνυμβασιν καὶ ἐσπείσαντο πρὸς τοὺς Ἀθηναῖον καὶ
ῶμοσαν, ἐκεῖνοι τε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τάδε.
30 |,,Σπονδὰς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ¹⁸
καὶ οἱ ἔνυμμάχοι κατὰ τάδε, καὶ ὕμοσαν κατὰ πόλεις. ²⁰

περὶ μὲν τῶν ἵερῶν τῶν κοινῶν, θύειν ἔξεῖναι καὶ 2
μαντεύεσθαι καὶ θεωρεῖν κατὰ τὰ πάτρια τὸν βουλό-
μενον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀδεῶς. τὸ δ'
ἵερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ 25
6 Δελφοὺς αὐτονόμους εἶναι καὶ αὐτοτελεῖς καὶ αὐτο-
δίκους καὶ αὐτῶν καὶ τῆς γῆς τῆς εαυτῶν κατὰ τὰ
πάτρια. ἐτη δὲ εἶναι τὰς σπουδὰς πεντήκοντα Ἀθη-
ναίους καὶ τοῖς ἔνυμάχοις τοῖς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαι-
μονίοις καὶ | τοῖς ἔνυμάχοις τοῖς Λακεδαιμονίων ἀδό-
10 λους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.
ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μήτε Λακε-
δαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους ἐπ' Ἀθηναίους καὶ
τοὺς ἔνυμάχους μήτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους
ἐπὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους, μήτε τέχνῃ 35
15 μήτε μηχανῇ μηδεμιᾳ. ἦν δέ τι διάφορον ὃ τὸς ἀλλή-
λους, δίκαιος χρήσθων καὶ δροῖος, καθ' ὃ τι ἀν ἔνυ-
θωνται. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαιμόνιοι καὶ 328
οἱ ἔνυμάχοι Ἀμφίπολιν. δσας δὲ πόλεις παρέδοσαν
Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίοις ἔξεστω ἀπιέναι ὅποι ἀν βου-
20 λωνται αὐτοὺς καὶ τὰ εαυτῶν ἔχοντας. τὰς δὲ πόλεις
φερούσας τὸν | φόρον τὸν ἐπ' Ἀριστείδου αὐτονόμους 5
εἶναι. ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν Ἀθηναίους μηδὲ
τοὺς ἔνυμάχους ἐπὶ κακῷ, ἀποδιδόντων τὸν φόρον,
ἐπειδὴ αἱ σπουδαὶ ἐγένοντο. εἰσὶ δὲ Ἀργιλος, Στάρι-
25 ρος, Ἀκανθος, Στᾶλος, Ὄλυνθος, Σπάρτωλος. ἔνυ-
μάχους δ' εἶναι μηδετέρων, μήτε Λακεδαιμονίων μήτε 10
Ἀθηναίων. ἦν δὲ Ἀθηναῖοι πείθωσι τὰς πόλεις, βου-
λομένας ταῦτας ἔξεστω ἔνυμάχους ποιεῖσθαι αὐτοῖς
Ἀθηναίους. Μηκυβερναίους δὲ καὶ Σαναίους καὶ Σιγ-
30 γίους οἰκεῖν τὰς πόλεις τὰς εαυτῶν, καθάπερ Ὄλυνθιοι
καὶ Ἀκάνθιοι. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαι- 15

μόνιοι καὶ οἱ ἔντομοι Πάνακτον. ἀποδόντων δὲ καὶ
 Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις Κορυφάσιον καὶ Κύθηρα καὶ
 Μέθανα καὶ Πτελεὸν καὶ Ἀταλάντην, καὶ τοὺς ἄνδρας
 δοῖ εἰσὶ Λακεδαιμονίων ἐν τῷ δημοσίῳ τῷ Ἀθηναίων
 5 ἢ ἄλλοθι που ὅσης | Ἀθηναῖοι ἀρχούσιν ἐν δημοσίῳ 20
 καὶ τοὺς ἐν Σκιώνῃ πολιορκουμένους Πελοποννησίων
 ἀφεῖναι, καὶ τοὺς ἄλλους δοῖ Λακεδαιμονίων ἔντομοι
 ἐν Σκιώνῃ εἰσὶ καὶ δοους Βρασίδας ἐσέπεμψε, καὶ εἰ
 τις τῶν ἔντομάχων τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Ἀθήναις
 10 ἔστιν ἐν τῷ δημοσίῳ | ἢ ἄλλοθι που ἡς Ἀθηναῖοι 25
 ἀρχούσιν ἐν δημοσίῳ. ἀποδόντων δὲ καὶ Λακεδαι-
 μόνιοι καὶ οἱ ἔντομοι οὕστινας ἔχοντες Ἀθηναίων
 καὶ τῶν ἔντομάχων κατὰ ταῦτα. Σκιωναῖων δὲ καὶ 8
 Τορωναῖων καὶ Σερμυλιῶν καὶ εἰ τινα ἄλλην πόλιν
 15 ἔχοντες Ἀθηναῖοι, Ἀθηναίους βουλεύεσθαι | περὶ 30
 αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων δ τι ἀν δοκῆ αὐτοῖς.
 δοκους δὲ ποιήσασθαι Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαιμονίους 9
 καὶ τοὺς ἔντομάχους κατὰ πόλεις· διμνύντων δὲ τὸν
 ἐπιχώριον δοκον ἑνάτεροι τὸν μέγιστον, ἑπτὰ καὶ δέκα
 20 ἑκάστης πόλεως. δ δ' δοκος ἔστω ὅδε „ἔμμενδε ταῖς
 ἔννθήκαις καὶ ταῖς σπονδαῖς ταῖσδε δικαίως καὶ ἀδ- 35
 λως.“ | ἔστω δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἔντομάχοις κατὰ 329
 ταῦτα δοκος πρὸς Ἀθηναίους. τὸν δὲ δοκον ἀν-
 νεοῦσθαι κατ' ἐνιαυτὸν ἀμφοτέρους. στήλας δὲ στήσαι 10
 25 Ὁλυμπίασι καὶ Πυθοῖ καὶ Ἰεθμοῖ καὶ Ἀθήνησιν ἐν
 πόλει | καὶ ἐν Λακεδαιμονίῳ ἐν Αμυκλαῖσ. εἰ δέ τι ἀμνη- 5
 μονοῦσιν δποτεροιοῦν καὶ δτου πέρι, λόγοις δικαίοις
 χρωμένοις εὔορκον εἶναι ἀμφοτέροις ταῦτη μεταθεῖναι
 δηπη ἀν δοκῆ ἀμφοτέροις, Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις.“
 30 „Ἄρχει δὲ τῶν σπονδῶν ἔφορος Πλειστόλας, Ἀρτε- 19
 μισίου μηνὸς τετάρτη φεύγοντος, ἐν δὲ Ἀθήναις ἄρ- 10

χων Ἀλκαῖος, Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἐκτῇ φθίνοντος.
 ὅμινον δὲ οἶδε καὶ ἐσπένδοντο· Λακεδαιμονίων μὲν
(Πλειστοάναξ, Ἄγις) Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις,
 Μεταγένης, Ἀκανθός, Δάιθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρί-
 δας, Ζευξίδας, Ἀντιππος, | Τέλλις, Ἀλκινάδας, Ἐμπε- 15
 δίας, Μηνᾶς, Λάφιλος· Ἀθηναίων δὲ οἶδε· Λάμπων,
 Ἰσθμιόνικος, Νικίας, Λάχης, Εὐθύδημος, Προκλῆς,
 Πυθόδωρος, Ἀγνων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς, Θεαγένης,
 Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων, Λάμπαχος,
 10 Λημοσθένης.“

| Άνται αἱ σπουδαὶ ἐγένοντο τελευτῶντος τοῦ χει- 20
 μῶνος ἀμα ἥρι ἐκ Διονυσίων εὐθὺς τῶν ἀστικῶν, αὐτό-
 δεκα εἴτεν διελθόντων καὶ ἡμερῶν δλίγων παρενεγ-
 κουσῶν ἥ ὡς τὸ πρῶτον ἥ ἐσβολὴ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ
 15 ἥ ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦδε ἐγένετο. σκοπείτω δέ τις
 | κατὰ τοὺς χρόνους καὶ μὴ τῶν ἑκαταχοῦ ἥ ἀρχόντων 25
 ἥ ἀπὸ τιμῆς τινος ἐς τὰ προγεγενημένα σημανόντων
 τὴν ἀπαρθίθμησιν τῶν ὄνομάτων ποιῆσας μᾶλλον. οὐ
 γὰρ ἀκριβές ἐστιν, οἵς καὶ ἀρχομένοις καὶ μεσοῦσι καὶ
 20 ὅπως ἔτυχε τῷ ἐπεγένετό τι. κατὰ θέρη | δὲ καὶ χει- 30
 μῶνας ἀριθμῶν, ὥσπερ γέγραπται, εὐρήσει, ἐξ ἡμισείας
 ἑκατέρου τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν δύναμιν ἔχοντος, δέκα μὲν
 θέρη, ἵσους δὲ χειμῶνας τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷδε γε-
 γενημένους.

25 Λακεδαιμόνιοι δέ (ἔλαχον γὰρ πρότεροι ἀποδιδόναι 21
 | ἢ εἰχον) τοὺς τε ἄνδρας εὐθὺς τοὺς παρὰ σφίσιν 330
 αἰχμαλώτους ἀφίεσαν καὶ πέμψαντες ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης
 πρέσβεις Ἰσχαγόραν καὶ Μηνᾶν καὶ Φιλοχαρίδαν ἐκέ-
 λευον τὸν Κλεαρίδαν τὴν Ἀμφίπολιν παραδιδόναι
 30 τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοὺς ἄλλους τὰς σπουδάς, ὡς 5
 εἰρητὸ ἑκάστοις, δέχεσθαι. οἱ δ' οὐκ ἥθελον, νομίζοντες 2

οὐκ ἐπιτηδείας εἶναι· οὐδὲ δὲ Κλεαρίδας παρέδωκε τὴν πόλιν χαριζόμενος τοῖς Χαλκιδεῦσι, λέγων ὡς οὐ δυνατὸς εἶναι βίᾳ ἐκείνων παραδιδόναι. ἐλθὼν δὲ αὐτὸς ³ κατὰ τάχος μετὰ πρέσβεων αὐτόθεν ἀπολογησόμενός ¹⁰
⁵ τε ἐσ τὴν Λακεδαιμονίαν, ἵνα κατηγορῶσιν οἱ περὶ τὸν Ἰσχαγόραν δτι οὐκ ἐπείθετο, καὶ ἅμα βουλόμενος εἰδέναι εἰ ἔτι μετακινητὴ εἶη ἢ διολογία, ἐπειδὴ ηὔρε κατειλημένους, αὐτὸς μὲν πάλιν πεμπόντων τῶν Λακεδαιμονίων | καὶ κελευόντων μάλιστα μὲν καὶ τὸ ¹⁵
¹⁰ χωρίον παραδοῦναι, εἰ δὲ μή, δύόσοι Πελοποννησίων ἔνεισιν ἔξαγαγεῖν, κατὰ τάχος ἐπορεύετο.

Οἱ δὲ ξύμμαχοι ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ αὐτοῦ *(ἢτι)* ²² ἔτυχον δυτες, καὶ αὐτῶν τοὺς μὴ δεξαμένους τὰς σπονδὰς ἐκέλευνον οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιεῖσθαι. | οἱ δὲ ²⁰
¹⁵ τῇ αὐτῇ προφάσει, ἥπερ καὶ τὸ πρῶτον ἀπεώσαντο, οὐκ ἔφασαν δεξεῖσθαι, ἵνα μή τινας δικαιοτέρας τούτων ποιῶνται. ὡς δ' αὐτῶν οὐκ ἐσήκουν, ἐκείνους ² μὲν ἀπέπεμψαν, αὐτοὶ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ξυμμαχίαν ἐποιοῦντο, νομίζοντες ἥκιστα ἀν σφίσι τούς ²⁰
²⁵ τε | Ἀργείους *(ἐπιτίθεσθαι)* (ἐπειδὴ οὐκ ἤθελον *Αιπε-* ²⁵ λίδου καὶ Λίχου ἐλθόντων ἐπισπένδεσθαι νομίσαντες αὐτοὺς ἀνευ Ἀθηναίων οὐ δεινοὺς εἶναι) καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μάλιστ' ἀν ἥσυχάζειν πρὸς γὰρ ἀν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ ἔξην, χωρεῖν. παρόντων οὖν ³
²⁵ πρέσβεων ἀπὸ τῶν | Ἀθηναίων καὶ γενομένων λόγων ²⁰ ξυνέβησαν, καὶ ἐγένοντο δόκοι καὶ ξυμμαχία ἥδε.

„Κατὰ τάδε ξύμμαχοι ἔσονται *(Ἀθηναῖοι καὶ)* Λακε- ²³
³⁰ δαιμόνιοι πεντήκοντα ἔτη· ἵνα [δὲ] τινες ἰωσιν ἐς τὴν γῆν πολέμιοι τὴν Λακεδαιμονίων καὶ κακῶς ποιῶσι *Λακεδαιμονίους*, ὡφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους ³⁵ τρόπῳ δποιώ ἀν δύνωνται ἰσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνα- ³³¹

τόν· ἦν δὲ δηγώσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύ-
την τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους καὶ κακῶς
πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἄμα ἀμφω τῷ
πόλει. ταῦτα δ' εἶναι δικαίως | καὶ προθύμως καὶ 5
ἀδόλως. καὶ ἦν τινες ἐς τὴν Ἀθηναίων γῆν ἴσσοι 2
πολέμιοι καὶ κακῶς ποιῶσιν Ἀθηναίους, ὡφελεῖν Λακε-
δαιμονίους (*Ἀθηναίους*) τρόπῳ ὅτῳ ἀν δύνωνται ἰσχυ-
ροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν. ἦν δὲ δηγώσαντες οἰχωνται,
πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ 10
Ἀθηναίους καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, κατα- 10
λύειν δὲ ἄμα ἀμφω τῷ πόλει. ταῦτα δ' εἶναι δικαίως
καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. ἦν δὲ ἡ δουλεία ἐπεν- 3
ιστηται, ἐπικονυμεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους παντὶ 4
σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. δμοῦνται δὲ ταῦτα οἴπερ καὶ 4
τὰς ἄλλας σπουδὰς | ὕμνυον ἐκατέρων. ἀνανεοῦσθαι 15
δὲ κατ' ἐνιαυτὸν Λακεδαιμονίους μὲν λόντας ἐς Ἀθή-
νας πρὸς τὰ Διονύσια, Ἀθηναίους δὲ λόντας ἐς Λακε-
δαιμονα πρὸς τὰ Τακίνδια. στήλην δὲ ἐκατέρους στῆ- 5
σαι, τὴν μὲν ἐν Λακεδαιμονι παρ' Ἀπόλλωνι ἐν
20 Ἀμυκλαίω, τὴν δὲ ἐν | Ἀθηναῖς ἐν πόλει παρ' Ἀθη- 20
ναῖς. ἦν δέ τι δοκῇ Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους 6
προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν περὶ τῆς ἔνυμαχίας, ὃ τι ἀν
δοκῇ, εὔορκον ἀμφοτέροις εἶναι.“

„Τὸν δὲ δροκὸν ὕμνυον Λακεδαιμονίων μὲν οἵδε· 24
25 Πλειστοάναξ, Ἄγις, Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις,
| Μεταγένης, Ἀκανθος, Δάιδος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρί- 25
δας, Ζευξίδας, Ἀντιππος, Ἀλκινάδας, Τέλλις, Εὐπεδίας,
Μηνᾶς, Λάφιλος· Ἀθηναίων δὲ Λάμπων, Ἰσθμιόνικος,
Λάχης, Νικίας, Εὐθύδημος, Προκλῆς, Πυθόδωρος,
30 Ἀγνων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς, Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, 30
Ιώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων, Λάμαχος, Αημοσθένης.“

Αὕτη ἡ ξυμμαχία ἐγένετο μετὰ τὰς σπουδὰς οὐ 2 πολλῶ ὕστερον, καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀπέδοσαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὸ θέρος | ἥρχε τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους. ταῦτα δὲ τὰ δέκα 35 5 ἔτη ὁ πρῶτος πόλεμος ξυνεχῶς γενόμενος γέγραπται. 332

| Μετὰ δὲ τὰς σπουδὰς καὶ τὴν ξυμμαχίαν τῶν 25 Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Ἀθηναίων, αἱ ἐγένοντο μετὰ τὸν δεκέτη πόλεμον ἐπὶ Πλειστόλα μὲν ἐν Λακεδαιμονίῳ ἐφόρου, Ἀλκαίου δ' ἀρχοντος Ἀθήνησι, τοῖς μὲν δεξα- 10 μένοις αὐτὰς εἰρήνη ἦν, οἱ δὲ Κορίνθιοι καὶ τῶν ἐν 5 Πελοποννήσῳ πόλεών τινες διεκίνουν τὰ πεπραγμένα· καὶ εὐθὺς ἄλλη *τε* ταραχὴ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαιμονίαν, καὶ ἅμα καὶ τοῖς Ἀθηναίοις 2 οἱ Λακεδαιμόνιοι προϊόντος τοῦ χρόνου ὑποπτοι ἐγέ- 15 νοντο ἔστιν | ἐν οἷς οὐ ποιοῦντες ἐκ τῶν ξυγκειμένων 10 ἀ εἰρητο. καὶ ἐπὶ ἔξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοντο 3 μὴ ἐπὶ τὴν ἑκατέρων γῆν στρατεῦσαι, ἔξωθεν δὲ μετ' ἀνοικωχῆς οὐ βεβαίου ἐβλαπτον ἄλλήλους τὰ μάλιστα· ἐπειτα μέντοι καὶ ἀναγκασθέντες λῦσαι τὰς μετὰ τὰ 20 δέκα ἔτη σπουδὰς αὖθις ἐς πόλεμον φανερού κατέστη- 15 σαν. γέγραφε δὲ καὶ ταῦτα δ αὐτὸς Θουκυδίδης 26 Ἀθηναῖος εἶης, ὡς ἐκαστα ἐγένετο, κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας, μέχρι οὗ τὴν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Ἀθη- ναίων Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τὰ μακρὰ 25 τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ κατέλαβον. ἔτη δὲ ἐς τοῦτο 20 τὰ ξύμπαντα ἐγένοντο τῷ πολέμῳ ἐπτὰ καὶ εἴκοσι. καὶ τὴν διὰ μέσου ξύμβασιν εἰ τις μὴ ἀξιώσει πόλε- 2 μον νομίζειν, οὐκ ὀρθῶς δικαιώσει. τοῖς τε γὰρ ἔρ- γοις ὡς διηρήται ἀθρείτω καὶ εὐρησει οὐκ εἰκὸς ὃν 30 εἰρήνην αὐτὴν κριθῆναι, ἐν ἣ οὔτε ἀπέδοσαν πάντα 25 οὔτ' ἀπεδέξαντο ἢ ξυνέθεντο, ἔξω τε τούτων πρὸς

τὸν Μαντινικὸν καὶ Ἐπιδαύριον πόλεμον καὶ ἐς ἄλλα
 ἀμφοτέροις ἀμαρτηματα ἐγένοντο, καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης
 ἔνυμαχοι οὐδὲν ἥσσον πολέμιοι ἦσαν, Βοιωτοί τε
 ἐκεχειρίαν δεχῆμερον ἤγουν. ὅστε ἔνν τῷ πρώτῳ πο- 3
 5 | λέμω τῷ δεκέτει καὶ τῇ μετ' αὐτὸν ὑπόπτῳ ἀνοκωχῇ 30
 καὶ τῷ ὕστερον ἔξ αὐτῆς πολέμῳ εὑρήσει τις τοσαῦτα
 ἔτη, λογιζόμενος κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ ἡμέρας οὐ
 πολλὰς παρενεργούσας, καὶ τοῖς ἀπὸ χρησμῶν τι ἴσχυ-
 ρισαμένοις μόνον δὴ τοῦτο ἐχυρῶς ἔνιβάν. αἰεὶ γὰρ 4
 10 ἔγωγε μέμνημαι, καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου καὶ 35
 μέχρι οὗ ἔτελεύτησε, προφερόμενον ὑπὸ πολλῶν ὅτι
 τοὺς ἔνυνέ | ἔτη δέοι γενέσθαι αὐτόν. ἐπεβίων δὲ διὰ 333
 5 παντὸς αὐτοῦ, αἰσθανόμενος τε τῇ ἡλικίᾳ καὶ προσ-
 ἔχων τὴν γνώμην δπως ἀκριβές τι είσομαι· καὶ ἔνν-
 15 ἔβη μοι φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν
 ἐς Ἀμφίπολιν | στρατηγίαν, καὶ γενομένῳ παρ' ἀμφο- 5
 τέροις τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἥσσον τοῖς Πελοπον-
 νησίων διὰ τὴν φυγὴν, καθ' ἡσυχίαν τι αὐτῶν μᾶλ-
 λον αἰσθέσθαι. τὴν οὖν μετὰ τὰ δέκα ἔτη διαφοράν 6
 20 τε καὶ ἔνγχυσιν τῶν σπονδῶν καὶ τὰ ἔπειτα ὡς ἐπο-
 λεμῆθη ἔξηγήσομαι.

| Ἐπειδὴ γὰρ αἱ πεντηκοντούτεις σπονδαὶ ἐγένοντο 27
 10 καὶ ὕστερον ἡ ἔνυμαχία, καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου
 πρεσβεῖαι, αἵπερ παρεκλήθησαν ἐς αὐτά, ἀνεχώρουν ἐκ
 25 τῆς Λακεδαιμονος. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπ' οἴκου ἀπῆλθον, 2
 Κορίνθιοι δὲ ἐς Ἀργος τραπόμενοι πρῶτον λόγους
 | ποιοῦνται πρός τινας τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων ὡς 15
 χρή, ἐπειδὴ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ ἀλλ' ἐπὶ
 καταδουλώσει τῆς Πελοποννήσου σπονδὰς καὶ ἔνυ-
 30 μαχίαν πρὸς Αθηναίους τοὺς πρὸν ἐχθίστους πεποίην-
 ται, δρᾶν τοὺς Ἀργείους δπως σωθῆσεται ἡ Πελοπόν-

νησος, | καὶ ψηφισασθαι τὴν βουλομένην πόλιν τῶν 20
 Ἑλλήνων, ἣτις αὐτόνομός τέ ἐστι καὶ δίκαιος ἵστας καὶ
 δυοῖας δίδωσι, πρὸς Ἀργείους ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι
 ὥστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν, ἀπόδειξαι δὲ ἀνδρας διλ-
 5 γους ἀρχὴν αὐτοκράτορας καὶ μὴ πρὸς τὸν δῆμον
 τοὺς λόγους εἰπαί, τοῦ μὴ καταφανεῖς γίγνεσθαι 25
 τοὺς μὴ πείσαντας τὸ πλῆθος. ἔφασαν δὲ πολλοὺς
 προσχωρήσεσθαι μίσει τῶν Λακεδαιμονίων. καὶ οἱ μὲν 3
 Κορίνθιοι διδάξαντες ταῦτα ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. οἱ 28
 10 δὲ τῶν Ἀργείων ἀνδρες ἀκούσαντες ἐπειδὴ ἀνήνεγκαν
 τοὺς λόγους ἐσ τε τὰς | ἀρχὰς καὶ τὸν δῆμον, ἐψηφί- 30
 σαντο Ἀργεῖοι, καὶ ἀνδρας εἶλοντο δώδεκα πρὸς οὓς
 τὸν βουλόμενον τῶν Ἑλλήνων ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι
 πλὴν Ἀθηναλῶν καὶ Λακεδαιμονίων· τούτων δὲ μηδε-
 15 τέροις ἔξειναι ἄνευ τοῦ δήμου τοῦ Ἀργείων σπεισασθαι.
 ἐδέξαντό τε ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι μᾶλλον, δρῶντες τὸν 334
 τε Λακεδαιμονίων σφίσι πόλεμον ἐσόμενον (ἐπ' ἔξοδῳ
 γὰρ πρὸς αὐτὸνς αἱ σπονδαὶ ἦσαν) καὶ ἀμα ἐλπίσαντες
 τῆς Πελοποννήσου ἡγήσεσθαι. κατὰ γὰρ τὸν χρόνον
 20 τοῦτον ἡ τε Λακεδαιμωνικὴ μάλιστα | δὴ κακῶς ἤκουσε 5
 καὶ ὑπερώφθη διὰ τὰς ξυμφοράς, οἵ τε Ἀργεῖοι ἀριστα-
 ἔσχον τοῖς πάσιν, οὐ ξυναράμενοι τοῦ Ἀττικοῦ πολέ-
 μον, ἀμφοτέροις δὲ μᾶλλον ἐνσπονδοὶ ὅντες ἐκκαρπω-
 σάμενοι. οἱ μὲν οὖν Ἀργεῖοι οὕτως ἐσ τὴν ξυμμαχίαν
 25 προσεδέχοντο τοὺς ἐθέλοντας τῶν Ἑλλήνων. Μαν- 10 29
 τινῆς δ' αὐτοῖς καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν πρῶτοι προσε-
 χώρησαν δεδιότες τοὺς Λακεδαιμονίους. τοῖς γὰρ
 Μαντινεῦσι μέρος τι τῆς Ἀρκαδίας κατέστρωπτο ὑπή-
 κοον, ἔτι τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου ὅντος, καὶ
 30 ἐνόμιζον οὐ περιόψεσθαι σφᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους
 ἀρίχειν, ἐπειδὴ καὶ σχολὴν ἦγον· ὥστε ἀσμενοὶ πρὸς 15

τοὺς Ἀργείους ἐτράποντο, πόλιν τε μεγάλην νομίζοντες καὶ Λακεδαιμονίοις αἱὲ διάφορον δῆμονορατουμένην τε ὥσπερ καὶ αὐτοῖ. ἀποστάντων δὲ τῶν Μαντινέων καὶ 2
 ἡ ἄλλη Πελοπόννησος ἐς θροῦν καθίστατο ὡς καὶ 5 σφίσι | ποιητέον τοῦτο, νομίσαντες πλέον τέ τι εἰδότας 20 μεταστῆναι αὐτοὺς καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἅμα δι' ὁργῆς ἔχοντες ἐν ἄλλοις τε καὶ δτι ἐν ταῖς σπουδαῖς ταῖς Ἀττικαῖς ἐγέγραπτο εὔορκον εἶναι προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν ὅ τι ἀν ἀμφοῖν τοῖν πόλεοιν δοκῇ, Λακεδαι- 10 μονίοις | καὶ Ἀθηναίοις. τοῦτο γὰρ τὸ γράμμα μά- 25 λιστα τὴν Πελοπόννησον διεθορύβει καὶ ἐς ὑποφίαν καθίστη μὴ μετὰ Ἀθηναίων σφᾶς βούλωνται Λακεδαι- 30 μόνιοι δουλώσασθαι· δίκαιον γὰρ εἶναι πᾶσι τοῖς ἔνυ- μάχοις γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν. ὥστε φοβούμενοι 4
 15 οἱ πολλοὶ ὕρμηντο | πρὸς τοὺς Ἀργείους καὶ αὐτοὶ 30 ἔκαστοι ἔνυμμαχίαν ποιεῖσθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθό- 35 μενοι τὸν θροῦν τοῦτον ἐν τῇ Πελοποννήσῳ καθε-
 στῶται καὶ τοὺς Κορινθίους διδασκάλους τε γενομένους 40 καὶ αὐτοὺς μέλλοντας σπείσασθαι πρὸς τὸ Ἀργος, 20 πέμπουσι πρέσβεις ἐς τὴν Κόρινθον, βουλόμενοι πρὸ- 35 καταλαβεῖν τὸ μέλλον, καὶ ἥτιωντο τὴν τε ἐσῆγησιν τοῦ παντὸς καὶ εἰ Ἀργείοις σφῶν | ἀποστάντες ἔνυ- 335 μαχοι ἔσονται, παραβῆσθαι τε ἔφασαν αὐτοὺς τοὺς δροκους, καὶ ἥδη ἀδικεῖν δτι οὐ δέχονται τὰς Ἀθη- 25 ναίων σπουδάς, εἰρημένον κύριον εἶναι ὅ τι ἀν τὸ πλῆθος τῶν ἔνυμμάχων ψηφίσηται, ἦν μὴ τι θεῶν | ἡ 5 ἥρώων κώλυμα ἦ. Κορίνθιοι δὲ παρόντων σφίσι τῶν 2
 ἔνυμμάχων, ὅσοι οὐδ' αὐτοὶ ἐδέξαντο τὰς σπουδάς (παρεκάλεσαν δὲ αὐτοὺς αὐτοὶ πρότερον), ἀντέλεγον 30 τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἂ μὲν ἥδικοῦντο, οὐ δηλοῦντες ἄντικρους, δτι οὕτε Σόλλιον σφίσιν ἀπέλαβον παρ'

Ἀθηναίων οὔτε Ἀνακτόριον, εἰ τέ τι ἄλλο ἐνόμιζον 10
 ἐλασσοῦσθαι, πρόσχημα δὲ ποιούμενοι τὸν ἐπὶ Θρά-
 κης μὴ προδώσειν· δύσατι γὰρ αὐτοῖς δρκοὺς ἰδίᾳ τε,
 δῆτε μετὰ Ποτειδεατῶν τὸ πρῶτον ἀφίσταντο, καὶ ἀλ-
 5 λους ὕστερον. οὐκονν παραβαίνειν τὸν ἔνυμαχον 3
 δρκοὺς ἔφασαν οὐκ ἔσιόντες ἐς τὰς τῶν Ἀθηναίων 15
 σπονδάς· θεῶν γὰρ πίστεις δύσαντες ἔκεινοις οὐκ
 ἀν εὐορκεῖν προδιδόντες αὐτούς. εἰρησθαι δ' ὅτι „ἢν
 μὴ θεῶν ἡ ἡρῷων κάλυμα ἦ“· φαίνεσθαι οὖν σφίσι
 10 κάλυμα θεῖον τοῦτο. καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν ὅρ- 4
 κων τοσαῦτα εἰπον, περὶ δὲ τῆς Ἀργείων ἔνυμαχίας 20
 μετὰ τῶν φίλων βουλευσάμενοι ποιήσειν ὅ τι ἀν δί-
 καιον ἦ· καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἀνεχώ- 5
 ρησαν ἐπ' οἶκον. ἔτυχον δὲ παρόντες ἐν Κορινθῳ
 15 καὶ Ἀργείων πρέσβεις, οἵ ἐκέλευον τὸν Κορινθίους
 ἵέναι ἐς τὴν ἔνυμαχίαν καὶ μὴ | μέλλειν· οἱ δὲ ἐς 25
 τὸν ὕστερον ἔντολογον αὐτοῖς τὸν παρὰ σφίσι προεῖπον
 ἥκειν. ἥλθε δὲ καὶ Ἡλείων πρεσβεία εὐθὺς καὶ ἐποιή- 31
 σατο πρὸς Κορινθίους ἔνυμαχίαν πρῶτον, ἔπειτα
 20 ἐκεῖθεν ἐς Ἀργος ἐλθόντες, καθάπερ προείρητο, Ἀρ-
 γείων ἔνυμαχοι ἐγένοντο· διαφερόμενοι γὰρ ἐτύγχανον 30
 τοῖς Λακεδαιμονίοις περὶ Λεπρέου. πολέμου γὰρ γενο- 2
 μένου ποτὲ πρὸς Ἀρκάδων τινὰς Λεπρεάταις καὶ
 Ἡλείων παρακληθέντων ὑπὸ Λεπρεατῶν ἐς ἔνυμαχίαν
 25 ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς καὶ λυσάντων τὸν πόλεμον,
 Ἡλεῖοι τὴν γῆν νεμούμενοις αὐτοῖς τοῖς Λεπρεάταις 35
 τάλαντον ἔταξαν τῷ Διὶ τῷ Ὄλυμπίῳ ἀποφέρειν. καὶ 336
 μέχρι τοῦ Ἀττικοῦ πολέμου ἀπέφερον, ἔπειτα παυσα-
 μένων διὰ πρόφασιν τοῦ πολέμου οἱ Ἡλεῖοι ἐπηνάγ-
 30 καξον, οἱ δὲ ἐτράποντο πρὸς τὸν Λακεδαιμονίους.
 καὶ δίκης Λακεδαιμονίοις ἐπιτραπείσης, ὑποτοπήσαντες 5

οι Ἡλεῖοι μὴ ἵσον ἔξειν, ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν Λε-
πρεατῶν τὴν γῆν ἔτεμον. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐδὲν ⁴
ἥσσον ἐδίκασαν αὐτονόμους εἶναι Λεπρεάτας καὶ ἀδικεῖν
Ἡλείους, καὶ ὡς οὐκ ἐμμεινάντων τῇ ἐπιτροπῇ φρουρὰν
5 διπλιτῶν ἐσέπεμψαν ἐς Λέπρεον. οἱ δὲ Ἡλεῖοι | νομί- ⁵
ζοντες πόλιν σφῶν ἀφεστηκυῖαν δέξασθαι τὸν Λακε-
δαιμονίους καὶ τὴν ἔνυθήκην προφέροντες ἐν ἥ εἰρητο,
ἀλλ᾽ ἔχοντες ἐς τὸν Ἀττικὸν πόλεμον καθίσταντό τινες,
ταῦτα ἔχοντας καὶ ἔξελθεῖν, ὡς οὐκ ἵσον ἔχοντες ἀφί-
10 στανται πρὸς τὸν Ἀργείους, καὶ τὴν ἔνυμμαχίαν, | ὥσπερ 15
προείρητο, καὶ οὗτοι ἐποιήσαντο. ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ ⁶
Κορίνθιοι εὐθὺς μετ' ἐκείνους καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης
Χαλκιδῆς Ἀργείων ἔνυμμαχοι. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Με-
γαρῆς τὸ αὐτὸ λέγοντες ἥσύχαζον, περιορώμενοι [ὑπὸ
15 τῶν Λακεδαιμονίων] καὶ νομίζοντες σφίσι τὴν Ἀρ-
γείων | δημοκρατίαν, αὐτοῖς διῃγαρχουμένοις, ἥσσον ²⁰
ἔνυμφορον εἶναι τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας.

Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦ θέρους τούτου ³²
Σκιωναίους μὲν Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκήσαντες ἀπέκτειναν
20 τὸν ἥβῶντας, παῖδας δὲ καὶ γυναικας ἡνδραπόδισαν
| καὶ τὴν γῆν Πλαταιεῦσιν ἔδοσαν νέμεσθαι. Δηλίους ²⁵
δὲ κατήγαγον πάλιν ἐς Δῆλον, ἐνθυμούμενοι τάς τε
ἐν ταῖς μάχαις ἔνυμφορὰς καὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ
χρήσαντος. καὶ Φωκῆς καὶ Λοκροὶ ἥρξαντο πολεμεῖν. ²
25 καὶ Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι ἥδη ἔνυμμαχοι ὅντες ἔρ- ³
χονται ἐς | Τεγέαν ἀποστήσοντες Λακεδαιμονίων, δρῶντες ³⁰
μέγα μέρος ὅν, καὶ εἰ σφίσι προσγένοιτο, νομίζοντες
ἀπασαν ἀν ἔχειν Πελοπόννησον. ὡς δὲ οὐδὲν ἀν ⁴
ἔφασαν ἐναντιωθῆναι οἱ Τεγεάται Λακεδαιμονίοις, οἱ
30 Κορίνθιοι μέχρι τούτου προθύμως πράσσοντες ἀνεῖσαν
τῆς φιλονικίας καὶ ὀρρώδησαν μὴ οὐδεὶς σφίσιν ἔτι ³⁵

τῶν ἄλλων προσχειρῆς. ὅμως δὲ ἐλθόντες ἐς τὸν Βοιω- 5
τὸν ἐδέοντο σφῶν τε καὶ Ἀργείων γίγνεσθαι ξυμ- 337
μάχους καὶ τάλλα κοινῇ πράσσειν· τάς τε δεκημέρους -
ἐπισπονδάς, αἱ δὲ οἵσαν Ἀθηναίοις καὶ Βοιωτοῖς πρὸς
5 ἄλληλους οὐ πολλῷ ὑστερον γενόμεναι αὐτῶν τῶν
πεντηκοντοτίθων σπουδῶν, ἐκέλευνον οἱ Κορινθιοι 5
τὸν Βοιωτὸν ἀκολουθήσαντας Ἀθήναζε καὶ σφίσι
ποιῆσαι, ὥσπερ Βοιωτὸν εἶχον, μὴ δεχομένων δὲ Ἀθη-
ναίων ἀπειπεῖν τὴν ἐκεχειρίαν καὶ τὸ λοιπὸν μὴ
10 σπένδεσθαι ἄνευ αὐτῶν. Βοιωτὸν δὲ δεομένων τῶν 6
Κορινθίων περὶ μὲν τῆς Ἀργείων | ξύμμαχίας ἐπισχεῖν 10
αὐτοὺς ἐκέλευνον, ἐλθόντες δὲ Ἀθήναζε μετὰ Κορινθίων
οὐχ ηὔροντο τὰς δεκημέρους σπονδάς, ἀλλ' ἀπεκρί-
ναντο οἱ Ἀθηναῖοι Κορινθίοις εἶναι σπονδάς, εἶπερ
15 Λακεδαιμονίων εἰσὶ ξύμμαχοι. Βοιωτὸν μὲν οὖν οὐδὲν 7
μᾶλλον ἀπεῖπον τὰς δεκημέρους, ἀξιούντων καὶ αἰτιω- 15
μένων Κορινθίων ξυνθέσθαι σφίσι· Κορινθίοις δὲ
ἀνοκωχὴ ἀσπονδος ἦν πρὸς Ἀθηναίους.

Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ θέροντος πανδημεὶ 33
20 ἐστράτευσαν, Πλειστοάνακτος τοῦ Παυσανίου Λακε-
δαιμονίων βασιλέως ήγουμένου, τῆς Ἀρκαδίας ἐς Παρ-
οασίους | Μαντινέων ὑπηρόους δύντας, κατὰ στάσιν ἐπι- 20
καλεσαμένων σφᾶς, ἅμα δὲ καὶ τὸ ἐν Κυψέλοις τεῖχος
ἀναιρήσοντες, ἦν δύνωνται, δέ ἐτείχισαν Μαντινῆς καὶ
25 αὐτοὶ ἐφρούρουν, ἐν τῇ Παροασίᾳ κείμενον ἐπὶ τῇ
Σκιρέτῃ τῆς Λακωνικῆς. καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι 2
τὴν γῆν τῶν | Παροασίων ἐδήσουν, οἱ δὲ Μαντινῆς 25
τὴν πόλιν Ἀργείοις φύλαξι παραδόντες αὐτοὶ τὴν ξύμ-
μαχίαν ἐφρούρουν· ἀδύνατοι δέ δύντες διασῶσαι τό τε
30 ἐν Κυψέλοις τεῖχος καὶ τὰς ἐν Παροασίοις πόλεις
ἀπῆλθον. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοὺς τε Παροασίους αὐτο- 3

νόμους ποιήσαντες καὶ | τὸ τεῖχος καθελόντες ἀνεχώ- 30
ρησαν ἐπ' οἶκου.

Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους, ἥδη ἡκυντων αὐτοῖς τῶν 34
ἀπὸ Θράκης μετὰ Βρασίδου ἔξελθόντων στρατιωτῶν,
5 οὓς ὁ Κλεαρόδας μετὰ τὰς σπονδὰς ἐκόμισεν, οἱ Λακε-
δαιμόνιοι ἐψηφίσαντο τοὺς μὲν μετὰ Βρασίδου Εἰλω-
τας μαχεσαμένους ἐλευθέρους εἶναι καὶ οἰκεῖν ὅπου ἂν 35
βούλωνται· καὶ ὑστερον οὐ πολλῷ αὐτοὺς μετὰ τῶν
νεοδαμώδων ἐς Λέπρεον κατέστησαν, κείμενον ἐπὶ τῆς 338
10 Λακωνικῆς καὶ τῆς Ἡλείας, ὅντες ἥδη διάφοροι Ἡλεῖοις.
τοὺς δὲ ἐκ τῆς νῆσου ληφθέντας σφῶν καὶ τὰ δπλα 2
παραδόντας, δείσαντες μὴ τι διὰ τὴν ἔνυμφορὰν νο-
μίσαντες ἐλασσωθήσεσθαι καὶ ὅντες ἐπίτιμοι νεωτεροί 5
σωσιν, ἥδη καὶ ἀρχάς τινας ἔχοντας ἀτίμους ἐποίησαν,
15 ἀτιμίαν δὲ τοιάνδε ὥστε μήτε ἀρχειν μήτε ποια-
μένους τι ἡ πωλοῦντας κυρίους εἶναι. ὑστερον δὲ
αὐθις χρόνῳ ἐπίτιμοι ἐγένοντο.

| Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους καὶ Θυσσὸν τὴν ἐν τῇ 35
10 Αθωΐδι Ἀκτῇ Διῆς εἶλον, Ἀθηναίων οὖσαν ἔνυμπαχον.

20 Καὶ τὸ θέρος τοῦτο πᾶν ἐπιμειξαὶ μὲν ἥσαν τοῖς 2
Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις, ὑπάπτενον δὲ ἀλλή-
λους εὐθὺς μετὰ τὰς σπονδὰς οἵ τε Ἀθηναῖοι καὶ
Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ 15
ἀπόδοσιν. τὴν γὰρ Ἀμφίπολιν πρότεροι λαχόντες οἱ 3
25 Λακεδαιμόνιοι ἀποδιδόνται καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀπεδεδώ-
κεσαν, οὐδὲ τοὺς ἐπὶ Θράκης παρεῖχον ἔνυμπαχους τὰς
σπονδὰς δεχομένους οὐδὲ Βοιωτοὺς οὐδὲ Κορινθίους,
λέγοντες αἰεὶ ὡς μετ' | Ἀθηναίων τούτους, ἦν μὴ 20
θέλωσι, ποιηῆ ἀναγκάσουσιν· χρόνους τε προύθεντο
30 ἀνευ ἔνυγραφῆς ἐν οἷς χρῆν τοὺς μὴ ἐσιόντας ἀμφο-
τέροις πολεμίους εἶναι. τούτων οὖν δρῶντες οἱ Ἀθη- 4

ναῖοι οὐδὲν ἔργῳ γιγνόμενον, ὑπώπτευον τὸντος **Λακε-**
δαιμονίους μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι, | ὥστε οὕτε Πύλον 25
 ἀπαιτούντων αὐτῶν ἀπεδίδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὸντος ἐκ τῆς
 νήσου δεσμώτας μετεμέλοντο ἀποδεδωκότες, τὰ τε ἄλλα
 5 χωρία εἶχον, μένοντες ἕως σφίσι κάκεῖνοι ποιησειαν
 τὰ εἰρημένα. **Λακεδαιμόνιοι** δὲ τὰ μὲν δυνατὰ ἔφασαν 5
 πεποιηκέναι· τὸντος γὰρ παρὰ σφίσι δεσμώτας δύντας 30
 Ἀθηναίων ἀποδοῦναι καὶ τὸντος ἐπὶ Θράκης στρατιώτας
 ἀπαγαγεῖν καὶ εἴ του ἄλλου ἐγκρατεῖς ἦσαν· **Αμφιπό-**
 10 λεως δὲ οὐκ ἔφασαν κρατεῖν ὥστε παραδοῦναι, Βοιω-
 τὸντος δὲ πειράσεσθαι καὶ **Κορινθίους** ἐς τὰς σπουδὰς
 ἐσαγαγεῖν καὶ Πάνακτον ἀπολαβεῖν, καὶ | Ἀθηναίων 35
 δοῖ ησαν ἐν Βοιωτοῖς αἰχμάλωτοι κομιεῖν. Πύλον 6
 μέντοι ἡξίουν σφίσιν ἀποδοῦναι· εἰ δὲ μή, **Μεσση-** 339
 15 **νίους** γε καὶ τὸντος **Εἴλωτας** ἔξαγαγεῖν, ὥσπερ καὶ
 αὐτοὶ τὸντος ἀπὸ Θράκης, **Ἀθηναίους** δὲ φρουρεῖν τὸ
 χωρίον αὐτούς, εἰ βούλονται. πολλάκις δὲ καὶ πολ- 7
 λῶν λόγων γενομένων ἐν τῷ θέρει τούτῳ ἐπεισαν
 τὸντος **Ἀθηναίους** ὥστε ἔξαγαγεῖν ἐκ Πύλου **Μεσση-** 5
 20 **νίους** καὶ τὸντος ἄλλους **Εἴλωτάς** τε καὶ δοῖ ηύτο-
 μοιλήκεσαν ἐκ τῆς **Λακωνικῆς** καὶ κατέκισαν αὐτοὺς
 ἐν **Κρανίοις** τῆς **Κεφαλληνίας**. τὸ μὲν οὖν θέρος 8
 τοῦτο ησυχία ἦν καὶ ἔφοδοι παρ' ἄλλήλους.

| Τοῦ δὲ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος (ἔτυχον γὰρ ἔφο- 36
 25 ροι ἔτεροι καὶ οὐκ ἔφ' ὃν αἱ σπουδαὶ ἐγένοντο ἀρ-
 χούτες ἥδη καὶ τινες αὐτῶν καὶ ἐναντίοι σπουδαῖς)
 ἐλθουσῶν πρεσβειῶν ἀπὸ τῆς ἔνυμμαχίδος καὶ παρόν-
 των **Ἀθηναίων** καὶ Βοιωτῶν καὶ **Κορινθίων** καὶ πολλὰ
 ἐν ἀλλήλοις εἰπόντων καὶ οὐδὲν ἔνυμβάντων, ὡς ἀπῆ- 15
 30 σαν ἐπ' οἶκου, τοῖς Βοιωτοῖς καὶ **Κορινθίοις** **Κλεό-**
 βουλος καὶ **Ξενάρης**, οὗτοι οἵπερ τῶν ἔφορῶν ἐβούλοντο

μάλιστα διαλῦσαι τὰς σπουδάς, λόγους ποιοῦνται
ἰδίους, παραινοῦντες ὅτι μάλιστα ταῦτά τε γιγνώ-
σκειν καὶ πειρᾶσθαι | Βοιωτούς, Ἀργείων γενομένους 20
πρῶτον αὐτοὺς ἔυμμάχους, αὖθις μετὰ Βοιωτῶν Ἀρ-
5 γείους Λακεδαιμονίους ποιῆσαι ἔυμμάχους (οὗτοι γὰρ
ῆκιστ' ἀν ἀναγκασθῆναι Βοιωτούς ἐσ τὰς Ἀττικὰς
σπουδάς ἐσελθεῖν). ἐλέσθαι γὰρ Λακεδαιμονίους πρὸ²⁵
τῆς Ἀθηναίων ἔχθρας καὶ | διαλύσεως τῶν σπουδῶν
Ἀργείους σφίσι φίλους καὶ ἔυμμάχους γενέσθαι. τὸ
10 γὰρ Ἀργος αἱεὶ ἡπίσταντο ἐπιθυμοῦντας τοὺς Λακε-
δαιμονίους καλῶς σφίσι φίλιον γενέσθαι, ἥγουμένους
τὸν ἔξω Πελοποννήσου πόλεμον ὁφέλιον ἀν εἶναι. τὸ 20
μέντοι Πάνακτον ἐδέοντο Βοιωτούς ὅπως | παραδώ-
σουσι Λακεδαιμονίους, ἵνα ἀντ' αὐτοῦ Πύλον, ἦν δύ-
15 νωνται, ἀπολαβόντες ὁφέλιον παθιστῶνται Ἀθηναίοις
ἐσ πόλεμον. καὶ οἱ μὲν Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι ταῦτα 37
ἐπεσταλμένοι ἀπό τε τοῦ Σενάρους καὶ Κλεοβούλου
καὶ ὅσοι φίλοι ἦσαν αὐτοῖς τῶν Λακεδαιμονίων ὥστε
ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τὰ κοινά, ἐκάτεροι ἀνεχώρουν. Ἀρ-³⁴⁰
20 γείων δὲ δύο ἄνδρες τῆς ἀρχῆς τῆς μεγίστης ἐπετή-
ρουν ἀπιόντας αὐτοὺς καθ' ὅδὸν καὶ ἔυγγενόμενοι ἐσ
λόγους ἥλθον, εἰ πως οἱ Βοιωτοὶ σφίσι ἔύμμαχοι
γένοιντο, ὥσπερ Κορίνθιοι καὶ Ἡλεῖοι καὶ Μαντινῆς.⁵
νομίζειν γὰρ ἀν τούτου προχωρήσαντος ὁφέλιος ἥδη
25 καὶ πολεμεῖν καὶ σπένδεσθαι καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους,
εἰ βούλοιντο, κοινῷ λόγῳ χωριένους, καὶ εἴ τινα πρὸς
ἄλλον δέοι. τοῖς δὲ τῶν Βοιωτῶν πρέσβεσιν ἀκού-³
ούσιν ἥρεσκεν· κατὰ τύχην | γὰρ ἐδέοντο τούτων 10
ῶνπερ καὶ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονος αὐτοῖς φίλοι ἐπε-
30 στάλκεσαν. καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ὡς ἥσθοντο
αὐτοὺς δεχομένους τὸν λόγον, εἰπόντες ὅτι πρέσβεις

πέμψουσιν ἐς Βοιωτούς, ἀπῆλθον. ἀφικόμενοι δὲ οἱ ⁴
 Βοιωτοὶ ἀπήγγειλαν τοῖς βοιωτάρχαις τὰ τε ἐκ | τῆς ¹⁵
 Λακεδαιμονος καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ξυγγενομένων Ἀργείων·
 καὶ οἱ βοιωτάρχαι ἡρέσκοντό τε καὶ πολλῷ προδυμό-
 5 τεροι ἥσαν, δτι ἀμφοτέρωθεν ξυνεβεβήκει αὐτοῖς τούς
 τε φίλους τῶν Λακεδαιμονίων τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ
 τοὺς Ἀργείους ἐς τὰ δύοια σπεύδειν. καὶ οὐ πολλῷ ⁵
 | ὑστερον πρέσβεις παρῆσαν Ἀργείων τὰ εἰρημένα προ- ²⁰
 καλούμενοι· καὶ αὐτοὺς ἀπέπεμψαν ἐπαινέσαντες τοὺς
 10 λόγους οἱ βοιωτάρχαι καὶ πρέσβεις ὑποσχόμενοι ἀπο-
 στελεῖν περὶ τῆς ξυμμαχίας ἐς Ἀργος. ἐν δὲ τούτῳ ³⁸
 ἔδόκει πρῶτον τοῖς βοιωτάρχαις καὶ Κορινθίοις καὶ
 Μεγαρέουσι καὶ τοῖς ἀπὸ Θράκης πρέσβεσιν δύσσαι ²⁵
 δόκους ἀλλήλοις ἦ μὴν ἐν τε τῷ παρατυχόντι ἀμυνεῖν
 15 τῷ δεομένῳ καὶ μὴ πολεμήσειν τῷ μηδὲ ξυμβήσεσθαι
 ἄνευ κοινῆς γνώμης, καὶ οὕτως ἥδη τοὺς Βοιωτοὺς
 καὶ Μεγαρέας (τὸ γὰρ αὐτὸν ἐποίουν) πρὸς τοὺς Ἀρ-
 γείους σπένδεσθαι. πρὸν δὲ τοὺς δόκους γενέσθαι οἱ ² ³⁰
 βοιωτάρχαι ἐκοινωσαν ταῖς τέσσαρσι βουλαῖς τῶν Βοιω-
 20 τῶν ταῦτα, αἵπερ ἄπαν τὸ κῦρος ἔχουσι, καὶ παρήνουν
 γενεσθαι δόκους ταῖς πόλεσιν, δῖσαι βούλονται ἐπ'
 ὠφελίᾳ σφίσι ξυνομνύναι. οἱ δ' ἐν ταῖς βουλαῖς τῶν ³
 Βοιωτῶν ὅντες | οὐ προσδέχονται τὸν λόγον, δεδιότες ³⁵
 μὴ ἐναντία Λακεδαιμονίοις ποιήσωσι τοῖς ἐκείνων
 25 ἀφεστῶσι Κορινθίοις ξυνομνύντες· οὐ γὰρ εἶπον αὐτοῖς
 οἱ βοιωτάρχαι τὰ | ἐκ τῆς Λακεδαιμονος, δτι τῶν τε ³⁴¹
 ἐφόρων Κλεόβουλος καὶ Σενάρης καὶ οἱ φίλοι παραι-
 νοῦσιν Ἀργείων πρῶτον καὶ Κορινθίων γενομένους
 ξυμμάχους ὑστερον μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεσθαι,
 30 οἱδμενοι τὴν βουλήν, καὶν | μὴ εἶποσιν, οὐκ ἄλλα ⁵
 ψηφιεῖσθαι ἢ ἂ σφίσι προδιαγνόντες παραινοῦσιν. ὡς ⁴

δὲ ἀντέστη τὸ πρᾶγμα, οἱ μὲν Κορίνθιοι καὶ οἱ ἀπὸ Θράκης πρέσβεις ἀπρακτοὶ ἀπῆλθον, οἱ δὲ βοιωτάρχαι, μέλλοντες πρότερον, εἰ ταῦτα ἔπεισαν, καὶ τὴν ἔνυμαχίαν πειράσεσθαι πρὸς Ἀργείους ποιεῖν, οὐκέτι ἐσή-
5 νεγκαν περὶ Ἀργείων ἐσ τὰς βουλάς, οὐδὲ ἐσ τὸ Ἀρ-
γος τοὺς πρέσβεις οὓς ὑπέσχοντο ἔπειρπον, ἀμέλεια δέ
τις ἐνῇν καὶ διατριβὴ τῶν πάντων.

Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ Μηκύθερναν Ὄλύν-
10 θιοι Ἀθηναίων φρουρούντων ἐπιδραμόντες εἶλον.

10 | Μετὰ δὲ ταῦτα (ἐγίγνοντο γὰρ αἱὲ λόγοι τοῖς τε ²
Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ ὧν εἶχον ἀλλήλων)
ἐλπίζοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἰ Πάνακτον Ἀθηναῖοι
παρὰ Βοιωτῶν ἀπολάβοιεν, κομίσασθαι ἂν αὐτὸν Πύ-
λον, ἥλθον ἐσ τοὺς Βοιωτούς πρεσβευόμενοι καὶ ἐδέοντο
15 σφίσι Πάνακτόν τε καὶ τοὺς Ἀθηναίους δεσμώτας ²⁰
παραδοῦναι, ἵνα ἀντ' αὐτῶν Πύλον κομίσωνται. οἱ ³
δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν ἀποδώσειν, ἦν μὴ σφίσι ἔνυ-
μαχίαν ἴδιαν ποιήσωνται ὥσπερ Ἀθηναίοις. Λακεδαι-
μόνιοι δὲ εἰδότες μὲν ὅτι ἀδικήσουσιν Ἀθηναίους,
20 εἰρημένον ἄνευ ἀλλήλων μῆτε σπένδεσθαι τῷ μῆτε ²⁵
πολεμεῖν, βουλόμενοι δὲ τὸ Πάνακτον παραλαβεῖν ὡς
τὴν Πύλον ἀντ' αὐτοῦ κομιούμενοι, καὶ ἀμα τῶν
ἔνυμαχέα σπενδόντων τὰς σπουδὰς προθυμουμένων τὰ
ἐσ Βοιωτούς, ἐποιήσαντο τὴν ἔνυμαχίαν, τοῦ χειμῶνος
25 τελευτῶντος | ἥδη καὶ πρὸς ἕαρ· καὶ τὸ Πάνακτον ³⁰
εὐθὺς καθηρεύτο. καὶ ἐνδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτε-
λεύτα.

Ἄμα δὲ τῷ ᾧ οἱ εὐθὺς τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους οἱ ⁴⁰
Ἀργεῖοι, ὡς οἵ τε πρέσβεις τῶν Βοιωτῶν οὓς ἔφασαν
30 πέμψειν οὐχ ἤκουν, τό τε Πάνακτον ἥσθοντο καθαιρού-
μενον καὶ ἔνυμαχίαν ἴδιαν γεγενημένην τοῖς Βοιωτοῖς

πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔδεισαν μὴ μονωθῶσι καὶ
 ἐς Λακεδαιμονίους πᾶσα ἡ ξυμμαχία χωρήσῃ· τοὺς | γὰρ ²
 Βοιωτοὺς φόντο πεπεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τό τε
 Πάνακτον καθελεῖν καὶ ἐς τὰς Ἀθηναίων σπουδὰς
 ἔστεναι, τοὺς τε Ἀθηναίους εἰδέναι ταῦτα, ὥστε οὐδὲ
 πρὸς Ἀθηναίους ἔτι σφίσιν εἶναι ξυμμαχίαν ποιῆ-
 σασθαι, | πρότερον ἐλπίζοντες ἐκ τῶν διαφορῶν, εἰ ⁵
 μὴ μείνειαν αὐτοῖς αἱ πρὸς Λακεδαιμονίους σπουδαί,
 τοῖς γοῦν Ἀθηναῖοις ξύμμαχοι ἔσεσθαι. ἀποροῦντες ³
 10 οὖν ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι καὶ φοβούμενοι μὴ Λακεδαι-
 μονίοις καὶ Τεγεάταις, Βοιωτοῖς καὶ Ἀθηναῖοις ἅμα
 πολεμῶσι, πρότερον οὐ δεχόμενοι τὰς Λακεδαιμονίων ¹⁰
 σπουδὰς, ἀλλ' ἐν φρονήματι δύντες τῆς Πελοποννήσου
 ἡγήσεσθαι, ἐπειπον ὡς ἐδύναντο τάχιστα ἐς τὴν
 15 Λακεδαιμονα πρέσβεις Εὔστροφον καὶ Αἴσωνα, οἵ
 ἐδόκουν προσφιλέστατοι αὐτοῖς εἶναι, ἥγούμενοι ἐκ
 τῶν παρόντων κράτιστα, πρὸς | Λακεδαιμονίους σπουν- ¹⁵
 δὰς ποιησάμενοι δῆκτην ξυγχωρῆ, ἥσυχαν ἔχειν. καὶ ⁴¹
 οἱ πρέσβεις ἀφικόμενοι αὐτῶν λόγους ἐποιοῦντο πρὸς
 20 τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ὃ δὲν σφίσιν αἱ σπουδαὶ
 γίγνοιντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ Ἀργεῖοι ἡξίουν δίκης ²
 ἐπιτροπὴν σφίσι γενέσθαι ἡ ἐς πόλιν τινὰ ἡ ἰδιώτην ²⁰
 περὶ τῆς Κυνουρίας γῆς, ἣς αἰεὶ πέρι διαφέρονται
 μεθορίας οὕσης (ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ Θυρέαν καὶ Ἀνδή-
 25 νην πόλιν, νέμονται δ' αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι). ἐπειτα
 δ' οὐκ ἐώντων Λακεδαιμονίων μεμυῆσθαι περὶ αὐτῆς,
 ἀλλ' εἰ βούλονται σπένδεσθαι ὥσπερ | πρότερον, ἐτοι- ²⁵
 μοι εἶναι, οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις τάδε δύως ἐπηγάγοντο
 τοὺς Λακεδαιμονίους ξυγχωρῆσαι, ἐν μὲν τῷ παρόντι
 30 σπουδὰς ποιήσασθαι ἔτη πεντήκοντα, ἔξεῖναι δ' διο-
 τεροισοῦν προκαλεσαμένοις, μήτε νόσου οὕσης μήτε πο-

λέμον Λακεδαιμονι καὶ Ἀργεῖ, διαμάχεσθαι | περὶ τῆς 30
γῆς ταῦτης, ὥσπερ καὶ πρότερον ποτε, ὅτε αὐτοὶ ἐκά-
τεροι ἤξισαν νικᾶν, διώκειν δὲ μὴ ἔξεῖναι περαιτέρω
τῶν πρὸς Ἀργος καὶ Λακεδαιμονα δρῶν. τοῖς δὲ 3
5 Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρῶτον ἐδόκει μωρόια εἶναι
ταῦτα, ἐπειτα (ἐπεδύμουν γὰρ τὸ Ἀργος πάντως φίλον
| ἔχειν) ἔνυνεχώρησαν ἐφ' οἷς ἤξιον καὶ ἔνυνεργάψαντο. 35
ἐκέλευον δ' οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρὸν τέλος τι αὐτῶν
ἔχειν, ἐς τὸ Ἀργος πρῶτον ἐπαναχωρήσαντας αὐτοὺς
10 | δεῖξαι τῷ πλήθει, καὶ ἦν ἀρέσκοντα ἥ, ἥκειν ἐς τὰ 313
Τακίνδια τοὺς δρόκους ποιησομένους. καὶ οἱ μὲν
ἀνεχώρησαν. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ φίλοι Ἀργεῖοι 42
ταῦτα ἐπρασσον, οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων Ἀν-
δρομένης | καὶ Φαλίμος καὶ Ἀντιμενίδας, οὓς ἔδει τὸ 5
15 Πάνακτον καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς παρὰ Βοιωτῶν παρα-
λαβόντας Ἀθηναίοις ἀποδοῦναι, τὸ μὲν Πάνακτον
ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν αὐτῶν καθηρημένον ηὔρουν, ἐπὶ
προφάσει ὡς ἥσάν ποτε Ἀθηναίοις καὶ Βοιωτοῖς ἐκ
διαφορᾶς περὶ αὐτοῦ | δροὶ παλαιοὶ μηδετέρους οἰκεῖν 10
20 τὸ χωρίον ἀλλὰ κοινῇ νέμειν, τοὺς δ' ἄνδρας οὓς
εἶχον αἴχμαλώτους Βοιωτοὶ Ἀθηναίων παραλαβόντες
οἱ περὶ τὸν Ἀνδρομένη ἐκδιμισαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ
ἀπέδοσαν, τὸν τε Πανάκτον τὴν καθαίρεσιν ἐλεγον
αὐτοῖς, νομίζοντες καὶ τοῦτο ἀποδιδόναι· πολέμιον 15
25 γὰρ οὐκέτι ἐν αὐτῷ Ἀθηναίοις οἰκητεῖν οὐδένα. λεγο-
μένων δὲ τούτων οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, νομί-
ζοντες ἀδικεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τοῦ τε Πανάκτου
τῇ καθαίρεσι, ὃ ἔδει δρθὸν παραδοῦναι, καὶ πυν-
θανόμενοι ὅτι καὶ Βοιωτοῖς ἴδιᾳ ἔνυμαχίαν πεποίην- 20
30 ται φάσκοντες πρότερον κοινῇ τοὺς μὴ δεχομένους
τὰς σπονδὰς προσαναγκάσειν. τά τε ἀλλα ἐσκόπουν

ὅσα ἔξελελοίπεσαν τῆς ξυνθήκης καὶ ἐνόμιζον ἔξηπατησθαι, ὥστε χαλεπῶς πρὸς τοὺς πρέσβεις ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν.

| Κατὰ τοιαύτην δὴ διαφορὰν ὅντων τῶν Λακεδαι- 25
5 μονίων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ ἐν ταῖς Ἀθήναις αὐ-
βουλόμενοι λῦσαι τὰς σπουδάς εὐθὺς ἐνέκειντο. ἦσαν 2
δὲ ἄλλοι τε καὶ Ἀλκιβιάδης δὲ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ
μὲν ἔτι τότε ὃν νέος ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει, ἀξιώματι δὲ
| προγόνων τιμώμενος· φέρετον δὲ τοῦτον εἶναι 30
10 πρὸς τοὺς Ἀργείους μᾶλλον χωρεῖν, οὐ μέντοι ἄλλα
καὶ φρονήματι φιλονικῶν ἡμαντιοῦτο, ὅτι Λακεδαι-
μόνιοι διὰ Νικίου καὶ Λάχητος ἐπραξαν τὰς σπουδάς,
ἔαυτὸν κατά τε τὴν νεότητα ὑπεριδόντες καὶ κατὰ τὴν
παλαιὰν | προξενίαν ποτὲ οὖσαν οὐ τιμῆσαντες, ἥν τοῦ 35
15 πάππου | ἀπειπόντος αὐτὸς τοὺς ἐκ τῆς γένους αὐτῶν 344
αἰγμαλώτους θεραπεύων διενοεῖτο ἀνανεώσασθαι. παν- 3
ταχόθεν τε νομίζων ἐλασσοῦσθαι τό τε πρῶτον ἀντ-
εῖπεν, οὐ βεβαίους φάσκων εἶναι Λακεδαιμονίους,
ἀλλ' ἵνα Ἀργεῖους σφίσι σπεισάμενοι εξέλωσι καὶ 5
20 αὐθις ἐπὶ Ἀθηναίους μόνους ἔσθιον, τούτουν ἔνεκα σπέν-
δεσθαι αὐτούς, καὶ τότε, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ ἐγεγένητο,
πέμπει εὐθὺς ἐς "Ἀργος ἴδια, κελεύων ὡς τάχιστα ἐπὶ
τὴν ἔντασιν προκαλούμενος ἤκειν μετὰ Μαντινέων
καὶ Ἡλείων, ὡς | καιροῦ ὅντος καὶ αὐτὸς ἔντασιν 10
25 τὰ μάλιστα. οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἀκούσαντες τῆς τε ἀγγελίας 44
καὶ ἐπειδὴ ἐγνωσαν οὐ μετ' Ἀθηναίων πραχθεῖσαν
τὴν τῶν Βοιωτῶν ἔντασιν, ἀλλ' ἐς διαφορὰν μεγάλην
καθεστῶτας αὐτοὺς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν
μὲν ἐν Λακεδαιμονίῳ πρέσβεων, οἵ σφίσι περὶ τῶν 15
30 σπουδῶν ἔτυχον ἀπόντες, ἡμέλουν, πρὸς δὲ τοὺς
Ἀθηναίους μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, νομίζοντες πό-

λιν τε σφίσι φιλίαν ἀπὸ παλαιοῦ καὶ δημοκρατου-
μένην ὥσπερ καὶ αὐτοὶ καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχουσαν
τὴν κατὰ Θάλασσαν ἔνυπολεμήσειν σφίσιν, ἦν καθι- 20
στῶνται ἐς πόλεμον. ἐπειπον οὖν εὐθὺς πρέσβεις ὡς 2
5 τοὺς Ἀθηναίους περὶ τῆς ἔνυπαχίας· ἔνυπερεσβεύοντο
δὲ καὶ Ἡλεῖοι καὶ Μαντινῆς. ἀφίκοντο δὲ καὶ Λακε- 3
δαιμονίων πρέσβεις κατὰ τάχος, δοκοῦντες ἐπιτήδειοι
εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις, Φιλοχαρίδας τε | καὶ Λέων καὶ 25
Ἐνδιος, δείσαντες μὴ τὴν τε ἔνυπαχίαν ὀργιζόμενοι
10 πρὸς τοὺς Ἀργείους ποιήσωνται, καὶ ἅμα Πύλον
ἀπαιτήσοντες ἀντὶ Πανάκτου, καὶ περὶ τῆς Βοιωτῶν
ἔνυπαχίας ἀπολογησόμενοι ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῶν
Ἀθηναίων ἐποιήσαντο. καὶ λέγοντες ἐν τῇ βουλῇ | περὶ 45
τε τούτων καὶ ὡς αὐτοκράτορες ἥκουσι περὶ πάντων
15 ἔνυπβῆναι τῶν διαφόρων, τὸν Ἀλκιβιάδην ἐφόβουν μὴ
καί, ἦν ἐς τὸν δῆμον ταῦτα λέγωσιν, ἐπαγάγωνται τὸ
πλῆθος καὶ ἀπωσθῇ ἡ Ἀργείων ἔνυπαχία. μηχανᾶται 2
δὲ πρὸς αὐτοὺς τοιόνδε τι δὲ Ἀλκιβιάδης· τοὺς Λακε-
δαιμονίους πείθει πίστιν αὐτοῖς δούς, ἦν μὴ διολογή- 345
20 σωσιν ἐν τῷ δῆμῳ αὐτοκράτορες ἥκειν, Πύλον τε
αὐτοῖς ἀποδώσειν (πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὥσπερ
καὶ νῦν ἀντιλέγειν) καὶ τάλλα ἔνυναλλάξειν. βουλόμενος 3
δὲ αὐτοὺς Νικίου τε ἀποστῆσαι ταῦτα ἐφρασσε καὶ |
ὅπως, ἐν τῷ δῆμῳ διαβαλὼν αὐτοὺς ὡς οὐδὲν ἀληθές 5
25 ἐν νῷ ἔχουσιν οὐδὲ λέγουσιν οὐδέποτε ταῦτά, τοὺς
Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας ἔνυμάχους ποιήσῃ.
καὶ ἐγένετο οὕτως. ἐπειδὴ γὰρ ἐς τὸν δῆμον παρελ- 4
θόντες καὶ ἐπερωτώμενοι οὐκ ἐφρασσαν ὥσπερ ἐν τῇ
βουλῇ | αὐτοκράτορες ἥκειν, οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι ἦνει- 10
30 χοντο, ἀλλὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου πολλῷ μᾶλλον ἡ πρότερον
καταβοῶντος τῶν Λακεδαιμονίων ἐσήκουσόν τε καὶ

έτοῖμοι ἦσαν εὐθὺς παραγαγόντες τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ξυμμάχους ποιεῖσθαι· σεισμοῦ δὲ γενομένου πρὸν | τι ἐπικυρωθῆναι, ἡ ἐκκλησία αὕτη ¹⁵ ἀνεβλήθη. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκκλησίᾳ δὲ Νικλας, καίπερ, ⁴⁶ τῶν Λακεδαιμονίων αὐτῶν ἡπατημένων, καὶ αὐτὸς ἔξηπατημένος περὶ τοῦ μὴ αὐτοκράτορας διολογῆσαι ἦκειν, δικιασθεῖσας τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔφη χρῆναι φίλους μᾶλλον γίγνεσθαι, | καὶ ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους ²⁰ πέμψαι ἔτι ὡς αὐτοὺς καὶ εἰδέναι δὲ τι διανοοῦνται, ¹⁰ λέγων ἐν μὲν τῷ σφετέρῳ καλῷ, ἐν δὲ τῷ ἐκείνων ἀπρεπεῖ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι· σφίσι μὲν γὰρ εὗ ἐστώτων τῶν πραγμάτων ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἀριστον εἶναι διασώσασθαι τὴν εὐπραγίαν, | ἐκείνοις δὲ δυστυ- ²⁵ χοῦσιν ὅτι τάχιστα εὑρηματία εἶναι διακινδυνεῦσαι. ἐπεισέ ² ¹⁵ τε πέμψαι πρέσβεις, ὃν καὶ αὐτὸς ἦν, κελεύσοντας Λακεδαιμονίους, εἰ τι δίκαιον διανοοῦνται, Πάνακτόν τε ὁρθὸν ἀποδιδόναι καὶ Ἀμφίπολιν, καὶ τὴν Βοιωτῶν ξυμμαχίαν ἀνεῖναι, ἦν μὴ ἐσ τὰς | σπονδὰς ἐσίωσι, ³⁰ καθάπερ εἰρητο ἄνευ ἀλλήλων μηδενὶ ξυμβαίνειν. εἰπεῖν ³ ²⁰ τε ἐκέλευνον ὅτι καὶ σφεῖς, εἰ ἐβούλοντο ἀδικεῖν, ἥδη ἀν Ἀργείους ξυμμάχους πεποιησθαι, ὡς παρεῖναι γ' αὐτοὺς αὐτοῦ τούτου ἔνεκα· εἰ τέ τι ἄλλο ἔνεκάλουν, πάντα ἐπιστείλαντες ἀπέπεμψαν τοὺς | περὶ τὸν Νι- ³⁵ κίαν πρέσβεις. καὶ ἀφικομένων αὐτῶν καὶ ἀπαγγει- ⁴ ²⁵ λάντων τά τε ἄλλα καὶ τέλος εἰπόντων. ὅτι, εἰ μὴ τὴν ξυμμαχίαν ἀνήσουντι Βοιωτοῖς μὴ ἐσιοῦσιν ἐσ | τὰς ³⁴⁶ σπονδάς, ποιήσονται καὶ αὐτοὶ Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ξυμμάχους, τὴν μὲν ξυμμαχίαν οἱ Λακεδαιμόνιοι Βοιωτοῖς οὐκ ἔφασαν ἀνήσειν, ἐπικρατούντων τῶν περὶ τὸν Σενάρη τὸν ἔφορον ταῦτα γίγνεσθαι καὶ | ὅσοι ἄλλοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν, τοὺς δὲ ὄρκους ⁵

δεομένου Νικίου ἀνενεώσαντο· ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ πάντα
ἀτελῆ ἔχων ἀπέλθῃ καὶ διαβληθῇ, ὅπερ καὶ ἐγένετο,
αἰτιος δοκῶν εἶναι τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους σπουδῶν.
ἀναχωρήσαντός τε αὐτοῦ ὡς ἥκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι ⁵
οὐδὲν ἐκ τῆς Λακεδαιμονίου πεπραγμένον, εὐθὺς δι' ¹⁰
δογῆς εἶχον, καὶ νομίζοντες ἀδικεῖσθαι (ἔτυχον γὰρ
παρόντες οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, παραγαγόντος
Ἀλκιβιάδου) ἐποιήσαντο σπουδὰς καὶ ξυμμαχίαν πρὸς
αὐτοὺς τήνδε.

„Σπουδὰς ἐποιήσαντο ἐκατὸν Ἀθηναῖοι ἐτη καὶ ¹⁵ 47
Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι <πρὸς ἄλληλους>,
ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡν ἀρχουσιν
ἐκάτεροι, ἀδόλους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλασσαν. ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ ²⁰
μήτε Ἀργείους καὶ Ἡλείους | καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς ²⁵
ξυμμάχους ἐπὶ Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡν
ἀρχουσιν Ἀθηναῖοι, μήτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμ-
μάχους <ὡν ἀρχουσιν Ἀθηναῖοι> ἐπὶ Ἀργείους καὶ
Ἡλείους καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς ξυμμάχους, τέχνῃ
μηδὲ μηχανῇ μηδεμιᾷ. κατὰ τάδε ξυμμάχους εἶναι ³⁰
Ἀθηναίους καὶ | Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας ³⁵
ἐκατὸν ἐτη· ἦν πολέμιοι ἵσσιν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀθη-
ναίων, βοηθεῖν Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας
Ἀθήναξε, καθ' ὅ τι ἀν ἐπαγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι, τρόπῳ
δποιῷ ἀν δύνανται ἴσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν
δὲ δηῶσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν ⁴⁰
πόλιν Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ Ἀθη-
ναίοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τῶν πόλεων
τούτων· καταλύειν δὲ μὴ ἔξειναι τὸν πόλεμον πρὸς
ταύτην τὴν πόλιν μηδεμιᾳ τῶν πόλεων, ἦν μὴ ἀπάσαις
δοκῇ. βοηθεῖν δὲ καὶ | Ἀθηναίους ἐς "Ἀργος καὶ <ἐς> ⁴⁵

Μαντίνειαν καὶ <έσ> Ἡλιν, ἣν πολέμιοι ἵωσιν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν Ἡλείων ἢ τὴν Μαντινέων | ἢ τὴν Ἀρ-³⁴⁷
 γείων, καθ' ὃ τι ἀν ἐπαγγέλλωσιν αἱ πόλεις αὐται,
 τρόπῳ δοτοῖσι ἀν δύνωνται ισχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνα-
 τόν· ἡν δὲ δησαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύ-
 την τὴν πόλιν Ἀθηναίοις καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι
 καὶ | Ἡλείοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τούτων τῶν πόλεων· καταλύειν δὲ μὴ εξεῖναι τὸν πόλεμον
 πρὸς ταύτην τὴν πόλιν <μηδεμιᾶ τῶν πόλεων>, ἡν μὴ
 10 ἀπάσαις δοκῇ [ταῖς πόλεσιν]. ὅπλα δὲ μὴ ἔαν ἔχον-
 τας διεέναι ἐπὶ πολέμῳ διὰ τῆς γῆς τῆς σφετέρας
 αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμαχῶν ὡν [ἄν] ἀρχουσιν | ἐκαστοι,¹⁰
 μηδὲ κατὰ θάλασσαν, ἡν μὴ ψηφισαμένων τῶν πόλεων
 ἀπασῶν τὴν δίοδον εἶναι, Ἀθηναίοις καὶ Ἀργείοις καὶ
 15 Μαντινέων καὶ Ἡλείων. τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἡ πόλις ἡ
 πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον
 ἐπὴν ἔλθωσιν ἐσ τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγελλασαν βοηθεῖν,¹⁵
 καὶ ἀπιοῦσι κατὰ ταύτα· ἡν δὲ πλέονα βούλωνται
 χρόνον τῇ στρατιᾶ χρῆσθαι, ἡ πόλις ἡ μεταπεμψαμένη
 20 διδότω σῖτον, τῷ μὲν δπλίτῃ καὶ ψιλῷ καὶ τοξότῃ
 τρεῖς δροῦλοις Αἰγιναῖοις τῆς ἡμέρας ἐκάστης, τῷ δ'
 ἴππει δραχμῇν Αἰγιναῖαν. ἡ δὲ πόλις ἡ | μεταπεμψα-²⁰
 μένη <τὴν στρατιὰν> τὴν ἥγεμονίαν ἔχετω, ὅταν ἐν
 τῇ αὐτῆς δ πόλεμος ἦ. ἡν δέ ποι δόξῃ <ἀπάσαις>
 25 ταῖς πόλεσι κοινῇ στρατεύεσθαι, τὸ ἵσον τῆς ἥγεμονίας
 μετεῖναι ἀπάσαις ταῖς πόλεσιν. διμόσαι δὲ τὰς σπου-⁸
 δᾶς Ἀθηναίοις μὲν ὑπέρ τε σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμ-
 αχῶν, Ἀργεῖοι δὲ | καὶ Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι καὶ οἱ
 30 ἔνυμαχοι τούτων κατὰ πόλεις διμιύντων. διμιύντων
 δὲ τὸν ἐπιχώριον δρον ἐκαστοι τὸν μέγιστον κατὰ
 λεόδων τελείων. δ δὲ δρος εστω δδε· „έμμενῶ τῇ ἔνυ-

μαχία κατὰ τὰ ξυγκείμενα δικαίως καὶ ἀβλαβῶς καὶ
ἀδόλως, καὶ οὐ παραβῆσοιςαι τέχνη οὐδὲ μηχανῇ οὐδε-³⁰
μιᾶς·“ δύμνύντων δὲ Ἀθηνῆσι μὲν ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἐν-⁹
δημοι ἀρχαῖ, ἔξορκούντων δὲ οἱ πρυτάνεις· ἐν Ἀργει-
5 δὲ ἡ βουλὴ καὶ οἱ δυδοήκοντα καὶ οἱ ἀρτῦναι, ἔξορ-
κούντων δὲ οἱ δυδοήκοντα· ἐν δὲ Μαντινείᾳ οἱ δη-³⁴⁸
μιουργοὶ καὶ ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαῖ, ἔξορκούν-
των δὲ οἱ θεωροὶ καὶ οἱ πολέμαρχοι· ἐν δὲ Ἡλιδῃ οἱ
δημιουργοὶ [καὶ οἱ τὰ τέλη ἔχοντες] καὶ οἱ ἔξακόσιοι,
10 ἔξορκούντων δὲ οἱ δημιουργοὶ καὶ οἱ θεσμοφύλακες.⁵ 10
ἀνανεοῦσθαι δὲ τὸν δροκούς Ἀθηναίους μὲν ίόντας
ἐσ Ἡλιν καὶ ἐσ Μαντίνειαν καὶ ἐσ Ἀργος τριάκοντα
ἡμέραις πρὸ Ὀλυμπίων, Ἀργείους δὲ καὶ Ἡλείους
καὶ Μαντινέας ίόντας Ἀθηναῖς δέκα ἡμέραις πρὸ Παν-
15 αθηναίων τῶν μεγάλων. τὰς δὲ ξυνθήκας τὰς περὶ ¹¹
τῶν σπουδῶν καὶ τῶν δροκῶν καὶ τῆς ξυμμαχίας
ἀναγράψαι ἐν στήλῃ λιθίνῃ Ἀθηναίους μὲν ἐν πόλει,
Ἀργείους δὲ ἐν ἀγορᾷ ἐν τῷ Ἀπόλλωνος τῷ ιερῷ,
Μαντινέας δὲ ἐν τῷ Διὸς τῷ ιερῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ·
20 καταθέντων δὲ καὶ Ὀλυμπίασι στήλην χαλκῆν κοινῇ
Ὀλυμπίοις | τοῖς νυνί. ἐὰν δέ τι δοκῇ ἀμεινον εἶναι ¹²
ταῖς πόλεσι ταύταις προσθεῖναι πρὸς τοῖς ξυγκειμένοις,
ἢ τι [δ'] ἀν δόξῃ ταῖς πόλεσιν ἀπάσαις κοινῇ βου-
λευομέναις, τοῦτο κύριον εἶναι.“¹⁵

25 Αἱ μὲν σπουδαὶ καὶ ἡ ξυμμαχία οὕτως ἐγένοντο. 48
| καὶ αἱ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων οὐκ ἀπε-²⁰
ρηντο τούτου ἔνεκα οὐδ' ὑφ' ἐτέρων. Κορίνθιοι δὲ ²
Ἀργείων ὅντες ξύμμαχοι οὐκ ἐσῆλθον ἐς αὐτάς, ἀλλὰ
καὶ γενομένης πρὸ τούτου Ἡλείοις καὶ Ἀργείοις καὶ
30 Μαντινεῦσι ξυμμαχίας, τοῖς αὐτοῖς πολεμεῖν καὶ εἰρη-
νην | ἀγειν, οὐ ξυνώμοσαν, ἀρκεῖν δ' ἐφασαν σφίσι ²⁵

τὴν πρώτην γενομένην ἐπιμαχίαν, ἀλλήλοις βοηθεῖν,
ξυνεπιστρατεύειν δὲ μηδενί. οἱ μὲν Κορίνθιοι οὕτως
ἀπέστησαν τῶν ξυμμάχων καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμο-
νίους πάλιν τὴν γνώμην εἶχον.

- 5 | Ὁλύμπια δ' ἐγένετο τοῦ θέρους τούτου, οἵς Ἀν- 30
δροσθένης Ἀρκάς παγκράτιον τὸ πρῶτον ἐνίκα· καὶ
Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἵεροῦ ὑπὸ Ἡλείων εἰρχθησαν ὥστε
μὴ θύειν μηδ' ἀγωνίζεσθαι, οὐκ ἐκτίνοντες τὴν δίκην
αὐτοῖς ἡν ἐν τῷ Ὁλυμπικῷ νόμῳ Ἡλεῖοι κατεδικά-
10 σαντο | αὐτῶν, φάσκοντες σφῶν ἐπὶ Φύρον τε τεῖχος 35
δπλα ἐπενεγκεῖν καὶ ἐς Λέπρεον αὐτῶν δπλίτας ἐν
ταῖς Ὁλυμπικαῖς σπουδαῖς ἐσπέμψαι. ἡ δὲ καταδίκη 349
δισχίλιαι μναῖ ἦσαν, κατὰ τὸν δπλίτην ἔκαστον δύο
μναῖ, ὥσπερ ὁ νόμος ἔχει. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρέσβεις 2
15 πέμψαντες ἀντέλεγον μὴ δικαίως σφῶν καταδεδι-
κάσθαι, λέγοντες μὴ ἐπηγγέλθαι πω ἐς Λακεδαιμονα 5
τὰς σπουδάς, δτ' ἐσέπεμψαν τοὺς δπλίτας. Ἡλεῖοι δὲ 3
τὴν παρ' αὐτοῖς ἐκεχειρίαν ἥδη ἔφασαν εἶναι (πρώτοις
γὰρ σφίσιν αὐτοῖς ἐπαγγέλλουσι), καὶ ἥσυχαξόντων
20 σφῶν καὶ οὐ προσδεχομένων ὡς ἐν σπουδαῖς, αὐτοὺς
λαθεῖν ἀδικῆσαντας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον 10
οὐ χρεῶν εἶναι αὐτοὺς ἐπαγγεῖλαι ἔτι ἐς Λακεδαιμονα,
εἰ ἀδικεῖν γε ἥδη ἐνόμιζον αὐτούς, ἀλλ' οὐχ ὡς νομί-
ζοντας τοῦτο δρᾶσαι, καὶ δπλα οὐδαμόσε ἔτι αὐτοῖς
25 ἐπενεγκεῖν. Ἡλεῖοι δὲ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶχοντο, ὡς 5
μὲν οὐκ ἀδικοῦσι μὴ ἀν πεισθῆναι, εἰ δὲ βούλονται 15
σφίσι Λέπρεον ἀποδοῦναι, τό τε αὐτῶν μέρος ἀφιέναι
τοῦ ἀργυρίου καὶ δ τῷ θεῷ γίγνεται αὐτοὶ ὑπὲρ ἐκεί-
νων ἐκτείσειν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον, αὐθίς τάδε ἥξιονν, 50
30 Λέπρεον μὲν μὴ ἀποδοῦναι, εἰ μὴ βούλονται, ἀνα-
βάντας δὲ ἐπὶ τὸν | βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὁλυμπίου, 20

έπειδὴ προθυμοῦνται χρῆσθαι τῷ ιερῷ, ἐπομόσαι ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἡ μὴν ἀποδώσειν ὕστερον τὴν καταδίκην. ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἥθελον, Λακεδαιμόνιοι ² μὲν εἰργοντο τοῦ ιεροῦ [θυσίας καὶ ἀγώνων] καὶ δοίκοι ἔθνον, οἱ δὲ ἄλλοι Ἑλληνες ἔθεωρον πλὴν ²⁵ Λεπρεατῶν. ὅμως δὲ οἱ Ἡλεῖοι δεδιότες μὴ βίᾳ θύσωσι, ἔννον δπλοις τῶν νεωτέρων φυλακὴν εἶχον· ἥλθον δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς, χίλιοι ἑκατέρων, καὶ Ἀθηναίων ἵππης, οἵ ἐν Ἀρπίνῃ ὑπέμενον τὴν ἑορτὴν. δέος δ' ἐγένετο τῇ πανηγύρει μέγα μὴ ἔννον δπλοις ³⁰ ελθωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ καὶ Λίχας δὲ Ἀρκεσιλάου, Λακεδαιμόνιος, ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ἀβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, δτι νικῶντος τοῦ ἑαυτοῦ ζεύγους καὶ ἀνακηρυχθέντος Βοιωτῶν δημοσίου ³⁵ κατὰ τὴν οὐκ εξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως, προελθὼν ἐστὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἥνιοχον, βουλόμενος δηλῶσαι δτι ἑαυτοῦ ἦν τὸ ἄρμα· ὥστε πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπε-³⁵⁰ φόβηντὸ πάντες καὶ ἐδόκει τι νέον ἔσεσθαι. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι ἡσύχασάν τε καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτοῖς οὕτω ⁴⁰ διηλθεν. ἐσ δὲ Κροινθον μετὰ τὰ Ὀλύμπια Ἀργεῖοι τε καὶ οἱ ξύμμαχοι ἀφίκοντο δεησόμενοι αὐτῶν παρὰ ⁵ σφᾶς ἐλθεῖν (καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἔτυχον παρόντες)· καὶ πολλῶν λόγων γενομένων τέλος οὐδὲν ἐποάχθη, ἀλλὰ σεισμοῦ γενομένου διελύθησαν ἔκαστοι ⁴⁵ ἐπ' οἴκουν. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Toῦ δὲ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Ἡρακλεώταις τοῖς ⁵¹ ἐν | Τραχῖνι μάχη ἐγένετο πρὸς Αἰνιᾶνας καὶ Δόλοπας ¹⁰ καὶ Μηλιᾶς καὶ Θεσσαλῶν τινας· προσοικοῦντα γὰρ τὰ ² ἔθνη ταῦτα τῇ πόλει πολέμια ἦν· οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλη ²⁰ τινὶ γῇ ἡ τῇ τούτων τὸ χωρίον ἐτειχίσθη. καὶ εὐθὺς τε καθισταμένη τῇ πόλει ἥναντιοῦντο, ἐσ δον ἐδύναντο

| φθείροντες, καὶ τότε τῇ μάχῃ ἐνίκησαν τὸν Ἡρα- 15
κλεώτας, καὶ Εινάρης ὁ Κνίδιος, Λακεδαιμόνιος, ἄρχων
αὐτῶν ἀπέδανε, διεφθάρησαν δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἡρα-
κλεωτῶν. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ δωδέκατον ἔτος
5 τῷ πολέμῳ ἐτελεύτᾳ.

| Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς ἀρχομένου τὴν 52
‘Ἡράκλειαν, ὡς μετὰ τὴν μάχην κακῶς ἐφθείρετο, Βοιω-
τοὶ παρέλαβον, καὶ Ἡγησιππίδαν τὸν Λακεδαιμόνιον
ώς οὐ καλῶς ἀρχοντα εξέπεμψαν. δείσαντες δὲ παρέ-
10 λαβον τὸ χωρίον μὴ Λακεδαιμονίων τὰ κατὰ Πελο-
πόνυησον θορυβουμένων Ἀθηναῖοι λάβωσιν· Λακε- 25
δαιμόνιοι μέντοι ὠργίζοντο αὐτοῖς.

Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους Ἀλκιβιάδης δὲ Κλεινόν, 2
στρατηγὸς ὧν Ἀθηναῖον, Ἀργείων καὶ τῶν ἔνυμάχων
15 ἔνυμπρασσόντων ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον μετ' δλίγων
Ἀθηναίων δπλιτῶν καὶ τοξοτῶν καὶ τῶν αὐτόθεν 30
ἔνυμάχων παραλαβὼν τά τε ἄλλα ἔνγκαθίστη περὶ
τὴν ἔνυμάχίαν διαπορευόμενος Πελοπόννησον τῇ στρα-
τιᾷ καὶ Πατρέας τε τείχη καθεῖναι ἐπεισεν ἐς θάλασσαν
20 καὶ αὐτὸς ἐτερον διενοεῖτο τειχίσαι ἐπὶ τῷ Ρίῳ τῷ
Ἀχαιοῖ. Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυώνιοι καὶ οἵσ ἦν ἐν 351
βλάβῃ τειχισθὲν βοήθησαντες διεκώλυσαν.

Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἀργείοις 53
πόλεμος ἐγένετο, προφάσει μὲν περὶ τοῦ θύματος
25 τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθαιῶς, δέον ἀπαγαγεῖν οὐκ 5
ἀπέπειπον ὑπὲρ βοτανῶν Ἐπιδαύριοι (κυριώτατοι δὲ
τοῦ ἱεροῦ ἦσαν Ἀργεῖοι). ἐδόκει δὲ καὶ ἀνευ ταύτης
τῆς αἰτίας τὴν Ἐπίδαυρον τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ καὶ τοῖς
Ἀργείοις προσλαβεῖν, ἦν δύνωνται, τῆς τε Κορίνθου
30 ἔνεκα ἥσυχίας καὶ ἐκ τῆς Αιγαίης βραχυτέραν ἐσεσθαι 10
τὴν βοήθειαν ἡ Σκύλλαιον περιπλεῖν τοῖς Ἀθηναίοις.

παρεσκευάζοντο οὖν οἱ Ἀργεῖοι ὡς αὐτοὶ ἐς τὴν Ἐπίδαυρον διὰ τοῦ θύματος τὴν ἔσπραξιν ἐσβαλοῦντες. ἔξεστρατευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὸν 54 αὐτὸν χρόνον πανδημεὶ ἐς Λεῦκτρα τῆς ἑαυτῶν μεθο- 15 δρίας πρὸς τὸ Λύκαιον, "Ἄγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλέως ἥρων μένον· ἢδει δὲ οὐδεὶς ὅποι στρατεύουσιν, οὐδὲν αἱ πόλεις ἐξ ᾧν ἐπέμφθησαν. ὡς δ' αὐτοῖς τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προυχώσει, αὐτοί τε τε ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου καὶ τοῖς | ξυμμάχοις περιήγγειλαν μετὰ τὸν 20 μέλλοντα (Καρνεῖος δ' ἦν μῆν, ιερομηνία Δωριεὺσι) παρεσκευάζεσθαι ὡς στρατευσομένους. Ἀργεῖοι δ' ἀνα- 25 χωροσάντων αὐτῶν, τοῦ πρὸ τοῦ Καρνείου μηνὸς ἔξελθόντες τετράδι φθίνοντος καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην πάντα τὸν χρόνον, ἐσεβαλον ἐς τὴν Ἐπιδαυ- 30 15 δρίαν καὶ ἐδήσουν. Ἐπιδαύριοι δὲ τὸν ξυμμάχους ἐπε- 4 καλοῦντο· ᾧν τινες οἱ μὲν τὸν μῆνα προυφασίσαντο, οἱ δὲ καὶ ἐς μεθορίαν τῆς Ἐπιδαυρίας ἐλθόντες ἡσύχαζον. καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐν τῇ Ἐπιδαύρῳ οἱ Ἀρ- 55 γεῖοι ἦσαν, ἐς Μαντίνειαν πρεσβεῖαι | ἀπὸ τῶν πό- 35 λεων ξυνῆλθον, Ἀθηναίων παρακαλεσάντων. καὶ γενο- μένων λόγων Εὐφαμίδας δὲ Κορίνθιος οὐκ ἐφη τὸν 40 λόγους τοῖς ἔργοις διμολογεῖν· σφεῖς μὲν γὰρ περὶ εἰρήνης ξυγκαθῆσθαι, τὸν δὲ Ἐπιδαυρίους καὶ τὸν ξυμμάχους καὶ τὸν Ἀργείους μεδ' ὅπλων ἀντιτε- 25 τάχθαι· διαλῦσαι οὖν πρῶτον χρῆναι ἐφ' ἑκατέρων 352 ἐλθόντας τὰ στρατόπεδα, καὶ οὕτω πάλιν λέγειν περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ πεισθέντες ὥχοντο καὶ τὸν Ἀρ- 50 γείους ἀπήγαγον ἐκ τῆς Ἐπιδαυρίας. ὑστερον δὲ ἐς τὸ αὐτὸν ξυνελθόντες οὐδὲν ὡς ἐδυνήθησαν ξυμβῆναι, 5 30 ἀλλ' οἱ Ἀργεῖοι πάλιν ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἐσεβαλον καὶ ἐδήσουν. ἔξεστρατευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς 3

Καρνάς· καὶ ὡς οὐδ' ἐνταῦθα τὰ διαβατήρια αὐτοῖς ἐγένετο, ἐπανεχώρησαν. Ἀργεῖοι δὲ τεμόντες τῆς Ἐπι-⁴
δαυρίας ὡς τὸ | τρίτον μέρος ἀπῆλθον ἐπ' οἴκουν. καὶ 10
Ἀθηναίων αὐτοῖς χίλιοι ἐβοήθησαν ὅπλιται καὶ Ἀλκι-⁵
βιάδης στρατηγός, πυθόμενοι δὴ τοὺς Λακεδαιμονίους
ἔξεστρατεῦσθαι· καὶ ὡς οὐδὲν ἔτι αὐτῶν ἔδει, ἀπῆλθον.
καὶ τὸ θέρος οὗτοι διῆλθεν.

| Τοῦ δ' ἐπιγιγνούμενου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ⁵⁶₁₅
λαθόντες Ἀθηναίους φρουρούς τε τριακοσίους καὶ
10 Ἀγγειπίδαν ἄρχοντα κατὰ θάλασσαν ἐς Ἐπίδαυρον
ἐσέπεμψαν. Ἀργεῖοι δ' ἐλθόντες παρ' Ἀθηναίους ἐπε-²
πάλουν δτι, γερραμμένον ἐν ταῖς σπονδαῖς διὰ τῆς
ἐαυτῶν ἑκάπτους μὴ ἐᾶν πολεμίους διεναι, ἐάσειαν 20
κατὰ θάλασσαν παραπλεῦσαι· καὶ εἰ μὴ κάκεῖνοι ἐς
15 Πύλον κομιοῦσιν ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς Μεσσηνίους
καὶ Εἴλωτας, ἀδικήσεσθαι αὐτοῖς. Ἀθηναῖοι δὲ Ἀλκι-³
βιάδου πείσαντος τῇ μὲν Λακωνικῇ στήλῃ ὑπέγραψαν
ὅτι οὐκ ἐνέμειναν | οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς ὅρκοις, ἐς δὲ 25
Πύλον ἐκόμισαν τοὺς ἐκ Κρανίων Εἴλωτας λήξεσθαι,
20 τὰ δ' ἄλλα ἥσυχαζον. τὸν δὲ χειμῶνα τοῦτον πολε-⁴
μούντων Ἀργείων καὶ Ἐπιδαυρίων μάχη μὲν οὐδεμίᾳ
ἐγένετο ἐκ παρασκευῆς, ἐνέδραι δὲ καὶ καταδρομαί,
ἐν αἷς ὡς τύχοιεν | ἐκατέρων τινὲς διεφθείροντο. 30
καὶ τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος πρὸς ἕαρ ἥδη κλίμακας 5
25 ἔχοντες οἱ Ἀργεῖοι ἥλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον ὡς ἐρη-
μού οὖσης διὰ τὸν πόλεμον βίᾳ αἰρήσοντες· καὶ
ἀπρακτοὶ ἀπῆλθον. καὶ δὲ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ τρίτον
καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα. ³⁵

Τοῦ δ' ἐπιγιγνούμενου θέρους μεσοῦντος Λακεδαι-⁵⁷
30 μόνιοι, ὡς αὐτοῖς οἵ τε Ἐπιδαύριοι ξύμμαχοι ὄντες 353
ἐταλαιπώρουν καὶ τάλλα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ μὲν

ἀφειστήκει, τὰ δ' οὐ καλῶς εἶχε, νομίσαντες, εἰ μὴ προκαταλήψουνται ἐν τάχει, ἐπὶ πλέον χωρῆσεσθαι αὐτά, ἐπιτρέπεντον αὐτοὶ καὶ οἱ Εὔλωτες πανδημεὶ ἐπ' Ἀργος.⁵ ἥγεῖτο δὲ Ἀγις δὲ Ἀρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς.

5 ξυνεστράτευον δ' αὐτοῖς Τεγεᾶταί τε καὶ ὅσοι ἄλλοι² Ἀρκάδων Λακεδαιμονίοις ἔντονται οἱ ἄλλης Πελοποννήσου ἔντονται οἱ ἔξωθεν ἐς Φλειοῦντα ξυνθέλεγοντο, Βοιωτοὶ μὲν πεντακισχίλιοι¹⁰ δπλῖται καὶ τοσοῦτοι ψιλοὶ καὶ ἵππης πεντακόσιοι καὶ 10 ἄμιτποι ἶσοι, Κορίνθιοι δὲ δισχίλιοι δπλῖται, οἱ δὲ ἄλλοι ὡς ἔκαστοι, Φλειάσιοι δὲ παντρατιᾶ, διτὶ ἐν τῇ ἑκείνων ἦν τὸ στρατευμα. Ἀργεῖοι δὲ προαισθόμενοι⁵⁸ τό τε πρῶτον τὴν | παρεσκευὴν τῶν Λακεδαιμονίων¹⁵ καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν Φλειοῦντα βουλόμενοι τοῖς ἄλλοις 15 προσμεῖξαι ἔχώρουν, τότε δὴ ἔξεστράτευσαν καὶ αὐτοὶ. ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Μαντινῆς ἔχοντες τοὺς σφετέρους ἔντονται οἱ Ηλείων τρισχίλιοι δπλῖται. καὶ² 20 προϊόντες ἀπαντῶσι τοῖς | Λακεδαιμονίοις ἐν Μεθυδρίῳ²⁰ τῆς Ἀρκαδίας. καὶ καταλαμβάνουσιν ἐκάτεροι λόφοι· 25 καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι ὡς μεμονωμένοις τοῖς Λακεδαιμονίοις παρεσκευάζοντο μάχεσθαι, δὲ δὲ Ἀγις τῆς νυκτὸς ἀναστήσας τὸν στρατὸν καὶ λαθὼν ἐπορεύετο ἐς Φλειοῦντα παρὰ τοὺς ἄλλους | ἔντονται οἱ ἄμα ἔω ἔχώρουν, πρῶτον μὲν ἐς Ἀργος,²⁵ 30 ἐπειτα δὲ ἢ προσεδέχοντο τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν ἔντονται οἱ Λακεδαιμονίοις παρεσκευήσεσθαι, τὴν κατὰ Νεμέαν δδόν. Ἀγις δὲ ταύτην μὲν ἦν προσεδέχοντο οὐκ ἐπορεύετο,⁴ παραγγείλας δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀρκάσι καὶ³⁰ Ἐπιδαυρίοις ἄλλην ἔχώρησε χαλεπὴν καὶ κατέβη ἐς τὸ Ἀργείων πεδίον· καὶ Κορίνθιοι καὶ Πελληνῆς καὶ³⁵ Φλειάσιοι δρόμοιν ἐτέραν ἐπορεύοντο· τοῖς δὲ Βοιωτοῖς

καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Σικυωνίοις εἴρητο τὴν ἐπὶ Νε-
μέας δόδὸν καταβαίνειν, ἢ οἱ Ἀργεῖοι | ἐκάθηντο, διπος, 354
εἰ οἱ Ἀργεῖοι ἐπὶ σφᾶς ιόντας ἐς τὸ πεδίον βοηθοῖεν,
ἐφεπόμενοι τοῖς ὑπποις χρῶντο. καὶ δὲ μὲν οὕτω δια- 5
5 τάξας καὶ ἐσβαλὼν ἐς τὸ πεδίον ἐδήσουν Σάμινθόν τε
καὶ ἄλλα. οἱ δὲ Ἀργεῖοι γνώντες ἐβοήθουν | ήμέρας 59
ἡδη ἐκ τῆς Νεμέας, καὶ περιτυχόντες τῷ Φλειασίων
καὶ Κορινθίων στρατοπέδῳ τῶν μὲν Φλειασίων διλγούς
ἀπέκτειναν, ὑπὸ δὲ τῶν Κορινθίων αὐτοὶ οὐ πολλῷ
10 πλείους διεφθάρησαν. καὶ οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Μεγαρῆς 2
καὶ οἱ Σικυώνιοι ἔχωρουν, ὥσπερ εἴρητο αὐτοῖς, | ἐπὶ 10
τῆς Νεμέας, καὶ τοὺς Ἀργείους οὐκέτι κατέλαβον,
ἄλλα καταβάντες, φέροντες τὰ ξανθῶν δηούμενα, ἐς
μάχην παρετάσσοντο. αὐτιπαρεσκευάζοντο δὲ καὶ οἱ
15 Λακεδαιμόνιοι. ἐν μέσῳ δὲ ἀπειλημμένοι ἤσαν οἱ Ἀρ- 3
γεῖοι· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ πεδίου οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶρον
τῆς πόλεως καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, καθύπερθεν δὲ Κορίν- 15
θιοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Πελληνῆς, τὸ δὲ πρὸς Νεμέας
Βοιωτοὶ καὶ Σικυώνιοι καὶ Μεγαρῆς. ὑποι δὲ αὐτοῖς
20 οὐ παρῆσαν· οὐ γάρ πω οἱ Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν ξυμ-
μάχων, ἦκον. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν Ἀργείων καὶ 4
τῶν ξυμμάχων οὐχ οὕτω δεινὸν τὸ παρὸν ἐνδικίον, 20
ἄλλῃ ἐν καλῷ ἐδόκει ἡ μάχη ἔσεσθαι, καὶ τοὺς Λακεδαι-
μονίους ἀπειληφέναι ἐν τῇ αὐτῶν τε καὶ πρὸς τῇ πό-
25 λει. τῶν δὲ Ἀργείων δύο ἄνδρες, Θράσυλλος τε, τῶν
πέντε στρατηγῶν εἴς ὅν, καὶ Ἀλκίφρων, πρόξενος
Λακεδαιμονίων, ἥδη τῶν στρατοπέδων ὅσον οὐ ξυν- 25
ιόντων προσελθόντες Ἀγιδι διελεγέσθην μὴ ποιεῖν
μάχην· ἐτοίμους γὰρ εἶναι Ἀργείους δίκας δοῦναι καὶ
30 δεξασθαι ἵσας καὶ δμοίας, εἰ τι ἐπικαλοῦσιν Ἀργείους
Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸ λοιπὸν εἰργήνην ἄγειν σπουδὰς

ποιησαμένους. καὶ | οἱ μὲν ταῦτα εἰπόντες τῶν Ἀρ-
γείων ἀφ' ἑαυτῶν καὶ οὐ τοῦ πλήθους κελεύσαντος
εἰπον· καὶ δὲ Ἀγις δεξάμενος τοὺς λόγους αὐτὸς, καὶ
οὐ μετὰ τῶν πλειόνων οὐδὲ αὐτὸς βουλευσάμενος
5 ἄλλ' ἢ ἐνὶ ἀνδρὶ κοινώσας τῶν ἐν τέλει ἔνστρατεο-
μένων, σπένδεται τέσσαρας μῆνας ἐν | οἷς ἔδει ἐπιτελέ-
355
σαι αὐτὸν τὰ ὁρθέντα. καὶ ἀπήγαγε τὸν στρατὸν
εὐθὺς, οὐδενὶ φράσας τῶν ἄλλων [ξυμμάχων]. οἱ δὲ ²
Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι εἶποντο μὲν ὡς ἥγεῖτο
10 διὰ τὸν νόμον, ἐν αἰτίᾳ δ' εἰχον κατ' | ἄλληλους πολλῇ 5
τὸν Ἀγιν, νομίζοντες, ἐν καλῷ παρατυχὸν σφίσι ἔνυ-
βαλεῖν καὶ πανταχόθεν αὐτῶν ἀποκεκλημένων καὶ ὑπὸ
ιπτέων καὶ πεξῶν, οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρα-
σκευῆς ἀπιέναι. στρατόπεδον γὰρ δὴ τοῦτο κάλλιστον ³
15 Ἐλληνικὸν τῶν μέχρι τοῦτο ἔντιλθεν. ὥφθη | δὲ μά-
λιστα ἔως ἦτι ἦν ἀθρόον ἐν Νεμέᾳ, ἐν φέρεται
νιοί τε πανστρατιᾷ ἥσαν καὶ Ἀρκάδες καὶ Βοιωτοὶ καὶ
Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Πελληνῆς καὶ Φλειάσιοι
καὶ Μεγαρῆς, καὶ οὗτοι πάντες λογάδες ἀφ' ἐκάστων,
20 ἀξιόμαχοι δοκοῦντες εἶναι οὐ τῇ Ἀργείων μόνον ἔνυ-
μαχίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλῃ ἦτι προσγενομένῃ. τὸ μὲν οὖν ⁴
στρατόπεδον οὔτως ἐν αἰτίᾳ ἔχοντες τὸν Ἀγιν ἀνεχώ-
ρουν τε καὶ διελύθησαν ἐπ' οἴκου ἔκαστοι. Ἀργεῖοι ⁵
δὲ καὶ αὐτοὶ ἦτι ἐν πολλῷ πλείονι αἰτίᾳ εἰχον τοὺς
25 σπεισαμένους ἄνευ τοῦ πλήθους, νομίζοντες κάκεῖνοι
μὴ | ἀν σφίσι ποτὲ κάλλιον παρασχὸν Λακεδαιμονίους
διαπεφευγέναι. πρός τε γὰρ τῇ σφετέρᾳ πόλει καὶ
μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔνυμμάχων τὸν ἀγῶνα ἀν
γλυγνεσθαι. τόν τε Θράσυλλον ἀναχωρήσαντες ἐν τῷ ⁶
30 Χαράδρῳ, οὗπερ τὰς ἀπὸ στρατείας δίκας ποὺν ἐσιέναι
κρίνουσιν, ἥρξαντο λεύειν. δὲ καταφυγὼν ἐπὶ τὸν ²⁵

βωμὸν περιγέγνεται· τὰ μέντοι χρῆματα ἐδήμευσαν
αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀθηναῖον βοηθησάντων χιλίων **61**
δπλιτῶν καὶ τριακοσίων ἵππεων, ὃν ἐστρατήγουν Λά-
χης καὶ Νικόστρατος, οἱ Ἀργεῖοι (ὅμως γὰρ τὰς σπου-
δὰς | ὥκνουν λῦσαι πρὸς τοὺς Αἰγαδαιμονίους) ἀπιέναι τῷ
ἐκέλευον αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν δῆμον οὐ προσῆγον
βουλομένους χρηματίσαι, πρὸν δὴ Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι
(ἔτι γὰρ παρῆσαν) κατηνάγκασαν δεόμενοι. καὶ ἔλε-
10 γον οἱ Ἀθηναῖοι Ἀλκιβιάδου πρεσβευτοῦ παρόντος ἐν
τε τοῖς | Ἀργεῖοις καὶ ἔνυμάχοις ταῦτα, ὅτι οὐκ ὅρθως **35**
αἱ σπουδαὶ ἄνευ τῶν ἄλλων ἔνυμάχων καὶ γένοιντο,
καὶ νῦν (ἐν καιρῷ γὰρ παρεῖναι σφεῖς) ἀπτεσθαι χρῆ-
ναι τοῦ | πολέμου. καὶ πείσαντες ἐκ τῶν λόγων τοὺς **356**
15 ἔνυμάχους εὐθὺς ἐχώρουν ἐπὶ Ὁροχομενὸν τὸν Ἀρκα-
δικὸν πάντες πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ὅμως καὶ
πεισθέντες ὑπελείποντο πρῶτον, ἐπειτα δ' ὑστερον
καὶ οὗτοι ἦλθον. καὶ | προσκαθεξόμενοι τὸν Ὁρο-
20 χομενὸν πάντες ἐπολιόρκουν καὶ προσβολὰς ἐποιοῦντο,
βουλόμενοι ἄλλως τε προσγενέσθαι σφίσι καὶ ὅμηροι
ἐκ τῆς Ἀρκαδίας ἦσαν αὐτόθι ὑπὸ Αἰγαδαιμονίων
κείμενοι. οἱ δὲ Ὁροχομενοὶ δείσαντες τὴν τοῦ τελ-
χους ἀσθένειαν καὶ τοῦ στρατοῦ | τὸ πλῆθος, καὶ ὡς **10**
οὐδεὶς αὐτοῖς ἐβοήθει, μὴ προαπόλωνται, ἔνυνέβησαν
25 ὥστε ἔνυμάχοι τε εἶναι καὶ ὅμηροις σφῶν τε αὐτῶν
δοῦναι Μαντινεῦσι καὶ οὖς κατέθεντο Αἰγαδαιμόνιοι.
παραδοῦναι. μετὰ δὲ τοῦτο ἔχοντες ἥδη τὸν Ὁρο-
62 χομενὸν ἐβούλευντο οἱ ἔνυμάχοι ἐφ' ὅ τι | χρὴ πρῶτον **15**
ἴεναι τῶν λοιπῶν. καὶ Ἡλεῖοι μὲν ἐπὶ Λέπρεον ἐκέ-
λευον, Μαντινῆς δὲ ἐπὶ Τεγέαν· καὶ προσέθεντο οἱ
Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς Μαντινεῦσιν. καὶ οἱ μὲν **2**

'Ηλεῖοι δογισθέντες δτι οὐκ ἐπὶ Λέπρεον ἐψηφίσαντο,
ἀνεχώρησαν ἐπ' οἶκου· οἱ δὲ ἄλλοι ξύμμαχοι παρεσκευά- 20
ζοντο ἐν τῇ Μαντινείᾳ ὡς ἐπὶ Τεγέαν λόντες, καὶ
τινες αὐτοῖς καὶ αὐτῶν *(τῶν)* [Τεγεατῶν] ἐν τῇ πόλει
5 ἐνεδίδοσαν τὰ πράγματα.

Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν ἐξ *"Αρχοντος* 63
τὰς τετραμήνους σπουδὰς ποιησάμενοι, *"Αγιν* ἐν με-
γάλῃ αἰτίᾳ εἶχον οὐ χειροσάμενον σφίσιν *"Αργος,* 25
παρασχὸν καλῶς ὡς οὕπω πρότερον αὐτοὶ ἐνόμιζον.
10 ἀθρόους γὰρ τοσούτους ξυμμάχους καὶ τοιούτους οὐ
φάδιον εἶναι λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ Όρχομενοῦ 2
ἡγγέλλετο ἑαλωκέναι, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐχαλέπαινον
καὶ ἐβούλευον εὐθὺς ὑπ' ὁρῆς παρὰ τὸν τρόπον τὸν 30
ἐαυτῶν ὡς χρὴ τὴν τε οἰκίαν αὐτοῦ κατασκάψαι καὶ
15 δέκα μυριάσι δραχμῶν ξημιῶσαι. ὁ δὲ παρητεῖτο μη- 3
δὲν τούτων δρᾶν· ἔργῳ γὰρ ἀγαθῷ φύσεσθαι τὰς
αἰτίας στρατευσάμενος, η τότε ποιεῖν αὐτοὺς δ τι βου-
λούνται. οἱ δὲ τὴν μὲν | ξημιὰν καὶ τὴν κατασκαφὴν 4
ἐπέσχον, νόμον δὲ εἴθεντο | ἐν τῷ παρόντι, δος οὕπω 357
20 πρότερον ἐγένετο αὐτοῖς· δέκα γὰρ ἄνδρας Σπαρτιατῶν
προσείλοντο αὐτῷ ξυμβούλους, ἀνευ ὃν μὴ κύριον
εἶναι ἀπάγειν στρατιὰν ἐκ τῆς πόλεως.

'Εν τούτῳ δ' ἀφικνεῖται αὐτοῖς ἀγγελία παρὰ | τῶν 64
ἐπιτηδείων ἐκ Τεγέας δτι, εἰ μὴ παρέσονται ἐν τάχει,
25 ἀποστήσεται αὐτῶν Τεγέα πρὸς *'Αργείους* καὶ τοὺς
ξυμμάχους καὶ ὅσουν οὐκ ἀφέστηκεν. ἐνταῦθα δὴ 2
βοηθεία τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεται αὐτῶν τε καὶ
τῶν Ελλώτων πανδημεὶ δξεῖται καὶ οἷα οὕπω πρότερον.
ἐχώρουν δὲ ἐξ Όρέσθειον τῆς Μαιναλίας· καὶ τοῖς μὲν 3
30 *'Αρκάδων* σφετέροις οὖσι ξυμμάχοις προείπον ἀθροι-
σθεῖσιν λεναι κατὰ πόδας αὐτῶν ἐς Τεγέαν, αὐτοὶ δὲ

μέχρι μὲν τοῦ Ὀρεσθείου πάντες ἐλθόντες, ἐκεῖθεν δὲ τὸ ἔκτον μέρος σφῶν αὐτῶν ἀποπέμψαντες ἐπ' οἶκου, ἐν φῷ τῷ | πρεσβύτερον τε καὶ τὸ νεώτερον ἦν,¹⁵ ὥστε τὰ οἶκοι φρουρεῖν, τῷ λοιπῷ στρατεύματι ἀφ-
5 ικνοῦνται ἐς Τεγέαν. καὶ οὐ πολλῷ ὅστερον οἱ ξύμ-
μαχοι ἀπ' Ἀρκάδων παρησαν. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν +
Κόρινθον καὶ Βοιωτοὺς καὶ Φωκέας καὶ Λοκρούς,
βοηθεῖν κελεύοντες κατὰ τάχος ἐς Μαντίνειαν. ἀλλὰ 20
τοῖς μὲν ἐξ ὀλίγον τε ἐγίγνετο καὶ οὐ φάδιον ἦν μὴ
10 ἀθρόοις καὶ ἀλλήλους περιμείνασι διελθεῖν τὴν πολε-
μίαν (ξυνέκλητε γὰρ διὰ μέσου), δῆμος δὲ ἡπείροντο.
Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀναλαβόντες τοὺς παρόντας Ἀρκάδων 5
ξύμμαχους ἐσέβαλον ἐς | τὴν Μαντινικήν, καὶ στρατο-²⁵
πεδευσάμενοι πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ ἐδήρουν τὴν γῆν. οἱ 65
15 δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὡς εἰδον αὐτούς, καταλα-
βόντες χωρίον ἐργμὸν καὶ δυσπρόσδοδον παρετέξαντο
ώς ἐς μάχην. καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐθὺς αὐτοῖς ἐπῆ-²
σαν· καὶ μέχρι μὲν λίθου καὶ | ἀκοντίου βολῆς ἐχώρη-³⁰
σαν· ἐπειτα τῶν πρεσβυτέρων τις Ἀγιδι ἐπεβόησεν,
20 ὁρῶν πρὸς χωρίον καρτερὸν ἴοντας σφᾶς, δτι διανοεί-
ται κακὸν κακῷ ἰᾶσθαι, δηλῶν τῆς ἐξ Ἀργοντος ἐπαι-
τίου ἀναχωρήσεως τὴν παροῦσαν ἄκαρδον προθυμίαν
ἀνάληψιν βούλομενην εἶναι. δέ, εἴτε καὶ | διὰ τὸ 35
ἐπιβόημα εἴτε καὶ αὐτῷ ἄλλο τι [ἢ] κατὰ τὸ αὐτὸ δόξαν
25 εξαίφνης, πάλιν τὸ στρατεύμα κατὰ τάχος | πρὸν ξυμ-³⁵⁵
μεῖξαι ἀπῆγεν. καὶ ἀφικόμενος πρὸς τὴν Τεγεāτιν τὸ 4
ὑδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικήν, περὶ οὖπερ ὡς τὰ
πολλὰ βλάπτοντος δποτέρωσε ἀν ἐσπίπτη Μαντινῆς
καὶ Τεγεᾶται πολεμοῦσιν· εβούλετο δὲ τοὺς | ἀπὸ τοὺς 5
30 λόφου βοηθοῦντας ἐπὶ τὴν τοῦ ὑδατος ἐκτροπήν, ἐπει-
δὰν πύθωνται, καταβιβάσαι [τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς

ξυμμάχους] καὶ ἐν τῷ δμαλῷ τὴν μάχην ποιεῖσθαι.
καὶ δὲ μὲν τὴν ἡμέραν ταύτην μείνας αὐτοῦ περὶ τὸ⁵
ὑδωρ εἵξετρεπεν· οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι | τὸ¹⁰
μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τῇ εἴς δλίγου αἰφνιδίῳ αὐτῶν
5 ἀναχωρήσει οὐκ εἶχον δὲ τι εἰκάσωσιν· εἰτ' ἐπειδὴ ἀνα-
χωροῦντες ἐκεῖνοι τε ἀπέκρυψαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον
καὶ οὐκ ἐπηκολούθουν, ἐνταῦθα τὸν ἑαυτῶν στρατη-
γοὺς αὖθις ἐν αἰτίᾳ εἶχον τό τε πρότερον καὶ λᾶς¹⁵
ληφθέντας πρὸς Ἀργεῖ Λακεδαιμονίους ἀφεθῆναι καὶ
10 νῦν δτι ἀποδιδοάσκοντας οὐδεὶς ἐπιδιώκει, ἀλλὰ καθ'
ἡσυχίαν οἱ μὲν σφέζονται, σφεῖς δὲ προδίδονται. οἱ δὲ⁶
στρατηγοὶ ἐθορυβήθησαν μὲν τὸ παραυτίκα, ὑστερού-
δὲ ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου καὶ προελθόντες
| εἰς τὸ δμαλὸν ἐστρατοπεδεύσαντο ὡς ἰόντες ἐπὶ τὸν²⁰
15 πολεμίους.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ οἱ τε Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι²⁵
ξυνετάξαντο, ὡς ἔμελλον μαχεῖσθαι, ἢν περιτύχωσιν·
οἱ τε Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τοῦ ὑδατος πρὸς τὸ Ἡρά-
κλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸν στρατόπεδον ἰόντες δρῶσι²⁵
20 δι' δλίγου τοὺς ἐναντίους ἐν τάξει τε ἥδη πάντας
καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου προεληλυθότας. μάλιστα δὲ Λακε-²
δαιμόνιοι ἐς δὲ ἔμεμνηντο ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐξεπλά-
γησαν (διὰ βραχείας γὰρ μελλήσεως ἡ παρασκευὴ αὐτοῖς
ἐγίγνετο), καὶ | εὐθὺς ὑπὸ σπουδῆς καθίσταντο ἐς³⁰
25 κόσμον τὸν ἑαυτῶν, "Ἄγιδος τοῦ βασιλέως ἐκάστα³⁵
γουμένου κατὰ τὸν υδμον. βασιλέως γὰρ ἄγοντος ὑπὲ⁴
ἐκείνου πάντα ἄρχεται, καὶ τοῖς μὲν πολεμάρχοις αὐτὸς
φράξει τὸ δέον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς, ἐκεῖνοι δὲ τοῖς
πεντηκοντῆρσιν, αὐθις δὲ οὗτοι τοῖς ἐνωμοτάρχαις, καὶ³⁵
30 οὗτοι τῇ ἐνωμοτίᾳ. καὶ αἱ παραγγέλσεις, ἢν τι βού-³⁵³
λωνται, κατὰ τὰ αὐτὰ χωροῦσι καὶ ταχεῖαι ἐπέρχονται.

σχεδὸν γάρ τι πᾶν [πλὴν δλίγον] τὸ στρατόπεδον τῶν
Λακεδαιμονίων ἔρχοντες ἀρχόντων εἰσὶ, καὶ τὸ ἐπι-
μελὲς τοῦ δρωμένου | πολλοῖς προσήκει. τότε δὲ κέρας ⁶⁷
μὲν εὐώνυμον Σκιρῖται αὐτοῖς καθίσταντο, αἱὲ ταύ-
5 την τὴν τάξιν μόνοι Λακεδαιμονίων ἐπὶ σφᾶν αὐτῶν
ἔχοντες· παρὰ δ' αὐτοῖς οἱ ἀπὸ Θράκης Βρασίδειοι
στρατιῶται καὶ νεοδαμώδεις μετ' αὐτῶν· ἐπειτ' ἥδη
Λακεδαιμόνιοι αὐτοὶ | ἔξῆς καθίστασαν τοὺς λόχους ¹⁰
καὶ παρ' αὐτοὺς Ἀρκάδων Ἡραιῆς, μετὰ δὲ τούτους
10 Μαινάλιοι, καὶ ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρᾳ Τεγεᾶται καὶ Λακε-
δαιμονίων δλίγοι τὸ ἔσχατον ἔχοντες, καὶ οἱ ἵππης
αὐτῶν ἐφ' ἐκατέρῳ τῷ κέρᾳ. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὔτες ²
ἐτάξαντο· οἱ δ' ἐναντίοι αὐτοῖς δεξιὸν μὲν κέρας Μαν- ¹⁵
τινῆς εἶχον, διτὶ ἐν τῇ ἐκείνων τὸ ἔργον ἐγίγνετο, παρὰ
15 δ' αὐτοῖς οἱ ξύμμαχοι Ἀρκάδων ἥσαν, ἐπειτα Ἀργείων
οἱ χλίιοι λογάδες, οἵ της ἡ πόλις ἐκ πολλοῦ ἄσκησιν τῶν
ἔσ τὸν πόλεμον δημοσίᾳ παρεῖχε, καὶ ἔχουμενοι αὐτῶν
οἱ ἄλλοι Ἀργεῖοι, καὶ | μετ' αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν, ²⁰
Κλεωναῖοι καὶ Ὄρνεᾶται, ἐπειτα Ἀθηναῖοι ἔσχατοι τὸ
20 εὐώνυμον κέρας ἔχοντες καὶ ἵππης μετ' αὐτῶν οἱ
οἰκεῖοι. τάξις μὲν ἥδε καὶ παρασκευὴ ἀμφοτέρων ἦν, ⁶⁸
τὸ δὲ στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων μεῖζον ἐφάνη.
ἀριθμὸν | δὲ γράψαι, ἡ καθ' ἐκάστους ἐκατέρων ἡ ²⁵
ξύμπαντας, οὐκ ἀν ἐδυνάμην ἀκριβῶς· τὸ μὲν γὰρ
25 Λακεδαιμονίων πλῆθος διὰ τῆς πολιτείας τὸ κρυπτὸν
ἥγνοεῖτο, τῶν δ' αὖ διὰ τὸ ἀνθρώπειον κομπῶδες ἐσ-
τὰ οἰκεῖα πλῆθη ἥπιστεῖτο. ἐκ μέντοι τοιοῦδε λογισμοῦ
ἔξεστί τῷ σκοπεῖν τὸ Λακεδαιμονίων τότε παραγενό- ³⁰
μενον πλῆθος· λόχοι μὲν γὰρ ἐμάχοντο ἐπτὰ ἀνευ ³
30 Σκιρῖτῶν ὄντων ἔξακοσίων, ἐν δὲ ἐκάστῳ λόχῳ πεντη-
κοστύες ἥσαν τέσσαρες, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐνω-

μοτίαι τέσσαρες. τῆς τε ἐνωμοτίαις ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώτῳ ξυγῷ τέσσαρες· ἐπὶ | δὲ βάθος ἐτάξαντο μὲν 35 οὐ πάντες διοίωσ, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἑκαστος εἰβούλετο, 360 ἐπὶ πᾶν δὲ κατέστησαν ἐπὶ διτῶ. παρὰ δὲ ἄπαν πλὴν 5 **Σκιριτῶν** τετρακόσιοι καὶ δυοῖν δέοντες πεντήκοντα ἄνδρες ἡ πρώτη τάξις ἦν. ἐπεὶ δὲ ξυνιέναι ἔμελλον 69 ἥδη, ἐνταῦθα καὶ παραινέσεις καθ' ἑκάστους ὑπὸ τῶν 5 οἰκείων στρατηγῶν τοιαίδε ἐγίγνοντο, **Μαντινεῦσι** μὲν δτι ὑπέρ τε πατρίδος ἡ μάχη ἔσται καὶ ὑπέρ ἀρχῆς 10 ἄμα καὶ δουλείας, τὴν μὲν μὴ πειρασαμένοις ἀφαιρεθῆναι, τῆς δὲ μὴ αὐθις πειρᾶσθαι. Ἀργείοις δὲ ὑπέρ τῆς τε παλαιᾶς ἥγεμονίας | καὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ 10 ποτὲ ισομοιρίας μὴ διὰ παντὸς στερισκομένους ἀνέχεσθαι, καὶ ἄνδρας ἄμα ἔχθροντος καὶ ἀστυγείτονας ὑπέρ 15 πολλῶν ἀδικημάτων ἀμύνασθαι· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις, καλὸν εἶναι μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἀγωνιζομένους μηδενὸς λείπεσθαι, καὶ | δτι ἐν Πελοπον- 15 νήσῳ **Λακεδαιμονίους** νικήσαντες τὴν τε ἀρχὴν βεβαιοτέραν καὶ μείζω ἔξουσι, καὶ οὐ μὴ ποτέ τις αὐτοῖς 20 ἄλλος ἐσ τὴν γῆν ἐλθῃ. τοῖς μὲν Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις τοιαῦτα παρηγνέθη· **Λακεδαιμόνιοι** δὲ καθ' ἑκάστους τε καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων ἐν | σφίσιν 25 αὐτοῖς ὡν ἡπίσταντο τὴν παρακέλευσιν τῆς μνῆμης ἀγαθοῖς οὖσιν ἐποιοῦντο, εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ 25 μελέτην πλείω σωζούσαν ἢ λόγων δι' διαίρεσιν.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν, Ἀργεῖοι μὲν καὶ οἱ 70 ξύμμαχοι ἐντόνως καὶ δογῇ χωροῦντες, | **Λακεδαιμόνιοι** 25 δὲ βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν νόμῳ ἐγκαθεστώ- 30 των, οὐ τοῦ θείου χάριν, ἀλλ' ἵνα διαλῶς μετὰ δυ- σμοῦ βαίνοντες προσέλθοιεν καὶ μὴ διασπασθείη αὐτοῖς

ἡ τάξις, ὅπερ φιλεῖ τὰ μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσόδοις ποιεῖν. ξυνιόντων δ' ἔτι | Ἀγις δ βασιλεὺς ⁷¹₃₀ τοιόνδε ἐβουλεύσατο δρᾶσαι. τὰ στρατόπεδα ποιεῖ μὲν καὶ ἀπαντα τοῦτο· ἐπὶ τὰ δεξιὰ κέρα τὰ αὐτῶν ὃ ἐν ταῖς ξυνόδοις μᾶλλον ἔξωθεῖται, καὶ περιβάχουσι κατὰ τὸ τῶν ἐναντίων εὐώνυμον ἀμφότεροι τῷ δεξιῷ, διὰ τὸ φοβουμένους προσστέλλειν τὰ γυμνὰ | ἐκαστον ³⁵₃₅ ὡς μάλιστα τῇ τοῦ ἐν δεξιᾷ παρατεταγμένου | ἀσπίδι 361 καὶ νομίζειν τὴν πυκνότητα τῆς ξυγκλήσεως εὐσκε-
10 παστότατον εἶναι· καὶ ἡγεῖται μὲν τῆς αἰτίας ταύτης δ πρωτοστάτης τοῦ δεξιοῦ κέρως, προθυμούμενος ἔξαλλάσσειν αἱέν τῶν ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύμνωσιν, | ἔπονται δὲ διὰ τὸν αὐτὸν φόβον καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ ⁵₂ τότε περιέσχον μὲν οἱ Μαντινῆς πολὺ τῷ κέρᾳ τῶν
15 Σκιρίτων, ἔτι δὲ πλέον οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεάται τῶν Ἀθηναίων, ὅσῳ μεῖζον τὸ στράτευμα εἶχον. δεῖ-
σας δὲ Ἀγις μὴ σφῶν υπκλωθῆ τὸ εὐώνυμον, καὶ νομίσας ἄγαν | περιέχειν τοὺς Μαντινέας, τοῖς μὲν ¹⁰₁₀ Σκιρίταις καὶ Βρασιδείοις ἐσῆμηνεν ἐπεξαγαγόντας
20 ἀπὸ σφῶν ἔξισῶσαι τοῖς Μαντινεῦσιν, ἐς δὲ τὸ διά-
κενον τοῦτο παρήγγελλεν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως δύο λόχους τῶν πολεμάρχων Ἰππονοῖδας καὶ Ἀριστοκλεῖ ¹⁵₁₅ ἔχουσι παρελθεῖν καὶ ἐσβαλόντας πληρῶσαι, νομίζων τῷ δ' ἑαυτῶν δεξιῷ ἔτι περιουσίαν ἐσεσθαι καὶ τὸ
25 κατὰ τοὺς Μαντινέας βεβαιότερον τετάξεσθαι. ξυνέβη ⁷²₇₂ οὖν αὐτῷ ἀτε ἐν αὐτῇ τῇ ἐφόδῳ καὶ ἔξ ὀλίγου παραγγείλαντι τόν τε Ἀριστοκλέα καὶ τὸν Ἰππονοῖδαν μὴ ὕστερον παρελθεῖν, ἀλλὰ καὶ | διὰ τοῦτο τὸ αἰτίαμα ²⁰₂₀ φεύγειν ἐκ Σπάρτης, δόξαντας μαλακισθῆ-
30 ναι, καὶ τοὺς πολεμίους φθάσαι τῇ προσμεῖξει, καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ, ἐπὶ τοὺς Σκιρίτας ὡς οὐ παρῆλθον

οι λόχοι, πάλιν αὖ σφίσι προσμεῖξαι, μὴ δυνηθῆναι
 ἔτι μηδὲ τούτους ἔνγκλῆσαι. ἀλλὰ μάλιστα | δὴ κατὰ 25
 πάντα τῇ ἐμπειρίᾳ Λακεδαιμόνιοι ἐλασσωθέντες τότε
 τῇ ἀνδρείᾳ ἔδειξαν οὐχ ἡσσον περιγενόμενοι. ἐπειδὴ 3
 δὴ γὰρ ἐν χερσὶν ἐγίγνοντο τοῖς ἐναντίοις, τὸ μὲν τῶν
 Μαντινέων δεξιὸν τρέπει αὐτῶν τοὺς Σκιρίτας καὶ
 τοὺς Βρασιδείους, καὶ ἐσπεσόντες οἱ Μαντινῆς καὶ οἱ
 | ἔνυμαχοι αὐτῶν καὶ τῶν Ἀργείων οἱ χίλιοι λογάδες 30
 κατὰ τὸ διάκενον καὶ οὐ ἔνγκλησθὲν τοὺς Λακεδαι-
 10 μονίους διέφθειρον καὶ κυκλωσάμενοι ἔτρεψαν καὶ
 ἔξεωσαν ἐς τὰς ἀμάξias καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐπιτε-
 ταγμένων ἀπέκτεινάν τινας. καὶ ταῦτη μὲν ἡσσῶντο 4
 οἱ Λακεδαιμόνιοι· τῷ δὲ ἄλλῳ στρατοπέδῳ, καὶ μά- 35
 λιστα τῷ μέσῳ, ἥπερ ὁ βασιλεὺς ἦν Ἀγις καὶ περὶ
 15 αὐτὸν οἱ τριακόσιοι ἵπποι καλούμενοι, προσπεσόντες
 τῶν τε Ἀργείων τοῖς πρεσβυτέροις καὶ πεντελόχοις 362
 ὠνομασμένοις καὶ Κλεωναίοις καὶ Ὁρνεάταις καὶ Ἀθη-
 ναίων τοῖς παρατεταγμένοις ἔτρεψαν οὐδὲ ἐς χεῖρας
 τοὺς πολλοὺς ὑπομείναντας, ἀλλ' ὡς ἐπῆσαν οἱ Λακε-
 20 δαιμόνιοι, εὐθὺς ἐνδόντας καὶ ἔστιν οὓς καὶ κατα- 5
 πατηθέντας τοῦ μὴ φθῆναι τὴν ἔγκατάληψιν. ὡς δὲ 73
 ταῦτη ἐνεδεδώκει τὸ τῶν Ἀργείων καὶ ἔνυμάχων στρά-
 τευμα, παρερρήγνυντο ἥδη ἄμα καὶ ἐφ' ἐκάτερα, καὶ
 ἄμα τὸ δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν
 25 ἐκυκλοῦτο τῷ περιέχοντι σφῶν τοὺς Αθηναίους, καὶ 10
 ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς κίνδυνος περιειστήκει, τῇ μὲν
 κυκλουμένους, τῇ δὲ ἥδη ἡσσημένους. καὶ μάλιστ' ἀν
 τοῦ στρατεύματος ἐταλαιπώρησαν, εἰ μὴ οἱ ἵπποι παρ-
 ὑντες αὐτοῖς ὀφέλιμοι ἦσαν. καὶ ξυνέβη τὸν Ἀγιν, 2
 30 ὡς ἥσθετο τὸ εὐώνυμον | σφῶν πονοῦν τὸ κατὰ τοὺς 15
 Μαντινέας καὶ τῶν Ἀργείων τοὺς χιλίους, παραγγεῖλαι

παντὶ τῷ στρατεύματι χωρῆσαι ἐπὶ τὸ νικώμενον. καὶ ³
 γενομένου τούτου οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν τούτῳ, ὡς
 παρῆλθε καὶ ἔξεκλινεν ἀπὸ σφῶν τὸ στρατευμα, καθ'
 ἥσυχίαν ἐσώθησαν καὶ τῶν | Ἀργείων μετ' αὐτῶν τὸ ²⁰
 5 ἡσσηθέν. οἱ δὲ Μαντινῆς καὶ οἱ ἔνυμαχοι καὶ τῶν
 Ἀργείων οἱ λογάδες οὐκέτι πρὸς τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς
 ἑναντίοις τὴν γνώμην εἶχον, ἀλλ' ὅρωντες τοὺς τε
 σφετέρους νενικημένους καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπι-
 φερομένους ἐς φυγὴν ἐτράποντο. καὶ | τῶν μὲν Μαν- ⁴
 10 τινέων καὶ πλείους διεφθάρησαν, τῶν δὲ Ἀργείων
 λογάδων τὸ πολὺ ἐσώθη. ἡ μέντοι φυγὴ καὶ ἀποχώ-
 ρησις οὐ βίαιος οὐδὲ μακρὰ ἦν· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι
 μέχρι μὲν τοῦ τρέψαι χρονίους τὰς μάχας καὶ βεβαίους
 τῷ μένειν ποιοῦνται, τρέψαντες δὲ βραχείας | καὶ οὐκ ³⁰
 15 ἐπὶ πολὺ τὰς διώξεις.

Καὶ ἡ μὲν μάχη τοιαύτη καὶ διτὶ ἐγγύτατα τούτων ⁷⁴
 ἐγένετο, πλείστου δὴ χρόνου μεγίστη δὴ τῶν Ἑλλη-
 νικῶν καὶ ὑπὸ ἀξιολογωτάτων πόλεων ξυνελθοῦσα.
 οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι προθέμενοι τῶν πολεμίων νεκρῶν ²
 20 τὰ δύλα τροπαῖον εὐθὺς | ἴστασαν καὶ τοὺς νεκροὺς ³⁵
 ἐσκύλευνον καὶ τοὺς αὐτῶν ἀνελλοντο καὶ ἀπήγαγον
 ἐς Τεγέαν, οὐπερ ἐτάφησαν, | καὶ τοὺς τῶν πολεμίων ³⁶³
 ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀργείων μὲν
 καὶ Ὁρνεατῶν καὶ Κλεωναίων ἑπτακόσιοι, Μαντινέων
 25 δὲ διακόσιοι, καὶ Ἀθηναίων ἔννιν Αἰγινήταις διακόσιοι
 καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀμφότεροι. | Λακεδαιμονίων δὲ οἱ μὲν ⁵
 ἔνυμαχοι οὐκ ἐταλαιπώρησαν ὥστε καὶ ἀξιόλογόν τι
 ἀπογενέσθαι· αὐτῶν δὲ χαλεπὸν μὲν ἦν τὴν ἀλιγθειαν
 πυθέσθαι, ἐλέγοντο δὲ περὶ τριακοσίους ἀποθανεῖν.
 30 τῆς δὲ μάχης μελλούσης ἔσεσθαι καὶ Πλειστοάναξ | δ ⁷⁵
 ἐτερος βασιλεὺς ἔχων τοὺς τε πρεσβυτέρους καὶ νεω-

τέρους ἐβοήθησε, καὶ μέχρι μὲν Τεγέας ἀφίκετο, πυθό-
μενος δὲ τὴν νίκην ἀπεχώρησεν. καὶ τοὺς ἀπὸ Κορίνθου ²
καὶ ἔξω ἵσθμοῦ ἔνυμάχους ἀπέτρεψαν πέμψαντες οἱ
Λακεδαιμόνιοι, καὶ αὐτοὶ ἀναχωρήσαντες καὶ | τοὺς ¹⁵
5 ἔνυμάχους ἀφέντες (Κάρνεια γὰρ αὐτοῖς ἐτύγχανον
ὅντα) τὴν ἑορτὴν ἥγον. καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ³
τότε ἐπιφερομένην αἰτίαν ἐσ τε μαλακίαν διὰ τὴν ἐν
τῇ υῆσῳ ἔνυμφοράν καὶ ἐσ τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε καὶ
βραδυτῆτα ἐνὶ ἕοργῳ τούτῳ ἀπελύσαντο, τύχῃ μὲν ὡς
10 ἐδόκουν κακιζόμενοι, γνώμῃ δὲ οἱ αὐτοὶ ἔτι δύντες. ²⁰

Τῇ δὲ προτεραιάᾳ ἡμέρᾳ ἔνυεβη τῆς μάχης ταῦτης ⁴
καὶ τοὺς Ἐπιδαυρίους πανδημεὶ ἐσβαλεῖν ἐσ τὴν Ἀρ-
γείαν ὡς ἐρῆμον οὖσαν καὶ τοὺς ὑπολοίπους φύλα-
κας τῶν Ἀργείων ἐξελθόντων αὐτῶν διαφθεῖραι πολ-
15 λούσ. καὶ Ἡλείων | τρισχιλίων δπλιτῶν βοηθησάντων ⁵
Μαντινεῦσιν ὅστερον τῆς μάχης καὶ Ἀθηναίων χιλίων
πρὸς τοῖς προτέροις, ἐστράτευσαν ἀπαντες οἱ ἔνυ-
μαχοι οὗτοι εὐθὺς ἐπὶ Ἐπίδαυρον, ἕως οἱ Λακεδαι-
μόνιοι Κάρνεια ἥγον, καὶ διελόμενοι τὴν πόλιν περιε-
20 τείχιζον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐξεπαύσαντο, Ἀθηναῖοι δέ, ⁶ ₃₀
ῶσπερ προσετάχθησαν, τὴν ἀκοαν τὸ Ἡοαιον εὐθὺς
ἔξειργάσαντο. καὶ ἐν τούτῳ ἔνυματαλιπόντες ἀπαντες
τῷ τειχίσματι φρουράν ἀνεχώρησαν κατὰ πόλεις ἔκα-
στοι. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

25 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἀρχομένου εὐθὺς ⁷⁶
οἱ | Λακεδαιμόνιοι [ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἥγανον] ἐξεστρά- ₃₅
τευσαν, καὶ ἀφικόμενοι ἐσ Τεγέαν λόγους προύπεμπον
ἐσ | τὸ Ἀργος ἔνυμβατηρίους. ἥσαν δὲ αὐτοῖς πρότερον ³⁶⁴ ₂
τε ἄνδρες ἐπιτήδειοι καὶ βουλόμενοι τὸν δῆμον τὸν
30 ἐν Ἀργει καταλῦσαι, καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη ἐγεγένητο,
πολλῷ μᾶλλον ἐδύναντο πείθειν τοὺς πολλοὺς ἐσ τὴν

δμολογίαν. ἐβούλοντο δὲ πρῶτον σπουδὰς ποιήσαντες πρὸς τὸν Λακεδαιμονίους αὐθις ὑστερον καὶ ἔνμιαχίαν, καὶ οὕτως ἥδη τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι. καὶ τὸν ἀφικνεῖται πρόξενος ὡν Ἀργείων Λίχας δὲ Ἀρκεσιλάου παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων δύο λόγων φέρων ἐς τὸν Ἀργον, τὸν μὲν καθότι εἰ βούλονται πολεμεῖν, τὸν δὲ ὃς εἰ εἰρήνην ἄγειν. καὶ γενομένης πολλῆς ἀντιλογίας (ἔτυχε γὰρ καὶ δὲ Ἀλκιβιάδης παρών) οἱ ἀνδρες οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις πράσσοντες, ἥδη καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ τολμῶντες, ἐπεισαν τὸν Ἀργείους προσδεξασθαι τὸν ἔνμιβατήριον λόγον. | ἔστι δὲ ὅδε.

15

,Καττάδε δοκεῖ τὰ ἐκκλησία τῶν Λακεδαιμονίων ἔνμιβαλέσθαι ποττὰς Ἀργείως, ἀποδιδόντας τὰς παῖδας τοῖς Ὁρχομενίοις καὶ τὰς ἀνδρας τοῖς Μαιναλίοις, καὶ τὰς ἀνδρας τὰς ἐν Μαντινείᾳ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀποδιδόντας, καὶ ἐξ Ἐπιδαύρῳ ἐκβῶντας καὶ τὸ τεῖχος ἀναιροῦντας. αἱ δέ οἱ μὴ εἶκοντι τοὶς Ἀθηναῖοι ἐξ Ἐπιδαύρῳ, πολεμίως εἶμεν τοῖς Ἀργείοις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς τῶν Λακεδαιμονίων ἔνμμαχοις καὶ τοῖς τῶν Ἀργείων ἔνμμαχοις. καὶ αἱ τινα τοὺς Λακεδαιμόνιοι παῖδα ἔχοντι, ἀποδόμεν ταῖς πολίεσσι πάσαις. περὶ δὲ τῷ σιῶ σύμματος, αἱ μὲν λῆν, τοῖς Ἐπιδαυρίοις δόκον δόμεν, *(αἱ)* δέ, αὐτῷς δόμσαι. τὰς δὲ πόλιας τὰς ἐν Πελοποννάσῳ, καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας, αὐτονόμως εἶμεν πάσας κατὰ πάτρια. αἱ δέ καὶ τῶν ἐκτὸς Πελοποννᾶσω τις ἐπὶ τὰν Πελοπόννασον γὰν ἵη ἐπὶ κακῷ, ἀλεξέμεναι ἀμόδι βουλευσαμένως, δπά καὶ δικαιότατα | δοκῇ τοῖς Πελοποννασίοις. δόσσοι δὲ ἐκτὸς Πελοποννάσω τῶν Λακεδαιμονίων ἔνμμαχοι ἐντι, ἐν τῷ αὐτῷ ἐσσοῦνται ἐν τῷπερ καὶ τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τοὺς τῶν Ἀργείων ἔνμμαχοι ἐντι,

15

τὰν αὐτῶν ἔχοντες. ἐπιδείξαντας δὲ τοῖς ξυμμάχοις 5
ξυμβαλέσθαι, αἱρεῖται αὐτοῖς δοκῆ. αἱ δέ τι δοκῆ τοῖς
ξυμμάχοις, οἰκαδ' ἀπιάλλην.“

Τοῦτον μὲν τὸν λόγον προσεδέξαντο πρῶτον οἱ 78
5 Ἀργεῖοι, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τὸ στράτευμα ἀνεχώ-
ρησεν ἐκ τῆς Τεγέας ἐπ' οἴκου· μετὰ δὲ τοῦτο ἐπι-
μειξίας | οὕσης ηδη παρ' ἀλλήλους, οὐ πολλῷ ὕστερον 10
ἐπραξαν αὐθίς οἱ αὐτοὶ ἀνδρες ὅστε τὴν Μαντινέων
καὶ τὴν Ἀθηναίων καὶ Ἡλείων ξυμμαχίαν ἀφέντας
10 Ἀργείους σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν ποιησασθαι πρὸς
Λακεδαιμονίους. καὶ ἐγένοντο αὖτε.

| „Καττάδε ἔδοξε τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργείοις 79
15 σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν εἶμεν πεντήκοντα ἔτη, ἐπὶ τοῖς
ἴσοις καὶ δμοῖοις δίκας διδόντας καττὰ πάτρια· ταὶ δὲ
15 ἄλλαι πόλιες ταὶ ἐν Πελοποννάσῳ ποινανεόντων τὰν
σπονδᾶν καὶ τὰς ξυμμαχίας αὐτόνομοι καὶ αὐτοπόλιες,
| τὰν αὐτῶν ἔχοντες, καττὰ πάτρια δίκας διδόντες τὰς 20
ἴσας καὶ δμοίας. ὅσσοι δὲ ἔξω Πελοποννάσῳ Λακεδαι- 2
μονίοις ξύμμαχοί ἔντι, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐσσοῦνται τοῖσπερ
20 καὶ τοὶ Λακεδαιμόνιοι· καὶ τοὶ τῶν Ἀργείων ξύμμαχοι
ἐν τῷ αὐτῷ ἐσσοῦνται τῷπερ καὶ τοὶ Ἀργεῖοι, τὰν
αὐτῶν ἔχοντες. αἱ δέ ποι στρατείας δέῃ ποινᾶς, βου- 25
λεύεσθαι Λακεδαιμονίως καὶ Ἀργείως δπα κα δικαιό-
τατα ποιναντας τοῖς ξυμμάχοις. αἱ δέ τινι τὰν πολίων 4
25 ἡ ἀμφίλογα, ἡ τὰν ἐντὸς ἡ τὰν ἐκτὸς Πελοποννάσω,
αἵτε περὶ δρῶν αἵτε περὶ ἄλλου τινός, διακοινημεν.
αἱ | δέ τις τῶν ξυμμάχων πόλις πόλι ἐρίζοι, ἐς πόλιν 30
ἐλθεῖν, ἃν τινα ἵσαν ἀμφοῖν ταῖς πολίεσσι δοκείοι. 360
τῶς δὲ ἔτας καττὰ πάτρια δικάζεσθαι.“

30 Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ξυμμαχία αὕτη ἐγεγένητο· 80
καὶ διόσα ἄλλήλων πολέμῳ ἡ εἰ τι ἄλλο εἶχον, διελύ-

|σαντο. κοινῇ δὲ ἥδη τὰ πράγματα τιθέμενοι ἐψηφί-^τ
σαντο κήρουνα καὶ πρεσβείαν παρὰ Ἀθηναίων μὴ
προσδέχεσθαι, ἦν μὴ ἐκ Πελοποννήσου ἔξισι τὰ
τείχη ἐκλιπόντες, καὶ μὴ ξυμβαίνειν τῷ μηδὲ πολε-
5 μεῖν ἄλλ’ ἡ ἀμα. καὶ τά τε ἄλλα θυμῷ ἔφερον καὶ ²
ἔσ τὰ ἐπὶ | Θράκης χωρία καὶ ὡς Περδίκκαν ἐπεμψαν ¹⁰
ἀμφότεροι πρέσβεις. καὶ ἀνέπεισαν Περδίκκαν ξυνο-
μόσαι σφίσιν· οὐ μέντοι εὔθυς γε ἀπέστη τῶν Ἀθη-
ναίων, ἀλλὰ διενοεῖτο, ὅτι καὶ τοὺς Ἀργείους ἑώρα.
10 ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἀρχαῖον ἐξ "Ἀργους. καὶ τοῖς
Χαλκιδεῦσι τούς τε | παλαιοὺς ὄρους ἀνενεώσαντο ¹⁵
καὶ ἄλλους ὕμοσαν. ἐπεμψαν δὲ καὶ παρὰ τοὺς Ἀθη-^τ
ναίους οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις, τὸ ἐξ Ἐπιδαύρου τείχος
κελεύοντες ἐκλιπεῖν. οἱ δ’ δρῶντες δλίγοι πρὸς πλείους
15 ὄντες τοὺς ξυμφύλακας ἐπεμψαν Δημοσθένη τοὺς
σφετέρους ἔξαξοντα. δ δὲ ἀφικόμενος καὶ ἀγῶνα τινα ²⁰
πρόφασιν γυμνικὸν ἔξω τοῦ φρουρίου ποιήσας, ὡς
ἔξηλθε τὸ ἄλλο φρουρίον, ἀπέκληγε τὰς πύλας. καὶ
ὕστερον Ἐπιδαυρίοις ἀνανεωσάμενοι τὰς σπουδὰς αὐτοὶ²⁵
20 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδοσαν τὸ τείχισμα. μετὰ δὲ τὴν τῶν
Ἀργείων ἀπόστασιν ἐκ τῆς | ξυμμαχίας καὶ οἱ Μαν- ²⁵
τινῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχοντες, ἐπειτ’ οὐ δυνάμενοι
ἄνευ τῶν Ἀργείων, ξυνέβησαν καὶ αὐτοὶ τοῖς Λακε-
δαιμονίοις καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφεῖσαν τῶν πόλεων. καὶ ³⁰
25 Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι, χίλιοι ἐκάτεροι, ξυστρα-
τεύσαντες, τά τ’ ἐν Σικυῶνι ἔσ δλίγους μᾶλλον κατέ-³⁵
στησαν αὐτοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλθόντες, καὶ μετ’ ἐκεῖνα
ξυναμφότεροι ἥδη καὶ τὸν ἐν "Ἀργει δῆμον κατέλυσαν,
καὶ δλιγαρχία ἐπιτηδεία τοῖς Λακεδαιμονίοις κατέστη.
30 καὶ πρὸς ἔαρ ἥδη ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος,
καὶ τέταρτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ | πολέμῳ ἐτελεύτᾳ. ³⁵

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Διῆς τε οἱ ἐν | "Αθω⁸²₃₆₇ ἀπέστησαν Ἀθηναίων πρὸς Χαλκιδέας καὶ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐν Ἀχαιῶν πόλεις ἐπιτηδείως πρότερον ἔχοντα καθίσταντο. καὶ Ἀργείων δὲ δῆμος κατ' ὀλίγον ἔνυνιστά- 2 μενός τε καὶ ἀναθαρσήσας ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις, | τη- 5 ριζαντες αὐτὰς τὰς γυμνοπαιδίας τῶν Λακεδαιμονίων. καὶ μάχης γενομένης ἐν τῇ πόλει ἐπεκράτησεν δὲ δῆμος, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἔξῃλασεν. οἱ δὲ 10 Λακεδαιμόνιοι, ἔως μὲν αὐτούς μετεπέμποντο οἱ φίλοι, οὐκ ἥλθον τὸν δὲ πλείονος, ἀναβαλόμενοι δὲ τὰς γυμνοπαιδίας εβοήθουν. καὶ ἐν Τεγέᾳ πυθόμενοι διὰ νε- 15 νίκηνται οἱ δλίγοι, προελθεῖν μὲν οὐκέτι ἡθέλησαν δεομένων τῶν διαπεφευγότων, ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπ' οἴκου τὰς γυμνοπαιδίας ἥγον. καὶ ὑστερον ἐλθόντων + 15 πρέσβεων ἀπό τε τῶν ἐν τῇ πόλει [ἀγγέλων] καὶ τῶν ἔξι Ἀργείων, παρόδητων τε τῶν ἔνυμάχων καὶ δηθέν- 20 των πολλῶν ἀφ' ἐκατέρων ἔγνωσαν μὲν ἀδικεῖν τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς στρατεύειν ἐς Ἀργος, διατριβαὶ δὲ καὶ μελλήσεις ἔγλυνοντο. δὲ δὲ δῆμος 5 25 τῶν Ἀργείων ἐν τούτῳ, φοβούμενος τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων ἔνυμάχιαν πάλιν προσα- 20 γόμενός τε καὶ νομίζων μέγιστον ἀν σφᾶς ὀφελῆσαι, τειχίζει μακρὰ τείχη ἐς Θάλασσαν, δπως, ἦν τῆς γῆς εἰργωνται, ἡ κατὰ Θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων 25 ἐπαγωγὴ τῶν ἐπιτηδείων ὀφελῆ. ἔνυνήδεσαν δὲ τὸν τειχισμὸν καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τινὲς πόλεων. καὶ 30 οἱ μὲν Ἀργεῖοι πανδημεῖ, καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες καὶ οἰκέται, ἐτείχιζον· καὶ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν αὐτοῖς ἥλθον τέκτονες καὶ λιθουργοί. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ὡς 83
| ὥσθοντο τειχίδητων, ἐστρατευσαν ἐς τὸ Ἀργος αὐτοί 30

τε καὶ οἱ ἔνυμμαχοι πλὴν Κορινθίων· ὑπῆρχε δέ τι αὐτοῖς καὶ [ἐκ τοῦ "Ἀργούς] αὐτόθεν πρασσόμενον.
 ἥγε δὲ τὴν στρατιὰν Ἀγις δ' Ἀρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς πόλεως δοκοῦντα 2
 5 προϋπάρχειν οὐ | προυχώρησεν ἔτι· τὰ δὲ οἰκοδο- 35
 μούμενα τελχη ἐλόντες | καὶ καταβαλόντες καὶ Τσιᾶς³⁶⁸
 χωρίον τῆς Ἀργείας λαβόντες καὶ τοὺς ἐλευθέρους
 ἀπαντας οὓς ἔλαβον ἀποκτείναντες ἀνεχώρησαν καὶ
 διελύθησαν κατὰ πόλεις. ἐστράτευσαν δὲ μετὰ τοῦτο 3
 10 καὶ Ἀργεῖοι ἐς τὴν Φλειασίαν, καὶ δηώσαντες ἀπῆλ- 5
 θον, ὅτι σφῶν τοὺς φυγάδας ὑπεδέχοντο· οἱ γὰρ
 πολλοὶ αὐτῶν ἐνταῦθα κατώκηντο. κατέκλησαν δὲ τοῦ +
 αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Μακεδόνας Ἀθηναῖοι, Περδίκηα
 ἐπικαλούντες τὴν τε πρὸς Ἀργείους καὶ Λακεδαιμονίους
 15 γενομένην ἔυνωμοσίαν καὶ ὅτι | παρασκευασμένων 10
 αὐτῶν στρατιὰν ἄγειν ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θράκης
 καὶ Ἀμφίπολιν Νικίου τοῦ Νικηφόρου στρατηγοῦντος
 ἔψευστο τὴν ἔυνωμαχίαν καὶ ἡ στρατιὰ μάλιστα διελύθη
 ἐκείνουν ἀπάραντος· πολέμιος οὖν ἦν. καὶ δὲ χειμὼν
 20 ἐτελεύτα οὗτος, καὶ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ 15
 πολέμῳ ἐτελεύτα.

Τοῦ δὲ ἐπιγυγνομένου θέρους Ἀλκιβιάδης τε πλεύσας 84
 ἐς Ἀργος ναυσὶν εἶκοσι Ἀργείων τοὺς δοκοῦντας ἔτι
 ὑπόπτους εἶναι καὶ τὰ Λακεδαιμονίων φρονεῖν ἔλαβε,
 25 τριακοσίους ἄνδρας, καὶ κατέθεντο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι
 | ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους ᾧν ἥρον· καὶ ἐπὶ Μῆλον τὴν 20
 νῆσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑαυτῶν μὲν τριά-
 κοντα, Χίαις δὲ ἕξ, Λεσβίαιν δὲ δυοῖν, καὶ δπλίταις
 ἑαυτῶν μὲν διακοσίοις καὶ χιλίοις καὶ τοξόταις τρια-
 30 κοσίοις καὶ ἵπποτοξόταις εἶκοσι, τῶν δὲ ἔυνωμάχων καὶ
 νησιωτῶν δπλίταις μάλιστα πεντακοσίοις καὶ χιλίοις. 25

οἱ δὲ Μῆλιοι Λακεδαιμονίων μὲν εἰσιν ἀποικοι, τῶν ²
δ' Ἀθηναίων οὐκ ἥθελον ὑπακούειν ὥσπερ οἱ ἄλλοι
νησιῶται, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον οὐδετέρων ὅντες ἡσύ-
χαζον, ἔπειτα ὡς αὐτοὺς ἡνάγκαζον οἱ Ἀθηναῖοι
5 δημοῦντες τὴν γῆν, | ἐς πόλεμον φανερὸν κατέστησαν. ³⁰
στρατοπεδευσάμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν αὐτῶν τῇ παρα- ⁸
σκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοὶ Κλεομῆδης τε δ' Λυκομῆ-
δους καὶ Τεισίας δ' Τεισιμάχου, πρὸν ἀδικεῖν τι τῆς
γῆς, λόγουν πρῶτον ποιησομένους ἔπειψαν πρέσβεις.
10 οὓς οἱ Μῆλιοι πρὸς μὲν τὸ | πλῆθος οὐκ ἥγανον, ἐν ³⁵
δὲ ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς δλίγοις λέγειν ἐκέλευν περὶ
ῶν ἥκουσιν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων | πρέσβεις ἔλεγον ³⁶⁹
τοιάδε.

„Ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίγνονται, ⁸⁵
15 δπως δὴ μὴ ἔννεχεῖ ὁήσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ καὶ ἀνέ-
λεγκτα ἐς ἀπαξ ἀκούσαντες ἡμῶν ἀπατηθῶσι (γιγνώ-
σκομεν γὰρ δτι τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν ἡ ἐς | τοὺς δλί- ⁵
γους ἀγωγῆ), ὑμεῖς οἱ καθήμενοι ἔτι ἀσφαλέστερον
ποιήσατε. καθ' ἔκαστον γὰρ καὶ μηδ' ὑμεῖς ἐνὶ λόγῳ,
20 ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδεῖως λέγεσθαι εὐθὺς
ὑπολαμβάνοντες κρίνετε. καὶ πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς
λέγομεν εἶπατε.“

Οἱ δὲ τῶν Μῆλων ἔννεδροι ἀπεκρίναντο. „Η μὲν ⁸⁶
ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους οὐ
25 ψέγεται, τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἥδη καὶ οὐ
μέλλοντα, διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται. δοῶμεν γὰρ
αὐτούς τε κριτὰς ἥκουντας ὑμᾶς τῶν λεχθησομένων,
καὶ τὴν τελευτὴν ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὸ εἰκὸς περιγενο-
μένοις | μὲν τῷ δικαίῳ καὶ δι' αὐτὸν μὴ ἐνδοῦσι πό- ¹⁵
30 λεμον ἡμῖν φέρουσαν, πεισθεῖσι δὲ δουλείαν.“

ΑΘ. Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων λο- ⁸⁷

γιούμενοι ἡ ἄλλο τι ξυνήκετε ἢ ἐκ τῶν παρόντων καὶ ὁν δρᾶτε περὶ σωτηρίας βουλεύσοντες τῇ πόλει, πανοίμεθ' | ἀν· εἰ δ' ἐπὶ τοῦτο, λέγοιμεν ἀν.

ΜΗΛ. Εἰκὸς μὲν καὶ ξυγγνώμη ἐν τῷ τοιῷδε 88
καθεστῶτας ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι· ἡ μέντοι ξύνοδος καὶ περὶ σωτηρίας ἥδε πάρεστι, καὶ δ λόγος ὃ προκαλεῖσθε τρόπῳ, εἰ δοκεῖ, γιγνέσθω. 25

ΑΘ. Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε αὐτοὶ μετ' διομάτων κα- 89
λῶν, ὡς ἡ δικαίωσ τὸν Μῆδον καταλύσαντες ἀρχομεν
10 ἡ ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμεθα, λόγων μῆκος ἀπιστον παρεῖσθαι, οὐδὲ ὑμᾶς ἀξιοῦμεν ἢ ὅτι Λακεδαιμονίων | ἀποικοὶ ὅντες οὐ ξυνεστρατεύσατε ἢ ὡς ἡμᾶς οὐδὲν οἱ δικήκατε λέγοντας οἰεσθαι πείσειν, τὰ δυνατὰ δὲ εἴς
20 ὁν ἐκάτεροι ἀληθῶς φρονοῦμεν διαπράσσεσθαι, ἐπι-
15 σταμένους πρὸς εἰδότας ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρω-
πείῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἵσης ἀνάγκης κρίνεται, δυνατὰ δὲ
οἱ προύχοντες πράσσουσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ξυγχω- 35
ροῦσιν.

| ΜΗΛ. Ἡι μὲν δὴ νομίζομέν γε, χρήσιμον (ἀνάγκη 90
20 γάρ, ἐπειδὴ ὑμεῖς οὕτω παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ξυμφέρον λέγειν ὑπέθεσθε) μὴ καταλύειν ὑμᾶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν,
ἄλλα τῷ αἰεὶ ἐν κινδύνῳ γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα [καὶ δίκαια] καὶ τι καὶ ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ πείσαντά τινα ὠφεληθῆναι. καὶ πρὸς ὑμῶν οὐχ ἴσσον τοῦτο,
25 ὅσῳ καὶ ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ σφαλέντες ἀν τοῖς ἀλλοις παράδειγμα γένοισθε.

ΑΘ. Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, ἦν καὶ πανσεθῆ, 91
| οὐκ ἀθυμοῦμεν τὴν τελευτήν· οὐ γάρ οἱ ἀρχοντες 10
ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς
30 νικηθεῖσιν (ἔστι δὲ οὐ πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν δ ἀγών), ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοί που τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ

ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν. καὶ περὶ μὲν τούτου ἡμῖν² ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι· ὡς δὲ ἐπ' ὥφελίᾳ τε πάρεσμεν¹⁵ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ νῦν τοὺς λόγους ἔροῦμεν τῆς ὑμετέρας πόλεως, ταῦτα δηλώσομεν, βου-⁵ λόμενοι ἀπόνως μὲν ὑμῶν ἄρξαι, χρησίμως δ' ὑμᾶς ἀμφοτέροις σωθῆναι.

| ΜΗΛ. Καὶ πᾶς χρῆσιμον ἀν ἔυμβαλη ἡμῖν δουλεῦ-⁹²₂₀ σαι, ὥσπερ καὶ ὑμῖν ἄρξαι;

ΑΘ. Ὄτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότατα παθεῖν⁹³₁₀ ὑπακοῦσαι ἀν γένοιτο, ἡμεῖς δὲ μὴ διαφθείραντες ὑμᾶς κερδαίνομεν ἀν.

| ΜΗΛ. Θέτε δὲ ἡσυχίαν ἀγοντας ἡμᾶς φίλους μὲν⁹⁴₂₅ εἶναι ἀντὶ πολεμίων, ἔυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἀν δέξαισθε;

15 ΑΘ. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς βλάπτει ἡ ἔχθρα ὑμῶν⁹⁵₃₀ δσον ἡ φιλία μὲν ἀσθενείας, τὸ δὲ μῆσος δυνάμεως παράδειγμα τοῖς ἀρχομένοις δηλούμενον.

ΜΗΛ. Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως οἱ ὑπήκοοι τὸ⁹⁶₂₀ εἰκός, ὥστε τούς τε μὴ προσήκουντας καὶ δσοι ἀποικοι₂₅ ὄντες οἱ πολλοὶ καὶ ἀποστάντες τινὲς κεχείρωνται ἐς τὸ αὐτὸ τιθέασιν;

| ΑΘ. Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους Ἑλλείπειν ἡγοῦν-⁹⁷₃₇₁ ται, πατὰ δύναμιν δὲ τοὺς μὲν περιγέγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ φόβῳ οὐκ ἐπιέναι· ὥστε ἔξω καὶ τοῦ πλεόνων ἄρ-²⁵₅ ξαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἡμῖν διὰ τὸ παταστραφῆναι ἀν παράσχοιτε, | ἅλλως τε καὶ νησιῶται ναυκρατόρων, καὶ¹⁰ ἀσθενέστεροι ἐτέρων ὄντες, εἰ μὴ περιγένοισθε.

ΜΗΛ. Ἐν δ' ἐκείνῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλιαν; δεῖ⁹⁸₃₀ γὰρ αὖ καὶ ἐνταῦθα, ὥσπερ ὑμεῖς τῶν δικαιῶν λόγων ἡμᾶς ἐκβιβάσαντες τῷ ὑμετέρῳ ἔυμφρόῳ ὑπακούειν πείθετε, | καὶ ἡμᾶς τὸ ἡμῖν χρῆσιμον διδάσκοντας, εἰ¹⁰

τυγχάνει καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ δικαιόσθαι πείθειν. ὅσοι γὰρ νῦν μηδετέροις δικαιοῦσι, πῶς οὐ πολεμώσεσθε αὐτούς, ὅταν ἐστάδε βλέψαντες ἡγήσωνται ποτε ὑμᾶς καὶ ἐπὶ σφᾶς ἥξειν; καν τούτῳ τῷ 5 ἄλλο ἡ τοὺς μὲν | ὑπάρχοντας πολεμίους μεγαλύνετε, 15 τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσαντας γενέσθαι ἀκοντας ἐπάγεσθε;

ΑΘ. Οὐ γὰρ νομίζομεν ὑμῖν τούτους δεινοτέρους, 99 ὅσοι ἡπειρῶται που διντες τῶν ἐλευθέρων πολλὴν τὴν διαμέλλησιν τῆς πρὸς ὑμᾶς φυλακῆς ποιήσονται, ἀλλὰ 10 | τοὺς νησιώτας τέ που ἀνάρχοντος, ὕσπερ ὑμᾶς, καὶ 20 τοὺς ἥδη τῆς ἀρχῆς τῷ ἀναγκαῖῳ παροξυνομένους. οὗτοι γὰρ πλεῖστ' ἀν τῷ ἀλογίστῳ ἐπιτρέψαντες σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ὑμᾶς ἐσ προῦπτον κίνδυνον καταστήσειαν.

ΜΗΛ. Ἡ που ἄρα, εἰ τοσαύτην γε ὑμεῖς τε μὴ 100 15 | παυσθῆναι ἀρχῆς καὶ οἱ δουλεύοντες ἥδη ἀπαλλαγῇ- 25 ναι τὴν παρακινδύνευσιν ποιοῦνται, ὑμῖν γε τοῖς ἔτι ἐλευθέροις πολλὴ κακότης καὶ δειλίᾳ μὴ πᾶν πρὸ τοῦ δουλεῦσαι ἐπεξελθεῖν.

ΑΘ. Οὕτω, ἦν γε σωφρόνως βουλεύησθε· οὐ γὰρ 101 20 περὶ | ἀνδραγαθίας δ ἀγῶν ἀπὸ τοῦ ἵσου ὑμῖν, μὴ 30 αἰσχύνην ὄφλειν, περὶ δὲ σωτηρίας μᾶλλον ἡ βουλὴ, πρὸς τοὺς κρείσσονας πολλῷ μὴ ἀνθίστασθαι.

ΜΗΛ. Ἀλλ' ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολέμων ἔστιν ὅτε 102 κοινοτέρας τὰς τύχας λαμβάνοντα ἡ κατὰ τὸ διαφέρον 25 | ἐκατέρων πλῆθος. καὶ ὑμῖν τὸ μὲν εἶξαι εὐθὺς ἀνέλπι- 35 στον, μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ στῆναι ἐπὶς δρυῶς.

| ΑΘ. Ἐπὶς δέ, κινδύνῳ παραμύθιον οὖσα, τοὺς 103 372 μὲν ἀπὸ περιουσίας χρωμένους αὐτῇ, καν βλάψῃ, οὐ καθεῖλε, τοῖς δὲ ἐσ ἄπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι 30 (δάπανος γὰρ φύσει) ἀμα τε γιγνώσκεται σφαλέντων καὶ | ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάξεται τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν 5

οὐκ ἐλλείπει. ὁ ὑμεῖς ἀσθενεῖς τε καὶ ἐπὶ φοιῆς μιᾶς ²
ὅντες μὴ βούλεσθε παθεῖν, μηδὲ δμοιωθῆναι τοῖς
πολλοῖς, οἷς παρὸν ἀνθρωπείως ἔτι σφέσθαι, ἐπειδὰν
πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες,
5 ἐπὶ τὰς | ἀφανεῖς παθίστανται, μαντικὴν τε καὶ χρη- ¹⁰
σμοὺς καὶ δσα τοιαῦτα μετ' ἐλπίδων λυμαίνεται.

ΜΗΔ. Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς, εὖ ἵστε, νομί- ¹⁰⁴
ξομεν πρὸς δύναμίν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην,
εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ἵσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι· δμως δὲ
10 πιστεύομεν | τῇ μὲν τύχῃ ἐκ τοῦ θείου μὴ ἐλασσώ- ¹⁵
σεσθαι, δτι δσιοι πρὸς οὐδικαίους ίστάμεθα, τῇς δὲ
δυνάμεως τῷ ἐλλείποντι τὴν Λακεδαιμονίων ἡμῖν ἔνυ-
μαχίαν προσέσεσθαι, ἀνάγκην ἔχουσαν, καὶ εἰ μὴ τον
ἄλλου, τῇς γε ἔνυγγενείας ἔνεκα καὶ αἰσχύνη βοηθεῖν.
15 καὶ οὐ παντάπασιν | οὕτω ἀλόγως θρασυνόμεθα. ²⁰

ΑΘ. Τῇς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θείον εὑμενείας ¹⁰⁵
οὐδ' ἡμεῖς οἰόμεθα λελείψεσθαι. οὐδὲν γὰρ ἔξι τῇς
ἀνθρωπείας τῶν μὲν ἐς τὸ θείον νομίσεως τῶν δ' ἐς
σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως δικαιοῦμεν ἢ πράσσομεν.
20 ἡγούμεθα | γὰρ τό τε θείον δόξη, τὸ ἀνθρώπειόν τε ²⁵
σαφῶς διὰ παντὸς ὑπὸ φύσεως ἀναγκαῖας, οὐ δὲ
κρατῆ, ἄρχειν. καὶ ἡμεῖς οὕτε θέντες τὸν νόμον
οὕτε κειμένῳ προστοι χρησάμενοι, δντα δὲ παραλα-
βόντες καὶ ἐσόμενον ἐς αἰεὶ καταλείφοντες χρώμεθα
25 αὐτῷ, εἰδότες καὶ ὑμᾶς ἀν καὶ | ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ ³⁰
δυνάμει ἡμῖν γενομένους δρῶντας ἀν ταῦτο. καὶ ³⁵
πρὸς μὲν τὸ θείον οὕτως ἐκ τοῦ εἰκότος οὐ φοβού-
μεθα ἐλασσώσεσθαι· τῇς δὲ ἐς Λακεδαιμονίους δόξης,
ἥν διὰ τὸ αἰσχρὸν δὴ βοηθήσειν ὑμῖν πιστεύετε
30 αὐτούς, μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόνακον οὐ | ξη- ³⁷³
λοῦμεν τὸ ἄφρον. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς σφᾶς μὲν ⁴

αὐτοὺς καὶ τὰ ἐπιχώρια νόμιμα πλεῖστα ἀρετῇ χρῶνται· πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους πολλὰ ἢν τις ἔχων εἰπεῖν ὡς προσφέρονται, ξυνελῶν μάλιστα ἢν δηλώσειεν ὅτι ἐπιφανέστατα ὥν ἴσμεν τὰ μὲν ἡδέα καλὰ νομίζουσι, 5 τὰ δὲ ξυμφέροντα δίκαια. καίτοι οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας νῦν ἀλόγου σωτηρίας ἡ τοιαύτη διάνοια.

ΜΗΛ. Ἡμεῖς δὲ κατ' αὐτὸν τοῦτο ἡδη καὶ μάλιστα 106 πιστεύομεν τῷ ξυμφέροντι αὐτῶν Μηλίους ἀποίκους | ὅντας μὴ βουλήσεσθαι προδόντας τοῖς μὲν εὖνοις 10 τῶν Ἐλλήνων ἀπίστους καταστῆναι, τοῖς δὲ πολεμοῖς ὀφελίμους.

ΑΘ. Οὐκονν οἴεσθε τὸ ξυμφέρον μὲν μετὰ ἀσφα- 107 λείας εἶναι, τὸ δὲ δίκαιου καὶ καλὸν μετὰ κινδύνου δοᾶ- σθαι· ὁ Λακεδαιμόνιοι ἡκιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τολμῶσιν. 15
15 ΜΗΛ. Ἄλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους τε ἡμῶν ἔνεκα 108 μᾶλλον ἡγούμεθ' ἢν ἐγχειρίσασθαι αὐτοὺς καὶ βεβαιο- τέρους ἡ ἐσ ἄλλους νομιεῖν, δσω πρὸς μὲν τὰ ἔργα τῆς | Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα, τῆς δὲ γυνώμης 20 τῷ ξυγγενεῖ πιστότεροι ἐτέρων ἐσμέν.

20 ΑΘ. Τὸ δ' ἔχυρόν γε τοῖς ξυναγωνιούμενοις οὐ 109 τὸ εὖνουν τῶν ἐπικαλεσαμένων φαίνεται, ἀλλ' ἡν τῶν ἔργων τις δυνάμει πολὺ προύχῃ· ὁ Λακεδαιμόνιοι καὶ | πλέον τι τῶν ἄλλων σκοποῦσι (τῆς γοῦν οἰκείας 25 παρασκευῆς ἀπιστίᾳ καὶ μετὰ ξυμμάχων πολλῶν τοῖς πέλας ἐπέρχονται), ὥστε οὐκ εἰκὸς ἐσ νῆσόν γε αὐτοὺς ἡμῶν ναυκρατόρων ὅντων περαιωθῆναι.

ΜΗΛ. Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἢν ἔχοιεν πέμψαι· πολὺ 110 | δὲ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, δι' οὗ τῶν ιρατούντων 30 ἀπορώτερος ἡ ληψις ἡ τῶν λαθεῖν βουλομένων ἡ σω-
30 τηρία. καὶ εἰ τοῦδε σφάλλοιντο, τρόποιντ' ἢν καὶ ἐσ 2 τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ξυμμάχων,

δσους μὴ Βρασίδας ἐπῆλθε, καὶ οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης | μᾶλλον ἡ τῆς οἰκειοτέρας ξυμμαχίδος τε καὶ 374 γῆς δ σόνος ὑμῖν ἔσται.

ΑΘ. Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἀν τι γένοιτο,¹¹¹
 5 καὶ ὑμῖν καὶ οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδὲ ἀπὸ μιᾶς πώποτε πολιορκίας Ἀθηναῖοι δι' ἄλλων φόβου ἀπε-⁵
 χώρησαν. ἐνθυμούμεθα δὲ ὅτι φήσαντες περὶ σωτη-²
 10 ρίας βουλεύσειν οὐδὲν ἐν τοσούτῳ λόγῳ εἰρήκατε ὡς
 ἀνθρώποι ἀν πιστεύσαντες νομίσειαν σωθήσεσθαι,
 15 ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν ισχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται, τὰ
 δ' ὑπάρχοντα | βραχέα πρὸς τὰ ἥδη ἀντιτεταγμένα περι-¹⁰
 γίγνεσθαι. πολλὴν τε ἀλογίαν τῆς διανοίας παρέχετε,
 εἰ μὴ μεταστηθάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι τῶνδε σωφρο-
 νέστερον γνώσεσθε. οὐ γὰρ δὴ ἐπὶ γε τὴν ἐν τοῖς³
 20 αἰσχροῖς καὶ προύπτοις κινδύνοις πλεῖστα διαφθείρου-
 σαν ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψεσθε. πολλοῖς γὰρ¹⁵
 προορωμένοις ἔτι ἐσ οἷα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλού-
 μενον δυόματος ἐπαγωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο, ἡσση-
 θεῖσι τοῦ δήματος, ἔργῳ ξυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἐκόν-
 25 τας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην αἰσχίῳ μετὰ ἀνοίᾳς ἡ
 τύχῃ προσλαβεῖν. ὃ ὑμεῖς, ἢν εὖ | βουλεύησθε, φυλά-²⁰
 ξεσθε καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε πόλεώς τε τῆς μεγίστης
 ἡσσᾶσθαι μέτρια προκαλούμένης, ξυμμάχους γενέσθαι
 ἔχοντας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ὑποτελεῖς, καὶ δοθείσης
 30 αἰρέσεως πολέμου πέρι καὶ ἀσφαλείας μὴ τὰ χείρω
 φιλονικῆσαι· ὡς οἵτινες τοῖς μὲν | ίσοις μὴ εἶκουσι,²⁵
 τοῖς δὲ κρείσσοσι καλῶς προσφέρονται, πρὸς δὲ τοὺς
 ἡσσους μέτριοι εἰσι, πλεῖστ' ἀν δροῖντο. σκοπεῖτε
 οὖν καὶ μεταστάντων ἡμῶν καὶ ἐνθυμεῖσθε πολλάκις
 35 ὅτι περὶ πατρόδος βουλεύεσθε, ἵσ μιᾶς πέρι καὶ ἐσ
 μίαν βουλὴν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν ἔσται.³⁰

Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων· 112
 οἱ δὲ Μῆλιοι κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι, ὡς ἔδοξεν
 αὐτοῖς παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε.
 „Οὕτε ἄλλα δοκεῖ ἡμῖν ἡ ἀπερ οὐ καὶ τὸ πρῶτον, ὡς²
 5 Ἀθηναῖοι, οὕτ’ ἐν διλγῷ χρόνῳ πόλεως ἐπτακόσια ἔτη 35
 ἥδη οἰκουμένης τὴν ἐλευθερίαν ἀφαιρησόμεθα, ἄλλα
 τῇ τε μέχρι τοῦτο σωζούσῃ τύχη ἐκ τοῦ θείου αὐτῆν
 καὶ τῇ | ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων [καὶ Λακεδαιμονίων] τι- 375
 μωρίᾳ πιστεύοντες πειρασόμεθα σώζεσθαι. προκαλού-³
 10 μεθα δὲ ὑμᾶς φίλοι μὲν εἶναι, πολέμιοι δὲ μηδετέροις,
 καὶ ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν ἀναχωρῆσαι σπουδὰς ποιησα-
 μένους αἵτινες δοκοῦσιν ἐπιτήδειοι εἶναι ἀμφοτέροις.“⁵
 οἱ μὲν δὴ Μῆλιοι τοσαῦτα ἀπεκρίναντο· οἱ δὲ Ἀθη- 113
 ναῖοι διαλυόμενοι ἥδη ἐκ τῶν λόγων ἔφασαν· „Ἄλλ'
 15 οὖν μόνοι γε ἀπὸ τούτων τῶν βουλευμάτων, ὡς ἡμῖν
 δοκεῖτε, τὰ μὲν μέλλοντα τῶν δρωμένων σαφέστερα
 κρίνετε, τὰ δὲ | ἀφανῆ τῷ βούλεσθαι ὡς γιγνόμενα 10
 ἥδη θεᾶσθε, καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι
 πλεῖστον δὴ παραβεβλημένοι καὶ πιστεύσαντες πλεῖστον
 20 καὶ σφαλήσεσθε.“

Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐς τὸ 114
 στρατευμα· οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ὑπίκουον
 | οἱ Μῆλιοι, πρὸς πόλεμον εὐθὺς ἐτρέποντο καὶ διελό- 15
 μενοι κατὰ πόλεις περιετείχισαν κύκλῳ τοὺς Μῆλους.
 25 καὶ ὅστερον φυλακὴν σφῶν τε αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμ-²
 μάχων καταλιπόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ κατὰ γῆν καὶ
 κατὰ θάλασσαν ἀνεχώρησαν τῷ πλείονι τοῦ στρατοῦ.
 οἱ δὲ λειπόμενοι παραμένοντες ἐπολιόρκουν τὸ χωρίον. 20

Καὶ Ἀργεῖοι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐβαλόντες 115
 30 ἐς τὴν Φλειασίαν καὶ λοχισθέντες ὑπό τε Φλειασίων
 καὶ τῶν σφετέρων φυγάδων διεφθάρησαν ὡς δύρδοη-

κοντα. καὶ οἱ ἐκ τῆς Πύλου Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων 2
πολλὴν λείαν ἔλαβον. καὶ Λακεδαιμόνιοι δι' αὐτὸ τὰς 25
μὲν σπουδὰς οὐδ' ὡς ἀφέντες ἐπολέμουν αὐτοῖς, ἐκή-
ρυξαν δέ, εἰ τις βούλεται παρὰ σφῶν, Ἀθηναίους
5 λγίζεσθαι. καὶ Κορίνθιοι ἐπολέμησαν ἵδιων τινῶν 3
διαφορῶν ἔνεκα τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δ' ἄλλοι Πελο-
ποννήσιοι ἡσύχαζον. εἶλον δὲ καὶ οἱ Μήλιοι τῶν ³⁰ 4
Ἀθηναίων τοῦ περιτειχίσματος τὸ κατά τὴν ἀγορὰν
προσβαλόντες νυκτός, καὶ ἀνδρας τε ἀπέκτειναν καὶ
10 ἐσενεγκάμενοι σῖτόν τε καὶ ὅσα πλεῖστα ἐδύναντο χρη-
σιμα ἀναχωρήσαντες ἡσύχαζον· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀμει-
νον τὴν φυλακὴν τὸ ἔπειτα | παρεσκευάζοντο. καὶ τὸ 35
θέρος ἐτελεύτα.

| Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ¹¹⁶ 376
15 μελλήσαντες ἐς τὴν Ἀργείαν στρατεύειν, ὡς αὐτοῖς
τὰ διαβατήρια [ἱερὰ ἐν τοῖς ὁρίοις] οὐκ ἐγίγνετο,
ἀνεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν
τῶν ἐν τῇ πόλει | τινὰς ὑποπτεύσαντες τοὺς μὲν ξυνέ- 5
λαβον, οἱ δ' αὐτοὺς καὶ διέφυγον. καὶ οἱ Μήλιοι ²
20 περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὖθις καθ' ἔτερόν τι τοῦ
περιτειχίσματος εἶλον τῶν Ἀθηναίων, παρόντων οὐ
πολλῶν τῶν φυλάκων. καὶ ἐλθούσης στρατιᾶς ὕστερον 3
ἐκ τῶν Ἀθηνῶν | ἄλλης, ὡς ταῦτα ἐγίγνετο, ἡς ἦρχε 10
Φιλοκράτης ὁ Δημέου, καὶ κατὰ κράτος ἥδη πολιορκού-
25 μενοι, γενομένης καὶ προδοσίας τινὸς ἀφ' ἑαυτῶν,
ξυνεχώρησαν τοῖς Ἀθηναίοις ὥστε ἐκείνους περὶ αὐτῶν
βουλεῦσαν. οἱ δὲ ἀπέκτειναν Μηλίων ὅσους ἥβωντας ⁴
ἔλαβον, παῖδας δὲ | καὶ γυναικας ἡνδροπόδισαν. τὸ δὲ 15
χωρὸν αὐτοὶ φύισαν, ἀποίκους ὕστερον πεντακοσίους
30 πέμψαντες.

ΘΟΤΚΤΔΙΔΟΤ ΙΣΤΟΡΙΩΝ 5.

Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὐθις μείζονι παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὐρωπέδοντος ἐπὶ Σικελίαν πλεύσαντες καταστρέψασθαι, εἰ 5 δύναντο, ἀπειροι οἱ πολλοὶ ὅντες τοῦ μεγέθους τῆς 20 νήσου καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ πλήθους καὶ Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων, καὶ ὅτι οὐ πολλῷ τινι ὑποδεέστερον πόλεμον ἀνηροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους μέν ἔστιν δικαῖοι οὐ πολλῷ 25 τινι ἔλασσον | ἢ δικτὸν ἡμερῶν, καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν 30 εἰκοσισταδίῳ μᾶλιστα [μέτρῳ] τῆς θαλάσσης διείργεται τὸ μὴ ἥπειρος εἶναι.

Ωκισθη δὲ ὁδε τὸ ἀρχαῖον καὶ τοσάδε ἔθνη ἔβη 2 τὰ ξύμπαντα. παλαιίτατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ 15 τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρογόνες οἰκησαι, | ὃν 30 ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε δπόθεν ἐσῆλθον ἢ | ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκεῖτο δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἰρηται 377 καὶ ὡς ἔκαστος πῃ γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ 2 μετ' αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν 20 αὐτοὶ φασι, καὶ πρότεροι διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς | δὲ ἡ ἀλήθεια ενδισκεται, "Ιβηρες ὄντες καὶ ἀπὸ τοῦ 5 Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ' αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἔκαλεῖτο, πρότερον Τρινακρία καλούμενη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι 25 καὶ νῦν τὰ πρὸς ἐσπέραν τὴν Σικελίαν. Ιλίου δὲ 3 ἀλισκομένου | τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς 10 πλοοῖς ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκησαντες ξύμπαντες μὲν "Ἐλυμοι ἐκλήθησαν, πόλεις δ' αὐτῶν "Ἐρυξ τε καὶ "Ἐγεστα. προσέξυν-

φάησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας
 τότε χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶτον, ἔπειτα ἐς Σικελίαν ¹⁵
 ἀπ' αὐτῆς κατενεχθέντες. Σικελοὶ δὲ ἔξι Ἰταλίας (ἐν-
 ταῦθα γὰρ φίουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες
 ὁ Ὀπικούς, ὡς μὲν εἰκὸς καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν, τηρη-
 σαντες τὸν πορθμὸν κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἀν δὲ
 καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐν ²⁰
 τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοὶ· καὶ ἡ χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ, βασιλέως
 τινὸς Σικελῶν, τοῦνομα τοῦτο ἔχοντος, οὗτος Ἰταλία
 10 ἐπωνομάσθη. ἐλθόντες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς ⁵
 πολὺς τούς τε Σικανοὺς κρατοῦντες μάχῃ ἀνέστειλαν
 πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ | ἐσπέρια αὐτῆς καὶ ἀντὶ Σικα- ²⁵
 νίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ
 κοάτιστα τῆς γῆς φίουν ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν, ἔτη
 15 ἐγγὺς τριακόσια πρὸιν "Ελληνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν.
 ἔτι δὲ καὶ νῦν τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς νή-
 σου ἔχουσιν. φίουν δὲ καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν ⁶ ₃₀
 τὴν Σικελίαν ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἀπολαβόντες
 καὶ τὰ ἐπικείμενα νησίδια ἐμπορίας ἔνεκα τῆς πρὸς
 20 τοὺς Σικελούς· ἐπειδὴ δὲ οἱ "Ελληνες πολλοὶ κατὰ
 θάλασσαν ἐπεσέπλεον, ἐκλιπόντες τὰ πλεῖστα | Μοτύην ³⁷⁸
 καὶ Σολδεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων
 ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν
 Ἐλύμων καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδῶν
 25 Σικελίας ἀπέχει. βάρβαροι μὲν οὖν τοσοίδε Σικελίαν ⁵
 καὶ οὕτως φίουσαν. "Ελλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδῆς ἔξι ³
 Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θουκλέους οἰκιστοῦ Νάξου
 φίουσαν καὶ Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου βωμὸν, δστις νῦν
 ἔξι τῆς πόλεως ἐστιν, ίδρυσαντο, ἐφ' ὧ, δταν ἐκ Σικε-
 30 λίας θεωροὶ πλέωσι, | πρῶτον θύουσιν. Συρακούσας ¹⁰
 δὲ τοῦ ἔχομένου ἔτους Ἀρχίας τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκ

Κορίνθου ὥκισε, Σικελοὺς ἔξελάσας πρῶτον ἐκ τῆς
 νῆσου, ἐν ᾧ νῦν οὐκέτι περικλυζομένη ἡ πόλις ἡ
 ἐντός ἐστιν· ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω προστει-
 χισθεῖσα πολυάνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ ³
 5 Χαλκιδῆς ἐκ Νάξου ὁρμηθέντες ἦτει πέμπτῳ μετὰ
 Συρακούσας οἰκισθείσας Λεοντίνους τε, πολέμῳ τοὺς
 Σικελοὺς ἔξελάσαντες, οἰκίζουσι καὶ μετ' αὐτοὺς Κατά-
 νην· οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποιήσαντο Εὔαρχον.
 κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμις ἐκ Μεγάρων ⁴
 10 ἀποικίαν ἤγων ἐς Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ Παντα-
 νού τε ποταμοῦ Τρώτιλον τι ὄνομα χωρίον οἰκίσας
 καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς Λεοντίνους
 διλύγον χρόνον ἔνυπολιτεύσας καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν
 καὶ Θάψου οἰκίσας αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι ²⁵
 15 ἐκ τῆς Θάψου ἀναστάντες, "Τβλωνος βασιλέως Σικελοῦ
 παραδόντος τὴν χώραν καὶ καθηγησαμένου, Μεγαρέας
 ὥκισαν τοὺς Τβλαιοὺς κληθέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες ²
 πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ διακόσια ὑπὸ Γέλωνος
 τυράννου Συρακοσίων ἀνέστησαν ἐκ τῆς | πόλεως καὶ ³⁰
 20 χώρας. ποὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον ἐκατὸν ἡ
 αὐτοὺς οἰκίσαι, Πάμιλον πέμψαντες Σελινοῦντα κτί-
 ζουσι, καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς μητροπόλεως οὕσης αὐτοῖς
 ἐπελθῶν ἔνυκατώκισεν. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ρό-
 3 δου καὶ "Εντιμος ἐκ Κορήτης ἐποίκους ἀγαγόντες κοινῇ ³⁷⁹
 25 ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ Συρα-
 κούσῶν οἰκίσιν. καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα πο-
 ταμοῦ τοῦνομα ἐγένετο, τὸ δὲ χωρίον οὐ νῦν ἡ πόλις
 ἐστὶ καὶ ὁ πρῶτον ἔτειχεσθη Λίνδιοι καλεῖται. | νόμιμα ⁵
 δὲ Λωριακὰ ἐτέθη αὐτοῖς. ἔτεσι δὲ ἐγγύτατα δικτὸν καὶ ⁴
 30 ἐκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἰκίσιν Γελῶι Ἀκράγαντα
 ὥκισαν, τὴν μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ

δὸνομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ ποιήσαντες Ἀριστόνουν καὶ
 Πυστίλουν, νόμιμα δὲ τὰ Γελώνων δόντες. | Ζάγκλη δὲ ¹⁰
 τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὄπικίᾳ Χαλκιδικῆς
 πόλεως ληστῶν ἀφικούμενων φύισθη, ὑστερον δὲ καὶ
 5 ἀπὸ Χαλκίδος καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας πλῆθος ἐλθὸν
 ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν· καὶ οἰκισταὶ Περιήρης καὶ
 Κραταιμένης ἐγένοντο αὐτῆς, δὲ μὲν ἀπὸ | Κύμης, δὲ ¹⁵
 ἀπὸ Χαλκίδος. δὸνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη ἦν
 ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, διτὶ δρεπανοειδὲς τὴν ἰδέαν
 10 τὸ χωρίον ἐστί (τὸ δὲ δρεπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον
 καλοῦσιν), ὑστερον δὲ αὐτὸλ μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ ἄλ-
 λων Ἰώνων ἐκπίπτοντιν, οἱ Μήδους φεύγοντες προσ ²⁰
 ἐβαλον Σικελίᾳ, τοὺς δὲ Σαμίους Ἀναξίλλας Ῥηγίνων ⁶
 τύραννος οὐ πολλῷ ὑστερον ἐκβαλὼν καὶ τὴν πόλιν
 15 αὐτὸς ξυμμείκτων ἀνθρώπων οἰκίσας Μεσσηνην ἀπὸ
 τῆς ἑαυτοῦ τὸ ἀρχαῖον πατρίδος ἀντανόμασεν. καὶ ⁵
 Ἰμέρα ἀπὸ Ζάγκλης φύισθη ὑπὸ Εὐκλείδον καὶ Σί-
 μουν | καὶ Σάκωνος, καὶ Χαλκιδῆς μὲν οἱ πλεῖστοι ἥλθον ²⁵
 ἐς τὴν ἀποικίαν, ξυνφύισαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκ Συρα-
 20 κούσῶν φυγάδες στάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι κα-
 λούμενοι· καὶ φωνὴ μὲν μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ
 Διωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν. ³⁰
 "Ακραι δὲ καὶ Κασμέναι ὑπὸ Συρακοσίων φύισθησαν,²
 "Ακραι μὲν ἐβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακούσας, Κασμέ-
 25 ναι δὲ ἐγγὺς εἶκοσι μετὰ "Ακρας. καὶ Καμάρινα τὸ ³
 πρῶτον ὑπὸ Συρακοσίων φύισθη, ἔτεσιν ἐγγύτατα
 πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Συρακούσῶν
 κτίσιν· οἰκισταὶ δὲ ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων καὶ Μενέ- ³⁸⁰
 καλος. ἀναστάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ
 30 ὑπὸ Συρακοσίων δι' ἀπόστασιν, χρόνῳ Ἰπποκράτης
 ὑστερον Γέλας τύραννος, λύτρα ἀνδρῶν Συρακοσίων

| αλχμαλώτων λαβὼν τὴν γῆν τὴν Καμαρινάλων, αὐτὸς ἕ
οἰκιστὴς γενόμενος κατέκισε Καμάριναν. καὶ αὐτὸς ὑπὸ⁵
Γέλωνος ἀνάστατος γενομένη τὸ τρίτον κατακίσθη ὑπὸ¹⁰
Γελῶν.

5 Τοσαῦτα ἔθνη Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων Σικελίαν ⁶
| ὥκει, καὶ ἐπὶ τοσήνδε οὖσαν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ¹⁰
στρατεύειν ὡρμηντο, ἐφιέμενοι μὲν τῇ ἀληθεστέτῃ
προφάσει τῆς πάσης ἀρξαι, βοηθεῖν δὲ ἂμα εὐπρεπῶς
βουλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν ἔυγγενέσι καὶ τοῖς προσγεγενη-¹⁵
10 μένοις ἔυμμάχοις. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἔξωρμησαν Ἐγε- ²
| σταίων [τε] ποέσβεις παρόντες καὶ προδυμότερον ἐπι- ¹⁵
καλούμενοι. διοροι γὰρ ὅντες τοῖς Σελινούντιοις ἐσ-
πόλεμον καθέστασαν περὶ τε γαμικῶν τινῶν καὶ περὶ
γῆς ἀμφισβητήτου, καὶ οἱ Σελινούντιοι Συρακοσίους
15 ἐπαγαγόμενοι ἔυμμάχους κατεῖρογον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ
καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὥστε τὴν γενο- ²⁰
μένην ἐπὶ Λάχητος καὶ τοῦ προτέρου πολέμου [Λεον-
τίνων] οἱ Ἐγεσταῖοι ἔυμμαχίαν ἀναπιμήσκοντες τοὺς
Ἀθηναίους ἐδέοντο σφίσι ναῦς πέμψαντας ἐπαυδναί,
20 λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ καὶ κεφάλαιον, εἰ Συρακόσιοι
Λεοντίνους τε | ἀναστῆσαντες ἀτιμώρητοι γενήσονται ²⁵
καὶ τοὺς λοιποὺς ἔτι ἔυμμάχους αὐτῶν διαφθείραντες
αὐτοὶ τὴν ἀπασαν δύναμιν τῆς Σικελίας σχήσουσι,
κίνδυνον εἶναι μὴ ποτε μεγάλη παρασκευῇ Αἰωριῆς τε
25 Αἰωριεῦσι κατὰ τὸ ἔυγγενὲς καὶ ἂμα ἀποικοι τοῖς
ἐκπέμψασι [Πελοποννησίοις] | βοηθήσαντες καὶ τὴν ³⁰
ἔκελνων δύναμιν ἔυγκαθέλωσιν. σῶφρον δ' εἶναι μετὰ
τῶν ὑπολοιπῶν ἔτι ἔυμμάχων ἀντέχειν τοῖς Συρακο-
σίοις, ἄλλως τε καὶ χρῆματα σφῶν παρεξόντων ἐσ τὸν
30 πόλεμον ἴκανά. ὃν ἀκούοντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ³
ἐκκλησίαις τῶν τε Ἐγεσταίων πολλάκις λεγόντων καὶ ³⁵

τῶν ξυναγορευόντων αὐτοῖς ἐψηφίσαντο πρέσβεις 381
 πέμψαι πρῶτον ἐς τὴν Ἑγεσταν περὶ τε τῶν χρημάτων
 σκεψομένους εἰς ὑπάρχει, ὡσπερ φασίν, ἐν τῷ κοινῷ
 καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀμα πρὸς
 5 τοὺς Σελινουντίους ἐν διώρῳ ἐστὶν εἰσομένους.

| Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀπεστάλησαν ⁷
 ἐς τὴν Σικελίαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος
 καὶ οἱ ξύμμαχοι πλὴν Κορινθίων στρατεύσαντες ἐς
 τὴν Ἀργείαν τῆς τε γῆς ἔτεμον οὐ πολλὴν καὶ σίτου
 10 ἀνεκομίσαντό τινα ζεύγη κομίσαντες, καὶ ἐς Ὁρνεάς
 κατοικήσαντες τοὺς Ἀργείων φυγάδας καὶ τῆς ἀλλης ¹⁰
 στρατιᾶς παρακαταλιπόντες αὐτοῖς ὀλίγους, καὶ σπεισά-
 μενοί τινα χρόνον ὥστε μὴ ἀδικεῖν Ὁρνεάτας καὶ
 Ἀργείους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ στρατῷ ἐπ' οἴ-
 15 κου. ἐλθόντων δὲ Ἀθηναίων οὐ πολλῷ ὕστερον ναυσὶ ²
 τριάκοντα | καὶ ἔξακοσίοις διπλήταις, οἱ Ἀργεῖοι μετὰ ¹⁵
 τῶν Ἀθηναίων πανστρατιᾳ ἔξελθόντες τοὺς μὲν ἐν
 Ὁρνεάīς μίαν ἡμέραν ἐπολιιδρούν· ὑπὸ δὲ νύκτα,
 αὐλισαμένου τοῦ στρατεύματος ἀπωθεν, ἐκδιδράσκουσιν
 20 οἱ ἐκ τῶν Ὁρνεῶν. καὶ τῇ ὕστεραί οἱ Ἀργεῖοι ὡς
 ἥσθοντο, κατασκάψαντες τὰς | Ὁρνεάς ἀνεχώρησαν καὶ ²⁰
 οἱ Ἀθηναῖοι ὕστερον ταῖς ναυσὶν ἐπ' οἴκουν.

Καὶ ἐς Μεθώνην τὴν δμοδον Μακεδονίᾳ ἵππεας ³
 κατὰ Θάλασσαν κομίσαντες Ἀθηναῖοι σφῶν τε αὐτῶν
 25 καὶ Μακεδόνων τοὺς παρὰ σφίσι φυγάδας ἐκακούργουν
 τὴν | Περδίκκου. Λακεδαιμόνιοι δὲ πέμψαντες παρὰ ⁴
 Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θράκης, ἅγοντας πρὸς Ἀθηναίους
 δεκχημέρους σπουδάς, ξυμπολεμεῖν ἐκέλευν Περδίκκα·
 οἱ δ' οὐκ ἥθελον. καὶ δι χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ ἐκτον
 30 καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυ-
 δίδης | ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα ἦσι οἱ τῶν ^{8 αγίων}
 Ἀθηναίων πρέσβεις ἵκουν ἐκ τῆς Σικελίας καὶ οἱ Ἐγε-
 σταῖοι μετ' αὐτῶν ἄγοντες ἔξήκοντα τάλαντα ἀσήμου
 ἀργυρόν ως ἐς ἔξήκοντα ναῦς μηνὸς μισθόν, ἃς
 5 ἔμελλον δεῆσε|σθαι πέμπειν. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκκλη-³⁵
 σίαν ποιήσαντες | καὶ ἀκούσαντες τῶν τε Ἐγεσταίων ³⁸²
 καὶ τῶν σφετέρων πρέσβεων τὰ τε ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ
 οὐκ ἀληθῆ, καὶ περὶ τῶν χρημάτων ώς εἰη ἐτοῖμα ἐν
 τε τοῖς ἴεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ, ἐψηφίσαντο
 10 ναῦς ἔξήκοντα πέμπειν | ἐς Σικελίαν καὶ στρατηγοὺς ⁵
 αὐτοκράτορας Ἀλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου καὶ Νικίαν
 τὸν Νικηφάτου καὶ Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθοὺς
 μὲν Ἐγεσταῖοις πρὸς Σελινούντίους, ξυγκατοικίσαι δὲ
 καὶ Λεοντίνους, ἢν *τέ* τι περιγέγνηται αὐτοῖς τοῦ
 15 πολέμου, καὶ τάλλα τὰ ἐν τῇ | Σικελίᾳ πρᾶξαι ὅπῃ ἀν ¹⁰
 γιγνώσκωσιν ἀριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ τούτο ἡμέρα ³
 πέμπτη ἐκκλησία αὐθις ἐγίγνετο, καθ' ὃ τι χρὴ τὴν
 παρασκευὴν ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίγνεσθαι, καὶ τοῖς
 στρατηγοῖς, εἰ τον προσδέοιντο, ψηφισθῆναι ἐς τὸν
 20 ἔκπλουν. καὶ ὃ Νικίας ἀκούσιος μὲν | ἥρημένος ἀρχεῖν, ¹⁵
 νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὁρθῶς βεβουλεῦσθαι, ἀλλὰ
 προφάσει βραχεῖα καὶ εὐπρεπεῖ τῆς Σικελίας ἀπάσης,
 μεγάλου ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν ἀποτρέψαι ἐβού-
 λετο καὶ παρήνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε. ³

25 „*H* μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ⁹
 | ἥδε ξυνελέγη, καθ' ὃ τι χρὴ ἐς Σικελίαν ἔκπλεῖν· ἐμοὶ ²⁰
 μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέ-
 φασθαι, εἰ καὶ ἀμεινόν ἔστιν ἔκπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ
 μὴ οὕτως βραχεῖα βουλῇ περὶ μεγάλων πραγμάτων
 30 ἀνδράσιν ἀλλοφύλοις πειθομένους πόλεμον οὐ προσή-
 κοντα αἰρε|σθαι. καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ ²⁵

τοιούτου καὶ ἡσσον ἑτέρων περὶ τῷ ἐμαυτοῦ σώματι
ὁροθεῶ, νομίζων δομοὺς ἀγαθὸν πολίτην εἶναι ὃς ἀν
καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται· μά-
λιστα γὰρ ἀν δ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἔαντὸν
5 βούλοιτο ὁρθοῦσθαι. ὅμως δὲ οὔτε ἐν τῷ πρότερον 30
χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἴπον παρὰ γνώμην οὔτε
νῦν ἄλλ' ἢ ἀν γιγνώσκω βέλτιστα ἐρῶ. καὶ πρὸς μὲν 3
τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους ἀσθενής ἀν μου δ λόγος
εἰη, εἰ τὰ τε ὑπάρχοντα σώζειν παραινοίην καὶ μὴ
10 τοῖς ἑτοίμοις περὶ | τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κιν- 35
δυνεύειν· ὡς δὲ οὔτε ἐν | καιρῷ σπεύδετε οὔτε ὁρίᾳ 383
ἔστι κατασχεῖν ἐφ' ἀ ὥρμησθε, ταῦτα διδάξω.

,Φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολι- 10
πόντας καὶ ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας δεῦρο
15 ἐπαγγέσθαι. καὶ οἰεσθε ἵσως τὰς | γενομένας ὑμῖν 2
σπονδὰς ἔχειν τι βεβαιον· αἱ ἡσυχαζόντων μὲν ὑμῶν
δούματι σπονδαὶ ἔσονται (οὕτω γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες
ἐπραξαν αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων), σφαλέντων δέ
που ἀξιόχρεω δυνάμει ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῖν
20 οἱ ἔχθροι ποιησονται, οἵς πρῶτον μὲν | διὰ ἔυμφορῶν 10
ἡ ἔυμβασις καὶ ἐκ τοῦ αἰσχίονος ἢ ἡμῖν κατ' ἀνάγκην
ἐγένετο, ἐπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ πολλὰ τὰ ἀμφισβητού-
μενα ἔχομεν. εἰσὶ δ' οὖτε ταύτην πω τὴν δομο- 3
γίαν ἐδέξαντο, καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι· ἄλλ' οἱ μὲν
25 ἄντικρος πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμο- 15
νίους ἔτι ἡσυχάζειν δεχημέροις σπονδαῖς καὶ αὐτοὶ
κατέχονται. τάχα δ' ἀν ἵσως, εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν 4
λάβοιεν, δπερ νῦν σπεύδομεν, καὶ πάνυ ἀν ἔννεπίθοιντο
μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολλῶν ἀν ἐτιμῆσαντο ἔυμ-
30 μάχους γενέσθαι ἐν τῷ πρὸν χρόνῳ. ὥστε | χρὴ σκο- 5
πεῖν τινα αὐτὰ καὶ μὴ μετεώρῳ τῇ πόλει ἀξιοῦν κιν-

δυνεύειν καὶ ἀρχῆς ἄλλης δρέγεσθαι ποὺν ἦν ἔχομεν
 βεβαιωσάμεθα, εἰλ Χαλκιδῆς γε οἱ ἐπὶ Θράκης, ἔτη
 τοσαῦτα ἀφεστῶτες ἡμῶν, ἔτι ἀχειρωτοί εἰσι καὶ ἄλλοι
 τινὲς κατὰ τὰς ἡπείρους ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς 25
 5 δὲ Ἐγεσταῖοις δὴ οὖσι ἔνυμάχοις ὡς ἀδικουμένοις
 δξέως βοηθοῦμεν, ὑφ' ᾧν δ' αὐτοὶ πάλαι ἀφεστώτων
 ἀδικούμεθα, ἔτι μέλλομεν ἀμύνεσθαι. καίτοι τοὺς μὲν 11
 10 κατεργασάμενοι καν κατάσχοιμεν· τῶν δ' εἰλ καὶ κρα-
 τήσαιμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολλῶν ὅντων | χαλεπῶς 20
 15 ἀν ἀρχειν δυναίμεθα. ἀνδρητον δ' ἐπὶ τοιούτους ιέναι
 ὥν κρατήσας τε μὴ κατασχήσει τις καὶ μὴ | κατορθώσας 384
 μὴ ἐν τῷ δμοίῳ καὶ ποὺν ἐπιχειρῆσαι ἔσται. Σικελιῶ- 2
 ται δ' ἂν μοι δοκοῦσιν, ὡς γε νῦν ἔχουσι, καὶ ἔτι ἀν
 ἥσσον δεινοὶ ἡμῖν γενέσθαι, εἰλ ἀρξειαν αὐτῶν Συρα-
 25 κόσιοι, δπερ οἱ Ἐγεσταῖοι μάλιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦσιν. 5
 νῦν μὲν γὰρ καν εἰλθοιεν ἵσως Λακεδαιμονίων ἔκαστοι 3
 χάριτι, ἐκείνως δ' οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρα-
 τεῦσαι· φ γὰρ ἀν τρόπῳ τὴν ἡμετέραν μετὰ Πελοπον-
 νησίων ἀφέλωνται, εἰκὸς ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ τὴν
 20 σφετέραν διὰ τοῦ αὐτοῦ καθαιρεθῆναι. ἡμᾶς δ' ἀν 4
 οἱ | ἐκεῖ Ἑλληνες μάλιστα μὲν ἐκπεπληγμένοι εἶεν, εἰλ 10
 μὴ ἀφικούμεθα, ἐπειτα δὲ καὶ εἰ δείξαντες τὴν δύνα-
 μιν δι' ὀλύγου ἀπέλθοιμεν (τὰ γὰρ διὰ πλείστου πάν-
 τες ἴσμεν θαυμαζόμενα καὶ τὰ πεῖραν | ἥκιστα τῆς 15
 25 δόξης δόντα). εἰ δὲ σφαλεῖμέν τι, τάχιστ' ἀν ὑπερ-
 ιδόντες μετὰ τῶν ἐνθάδε επίθουντο. δπερ νῦν ὑμεῖς, 5
 ὡς Ἀθηναῖοι; ἐς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους
 πεπόνθατε, διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτῶν πρὸς ἀ ἐφο-
 βεῖσθε τὸ πρῶτον περιγεγενῆσθαι καταφρονήσαντες
 30 ἡδη καὶ Σικελίας ἐφίεσθε. χοὴ δὲ μὴ πρὸς τὰς τύχας 6
 τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὰς διανοίας κρατή- 20

σαντας θαρσεῖν, μηδὲ Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ διὰ τὸ αἰσχρὸν σκοπεῖν δτῷ τρόπῳ ἔτι καὶ νῦν, ἥν δύνωνται, σφήλαντες ἡμᾶς τὸ σφέτερον ἀπρεπὲς εὖ θήσονται, δσῷ καὶ περὶ πλείστου καὶ διὰ πλείστου 5 δόξαν ἀρετῆς μελετῶσιν. | ὥστε οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἐγεσταῖσιν, ἀνδρῶν βαρβάρων, δ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ' ὅπως πόλιν δι' διηγαρχίας ἐπιβουλεύοντας δξέως φυλαξόμεθα.

,Καὶ μεμνησθαι χρὴ ἡμᾶς ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου 12 10 μεγάλης καὶ πολέμου βραχὺ τι λελωφήκαμεν, ὥστε καὶ χρήμασι καὶ | τοῖς σώμασιν ηὔξησθαι· καὶ ταῦτα ὑπὲρ 30 ἡμῶν δικαιον ἐνθάδε ἀναλοῦν, καὶ μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε ἐπικυνούσιας δεομένων, οἷς τό τε φεύσασθαι καλῶς χρήσιμον, καὶ τῷ τοῦ πέλας κινδύνῳ, 15 αὐτοὺς λόγους μόνον παρασχομένους, ἢ κατορθώσαντας χάριν μὴ ἀξίαν | εἰδέναι ἢ πταίσαντάς που τοὺς φίλους 35 ξυναπολέσαι. εἰ | τέ τις ἀρχειν ἄδμενος αἰρεθεὶς παρ- 385 αινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὧν ἔτι ἐσ τὸ ἀρχειν, ὅπως θαυμασθῇ 20 μὲν ἀπὸ τῆς ἵπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς | ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχῃτε 5 τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι, νομίσατε δὲ τοὺς τοιούτους τὰ μὲν δημόσια ἀδικεῖν, τὰ δὲ ἴδια ἀναλοῦν, καὶ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι καὶ μὴ οἵον νεω- 25 τέρους βουλεύσασθαι τε καὶ δξέως μεταχειρίσαι. οὓς 13 ἐγὼ δρῶν νῦν ἐνθάδε | τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ παρακελευστοὺς 10 καθημένους φοβοῦμαι, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντι- παρακελεύομαι μὴ καταισχυνθῆναι, εἰ τῷ τις παρα- κάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξει, ἀν μὴ ψηφίζηται πολε- 30 μεῖν, μαλακὸς εἶναι, μηδ', ὅπερ ἀν αὐτοὶ πάθοιεν, δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας δτι ἐπιθυμίᾳ 15

μὲν ἐλάχιστα κατορθοῦνται, προνοίᾳ δὲ πλεῖστα, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡς μέγιστον δὴ τῶν πρὸν οὐνδυνον ἀναρριπτούσης, ἀντιχειροτονεῖν καὶ ψηφίζεσθαι τοὺς μὲν Σικελιώτας οἰσπερ νῦν δροις χρωμένους πρὸς 5 ἥμας, οὐ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ, | παρὰ γῆν 20 ἵν τις πλέῃ, καὶ τῷ Σικελικῷ, διὰ πελάγους, τὰ αὐτῶν νεμομένους καθ' αὐτοὺς καὶ ξυμφέρεσθαι· τοῖς δὲ 2 'Ἐγεσταίοις ίδιᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθηναίων καὶ ξυνῆψαν πρὸς Σελινούντίους τὸ πρῶτον <τὸν> πόλε-10 μον, μετὰ σφῶν αὐτῶν καὶ καταλύεσθαι· καὶ τὸ λοιπὸν ξυμμάχους μὴ ποιεῖσθαι, ὅσπερ εἰώθαμεν, οἷς 25 κακῶς μὲν πράξασιν ἀμυνοῦμεν, ὡφελλας δ' αὐτοὶ δειθέντες οὐ τευξόμενα.

„Καὶ σύ, ὁ πρότανι, ταῦτα, εἴπερ ἥγει σοι προσήκειν 14 αἵδεσθαι τε τῆς πόλεως καὶ βούλει γενέσθαι πολίτης ἀγαθός, ἐπιψήφιζε καὶ γνώμας προτίθει αὐτῇ τοῖς Ἀθη-30 ναίοις, νομίσας, εἰ δροσεῖς τὸ ἀναψηφίσαι, τοῦ μὲν λύειν τοὺς νόμους μὴ μετὰ τοσῶνδ' ἀν μαρτυρῶν αἰτίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως βουλευσαμένης Ιατρὸς 20 ἀν γενέσθαι, καὶ τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' εἶναι, ὃς ἀν τὴν πατρίδα ὡφελήσῃ ὡς πλεῖστα ἢ ἐκῶν εἶναι μηδὲν | βλάψῃ.“ 35

‘Ο μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπεν· τῶν δὲ Ἀθηναίων 15 παριόντες οἱ μὲν πλεῖστοι στρατεύειν παρήνουν καὶ τὰ386 25 ἐψηφισμένα μὴ λύειν, οἱ δέ τινες καὶ ἀντέλεγον. ἐνήγει 2 δὲ προθυμότατα τὴν στρατείαν Ἀλκιβιάδης δὲ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὃν καὶ ἐσ τὰ ἄλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως 5 ἐμνήσθη, καὶ μάλιστα στρατηγῆσαι τε ἐπιθυμῶν καὶ 30 ἐλπίζων Σικελίαν τε δι' αὐτοῦ καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι καὶ τὰ ίδια ἄμα εὑτυχήσας χρήμασί τε καὶ δόξῃ ὡφε-

λήσειν. ὃν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστῶν, ταῖς 3
ἐπιθυμίαις μείζοις η κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν 10
ἔχορητο ἐσ τε τὰς ἱπποτορφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας.
ὅπερ καὶ καθεῖλεν ὅστερον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν
5 οὐχ ἥκιστα. φοβηθέντες γὰρ οἱ πολλοὶ τὸ μέγεθος 4
τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παρανομίας ἐσ τὴν δίαι-
ταν καὶ τῆς διανοίας ὃν καθ' ἐν ἔκαστον ἐν δτῷ 15
γίγνοιτο ἐπρασσεν, ὡς τυραννίδος ἐπιθυμοῦντι πολέ-
μοιο καθέστασαν, καὶ δημοσίᾳ ιράτιστα διαδέντι τὰ
10 τοῦ πολέμου ἴδιᾳ ἔκαστοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ
ἀχθεσθέντες καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψαντες οὐ διὰ μακροῦ
ἔσφη|λαν τὴν πόλιν. τότε δ' οὖν παρελθὼν τοῖς Ἀθη- 20
ναίοις παρῆνει τοιάδε.

„Καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων, ὡς Ἀθηναῖοι, 16
15 ἀρχειν (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἀρξασθαι, ἐπειδή μου
Νικίας καθήψατο), καὶ ἀξιος ἄμα νομίζω εἶναι. ὃν
γὰρ | πέρι ἐπιβόητός εἰμι, τοῖς μὲν προγόνοις μου 25
καὶ ἔμοι δόξαν φέρει ταῦτα, τῇ δὲ πατρίδι καὶ ὠφε-
λαν. οἱ γὰρ Ἑλληνες καὶ ὑπὲρ δύναμιν μείζω ἡμῶν 2
20 τὴν πόλιν ἐνδυμισαν τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ τῆς Ὄλυμπίας
θεωρίας, πρότερον ἐλπίζοντες αὐτὴν καταπεπολεμῆσθαι,
διότι ἄρματα μὲν ἐπτὰ καθῆκα, ὅσα οὐδεὶς πω ἴδιώτης 30
πρότερον, ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγε-
νόμην καὶ τάλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην.
25 νόμῳ μὲν γὰρ τιμὴ τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου
καὶ δύναμις ἄμα ὑπονοεῖται. καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πόλει 3
χορηγίαις η ἄλλω | τῷ λαμπρύνομαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς 35
φθονεῖται φύσει, πρὸς δὲ τοὺς ἔνενος καὶ αὐτῇ ἰσχὺς
φαίνεται. καὶ οὐκ | ἀχρηστος ηδ' η ἀνοια, θσ ἀν τοῖς 387
30 ἴδιοις τέλεσι μη ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν
ὠφελῇ, οὐδέ γε ἄδικον ἐφ' ἑαυτῷ μέγα φρονοῦντα μὴ 4

ἴσον εἶναι, ἐπεὶ καὶ δικαῖος πράσσων πρὸς οὐδένα τῆς ἔνυμφορᾶς ἴσομοιρεῖ· ἀλλ' | ὥσπερ δυστυχοῦντες οὐδεὶς προσαγορευόμεθα, ἐν τῷ διοίῳ τις ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος, η̄ τὰ ἵσα νέμων 5 τὰ διοῖα ἀνταξιούτω. οἵδα δὲ τοὺς τοιούτους, καὶ δισοὶ ἐν τινος λαμπρότητι προέσχον, ἐν μὲν τῷ κατ' αὐτοὺς βίᾳ λυπηροὺς ὅντας, τοῖς διοῖοις μὲν μάλιστα, 10 ἐπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔνυδοντας, τῶν δὲ ἐπειτα ἀνθρώπων προσποίησίν τε ἔνγγενείας τισὶ καὶ μὴ 15 οὖσαν καταλιπόντας, καὶ ἡς ἂν ὥσι πατρίδος, ταῦτη αὔγχησιν, ὡς οὐ περὶ ἀλλοτρίων οὐδὲ ἀμαρτόντων, ἀλλ' ὡς περὶ σφετέρων τε καὶ καλὰ πραξάντων. ὥν ¹⁵₆ ἐγὼ δογμάτων καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοῶμενος τὰ δημόσια σκοπεῖτε εἰς τον χεῖρον μεταχειρίζω. Πελοπον-
15 νήσου γὰρ τὰ δυνατώτατα ἔνστήσας ἄνευ μεγάλου ὑμῖν κινδύνου καὶ δαπάνης Λακεδαιμονίους ἐσ μίαν ἡμέραν κατέστησα ἐν Μαντινείᾳ περὶ τῶν ἀπάντων 20 ἀγωνίσασθαι· εὖ οὖ καὶ περιγενόμενοι τῇ μάχῃ οὐδέποτε καὶ νῦν βεβαίως θαρσοῦσιν. ¶

20 „Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ ἄνοια παρὰ φύσιν 17 δοκοῦσα εἶναι ἐσ τὴν Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πρέπουσιν ὡμίλησε καὶ δργῇ πίστιν παρασχομένη ἐπεισε, καὶ νῦν μὴ πεφύβησθε αὐτῆν, ἀλλ' ἐως ἐγώ 25 τε ἔτι ἀκμάξω μετ' αὐτῆς καὶ δι Νικίας εὐτυχῆς δοκεῖ εἶναι, ἀποχρήσασθε τῇ ἐκατέροις ἡμῶν ὥφελλα. καὶ τὸν ἐσ τὴν Σικελίαν πλοῦν μὴ μεταγιγνώσκετε ὡς ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ἐσόμενον. ὅχλοις τε γὰρ ἔνυμελκτοις πολυανδροῦσιν αἱ πόλεις καὶ | δαδίας ἔχουσι 30 τῶν πολιτῶν τὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχάς· καὶ οὐδεὶς 3 δι' αὐτὸν ὡς περὶ οἰκείας πατρίδος οὔτε τὰ περὶ τὸ σῶμα ὅπλοις ἔξηρτυται οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις

κατασκευαῖς, ὃ τι δὲ ἔκαστος ἢ ἐκ τοῦ λέγων πελθεῖν
 οἴεται ἡ στασιάζων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ λαβὴν ἄλλην γῆν, 388
 μὴ κατορθώσας, οἰκήσειν, ταῦτα ἐτοιμάζεται. καὶ οὐκ 4
 εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὕτε λόγου μιᾶς γνῶμη
 5 ἀκροασθαι οὕτε ἐσ τὰ ἔργα κοινῶς τρέπεσθαι· ταχὺ
 δ' ἀν ώς ἔκαστοι, εἰς τι καθ' ἥδονὴν λέγοιτο, προσχω- 5
 ροῖεν, ἄλλως τε καὶ εἰ στασιάζουσιν, ὥσπερ πυνθανό-
 μεθα. ^Ὥκαὶ μὴν οὐδ' ὀπλῖται οὕτ' ἔκεινοις ὅσοιπερ κομ- 5
 ποῦνται, οὕτε οἱ ἄλλοι Ἑλληνες διεφάνησαν τοσοῦτοι
 10 ὄντες ὅσους ἔκαστοι σφᾶς αὐτοὺς ἡρίθμουν, ἀλλὰ μέ-
 γιστον δὴ αὐτοὺς ἐψευσμένη ἡ Ἑλλὰς μόλις ἐν | τῷδε 10
 τῷ πολέμῳ ἴκανῶς ὠπλίσθη. τά τε οὖν ἔκει ἐξ ὧν 6
 ἔγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι τοιαῦτα καὶ ἔτι εὐπορώτερα ἔσται
 (βαρβάρους [τε] γὰρ πολλοὺς ἔξομεν οἱ Συρακοσίων
 15 μίσει ἔννεπιθήσονται αὐτοῖς), καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπι-
 κωλύσει, ἦν ὑμεῖς δρῦσις βουλεύησθε. οἱ γὰρ πατέρες ⁷
 ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασι πολε-
 μίους ὑπολιπόντας ἀν ἡμᾶς πλεῖν καὶ προσέτι τὸν
 Μῆδον ἔχθρὸν ἔχοντες τὴν ἀρχὴν ἐκτήσαντο, οὐκ
 20 ἄλλῳ τινὶ ἡ τῇ περιουσίᾳ τοῦ ναυτικοῦ ἰσχύοντες. καὶ 8
 νῦν οὕτε ἀνέλπιστοί πω μᾶλλον Πελοποννήσιοι ἐσ
 ἡμᾶς ἐγένοντο, εἰς τε καὶ πάνυ ἔρρωνται, τὸ μὲν ἐσ 20
 τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, καὶ μὴ ἐκπλεύσωμεν, ἴκανοι
 εἰσι, τῷ δὲ ναυτικῷ οὐκ ἀν δύναιντο βλάπτειν. ὑπό-
 25 λοιπον γὰρ ἡμῖν ἔστιν ἀντίπαλον ναυτικόν. ^Ῥῶστε τὸ 18
 ἀν λέγοντες εἰκὸς ἡ αὐτοὶ ἀποκνοῦμεν ἢ πρὸς τοὺς
 ἔκει ἔνυμάχους σκηπτόμενοι μὴ βοηθοῦμεν; οἵς χρεῶν, 25
 ἐπειδὴ γε καὶ ἔννωμόσσαμεν, ἐπαμύνειν καὶ μὴ ἀντι-
 τιθέναι ὅτι οὐδὲ ἔκεινοι ἡμῖν. οὐ γὰρ ἵνα δεῦρο
 30 ἀντιβοηθῶσι προσεθέμεθα αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἔκει
 ἔχθροῖς ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες δεῦρο κωλύσωσιν αὐτοὺς

ἐπιέναι. τὴν τε ἀρχὴν οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς ²
καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἥρξαν, παραγιγνόμενοι προθύμως
τοῖς αἰεὶ ἡ βαροβάροις ἡ Ἑλλήσιν ἐπικαλουμένοις, ἐπει,
εἴ γε ἡσυχάζοιμεν πάντως ἡ φυλοκρινοῦμεν οἵς χρεῶν
5 βοηθεῖν, βραχὺ ἀν τι προσκτώμενοι αὐτῇ περὶ αὐτῆς
ἀν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύοιμεν. | τὸν γὰρ προύχοντα ³⁵
οὐ μόνον ἐπιδύτα τις ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ
ἔπεισι προκαταλαμβάνει. καὶ οὐκ ἔστιν | ἡμῖν τα- ³⁹
μιεύεσθαι ἐσ ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν, ἀλλὰ ἀνάγκη,
10 ἐπειδήπερ ἐν τῷδε καθέσταμεν, τοῖς μὲν ἐπιβουλεύειν,
τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι, διὰ τὸ ἀρχθῆναι ἀν ὑφ' ἐτέρων
αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι, εἰ μὴ αὐτοὶ ἄλλων ἄρχοιμεν. 5
καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ὑμῖν τοῖς ἄλλοις
τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐσ τὸ δμοῖον
15 μεταλήψεσθε. ³

„Λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσειν, ἐπ' ἐκεῖνα ⁴
ἢν ἴωμεν, ποιώμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε
στορέσωμεν τὸ φρόνημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες τὴν ¹⁰
ἐν τῷ παρόντι ἡσυχίαν καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι, καὶ
20 ἄμα ἡ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐκεῖ προσγενομένων, πάσης τῷ
εἰκότι ἄρξαμεν, ἢ πακώσωμέν γε Συρακοσίους, ἐν φ
καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ὀφελησόμεθα. τὸ δὲ ἀσφα- ⁵
λέσ, καὶ μένειν, ἢν τι προχωρήῃ, καὶ ἀπελθεῖν, αἱ νῆες ¹⁵
παρέξουσιν· ναυκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων
25 Σικελιωτῶν. ⁶ καὶ μὴ ὑμᾶς ἡ Νικίου τῶν λόγων ἀποργ-
μοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐσ τοὺς πρεσβυτέρους
ἀποτρέψῃ, τῷ δὲ εἰωθότι κόσμῳ, ὥσπερ καὶ οἱ πατέρες
ἥμων ἄμα νέοι γεραιτεροῖς βουλεύοντες ἐσ τάδε ἥραν ²⁰
αὐτά, καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειρᾶσθε προαγαγεῖν
30 τὴν πόλιν, καὶ νομίσατε νεότητα μὲν καὶ γῆρας ἀνευ
ἄλλήλων μηδὲν δύνασθαι, ὁμοῦ δὲ τὸ τε φαῦλον καὶ

τὸ μέσον καὶ τὸ πάνυ ἀκριβὲς ἀν ἔυγκραθὲν μάλιστ⁹
 ἀν ισχύειν, καὶ τὴν πόλιν, | ἀν μὲν ἡσυχάξῃ, τοῖψεσθαι 25
 τε αὐτὴν περὶ αὐτὴν ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ πάντων
 τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσεσθαι, ἀγωνιζομένην δὲ αἰεὶ⁵
 προσλήψεσθαι τε τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸ ἀμύνεσθαι οὐ
 λόγῳ ἀλλ’ ἔργῳ μᾶλλον ἔννηθες ἔξειν. παράπαν τε ⁷
 γιγνώσκω πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιστ⁹ ἀν μοι δοκεῖν 30
 ἀπραγμοσύνης μεταβολῆ διαφθαρῆναι, καὶ τῶν ἀνθρώ-
 πων ἀσφαλέστατα τούτους οἰκεῖν οἵ ἀν τοῖς παροῦσιν
 10 ἥθεσι καὶ νόμοις, ἦν καὶ χείρω ἦ, ἥκιστα διαφόρως
 πολιτεύωσιν.⁹

Τοιαῦτα δὲ δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης εἶπεν. οἱ δ’ Ἀθηναῖοι ¹⁹
 | ἀκούσαντες ἑκείνου τε καὶ τῶν Ἐγεσταίων καὶ Λεον- ³⁵
 τίνων φυγάδων, οἱ παρελθόντες ἐδέοντό τε καὶ τῶν ³⁹⁰
 15 δρκίων ὑπομιμήσκοντες ἵκετευον βοηθῆσαι σφίσι,
 πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον ὕρμηντο στρατεύειν. καὶ ²
 δὲ Νικίας γνοὺς δτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ
 ἀν ἔτι ἀποτρέψειε, παρασκευῆς δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ⁵
 ἐπιτάξειε, τάχ⁹ ἀν μεταστήσειεν αὐτούς, παρελθὼν
 20 αὐτοῖς αὐθις ἔλεγε τοιάδε.

,Ἐπειδὴ πάντως δρῶ ὑμᾶς, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμη- ²⁰
 μένους στρατεύειν, ἔυνενέγκοι μὲν ταῦτα ὡς βουλό-
 μεθα, | ἐπὶ δὲ τῷ παρόντι ἀ γιγνώσκω σημανῶ. ἐπὶ ¹⁰
 γὰρ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, μέλλομεν λέναι
 25 μεγάλας καὶ οὕθ’ ὑπηκόους ἀλλήλων οὐδὲ δεομένας
 μεταβολῆς, ἢ ἀν ἐκ βιαίου τις δουλείας ἀσμενος ἐς
 ὅφω μετάστασιν χωροίη, οὕτ’ ἀν τὴν ἀρχὴν τὴν ἥμε-
 τέραν εἰκότως | ἀντ’ ἔλευθερίας προσδεξαμένας, τό τε ¹⁵
 πλῆθος, ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ, πολλὰς τὰς Ἑλληνίδας. πλὴν ³
 30 γὰρ Νάξου καὶ Κατάνης, ἃς ἐλπίζω ἥμīν κατὰ τὸ
 Λεοντίνων ἔυγγενὲς προσέσεσθαι, ἄλλαι εἰσὶν ἐπτά,

καὶ παρεσκευασμέναι τοῖς πᾶσιν δμοιοτρόπως μάλιστα
 τῇ ἡμετέρᾳ δυνάμει, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ ἀς μᾶλλον 20
 πλέομεν, Σελινοῦς καὶ Συρακουσαί. πολλοὶ μὲν γὰρ 4
 ὅπληται ἔνεισι καὶ τοξόται καὶ ἀκοντισταῖ, πολλαὶ δὲ
 5 τριήρεις καὶ δύλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρήματά τ'
 ἔχουσι, τὰ μὲν ἴδια, τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ιεροῖς ἔστι
 Σελινονυτίοις· Συρακουσίοις δὲ καὶ ἀπὸ βαρβάρων 25
 τινῶν ἀπ' ἀρχῆς φέρεται. ὃ δὲ μάλιστα ἡμῶν πρού-
 χουσιν, ἵππους τε πολλοὺς κέκτηται καὶ στέφω οἰκεῖω
 10 καὶ οὐκ ἐπακτῷ χρῶνται.

„Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ ναυτικῆς καὶ φαύ- 21
 λου στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν πολὺν ἔνυπλεῖν,
 εἴπερ βουλθύμεθα ἄξιον τῆς διανοίας δρᾶν καὶ μὴ ὑπὸ 30
 ιππέων πολλῶν εἰργεσθαι τῆς γῆς, ἀλλως τε καὶ εἰ
 15 ἔνστῶσιν αἱ πόλεις φοβηθεῖσαι καὶ μὴ ἀντιπαράσχωσιν
 ἡμῖν φίλοι τινὲς γενόμενοι ἄλλοι ἡ Ἐγεσταῖοι φ ἀμυ-
 νούμεθα ιππικόν· αἰσχρὸν δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν ἡ 2
 ὑστερον ἐπιμεταπέμπεσθαι τὸ πρῶτον ἀσκέπτως βου- 391
 λευσαμένους. αὐτόθεν δὲ *⟨δεῖ⟩* παρεσκευῇ ἀξιόχρεω
 20 ἐπιέναι, γνόντας δτι πολὺ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν
 μέλλομεν πλεῖν καὶ οὐκ ἐν τῷ δμοίῳ στρατευσόμενοι
 καὶ [οὐκ] εἰ τοῖς τῇδε | ὑπηκοοῖς ἔνυμμαχοι ἥλθετε ἐπὶ 5
 τινα, ὅθεν ὁράδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσ-
 ἐδεῖ, ἀλλὰ ἐξ ἀλλοτρίαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, *ξεῖ* ἡς
 25 μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων τῶν χειμερινῶν ἄγγελον ὁράδιον
 ἔλθεῖν. δπλητας τε οὖν πολλούς μοι δοκεῖ χρῆναι 22
 ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ | τῶν ἔνυμμάχων, τῶν 10
 τε ὑπηκόων καὶ ἦν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνάμεθα
 ἡ πεῖσαι ἡ μισθῷ προσαγαγέσθαι, καὶ τοξότας πολ-
 30 λοὺς καὶ σφενδονήτας, δπως πρὸς τὸ ἐκείνων ιππικὸν
 ἀντέχωσι, ναυσί τε καὶ πολὺ περιεῖναι, ἵνα καὶ τὰ ἐπι-

τήδεια ὅπον ἐσκομιζόμεθα, τὸν δὲ καὶ | αὐτόθεν σῖτον 15
 ἐν δλκάσι, πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθάς, ἄγειν καὶ
 σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἡναγκασμένους
 ἐμπίσθους, ἵνα, ἢν που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανώμεθα,
 δὲ ἔχη ἡ στρατιὰ τὰ ἐπιτήδεια (πολλὴ γὰρ οὖσα οὐ πάσης
 ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι), τά τε | ἀλλὰ δύον δυνα- 20
 τὸν ἐτοιμάσασθαι καὶ μὴ ἐπὶ ἐτέροις γίγνεσθαι, μά-
 λιστα δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα ἔχειν. τὰ δὲ
 παρ' Ἐγεσταῖσιν, ἂ λέγεται ἐκεῖ ἐτοῖμα, νομίσατε καὶ
 10 λόγῳ ἀν μάλιστα ἐτοῖμα εἶναι. P.

„Ην γὰρ αὐτοὶ ἔλθωμεν ἐνθένδε μὴ ἀντίπαλον 23
 μόνον παρασκευασάμενοι, πλὴν γε πρὸς τὸ μάχιμον 25
 αὐτῶν τὸ δπλιτικόν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι,
 μόλις οὕτως οἵοι τε ἐσδμεθα τῶν μὲν κρατεῖν, τὰ δὲ
 15 καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσαι χρὴ ἐν ἀλλοφύλοις 2
 καὶ πολεμίοις οἰκιοῦντας λέναι, οὓς πρέπει τῇ πρώτῃ
 ἡμέρᾳ ἦ ἀν κατάσχωσιν | εὐθὺς κρατεῖν τῆς γῆς ἥ 30
 εἰδέναι δτι, ἢν σφάλλωνται, πάντα πολέμια ἔξουσιν.
 δπερ ἔγω φοβούμενος καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δέον 3
 20 εὖ βουλεύσασθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχῆσαι, χαλεπὸν
 δὲ ἀνθρώπους ὄντας, δτι ἐλάχιστα | τῇ τύχῃ παρα- 392
 δοὺς ἐμαυτὸν βούλομαι ἐκπλεῖν, παρασκευῇ δὲ ἀπὸ
 τῶν εἰκότων ἀσφαλῆς [ἐκπλεῦσαι]. ταῦτα γὰρ τῇ τε 4
 ξυμπάσῃ πόλει βεβαιότατα ἡγοῦμαι καὶ ἡμῖν τοῖς στρα-
 25 τευσομένοις σωτηρία. εἰ δέ τῷ ἀλλως δοκεῖ, | παρίημι 5
 αὐτῷ τὴν ἀοχήν.“

Ο μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε, νομίζων τοὺς Ἀθη- 24
 ναίους τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων ἥ ἀποτρέψειν ἦ,
 εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεύεσθαι, μάλιστ' ἀν οὕτως ἀσφα-
 30 λῶς ἐκπλεῦσαι. οἱ δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ 2
 οὐκ ἔξηρεθησαν ὑπὸ τοῦ δχλώδους τῆς παρασκευῆς, 10

πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο καὶ τούναντίουν περιέστη
 αὐτῷ· εὖ τε γὰρ παραινέσαι ἔδοξε καὶ ἀσφάλεια νῦν
 δὴ καὶ πολλῇ ἔσεσθαι. καὶ ἕρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ³
 διοιώσις ἐκπλεῦσαι, τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ὡς ἦ
⁵ καταστρέψομένοις | ἐφ' ἀπλεον ἦ οὐδὲν ἀν σφαλεῖσαν ¹⁵
 μεγάλην δύναμιν, τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης
 πόθῳ ὅψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθῆ-
 σεσθαι, δὸς δὲ πολὺς διοιώσις καὶ στρατιώτης ἐν τε τῷ
 παρόντι ἀργύριον οἶσειν καὶ προσκτήσεσθαι δύναμιν
¹⁰ δοθεν ἀλδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν. ὥστε διὰ τὴν ἄγαν ²⁰
 τῶν πλειόνων ἐπιθυμίαν, εἰ τῷ ἀρα καὶ μὴ ἥρεσκε,
 δεδιώς μὴ ἀντιχειροτονῶν κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ
 πόλει ἡσυχίαν ἥγεν. ²⁵ καὶ τέλος παρελθόν τις τῶν Ἀθηναῖον
 ναίων καὶ παρακαλέσας τὸν Νικίαν οὐκ ἔφη χοῦναι
¹⁵ προφασίζεσθαι οὐδὲ | διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναντίον ἀπάν-
 των ἥδη λέγειν ἥντινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι
 ψηφίσωνται. δὸς δὲ ἀκον μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ²
 ἔνυναρχόντων καθ' ἡσυχίαν μᾶλλον βουλεύσοιτο, δοσα ^{μείνει}
 μέντοι ἥδη δοκεῖν αὐτῷ, τριήρεσι μὲν οὐκ ἐλάσσον
²⁰ [^ἥ] ἐκατὸν πλευστέα εἶναι αὐτῶν | [δ'] Ἀθηναῖον, <ῶν> ³⁰
 ἔσεσθαι δπλιταγωγοὺς δοσαι ἀν δοκῶσι, καὶ ἀλλας ἐκ
 τῶν ἔνυμάχων μεταπεμπτέας εἶναι, δπλιταις δὲ τοῖς
 ἔνυμπασιν Ἀθηναῖον καὶ τῶν ἔνυμάχων πεντακισχιλίων
 μὲν οὐκ ἐλάσσοσιν, ἥν δέ τι δύνωνται, καὶ πλείοσιν.
²⁵ τὴν δὲ ἀλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον | καὶ τοξοτῶν ³⁵
 τῶν αὐτόθεν καὶ ἐκ Κορητῆς καὶ σφενδονητῶν καὶ ἥν ³⁹³
 τι ἄλλο πρέπον δοκῆ εἶναι ἐτοιμασάμενοι ἀξεῖν. ἀκού-
 σαντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας
 εἶναι καὶ περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντὸς
³⁰ πλοῦ τοὺς στρατηγοὺς πράσσειν ἥ | ἀν αὐτοῖς δοκῆ ⁵
 ἔριστα εἶναι Ἀθηναῖοις. καὶ μετὰ ταῦτα ἥ παρασκευὴ ²⁶

ἐγίγνετο, καὶ ἐσ τε τοὺς ἔυμμάχους ἐπειπον καὶ
αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ
πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς υδου καὶ τοῦ ἔυνεχοῦ πολέμου
ἐσ τε ἡλικίας πλῆθος ἐπιγεγενημένης καὶ | ἐσ χρημά- 10
5 τῶν ἀθροισιν διὰ τὴν ἐκεχειρίαν, ὥστε ὅπον πάντα²
ἐπορᾶται. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἦσαν.

'Ἐν δὲ τούτῳ, ὅσοι Ἐρμαῖ ἦσαν λιθινοὶ ἐν τῇ πόλει 27
τῇ Ἀθηναῖων (εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον [ἢ τετρά-
γωνος ἔορασία]) πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προσθύροις καὶ ἐν
10 | ἴεροῖς) μιᾶς νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσ- 15
ωπα. καὶ τοὺς δράσαντας ἥδει οὐδεὶς, ἀλλὰ μεγάλοις²
μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοι τε ἐξητοῦντο καὶ προσέτι ἐψη-
φίσαντο, καὶ εἰ τις ἄλλο τι οἶδεν ἀσέβημα γεγενη-
μένον, μηνύειν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ ἀστῶν καὶ
15 | ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως ἐλάμβα- 20
νον· τοῦ τε γὰρ ἕκπλου οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι, καὶ ἐπὶ³
ἔυνωμοσίᾳ ἀμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου κατα-
λύσεως γεγενῆσθαι. / μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ 28
τινων καὶ ἀκολούθων περὶ μὲν τῶν Ἐρμῶν οὐδέν,
20 ἄλλων | δὲ ἀγαλμάτων περικοπαῖς τινες πρότερον ὑπὸ²⁵
νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου γεγενημέναι, καὶ τὰ
μυστήρια ἀμα ὡς ποιεῖται ἐν ὁικίαις ἐφ' ὑβρει· ὡν
καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπητιῶντο. καὶ αὐτὰ ὑπολαμβά- 2
νοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι ἐμποδὼν
25 ὅντι σφίσι μὴ | αὐτοῖς τοῦ δήμου βεβαίως προεστάνται,³⁰
καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἔξελάσειαν, πρῶτοι ἀν εἶναι,
ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τὰ τε
μυστικὰ καὶ ἡ τῶν Ἐρμῶν περικοπὴ γένοιτο³⁵ καὶ οὐδὲν
εἴη αὐτῶν δ τι οὐ μετ' ἐκείνουν ἐποράχθη, ἐπιλέγοντες
30 τεκμήρια τὴν | ἄλλην αὐτοῦ ἐσ τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ³⁹⁴
δῆμοτικὴν παρανομίαν. δ δ' ἐν τε τῷ παρόντι πρὸς 29

τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο καὶ ἑτοῖμος ἦν πρὸν ἐκπλεῖν
κρίνεσθαι, εἰ τι τούτων εἰργασμένος ἦν (ἥδη γὰρ καὶ
τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο), καὶ εἰ μὲν τούτων τι
εἰργαστο, δίκην δοῦναι, εἰ δὲ ἀπολυθεῖη, ἄρχειν. καὶ
5 ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπόντος περὶ αὐτοῦ διαβολᾶς ἀπο-
δέχεσθαι, ἀλλ' ἥδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικεῖ, καὶ διτι
σωφρονέστερον εἶη μὴ μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὸν δια-
γνῶσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσούτῳ στρατεύματι, οἱ 3
δὲ ἔχθροι δεδιότες τό τε στρατευμα μὴ εὕνουν ἔχῃ, 10
10 ἦν ἥδη ἀγωνίζηται, δὲ τε δῆμος μὴ μαλακίζηται, θερα-
πεύων διτι δι' ἐκεῖνον οἱ τὸν Ἀργεῖοι ἔννεστροάτευον
καὶ τῶν Μαντινέων τινές, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον,
ἄλλους φήτορας ἐνιέντες οἱ ἔλεγον νῦν μὲν πλεῖν
αὐτὸν καὶ μὴ κατασχεῖν | τὴν ἀναγωγήν, ἔλθόντα δὲ 15
15 κρίνεσθαι ἐν ἡμέραις φῆταις, βουλόμενοι ἐκ μείζονος
διαβολῆς, ἦν ἔμελλον φᾶσιν αὐτοῦ ἀπόντος ποριεῖν,
μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγωνίσασθαι. καὶ ἔδοξε
πλεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην.

/ Μετὰ δὲ ταῦτα θέρους μεσοῦντος ἥδη ἡ ἀναγωγὴ 30
20 | ἐγίγνετο ἐς τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ἔνυμμάχων 20
τοῖς πλείστοις καὶ ταῖς σιταγωγοῖς δικάσι καὶ τοῖς
πλοοῖς καὶ ὅση ἄλλη παρασκευὴ ἔννειπετο πρότερον
εἰρητο ἐς Κέρκυραν ἔυλλέγεσθαι, ως ἐκεῖθεν ἀθροοῖς
ἐπὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν τὸν Ἰόνιον διαβαλοῦσιν· αὐτοὶ δὲ
25 Ἀθηναῖοι | καὶ εἰ τινες τῶν ἔνυμμάχων παρῆσαν ἐς τὸν
Πειραιᾶ καταβάντες ἐν ἡμέρᾳ φῆτῇ ἀμα ἔω ἐπλήρουν
τὰς ναῦς ως ἀναξόμενοι. ἔνγκατέβη δὲ καὶ δ ἄλλος 2
διμιλος ἀπας ως εἰπεῖν δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ ἀστῶν καὶ
ξένων, οἱ μὲν ἐπιχώριοι τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἔκαστοι
30 προπέμποντες, | οἱ μὲν ἐταίρους, οἱ δὲ ἔνγγενεῖς, οἱ δὲ 30
νίεῖς, καὶ μετ' ἐλπίδος τε ἀμα ἰόντες καὶ διοφυρμῶν,

τὰ μὲν ὡς κτήσοιντο, τοὺς δ' εἰ ποτε ὄψοιντο, ἐνθυ-
 μούμενοι ὅσον πλοῦν ἐκ τῆς σφετέρας ἀπεστέλλοντο.
 καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὡς ἥδη ἔμελλον μετὰ κιν- 31
 δύνων ἀλλήλους | ἀπολιπεῖν, μᾶλλον αὐτοὺς ἐσῆι τὰ 35
 5 δεινὰ ἡ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν· δικαστὴς δὲ τῇ παρούσῃ
 ὁώμῃ διὰ τὸ πλῆθος ἐκάστων ἐν ἑώρων <ἐν> τῇ ὄψει
 ἀνεθάρσουν. οἱ δὲ | ξένοι καὶ δ ἄλλος ὅχλος κατὰ 395
 10 θέαν ἤκεν ὡς ἐπὶ ἀξιόχρεων καὶ ἀπιστον διάνοιαν.
 παρασκευῇ γὰρ αὐτῇ, <ἡ> πρώτη ἐκπλεύσασα μιᾶς
 πόλεως δυνάμει Ἑλληνικῆς, πολυτελεστάτη δὴ καὶ
 εὐπρεπεστάτη τῶν ἐσ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐγένετο. 5
 ἀριθμῷ δὲ νεῶν καὶ δπλιτῶν καὶ ἡ ἐσ Ἐπίδαυρον μετὰ 2
 Περικλέους καὶ ἡ αὐτῇ ἐσ Ποτείδαιαν μετὰ Ἀγγωνος
 οὐκ ἐλάσσων ἦν· τετράκις γὰρ χίλιοι δπλῖται αὐτῶν
 15 Ἀθηναίων καὶ τριακόσιοι ἵππης καὶ τριήρεις ἐκατὸν
 καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεντήκοντα καὶ | ξύμμαχοι ἔτι 10
 πολλοὶ ξυνέπλευσαν ἀλλὰ ἐπὶ τε βραχεῖ πλῷ ὡριή- 3
 θησαν καὶ παρασκευῇ φαύλῃ, οὗτος δὲ δ στόλος ὡς
 χρόνιός τε ἐσδμενος καὶ κατ' ἀμφότερα, οὗ ἀν δέη,
 20 καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ ἀμα ἐξαρτυθείς, τὸ μὲν ναυτικὸν
 μεγάλαις δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς | πόλεως 15
 ἐκπονηθέν, τοῦ μὲν δημοσίου δραχμὴν τῆς ἡμέρας τῷ
 ναύτῃ ἐκάστῳ διδόντος καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς
 εξήκοντα μὲν ταχεῖας, τεσσαράκοντα δὲ δπλιταγωγοὺς
 25 καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρατίστας, τῶν <δὲ> τριηρ-
 ἀρχῶν ἐπιφοράς τε πρὸς τῷ ἐκ δημοσίου μισθῷ δι-
 | δόντων τοῖς θραυσταῖς τῶν ναυτῶν [καὶ ταῖς ὑπηρε- 20
 σίαις] καὶ τάλλα σημεῖοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι
 χρησαμένων, καὶ ἐσ τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἐνὸς
 30 ἐκάστου ὅπως αὐτῷ τινι εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα
 προέξει καὶ τῷ ταχυναυτεῖν, τὸ δὲ πεζὸν καταλόγοις

τε | χρηστοῖς ἐκκριθὲν καὶ δπλων καὶ τῶν περὶ τὸ 25
 σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους ἀμιλληθέν.
 ξυνέβη δὲ πρός τε σφᾶς αὐτοὺς ἅμα ἔοιν γενέσθαι, ὃ⁴
 τις ἑκαστος προσετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας
 5 ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως καὶ ἔξου-
 σίας ἦ | ἐπὶ πολεμίους παρασκευήν. εἰ γάρ τις ἐλο-³⁰
 γίσατο τὴν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν δημοσίαν καὶ
 τῶν στρατευομένων τὴν ἴδιαν, τῆς μὲν πόλεως δόσα
 τε ἥδη προυτελένει καὶ ἂ ἔχοντας τοὺς στρατηγοὺς
 10 ἀπέστελλε, τῶν δὲ ἴδιωτῶν ἂ τε περὶ τὸ σῶμά τις καὶ
 τριήραρχος ἐς τὴν | ναῦν ἀνηλώκει καὶ δόσα ἔτι ἔμελλεν 35
 ἀναλώσειν, χωρὶς δ' ἡ εἰκός ἦν καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ δη-
 μοσίου μισθοῦ πάντα τινὰ παρασκευάσθαι ἐφόδιον
 ὡς ἐπὶ χρόνιον | στρατείαν, καὶ δόσα ἐπὶ μεταβολῇ τις 396
 15 ἦ στρατιώτης ἦ ἔμπορος ἔχων ἐπλει, πολλὰ ἀν τάλαντα
 ηὑρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἔξαγρμενα. καὶ δε
 στόλος οὐχ ἥσσον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμ-
 πρότητι περιβόητος | ἐγένετο ἦ στρατιᾶς πρὸς οὓς 5
 ἐπῆσαν ὑπερβολῇ, καὶ δτι μέγιστος ἥδη διάπλους ἀπὸ
 20 τῆς οἰκείας καὶ ἐπὶ μεγίστη ἐλπίδι τῶν μελλόντων
 πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη. ἐπειδὴ δὲ αἱ νῆσοι 32
 πλήρεις ἦσαν καὶ ἐσέκειτο πάντα ἥδη δόσα ἔχοντες
 ἔμελλον ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι | σιωπὴ ὑπεση-
 10 μάνθη, εὐχάς δὲ τὰς νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς
 25 οὖ κατὰ ναῦν ἑκάστην, ξύμπαντες δὲ ὑπὸ κήρυκος
 ἐποιοῦντο, κρατήρας τε κεράσαντες παρ' ἀπαν τὸ στρά-
 τευμα καὶ ἐκπόμασι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς οἵ τε
 ἐπιβάται καὶ οἱ ἀρχοντες σπένδοντες. ξυνεπηύχοντο | δὲ 15
 καὶ δ ἄλλος διμιλος δ ἐκ τῆς γῆς τῶν τε πολιτῶν καὶ
 30 εἰ τις ἄλλος εῦνους παρῆν σφίσιν. παιανίσαντες δὲ
 καὶ τελεώσαντες τὰς σπουδὰς ἀνήγοντο, καὶ ἐπὶ κέρως

τὸ πρῶτον ἐκπλεύσαντες ἀμιλλαν ἥδη μέχρι Αἰγίνης ἐποιοῦντο. καὶ οἱ μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν, ἐνθαπερ καὶ | τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν ξυμμάχων ξυνελέγετο, ἥπελ- 20 γοντο ἀφικέσθαι.

5 'Εσ δὲ τὰς Συρακούσας ἡγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν 3 τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέν, ἀλλὰ καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἐλέχθησαν | τοιούτῳ λόγῳ ἀπό τε ἄλλων, τῶν μὲν πιστεύοντων τὰ 25 περὶ τῆς στρατείας τῆς τῶν Ἀθηναίων, τῶν δὲ τὰ 10 ἐναντία λεγόντων, καὶ Ἐρμοκράτης δ Ἐρμωνος παρελθὼν αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε καὶ παρήνει τοιάδε. /

| „Ἀπιστα μὲν ἵσως, ὁσπερ καὶ ἄλλοι τινές, δόξω 33
ὑμῖν περὶ τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν, καὶ 15 γιγνώσκω δτι οἱ τὰ μὴ πιστά δοκοῦντα εἶναι ή λέγοντες ή ἀπαγγέλλοντες οὐ μόνον οὐ πείθουσιν, ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι· δῆμος δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχῆσα κινδυνευούσης τῆς πόλεως, πείθων γε ἐμαυ- 35 τὸν σαφέστερον τι ἐτέρου εἰδὼς λέγειν. Ἀθηναῖοι γὰρ 397
20 ἐφ' ὑμᾶς, δ ἀπάντη στρατιῷ ὕδηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ, πρόφασιν μὲν Ἐγεσταίων ξυμμαχίᾳ καὶ Λεοντίνων κατοικίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς Σικελίας | ἐπιθυμίᾳ, μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἥγου- 5 μενοι, εἰ ταύτην σχοῖνεν, δαδίωσ καὶ τάλλα ἔξειν. ὡς 3
25 οὖν ἐν τάχει παρεσομένων, ὅρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων δτῷ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτοὺς καὶ μήτε καταφρονήσαντες ἀφαρκτοι ληφθῆσθε μήτε ἀπιστήσαντες τοῦ | ξύμπαντος ἀμελήσετε. εἰ δέ τῷ καὶ πιστά, τὴν 40 τόλμαν αὐτῶν καὶ δύναμιν μὴ ἐκπλαγῇ. οὔτε γὰρ 30 βλάπτειν ἡμᾶς πλείω οἵοι τ' ἔσονται ή πάσχειν, οὐδὲ δτι μεγάλω στόλῳ ἐπέρχονται, ἀνωφελεῖς, ἀλλὰ πρός

τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας πολὺ ἄμεινον (μᾶλλον γὰρ
ἔθε|λησουσιν ἐκπλαγέντες ἡμῖν ἔνυμμαχεῖν), καὶ ἦν ἄρα 15
ἡ κατεργασώμεθα αὐτὸὺς ἢ ἀπράκτους ὃν ἐφίενται
ἀπώσωμεν (οὐ γὰρ δὴ μὴ τύχωσε γε ὃν προσδέχονται
5 φοβοῦμαι), κάλλιστον δὴ ἔργων ἡμῖν ἔνυμβήσεται καὶ
οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. δλῆγοι γὰρ δὴ στόλοι μεγάλοι 5
ἢ Ἐλ|λήνων ἢ βαρβάρων πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀπά- 20
ραντες κατώρθωσαν. οὕτε γὰρ πλείους τῶν ἐνοικούν-
των καὶ ἀστυγειτόνων ἔρχονται (πάντα γὰρ ὑπὸ δέους
10 ἔνυνίσταται), ἢν τε δι' ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν
ἄλλοτρᾳ γῇ σφαλῶσι, τοῖς ἐπιβουλευθεῖσιν δονομα, καὶν
περὶ σφῆσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταισῶσιν, δικασ κατα- 25
λείπουσιν. ὅπερ καὶ [Ἀθηναῖοι] αὐτοὶ οὗτοι, τοῦ Μῆ-
δου παρὰ λόγον πολλὰ σφαλέντος, ἐπὶ τῷ δύναματι ὡς
15 ἐπὶ Ἀθήνας ἦει ηὔξηθησαν, καὶ ἡμῖν οὐκ ἀνέλπιστον
τὸ τοιοῦτον ἔνυμβῆναι.

,Θαρσοῦντες οὖν τά τε αὐτοῦ παρασκευαζόμενα 34
καὶ ἐς τοὺς Σικελοὺς πέμποντες τοὺς μὲν μᾶλλον
βεβαιωσώμεθα, τοῖς δὲ φιλίαν καὶ ἔνυμμαχίαν πειρώ-
20 μεθα ποιεῖσθαι, ἐς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν πέμπωμεν
πρόσβεις, δηλοῦντες ὡς κοινὸς δικινδυνος, καὶ ἐς τὴν
Ἴταλίαν, ὅπως ἡ ἔνυμμαχίδα ποιώμεθα ἡμῖν ἢ μὴ | δέ- 35
χωνται Ἀθηναῖοις. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρχηδόνα 2
| ἄμεινον εἶναι πέμψαι. οὐ γὰρ ἀνέλπιστον αὐτοῖς, 398
25 ἀλλ' αἰεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς
ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλθωσιν, ὥστε τάχ' ἀντίσως νομίσαντες,
εἰ τάδε προησονται, καὶ ἀν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι,
ἔθελησειαν | ἡμῖν ἦτοι ιρωφα γε ἢ φινερῶς ἢ ἕξ ἐνός 5
γέ του τρόπου ἀμῆναι. δυνατοὶ δέ εἰσι μάλιστα τῶν
30 νῦν, βουληθέντες χρυσὸν γὰρ καὶ ἄργυρον πλεῖστον
κέκτηνται, ὅθεν δὲ πόλεμος καὶ τάλλα εὐπορεῖ. πέμ- 3

πωμεν δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμονα καὶ ἐς Κόρινθον,
δεόμενοι δεῦρο κατὰ τάχος βοηθεῖν καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον κινεῖν. ὁ δὲ μάλιστα ἔγώ τε νομίζω ἐπίκαιρον ἡμεῖς τε διὰ τὸ ξύνηθες ἥσυχον ἥκιστ' ἀν δξέως πελθοισθε, δῆμος εἰρησεται. Σικελιῶται γὰρ εἰ ἐθέλομεν ξύμπαντες, εἰ δὲ μή, δτι πλεῖστοι μεθ' ἡμῶν, καθελκύσαντες ἅπαν τὸ | υπάρχον ναυτικὸν μετὰ δυοῖν μηνοῖν τροφῆς ἀπαντῆσαι Ἀθηναῖοις ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ιαπυγίαν, καὶ δῆλον ποιῆσαι αὐτοῖς δτι οὐ περὶ τῆς Σικελίας πρότερον ἔσται δ ἀγὼν ἢ τοῦ ἐκεντους περαιωθῆναι τὸν Ιόνιον, μάλιστ' ἀν αὐτοὺς ἐκπλήξαιμεν καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν δτι δριώμεθα μὲν ἐκ φιλίας χώρας φύλακες (υποδέχεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας), τὸ δὲ πέλαγος αὐτοῖς πολὺ περαιωθέμαι μετὰ πάσης τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ διὰ πλοῦ μῆκος ἐν τάξει μεῖναι, καὶ ἡμῖν ἀν εὐεπίθετος εἶη, βραδεῖά τε καὶ κατ' ὀλίγον προσπέπτουσα. εἰ δ' αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι ἀθροωτέρῳ κουφίσαντες προσβάλοιεν, εἰ μὲν κώπαις χρήσαιντο, ἐπιθοίμεθ' ἀν κεκυηόσιν, εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔστι καὶ ὑποχωρῆσαι ἡμῖν ἐς Τάραντα· οἱ δὲ μετ' ὀλίγων ἐφοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ περαιωθέντες ἀποροῦεν ἀν κατὰ χωρία ἐρῆμα, | καὶ ἡ μένοντες πολιορκοῖντο ἀν ἡ πειρώμενοι παραπλεῖν τὴν τὰ τῶν πόλεων οὐκ ἀν βεβαια ἔχοντες, εἰ ὑποδέξοιντο, ἀθυμοῖεν. ὥστ' ἔγωγε τούτῳ τῇ λογισμῷ ἡγοῦμαι ἀποκληομένους αὐτοὺς οὐδ' ἀν ἀπᾶραι ἀπὸ Κερκύρας, | ἀλλ' ἡ διαβουλευσαμένους καὶ κατασκοπαῖς χρωμένους | δπόσοι τ' ἐσμὲν 399 καὶ ἐν φῶ χωρίῳ, ἔξωθεναι ἀν τῇ ὕδρᾳ ἐς χειμῶνα, ἡ καταπλαγέντας τῷ ἀδοκήτῳ καταλῦσαι ἀν τὸν πλοῦν, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν, ὡς

ἔγω ἀκούω, ἀκοντος ἡγουμένου καὶ | ἀσμένου ἀν προδ- 5
 φασιν λαβόντος, εἰ τι ἀξιόχρεων ἀφ' ἡμῶν δφθείη.
 ἀγγελλούμεθα δ' ἀν εῦ οἰδ' ὅτι ἐπὶ τὸ πλέον· τῶν·
 δ' ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνῶμαι ἵσταν-
 ται, καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι
 προδηλοῦντας ὅτι ἀμυνοῦνται μᾶλλον πεφύβηνται, ἱσο- 10
 κινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἀν νῦν Ἀθηναῖοι πάθοιεν.
 ἐπέρχονται γὰρ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀμυνούμενοις, δικαίως 8
 κατεγνωκότες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθεί-
 10 ρομεν· εἰ δ' ἴδοιεν παρὰ γνῶμην τολμήσαντας, τῷ
 ἀδοκήτῳ μᾶλλον ἀν καταπλαγεῖεν ἢ τῇ ἀπὸ | τοῦ ἀλη- 15
 θοῦς δυνάμει.

„Πελθεσθε οὖν, μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, 9
 εἰ δὲ μή, ὅτι τάχιστα τάλλα ἐσ τὸν πόλεμον ἔτοι-
 15 μάζειν, καὶ παραστῆναι παντὶ τὸ μὲν καταφρονεῖν
 τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ
 δ' ἥδη τὰς μετὰ φύσου παρασκευὰς ἀσφαλεῖστάτας 20
 νομίσαντας ὡς ἐπὶ κινδύνου πράσσειν χρησιμώτατον
 ἀν ξυμβῆναι. οἱ δὲ ἄνδρες καὶ ἐπέρχονται καὶ ἐν πλῷ
 20 εῦ οἰδ' ὅτι ἥδη εἰσὶ καὶ ὅσον οὕπω πάρεισιν.“

Καὶ δ μὲν Ἐρμοκράτης τοσαῦτα εἶπεν. τῶν δὲ 35
 Συρακοσίων δ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι
 ἥσαν, | οἱ μὲν ὡς οὐδενὶ ἀν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθη- 25
 ναῖοι οὐδὲ ἀληθῆ ἔστιν ἀ λέγεται, οἱ δέ, εἰ καὶ ἔλ-
 θοιεν, τέ ἀν δράσειαν αὐτοὺς δ τι οὐκ ἀν μεῖζον
 ἀντιπάθοιεν; ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονοῦντες ἐσ
 γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. δλύγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον
 τῷ Ἐρμοκράτει καὶ | φοβούμενον τὸ μέλλον. παρελθὼν 30
 δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δῆμον τε προστάτης ἦν
 30 καὶ ἐν τῷ παρόντι πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε
 τοιάδε.

„Τοὺς μὲν Ἀθηναίους δύτις μὴ βούλεται οὕτως 36
 πακῶς φρονῆσαι καὶ ὑποχειρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε
 ἐλθόντας, ἢ δειλός ἔστιν ἢ τῇ πόλει οὐκ εὔνους³⁵
 τοὺς δὲ ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα καὶ περιφόρους ὑμᾶς 400
 ποιοῦντας τῆς μὲν τόλμης οὐθαυμάξω, τῆς δὲ ἀξιοῦ-
 στας, εἰ μὴ οἴονται ἐνδηλοι εἶναι. οἱ γὰρ δεδιότες²
 ἴδιᾳ τι βουλούνται τὴν πόλιν ἐς ἐκπληξιν καθιστάναι,
 ὅπως τῷ κοινῷ φόρῳ τὸ σφέτερον ἐπηλυγάξωνται.⁵
 καὶ νῦν αὗται αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται, *(αἱ)* οὐκ
 10 ἀπὸ ταῦτομάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν οἵπερ αἰεὶ τάδε κινοῦσι
 ἔγγκεινται. ὑμεῖς δὲ ἦν εὖ βουλεύησθε, οὐκ ἐξ ὧν³
 οὗτοι ἀγγέλλονται σκοποῦντες λογιεῖσθε τὰ εἰκότα, ἀλλ'
 ἐξ ὧν ἂν ἀνθρώποι | δεινοὶ καὶ πολλῶν ἔμπειροι,¹⁰
 ὥσπερ ἐγὼ Ἀθηναίους ἀξιῶ, δράσειαν. οὐ γὰρ⁴
 15 αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννήσους τε ὑπολιπόντας καὶ τὸν
 ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους ἐπ' ἄλλον
 πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἐκόντας ἐλθεῖν, ἐπεὶ ἔγωγε ἀγα-
 πᾶν οἴομαι αὐτοὺς δτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' | ἐκείνους ἐρχό-¹⁵
 μεθα, πόλεις τοσαῦται καὶ οὕτω μεγάλαι. εἰ δὲ δῆ,³⁷
 20 ὥσπερ λέγονται, ἐλθοιεν, ἵκανωτεραν ἥγοῦμαι Σικελίαν
 Πελοποννήσου διαπολεμῆσαι δέσφι κατὰ πάντα ἀμεινον
 ἐξηρτυται, τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν αὐτὴν τῆς νῦν στρα-
 τιᾶς, ὡς φασιν, ἐπιούσης, καὶ εἰ δὶς τοσαῦτη | ἐλθοι,²⁰
 πολὺ κρείσσω εἶναι· οἷς γ' ἐπίσταμαι οὐδὲ⁵ ἵπους
 25 ἀκολουθήσοντας οὐδὲ⁶ αὐτόθεν πορισθησομένους εἰ μὴ
 δλίγους τινὰς παρὰ Ἐγεσταῖσιν, οὐδὲ⁷ διπλίτας ἴσο-
 πλήθεις τοῖς ἡμετέροις ἐπὶ νεῶν γε ἐλθόντας (μέρα
 γὰρ τὸ καὶ αὐταῖς ταῖς ναυσὶ κούφαις τοσοῦτον πλοῦν
 | δεῦρο κομισθῆναι), τὴν τε ἄλλην παρασκευὴν, δίσην²⁵
 30 δεῖ ἐπὶ πόλιν τοσήνδε πορισθῆναι, οὐκ δλίγην οὖσαν.
 ὥστε (παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω) μόλις ἂν μοι δο-

κοῦσιν, εἰ πόλιν ἑτέραν τοσαύτην ὅσαι Συράκουσαι εἰσιν ἔλθοιεν ἔχοντες καὶ ὅμοροι οἰκήσαντες τὸν πόλεμον ποιοῖντο, | οὐκ ἀν παντάπασι διαφθαρῆναι, η̄ πού γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελίᾳ (ξυστήσεται γάρ) στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἴδρυνθέντι καὶ ἐκ σκηνιδίων καὶ ἀναγκαῖς παρασκευῆς, οὐκ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων ἔξιόντες. τό τε ξύμπαν οὐδ' ἀν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς | ἥγοῦμαι· τοσούτῳ τὴν ἡμετέραν παρασκευὴν κρείσσω νομίζω.

10 „Αλλὰ ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, οἵ τε Ἀθηναῖοι 38 | γιγνώσκοντες τὰ σφέτερα αὐτῶν εὐ̄ οἴδ' ὅτι σφέζουσι, 401 καὶ ἐνθένδε ἀνδρες οὔτε ὄντα οὔτε ἀν γενόμενα λογοποιοῦσιν, οὓς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλ' αἰεὶ ἐπίσταμαι 2 ἥτοι λόγοις γε τοιοῖσδε καὶ ἔτι τούτων κακονογοτέροις | η̄ ἔργοις βουλομένους καταπληξαντας τὸ ὑμέτερον πλῆθος αὐτοὺς τῆς πόλεως ἀρχειν. καὶ δέδοικα μέντοι μή ποτε πολλὰ πειρῶντες καὶ κατορθώσωσιν· ἡμεῖς δὲ κακοί, πρὸν ἐν τῷ παθεῖν ὅμεν, προφυλάξασθαί τε καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελθεῖν. τοιγάρτοι δι' 3 αὐτὰ ἡ πόλις | ἡμῶν διλγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις 10 δὲ πολλὰς καὶ ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλείονας η̄ πρὸς αὐτὴν ἀναιρεῖται, τυραννιδᾶς δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους. ὃν ἐγὼ πειράσομαι, ἢν γε ὑμεῖς 4 ἐθέλητε ἐπεσθαί, μήποτε ἐφ' ἡμῶν τι περιιδεῖν γενέσθαι, ὑμᾶς | μὲν τοὺς πολλοὺς πελθῶν τοὺς [δὲ] τὰ 15 τοιαῦτα μηχανωμένους κολάζειν, μὴ μόνον αὐτοφώρους (χαλεπὸν γάρ ἐπιτυγχάνειν), ἀλλὰ καὶ ὃν βούλονται μὲν δύνανται δ' οὖ (τὸν γάρ ἐχθρὸν οὐχ ὃν δοῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρή, εἶπερ 30 καὶ μὴ προφυλαξάμενός τις προπείσεται), τοὺς δ' αὖ 20 ολγούς τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ φυλάσσων, τὰ δὲ καὶ

διδάσκων· μάλιστα γὰρ δοκῶ ἄν μοι οὕτως ἀποτρέ-
πειν τῆς κακουργίας. καὶ δῆτα, ὁ πολλάκις ἐσκεψάμην, 5
τι καὶ βούλεσθε, ὃ νεώτεροι; πότερον ἀρχειν ἥδη;
ἄλλ' οὐκ ἔνινομον. δ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι 25
5 ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμάζειν. ἀλλὰ δὴ
μὴ μετὰ <τῶν> πολλῶν ἰσονομεῖσθαι; καὶ πᾶς δίκαιον
τοὺς αὐτοὺς μὴ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι; φῆσει τις δημο- 39
κρατίαν οὕτε ξυνετὸν οὕτ' ἰσον εἶναι, τοὺς δὲ ἔχοντας
τὰ χρήματα | καὶ ἀρχειν ἀριστα βελτίους. ἐγὼ δέ 30
10 φημι πρῶτα μὲν δῆμον ξύμπαν ὀνομάσθαι, διιγαρχίαν
δὲ μέρος, ἐπειτα φύλακας μὲν ἀριστους εἶναι χρη-
μάτων τοὺς πλουσίους, βουλεῦσαι δ' ἄν βέλτιστα τοὺς
ξυνετούς, κρῖναι δ' ἄν ἀκούσαντας ἀριστα τοὺς πολ-
λούς, καὶ ταῦτα | δημοίως καὶ κατὰ μέρη καὶ ξύμπαντα 35
15 ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιρεῖν. διιγαρχία δὲ τῶν μὲν κιν-
δύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσι, τῶν δ' ὀφελίμων οὐ
πλεονεκτεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαντ' ὀφελομένη ἔχει. 402
Δὲ οὐδὲν οἵ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται,
ἀδύνατα ἐν μεγάλῃ πόλει κατασχεῖν.

20 „Ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὃ πάντων ἀξυνετώτατοι, ὃν 40
ἐγὼ οἶδα Ἑλλήνων, εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες,
[ἢ ἀμαθέστατοι ἔστε] ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμᾶτε, 5
ἄλλ' ἦτοι μαθόντες γε ἢ μεταγνόντες τὸ τῆς πόλεως
ξύμπασι κοινὸν αὐξετε, ἡγησάμενοι τοῦτο μὲν ἄν καὶ
25 ἰσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ οὐδὲν [ἥπερ τὸ τῆς πόλεως
πλῆθος] μετασχεῖν, εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε, κανὸν τοῦ πολιτείας
παντὸς κινδυνεῦσαι στερηθῆναι· καὶ τῶν τοιῶνδε ἀγ-
γελιῶν ὡς πρὸς αἰσθανομένους καὶ μὴ ἐπιτρέψοντας
ἀπαλλάγητε. ἡ γὰρ πόλις ἥδε, καὶ εἰ ἔχονται Ἀθη- 2
30 ναῖοι, ἀμυνεῖται αὐτοὺς ἀξίως αὐτῆς, καὶ στρατηγοὶ
εἰσιν ἡμῖν οἵ σκέψονται αὐτά. καὶ εἰ μὴ τι αὐτῶν

| ἀληθές ἐστιν, ὥσπερ οὐκ οἶμαι, οὐ πρὸς τὰς ὑμε- 15
τέρας ἀγγελίας καταπλαγεῖσα καὶ ἐλομένη ὑμᾶς ἄρχον-
τας αὐθαιρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται, αὐτὴ δ' ἐφ' αὐτῆς
σκοποῦσα τούς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα βουλο-
5 μένους κρινεῖ καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλευθερίαν οὐχὶ ἐκ
τοῦ ἀκούειν ἀφαιρεθήσεται, ἐκ δὲ τοῦ ἔργω φυλασ- 20
σούμενη μὴ ἐπιτρέπειν πειράσεται σώζειν.“

Τοιαῦτα δὲ Ἀθηναγόρας εἶπεν. τῶν δὲ στρατηγῶν 41
εἰς ἀναστὰς ἄλλον μὲν οὐδένα ἔτι εἰασε παρελθεῖν,
10 αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ παρόντα ἐλεξε τοιάδε. „Διαβολὸς 2
μὲν | οὐ σῶφρον οὔτε λέγειν τινὰς ἐς ἄλλήλους οὔτε 25
τοὺς ἀκούοντας ἀποδέχεσθαι, πρὸς δὲ τὰ ἐσαγγελλόμενα
μᾶλλον ὁρᾶν, διπος εἰς τε ἕκαστος καὶ ἡ ξύμπασα
πόλις καλῶς τοὺς ἐπιδυντας παρασκευασθεῖτα 3
15 σθαι. καὶ ἦν ἄρα μηδὲν δειηση, οὐδεμίᾳ βλάβῃ τοῦ 3
τε τὸ κοινὸν | κοσμηθῆναι καὶ ἵπποις καὶ ὄπλοις καὶ 30
τοῖς ἄλλοις οἷς δ πόλεμος ἀγάλλεται (τὴν δ' ἐπιμε-
λειαν καὶ ἔξετασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἔξομεν) καὶ τῶν πρὸς
τὰς πόλεις διαπομπῶν ἅμα ἐς τε κατασκοπὴν καὶ ἡν 403
20 τι ἄλλο φαίνηται ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήθα
ἡδη καὶ ὅ τι ἀν αἰσθώμεθα ἐς ὑμᾶς οἴσομεν.“

Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ στρα-
τηγοῦ διελύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

| Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἡδη ἐν τῇ Κερκύρᾳ αὐτοῖς τε καὶ 42
25 οἱ ξύμμαχοι ἀπαντεῖς ἤσαν· καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέ-
τασιν τοῦ στρατεύματος καὶ ξύνταξιν ὥσπερ ἔμελλον
δομιεῖσθαι τε καὶ στρατοπεδεύσεσθαι οἱ στρατηγοὶ
ἐποιήσαντο, καὶ τρία μέρη νείμαντες ἐν ἐκάστῳ ἐκλη-
ρωσαν, ἵνα | μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ 10
30 λιμένων καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς, πρός
τε τὰλλα εὐκοσμότεροι καὶ ὁρίους ἄρχειν ὥσι, κατὰ

τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι· ἔπειτα δὲ προύπεμψαν ²
καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τρεῖς ναῦς εἰσομένας
αἴτινες σφᾶς | τῶν πόλεων δέξονται. καὶ εἰρητο αὐταῖς ¹⁵
προαπαντᾶν, δύος ἐπιστάμενοι καταπλέωσιν. μετὰ δὲ 43
5 ταῦτα τοσῆδε ἥδη τῇ παρασκευῇ Ἀθηναῖοι ἀραντες
ἐκ τῆς Κερκύρας ἐς τὴν Σικελίαν ἐπεραιοῦντο, τοιήρεσι
μὲν ταῖς πάσαις τέσσαροι καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
καὶ δυοῖν Ῥοδίοιν | πεντηκοντέροιν (τούτων Ἀττικαὶ ²⁰
μὲν ἡσαν ἑκατόν, ὃν αἱ μὲν ἐξήκοντα ταχεῖαι, αἱ δ'
10 ἄλλαι στρατιώτιδες, τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν Χίων καὶ
τῶν ἄλλων ἔνυμμάχων), δπλεῖταις δὲ τοῖς ἔνυμπασιν
ἕκατὸν καὶ πεντακισχιλίοις (καὶ τούτων Ἀθηναίων μὲν
αὐτῶν ἡσαν πεντακόσιοι μὲν | καὶ χιλίοι ἐκ καταλόγου, ²⁵
ἔπτακόσιοι δὲ θῆτες ἐπιβάται τῶν νεῶν, ἔνυμμάχοι δὲ οἱ
15 ἄλλοι ἔνυνεστράτευον, οἱ μὲν τῶν ὑπηκόων, οἱ δ' Ἀρ-
γείων πεντακόσιοι καὶ Μαντινέων καὶ μισθοφόρων
πεντήκοντα καὶ διακόσιοι), τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν δύδοη-
κοντα καὶ τετρακοσίοις (καὶ τούτων Κρήτες οἱ δύδοη- ³⁰
κοντα ἡσαν), καὶ σφενδονήταις Ῥοδίων ἔπτακοσίοις, καὶ
20 Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φυγάσιν εἶκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ ἵπ-
παγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ ἵππεας. τοσαῦτη ἡ ⁴⁴
πρώτη παρασκευῇ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει, τούτοις
δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀγούσαι δλκάδες μὲν τριάκοντα σιτα-
γωγοί, καὶ τὸν σιτοποιοὺς ἔχουσαι καὶ λιθολόγους ³⁵
25 καὶ | τέκτονας καὶ ὅσα ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα, πλοῖα δὲ 404
ἕκατόν, ἀ ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῶν δλκάδων ἔνυνέπλει.
πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ δλκάδες ἐκούσιοι ἔνυνηκο-
λούθουν τῇ στρατιῇ ἐμπορίας ἔνεκα· ἀ τότε πάντα ἐκ
τῆς Κερκύρας ἔνυνδιεβαλλε τὸν Ἰόνιον κόλπον. καὶ ⁵
30 προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα παρασκευῇ πρὸς τε ἀκραν Ἰαπυ-
γίαν καὶ πρὸς Τάραντα καὶ ὡς ἐκαστοι ηὑπόρησαν,

παρεκομέζοντο τὴν Ἰταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾶς οὐδὲ ἀστει, ὥδατι δὲ καὶ δῷμῳ,
 Τάραντος | δὲ καὶ Λοκρῶν οὐδὲ τούτοις, ἔντος ἀφίκοντο ¹⁰
 ἐς Ρῆγιον τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον. καὶ ἐνταῦθα ἥδη ³
 5 ἥθροιέζοντο, καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς αὐτοὺς ἔσω οὐκ
 ἐδέχοντο, στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς
 Ἀρτέμιδος λεόφ, οὗ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον, καὶ
 τὰς ναῦς | ἀνελκύσαντες ἡσύχασαν. καὶ πρὸς [τε] τοὺς ¹⁵
 Ρηγίνους λόγους ἐποιήσαντο, ἀξιοῦντες Χαλκιδέας ὅν-
 10 τὰς Χαλκιδεῦσιν οὖσι Λεοντίνοις βοηθεῖν· οἱ δὲ οὐδὲ
 μεθ' ἑτέρων ἔφασαν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὃ τι ἂν καὶ τοῖς
 ἄλλοις Ἰταλιώταις ξυνδοκῆ, τοῦτο ποιήσειν. οἱ δὲ πρὸς ⁴
 τὰ ἐν τῇ | Σικελίᾳ πράγματα ἐσκόπουν ὅτῳ τρόπῳ ²⁰
 ἕριστα προσοίσονται· καὶ τὰς πρόπλους ναῦς ἐκ τῆς
 15 Ἔγεστης ἄμα προσέμενον, βουλόμενοι εἰδέναι περὶ τῶν
 χρημάτων εἰ ἔστιν ἢ ἔλεγον ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγ-
 γελοι.

Toῖς δὲ Συρακοσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἥδη ⁴⁵
 | καὶ ἀπὸ τῶν κατασκόπων σαφῆ ἡγγέλλετο ὅτι ἐν Ρη- ²⁵
 20 γίῳ αἱ νῆσοι εἰσι, καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο
 πάσῃ τῇ γυνώμῃ καὶ οὐκέτι ἡπίστουν. καὶ ἔς τε τοὺς
 Σικελοὺς περιέπεμπον, ἔνθα μὲν φύλακας, πρὸς δὲ
 τοὺς πρέσβεις, καὶ ἔς τὰ περιπόλια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ
 φρουρὰς | ἐσεκδιζον, τὰ τε ἐν τῇ πόλει ὅπλων ἔξε- ³⁰
 25 τάσει καὶ ἵππων ἐσκόπουν εἰ ἐντελῆ ἔστι, καὶ τάλλα
 ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ δσον οὐ παρόντι καθίσταντο.

Αἱ δὲ ἐκ τῆς Ἔγεστης τρεῖς νῆσοι αἱ πρόπλοι παρα- ⁴⁶
 γίγνονται τοῖς Ἀθηναῖοις ἐς τὸ Ρήγιον, ἀγγέλλονται
 ὅτι | τάλλα μὲν οὐκ ἔστι χρήματα ἢ ὑπέσχοντο, τριά- ³⁵
 30 κοντα δὲ τάλαντα μόνα φαίνεται. καὶ οἱ στρατηγοὶ ²
 εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἥσαν ὅτι αὐτοῖς τοῦτο τε πρῶτον

ἀντεκεκούμενοι καὶ οἱ Ρηγῖνοι οὐκ ἐθελήσαντες ξυστρα- 405
 τεύειν, οὓς πρῶτον ἥρξαντο πελθεῖν καὶ εἰκὸς ἦν μά-
 λιστα, Λεοντίνων τε ξυγγενεῖς δύντας καὶ σφίσιν αἱεὶ⁵
 ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ
 5 παρὰ τῶν Ἐγεσταίων, τοῖν δὲ ἑτέροιν καὶ ἀλογώτερα.⁵
 οἱ δὲ Ἐγεσταῖοι τοιόνδε τι ἔξετεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ :
 πρῶτοι πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἥλθον αὐτοῖς ἐς τὴν
 κατασκοπὴν τῶν χρημάτων. ἐστι τὸ ἐν "Ἐρωτικῷ
 τῆς Ἀφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς ἐπέδειξαν τὰ ἀναθή-¹⁰
 ματα, φιάλας τε | καὶ οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια καὶ ἄλλην 10
 κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην, ἀ δύντας ἀργυρᾶ πολλῷ πλείω
 τὴν ὄψιν ἀπ' ὀλίγης δυνάμεως χρημάτων παρείχετο,
 καὶ λίφιξενσις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν τὰ τε ἔξ
 αυτῆς Ἐγέστης ἐκπώματα καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ξυλ-¹⁵
 λέξαγτες καὶ τὰ ἐκ | τῶν ἐγγύς πόλεων καὶ Φοινικικῶν 15
 καὶ Ἐλληνίδων αἰτησάμενοι ἐσέφερον ἐστιάσεις
 ως οἰκεῖα ἐκαστοι. καὶ πάντων ως ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς ⁴
 αὐτοῖς χρωμένων καὶ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων
 μεγάλην τὴν ἐκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριηρών Ἀθηναίοις
 20 παρείχε, καὶ ἀφικόμενοι ἐστιάσεις Ἀθηναῖς διεθρόσκαν 20
 ως χρήματα πολλὰ ἴδοιεν. καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ τε ἀπατη-⁵
 θέντες καὶ τοὺς ἄλλους τότε πεισαντες, ἐπειδὴ διῆλθεν
 δ λόγος ὅτι οὐκ εἶη ἐν τῇ Ἐγέστῃ τὰ χρήματα, πολ-
 λὴν τὴν αἰτίαν εἶχον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν· οἱ δὲ
 25 στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐβούλευοντο. ²⁵

Καὶ Νικίου μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινοῦντα 47
 πάσῃ τῇ στρατιᾷ, ἐφ' ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν, καὶ
 ἦν μὲν παρέχωσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι
 Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, ταῖς ἐξη-³⁰
 πονταῖς ναυσίν, ὅσασπερ ἥτησαντο, ἀξιοῦν διδόναι το
 αὐτοὺς τροφήν, καὶ παραμείναντας Σελινοῦντίους ἦ-

βέα ἡ ἔνυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω, παραπλεύ-
σαντας τὰς ἄλλας πόλεις καὶ ἐπιδείξαντας μὲν τὴν
δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώσαντας δὲ τὴν ἐς
τοὺς φίλους καὶ ἔνυμμάχους προθυμίαν, ἀποπλεῖν
5 οἴκαδε, ἷν μή τι δι' δλίγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου ἡ 35
Λεοντίνους οἵοι τε ὁσιν ὥφελῆσαι ἢ τῶν ἄλλων τινὰ
πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ πόλει δαπανῶντας τὰ
οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν. Ἀλιβιάδης δὲ οὐκ ἔφη χρῆ-⁴⁰⁶₄₈
ναι τοσαύτῃ δυνάμει ἐκπλεύσαντας αἰσχρῶς καὶ ἀπάν-
10 τους ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἐς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι
πλὴν Σελινοῦντος καὶ Συρακουσῶν τὰς ἄλλας, καὶ
πειρᾶσθαι | καὶ τοὺς Σικελοὺς τοὺς μὲν ἀφιστάναι ἀπὸ 5
τῶν Συρακοσίων, τοὺς δὲ φίλους ποιεῖσθαι, ἵνα σῆ-
τον καὶ στρατιὰν παρέχωσι, πρῶτον δὲ πελθεῖν Μεσ-
15 σηνίους (ἐν πόρῳ γὰρ μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι
αὐτοὺς τῆς Σικελίας, καὶ λιμένα καὶ ἔφδρομησιν τῇ
στρατιᾱͅ ἴκανωντά την ἔσεΐσθαι), προσαγαγομένους δὲ τὰς 10
πόλεις, εἰδότας μεθ' ὧν τις πολεμήσει, οὕτως ἦδη
Συρακούσαις καὶ Σελινοῦντι ἐπιχειρεῖν, ἷν μὴ οἱ μὲν
20 Ἐγεσταῖοις ἔνυμβαινωσιν, οἱ δὲ Λεοντίνους ἔωσι κατ-
οικέειν. Λάμαχος δὲ ἀντικρους ἔφη χρῆναι πλεῖν ἐπὶ 49
Συρακούσας καὶ πρὸς | τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην 15
ποιεῖσθαι, ἕως ἔτι ἀπαράσκευοι τέ εἰσι καὶ μάλιστα
ἐκπεπληγμένοι. τὸ γὰρ πρῶτον πᾶν στράτευμα δεινό-²
25 τατον εἶναι· ἷν δὲ χρονίσῃ ποὺν ἐς ὅψιν ἐλθεῖν, τῇ
γυνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους κάν τῇ ὅψει κατα-
φρονεῖν μᾶλλον. αἰφνίδιοι | δὲ ἷν προσπέσωσιν, ἕως 20
ἔτι περιδεῖς προσδέχονται, μάλιστ' ἀν σφεῖς περιγε-
νέσθαι καὶ κατὰ πάντα ἀν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι, τῇ τε
80 ὅψει (πλεῖστοι γὰρ ἀν νῦν φανῆναι) καὶ τῇ προσδοκίᾳ
ὧν πείσονται, μάλιστα δ' ἀν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς

μάχης. εἰκὸς δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς | ἀγροῖς πολλοὺς ³
 ἀποληφθῆναι ἔξω διὰ τὸ ἀπιστεῖν σφᾶς μὴ ηὔειν, καὶ
 ἐσκομιζομένων αὐτῶν τὴν στρατιὰν οὐκ ἀπορήσειν χρη-
 μάτων, ἢν πρὸς τῇ πόλει πρατοῦσα παθέενται. τοὺς
 δὲ τε ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἥδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις
 οὐκ ἔνυμμαχήσειν καὶ σφίσι προσιέναι | καὶ οὐ διαμελῆ-
 σειν περισκοποῦντας διπότεροι πρατήσουσιν. ναύστα-
 4 θμον δὲ ἐπαναχωρήσαντας καὶ ἐφόρμησιν τὰ Μέγαρα
 ἔφη χρῆναι ποιεῖσθαι, ἢν ἐρῆμα, ἀπέχοντα Συρα-
 10 κούσθην οὕτε πλοῦν πολὺν οὕτε δδόν.

Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν δῆμος προσέθετο αὐτὸς ⁵⁰
 τῇ Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. καὶ μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης τῇ
 αὐτοῦ νηὶ διαπλεύσας ἐς Μεσσηνην καὶ λόγους ποιῆσά-
 407 μενος περὶ ἔνυμμαχίας πρὸς αὐτούς, ὡς οὐκ ἔπειθεν,
 15 ἀλλ' ἀπεκρίναντο πόλει μὲν ἀν οὐ δεξασθαι, ἀγορὰν
 δ' ἔξω παρέξειν, ἀπέπλει ἐς τὸ Ρῆγιον. καὶ εὐθὺς ²
 ἔνυμπληρώσαντες ἔξηκοντα ναῦς ἐκ πασῶν οἱ στρατηγοὶ
 καὶ | τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες παρέπλεον ἐς Νάξον, τὴν ⁵
 ἄλλην στρατιὰν ἐν Ρηγίῳ καταλιπόντες καὶ ἔνα σφῶν
 20 αὐτῶν. Νάξιον δὲ δεξαμένων τῇ πόλει παρέπλεον ἐς ³
 Κατάνην. καὶ ὡς αὐτοὺς οἱ Καταναῖοι οὐκ ἐδέχοντο
 (ἐνησαν γὰρ αὐτόθι ἀνδρες τὰ Συρακοσίων βουλό-
 μενοι), ἐκομίσθησαν ἐπὶ τὸν Τηροῖν ποταμόν, καὶ ¹⁰
 αὐλισάμενοι τῇ ὑστεροῖᾳ ἐπὶ Συρακούσας ἐπλεον, ἐπὶ
 25 κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς; δέκα δὲ τῶν νεῶν ⁴
 προύπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα πλεῦσαί τε καὶ κατα-
 σκέψασθαι εἴ τι ναυτικόν ἐστι καθειλκυσμένον, καὶ
 κηρῦξαι ἀπὸ τῶν νεῶν | προσπλεύσαντας δὲ τὸν Ἀθηναῖοι ¹⁵
 ήκουσι Λεοντίνους ἐς τὴν ἑαυτῶν κατοικουσῶντες κατὰ
 30 ἔνυμμαχίαν καὶ ἔνγγενειαν· τοὺς οὖν δυτας ἐν Συρα-
 κούσαις Λεοντίνων ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐεργέτας

Ἀθηναίους ἀδεῶς ἀπιέναι. Ρέπετο δὲ ἐκηρύχθη καὶ κατ-³
 εσκέψαντο τὴν τε πόλιν καὶ τοὺς | λιμένας καὶ τὰ περὶ τὸ
 τὴν χώραν, ἐξ ἣς αὐτοῖς δρυμωμένοις πολεμητέα ἦν,
 ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς Κατάνην. καὶ ἐκκλησίας γενο-⁵¹
 μένης τὴν μὲν στρατιὰν οὐκ ἐδέχοντο οἱ Καταναῖοι,
 τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευνον, εἰ τι βού-
 λονται, εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ | τῶν 25
 ἐν τῇ πόλει πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων οἱ στρα-
 τιῶται πυλίδα τινὰ ἐνφοδομημένην κακῶς ἔλαθον
 διελόντες καὶ ἐσελθόντες ἥγδραζον [ἐς τὴν πόλιν]. τῶν 2
 δὲ Καταναίων οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακοσίων φρονοῦντες
 ὡς εἶδον τὸ στρατευμα ἔνδον, εὐθὺς περιδεεῖς γενό-
 μενοι ὑπεξῆλθον οὐ πολλοὶ τινες, οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφί-⁸⁰
 σαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὸ ἄλλο στρά-
 τευμα ἐκέλευνον ἐκ Ρήγιου κομίζειν. μετὰ δὲ τοῦτο 3
 πλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ρήγιον, πάσῃ ἥδη τῇ
 στρατιῷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο,³⁵
 κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον. | ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς 408
 ἐκ τε Καμαρίνης ὡς, εἰ ἔλθοιεν, προσχωροῖεν ἀν καὶ ⁵²
 διτι Συρακόσιοι πληροῦσι ναυτικόν. ἀπάσῃ οὖν τῇ
 στρατιῷ παρέπλευσαν πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρακούσας·
 καὶ ὡς οὐδὲν ηὔδον ναυτικὸν πληρούμενον, παρεκο-⁵
 μίζοντο αὐθισ ἐπὶ Καμαρίνης καὶ σχόντες ἐς τὸν
 αλγιαλὸν ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δὲ οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες
 σφίσι τὰ δόκια εἶναι μιᾶς ηὴ καταπλεόντων Ἀθηναίων
 δέχεσθαι, ἣν μη ἀντὶ πλείους μεταπέμπωσιν. ἀποσκοτοὶ ²
 δὲ γενόμενοι ἀπέπλεον· καὶ ἀποβάντες κατά τι τῆς 10
 Συρακοσίας καὶ ἀρπαγὴν ποιησάμενοι καὶ τῶν Συρα-
 κοσίων ἵππεων βοηθησάντων καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς
 ἐσκεδασμένους διαφθειράντων ἀπεκομίσθησαν ἐς Κα-
 τάνην.

Καὶ παταλαμβάνοντι τὴν Σαλαμίναν ναῦν ἐκ τῶν 53
 Ἀθηνῶν ἥκουσαν ἐπὶ τε Ἀλκιβιάδην, ὡς κελεύσοντας 15
 ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογίαν ὃν ἡ πόλις ἐνεκάλει, καὶ ἐπ'
 ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν, τῶν *(μὲν)* μετ' αὐτοῦ
 5 μεμηνυμένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβούντων, τῶν
 δὲ καὶ περὶ τῶν Ἐρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ 2
 στρατιὰ ἀπέπλευσεν, οὐδὲν ἥσον | ξῆτησιν ἐποιοῦντο 20
 τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ τῶν περὶ τοὺς Ἐρμᾶς
 δρασθέντων, καὶ οὐδὲ δοκιμάζοντες τοὺς μηνυτάς, ἀλλὰ
 10 πάντα ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν ἀνθρώ-
 πων πίστιν πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβά-
 νοντες κατέδουν, χρησιμώτερον ἥγονύμενοι εἰναι βασα- 25
 νίσαι τὸ πρᾶγμα καὶ εὑρεῖν ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν
 τινὰ καὶ χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι αἰτιαθέντα ἀνέλεγκτον
 15 διαφυγεῖν. ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ τὴν Πεισι- 3
 στράτου καὶ τῶν παλδῶν τυραννίδα χαλεπὴν τελευ-
 τῶσαν γενομένην καὶ προσέτι οὐδ' ὑφ' ἔαντῶν | καὶ 30
 Ἀριστοφάνους καταλυθεῖσαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων,
 ἐφοβεῖτο αἰεὶ καὶ πάντα ὑπόπτως ἐλάμβανεν.

20 Τὸ γὰρ Ἀριστογεέτονος καὶ Ἀριστοφάνους τόλμημα δι' 54
 ἔρωτικὴν ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη, ἣν ἐγὼ ἐπὶ πλέον
 διηγησάμενος ἀποφανῶ οὕτε τοὺς ἄλλους οὕτε αὐτοὺς
 | Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυράννων οὐδὲ περὶ 35
 τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν λέγοντας. Πεισιστράτου 2
 25 γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι οὐχ Ἰπ-
 παρχος, | ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἰονται, ἀλλὰ Ἰππίας πρε- 409
 σβύτατος ὃν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἀριστοφάνους
 ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ Ἀριστογεέτων, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν,
 μέσος πολιτης, ἐραστὴς ὃν εἰχεν αὐτόν. πειραθεὶς δὲ 3
 30 δὲ Ἀριστοφάνους ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ Πεισιστράτου καὶ οὐ 5
 πεισθεὶς καταγορεύει τῷ Ἀριστογεέτονι. δὲ ἐφοτι-

κῶς περιαλγήσας καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἰππάρχου δύναμιν μὴ βίᾳ προσαγάγηται αὐτόν, ἐπιβουλεύει εὐθὺς ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως κατάλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν | τούτῳ δὲ Ἰππαρχος ὡς αὖθις πειράσας¹⁰ οὐδὲν μᾶλλον ἔπειθε τὸν Ἀρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾶν, ἐν τρόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ ὡς οὐδιὰ τοῦτο δὴ παρεσκευάζετο προπηλακιῶν αὐτόν. οὐδὲ γάρ⁵ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθῆς ἦν ἐς τοὺς πολλούς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεβατήσατο· καὶ ἐπετήδευσαν ἐπὶ πλεῖ-¹⁵ στον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν, καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων τὴν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόσμησαν καὶ τοὺς πολέμους διέφερον καὶ ἐς τὰ ιερὰ ἔθυον. τὰ δὲ ἄλλα⁶ αὐτὴ ἡ πόλις τοῖς πρὸν κειμένοις | νόμοις ἐχρῆτο, πλὴν²⁰ καθ' ὅσον αἰεὶ τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι. καὶ ἄλλοι τε αὐτῶν ἥρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίων ἀρχὴν καὶ Πεισίστρατος δὲ Ἰππίου τοῦ τυραννεύσαντος νίσ, τοῦ πάππου ἔχων τοῦνομα, ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν | τῇ ἀγορᾷ ἀρχῶν²⁵ ἀνέθηκε καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου. καὶ τῷ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὑστερον δ δῆμος Ἀθηναίων μεῖζον μῆκος [τοῦ βωμοῦ] ἡφάνισε τούπλγραμμα· τοῦ δὲ ἐν Πυθίου ἔτι καὶ νῦν δῆλον ἐστιν ἀμυνδροῖς γράμμασι λέγον τάδε·

25 | μνῆμα τόδ' ἡς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἰππίου νίσ³⁰
θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὁν Ἰππίας ἥρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ⁵⁵ ἀκοῇ ἀκριβέστερον ἄλλων ισχυρίζομαι, γνοίη δ' ἂν τις καὶ αὐτῷ τούτῳ παῖδες γάρ αὐτῷ μόνον φαίνονται | τῶν γνησίων ἀδελφῶν γενόμενοι, ὃς δὲ τε βωμὸς³⁵

σημαίνει καὶ ἡ στήλη <ἢ> περὶ τῆς τῶν τυράννων
ἀδικίας, ἡ ἐν τῇ Ἀθηναῖσιν ἀκροπόλει σταθεῖσα, ἐν ἣ⁴¹⁰
Θεσσαλοῦ μὲν οὐδ' Ἰππάρχου οὐδεὶς παῖς γέγραπται,
Ἰππίου δὲ πέντε, οἱ αὐτῷ ἐκ Μυρσίνης τῆς Καλλίου
5 τοῦ Ἄπεροχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο· εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν
πρεσβύτατον | πρῶτον γῆμαι. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ²
πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν πατέρα, οὐδὲ τοῦτο ἀπει-
κότως διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ τυραννεῦ-
σαι. οὐ μὴν οὐδ' ἀν κατασχεῖν μοι δοκεῖ ποτε Ἰπ-³
10 πίας τὸ παραχρῆμα φαδίως τὴν τυραννίδα, εἰ Ἰππαρχος
μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὥν | ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ αὐθημερὸν¹⁰
καθίστατο· ἀλλὰ διὰ τὸ πρότερον ἔννηθες τοῖς μὲν
πολίταις φοβερόν, ἐς δὲ τοὺς ἐπικούρους ἀκριβές, πολλῷ
τῷ περιβότι τοῦ ἀσφαλοῦς κατεκράτησε, καὶ οὐχ ὡς
15 ἀδελφὸς νεώτερος ὥν ἡπόρησεν, ἐν φοβερον
ἔννηθες ὁμιλήκει τῇ | ἀρχῇ. Ἰππάρχῳ δὲ ἔννέβη τοῦ¹⁵
πάθους τῇ δυστυχίᾳ δυνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν τῆς
τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν. τὸν δ' οὖν Ἀρ-⁵⁶
μόδιον ἀπαρνηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ διενοεῖτο,
20 προυπηλάκισεν· ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ | κόρην ἐπαγγελ-²⁰
λαντεῖς ἡμεῖν κανοῦν οἴσουσαν ἐν πομπῇ τινι, ἀπήλασαν
λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν διὰ τὸ μὴ ἀξίαν
εἶναι. χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἀρμοδίου πολλῷ δὴ²
μᾶλλον δι' ἐκεῖνον καὶ δ Ἀριστογείτων παρωξύνετο.
25 καὶ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ἔννεπιθημομένους²⁵
τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο, περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ
μεγάλα, ἐν ἣ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ ὑποπτον ἐγίγνετο ἐν
δηλοῖς τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν πέμψοντας
ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἐδει ἀρξαι μὲν αὐτούς, ἔννεπα-
30 μύνειν δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς διορυφόρους ἐκείνους.³⁰
| ἡσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ἔννομομοκότες ἀσφαλεῖας

ενεκα· ἥλπιξον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότας, εἰ καὶ
δποσοιοῦν τολμήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἔχοντάς γε
ὅπλα, ἐθελήσειν σφᾶς αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν. καὶ ὡς 57
ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ, Ἰππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ
5 καλούμενῳ | μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει ὡς ἔκαστα 55
ἔχοντν τῆς | πουπῆς προτείναι· δὸς δὲ Ἀρμόδιος καὶ δ 411
Ἀριστογείτων ἔχοντες ἥδη τὰ ἐγχειρίδια ἐς τὸ ἔργον
προῆσαν. καὶ ὡς εἰδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι 2
διαλεγόμενον οἰκεῖως τῷ Ἰππίᾳ (ἥν δὲ πᾶσιν εὐπρόσ-
10 οδος δ Ἰππίας), ἔδεισαν καὶ ἐνδυμισαν μεμηνῦσθαι 3
τε καὶ δσον οὐκ ἥδη ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα 3
οῦν σφᾶς καὶ δι' ὅπερ πάντα ἐκινδύνευον ἐβούλοντο
πρότερον, εἰ δύναιντο, προτιμωρήσασθαι, καὶ ὕσπερ
εἰχον ὕρμησαν ἔσω τῶν πυλῶν, καὶ περιέτυχον τῷ
15 Ἰππάρχῳ παρὰ τὸ | Λεωκόρειον καλούμενον. εὐθὺς 10
<δ> ἀπερισκέπτως προσπεσόντες καὶ ὡς ἀν μάλιστα
δι' δργῆς, δ μὲν ἐρωτικῆς, δ δὲ ὑβρισμένος, ἔτυπτον
καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτόν. καὶ δ μὲν τοὺς δορυφόρους 4
τὸ αὐτίκα διαφεύγει, δ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος
20 τοῦ ὅχλου, καὶ ὕστερον ληφθεὶς οὐ φαδίως διετέθη. 15
Ἀρμόδιος δὲ αὐτοῦ παραχρῆμα ἀπόλλυται. ἀγγελθέντος 58
δὲ Ἰππίᾳ ἐς τὸν Κεραμεικόν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον
ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πουπέας τοὺς δπλίτας, πρότερον ἡ
αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἅπωθεν δντας, εὐθὺς ἔχώρησε, καὶ
25 ἀδηλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς | τὴν ξυμφορὰν ἐκέ- 20
λευσεν αὐτούς, δειξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ
ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν ἀπεχώρησαν οἰδμενοί 2
τι ἐρεῖν αὐτόν, δ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα
ὑπολαβεῖν ἔξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπητιάτο καὶ εἰ τις
30 ηὑρέθη ἐγχειρίδιον ἔχων· μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ | δδ- 25
ρατος εἰώθεσαν τὰς πουπάς ποιεῖν. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ 59

δι' ἐρωτικὴν λύπην ἡ τε ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἡ
ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιθεοῦς Ἀρμοδίῳ
καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ' Ἀθηναῖς χαλε-²
πωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννίς κατέστη, καὶ δ' Ἰπ-³⁰
πίας διὰ φύσου ἥδη μᾶλλον ὧν τῶν τε πολιτῶν πολ-
λοὺς ἔκτεινε καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἀμα διεσκοπεῖτο, εἰ ποθεν
ἀσφάλειάν τινα δῷσῃ μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσάν
οἱ. Ἐππόκλου γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Λιαν-³
τίδη τῷ παιδὶ θυγατέρᾳ ἐαντοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην,³⁵
10 Ἀθηναῖος ὧν Λαμψακηνῷ, ἐδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς
μέγα παρὰ βασιλεῖ Λαρεῖῳ δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα⁴¹²
ἐν Λαμψάκῳ ἐστὶν ἐπίγραμμα ἔχον τόδε.

ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἐαυτοῦ
‘Ιππιον Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις.’

15 | ἡ πατρὸς τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων⁵
πατέρων τ' οὐκ ἥρθη νοῦν ἐσ ἀτασθαλίην.

τυραννεύσας δὲ ἔτη τοῖα Ἰππίας ἦτι Ἀθηναῖων καὶ⁶
πανσθεὶς ἐν τῷ τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκ-
μεωνιδῶν τῶν φευγόντων ἔχώρει ὑπόσπουδος ἐσ τε
20 | Σίγειον καὶ παρ' Λιαντίδην ἐσ Λάμψακον, ἐκεῖθεν δὲ¹⁰
ώς βασιλέα Λαρεῖον, ὅθεν καὶ δομώμενος ἐσ Μαρα-
θῶνα ὑστερον ἔτει εἰκοστῷ ἥδη γέρων ὧν μετὰ Μή-
δων ἐστράτευσεν.

25 // Ρν ἐνθυμούμενος δ δῆμος δ τῶν Ἀθηναῖων καὶ⁶⁰
μιμησκόμενος δσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἥπιστατο, χαλε-¹⁵
πὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτης ἐσ τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν
τὴν αἰτίαν λαβόντας, καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνω-
μοσίᾳ διηγαρχικῇ καὶ τυραννικῇ πεπρᾶχθαι. καὶ ὡς²
αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον δογιζομένων πολλοὶ τε καὶ²⁰
ἄξιοὶ λογοι ἄνθρωποι ἥδη ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦσαν καὶ

οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεδίδοσαν
μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερον τε καὶ πλείους ἔτι ξυλλαμ-
βάνειν, ἐνταῦθα ἀναπειθεται εἰς τῶν δεδεμένων, διπερ
ἔδοκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμωτῶν τινος
5 εἶτε ἄρα | καὶ τὰ ὄντα μηνῦσαι εἶτε καὶ οὕ· ἐπ' ἀμ-
φότερα γάρ εἰκάζεται, τὸ δὲ σαφὲς οὔδεις οὔτε τότε
οὔτε ὕστερον ἔχει εἰπεῖν περὶ τῶν δρασάντων τὸ ἔρ-
γον. λέγων δὲ ἐπεισεν αὐτὸν ως χρή, εἰ μὴ καὶ δέ-
δρακεν, αὐτόν τε τὰ ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι καὶ τὴν
10 πόλιν τῆς παρούσης | ὑποψίας παῦσαι βεβαιοτέραν zo
γάρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι διολογήσαντι μετ' ἄλεις ἡ
ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ δὲ μὲν αὐτός τε καθ'
ἐκατοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἐρμῶν· δὲ
δῆμος [δὲ τῶν Ἀθηναίων] ἀσμενος λαβών, ως φέτο, τὸ
15 σαφὲς καὶ δεινὸν | ποιούμενοι πρότερον, εἰ τοὺς ἐπι- 415
βουλεύοντας σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μη-
νυτὴν εὐθὺς καὶ τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ δσων μὴ
κατηγορήκει ἔλυσαν, τοὺς δὲ κατατιαθέντας κρίσεις
ποιησαντες τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, δσοι ξυνελήφθησαν,⁵
20 τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες ἐπανεῖπον
ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. κάν τούτῳ οἱ μὲν παθόντες
ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρηντο, ἡ μέντοι ἄλλη
πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο περὶ δὲ τοῦ 61
Ἀλκιβιάδου ἐναγόντων τῶν ἐχθρῶν, οἵπερ καὶ πρὸν 10
25 ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμ-
βανον· καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἐρμῶν φοντο σαφὲς ἔχειν,
πολὺ δὴ μᾶλλον καὶ τὰ μυστικά, ὃν ἐπαλτιος ἦν, μετὰ
τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δῆμῳ ἀπ'
ἔκείνους ἔδοκει πραχθῆναι. καὶ | γάρ τις καὶ στρατιὰ ² 15
30 Ακαδαιμονίων οὐ πολλὴ ἐτυχει κατὰ τὸν καιρὸν τού-
τον ἐν ᾧ περὶ ταῦτα ἐθορυβοῦντο μέχρι ισθμού

προελθοῦσα πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες. ἐδόκει οὖν
 ἐκείνου πρᾶξαντος καὶ οὐ Βοιωτῶν ἔνεκα ἀπὸ ξυνηγή-
 ματος ἥκειν, καὶ εἰ μὴ ἐφθασαν δὴ | αὐτοὶ κατὰ τὸ μῆ- 20
 νυμα ἔνταλλαβόντες τοὺς ἄνδρας, προδοθῆναι ἀν τὸ πό-
 λις. καὶ τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ
 τῷ ἐν πόλει ἐν διπλοῖς. οἵ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου 3
 οἱ ἐν "Ἀργει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπωπτεύθησαν
 τῷ δῆμῳ ἐπιτίθεσθαι· καὶ τοὺς διηρόους | τῶν Ἀρ- 25
 γείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ Ἀθηναῖοι τότε
 10 παρέδοσαν τῷ Ἀργείων δῆμῳ διὰ ταῦτα διαχρήσασθαι.
 πανταχόθεν τε περιειστήκει ὑποψία ἐς τὸν Ἀλκιβιάδην. 4
 ὥστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κοίσιν ἀγαγόντες ἀποκτεῖναι,
 πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς | τὴν Σικελίαν 30
 ἐπὶ τε ἐκείνου καὶ ὡν πέρι ἀλλων ἐμεμήνυτο. εἰρητο 5
 15 δὲ προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, ἔντι-
 λαμβάνειν δὲ μή, θεραπεύοντες τό τε πρὸς τοὺς ἐν
 τῇ Σικελίᾳ στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ
 θορυβεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Μαντινέας | καὶ Ἀρ- 35
 γείους βουλόμενοι παραμεῖναι, δι' ἐκείνουν νομίζοντες 414
 20 πεισθῆναι σφίσι ἔνστρατεύειν. καὶ δο μὲν ἔχων τὴν 6
 ἑαυτοῦ ναῦν καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον μετὰ
 τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας·
 καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο,
 ἀλλ' | ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὼς οὐ φανεροὶ ἦσαν, δει- 5
 25 σαντες τὸ ἐπὶ διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δ' ἐκ τῆς
 Σαλαμινίας τέως μὲν ἔξήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ
 τοὺς μετ' αὐτοῦ· ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ὡχοντο
 ἀποπλέοντες. δο δὲ Ἀλκιβιάδης ἥδη φυγάς ὥν οὐ πολὺ
 | ὕστερον ἐπὶ πλοίου ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ 10
 30 τῆς Θουρίας· οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐρήμη δίκη θάνατον
 κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' ἐκείνου.

Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ 62
 ἐν τῇ Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύ-
 ματος | καὶ λαχῶν ἐκάτερος, ἐπλεον ἔυμπαντι ἐπὶ Σελι- 15
 νοῦντος καὶ Ἐγέστης, βουλδμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρῆ-
 ματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέψασθαι δὲ καὶ
 τῶν Σελινουντίων τὰ πρόγυματα καὶ τὰ διάφορα μαθεῖν
 τὰ πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δ' ἐν ἀριστερᾷ τὴν 2
 | Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρρηνικὸν αἱλπον, 20
 ἔσχον ἐς Ἰμέραν, ἥπερ μόνη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς
 10 Σικελίας Ἐλλὰς πόλις ἐστίν· καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο
 αὐτούς, παρεκομίζοντο. καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἰροῦσιν 3
 Τυκαρα, πόλισμα Σικανικὸν μέν, Ἐγεσταῖοις δὲ πολέ-
 μιον· ἦν δὲ παραθαλασσίδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες 25
 τὴν πόλιν παρέδοσαν Ἐγεσταῖοις (παρεγένοντο γάρ
 15 αὐτῶν ἴππης), αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν πεζῷ ἔχωρουν
 διὰ τῶν Σικελῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην, αἱ δὲ
 νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι. Νικίας δὲ 4
 εὐθὺς | ἐξ Τυκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας καὶ 30
 τὰλλα χρηματίσας καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα παρῆν
 20 ἐς τὸ στρατευμα· καὶ τὰνδράποδα ἀπέδοσαν, καὶ ἐγέ-
 νοντο ἐξ αὐτῶν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς 5
 τῶν Σικελῶν τοὺς ἔυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιὰν
 κελεύοντες | πέμπειν· τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἥλθον 35
 ἐπὶ Τβλαν τὴν Γελεάτιν πολεμίαν οὖσαν καὶ οὐχ εἶλον.
 25 καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

| Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον 415
 63 οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ
 Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπ' ἐκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ 2
 γάρ αὐτοῖς πρὸς τὸν πρῶτον φόβον καὶ [τὴν] προσδο-
 30 κίαν οἱ | Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθὺς ἐπέκειντο, κατά τε τὴν 5
 ἡμέραν ἐκάστην προϊοῦσαν ἀνεθάρσουν μᾶλλον, καὶ

ἐπειδὴ πλέοντές τε τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Σικελίας πολὺ⁵
 ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο καὶ πρὸς τὴν Ἱβλαν ἐλθόντες
 καὶ πειράσαντες οὐχ εἷλον βίᾳ, ἔτι πλέον κατεφρόνη-¹⁰
 σαν καὶ ἡξίουν | τοὺς στρατηγούς, οἵον δὴ ὅχλος φι-
 λεῖ θαρσήσας ποιεῖν, ἄγειν σφᾶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπειδὴ
 οὐκ ἐκεῖνοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. ἵππης <τε> προσε-¹⁵
 λαύνοντες αἰεὶ κατάσκοποι τῶν Συρακοσίων πρὸς τὸ
 στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἐφύβριζον ἄλλα τε καὶ εἰ
 ξυνοικήσοντες σφίσιν | αὐτοὶ μᾶλλον ἥκοιεν ἐν τῇ
 20 ἀλλοτρίᾳ ἢ Λεοντίνους ἐς τὴν οἰκείαν κατοικοῦντες.
 ἂν γιγνώσκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ βου-²⁵
 λόμενοι αὐτοὺς ἄγειν πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως ὅτι
 πλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς ναυσὶν ἐν τοσούτῳ ὑπὸ νύκτα
 παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαμβάνειν ἐν ἐπιτη-³⁰
 15 δεῖσι καθ' ἡσυχίαν, εἰδότες οὐκ ἀν δμοίως δυνηθέντες,
 [καὶ] εἰ ἐκ τῶν νεῶν πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιβά-
 ζοιεν ἢ κατὰ γῆν ἰόντες γνωσθεῖεν (τοὺς γὰρ ἀν ψι-
 λοὺς τοὺς σφῶν καὶ τὸν ὅχλον τῶν Συρακοσίων τοὺς
 20 ἵππεας πολλοὺς ὄντας, σφίσι δ' οὐ | παρόντων ἵππεων,
 βλάπτειν ἀν μεγάλα· οὕτω δὲ λήψεσθαι χωρίον διθεν
 ὑπὸ τῶν ἵππεων οὐ βλάψονται ἀξια λόγου· ἐδίδασκον
 δ' αὐτοὺς περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ὁλυμπιεῖ χωρίου, διπερ
 καὶ κατέλαβον, Συρακοσίων φυγάδες οἵ ἔννειποντο),
 τοιόνδε τι οὖν πρὸς ἀ ἐβούλοντο | οἱ στρατηγοὶ μη-³⁵
 25 χανῶνται. πέμπουσιν ἀνδρα σφίσι μὲν πιστόν, τοῖς
 δὲ τῶν Συρακοσίων στρατηγοῖς τῇ δοκήσει οὐχ ἡσον
 ἐπιτηδειον· ἦν δὲ Καταναῖος δ ἀνήρ, καὶ ἀπ' ἀνδρῶν
 ἐκ τῆς Κατάνης ἥκειν ἐφη ὡν ἐκεῖνοι τὰ διδματα
 ἐγιγνώσκον καὶ ἡπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι | ὑπολοίπους
 30 ὄντας τῶν σφίσιν εὔνων. ἐλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους
 αὐλίζεσθαι ἀπὸ τῶν δπλων ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βού-

λονται ἐκεῖνοι πανδημεὶ ἐν ἡμέρᾳ ὁητῇ ἀμα ἔω ἐπὶ⁵
 τὸ στράτευμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ μὲν ἀποκλήσειν τοὺς | παρὰ
 σφίσι καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους δὲ φαδίως τὸ
 στράτευμα προσβαλόντας τῷ σταυρῷ ματι αἰρῆσειν.
 5 εἶναι δὲ ταῦτα τοὺς ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων
 καὶ ἡτοιμάσθαι ἥδη, ἀφ' ὧν αὐτὸς ἤκειν. οἱ δὲ στρα- 65
 τηγοὶ τῶν Συρακοσίων, μετὰ τοῦ καὶ ἐς τὰ ἄλλα
 θαρίσειν καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ ἀνευ τούτων ἵεναι 10
 [παρεσκευάσθαι] ἐπὶ Κατάνην, ἐπίστευσάν τε τῷ αν-
 10 θρώπῳ πολλῷ ἀπερισκεπτότερον καὶ εὐθὺς ἡμέραν ξυν-
 θέμενοι ἦ παρέσονται ἀπέστειλαν αὐτόν, καὶ αὐτοὶ¹⁵
 (ἥδη γὰρ καὶ τῶν ξυμμάχων Σελινούντιοι καὶ ἄλλοι
 τινὲς παρῆσαν) προεῖπον πανδημεὶ πᾶσιν ἐξιέναι Συρα- 15
 κοσίοις. ἐπεὶ δὲ ἑτοιμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς
 15 ἦν καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς ξυνέθεντο ἥξειν ἐγγὺς ἥσαν,
 πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης ηὐλίσαντο ἐπὶ τῷ Συμαλθῷ
 ποταμῷ ἐν τῇ Λεοντίνῃ. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὡς ἥσθοντο 20
 αὐτοὺς προσιόντας, ἀναλαβόντες τὸ τε στράτευμα ἀπαν
 τὸ ἑαυτῶν καὶ ὅσοι Σικελῶν αὐτοῖς ἢ ἄλλος τις προσε-
 20 ληλύθει καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ πλοῖα,
 ὑπὸ υὔκτα ἐπλεον ἐπὶ τὰς Συρακούσας. καὶ οἵ τε 3
 Ἀθηναῖοι ἀμα ἔω ἐξέβαινον ἐς τὸ κατὰ τὸ Ὄλυμπιεῖον 25
 ὡς στρατόπεδον καταληφθεντοι, καὶ οἱ ἵππης οἱ Συρα-
 κοσίων πρῶτοι προσελάσαντες [ἐς] τῇ Κατάνῃ καὶ
 25 αἰσθόμενοι δτι τὸ στράτευμα ἀπαν ἀνῆκται, ἀποστρέ-
 ψαντες ἀγγέλλοντι τοῖς πεζοῖς, καὶ ξύμπαντες ἥδη
 ἀποτρεπόμενοι ἐβοήθοντι ἐπὶ τὴν πόλιν. ἐν τούτῳ δ'⁶⁶
 | οἱ Ἀθηναῖοι, μακρὰς οὖσης τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ'³⁰
 ἡσυχίαν καθίσαν τὸ στράτευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον
 30 καὶ ἐν ὧ μάχης τε ἄρξειν ἐμελλον δπότε βούλοιντο
 καὶ οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων ἥκιστ' [ἄν] αὐτοὺς καὶ

ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν· τῇ μὲν γὰρ τειχίᾳ
| τε καὶ οἰκέται εἰργον καὶ δένδρα καὶ λίμνη, παρὰ δὲ ³⁵
τὸ | κορημνού. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες καὶ κατε- ⁴¹⁷
νεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν παρὰ τε τὰς ναῦς σταύ-
5 ρωμα ἐπηξαν καὶ ἐπὶ τῷ Δέσκωνι ἔρυμά τε, ἥ εὐεφο-
δώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις
διὰ ταχέων ὕδρωσαν καὶ τὴν τοῦ Ἀνάπου γέφυραν ⁵
ἔλυσαν. παρασκευαζομένων δὲ ἐκ μὲν τῆς πόλεως οὐδεὶς ³
ἔξιῶν ἐκάλυε, πρῶτοι δὲ οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων
10 προσεβοήθησαν, ἐπειτα δὲ ὑστερον καὶ τὸ πεζὸν ἀπαν-
ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τοῦ στρατεύματος
τῶν | Ἀθηναίων τὸ πρῶτον, ἐπειτα δέ, ὡς οὐκ ἀντι- ¹⁰
προηῆσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες καὶ διαβάντες τὴν
Ἐλασσίνην δόδον ηὐλίσαντο.

15 Τῇ δ' ὑστεραὶ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρε- ⁶⁷
σκευάζοντο ὡς ἐσ μάχην καὶ ξυνετάξαντο ὡδε. δεξιὸν ¹⁵
μὲν κέρας Ἀργεῖοι εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ
τὸ μέσον, τὸ δὲ ἄλλο οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ
μὲν ἥμισυ αὐτοῖς τοῦ στρατεύματος ἐν τῷ πρόσθεν
20 ἦν, τεταγμένον ἐπὶ δικτῷ, τὸ δὲ ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς
ἐν πλαισίῳ, ἐπὶ δικτῷ καὶ τοῦτο τεταγμένον· οἵσις εἰρητο, ²⁰
ἥ ἀν τοῦ στρατεύματός τι πονῆ μάλιστα, ἐφορῶντας
παραγγήνεσθαι. καὶ τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς τούτων
τῶν ἐπιτάκτων ἐποιήσαντο. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἔταξαν ²
25 τοὺς μὲν δπλίτας πάντας ἐφ' ἐκκαλδεα, ὄντας παν-
δημεὶ Συρακοσίους καὶ δσοι ξύμμαχοι παρησαν (ἔβοή-
θησαν | δὲ αὐτοῖς Σελινούντιοι μὲν μάλιστα, ἐπειτα δὲ ²⁵
καὶ Γελάφων ἵππης, τὸ ξύμπαν ἐσ διακοσίους, καὶ Κα-
μαριναίων ἵππης δσον εἴκοσι καὶ τοξόται ὡς πεντή-
30 κοντα), τοὺς δὲ ἵππέας ἐπετάξαντο ἐπὶ τῷ δεξιῷ, οὐκ
ἔλασσον ὄντας ἡ διακοσίους καὶ χιλίους, παρὰ δ' αὐτοὺς

καὶ τὸν ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῖς Ἀθηναῖοις προ-³⁰
τέροις ἐπιχειρήσειν δὲ Νικίας κατά τε ἔθνη ἐπιπαριὼν
ἔκαστα καὶ ἔύμπασι τοιάδε παρεκελεύετο.

„Πολλὴ μὲν παραινέσει, ὡς ἄνδρες, τί δεῖ χρῆσθαι,⁶⁸
οἵ πάρεσμεν ἐπὶ τοιοῦτον ἀγῶνα; αὐτὴ γὰρ ἡ παρα-
Ισκευὴ ἴκανωτερά μοι δοκεῖ εἶναι θάρσος παρασχεῖν ἡ³⁵
καλῶς λεχθέντες λόγοι μετὰ ἀσθενοῦς στρατοπέδου.
| ὅπου γὰρ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς καὶ Ἀθηναῖοι καὶ⁴¹⁸₂
τηγισιωτῶν οἱ πρῶτοι ἐσμεν, πᾶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε
10 καὶ τοσῶνδε ἔυμμάχων πάντα τινὰ μεγάλην τὴν ἐλπίδα
τῆς νίκης ἔχειν, ἄλλως τε καὶ πρὸς ἄνδρας πανδημεῖ τε
| ἀμυνομένους καὶ οὐκ ἀπολέόντους ἄσπερ καὶ ἡμᾶς,⁵
καὶ προσέτι Σικελιώτας, οἵ ὑπερφρονοῦσι μὲν ἡμᾶς,
ὑπομενοῦσι δὲ οὖ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τόλμης
15 ἥσσω ἔχειν. παραστήτω δέ τινι καὶ τόδε, πολὺ τε³
ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν εἶναι καὶ πρὸς γῇ οὐδεμιᾷ
φιλίᾳ, ἦντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμενοι κτήσεσθε. καὶ τὸν-¹⁰
αυτῶν ὑπομιμησκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι σφίσιν αὐτοῖς
εὖ οἶδ' ὅτι παρακελεύονται· οἱ μὲν γὰρ ὅτι περὶ πα-
20 τοῖδος ἔσται δὲ ἀγῶν, ἐγὼ δὲ ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι, ἐξ
ἥς κρατεῖν δεῖ ἢ μὴ ὁρδίως ἀποχωρεῖν· οἱ γὰρ ἵππης
πολλοὶ ἐπικείσονται. τῆς τε οὖν ὑμετέρας αὐτῶν ἀξίας¹⁵
μηδείτερες ἐπέλθετε τοῖς ἐναντίοις προθύμως καὶ τὴν
παρουσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν ἥγησά-
25 μενοι τῶν πολεμῶν.“

‘Ο μὲν Νικίας τοιαῦτα παρακελευσάμενος ἐπῆγε τὸ⁶⁹
| στρατόπεδον εὐθύνει. οἱ δὲ Συρακύσιοι ἀποσδόκητοι²⁰
μὲν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἥσαν ὡς ἥδη μαχούμενοι, καὶ
τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως οὖσης καὶ ἀπεληλύθεσαν.
30 οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες δρόμῳ ὑστέ-
ριζον· μέν, ὡς δὲ ἔκαστος πῃ τοῖς πλείοσι προσμείξειε

| καθίσταντο. οὐ γάρ δὴ προθυμόφητοι ἦσαν οὐδὲ 25
 τόλμη οὕτ' ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὕτ' ἐν ταῖς ἄλλαις,
 ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ οὐχ ἥσσους ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη¹
 ἀντέχοι, τῷ δὲ ἐλλείποντι αὐτῆς καὶ τὴν βούλησιν
 δ ἀκοντεῖς προυδίδοσαν. δῆμος δὲ οὐκ ἀν οἰδμεῖνοι σφίσι 30
 τοὺς Ἀθηναίους προτέρους ἐπελθεῖν καὶ διὰ τάχους
 ἀναγκαῖδμενοι ἀμύνασθαι ἀναλαβόντες τὰ δύλα εὐθὺς
 ἀντεπῆσαν. καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐκατέρων οἱ τε²
 λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται προυμάχοντο
 10 καὶ τροπάς, οἵας εἰκὸς ψιλούσ, ἀλλήλων | ἐποίουν· ἐπειτα³
 δὲ μάντεις τε σφάγια προύφερον τὰ νομιζόμενα καὶ 419
 σαλπικταὶ ξύνοδον ἐπώτρυνον τοῖς διπλέταις, οἱ δὲ ἔχω-
 ρουν, Συρακύσιοι μὲν περὶ τε πατρίδος μαχούμενοι⁴
 καὶ τῆς Ἰδίας ἕπαστος τὸ μὲν αὐτίκα σωτηρίας, τὸ δὲ
 15 μέλλον ἐλευθερίας, τῶν δὲ ἐναντίων Ἀθηναῖοι μὲν⁵
 περὶ τε τῆς ἀλλοτρίας οἰκείαν σχεῖν καὶ τὴν οἰκείαν
 μὴ βλάψαι ἥσσωμενοι, Ἀργεῖοι δὲ καὶ τῶν ξυμμάχων
 οἱ αὐτόνομοι ξυγκρήσασθαί τε ἐκείνοις ἐφ' ἂν ἥλθον
 καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα νικήσαντες πάλιν
 20 ἐπιδεῖν· τὸ δὲ ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων μέγιστον | μὲν¹⁰
 περὶ τῆς αὐτίκα ἀνελπίστου σωτηρίας, ἦν μὴ ιρατῶσι,
 τὸ πρόθυμον εἶχον, ἐπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι
 ἄλλο ξυγκαταστρεψάμενον φάσον αὐτοῖς ὑπακούσεται.
 γενομένης δὲ ἐν χερσὶ τῆς μάχης ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον⁷⁰
 25 ἀλλήλοις, καὶ ξυνέβη βροντάς τε ἄμα τινὰς γενέσθαι¹⁵
 καὶ ἀστραπὰς καὶ ὅδωρ πολύ, ὥστε τοῖς μὲν πρῶτον
 μαχομένοις καὶ ἐλάχιστα πολέμῳ ὡμιληθέσι καὶ τοῦτο
 ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ φόβου, τοῖς δὲ ἐμπειροτέροις τὰ
 μὲν γιγνόμενα καὶ ὥρᾳ ἔτους περαίνεσθαι δοκεῖν, τοὺς
 30 δὲ ἀνθεστῶτας πολὺ μείζω ἐκπληξεῖν μὴ νικωμένους²⁰
 παρέχειν. ὡσαμένων δὲ τῶν Ἀργείων πρῶτον τὸ εὐώ-

νυμον κέρας τῶν Συρακοσίων καὶ μετ' αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αὐτούς, παρερρήγνυτο ἥδη καὶ τὸ ἄλλο στρατευμα τῶν Συρακοσίων καὶ ἐς φυγὴν κατέστη. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν οὐκ ἐδιωξαν οἱ Ἀθηναῖοι 5 | (οἱ γὰρ ἵππης τῶν Συρακοσίων πολλοὶ ὅντες καὶ 25 ἀγέσσητοι εἰργον καὶ ἐσβαλόντες ἐς τοὺς δπλίτας αὐτῶν, εἴ τινας προδιώκοντας ἰδοιεν, ἀνέστελλον), ἐπακολουθῆσαντες δὲ ἀθροῖ δισον ἀσφαλῶς εἶχε πάλιν ἐπανεχώρουν καὶ τροπαῖον ἴστασαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι 10 ἀθροὶ|σθέντες ἐς τὴν Ἐλωρίνην δδὸν καὶ ὡς ἐκ τῶν 30 παρόντων ξυνταξάμενοι ἐς τε τὸ Ὀλυμπιεῖον ὅμως σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακήν, δεισαντες μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἂ ἦν αὐτόδι κινήσωσι, καὶ οἱ λοιποὶ ἐπανεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς 15 71 μὲν | τὸ ἱερὸν οὐκ ἥλθον, ξυγκομίσαντες δὲ τοὺς 35 ἑαυτῶν νεκροὺς καὶ ἐπὶ πυρὰν ἐπιθέντες ηὔλισαντο 420 αὐτοῦ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοῖς μὲν Συρακοσίοις ἀπέδοσαν ὑποσπόνδους τοὺς νεκρούς (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων περὶ ἔξηκοντα καὶ διακοσίους), τῶν δὲ 20 σφετέρων | τὰ δστᾶ ἀνέλεξαν (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ 5 τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα), καὶ τὰ τῶν πολεμίων σκῆλα ἔχοντες ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην. χειμῶν τε γὰρ 2 ἦν καὶ τὸν πόλεμον αὐτόδεν ποιεῖσθαι οὕπω ἐδόκει δυνατὸν εἶναι, πρὸν ἀν ἵππεας τε μεταπέμψωσιν ἐκ 25 τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτόδεν ξυμμάχων ἀγείρω- 10 σιν, δπως μὴ παντάπαισιν ἵπποκρατῶνται, καὶ χρήματα δὲ ἄμα αὐτόδεν τε ξυλλεξῶνται καὶ παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ, τῶν τε πόλεών τινας προσαγάγωνται, ἃς ἥλπιξον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι, τὰ τε 30 ἄλλα, καὶ | σῖτον καὶ δσων δέοι, παρασκευάσωνται, ὡς 15 ἐς τὸ ἔαρ ἐπιχειρήσοντες ταῖς Συρακούσαις.

Καὶ οἱ μὲν ταῦτη τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν ⁷²
 Νάξον καὶ Κατάνην διαχειμάσοντες· Συρακόσιοι δὲ
 τοὺς σφετέρους αὐτῶν νεκροὺς θάψαντες ἐκκλησίαν
 ἐπολούν. καὶ παρελθὼν αὐτοῖς Ἐρμοκράτης δὲ Ἐρ-²⁰
 5 μωνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τὰλλα ἔννεσιν οὐδενὸς λειπόμενος
 καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρόᾳ τε ἴκανὸς γενόμενος
 καὶ ἀνδρείᾳ ἐπιφανῆς, ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα τῷ
 γεγενημένῳ ἐνδιδόναι· τὴν μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν ³
 οὐχ ἡσσῆσθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι. οὐ μέντοι ²⁵
 10 τοσοῦτόν γε λειφθῆναι ὅσον εἰκὸς εἶναι, ἀλλως τε
 τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων ἐμπειρόᾳ, ἰδιώτας ὡς εἰπεῖν
 χειροτέχναις, ἀνταγωνισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ ⁴
 [τὸ πλήθος τῶν στρατηγῶν καὶ] τὴν πολυαρχίαν (ἡσαν
 γὰρ πέντε καὶ δέκα | οἱ στρατηγοὶ αὐτοῖς), τῶν τε ³⁰
 15 πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν. ἦν δὲ δλίγοι τε
 στρατηγοὶ γένονται ἐμπειροὶ καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ
 παρασκευάσωσι τὸ δπλιτικόν, οἵς τε δπλα μὴ ἔστιν
 ἐκπορέζοντες, δπως ὡς πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ
 μελέτῃ προσαναγνάξοντες, ἔφη κατὰ τὸ εἰκὸς κρατήσειν ³⁵
 20 σφᾶς τῶν ἐναντίων, ἀνδρείας μὲν σφίσιν ὑπαρχού-
 σης, εὐταξίας δὲ ἐστὶ γα προσγενομένης· ἐπιδώσειν ⁴²¹
 γὰρ ἀμφότερα αὐτά, τὴν μὲν μετὰ κινδύνων μελετω-
 μένην, τὴν δὲ εὑψυχίαν αὐτὴν ἕαυτῆς μετὰ τοῦ πιστοῦ
 τῆς ἐπιστήμης θαρσαλεωτέραν ἔσεσθαι. τούς τε στρα-⁵
 25 τηγοὺς καὶ δλίγους καὶ | αὐτοκράτορας χοῆναι ἐλέσθαι
 καὶ δμόσαι αὐτοῖς τὸ δρκιον ἥ μὴν ἔάσειν ἄρχειν δπῃ
 ἀν ἐπίστωνται· οὕτω γὰρ ἡ τε κρύπτεσθαι δει μᾶλλον
 ἀν στέγεσθαι καὶ τὰλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως
 παρασκευασθῆναι. καὶ οἱ Συρακόσιοι αὐτοῦ ἀκούσαντες ⁷³
 30 ἐψηφίσαντό | τε πάντα ὡς ἐκέλευε καὶ στρατηγὸν αὐτόν ¹⁰
 τε εἶλοντο τὸν Ἐρμοκράτη καὶ Ἡρακλείδην τὸν Λυσι-

μάχου καὶ Σικανὸν τὸν Ἐξηκέστον, τούτους τρεῖς, καὶ 2
 ἐς τὴν Κόρινθον καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμονα πρέσβεις
 ἀπέστειλαν, ὅπως ἔνυμαχία τε αὐτοῖς παραγένηται καὶ
 τὸν πρὸς | Ἀθηναίους πόλεμον βεβαιότερον πείθωσι 15
 5 ποιεῖσθαι ἐκ τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ σφῶν τοὺς Λακεδαι-
 μονίους, ἵνα ἡ ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀπαγάγωσιν αὐτὸὺς
 ἢ πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στρατευμα ἥσσον ὥφελλαν ἄλλην
 ἐπιπέμπωσιν.

Τὸ δ' ἐν τῇ Κατάνῃ στρατευμα τῶν Ἀθηναίων 74
 10 | ἐπλευσεν εὐθὺς ἐπὶ Μεσσήνην ὡς προδοθησομένην. 20
 καὶ ἂ μὲν ἐπράσσετο οὐκ ἐγένετο· Ἀλκιβιάδης γὰρ ὅτι'
 ἀπῆι ἐκ τῆς ἀρχῆς ἥδη μετάπεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι
 φεύξοιτο, μηνύει τοῖς τῶν Συρακοσίων φίλοις τοῖς ἐν
 τῇ Μεσσήνῃ ἔνυειδῶς τὸ μέλλον· οἱ δὲ τούς τε ἄν-
 15 δρας | διέφθειραν πρότερον καὶ τότε στασιάζοντες καὶ 25
 ἐν δπλοις ὄντες ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθη-
 ναίους οἱ ταῦτα βουλόμενοι. ἡμέρας δὲ μείναντες 2
 περὶ τρεῖς καὶ δέκα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἔχειμάζοντο καὶ
 τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον καὶ προυχώρει οὐδέν, ἀπελ-
 20 θόντες ἐς Νάξον | καὶ δρια καὶ σταυρώματα περὶ τὸ 30
 στρατόπεδον ποιησάμενοι αὐτοῦ διεχείμαζον· καὶ τριήρη
 ἀπέστειλαν ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τε χορήματα καὶ ἴππεας,
 ὅπως ἄμα τῷ ἥρι παραγένωνται.

'Ετελχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐν τῷ χειμῶνi 75
 25 πρὸς τε τῇ πόλει, τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι,
 τεῖχος | παρὰ πᾶν τὸ πρὸς τὰς Ἐπικολάς δρῶν, ὅπως 35
 μὴ δι' | ἐλάσσονος εὐαποτελχιστοι ὦσιν, ἢν ὅρα σφάλ- 422
 λωνται, καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον καὶ ἐν τῷ Ὄλυμ-
 πιεισ ἄλλο· καὶ τὴν θάλασσαν προυσταύρωσαν παν-
 30 ταχῇ ἡ ἀποβάσεις ἥσαν. καὶ τοὺς Ἀθηναίους εἰδότες 2
 ἐν τῇ Νάξῳ χειμάζοντας ἐστρατευσαν πανδημεὶ ἐπὶ 5

τὴν Κατάνην, καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ τὰς
τῶν Ἀθηναίων σκηνὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπορή-
σαντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς ³
Ἀθηναίους ἐς τὴν Καμαριναν κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχητος
5 γενομένην ξυμμαχίαν προεβεύθισαι, εἰς πως προσαγέ- ¹⁰
γοιντο αὐτούς, ἀντεπρεσβεύοντο καὶ αὐτοῖς ἦσαν γὰρ
ὑποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι
μήτ' ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἢ ἐπεμψαν, ἐς τε
τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βουλωνται ἀμύνειν, δρῶντες τοὺς
10 Ἀθηναίους ἐν τῇ μάχῃ εὖ πράξαντας, | προσχωρῶσι δ' ¹⁵
αὐτοῖς κατὰ τὴν προτέραν φιλίαν πεισθέντες. ἀφικο- ⁴
μένων οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν Ἐρμοκράτους καὶ ἄλ-
λων ἐς τὴν Καμαριναν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων Εὐφῆ-
μου μεθ' ἑτέρων, δ' Ἐρμοκράτης ξυλλόγου γενομένου
15 τῶν Καμαριναίων βουλόμενος προδιαβάλλειν τοὺς Ἀθη- ²⁰
ναίους ἐλεγε τοιάδε.

„Οὐ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὡς ⁷⁶
Καμαριναῖοι, μὴ αὐτὴν καταπλαγῆτε δείσαντες ἐπε-
σβευσάμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀπ' αὐτῶν
20 λόγους, πολὺ τι καὶ ἥμῶν ἀκοῦσαι, μὴ ὑμᾶς πείσωσιν.
| ἦκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν προφάσει μὲν ἦς πυν- ²⁵
θάνεσθε, διανοίᾳ δὲ ἦν πάντες ὑπονοοῦμεν· καὶ μοι
δοκοῦσιν οὐ Λεοντίνους βουλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ'
ἥμᾶς μᾶλλον ἔξοικίσαι. οὐ γὰρ δὴ εὔλογον τὰς μὲν
25 ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ ἐνθάδε κατοι-
κίζειν, καὶ | Λεοντίνων μὲν Χαλκιδέων δυτῶν κατὰ τὸ ³⁰
ξυγγενὲς ιήδεσθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ὡς
οὗδε ἄποικοι εἰσι, δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ³
ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔσχον καὶ τὰ ἐνθάδε νῦν πειρῶνται.
30 ἥγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἐκόντων τῶν τε Ιάνων καὶ
ὅσοι ἀπὸ σφῶν | ἦσαν ξύμμαχοι ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου ³⁵

τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν λιποστρατίαν, τοὺς δὲ ἐπ' ἀλλήλους στρατεύειν, τοῖς δ' ὡς ἑκάστοις τινὰ εἰχον αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες | κατεστρέψαντο. καὶ οὐ περὶ⁴²³
 5 τῆς ἐλευθερίας ἄρα οὗτε οὗτοι τῶν Ἑλλήνων οὐδ'
 οἱ Ἑλληνες τῆς ἑαυτῶν τῷ Μῆδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ
 οὶ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνων καταδουλώσεως, οἱ δ'
 ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ οὐκ | ἀξιννετωτέρους, κακοξυνε-
 τωτέρους δέ.

„Αλλ' οὐ γάρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων εὐκατηγόρη-⁷⁷
 10 τον οὖσαν πόλιν νῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν
 δσα ἀδικεῖ, πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι
 δτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν τ' ἐκεῖ Ἑλλήνων ὡς
 ἐδουλώθησαν, οὐκ ἀμύνοντες | σφίσιν αὐτοῖς, καὶ νῦν¹⁰
 ἐφ' ἡμᾶς ταῦτα παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ἔνγ-
 15 γενῶν κατοικίσεις καὶ Ἐγεσταίων ἔνυμμάχων ἐπικονόματα,
 οὐ ἔνστραφέντες βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς
 δτι οὐκ Ἰωνες τάδε εἰσὶν οὐδ' Ἑλλησπόντιοι καὶ νη-
 σιῶται, οἱ δεσπότην ἦ | Μῆδον ἦ ἔνα γέ τινα αἰεὶ¹⁵
 μεταβάλλοντες δουλοῦνται, ἀλλὰ Αρωιῆς, ἐλευθεροὶ ἀπ'
 20 αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες.
 ἦ μένομεν ἕως ἂν ἔκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν,²
 εἰδότες δτι ταῦτη μόνον ἀλωτοί ἔσμεν καὶ δρῶντες
 αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος | τρεπομένους ὥστε τοὺς²⁰
 μὲν λόγοις ἡμῶν διυστάναι, τοὺς δὲ ἔνυμμάχων ἐλπίδι
 25 ἐκπολεμοῦν πρὸς ἀλλήλους, τοὺς δὲ ὡς ἑκάστοις τι
 προσηνὲς λέγοντες δύνανται κακονοργεῖν; καὶ οἰόμεθα
 τοῦ ἄπωθεν ἔνυνοίκου προαπολλυμένου οὐ καὶ ἐς αὐτόν
 τινα ἤξειν τὸ δεινόν, πρὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον τὸν πά-²⁵
 σχοντα καθ' ἑαυτὸν δυστυχεῖν; καὶ εἴ τῷ ἄρα παρέστηκε⁷⁸
 30 τὸν μὲν Συρακόσιον, ἑαυτὸν δ' οὐ πολέμιον εἶναι τῷ
 Ἀθηναίῳ, καὶ δεινὸν ἥγεῖται ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κιν-

δυνεύειν, ἐνθυμηθήτω οὐ περὶ τῆς ἑμῆς μᾶλλον, ἐν
ίσῳ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἄμα ἐν τῇ ἑμῇ μαχούμενος, 30
τοσούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον ὅσῳ οὐ προδιεφθαρ-
μένου ἔμοι, ἔχων δὲ ξυμμαχον εἰς καὶ οὐκ ἐρημος
5 ἀγωνιεῖται, τόν τε Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακοσίου
ἔχθραν πολάσασθαι, τῇ δὲ ἑμῇ προφάσει τὴν ἐκείνου
φιλίαν οὐχ ἡσσον βεβαιώσασθαι βούλεσθαι. εἰ τέ τις²⁴²
φθονεῖ μὲν ἦ καὶ φοβεῖται (ἄμφοτερα γὰρ τάδε πάσχει
τὰ μείζω), διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας κακωθῆναι
10 μέν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται, περιγενέσθαι δὲ
ἐνεκα τῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως 5
βούλησιν ἐλπίζει. οὐ γὰρ οἶδιν τε ἄμα τῆς τε ἐπιθυ-
μίας καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν δμοίως ταμίαν γενέσθαι.
καὶ εἰ γνώμη ἀμάρτοι, τοῖς αὐτοῦ κακοῖς δλοφυρθεὶς 3
15 τάχ' ἀν ἴσως καὶ τοῖς ἔμοῖς ἀγαθοῖς ποτε βουληθείη
αὖθις φθονησαι. ἀδύνατον δὲ προεμένῳ καὶ μὴ τοὺς 10
αὐτοὺς κινδύνους, οὐ περὶ τῶν δνομάτων ἀλλὰ περὶ
τῶν ἔργων, ἐθελήσαντι προσλαβεῖν· λόγῳ μὲν γὰρ
τὴν ἡμετέραν δύναμιν σφέσι ἀν τις, ἔργῳ δὲ τὴν αὐτοῦ
20 σωτηρίαν. καὶ μάλιστα εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὁ Καμαριναῖοι,⁴
δμόροις ὄντας καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας, προορᾶ- 15
σθαι αὐτὰ καὶ μὴ μαλακῶς ὥσπερ νῦν ξυμμαχεῖν,
αὐτοὺς δὲ πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἀπερ, εἰ ἐσ τὴν
Καμαριναίαν πρῶτον ἀφίκοντο οἱ Ἀθηναῖοι, δεόμενοι
25 ἀν ἐπεκαλεῖσθε, ταῦτα ἐκ τοῦ δμοίου καὶ νῦν παρα-
κελευομένους, ὅπως μηδὲν ἐνδώσομεν, φαίνεσθαι. ἀλλ' 20
οὐθ' ὑμεῖς νῦν γέ πω οὕθ' οἱ ἀλλοι ἐπὶ ταῦτα ὥρ-
μησθε.

„Δειλίᾳ δὲ ἴσως τὸ δίκαιον πρός τε ἡμᾶς καὶ πρὸς 79
30 τοὺς ἐπιόντας θεραπεύσετε, λέγοντες ξυμμαχίαν εἶναι
ὑμῖν πρὸς Ἀθηναίους. ἢν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις

ἐποιήσασθε, τῶν δὲ ἔχθρῶν ἦν τις ἐφ' ὑμᾶς ἦ, καὶ | τοῖς γε Ἀδηναλοῖς βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ 25 αὐτοὶ ὥσπερ νῦν τοὺς πέλας ἀδικῶσιν, ἐπεὶ οὐδὲ οἱ 'Ρηγῖνοι ὄντες Χαλκιδῆς Χαλκιδέας ὄντας Λεοντίνους 5 ἐθέλουσι ξυγκατοικέειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκεῖνοι μὲν τὸ 2 ἔργον τοῦ καλοῦ δικαιώματος ὑποπτεύοντες ἀλόγως σωφρονοῦσιν, ὑμεῖς δ' εὐλόγῳ προφάσει τοὺς μὲν 30 φύσει πολεμίους βούλεσθε ὡφελεῖν, τοὺς δὲ ἔτι μᾶλλον φύσει ξυγγενεῖς μετὰ τῶν ἔχθρων διαφθεῖραι.

10 ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀμύνειν δὲ καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὴν 3 παρασκευὴν αὐτῶν· οὐ γάρ, ἦν ἡμεῖς ξυστῶμεν πάντες, δεινῇ ἐστιν, | ἀλλ' ἦν, ὅπερ οὐτοι σπεύδουσι, 35 τάναντία διαστῶμεν, ἐπεὶ | οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς μόνους 425 ἐλθόντες καὶ μάχῃ περιγενόμενοι ἐπραξαν ἢ ἐβούλοντο,

15 ἀπῆλθον δὲ διὰ τάχους. ὥστε οὐχ ἀθρόους γε ὄντας 80 εἰκὸς ἀθυμεῖν, λέναι δὲ ἐσ τὴν ξυμμαχίαν προθυμότερον, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου παρεσομένης 5 ὡφελίας, οἵ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παράπαν τὰ πολέμια· καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προμηθίαν δοκεῖν τῷ ἡμῖν

20 μὲν ἵσην εἶναι, ὑμῖν δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δὴ ὡς καὶ ἀμφοτέρων ὄντας ξυμμάχους βοηθεῖν. οὐ γάρ 2 ἔργῳ ἵσον ὥσπερ τῷ δικαιώματί ἐστιν. | εἰ γάρ δι' 10 ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας δὲ τε παθῶν σφαλήσεται καὶ δ κρατῶν περιέσται, τι ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ἀπονοσίᾳ τοῖς

25 μὲν οὐκ ἡμύνατε σωθῆναι, τοὺς δὲ οὐκ ἐκαλύσατε κακοὺς γενέσθαι; καίτοι κάλλιον τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἂμα ξυγγενέσι προσθεμένους τὴν τε κοινὴν | ὡφελίαν 15 τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι καὶ τοὺς Ἀδηναλοὺς φίλους δὴ ὄντας μὴ ἐᾶσαι ἀμαρτεῖν.

30 „Ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συρακύσιοι ἐκδιδάσκειν 3 μὲν οὐδὲν ἔργον εἶναι σαφῶς οὔτε ὑμᾶς οὔτε τοὺς

ἄλλους περὶ ὃν αὐτοὶ οὐδὲν χείρον γιγνώσκετε· δεδομένα δὲ καὶ μαρτυρόμενα | ἄμα, εἰ μὴ πείσομεν, ὅτι 20 ἐπιβούλευσθαι μὲν ὑπὸ Ἰάνων αἱὲν πολεμίων, προδιδόμενα δὲ ὑπὸ ὑμῶν Λασιθίους Λασιθίουν. καὶ εἰ κατα-
5 στρατεύονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ὑμετέραις γνώμαις κρατήσουσι, τῷ δὲ αὐτῶν δινόματι τιμηθήσονται,
καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἀθλον ἢ τὸν τὴν νίκην 25 παρασχόντα λήψονται· καὶ εἰ αὖτις περιεσδύμενα,
τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέ-
10 ξετε. σκοπεῖτε οὖν καὶ αἰρεῖσθε ἡδη ἢ τὴν αὐτίκα
ἀκινδύνως δουλείαν ἢ κανὸν περιγενόμενοι μεθ' ἡμῶν
τούσδε τε μὴ αἰσχρῶς δεσπότας λαβεῖν καὶ | τὴν πρός 30
ἡμᾶς ἔχθραν μὴ ἀν βραχεῖαν γενομένην διαφυγεῖν.“

Τοιαῦτα μὲν δὲ Ἐρμοκράτης εἶπεν, δὲ δὲ Ἔφημος δ 81
15 τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτῆς μετ' αὐτὸν τοιάδε.

„Ἀφικόμενα μὲν ἐπὶ τῆς πρότερον οὕσης ἔνυμμαχίας 82
| ἀνανεώσει, τοῦ δὲ Συρακοσίου καθαψαμένου ἀνάγκη 35
καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς εἰπεῖν ὡς εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν 2
οὖν μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς εἶπεν, ὅτι οἱ Ἱωνες
20 αἱὲν ποτε | πολέμιοι τοῖς Λασιθίοις εἰσιν. ἔχει δὲ καὶ 426
οὗτος. ἡμεῖς γὰρ Ἱωνες ὅντες Πελοποννησίοις Λασιθίοις,
καὶ πλειστιν οὖσι καὶ παροικοῦσιν, ἔσκεψάμενα
διτροφός ἦκιστα [αὐτῶν] ὑπακούσθαι· καὶ μετὰ 3
τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι τῆς μὲν Λακεδαιμονίων 5
25 ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀπηλλάγημεν, οὐδὲν προσῆκον
μᾶλλον τι ἐκείνους ἡμῖν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις ἐπιτάσσειν,
πλὴν καθ' ὅσον ἐν τῷ παρόντι μεῖζον ἵσχυον, αὐτόνομοι δὲ τῶν ὑπὸ βασιλεῖ πρότερον ὅντων ἡγεμόνες
καταστάντες οἰκοῦμεν, νομίσαντες ἦκιστ' ἀν ὑπὸ Πελο- 10
30 πονησίοις οὗτος εἶναι, δύναμιν ἔχοντες ἢ ἀμυνούμενα, καὶ ὡς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν οὐδὲ ἀδίκως καταστρε-

ψάμενοι τούς τε Ἰωνας καὶ νησιώτας, οὓς ἔνγγενεῖς φασιν ὄντας ἡμᾶς Συρακόσιοι δεδουλῶσθαι. ἥλθον 4 γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν ἐφ' ἡμᾶς μετὰ τοῦ Μήδου 15 καὶ οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστάντες τὰ οἰκεῖα φθεῖραι, 5 ὁσπερ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, δουλεῖαν δὲ αὐτοὺς τε ἐβούλοντο καὶ ἡμῖν τὸ αὐτὸν ἐπενεγκεῖν. ἀνθ' ὧν 83 ἀξιούτες ἄμα ἀρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστόν τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα ἐσ τοὺς 20 Ἑλληνας, καὶ διότι καὶ τῷ Μήδῳ ἑτοίμως τοῦτο δρῶν- 10 τες οὗτοι ἡμᾶς ἐβλαπτον, ἄμα δὲ τῆς πρὸς Πελοπον- νησίους ἴσχυος δρεγόμενοι. καὶ οὐ καλλιεπούμεθα ὡς 2 ἡ τὸν βάροβαρον μόνοι καθελόντες εἰκότως ἀρχομεν ἡ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον ἡ | τῶν ἔνυπάντων 25 τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αὐτῶν κινδυνεύσαντες. πᾶσι δὲ 15 ἀνεπίφθονον τὴν προσήκουσαν σωτηρίαν ἐκπορῆσθαι. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἔνεκα καὶ ἐνθάδε παρόντες δρῶμεν καὶ ὑμῖν ταῦτα ἔνυμφέροντα· ἀπο- 8 φαίνομεν δὲ ἐξ ὧν οἵδε τε διαβάλλουσι καὶ | ὑμεῖς 30 μάλιστα ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ὑπονοεῖτε, εἰδότες τοὺς 20 περιιδεῶς ὑποπτεύοντάς τι λόγου μὲν ἡδονῇ τὸ παρα- τίκα τεροπομένους, τῇ δ' ἐγχειρήσει ὑστερον τὰ ἔνυμ- φέροντα πράσσοντας. τήν τε γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρη- 4 ταὶ μεν διὰ δέος ἔχειν καὶ τὰ ἐνθάδε διὰ τὸ αὐτὸν ἤκειν | μετὰ τῶν φίλων ἀσφαλῶς καταστησόμενοι, καὶ οὐ 427 25 δουλωσόμενοι, μη παθεῖν δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.

„Τπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν προσήκον ὑμῶν 84 κηδόμεθα, γνοὺς ὅτι σφέζομένων ὑμῶν καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ὄντας ἀντέχειν Συρακοσίους ἤσσον ἀν τούτων πεμψάντων τινὰ δύναμιν Πελοποννησίους ἡμεῖς 30 βλαπτούμεθα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἥδη ἡμῖν τὰ μέ- γιστα. δι³ ὅπερ καὶ τοὺς Λεοντίνους εὔλογον κατοικε- 2

ζειν, μὴ ὑπηκόους ὥσπερ τοὺς ἔυγγενεῖς αὐτῶν τοὺς
 ἐν | Εὐβοίᾳ, ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους, ἵνα ἐκ τῆς σφε- 10
 τέρας ὅμοιοι ὄντες τοῖσδε ὑπὲρ ἡμῶν λυπηροὶ ὅσιν.
 τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς τοὺς πολε- 3
 5 μίους, καὶ δὲ Χαλκιδεύς, ὃν ἀλγως ἡμᾶς φῆσι δουλω-
 σαμένους τοὺς ἐνθάδε ἐλευθεροῦν, ἔνυμφορος ἡμῖν
 ἀπαράσκευος | ὃν καὶ χοήματα μόνον φέρων, τὰ δὲ 15
 ἐνθάδε καὶ Λεοντῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι φέλοι ὅτι μάλιστα
 αὐτονομούμενοι. ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ ἢ πόλει ἀρχῇν 85
 10 ἔχούσῃ οὐδὲν ἄλογον ὃ τι ἔνυμφέρον οὐδὲ οἰκεῖον ὃ τι
 μὴ πιστόν· πρὸς ἕκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φέλον μετὰ
 καιροῦ γλγνεσθαι. | καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὀφελεῖ ἐνθάδε, 20
 οὐκ ἢν τοὺς φέλους κακώσωμεν, ἀλλ' ἢν οἱ ἐχθροὶ
 διὰ τὴν τῶν φέλων ὁώμην ἀδύνατοι ὅσιν. ἀπιστεῖν 2
 15 δὲ οὐ κρῷ· καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ἔνυμμάχους ὡς ἕκαστοι
 χρήσιμοι ἔξηγούμενα, Χίους μὲν καὶ Μηδυμναίους
 νεῶν παροκαλῇ αὐτονόμους, | τοὺς δὲ πολλοὺς χρη- 25
 μάτων βιαιότερον φορᾶ, ἄλλους δὲ καὶ πάνυ ἐλευθέρως
 ἔνυμμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας ὄντας καὶ εὐλήπτους,
 20 διότι ἐν χωρίοις ἐπικαλόοις εἰσὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον.
 ὥστε καὶ τάνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν καὶ, ὃ λέ- 3
 γομεν, ἐς Συρακοσίους δέος καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ 30
 ἐφίενται ὑμῶν καὶ βούλονται ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔνυστη-
 σαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ βίᾳ ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν, ἀπράκτων
 25 ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἀρξαὶ τῆς Σικελίας. ἀνάγκη
 δέ, ἢν ἔνυστητε πρὸς αὐτούς· οὕτε γὰρ ἡμῖν ἔτι ἔσται
 ισχὺς τοσαύτη ἐς ἐν ἔνυστασα εὔμεταχελοιστος, οὐδὲ 35
 οἶδ' ἀσθενεῖς ἂν ἡμῶν | μὴ παρόντων πρὸς ὑμᾶς εἰεν. 428
 καὶ ὅτῳ ταῦτα μὴ δοκεῖ, αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγχει. τὸ 86
 30 γὰρ πρότερον ὑμᾶς ἐπηγάγεσθε οὐκ ἄλλον τινὰ προ-
 σελούτες φόβον ἢ, εἰ περιοψόμενα ὑμᾶς ὑπὸ Συρακο-

σίοις γενέσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν. καὶ νῦν ²
οὐ δίκαιον, ὅπερ καὶ ἡμᾶς ἡξιοῦτε λόγῳ πελθεῖν, τῷ
αὐτῷ ἀπιστεῖν, οὐδ' ὅτι δυνάμει μεῖζονι πρὸς τὴν
τῶνδε ἴσχυν πάρεσμεν ὑποπτεύεσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον
τοῖσδε ἀπιστεῖν. ἡμεῖς μὲν γε οὕτε ἐμμεῖναι δυνατοὶ ³
μὴ μεθ' ὑμῶν, εἰ τε καὶ γενόμενοι κακοὶ κατεργασα-¹⁰
μεθα, ἀδύνατοι κατασχεῖν διὰ μῆκος τε πλοῦ καὶ
ἀπορίᾳ φυλακῆς πόλεων μεγάλων καὶ τῇ παρασκευῇ
ἡπειρωτιδῶν· οἶδε δὲ οὐ στρατοπέδῳ, πόλει δὲ μεῖζονι
τῆς ἡμετέρας παρουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν αἱεὶ τε ἐπι-
βουλεύονται καὶ, ὅταν καιρὸν λάβωσιν ἐκάστου, οὐκ ¹⁵
ἀνιᾶσιν (ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα ἥδη καὶ τὰ ἐς Λεοντί-
νους), καὶ νῦν τολμῶσιν ἐπὶ τοὺς ταῦτα κωλύοντας ⁴
καὶ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦτο μὴ ὑπ' αὐτοὺς
εἶναι παρακαλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθήτους. πολὺ δὲ ἐπὶ ⁵
ἄληθεστέραν γε σωτηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦμεν,²⁰
δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ' ἄλληλων ἀμφοτέροις μὴ
προδιδόναι, νομίσαι δὲ τοῖσδε μὲν καὶ ἀνευ ἔνυμιάχων
αἱεὶ ἐφ' ὑμᾶς ἐτοίμην διὰ τὸ πλῆθος εἶναι δόδον, ὑμῖν
δ' οὐ πολλάκις παρασχήσειν μετὰ τοσῆδε ἐπικουρίας
ἀμύνασθαι· ἦν εἰ τῷ ὑπόπτῳ ἡ ἀπρακτον ἔάσετε ἀπελ-²⁵
θεῖν ἢ καὶ σφαλεῖσαν, ἔτι βουλήσεσθε καὶ πολλοστὸν
μόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε οὐδὲν ἔτι περανεῖ παραγενό-
μενον ὑμῖν.

25 „Ἄλλὰ μήτε ὑμεῖς, ω̄ Καμαριναῖοι, ταῖς τῶνδε ⁸⁷
διαβολαῖς ἀναπειθεσθε μήτε οἱ ἄλλοι· εἰρήναμεν δ'
ὑμῖν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ ὃν ὑποπτευόμεθα, καὶ ³⁰
ἔτι ἐν κεφαλαῖοις ὑπομνήσαντες ἀξιώσομεν πελθεῖν.
Φαμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν τῶν ἐκεῖ, ἵνα μὴ ὑπακούωμεν ²
ἄλλου, ἐλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε, ὅπως μὴ ὑπ' αὐτῶν
βλαπτώμεθα, πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν, διότι ⁴²⁹

καὶ πολλὰ φυλασσόμεθα, ξύμμαχοι δὲ καὶ νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ύμῶν ἀδικουμένοις οὐκ ἄκλητοι, παρακληθέντες δὲ ἥκειν. καὶ ύμεῖς μήδ' ὡς δικασταὶ γενόμενοι τῶν ἡμῖν ποιουμένων μήδ' ὡς σωφρονισταὶ, 5 δὸς χαλεπὸν ἥδη, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε, καθ' ὅσον δέ τι ύμῖν τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ διαμφέρει, τούτῳ ἀπολαβόντες χρήσασθε, καὶ νοούσατε μὴ πάντας ἐν ἵσῳ βλάπτειν αὐτά, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὀφελεῖν. ἐν παντὶ | γὰρ πᾶς χωρίς, 10 καὶ νῦν ὃ μὴ ὑπάρχομεν, δὸς τε οἰδόμενος ἀδικήσεσθαι καὶ δὲ ἐπιβούλευσιν διὰ τὸ ἔτοιμην ὑπεῖναι ἐλπίδα τῷ μὲν ἀν [τι] τυχεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δέ, εἰ ἥξομεν, μὴ ἀδεεῖ εἶναι [κινδυνεύειν], ἀμφότεροι ἀναγκάζονται δὲ μὲν ἄκων σωφρονεῖν, δὸς ἀπραγμόνως σώζεσθαι. 15 ταύτην οὖν τὴν κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ 5 νῦν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπώσησθε, ἀλλ' ἔξισθαντες τοῖς ἄλλοις μεδὲ ἡμῶν τοῖς Συρακοσίοις, ἀντὶ τοῦ αἱεὶ φυλάσσεσθαι αὐτούς, καὶ ἀντεπιβούλευσαί ποτε ἐκ τοῦ δμοίου μεταλάβετε.“

20 | Τοιαῦτα δὲ δὸς Εὔφημος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι 88 20 ἐπεπόνθεσαν τοιόνδε. τοῖς μὲν Ἀθηναῖοις εὗνοι ἦσαν, πλὴν καθ' ὅσον [εἰ] τὴν Σικελίαν φοντο αὐτοὺς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις αἱεὶ κατὰ τὸ δμοδον διάφοροι· δεδιότες δὸς οὐχ ἦσσον τοὺς Συρακοσίους 25 ἐγγὺς | δύντας μὴ καὶ ἀνευ σφῶν περιγένωνται, τό τε πρῶτον αὐτοῖς τοὺς δλίγονς ἴππεας ἐπεμψαν καὶ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑπουργεῖν μὲν τοῖς Συρακοσίοις μᾶλλον ἔργω, ὡς ἀν δύνωνται μετριώτατα, ἐν δὲ τῷ παρόντι, ἵνα μηδὲ τοῖς Ἀθηναῖοις ἐλασσον δοκῶσι 30 νεῖμαι, ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, 30 λόγῳ ἀποκρίνασθαι ἵσα ἀμφοτέροις. καὶ οὕτω βου-

λευσάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀμφοτέροις
οὖσι ξυμμάχοις σφῶν πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ὥν,
εῦορκον δοκεῖν εἶναι σφίσιν ἐν τῷ παρόντι μηδετέροις
ἀμύνειν. καὶ οἱ πρέσβεις ἑκατέρων ἀπῆλθον.

35

5 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἔξηρτύνοντο³
ἐς τὸν πόλεμον, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατο-
πεδευμένοι τὰ πρὸς τοὺς Σικελοὺς ἐπρασσον, δύως
αὐτοῖς ὡς πλεῖστοι προσχωρήσονται. καὶ οἱ μὲν πρὸς⁴
τὰ πεδία μᾶλλον τῶν Σικελῶν, ὑπήκοοι δύντες τῶν
10 Συρακοσίων, οὐ πολλοὶ ἀφειστήκεσαν· τῶν δὲ τὴν
μεσόγειαν ἔχοντων αὐτόνομοι οὖσαι καὶ πρότερον αἰεὶ⁵
<αἱ> οἰκήσεις εὐθύς, πλὴν δλγοι, μετὰ τῶν Ἀθηναίων
ἡσαν, καὶ σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι καὶ
εἰσὶν οἱ καὶ χρήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχωροῦντας⁶
15 οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τοὺς μὲν προσηνάγκαζον,¹⁰
τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, φρουρούς τ' ἐσπεμ-
πόντων καὶ βοηθούντων, ἀπεκωλύοντο. τόν τε χει-
μῶνα μεθορμισάμενοι ἐπ τῆς Νάξου ἐς τὴν Κατάνην
καὶ τὸ στρατόπεδον ὁ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακοσίων
20 αὐθὶς ἀνορθώσαντες διεχείμαζον. καὶ ἐπεμψαν μὲν ἐς¹⁵
Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναιντό τι ὀφε-
λεῖσθαι, ἐπεμψαν δὲ καὶ ἐς Τυρσηνίαν, ἔστιν ὧν πό-
λεων ἐπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν. περιήγ-
γελλον δὲ καὶ τοῖς Σικελοῖς καὶ ἐς τὴν "Εγεσταν πέμ-
25 ψαντες ἐκέλευον ἵππους σφίσιν ὡς πλείστους πέμπειν,²⁰
καὶ τάλλα ἐς τὸν περιτειχισμόν, πλινθεῖα καὶ σιδηρον,
ἥτοιμαζον, καὶ δσα ἔδει, ὡς ἄμα τῷ ἥρι ἐξόμενοι τοῦ
πολέμου.

Οἱ δὲ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Λακεδαίμονα τῶν⁷

30 Συρακοσίων ἀποσταλέντες πρέσβεις τοὺς τε Ἰταλιώτας
ἄμα | παραπλέοντες ἐπειρῶντο πελθειν μὴ περιορᾶν τὰ²⁵

γιγνόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἐκείνοις δμοῖς
 ἐπιβουλευόμενα, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ Κορίνθῳ ἐγένοντο,
 λόγους ἐποιοῦντο ἀξιοῦντες σφίσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς
 βοηθεῖν. καὶ οἱ Κορίνθιοι, εὐθὺς ψηφισάμενοι αὐτοὶ 8
 πρῶτοι ὥστε πάσῃ προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐς τὴν 30
 Λακεδαιμονα ἔνναπέστελλον αὐτοῖς πρέσβεις, δπως καὶ
 ἐκείνοις ἔνναναπείθοιεν τόν τε αὐτοῦ πόλεμον σαφέ-
 στερον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐς τὴν
 Σικελίαν ὠφελίαν τινὰ πέμπειν. καὶ οἵ τε ἐκ τῆς 9
 10 Κορίνθου πρέσβεις παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμονα καὶ 35
 Ἀλκιβιάδης μετὰ τῶν ἔνμφυγάδων, περαιωθεὶς τότε
 εὐθὺς ἐπὶ πλοίου | φορτικοῦ ἐκ τῆς Θουρίας ἐς Κυλ- 431
 λήνην τῆς Ἡλείας πρῶτον, ἐπειτα ὕστερον ἐς τὴν
 Λακεδαιμονα αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων μεταπεμψάν-
 15 των ὑπόσπουδος ἐλθών· ἐφοβεῖτο γὰρ αὐτοὺς διὰ τὴν
 περὶ τῶν Μαντινιῶν | πρᾶξιν. καὶ ἔννεβη ἐν τῇ 50
 ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς τε Κορινθίους καὶ
 τοὺς Συρακοσίους τὰ αὐτὰ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δεο-
 μένους πείθειν τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διανοούμενων
 20 τῶν τε ἐφόρων καὶ τῶν ἐν τέλει ὄντων πρέσβεις πέμ-
 πειν ἐς Συρακούσας καλύπτοντας μὴ ἔνμβαλνειν Ἀθη- 10
 ναίοις, βοηθεῖν δὲ οὐ προθύμων ὄντων, παρελθὼν δὲ
 Ἀλκιβιάδης παρώξυνε τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ
 ἔξωρμησε λέγων τοιάδε.

25 „Ἀναγκαῖον περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς 89
 ὑμᾶς εἰπεῖν, ἵνα μὴ χειρον τὰ ποινὰ τῷ ὑπόπτῳ μου
 ἀκροάσησθε. τῶν δὴ ἐμῶν προγόνων τὴν προξενίαν ¹⁵ ₂
 ὑμῶν κατά τι Ἑγκλημα ἀπειπόντων αὐτὸς ἐγὼ πάλιν
 ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς ἄλλα τε καὶ περὶ τὴν
 30 ἐκ Πύλου ἔνμφοράν. καὶ διατελοῦντός μου προθύμου
 ὑμεῖς πρὸς Ἀθηναίους καταλλασσόμενοι τοῖς μὲν ἐμοῖς

έχθροις δύναμιν, δι' ἐκείνων πρόσεξαντες, ἐμοὶ δὲ ἀτι- 20
μέλαιν περιέθετε. καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ὑπ' ἐμοῦ πρός 3
τε τὰ Μαντινέων καὶ Ἀργείων τραπουμένου καὶ ὅσα
ἄλλα ἡναυτιούμην ὑμῖν ἐβλάπτεσθε· καὶ νῦν, εἰ τις
5 καὶ τότε ἐν τῷ πάσχειν οὐκ εἰκότως ὠργίζετό μοι,
μετὰ τοῦ ἀληθοῦς σκοπῶν ἀναπειθέσθω· ἢ εἰ τις, 25
διότι καὶ τῷ δῆμῳ προσεκείμην μᾶλλον, χείρω με ἐνδ-
μίζε, μηδ' οὔτες ἡγήσηται δρθῶς ἄχθεσθαι. τοῖς γὰρ 4
τυράννοις αἱεὶ ποτε διάφοροι ἐσμεν (πᾶν δὲ τὸ ἐναν-
10 τιούμενον τῷ δυναστεύοντι δῆμος ὥνδμασται), καὶ ἀπ'
ἐκείνους ἔνυπαρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῖν τοῦ πλη- 30
θους. ἂμα δὲ καὶ τῆς πόλεως δημοκρατουμένης τὰ
πολλὰ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦσιν ἐπεσθαι. τῆς δὲ 5
ὑπαρχούσης ἀκολαστας ἐπειρώμεθα μετριώτεροι ἐς τὰ
15 πολιτικὰ εἶναι. ἄλλοι δ' ἡσαν καὶ ἐπὶ τῶν πάλαι καὶ
νῦν οἱ ἐπὶ τὰ πονηρότερα | ἔξηγον τὸν δχλον· οἵπερ 35
καὶ ἐμὲ ἔξηγλασαν. ἡμεῖς δὲ τοῦ ἔνυπαντος προύστημεν, 6
δικαιοῦντες ἐν φρήματι | μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγχανε 432
καὶ ἐλευθερωτάτη οὖσα καὶ δπερ ἐδέξατό τις, τοῦτο
20 ξυνδιασψέειν (ἐπεὶ δημοκρατίας γε καταγιγνώσκομεν
οἱ φρονοῦντες τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἀν χείρον, δσω
καν λοιδορήσαιμι· ἄλλα περὶ | δμολογούμενης ἀνοίας 5
οὐδὲν ἀν καίνον λέγοιτο), καὶ τὸ μεθιστάναι αὐτὴν
οὐκ ἐδόκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι ὑμῶν πολεμίων προσ-
25 καθημένων.

„Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς τοιαῦτα ξυνέβη· 90
περὶ δὲ ὧν ὑμῖν τε βουλευτέον καὶ ἐμοί, εἰ τι | πλέον 10
οἴδα, ἐσηγητέον, μάθετε ἤδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν 2
πρῶτον μέν, εἰ δυναμεθα, Σικελιώτας καταστρεψό-
30 μενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὐθις καὶ Ἰταλιώτας, ἐπειτα
καὶ τῆς Καρχηδονίου ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσον-

τες. εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα ἢ πάντα ἢ καὶ τὰ | πλεῖστα, ³ 15
 ἥδη τῇ Πελοποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαν-
 τες ἔνυπασαν μὲν τὴν ἐκεῖθεν προσγενομένην δύναμιν
 τῶν Ἑλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρβάρους μισθωσάμενοι
 5 καὶ Ἰβηρας καὶ ἄλλους τῶν ἐκεῖ ὁμολογουμένως νῦν
 βαρβάρων μαχιμωτάτους, τριήρεις τε πρὸς | ταῖς ἡμε- 20
 τέραις πολλὰς ναυπηγησάμενοι, ἔχούσης τῆς Ἰταλίας
 ἔντα ἀφθονα, αἷς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορ-
 κοῦντες καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ γῆς ἐφορμαῖς τῶν πόλεων
 10 τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισάμενοι φράδιως
 ἥλπεζομεν καταπολεμήσειν καὶ μετὰ ταῦτα καὶ | τοῦ 25
 ἔνυπαντος Ἑλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ καὶ σῖτον, ⁴
 ὥστε εὐπορώτερον γλγνεσθαί τι αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσ-
 γενόμενα ἐκεῖθεν χωρία ἔμελλε διαρκῆ ἄνευ τῆς ἐν-
 15 θένδε προσόδου παρέξειν. τοιαῦτα μὲν περὶ τοῦ νῦν 91
 οἰχομένου στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκριβέστατα εἰδότος ὡς
 | διενοήθημεν ἀκηκόατε· καὶ δοι ὑπόλοιποι στρατηγοί, ⁵⁰
 ἦν δύνανται, δυοῖς αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δέ, εἰ μὴ
 βοηθήσετε, οὐ περιέσται τάκει, μάθετε ἥδη. Σικελιῶται ²
 20 γὰρ ἀπειρότεροι μέν εἰσιν, δύως δ' ἀν ἔυπτραφέντες
 ἀθρόοι καὶ νῦν ἔτι περιγένοιντο· Συρακόσιοι δὲ | μα- 35
 νοι μάχῃ τε ἥδη πανδημεὶ ἡσσημένοι καὶ ναυσὶν ἅμα
 κατειργόμενοι ἀδύνατοι ἔσονται τῇ νῦν Ἀθηναῖσιν ἐκεῖ
 | παρασκευῇ ἀντίσχειν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθῇ- ⁴³³ ₃
 25 σεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία, καὶ εὐθὺς καὶ Ἰτα-
 λία· καὶ δὲ ἀρτι πλευρῶν ἐκεῖθεν προεῖπον, οὐκ ἀν
 διὰ μακροῦ ὑμῖν ἐπιπέδοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς Σικε- ⁴
 λίας τις | οἰεσθω μόνον βουλεύειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ⁵
 Πελοποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε τάδε ἐν τάχει, στρα-
 30 τιάν τε ἐπὶ νεῶν πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε οἵτινες
 αὐτερέται κομισθέντες καὶ δηλιτεύσουσιν εὐθὺς, καὶ

ὅ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἶναι νομίζω, ἀνδραὶ
 Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἀν τοὺς τε παρόντας ξυν- 10
 τάξῃ καὶ τοὺς μὴ ὁθέλοντας προσαναγκάσῃ· οὗτοι γὰρ
 οἵ τε ὑπάρχοντες ὑμῖν φύλοι θαρσήσουσι μᾶλλον καὶ
 5 οἱ ἐνδοιάζοντες ἀδεεέστερον προσέλασιν. καὶ τὰ ἐνθάδε 5
 χρὴ ἄμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν, ἵνα Συρακύσιοι τε
 νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμέλεσθαι μᾶλλον ἀντέχωσι καὶ 15
 Ἀθηναῖοι τοῖς ἑαυτῶν ἥσσον ἀλλην ἐπικουρίαν πέμ-
 πωσιν. τειχίζειν τε χρὴ Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς, δπερ 6
 10 Ἀθηναῖοι μάλιστα αἰεὶ φοβοῦνται καὶ μόνου αὐτοῦ
 νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐδὲ διαπεπειρᾶσθαι. βε-
 βαιότατα δ' ἀν τις οὔτως | τοὺς πολεμίους βλάπτοι, εἰ, 20
 ἂ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς
 πυνθανόμενος ἐπιφέροι· εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀκριβέστατα
 15 ἐκάστους τὰ σφέτερα αὐτῶν δεινὰ ἐπισταμένους φο-
 βεῖσθαι. ἂ δ' ἐν τῇ ἐπιτειχίσει αὐτοὶ ὀφελούμενοι τοὺς 7
 ἐναντίους κωλύσετε, πολὺλά παρεὶς τὰ μέγιστα κεφα- 25
 λαιώσω. οἵσις τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται, τὰ πολλὰ
 πρὸς ὑμᾶς τὰ μὲν ληφθέντα, τὰ δ' αὐτόματα ἥξει.
 20 καὶ τὰς τοῦ Λαυρείου τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσ-
 θόδους καὶ δσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὀφε-
 λοῦνται εὐθὺς ἀποστερήσονται, μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ 30
 τῶν ξυμμάχων προσόδου ἥσσον ἀν φορουμένης, οἵ τὰ
 παρ' ὑμῶν νομίσαντες ἥδη κατὰ κράτος πολεμεῖσθαι
 25 δλιγωρήσουσιν.

„Γλυνεσθαι δέ τι αὐτῶν καὶ ἐν τάχει καὶ προθυ- 92
 μπτερον ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὃ Λακεδαιμόνιοι, ἐπεὶ ὡς γε
 δυνατά (καὶ οὐχ ἀμαρτήσεισθαι οἷμαι γνώμης) πάνυ 35
 θαρσῶ. καὶ χειρῶν οὐδενὶ | ἀξιῶ δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, 434
 30 εἰ τῇ ἐμαυτοῦ μετὰ τῶν πολεμιστάτων, φιλόπολίς ποτε
 δοκῶν εἶναι, νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι, οὐδὲ ὑποπτεύ-

εσθαί μου ἐς τὴν φυγαδικήν προδυμίαν τὸν λόγον.
 φυγάς τε γάρ εἰμι τῆς τῶν ἔξειλασάντων πονηρίας καὶ
 οὐ τῆς ὑμετέρας, ἢν πελθησθέ μοι, ὥφελας· καὶ πολε-
 μιώτεροι οὐχ οἱ τοὺς πολεμίους που βλάψαντες ὑμεῖς
 5 ἢ οἱ τοὺς φύλους ἀναγκάσαντες πολεμίους γενέσθαι.
 τό τε φιλόπολι οὐκ ἐν φῷ ἀδικοῦμαι ἔχω, ἀλλ' ἐν φῷ
 ἀσφαλῶς ἐποιτεύθην. οὐδέ | ἐπὶ πατρίδα οὖσαν ἔτι 10
 ἡγοῦμαι νῦν ιέναι, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὖσαν
 ἀνακτᾶσθαι. καὶ φιλόπολις οὗτος δρόσις, οὐχ ὅς ἀν
 10 τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως ἀπολέσας μὴ ἐπιῃ, ἀλλ' ὃς ἀν ἐκ
 παντὸς τρόπου διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν πειραθῆ αὐτὴν ἀνα-
 λαβεῖν. οὗτος ἐμοὶ τε ἀξιῶς ὑμᾶς καὶ ἐς | κίνδυνον 15
 καὶ ἐς ταλαιπωρίαν πᾶσαν ἀδεῶς χρῆσθαι, φῷ Λακε-
 δαιμόνιοι, γνόντας τοῦτον δὴ τὸν ὑφ' ἀπάντων προ-
 15 βαλλόμενον λόγον ὡς, εἰ πολέμιος γε ὁν σφρόδρᾳ
 ἔβλαπτον, καὶν φύλος ὁν ἵκανῶς ὠφελοίην, ὅσῳ τὰ μὲν
 Ἀθηναίων οἶδα, τὰ δ' ὑμέτερα ἥκαζον, καὶ αὐτοὺς
 νῦν, | νομίσαντας περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων 20
 βουλεύεσθαι, μὴ ἀποκνεῖν τὴν ἐς τὴν Σικελίαν τε
 20 καὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατείαν, ἵνα τά τε ἐκεῖ βραχεῖ
 μορφῷ ἔνυμπαραγενόμενοι μεγάλα σώσητε καὶ Ἀθηναίων
 τὴν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλλουσαν δύναμιν καθέλητε,
 καὶ μετὰ | ταῦτα αὐτοὶ τε ἀσφαλῶς οἰκήτε καὶ τῆς 25
 ἀπάσης Ἑλλάδος ἐκούσης καὶ οὐ βίᾳ, κατ' εὔνοιαν δὲ
 25 ἥγησθε.“

‘Ο μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ Λακεδαι- 93
 μόνιοι διανοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρα-
 τεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, μέλλοντες δὲ ἔτι καὶ περιορώ-
 μενοι, | πολλῷ μᾶλλον ἐπερρόσθησαν διδάξαντος ταῦτα
 30 ἔκαστα αὐτοῦ καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ σαφέστατα
 εἰδότος ἀκηκοέναι. ὥστε τῇ ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας 2

προσεῖχον ἡδη τὸν νοῦν καὶ τὸ παραυτίκα καὶ τοῖς
ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν. καὶ Γύλιππον
τὸν | Κλεανδρίδου προστάξαντες ἀρχοντα τοῖς Συρα- 435
κοσίοις ἐκέλευνον μετ' ἑκείνων καὶ τῶν Κορινθίων
5 βουλευόμενον ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα
καὶ τάχιστά τις ὥφελλα ἤξει τοῖς ἑκεῖ. δὸς δὲ δύο μὲν 3
ναῦς τοὺς Κορινθίους ἡδη ἐκέλευεν οἱ πέμπειν ἐς 5
Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς παρασκευάζεσθαι ὅσας δια-
νοοῦνται πέμπειν καὶ, δταν καιρὸς ἦ, ἐτοίμας εἶναι
10 πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακε-
δαλιμονος.

'Αφίκετο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν 4
'Αδηναίων, ἣν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπὶ τε χρή- 10
ματα καὶ ἵππεας. καὶ οἱ 'Αδηναῖοι ἀκούσαντες ἐψη-
15 φίσαντο τὴν τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ καὶ τοὺς
ἵππεας. καὶ δὸς χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ ἔβδομον καὶ δέ-
κατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὅν Θουκυδίδης
ξυνέγραψεν.

| Άμα δὲ τῷ ἥρι εὐθὺς ἀρχομένῳ τοῦ ἐπιγιγνομένου 94
20 θέρους οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ 'Αδηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς
Κατάνης παρέπλευσαν ἐπὶ Μεγάρων [τῶν ἐν τῇ Σικε-
λίᾳ], οὓς ἐπὶ Γέλωνος τοῦ τυράννου, ὥσπερ καὶ πρό-
τερον μοι εἰρηται, ἀναστήσαντες Συρακοσίοι αὐτοὶ
ἔχουσι τὴν | γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδήσανταν τούς τε 20
25 ἀγροὺς καὶ ἐλθόντες ἐπὶ ἔρυμά τι τῶν Συρακοσίων
καὶ οὐχ ἐλόντες αὐθίς καὶ πεζῇ καὶ ναυσὶ παρακο-
μισθέντες ἐπὶ τὸν Τηρόν ποταμὸν τὸ τε πεδίον ἀνα-
βάντες ἐδήσουν καὶ τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν, καὶ τῶν
Συρακοσίων περιτυχόντες | τισὶν οὐ πολλοῖς καὶ ἀπο- 25
30 κτείναντές τέ τινας καὶ τροπαῖον στήσαντες ἀνεχώ-
ρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ ἀποπλεύσαντες ἐς Κατάνην, 3

ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι πάση τῇ στρατιᾷ ἔχώρουν
ἐπὶ Κεντόριπα, Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι
διολογίᾳ ἀπῆσαν, πιμπράντες ὅμα τὸν σῖτον τῶν τε 30
Ἰνησσαίων καὶ τῶν Τβλαιών. καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κα- 4
5 τάνην καταλαμβάνουσι τούς τε ἵππεας ἥκοντας ἐκ τῶν
Ἀθηνῶν πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνευ τῶν ἵππων
μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν | ἵππων πορισθησομένων, καὶ 436
ἵπποτοξότας τριάκοντα καὶ τάλαντα ἀργυρόου τριακόσια.

Τοῦ δ' αὐτοῦ ἥρος καὶ ἐπ' Ἀργος στρατεύσαντες 95
10 Λακεδαιμόνιοι μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἥλθον, σεισμοῦ δὲ
| γενομένου ἀπεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβα- 5
λόντες ἐς τὴν Θυρεᾶτιν διορούν οὖσαν λείαν τῶν
Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἢ ἐποάθη ταλάντων
οὐκ ἔλασσον πέντε καὶ εἶκοσι. καὶ δ ὁ Θεσπιῶν δῆμος 2
15 ἐν τῷ αὐτῷ θέρει οὐ πολὺ ὕστερον ἐπιδέμενος τοῖς
τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν οὐ κατέσχεν, ἀλλὰ βοηθησάντων 10
Θηβαίων οἱ μὲν ξυνελήφθησαν, οἱ δ' ἔξεπεσον
Ἀθήναζε.

Καὶ οἱ Συρακόσιοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ὡς ἐπύθοντο 96
20 τούς τε ἵππεας ἥκοντας τοῖς Ἀθηναῖοις καὶ μέλλοντας
ἥδη ἐπὶ σφᾶς λέναι, νομίσαντες, ἐὰν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν 15
κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου ἀποκρήμνου τε καὶ
ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένουν, οὐκ ἀν δαδίως σφᾶς,
οὐδ' εἰ κρατοῖντο μάχη, ἀποτειχισθῆναι, διενοοῦντο
25 τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, διποτέ μὴ κατὰ ταῦτα
λάθωσι σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμιοι· οὐ γὰρ ἀν | ἄλλῃ 20
γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. ἔξηρτηται γὰρ τὸ ἄλλο χωρίουν,
καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινέσ τέ ἐστι καὶ ἐπιφανὲς
πᾶν ἔσω· καὶ ὠνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακοσίων διὰ τὸ
30 ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι Ἐπιπολαῖ. καὶ οἱ μὲν ἔξελ- 3
θόντες πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα τὸν παρὰ τὸν | Ἀνα- 25

πον ποταμὸν ἄμα τῇ ἡμέρᾳ (ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς
 καὶ οἱ περὶ τὸν Ἐρμοκόράτη στρατηγοὶ ἀρτι παρειλη-
 φότες τὴν ἀρχήν), ἐξέτασιν τε ὅπλων ἐποιοῦντο καὶ
 ἐξακοσίους λογάδας τῶν διπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον,
 5 ὃν ἦρχε Διόμιλος, φυγὰς ἐξ Ἀνδρου, διπλας τῶν τε
 Ἐπιπολῶν | εἰεν φύλακες καὶ, ἣν ἐσ ἄλλο τι δέῃ, ταχὺ 30
 ξυνεστῶτες παραγίγνωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταύτης τῆς 97
 νυκτός, <ἢ> τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο, [καὶ]
 ἔλαθον αὐτὸνς παντὶ ἥδη τῷ στρατεύματι ἐκ τῆς Κα-
 10 τάνης σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, ὃς ἀπέχει
 τῶν Ἐπιπολῶν | ἐξ ἡ ἐπτὰ σταδίους, καὶ τοὺς πεζοὺς 35
 ἀποβιβάσαντες | ταῖς τε ναυσὶν ἐσ τὴν Θάψον καθορ- 437
 μισάμενοι· ἐστι δὲ χερσόνησος μὲν ἐν στενῷ ἴσθμῳ
 προύχουσα ἐσ τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακοσίων πόλεως
 15 οὕτε πλοῦν οὕτε δόδον πολλὴν ἀπέχει. καὶ δὲ μὲν ναυ- 2
 τικὸς στρατὸς τῶν | Ἀθηναίων ἐν τῇ Θάψῳ διασταυρω- 5
 σάμενος τὸν ἴσθμον ἡσύχαζεν· δὲ πεζὸς ἐχώρει
 εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς καὶ φθάνει ἀναβὰς
 κατὰ τὸν Εὔρυηλον πρὸς τοὺς Συρακοσίους αἰσθομέ-
 20 νους ἐκ τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι.
 ἐβοήθουν δὲ οἵ τε ἄλλοι ὡς | ἐκαστος τάχους εἶχε καὶ 3
 οἱ περὶ τὸν Διόμιλον ἐξακόσιοι· στάδιοι δὲ πρὸς
 προσμεῖξαι ἐκ τοῦ λειμῶνος ἐγίγνοντο αὐτοῖς οὐκ
 ἔλασσον ἢ πέντε καὶ εἴκοσι. προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς 4
 25 τοιούτῳ τρόπῳ ἀτακτότερον καὶ μάχῃ νικηθέντες οἱ
 Συρακόσιοι ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς ἀνεχώρησαν | ἐσ τὴν 15
 πόλιν· καὶ δὲ τε Διόμιλος ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων
 ὡς τριακόσιοι. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖόν
 τε στήσαντες καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀποδόν-
 30 τες τοῖς Συρακοσίοις, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑστε-
 ραίᾳ ἐπικαταβάντες, ὡς οὖν ἐπεξῆσαν αὐτοῖς, ἐπανα-

χωρήσαντες | φρούριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ φυοδόμησαν ²⁰
 ἐπ' ἄκροις τοῖς κρημνοῖς τῶν Ἐπιπολῶν δρῦν πρὸς τὰ
 Μέγαρα, ὅπως εἴη αὐτοῖς, δπότε προῖοιεν ἡ μαχούμενοι
 ἢ τειχιοῦντες, τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς χρῆμασιν ἀπο-
 5 θήκη. καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον αὐτοῖς ἥλθον ἐκ τε ⁹⁸
 Ἐγέστης ἵππης | τριακόσιοι καὶ Σικελῶν καὶ Ναξίων ²⁵
 καὶ ἄλλων τινῶν ὡς ἑκατόν· καὶ Ἀθηναίων ὑπῆρχον
 πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, οἷς ἵππους τοὺς μὲν παρ'
 Ἐγεσταίων καὶ Καταναίων ἔλαβον, τοὺς δ' ἐπράσαντο,
 10 καὶ ἔνυμπαντες πεντήκοντα καὶ ἔξακόσιοι ἵππης ἔννελέ-
 γησαν. καὶ καταστήσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν ³⁰
 ἔχωρουν πρὸς τὴν Συκῆν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵναπερ καθε-
 ἔζομενοι ἐτελχίσαν τὸν κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἔκπληξιν
 τοῖς Συρακοσίοις παρέσχον τῷ τάχει τῆς οἰκοδομίας.
 15 καὶ ἐπεξελθόντες μάχην διενοοῦντο ποιεῖσθαι καὶ μὴ
 περιορᾶν. καὶ ἥδη | ἀντιπαρατασσομένων ἀλλήλοις οἱ ³⁵
 τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ ὡς ἔώρων σφίσι τὸ στρά- ⁴³⁸
 τευμα διεσπασμένον τε καὶ οὐ διαδίως ἔντασσόμενον,
 ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν πλὴν μέρους τινὸς τῶν
 20 ἱππέων· οὗτοι δὲ ὑπομένοντες ἐκώλυνον τοὺς Ἀθη-
 ναίους λιθοφορεῖν τε καὶ ἀποσκιλνασθαι μαροτέραν. ⁵
 καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν δπλιτῶν καὶ οἱ ¹
 ἵππης μετ' αὐτῶν πάντες ἐτρέψαντο τοὺς τῶν Συρα-
 κοσίων ἱππέας προσβαλόντες, καὶ ἀπέκτεινάν τέ τινας
 25 καὶ τροπαῖον τῆς ἵππουμαχίας ἔστησαν.

Kαὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ μὲν ἐτελχίζον τῶν Ἀθηναίων ⁹⁹
 τὸ | πρὸς βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος, οἱ δὲ λίθους ¹⁰
 καὶ ἔύλα ἔνυμφοροῦντες παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τούργιλον
 καλούμενον, αἱεὶ ἥπερ βραχύτατον ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ
 30 τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπὶ τὴν ἐτέραν θάλασσαν τὸ ἀπο-
 τελχισμα. οἱ δὲ Συρακόσιοι οὐχ ἥκιστα Ἐρμοκράτους ²

τῶν στρατηγῶν ἐσηγησαμένου μάχαις μὲν πανδημεὶ¹⁵
 πρὸς Ἀθηναίους οὐκέτι ἐβούλοντο διακινδυνεύειν,
 ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ἢ ἐκεῖνοι ἔμελλον
 ἀξεῖν τὸ τεῖχος καὶ, εἰ φθάσειαν, ἀποκλήσεις γίγνεσθαι,
 5 καὶ ἄμα καὶ, ἐν τούτῳ εἰ ἐπιβοηθοῖεν, μέρος ἀντι-
 πέμπειν αὐτοῖς τῆς | στρατιᾶς· καὶ φθάνειν ἀν τοῖς²⁰
 σταυροῖς προκαταλαμβάνοντες τὰς ἐφόδους, ἐκείνους
 δὲ ἀν πανομένους τοῦ ἔργου πάντας ἀν πρὸς σφᾶς
 τρέπεσθαι. ἐτελχιζον οὖν ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς σφετέρας²⁵
 10 πόλεως ἀρξάμενοι, κάτωθεν τοῦ κύκλου τῶν Ἀθη-
 ναίων ἐγκάρσιον τεῖχος ἄγοντες, τάς τε ἐλάσας ἐκπόδ-²⁵
 πτοντες τοῦ τεμένους καὶ πύργους ἔυλίνους καθιστάν-
 τες. αἱ δὲ νῆσοι τῶν Ἀθηναίων οὕπω ἐκ τῆς Θάψου¹
 περιεπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, ἀλλ' ἔτι οἱ
 15 Συρακοσίοι ἐκράτουν τῶν περὶ τὴν θάλασσαν, κατὰ
 γῆν δὲ ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ | ἐπιτήδεια ἐπῆ-³⁰
 γοντο. ἐπειδὴ δὲ τοῖς Συρακοσίοις ἀρκούντως ἐδόκει¹⁰⁰
 ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη καὶ φυκοδομήθη τοῦ ὑποτειχί-
 σματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς οὐκ ἥλθον κωλύσοντες,
 20 φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομένοις φῶν μάχωνται,⁴³⁹
 καὶ ἄμα τὴν καθ' αὐτοὺς περιτελχισιν ἐπειγόμενοι, οἱ
 μὲν Συρακοσίοι φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ
 οἰκοδομήματος ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν, οἱ δὲ Ἀθη-
 ναῖοι τούς τε ὁχετούς αὐτῶν, οἱ | ἐς τὴν πόλιν ὑπονο-⁵
 25 μηδὸν ποτοῦ ὕδατος ἡγμένοι ἤσαν, διέφθειραν, καὶ
 τηρήσαντες τούς τε ἄλλους Συρακοσίους κατὰ σκηνὰς
 ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ καὶ τινας καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀπο-
 κεχωρητας καὶ τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυ-
 λάσσοντας, τριακοσίους μὲν σφῶν αὐτῶν λοιγάδας καὶ¹⁰
 30 τῶν ψιλῶν τινας ἐκλεκτοὺς ὠπλισμένους προύταξαν
 θεῖν δρόμῳ ἐξαπιναλως πρὸς τὸ ὑποτείχισμα, ἣ δὲ

ἄλλη στρατιὰ δίχα, ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἐτέρου στρατηγοῦ πρὸς τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἔχωρουν, ἡ δὲ μετὰ τοῦ ἐτέρου πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα.¹⁵ καὶ προσβαλόντες οἱ τριακόσιοι αἱροῦσι τὸ σταύρωμα.² 5 καὶ οἱ φύλακες αὐτὸς ἐκλιπόντες κατέφυγον ἐς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμενίτην. καὶ αὐτοῖς ἔννεος πεσον οἱ διώκοντες, καὶ ἐντὸς γενόμενοι βίᾳ ἐξεκρούσθησαν πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, καὶ τῶν Ἀργείων τινὲς αὐτόθι καὶ τῶν Ἀθηναίων οὐ πολλοὶ²⁰ διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ πᾶσα στρατιὰ τῇν³ τε ὑποτείχισιν καθεῖλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν καὶ διεφόρησαν τοὺς σταυροὺς παρ' ἑαυτούς, καὶ τροπαῖον ἔστησαν.

| Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Ἀθη-¹⁰¹
ναῖοι τὸν κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἔλους, ὃς τῶν Ἐπι-²⁵
πολῶν ταύτη πρὸς τὸν μέγαν λιμένα δοᾷ, καὶ ὥπερ αὐτοῖς βραχύτατον ἐγίγνετο καταβᾶσι διὰ τοῦ δμαλοῦ
καὶ τοῦ ἔλους ἐς τὸν λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ²
οἱ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ ἐξελθόντες καὶ αὐτοὶ ἀπε-³⁰
σταυρούντις ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως διὰ μέσου
τοῦ ἔλους καὶ τάφρον ἄμα παρώρυσσον, ὅπως μὴ
οἵδιν τε ἢ τοῖς Ἀθηναῖοις μέχρι τῆς θαλάσσης ἀπο-
τείχισαι. οἱ δ', ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς³
ἐξείργαστο, ἐπιχειροῦσιν αὖθις τῷ τῶν Συρακοσίων⁴⁴⁰
σταύρωματι καὶ τάφρῳ, τὰς μὲν ναῦς κελεύσαντες
περιπλεῦσαι ἐκ τῆς Θάφου ἐς τὸν μέγαν λιμένα τὸν
τῶν Συρακοσίων, αὐτοὶ δὲ περὶ δρόμον καταβάντες
ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν ἐς τὸ δμαλὸν | καὶ διὰ τοῦ ἔλους,⁵
ἢ πηλῶδες ἦν καὶ στεριφώτατον, θύρας καὶ ξύλα
πλατέα ἐπιθέντες καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες, αἱροῦ-
σιν ἄμα ἕω τε σταύρωμα πλὴν διλγούν καὶ τὴν

τάφρον, καὶ ὕστερον καὶ τὸ ὑπολειφθὲν εἶλον· καὶ 4
 μάχη ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι· καὶ 10
 τῶν Συρακοσίων οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες πρὸς
 τὴν πόλιν ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ παρὰ τὸν
 5 ποταμὸν. καὶ αὐτοὺς βουλόμενοι ἀποκλήσασθαι τῆς
 διαβάσεως οἱ τῶν Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες δρόμῳ
 ἡπειροντο πρὸς τὴν γέφυραν. δείσαντες δὲ | οἱ Συρα- 15
 κόσιοι (ἥσαν γὰρ καὶ τῶν ἵππεων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ
 ἐνταῦθα) διμόσε χωροῦσι τοῖς τριακοσίοις τούτοις, καὶ
 10 τρέπουσι τε αὐτοὺς καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὸ δεξιὸν κέρας
 τῶν Ἀθηναίων. καὶ προσπεσόντων αὐτῶν ἔννεφοι βήθη
 καὶ ἡ πρώτη φυλὴ τοῦ κέρως. Ἰδὼν δὲ | δὲ Λάμαχος 20
 παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἑαυτῶν μετὰ το-
 ξοτῶν τε οὐ πολλῶν καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβών,
 15 καὶ ἐπιδιαβάς τάφρον τινὰ καὶ μονωθεὶς μετ' ὀλίγων
 τῶν ἔννδιαβάντων ἀποδημήσκει αὐτός τε καὶ πέντε ἢ
 ἔξι τῶν μετ' αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ Συρακόσιοι 25
 εὐδὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἀρπάσαντες πέρων τοῦ
 ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλές, αὐτοὶ δὲ ἐπιόντος ἥδη καὶ
 20 τοῦ ἄλλου στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων ἀπεχώρουν.
 ἐν τούτῳ δὲ οἱ πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν τὸ πρῶτον 102
 καταφυγόντες ὡς ἐώρων ταῦτα γιγνόμενα, αὐτοὶ τε 30
 πάλιν ἀναθαρσήσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ
 σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ
 25 τὸν κύκλον τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἥγονοι δέ τοις
 αἰρήσειν. καὶ τὸ μὲν δεκάπλευρον προτείχισμα αὐτῶν 2
 αἰροῦσι καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον Νικίας 35
 διεκώλυσεν· ἔτυχε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθένειαν ὑπολε- 441
 λειμμένος· τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ἔνλα δῖσα πρὸ τοῦ
 30 τείχους ἦν καταβεβλημένα, ἐμπρῆσαι τοὺς ὑπηρέτας
 ἐκέλευσεν, ὡς ἔγνω ἀδυνάτους ἐσομένους ἐρημίᾳ ἀν-

δρῶν ἄλλω τρόπῳ περιγενέσθαι. | καὶ ξυνέβη οὕτως·³
οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακόσιοι διὰ τὸ πῦρ,
ἄλλα ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πόδες τε τὸν κύκλον
βοηθεία ἥδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιωξάντων
τοὺς ἐκεῖ ἐπανήσει, καὶ αἱ νῆσες ἅμα αὐτῶν ἐκ τῆς
Θάψου, ὡσπερ εἰρητο, κατέπλεον ἐς τὸν | μέγαν λιμένα.¹⁰
ἄ δρῶντες οἱ ἄνωθεν κατὰ τάχος ἀπῆσαν καὶ ἡ ξύμ-⁴
πασα στρατιὰ τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν πόλιν, νομί-
σαντες μὴ ἂν ἔτι ἀπὸ τῆς παρούσης σφίσι δυνάμεως
10 ἵκανοι γενέσθαι κωλύσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τει-
χισμόν.

| Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν¹⁰³
καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Συρα-
κοσίοις καὶ τοὺς μετὰ Λαμάχου καὶ αὐτοὶ ἐκομίσαντο.
15 καὶ παρόντος ἥδη σφίσι παντὸς τοῦ στρατεύματος,
καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπικολῶν
καὶ τοῦ | κρημνώδους ἀρξάμενοι ἀπετελχιζον μέχρι τῆς²⁰
θαλάσσης τελει διπλῷ τοὺς Συρακοσίους. τὰ δ' ἐπι-
τῆδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν.
20 ἥλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ξύμμαχοι τοῖς Ἀθη-
ναῖοις, οἵ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρση-
νίας νῆσες πεντηκόντεροι τρεῖς. καὶ τάλλα προυχώρει²⁵
αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας. καὶ γὰρ οἱ Συρακόσιοι πολέμῳ³
μὲν οὐκέτι ἐνδιμιζον ἀν περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ
25 ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὠφελία οὐδεμία ἦκε, τοὺς δὲ
λόγους ἐν τε σφίσιν αὐτοῖς ἐποιοῦντο ξυμβατικὸν⁴ καὶ
πρὸς τὸν Νικίαν· οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχου³⁰
τεθνεῶτος τὴν ἀρχήν. καὶ κύρωσις μὲν οὐδεμία ἐγή-
γνετο, οἷα δὲ εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων καὶ μᾶλλον
30 ἡ πολιορκουμένων, πολλὰ ἐλέγετο πόδες τε ἐκεῖνον καὶ
πλειστοῖς κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γάρ τινα καὶ ὄποιςταν

ὑπὸ τῶν | παρόντων κακῶν ἐσ ἀλλήλους εἶχον, καὶ 35
τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὃν αὐτοῖς ταῦτα ξυνέβη ἐπαυ- 442
σαν, ὡς ἡ δυστυχίᾳ ἡ προδοσίᾳ τῇ ἐκείνων βλαπτό-
μενοι, καὶ ἄλλους ἀνθείλοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλέα
5 καὶ Τελλίαν.

'Ἐν δὲ τούτῳ Γύλιππος δὲ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ 104
ἀπὸ | τῆς Κορίνθου νῆσος περὶ Λευκάδα ἥδη ἥσαν, βου- 5
λόμενοι ἐσ τὴν Σικελίαν διὰ τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς
αὐτοῖς αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δειναὶ καὶ πᾶσαι ἐπὶ τὸ
10 αὐτὸ ἐψευδομέναι ὡς ἥδη παντελῶς ἀποτετειχισμέναι αἱ
Συράκουσαί εἰσι, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐπίλατα οὐδε-
μίαν | εἶχεν δὲ Γύλιππος, τὴν δὲ Ἰταλίαν βουλόμενος 10
περιποιῆσαι, αὐτὸς μὲν καὶ Πυθὴν δὲ Κορίνθιος ναυσὶ¹⁵
δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν, δυοῖν δὲ Κορινθίαιν ὅτι τά-
χιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰόνιον ἐσ Τάραντα, οἱ δὲ
Κορίνθιοι πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο
καὶ Ἀμφρακιώτιδας τρεῖς προσπληρώσαντες ὑστερον 15
ἐμελλον πλεύσεσθαι. καὶ δὲ μὲν Γύλιππος ἐκ τοῦ Τά-
ραντος ἐσ τὴν Θουριῶν πρώτον πρεσβευτάμενος κατὰ
20 τὴν τοῦ πατρός ποτε πολιτείαν καὶ οὐ δυνάμενος αὐτοὺς
προσαγαγέσθαι, ἄρας παρέπλει τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀρ-
πασθεὶς ὑπ' ἀνέμου [κατὰ τὸν Τεριναῖον κόλπον], ὃς 20
ἐκπνεῖ ταῦτη μέγας κατὰ βορέαν ἐστηκώς, ἀποφέρεται
ἐσ τὸ πέλαγος, καὶ πάλιν χειμασθεὶς ἐσ τὰ μάλιστα τῷ
25 Τάραντι προσμίσγει· καὶ τὰς ναῦς δσαι ἐπόνησαν ὑπὸ²⁵
τοῦ χειμῶνος ἀνελκύσας ἐπεσκεύαξεν. δὲ Νικίας 3
πυθόμενος αὐτὸν προσπλέοντα ὑπερεῖδε τὸ πλῆθος 25
τῶν νεῶν, δπερ καὶ οἱ Θούριοι ἐπαθον, καὶ ληστι-
κῶτερον ἔδοξε παρεσκευασμένους πλεῖν καὶ οὐδεμίαν
30 φυλακὴν πω ἐποιεῖτο.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους 105

καὶ Λακεδαιμονίοι ἐς τὸ "Αργος ἐσέβαλον αὐτοῖς τε καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδήσαν. καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν, αἵπερ τὰς σπουδὰς φανερώτατα τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους 413 5 αὐτοῖς ἔλυσαν. πρότερον μὲν γὰρ ληστεῖαις ἐκ Πύ- 2 λου καὶ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἢ ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀποβαίνοντες μετά τε Ἀργείων καὶ Μαντινέων ξυνεπολέμουν, καὶ πολλάκις Ἀργείων κελευδοτῶν | δσον σχόντας μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς τὴν Λακω- 5 10 νικὴν καὶ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δηώσαντας ἀπελθεῖν οὐκ ἤθελον· τότε δὲ Πυθοδώρου καὶ Λαισποδίου καὶ Δημαράτου ἀρχόντων ἀποβάντες ἐς Ἐπιδαυρον τὴν Αιακῷαν καὶ Πρασιάς καὶ δσα ἄλλα ἐδήσαν τῆς γῆς, καὶ τοῖς | Λακεδαιμονίοις ἥδη εὐπροφάσιστον μᾶλλον 15 15 τὴν αἰτίαν ἐς τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι ἐποίησαν. ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ "Αργούς 3 ταῖς ναυσὶ καὶ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλειασίαν τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ ἀπέκτεινάν τινας, καὶ ἀπῆλθον ἐπ' οἶκου.

15

ΘΟΤΚΤΔΙΔΟΤ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Z.

20 Ὁ δὲ Γύλιππος καὶ δ Πυθὴν ἐκ τοῦ Τάραντος, ἐπεὶ ἐπεσκεύασαν τὰς ναῦς, παρέπλευσαν ἐς Λοκροὺς τοὺς Ἐπιζεφυρούς. καὶ πυνθανόμενοι σαφέστερον ἥδη δτι οὐ παντελῶς πω ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαι | εἰσιν, ἀλλ' ἔτι οἶν τε κατὰ τὰς Ἐπιπολὰς στρατιᾶ 20

ἀφικομένους ἐσελθεῖν, ἐβουλεύοντο εἰτ' ἐν δεξιᾷ λαβόντες τὴν Σικελίαν διακινδυνεύσωσιν ἐσπλεῦσαι, εἰτ' ἐν ἀριστερᾷ ἐς Ἰμέραν πρῶτον πλεύσαντες καὶ αὐτοὺς τε ἐκείνους καὶ στρατιὰν ἄλλην προσλαβόντες, οὓς ἀν 5 πελθωσι, κατὰ γῆν ἔλθωσιν. καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς ἐπὶ ²⁵ τῆς Ἰμέρας πλεῖν, ἄλλως τε καὶ τῶν Ἀττικῶν τεσσάρων νεῶν οὕπῳ παρουσῶν ἐν τῷ Ῥηγίῳ, ἃς δὲ Νικίας δμως, πυνθανόμενος αὐτοὺς ἐν Λοκροῖς εἶναι, ἀπέστειλεν. φθάσαντες δὲ τὴν φυλακὴν ταύτην περαιοῦνται διὰ τοῦ | πορθμοῦ, καὶ σχόντες Ῥηγίῳ καὶ Μεσσήνῃ ³⁰ ἀφικνουνται | ἐς Ἰμέραν. ἐκεῖ δὲ ὅντες τούς τε Ἰμεραίους ἔπεισαν ἔνυπολεμεῖν, καὶ αὐτούς τε ἔπεσθαι καὶ τοῖς ἐκ τῶν νεῶν τῶν σφετέρων ναύταις ὅσοι μὴ εἶχον δπλα παρασχεῖν (τὰς γὰρ ναῦς ἀνελκυσαν ἐν ⁴⁴⁴ Ἰμέρᾳ), καὶ τοὺς | Σελινουντίους πέμψαντες ἐκέλευον 5 ἀπαντᾶν στρατιᾶ ἐς τι χωρὸν. πέμψειν δέ τιν' αὐτοῖς ὑπέσχοντο στρατιὰν οὐ πολλὴν καὶ οἱ Γελῶι καὶ τῶν Σικελῶν τινες, οἵ πολὺ προθυμότερον προσχωρεῖν ἐτοῖμοι ἦσαν τοῦ τε Ἀρχωνίδου νεωστὶ τεθνηκότος, 20 ὃς τῶν ταύτης Σικελῶν | βασιλεύων τινῶν καὶ ὃν οὐκ ἀδύνατος τοῖς Ἀθηναίοις φύλος ἦν, καὶ τοῦ Γυλίππου ἐκ Λακεδαίμονος προθύμως δοκοῦντος ἦκειν. καὶ δὲ ¹⁰ μὲν Γύλιππος ἀναλαβὼν τῶν τε σφετέρων ναυτῶν καὶ ἐπιβατῶν τοὺς ὠπλισμένους ἐπτακοσίους μάλιστα, 25 Ἰμεραίους δὲ δπλίτας καὶ | ψιλοὺς ἔνυναμφοτέρους ¹⁵ χιλίους καὶ ἵπτεας ἐκατὸν καὶ Σελινουντίων τέ τινας ψιλοὺς καὶ ἵπτεας καὶ Γελῶν δλίγους, Σικελῶν τε ἐς χιλίους τοὺς πάντας, ἔχωρει πρὸς τὰς Συρακούσας. οἱ δὲ ἐκ τῆς Λευκάδος Κορίνθιοι ταῖς τε ἄλλαις ναυσὶν ²⁰ 30 ὡς εἶχον τάχους ἐβοήθουν | καὶ Γογγύλος, εἰς τῶν Κορινθίων ἀρχόντων, μιᾷ νηὶ τελευταῖος δρμηθεὶς

πρῶτος μὲν ἀφικνεῖται ἐς τὰς Συρακούσας, δλίγον δὲ πρὸ Γυλίππου· καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς περὶ ἀπαλλαγῆς ² τοῦ πολέμου μέλλοντας ἐκκλησιάσειν διεκάλυσέ τε καὶ παρεθάρσυνε, λέγων δὲ τῷ νῆσος | τε ἄλλαι ἔτι προσ- 25
5 πλέουσι καὶ Γύλιππος δὲ Κλεανδρόδον Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων ἀρχαν. καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι ἐπερρώ- 3
σθησάν τε καὶ τῷ Γυλίππῳ εὐθὺς παντροατιᾶς ὡς ἀπαντησόμενοι ἐξῆλθον· ἥδη γὰρ καὶ ἐγγὺς ὅντα ἥσθάνοντο αὐτόν. δὲ δὲ Ἰετᾶς τότε τεῖχος ἐν τῇ 10 | παρόδῳ τῶν Σικελῶν ἐλῶν καὶ ἔννταξάμενος ὡς ἐς ³⁰
μάχην ἀφικνεῖται ἐς τὰς Ἐπιπολάς· καὶ ἀναβὰς κατὰ ⁴
τὸν Εὐρύηλον, ἥπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον,
ἐχώρει μετὰ τῶν Συρακοσίων ἐπὶ τὸ τείχισμα τῶν
Ἀθηναίων. ἔτυχε δὲ κατὰ τοῦτο καιροῦ ἐλθὼν ἐν ⁴⁴⁵ 5
15 ἐπτὰ μὲν ἡ δοκτὸς σταδίων ἥδη ἐπετετέλεστο τοῖς Ἀθη-
ναῖοις ἐς τὸν μέγαν λιμένα διπλοῦν τεῖχος, πλὴν κατὰ
βραχὺ τι τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν· τοῦτο δ' ἔτι φοδό-
μουν. | τῷ δὲ ἄλλῳ τοῦ κύκλου πρὸς τὸν Τούργιλον ⁵
ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν λίθοι τε παραβεβλημένοι
20 τῷ πλέονι ἥδη ἥσαν καὶ ἔστιν ἀ καὶ ἡμερογα, τὰ δὲ
καὶ ἔξειργασμένα κατελείπετο. παρὰ τοσοῦτον μὲν
Συράκουσαι ἥλθον κινδύνου.

| Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι αἰφνιδίως τοῦ τε Γυλίππου καὶ ³
τῶν Συρακοσίων σφίσιν ἐπιόντων ἐθορυβήθησαν μὲν ¹⁰
25 τὸ πρῶτον, παρετάξαντο δέ. δὲ δὲ θέμενος τὰ δπλα
ἐγγὺς κήρυκα προσπέμπει αὐτοῖς λέγοντα, εἰ βούλονται
ἔξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας πέντε ἡμερῶν λαβόντες τὰ
σφέτερα αὐτῶν, ἐτοῖμος εἶναι σπένδεσθαι. οἱ δὲ ἐν ¹⁵
διλιγωρίᾳ τε ἐποιοῦντο καὶ οὐδὲν ἀποκρινάμενοι ἀπέ-
30 πεμψαν. καὶ μετὰ τοῦτο ἀντιπαρεσκευάζοντο ἀλλήλοις
ὡς ἐς μάχην. καὶ δὲ Γύλιππος δρῶν τοὺς Συρακο- ³

σίους ταρασσομένους καὶ οὐ δραδίως ξυντασσομένους,
ἐπανῆγε | τὸ στρατόπεδον ἐσ τὴν εὐρυχωρίαν μᾶλλον. 20
καὶ δὲ Νικίας οὐκ ἐπῆγε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἡσύχας
πρὸς τῷ ἑαυτοῦ τελχει. ὡς δὲ ἔγνω δὲ Γύλιππος οὐ
5 προσιόντας αὐτούς, ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν
ἄκραν τὴν Τεμενῖτιν καλουμένην καὶ αὐτοῦ ηὔλισαντο.
τῇ | δὲ ὑστεραὶ ἄγων τὴν μὲν πλείστην τῆς στρα- 25
τιᾶς παρέταξε πρὸς τὰ τελχη τῶν Ἀθηναίων, ὅπως
μὴ ἐπιβοηθοῖεν ἄλλοσε, μέρος δέ τι πέμψας πρὸς τὸ
10 φρούριον τὸ Λάβδαλον αἰρεῖ, καὶ δύσους ἔλαβεν ἐν
αὐτῷ πάντας ἀπέκτεινεν· ἦν δὲ οὐκ ἐπιφανὲς τοῖς
Ἀθηναίοις τὸ χωρίον. καὶ τριήρης τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ 30
ἀλισκεται τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἐφορ-
μοῦσα τῷ λιμένι.

15 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ 4
ξύμμαχοι διὰ τῶν Ἐπιπολῶν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀρξάμενοι 446
ἄνω πρὸς τὸ ἐγκάρσιον τεῖχος ἀπλοῦν, ὅπως οἱ Ἀθη-
ναῖοι, εἰ μὴ δύναιντο κωλῦσαι, μηκέτι οἷοι τε ὁσιν
ἀποτειχίσαι. καὶ οὖτε τε Ἀθηναῖοι ἀνεβεβήκεσαν ἥδη 2
20 | ἄνω τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ τεῖχος ἐπιτελέσαντες, καὶ δὲ 5
Γύλιππος (ἥν γάρ τι τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ τείχους
ἀσθενέσ) νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν ἐπῆει πρὸς
αὐτό. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι (ἔτυχον γὰρ ἔξω αὐλίξδεμενοι) 3
ώς ἥσθοντο, ἀντεπῆσαν· δὲ γνοὺς κατὰ τάχος
25 ἀπήγαγε τοὺς σφειτέρους πάλιν. ἐποικοδομήσαντες δὲ 10
αὐτὸ οἱ Ἀθηναῖοι ὑψηλότερον αὐτοὶ μὲν ταῦτη
ἐφύλασσον, τοὺς δὲ ἄλλους ξυμμάχους κατὰ τὸ
ἄλλο τείχισμα ἥδη διέταξαν ἥπερ ἔμελλον ἔκαστοι
φρουρεῖν.

30 Τῷ δὲ Νικίᾳ ἐδόκει τὸ Πλημύριον καλούμενον +
τειχίσαι· ἔστι δὲ ἄκρα ἀντιπέρας τῆς πόλεως, ἥπερ 15

προύχουσα τοῦ μεγάλου λιμένος τὸ στόμα στενὸν ποιεῖ, καὶ εἰ τειχισθεῖη, φάσων αὐτῷ ἐφαίνετο ἡ ἐσκομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων ἔσεσθαι· δι' ἐλάσσονος γὰρ πρὸς τῷ λιμένι τῷ τῶν Συρακοσίων ἐφορμήσειν σφᾶς, καὶ οὐχ ὕσπερ 5 νῦν | ἐκ μυχοῦ τοῦ λιμένος τὰς ἐπαναγωγὰς ποιήσε- 20 σθαι, ἢν τι ναυτικῷ πινῶνται. προσεῖχε τε ἥδη μᾶλλον τῷ κατὰ Θάλασσαν πολέμῳ, δρῶν τὰ ἐκ τῆς γῆς σφίσιν, ἐπειδὴ Γύλιππος ἦκεν, ἀνελπιστότερα ὅντα. διακομίσας οὖν στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς ἔξετελχε τοῖα 5 10 φρονδια· καὶ ἐν | αὐτοῖς τὰ τε σκεύη τὰ πλεῖστα ἔκειτο 25 καὶ τὰ πλοῖα ἥδη ἔκειται τὰ μεγάλα ὕδαις καὶ αἱ ταχεῖαι νῆες. ὅστε καὶ τῶν πληρωμάτων οὐχ ἤπιστα τότε ε πρῶτον κάκωσις ἐγένετο· τῷ τε γὰρ ὑδατι σπανίω χρώμενοι καὶ οὐκ ἐγγύθεν, καὶ ἐπὶ φρυγανισμὸν ἄμα δύστε 15 ἔξέλθοιεν οἱ ναῦται, ὑπὸ τῶν ἵππεων τῶν Συρακο- 30 σίων κρατούντων τῆς γῆς διεφθείροντο. τοίτον γὰρ μέρος τῶν ἵππεων τοῖς Συρακοσίοις διὰ τοὺς ἐν τῷ Πλημυρῷ, ἵνα μὴ κακουργήσοντες ἔξιοιεν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ Ὄλυμπιειῷ | πολλχνῃ ἐτετάχατο. ἐπινθάνετο δὲ ⁴⁴⁷₇

20 καὶ τὰς λοιπὰς τῶν Κορινθίων ναῦς προσπλεούσας δ Νικίας· καὶ πέμπει ἐς φυλακὴν αὐτῶν εἴκοσι ναῦς, αἷς εἰρητο περὶ τε Λοκροὺς καὶ Ρήγιον καὶ τὴν προσβολὴν τῆς Σικελίας ναυλοχεῖν αὐτάς.

'Ο δὲ Γύλιππος ἄμα μὲν ἐτελχεῖται τὸ διὰ τῶν Ἑπι- 5 πολῶν τείχος, τοῖς λίθοις χρώμενος οὓς οἱ Ἀθηναῖοι προπαρεβάλοντο σφίσιν, ἄμα δὲ παρέτασσεν ἔξάγων αἰεὶ πρὸ τοῦ τειχίσματος τοὺς Συρακοσίους καὶ τοὺς ἔνυμαχους· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀντιπαρετάσσοντο. ἐπειδὴ ¹⁰₂ δὲ ἔδοξε τῷ Γυλίππῳ καιρὸς εἶναι, ἡρχε τῆς ἐφόδου· 30 καὶ ἐν χερσὶ γενόμενοι ἐμάχοντο μεταξὺ τῶν τειχισμάτων, ἢ τῆς ἵππου τῶν Συρακοσίων οὐδεμία χρῆσις ἦν.

καὶ νικηθέντων τῶν Συρακοσίων καὶ τῶν ἔνυμάχων 3
 καὶ νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελομένων καὶ τῶν Ἀθη- 15
 ναίων τροπαιὸν στησάντων, δὲ Γύλιππος ἔνγκαλέσας
 τὸ στρατευμα ὡνκ ἐφη τὸ ἀμάρτημα ἐκείνων, ἀλλ' ἔαν-
 5 τοῦ γενέσθαι· τῆς γὰρ ἵππου καὶ τῶν ἀκοντιστῶν τὴν
 ὁφελίαν τῇ τάξει, ἐντὸς λαν τῶν τειχῶν ποιήσας,
 ἀφελέσθαι· νῦν | οὖν αὐθις ἐπάξειν. καὶ διανοεῖσθαι ²⁰
 οὗτος ἐκέλευεν αὐτοὺς ὡς τῇ μὲν παρασκευῇ οὐκ ἔλασ-
 σον ἔξοντας, τῇ δὲ γνώμῃ οὐκ ἀνεκτὸν ἐσδμενον, εἰ μὴ
 10 ἀξιώσουσι Πελοποννήσιοι τε ὄντες καὶ Λαριῆς Ἰώνων
 καὶ νησιωτῶν καὶ ἔνγκλύδων ἀνθρώπων κρατήσαντες
 ἐξελάσασθαι ἐκ τῆς | χώρας. καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ²⁵
 6 καιρὸς ἦν, αὐθις ἐπῆγεν αὐτοὺς. δὲ Νικλας καὶ
 οἱ Ἀθηναῖοι νομίζοντες, καὶ εἰ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν
 15 μάχης ἄρχειν, ἀναγκαῖον εἶναι σφίσι μὴ περιορᾶν
 παροικοδομούμενον τὸ τεῖχος (ἥδη γὰρ καὶ δύο οὐ
 παρεληλύθει τὴν τῶν Ἀθηναίων τοῦ | τελχους τελευτὴν ³⁰
 ἡ ἐκείνων τελχισις, καὶ εἰ παρέλθοι, ταῦτὸν ἥδη ἐπολει
 αὐτοῖς νικᾶν τε μαχομένοις διὰ παντὸς καὶ μηδὲ μάχε-
 20 σθαι), ἀντεπῆγαν οὖν τοῖς Συρακοσίοις. καὶ δὲ Γύ- ⁴⁴⁸
 2 λιππος τοὺς μὲν δπλίτας ἔξω τῶν τειχῶν μᾶλλον ἢ
 πρότερον προαγαγὼν ἔνυμισγεν αὐτοῖς, τοὺς δ' ἵππεας
 καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς ἐκ πλαγίου τάξας τῶν Ἀθηναίων
 κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν, ἢ τῶν τειχῶν | ἀμφοτέρων αἱ ⁵
 25 ἐργασίαι ἐληγον. καὶ προσβαλόντες οἱ ἵππης ἐν τῇ ³
 μάχῃ τῷ εὐωνύμῳ κέρας τῶν Ἀθηναίων, δύπερ καὶ
 αὐτοὺς ἦν, ἐτρεψαν· καὶ δι' αὐτὸν καὶ τὸ ἄλλο στρα-
 τευμα νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων κατηράχθη ἐς τὰ
 τειχίσματα. καὶ τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐφθασαν | προικο- ⁴
 30 δομήσαντες καὶ παρελθόντες τὴν τῶν Ἀθηναίων οἰκο-
 δομίαν, ὅπερ μηκέτι μῆτε αὐτοὶ κωλύεσθαι ὑπ' αὐτῶν,

ἐκείνους τε καὶ παντάπασιν ἀπεστερηκέναι, εἰ καὶ
ηρατοῖς, μὴ ἀν ἔτι σφᾶς ἀποτειχίσαι.

Μετὰ δὲ τοῦτο αἱ τε τῶν Κορινθίων νῆες καὶ Ἀγ-
πρακιωτῶν καὶ Λευκαδίων ἐσέπλευσαν αἱ ὑπόλοιποι 15
δώδεκα, λαθοῦσαι τὴν τῶν Ἀθηναίων φυλακήν (ἥρκε
δὲ αὐτῶν Ἐρασινίδης Κορίνθιος), καὶ ξυνετέχισαν τὸ
λοιπὸν τοῖς Συρακοσίοις [μέχρι] τοῦ ἐγκαρδίου τελεῖος.
καὶ δὲ Γύλιππος ἐσ τὴν ἄλλην Σικελίαν ἐπὶ στρατιάν 2
τε | φέρετο καὶ ναυτικὴν καὶ πεζικὴν ξυλλεξῖσθαι, καὶ τῶν 20
πόλεων ἀμα προσαξόμενος εἴ τις ἢ μὴ πρόθυμος ἦν
ἢ παντάπασιν ἔτι ἀφειστήκει τοῦ πολέμου. πρέσβεις 3
τε ἄλλοι τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐσ Λακεδαι-
μονα καὶ Κόρινθον ἀπεστάλησαν, δύως στρατιὰ ἔτι
περαιωθῆται τρόπῳ φέρετο ἐν δικάσιν ἢ πλοίοις ἢ ἄλλως 25
διπλωσοῦν προχωρῆται, ώς καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπιμετα-
πεμπομένων. οἵ τε Συρακοσίοι ναυτικὸν ἐπλήρουν καὶ 4
ἀνεπειρῶντο ώς καὶ τούτῳ ἐπιχειρήσοντες, καὶ ἐσ τάλλα
πολὺ ἐπερρωντο.

Ο δὲ Νικίας αἰσθόμενος τοῦτο καὶ δρῶν | καθ' 8
20 ἡμέραν ἐπιδιδοῦσαν τὴν τε τῶν πολευτῶν ἴσχὺν καὶ
τὴν σφετέραν ἀπορίαν, ἐπειπε καὶ αὐτὸς ἐσ τὰς Ἀθηνας
ἀγγέλλων πολλάκις μὲν καὶ ἄλλοτε καθ' ἔκαστα τῶν
γιγνομένων, μάλιστα δὲ καὶ τότε, νομίζων ἐν | δεινοῖς 449
τε εἶναι καὶ, εἰ μὴ ώς τάχιστα ἢ σφᾶς μεταπέμψουσιν
25 ἢ ἄλλους μὴ διλγούς ἀποστελοῦσιν, οὐδεμίαν εἶναι
σωτηρίαν. φοβούμενος δὲ μὴ οἱ πεμπόμενοι ἢ κατὰ 2
τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν ἢ καὶ μηδημῆς ἐλλιπεῖς γενόμενοι 5
ἢ τῷ δχλῷ πρὸς χάριν τι λέγοντες οὐ τὰ ὄντα ἀπαγ-
γείλωσιν, ἔγραψεν ἐπιστολὴν, νομίζων οὕτως ἀν μά-
30 λιστα τὴν αὐτοῦ γνώμην μηδὲν ἐν τῷ ἀγγέλῳ ἀφα-
νισθεῖσαν μαθόντας τοὺς Ἀθηναίους βουλεύσασθαι

περὶ τῆς ἀληθείας. καὶ οἱ μὲν ὥχοντο φέροντες ὡς 3
| ἐπέστειλε τὰ γράμματα καὶ δσα ἔδει αὐτοὺς εἰπεῖν· 10
ὅ δὲ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον διὰ φυλακῆς μᾶλλον ἤδη
ἔχων ἢ δι' ἑκουσίων κινδύνων ἐπεμέλετο.

5 Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει τελευτῶντι καὶ Εὐετίων 9
στρατηγὸς Ἀθηναίων μετὰ Περδίκκου στρατεύσας ἐπ'
Ἀμφίπολιν Θρᾳξὶ πολλοῖς τὴν μὲν πόλιν οὐχ εἶλεν, 15
ἔσ δὲ τὸν Στρυμόνα περικομίσας τριήρεις ἐκ τοῦ ποτα-
μοῦ ἐπολιόρκει δρμώμενος ἐξ Ἰμεραίου. καὶ τὸ θέρος
10 ἐτελεύτα τοῦτο.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἤκουντες ἔσ τὰς 10
Ἀθηναῖς οἱ παρὰ τοῦ Νικίου δσα τε ἀπὸ γλώσσης
εἴρητο | αὐτοῖς εἶπον καὶ εἴ τις τι ἐπηρώτα ἀπενδρ- 20
νοντο καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδοσαν. ὁ δὲ γραμματεὺς
15 τῆς πόλεως παρελθὼν ἀνέγνω τοῖς Ἀθηναῖοις δη-
λοῦσαν τοιάδε.

„Τὰ μὲν πρότερον πραχθέντα, ὡ Ἀθηναῖοι, ἐν 11
ἄλλαις πολλαῖς ἐπιστολαῖς ἴστε· νῦν δὲ καιρὸς οὐχ
ἵστον μαθόντας ὑμᾶς ἐν ὦ ἐσμὲν βούλευσασθαι. ιρα- 25
20 τησάντων γὰρ ἡμῖν μάχαις ταῖς πλεοσὶ Συρακοσίους
ἐφ' οὓς ἐπέμφθημεν καὶ τὰ τελχη οἰκοδομησαμένων
ἐν οἰσπεψ νῦν ἐσμέν, ἥλθε Γύλιππος Λακεδαιμόνιος
στρατιὰν ἔχων ἐκ τε Πελοποννήσου καὶ ἀπὸ τῶν ἐν
Σικελίᾳ πόλεων | ἔστιν ὅν. καὶ μάχη τῇ μὲν πρώτῃ 30
25 νικᾶται υφ' ἡμῶν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἵππεῦσι τε πολλοῖς
καὶ ἀκοντισταῖς βιασθέντες ἀνεχωρησαμεν ἔσ τὰ τελχη. 450
νῦν οὖν ἡμεῖς μὲν παυσάμενοι τοῦ περιτειχισμοῦ διὰ 3
πλῆθος τῶν ἐναντίων ἡσυχάζομεν (οὐδὲ γὰρ ἔυμπάσῃ
τῇ στρατιᾷ δυναίμεθ' ἀν χρήσασθαι ἀπανηλωκυίας τῆς
30 φυλακῆς τῶν | τειχῶν μέρος τι τοῦ ὀπλιτικοῦ), οἱ δὲ 5
παρωκοδιμήκασιν ἡμῖν τεῖχος ἀπλοῦν, ὥστε μὴ εἶναι

ἔτι περιτειχίσαι αὐτούς, ην μή τις τὸ παρατείχισμα
 τοῦτο πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν ἐλη. ἔνυμβέβηκέ τε ⁴
 πολιορκεῖν δοκοῦντας ἡμᾶς ἄλλους αὐτοὺς μᾶλλον,
 ὅσα γε κατὰ γῆν, τοῦτο | πάσχειν· οὐδὲ γὰρ τῆς χώρας ¹⁰
 5 ἐπὶ πολὺ διὰ τοὺς ἱππέας ἔξερχομεθα. πεπόμφασι δὲ ¹²
 καὶ ἐς Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ' ἄλλην στρατιάν,
 καὶ ἐς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις Γύλιππος οἰχεται, τὰς
 μὲν καὶ πείσων ἔνυμπολεμεῖν ὅσαι νῦν ἡσυχάζουσιν,
 ἀπὸ δὲ τῶν ἔτι καὶ στρατιὰν πεξῆν καὶ ναυτικοῦ παρα- ¹⁵
 10 σκευήν, ἥν δύνηται, ἄξων. διανοοῦνται γάρ, ώς ἐγὼ ²
 πυνθάνομαι, τῷ τε πεζῷ ἀμα τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾶν
 καὶ ταῖς ναυσὶ κατὰ θάλασσαν. καὶ δεινὸν μηδενὶ ⁸
 ὑμῶν δόξῃ εἶναι ὅτι καὶ κατὰ θάλασσαν. τὸ γάρ
 ναυτικὸν ἡμῶν, ἥπερ κάκεῖνοι πυνθάνονται, τὸ μὲν ²⁰
 15 πρῶτον ἥκμαζε καὶ τῶν νεῶν τῇ ἔηρότητι καὶ τῶν
 πληρωμάτων τῇ σωτηρίᾳ· νῦν δὲ αἱ τε νῆσοι διάβροχοι,
 τοσοῦτον χρόνον ἥδη θαλασσεύουσαι, καὶ τὰ πληρώ-
 ματα ἔφθασται. τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνελ- ⁴
 πύσαντας διαψύξαι διὰ τὸ ἀντιπάλους καὶ τῇ | πλήθει ²⁵
 20 καὶ ἔτι πλείους τὰς τῶν πολεμίων οὕσας αἱεὶ προσ-
 δοκίαν παρέχειν ώς ἐπιπλεύσονται. φανεροὶ δέ εἰσιν ⁵
 ἀναπειρώμεναι, καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπ' ἐκείνοις καὶ
 ἀποξηρᾶναι τὰς σφετέρας μᾶλλον ἔξουσία· οὐ γὰρ
 ἔφορμούσιν ἄλλοις. ἡμῖν δ' ἐκ πολλῆς ἀν περιουσίας ¹³
 25 νεῶν | μόλις τοῦτο ὑπῆρχε καὶ μὴ ἀναγκαῖομένοις, ³⁰
 ὥσπερ νῦν, πάσαις φυλάσσειν. εἰ γὰρ ἀφαιρήσομέν
 τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, τὰ ἐπιτήδεια οὐχ ἔξομεν,
 παρὰ τὴν ἐκείνων πόλιν χαλεπῶς καὶ νῦν ἐσκομιζό-
 μενοι. τὰ δὲ | πληρώματα διὰ τόδε ἔφθάρη τε ἡμῖν ⁴⁵¹
 30 καὶ ἔτι νῦν φθείρεται, τῶν ναυτῶν [τῶν] μὲν διὰ
 φρυγανισμὸν καὶ ἀρταγῆν καὶ ὑδρείαν μακρὰν ὑπὸ

τῶν ἵππεων ἀπολλυμένων· οἱ δὲ θεράποντες, ἐπειδὴ
ἔσ ἀντίπαλα καθεστήκαμεν, αὐτομολοῦσι, καὶ οἱ ξένοι 5
οἱ μὲν ἀναγκαστοὶ ἐθράντες εὐθὺς κατὰ τὰς πόλεις
ἀποχωροῦσιν, οἱ δὲ ὑπὸ μεγάλου μισθοῦ τὸ πρῶτον
5 ἐπαρθέντες καὶ οἰδμενοι χρηματεῖσθαι μᾶλλον ἢ μαχεῖ-
σθαι, ἐπειδὴ παρὰ γνώμην ναυτικὸν τε δὴ καὶ τάλλα
ἀπὸ τῶν πολεμίων | ἀνθεστῶτα δρῶσιν, οἱ μὲν ἐπ' 10
αὐτομολίας προφάσει ἀπέρχονται, οἱ δὲ ὡς ἔκαστοι
δύνανται (πολλὴ δ' ἡ Σικελία), εἰσὶ δ' οἱ καὶ αὐτοῦ
10 ἐμπορευόμενοι ἀνδράποδα Τικαρικὰ ἀντεμβιβάσαι ὑπὲρ
σφῶν πείσαντες τοὺς τριηράρχους τὴν ἀκρίβειαν τοῦ
ναυτικοῦ ἀφῆσηνται. | ἐπισταμένοις δ' ὑμῖν γράφω δτι 14
15 βραχεῖα ἀκμὴ πληρώματος καὶ δλγοι τῶν ναυτῶν οἱ
ἔξιορμῶντές τε ναῦν καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν.
15 τούτων δὲ πάντων ἀπορώτατον τό τε μὴ οἶδιν τε εἶναι 2
ταῦτα ἔμοι κωλῦσαι τῷ στρατηγῷ (χαλεπαὶ γὰρ αἱ
ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι) | καὶ δτι οὐδ' δπόθεν ἐπιπληρω- 20
σόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν, ὃ τοῖς πολεμίοις πολλαχόθεν
ὑπάρχει, ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ᾧν ἔχοντες ἥλθομεν τά τε
20 δύντα καὶ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι· αἱ γὰρ νῦν οὖσαι
πόλεις ξύμμαχοι ἀδύνατοι, Νάξος καὶ Κατάνη. εἰ δὲ 3
προσγενήσεται ἐν ἔτι τοῖς πολεμίοις, ὅστε τὰ τρέφοντα 25
ἡμᾶς χωρία τῆς Ἰταλίας, δρῶντα ἐν ᾧ τε ἐσμὲν καὶ
ἥμῶν μὴ ἐπιβοηθούντων, πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι,
25 διαπεπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεὶ ἐκπολιορκηθέντων
ἥμῶν [δ πόλεμος].

,Τούτων ἐγὼ ήδιω μὲν ἂν εἶχον ὑμῖν ἔτερα ἐπι- 4
|στέλλειν, οὐ μέντοι χρησιμώτερά γε, εἰ δεῖ σαφῶς 30
εἰδότας τὰ ἐνθάδε βουλεύσασθαι. καὶ ἂμα τὰς φύσεις
30 ἐπιστάμενος ὑμῶν, βουλομένων μὲν τὰ ἥδιστα ἀκούειν,
|αἰτιωμένων δὲ ὕστερον, ἦν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ 452

δμοῖον ἐκβῆ, ἀσφαλέστερον ἡγησάμην τὸ ἀληθὲς δηλῶσαι. καὶ νῦν ὡς ἐφ' ἂ μὲν ἥλθομεν τὸ πρῶτον καὶ 15 τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων ὑμῖν μὴ μεμπτῶν γεγενημένων, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε· ἐπειδὴ δὲ ἡ 5 5 Σικελία τε ἅπασα ἔνυνταται καὶ ἐκ Πελοποννήσου ἄλλη στρατιὰ προσδόκιμος αὐτοῖς, βουλεύσασθε ἥδη ὡς τῶν γ' ἐνθάδε μηδὲ τοῖς παροῦσιν ἀνταρκούντων, ἀλλ' ἡ τούτους μεταπέμπειν δέον ἡ ἄλλην στρατιὰν μὴ ἐλάσσω ἐπιπέμπειν καὶ πεξῆν καὶ ναυτικήν, καὶ 10 10 χρήματα μὴ δλίγα, ἐμοὶ δὲ διάδοχόν τινα, ὡς ἀδύνατός εἰμι διὰ νόσου νεφρῶτιν παραμένειν. ἀξιῶ δ' ὑμῶν 2 2 ξυγγνώμης τυγχάνειν· καὶ γὰρ δτ' ἔρρωμην πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμᾶς εὗ ἐποίησα. ὅ τι δὲ μέλλετε, ἅμα τῷ ἥρι εὔθυνς καὶ | μὴ ἐσ ἀναβολὰς πράσσετε, ὡς τῶν 15 15 πολεμίων τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ δι' δλίγου ποριουμένων, τὰ δ' ἐκ Πελοποννήσου σχολαίτερον μέν, δμως δ', ἢν μὴ προσέχητε τὴν γνώμην, τὰ μὲν λήσουσιν ὑμᾶς, ὁσπερ καὶ πρότερον, τὰ δὲ φθῆσονται.“

Ἔτη μὲν τοῦ Νικίου ἐπιστολὴ τοσαῦτα ἐδήλων. οἱ 16 20 δὲ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες αὐτῆς τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' αὐτῷ, ἐως ἂν ἐτεροὶ ἔνυνάρχοντες αἰρεθέντες ἀφίκωνται, τῶν αὐτοῦ ἐκεῖ δύο προσελλοντο, Μένανδρον καὶ Εὐθύδημον, ὅπως μὴ μόνος ἐν ἀσθενείᾳ ταλαιπωροίη· στρατιὰν δὲ ἄλλην 25 ἐψηφίσαντο πέμπειν καὶ ναυτικὴν καὶ πεξικὴν Ἀθηναῖων τε ἐκ καταλόγου καὶ τῶν ἔνυμάχων. καὶ ἔνυνάρχοντας αὐτῷ εἴλοντο Δημοσθένη τε τὸν Ἀλκισθένους καὶ Εὐρυμέδοντα τὸν Θουκλέους. καὶ τὸν 2 2 μὲν Εὐρυμέδοντα εὔθυνς περὶ ἥλίου | τροπὰς τὰς χειμε- 30 ρινὰς ἀποπέμπουσιν ἐσ τὴν Σικελίαν μετὰ δέκα νεῶν, ἄγοντα εἶκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ἅμα

ἀγγελοῦντα τοῖς ἑκεῖ ὅτι ἥξει βοήθεια καὶ ἐπιμέλεια
αὐτῶν ἔσται. δὸς δὲ Λημοσθένης ὑπομένων παρεσκευά-¹⁷₁₅₃
ζετο τὸν ἐκπλουν ὡς ἀμα τῷ ἥρι ποιησόμενος, στρα-
τιάν τε ἐπαγγέλλων ἐς τοὺς ἔνυμάχους καὶ χρήματα
5 αὐτόθεν καὶ ναῦς καὶ ὀπλίτας ἐτοιμάζων. πέμπουσι 2
δὲ καὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἀθηναῖοι εἶκοσι
ναῦς, | δπως φυλάσσοιεν μηδένα ἀπὸ Κορίνθου καὶ 5
τῆς Πελοποννήσου ἐς τὴν Σικελίαν περαιοῦσθαι. οἱ 3
γὰρ Κορίνθιοι, ὡς αὐτοῖς οἱ πρέσβεις ἦκον καὶ τὰ ἐν
10 τῇ Σικελίᾳ βελτίω ἥγγελλον, νομίσαντες οὐκ ἄκαρδον
καὶ τὴν προτέραν πέμψιν τῶν νεῶν ποιήσασθαι,
πολλῷ μᾶλλον | ἐπέρρωντο, καὶ ἐν δλκάδι παρεσκευά-¹⁰
ζοντο αὐτοῖς τε ἀποστελοῦντες ὀπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν
καὶ ἐκ τῆς ἀλλης Πελοποννήσου οἱ Λακεδαιμόνιοι
15 τῷ αὐτῷ τρόπῳ πέμψουτες. ναῦς τε οἱ Κορίνθιοι 1
πέντε καὶ εἴκοσι ἐπλήρουν, δπως ναυμαχίας τε ἀπο-
πειράσωσι πρὸς τὴν ἐν τῇ | Ναυπάκτῳ φυλακήν, καὶ 15
τὰς δλκάδας αὐτῶν ἥσσον οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ Ἀθη-
ναῖοι πωλύοιεν ἀπαρέειν, πρὸς τὴν σφετέραν ἀντίταξιν
20 τῶν τριήρων τὴν φυλακὴν ποιούμενοι.

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν 18
| οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὥσπερ τε προυδέδοκτο αὐτοῖς καὶ 20
τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ
ἐπυνθάνοντο τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐς
25 τὴν Σικελίαν, δπως δὴ ἐσβολῆς γενομένης διακωλυθῆ.
καὶ δὸς Ἀλκιβιάδης προσκείμενος ἐδίδασκε τὴν Δειπέ-
λειαν τειχίζειν καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν πόλεμον. μάλιστα ²⁵
δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγεγένητο τις ὁώμη, διότι τοὺς
Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλεμον ἔχοντας,
30 πρὸς τε σφᾶς καὶ Σικελιώτας, εὐκαθαιρετώρους ἐσε-
σθαι, καὶ δτι τὰς σπονδὰς προτέρους λελυκέναι ἥγοῦντο

αὐτούς· ἐν | γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ 30
 παρανόμημα μᾶλλον γενέσθαι, ὅτι τε ἐς Πλάταιαν ἥλ-
 θον Θηβαῖοι ἐν σπουδαῖς καὶ, εἰρημένον ἐν ταῖς πρό-
 τεον ξυνθήκαις διπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἣν δίκαιας ἐθέλωσι
 5 διδόναι, αὐτοὶ οὐχ | υπήκοονον ἐς δίκαιας προκαλούμενων 454
 τῶν Ἀθηναίων. καὶ διὰ τοῦτο εἰκότις δυστυχεῖν τε
 ἐνόμιζον καὶ ἐνεθυμοῦντο τὴν τε περὶ Πύλου ξυμ-
 φορὰν καὶ εἴ τις ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ 8
 οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς τριάκοντα | ναυσὶν ἐξ Ἀργους δρομώ-
 10 μενοι Ἐπιδαύρου τέ τι καὶ Πρασιῶν καὶ ἄλλα ἐδή-
 σαν καὶ ἐκ Πύλου ἀμα ἐληστεύοντο, καὶ δσάκις
 περὶ του διαφορὰὶ γένοιντο τῶν κατὰ τὰς σπουδὰς
 ἀμφισβητούμενων, ἐς δίκαιας προκαλούμενων τῶν Λακε-
 δαιμονίων οὐκ ἥθελον ἐπιτρέπειν, τότε δὴ οἱ Λακε- 10
 15 δαιμονοὶ νομίσαντες τὸ παρανόμημα, ὅπερ καὶ σφίσι
 πρότερον ἡμάρτητο, αὐθὶς ἐς τοὺς Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ
 περιεστάναι, πρόθυμοι ἥσαν ἐς τὸν πόλεμον. καὶ ἐν 4
 τῷ χειμῶνι τούτῳ σιδηρόν τε περιήγγελλον κατὰ τοὺς
 ξυμμάχους καὶ τὰ ἄλλα ἐργαλεῖα ἥτοι μάχον ἐς τὸν
 20 ἐπιτειχισμόν. καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ ἀμα ὡς ἀπο- 15
 πέμψοντες ἐν ταῖς δικασίν ἐπικονόμοιν αὐτοὶ τε ἐπό-
 ριξον καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους προσηνάγκαξον.
 καὶ δὲ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ δύρδον καὶ δέκατον ἔτος
 τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε δὲ Θουκυδίδης ξυνέργαψεν. 25
 25 | Τοῦ δὲ ἐπιγιγνομένου ἥρος εὐθὺς ἀρχομένου πρώ- 20
 τατα δὴ οἱ Λακεδαιμονοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐς τὴν
 Ἀττικὴν ἐσέβαλον· ἥγειτο δὲ Ἀγις δὲ Ἀρχιδάμου, Λακε-
 δαιμονίων βασιλεύς. καὶ πρῶτον μὲν τῆς χώρας τὰ
 περὶ τὸ πεδίον ἐδήσαν, ἐπειτα Δεκέλειαν ἐτέλχιξον,
 30 κατὰ | πόλεις διελόμενοι τὸ ἔργον. ἀπέχει δὲ ἡ Δεκέ- 25
 λεια σταδίους μάλιστα τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως εἴκοσι

καὶ ἐκατόν, παραπλήσιον δὲ [οὐ πολλῷ πλέον] καὶ
ἀπὸ τῆς Βοιωτίας. ἐπὶ δὲ τῷ πεδίῳ καὶ τῆς χώρας
τοῖς κρατίστοις [ἐς τὸ κακουργεῖν] φοιδομεῖτο τὸ
τεῖχος, ἐπιφανὲς μέχρι τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως. 5
καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ἔνμ-
μαχοι ἐτείχιζον· οἱ δὲ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἀπέστελλον
περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον | ταῖς δλιάσι τοὺς δπλίτας 455
ἐς τὴν Σικελίαν, Λακεδαιμόνιοι μὲν τῶν τε Εἰλώτων
ἐπιλεξάμενοι τοὺς βελτίστους καὶ τῶν νεοδαμώδων,
10 ἔνναμφοτέρων ἔξακοσίους δπλίτας καὶ Ἐπικριτὸν Σπαρ-
τιάτην ἄρχοντα, Βοιωτοὶ δὲ | τριακοσίους δπλίτας, ὡν δ
ἡρχον Ξένων τε καὶ Νίκων Θηβαῖοι καὶ Ἡγῆσανδρος
Θεσπιεύς. οὗτοι μὲν οὖν ἐν τοῖς πρῶτοι δρμήσαντες 4
ἀπὸ τοῦ Ταινάρου τῆς Λακωνικῆς ἐς τὸ πέλαγος ἀφε-
15 σαν· μετὰ δὲ τούτους Κορινθίοι οὐ πολλῷ ὕστερον
πεντακοσίους δπλίτας, τοὺς μὲν | ἔξ αὐτῆς Κορινθου, 10
τοὺς δὲ προσμισθωσάμενοι Ἀριάδων, [καὶ] ἄρχοντα
Ἀλεξαρχον Κορινθίον προστάξαντες ἀπέπεμψαν. ἀπέ-
στειλαν δὲ καὶ Σικυώνιοι διακοσίους δπλίτας δμοῦ τοῖς
20 Κορινθίοις, ὡν ἥρχε Σαργεὺς Σικυώνιος. αἱ δὲ πέντε 5
καὶ εἴκοσι υῆς τῶν Κορινθίων αἱ | τοῦ χειμῶνος πληρω-
15 θεῖσαι ἀνθρώπουν ταῖς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ εἴκοσι Ἀττι-
καῖς, ἔωσπερ αὐτοῖς οἱ δπλίται ταῖς δλιάσιν ἀπὸ τῆς
Πελοποννήσου ἀπῆραν· οὐπερ ἔνεκα καὶ τὸ πρῶτον
25 ἐπληρώθησαν, δπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς δλιάδας
μᾶλλον ἦ πρὸς τὰς τριήρεις τὸν νοῦν ἔχωσιν. 20

'Ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀμα Δεκελείας τῷ 20
τειχισμῷ καὶ τοῦ ἥρος εὐθὺς ἀρχομένου περὶ τε Πελο-
πόννησον ναῦς τριάκοντα ἔστειλαν καὶ Χαρικλέα τὸν
30 Ἀπολλοδώρου ἄρχοντα, ὃ εἴρητο καὶ ἐς Ἀργος ἀφι-
κομένῳ κατὰ τὸ ἔνμμαχικὸν παρακαλεῖν Ἀργείων [τε] 25

δπλίταις ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τὸν Δημοσθένη ἐς τὴν 2
 Σικελίαν, ὥσπερ ἔμελλον, ἀπέστελλον ἔξηκοντα μὲν
 ναυσὶν Ἀθηναίων καὶ πέντε Χίαις, δπλίταις δὲ ἐκ
 παταλόγου Ἀθηναίων διακοσίοις καὶ χιλίοις, καὶ νησιω- 30
 5 τῶν | ὅσοις ἐκασταχόθεν οἵον τ' ἦν πλείστοις χοη̄
 σασθαι, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἔνυμάχων τῶν ὑπηκόων, εἰ
 ποθέν τι εἶχον ἐπιτήδειον ἐς τὸν πόλεμον, ἔνυμπορίσαν-
 τες. εἴρητο δ' αὐτῷ πρῶτον μετὰ τοῦ Χαρικλέους ἄμα
 περιπλέοντα ἔνστροατεύεσθαι περὶ τὴν Λακωνικήν. καὶ 3
 10 δ μὲν | Δημοσθένης ἐς τὴν Αἴγιναν προσπλεύσας τοῦ 456
 στρατεύματός τε εἰ τι ὑπελέλειπτο περιέμενε καὶ τὸν
 Χαρικλέα τοὺς Ἀργείους παραλαβεῖν.

'Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου 21
 | τοῦ ἡρος καὶ δ Γύλιππος ἦκεν ἐς τὰς Συρακούσας, 5
 15 ἄγων ἀπὸ τῶν πόλεων ὃν ἔπεισε στρατιὰν ὅσην ἐκαστα-
 χόθεν πλείστην ἐδύνατο. καὶ ἔνυμαλέσας τοὺς Συρακο- 2
 σίους ἔφη χρῆναι πληροῦν ναῦς ὡς δύνανται πλείστας
 καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν λαμβάνειν· ἐλπίζειν γὰρ | ἀπ' 10
 αὐτοῦ τι ἔργον ἄξιον τοῦ κινδύνου ἐς τὸν πόλεμον
 20 πατεργάσεσθαι. ἔννανεπειθε δὲ καὶ δ Ἐρμοκράτης οὐχ 3
 ἤκιστα [τοῦ] ταῖς ναυσὶ μὴ ἀθυμεῖν ἐπιχειρῆσαι πρὸς
 τοὺς Ἀθηναίους, λέγων οὐδὲ ἐκείνους πάτριον τὴν
 ἔμπειρίαν οὐδὲ ἀλδιον τῆς θαλάσσης ἔχειν, ἀλλ' ἡπει-
 ρώτας μᾶλλον τῶν Συρακοσίων ὅντας καὶ ἀναγκασθέν- 15
 25 τας ὑπὸ Μήδων ναυτικοὺς γενέσθαι. καὶ πρὸς ἀνδρας
 τολμηρούς, οἷους καὶ Ἀθηναίους, τοὺς ἀντιτολμῶντας
 χαλεπωτάτους αὐτοῖς φαίνεσθαι· ὡς γὰρ ἐκεῖνοι τοὺς
 πέλας, οὐ δυνάμει ἔστιν ὅτε προσύχοντες, τῷ δὲ
 θράσει ἐπιχειροῦντες, καταφοβοῦσι, καὶ σφᾶς ἀν 20
 30 τὸ αὐτὸ δμοῖς τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν. καὶ Συρα- 4
 κοσίους εὖ εἰδέναι ἔφη τῷ τολμῆσαι ἀπροσδοκήτως

πρὸς τὸ Ἀθηναῖον ναυτικὸν ἀντιστῆναι πλέον τι, διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων αὐτῶν, περιεσομένους ἢ Ἀθηναῖος τῇ | ἐπιστήμῃ τὴν Συρακοσίων ἀπειολαν 25 βλαφοντας· λέναι οὖν ἐς τὴν πεῖραν τοῦ ναυτικοῦ 5 καὶ μὴ ἀποκνεῖν. καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, τοῦ τε 5 Γύλιππον καὶ τοῦ Ἐρμοκράτους καὶ εἰς τους ἄλλους πειθόντων, ὥρμηντό τε ἐς τὴν ναυμαχίαν καὶ τὰς ναῦς 22 ἐπλήρουν. διὸ δὲ Γύλιππος, ἐπειδὴ παρεσκεύαστο τὸ 30 ναυτικόν, ἀγαγὼν ὑπὸ νύκτα πᾶσαν τὴν στρατιὰν 10 τὴν πεξῆν αὐτὸς μὲν τοῖς ἐν τῷ Πλημυρῷ τελέσι κατὰ γῆν ἔμελλε προσβαλεῖν, αἱ δὲ τριήρεις τῶν Συρακοσίων ἄμα καὶ ἀπὸ ξυνθήματος πέντε μὲν καὶ τριά- 457 ποντα ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπέπλεον, αἱ δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἐκ τοῦ ἐλάσσονος, οὗ ἦν καὶ τὸ 15 νεώριον αὐτοῖς, [καὶ] περιέπλεον, βουλόμενοι πρὸς τὰς ἐντὸς προσμεῖξαι καὶ ἄμα ἐπιπλεῖν τῷ | Πλημυρῷ, 5 διποιεῖς οἱ Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν θορυβῶνται. οἱ δὲ 2 Ἀθηναῖοι διὰ τάχους ἀντιπληρώσαντες ἔξηκοντα ναῦς ταῖς μὲν πέντε καὶ εἴκοσι πρὸς τὰς πέντε καὶ τριά- 20 κοντα τῶν Συρακοσίων τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ἐναυμάχουν, ταῖς δὲ ἐπιλοίποις ἀπήντων ἐπὶ | τὰς ἐκ 10 τοῦ νεωρίου περιπλεούσας. καὶ εὐθὺς πρὸ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου λιμένος ἐναυμάχουν, καὶ ἀντεῖχον ἀλλήλοις ἐπὶ πολὺ, οἱ μὲν βιάσασθαι βουλόμενοι 25 τὸν ἔσπλουν, οἱ δὲ κωλύειν. ἐν τούτῳ δὲ διὸ Γύλιππος, τῶν ἐν τῷ Πλημυρῷ Ἀθηναῖον πρὸς τὴν | θά- 15 λασσαν ἐπικαταβάντων καὶ τῇ ναυμαχίᾳ τὴν γνώμην προσεχόντων, φθάνει προσπεσὼν ἄμα τῇ ἐώ αἰφνιδίως τοῖς τελέσι, καὶ αἰρεῖ τὸ μέγιστον πρῶτον, ἐπειτα 30 δὲ καὶ τὰ ἐλάσσω δύο, οὐχ ὑπομεινάντων τῶν φυλάκων, ως εἶδον τὸ μέγιστον ὁρίσας ληφθέν. | καὶ 20

ἐκ μὲν τοῦ πρώτου ἀλόντος χαλεπῶς οἱ ἄνθρωποι, δσοι καὶ ἐς τὰ πλοῖα καὶ ὀλκάδα τινὰ κατέφυγον, ἔξεκομίζοντο ἐς τὸ στρατόπεδον· τῶν γὰρ Συρακοσίων ταῖς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυσὶ κρατούντων τῇ ναυ-
5 μαχίᾳ ὑπὸ τριήρους μιᾶς καὶ εὖ πλεούσης ἐπειδιώ-
κοντο· ἐπειδὴ δὲ τὰ δύο τειχίσματα ἥλσκετο, ἐν 25 τούτῳ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐτύγχανον ἥδη νικώμενοι, καὶ οἱ ἔξ αὐτῶν φεύγοντες ὅπον παρέπλευσαν. αἱ γὰρ 3
τῶν Συρακοσίων αἱ πρὸ τοῦ στόματος νῆες ναυμα-
10 χοῦσαι βιασάμεναι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς οὐδενὶ³⁰
κόσμῳ ἐσέπλεον καὶ ταραχθεῖσαι περὶ ἀλλήλας παρέ-
δοσαν τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις. ταύτας τε γὰρ
ἔτρεψαν καὶ ὑφ' ᾧν τὸ πρῶτον ἐνικῶντο ἐν τῷ
λιμένι. καὶ ἔνδεκα μὲν ναῦς τῶν Συρακοσίων κατε-
15 δυσαν καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀπέκτειναν,
πλὴν δοσον ἐκ τριῶν νεῶν, οὓς ἐξώρησαν· | τῶν δὲ 458
σφετέρων τρεῖς νῆες διεφθάρησαν. τὰ δὲ ναυάγια
ἀνελκύσαντες τῶν Συρακοσίων καὶ τροπαῖον ἐν τῷ
νησιδίῳ στήσαντες τῷ πρὸ τοῦ Πλημυρόου, ἀνεχώ-
20 ρησαν ἐς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον.

|Οἱ δὲ Συρακόσιοι κατὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν οὔτως 24
ἐπεπράγεσαν, τὰ δ' ἐν τῷ Πλημυρῷ τείχη εἰχον καὶ
τροπαῖα ἔστησαν αὐτῶν τρία. καὶ τὸ μὲν ἐτερον τοῖν
δυοῖν τειχοῖν τοῖν ὕστερον ληφθέντοιν κατέβαλον, τὰ
25 δὲ δύο ἐπισκευάσαντες ἐφρούρουν. ἄνθρωποι δ' ἐν 2
τῶν | τειχῶν τῇ ἀλώσει ἀπέθανον καὶ ἐξωγρήθησαν 10
πολλοί, καὶ χρήματα πολλὰ τὰ ἔνυπαντα ἐάλω. ὥστε
γὰρ ταμιεῖῳ χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι
πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα καὶ σῖτος ἐνῃν, πολλὰ
30 δὲ καὶ τῶν τριηράρχων, ἐπεὶ καὶ ίστια τεσσαράκοντα
τριήρων καὶ τὰλα σκεύη ἐγκατελήφθη καὶ τριήρεις 15

ἀνειλκυσμέναι τρεῖς. μέγιστον δὲ καὶ ἐν τοῖς πρῶτον 3
ἐκάκωσε τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἡ τοῦ Πλημυ-
ρίου λῆψις· οὐ γὰρ ἔτι οὐδὲ οἱ ἑσπλοι ἀσφαλεῖς ἦσαν
τῆς ἐπαγωγῆς τῶν ἐπιτηδείων (οἱ γὰρ Συρακόσιοι
5 ναυσὶν αὐτόθι ἐφορμοῦντες | ἐκώλυνον καὶ διὰ μάχης 20
ἥδη ἐγίγνοντο αἱ ἐσκομιδαὶ), ἕს τε τὰ ἄλλα κατά-
πληξιν παρέσχε καὶ ἀθυμίαν τῷ στρατεύματι.

Μετὰ δὲ τοῦτο ναῦς τε ἐκπέμποντι δώδεκα οἱ 25
Συρακόσιοι καὶ Ἀγάθαρχον ἐπ' αὐτῶν Συρακόσιον
10 ἄρχοντα. καὶ αὐτῶν μία μὲν ἐς Πελοπόννησον ὥχετο, 25
πρέσβεις ἄγουσα, οἵπερ τά τε σφέτερα φράσσουσιν
ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἔτι μᾶλλον
ἐποτρυνοῦσι γλγνεσθαι· αἱ δὲ ἐνδεκα νῆες πρὸς τὴν
15 Ἰταλίαν ἐπλευσαν, πυνθανόμενοι πλοῖα τοῖς Ἀθηναῖοις
γέμοντα χρημάτων προσπλεῖν. καὶ τῶν τε πλοίων 30
ἐπιτυχοῦσαι τὰ πολλὰ διέφθειραν καὶ ξύλα ναυπηγή-
σιμα ἐν τῇ Καυλωνιάτιδι κατέκαυσαν, ἢ τοῖς Ἀθηναῖοις
έτοιμα ἦν. ἕσ τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἤλθον, καὶ 3
δομουσῶν αὐτῶν κατέπλευσε μία τῶν δικάδων τῶν ἀπὸ
20 Πελοποννήσου | ἄγουσα Θεσπιῶν δπλίτας· καὶ ἀναλα- 459
βόντες αὐτοὺς οἱ Συρακόσιοι ἐπὶ τὰς ναῦς παρέπλεον
ἐπ' οἶκου. φυλάξαντες δ' αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι εἶκοσι
ναυσὶ πρὸς τοῖς Μεγάροις, μίαν μὲν ναῦν λαμβά-
νουσιν αὐτοῖς ἀνδράσι, | τὰς δ' ἄλλας οὐκ ἐδυνήθησαν, 5
25 ἀλλ' ἀποφεύγουσιν ἐς τὰς Συρακούσας.

'Εγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν σταυρῶν ἀκροβολισμὸς 5
ἐν τῷ λιμένι, οὓς οἱ Συρακόσιοι πρὸ τῶν παλαιῶν
νεωσοίκων κατέπηξαν ἐν τῇ θαλάσσῃ, δπως αὐτοῖς αἱ
νῆες | ἐντὸς δρμοῖεν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιπλέοντες μὴ 10
30 βλάπτοιεν ἐμβάλλοντες. προσαγαγόντες γὰρ ναῦν μη- 6
ριοφρόνον αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι, πύργους τε ξυλίνους

ἔχουσαν καὶ παραφράγματα, ἐκ τε τῶν ἀκάτων ὥνευσον
ἀναδούμενοι τὸν σταυρὸν καὶ ἀνέκλων καὶ κατα-
κολυμβῶντες ἔξεποιον. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀπὸ τῶν ¹⁵
νεωσοίκων ἔβαλλον· οἱ δ' ἐκ τῆς ὀλικάδος ἀντεβαλλον·
εἰ καὶ τέλος τὸν πολλοὺς τῶν σταυρῶν ἀνεῖλον οἱ
Ἄθηναῖοι. χαλεπωτάτη δ' ἦν τῆς σταυρῷσεως ἡ ιρού-
φιος· ἦσαν γὰρ τῶν σταυρῶν οὓς οὐχ ὑπερέχοντας
τῆς θαλάσσης κατέπηξαν, | ὥστε δεινὸν ἦν προσπλεῦσαι, ²⁰
μὴ οὐ προϊδών τις ὥσπερ περὶ ἔρμα περιβάλῃ τὴν ναῦν.
10 ἀλλὰ καὶ τούτους κολυμβηταὶ δυόμενοι ἔξεποιον μισθοῦ.
ὅμως δ' αὐθὶς οἱ Συρακόσιοι ἐσταύρωσαν. πολλὰ δὲ ⁸
καὶ ἄλλα πρὸς ἄλληλους, οἷον εἰκὸς τῶν στρατοπέδων
ἔγρυς διτρων καὶ | ἀντιτεταγμένων, ἐμηχανῶντο καὶ ²⁵
ἀκροβολισμοῖς καὶ πελραῖς παντοῖαις ἔχρωντο.

15 "Ἐπεμψαν δὲ καὶ ἐς τὰς πόλεις πρέσβεις οἱ Συρακό-
σιοι Κορινθίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Λακεδαιμονίων,
ἀγγέλλοντας τὴν τε τοῦ Πλημυρὸν λῆψιν καὶ τῆς
ναυμαχίας πέρι ὡς οὐ τῇ τῶν πολεμίων ἰσχύν μᾶλλον ³⁰
ἢ τῇ σφετέρᾳ ταραχῇ ἡσσηθεῖεν, τά τε ἄλλα δηλώ-
σοντας διτὶ ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ καὶ ἀξιώσοντας ἔνυμβοηθεῖν
ἐπ' αὐτοὺς καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ, ὡς καὶ τῶν Ἀθη-
ναίων προσδοκίμων διτρων ἄλλῃ στρατιᾳ καὶ, ἦν ⁴⁶⁰
φθάσωσιν αὐτοὶ πρότερον διαφθείραντες τὸ παρὸν
στράτευμα αὐτῶν, διαπεπολεμησόμενον. καὶ οἱ μὲν
25 ἐν τῇ Σικελίᾳ ταῦτα ἔπρασσον.

| Ό δὲ Δημοσθένης, ἐπεὶ ἔνυελέγη αὐτῷ τὸ στρά- ²⁶
τευμα δὲ ἔδει ἔχοντα ἐς τὴν Σικελίαν βοηθεῖν, ἄρας ἐκ
τῆς Αλγίνης καὶ πλεύσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον τῷ
τε Χαρικλεῖ καὶ ταῖς τριάκοντα ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων
30 ἔνυμισγει, καὶ παραλαβόντες τῶν Ἀργείων διπλάτας ἐπὶ¹⁰
τὰς | ναῦς ἔπλεον ἐς τὴν Λακωνικὴν· καὶ πρῶτον μὲν ¹⁰

τῆς Ἐπιδαύρου τι τῆς Λιμηνᾶς ἐδήσασαν, ἔπειτα σχόντες ἐς τὰ καταντικὸν Κυθήρων τῆς Λακωνικῆς, ἐνθα τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι, τῆς τε γῆς ἐστιν ἡ ἐδήσασαν καὶ ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον, ἵνα δὴ οἱ τε
5 | Εἰλωτες τῶν Λακεδαιμονίων αὐτόσε αὐτομολῶσι καὶ 15 ἄμα λησταὶ ἔξ αὐτοῦ, ὥσπερ ἐκ τῆς Πύλου, ἀρπαγὴν ποιῶνται. καὶ δὲ μὲν Δημοσθένης εὐθὺς ἐπειδὴ ἔνυγ- 3 κατέλαβε τὸ χωρίον παρέπλει ἐπὶ τῆς Κερκύρας, δύος καὶ τῶν ἐκεῖθεν ἔνυμμάχων παραλαβών τὸν ἐς τὴν
10 Σικελίαν | πλοῦν δτι τάχιστα ποιῆται· δὲ δὲ Χαρικλῆς 20 περιμείνας ἕως τὸ χωρίον ἐξετέλισε καὶ καταλιπὼν φυλακὴν αὐτοῦ ἀπεκομίζετο καὶ αὐτὸς ὑστερον ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐπ' οἴκου καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἄμα.

Ἀφίκοντο δὲ καὶ τῶν Θρακῶν τῶν μαχαιροφόρων 27
15 τοῦ | Διακοῦ γένους ἐς τὰς Ἀθήνας πελτασταὶ ἐν τῷ 25 αὐτῷ θέρει τούτῳ τριακόσιοι καὶ χίλιοι, οὓς ἔδει τῷ Δημοσθένει ἐς τὴν Σικελίαν ἔνυπλεῖν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, 2
ώς ὑστερον ἥκον, διενοοῦντο αὐτοὺς πάλιν ὅθεν ἥλθον ἐς Θράκην ἀποπέμπειν. τὸ γὰρ ἔχειν πρὸς τὸν
20 ἐκ τῆς Δεκελείας πόλεμον αὐτοὺς πολυτελὲς ἐφαίνετο· 30 δραχμὴν γὰρ τῆς ἡμέρας ἔκαστος ἐλάμβανεν. ἐπειδὴ 3
γὰρ η Δεκέλεια τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ πάσης τῆς στρατιᾶς ἐν τῷ θέρει τούτῳ τειχισθεῖσα, ὑστερον δὲ φρουρᾶς
ἀπὸ τῶν | πόλεων κατὰ διαδοχὴν χρόνου ἐπιούσαις τῇ 461
25 χώρᾳ ἐπωκείτο, πολλὰ ἐβλαπτε τοὺς Ἀθηναίους καὶ
ἐν τοῖς πρῶτον χρημάτων τὸ διένδρω καὶ ἀνθρώπων
φθιορᾶ ἐκάκωσε τὰ πράγματα. πρότερον μὲν γὰρ βρα- 4
χεῖαι γιγνόμεναι αἱ ἐσβολαὶ τὸν ἄλλον χρόνον τῆς 5
γῆς ἀπολαύειν οὖν ἐκώλυον· τότε δὲ ἔνυεχῶς ἐπικαθη-
30 μένων, καὶ δτὲ μὲν καὶ πλεόνων ἐπιδυτῶν, δτὲ δὲ ἔξ
ἀνάγκης τῆς ἶσης φρουρᾶς καταδεούσης τε τὴν χώραν

καὶ ληστείας ποιουμένης, βασιλέως τε παρόντος τοῦ τῶν Λακεδαιμονίων Ἀγιδος, ὃς οὐκ ἐκ παρέργου τὸν 10 πόλεμον ἐποιεῖτο, μεγάλα οἱ Ἀθηναῖοι ἐβλάπτοντο.
 τῆς τε γὰρ χώρας ἀπάσης ἐστέρηντο καὶ ἀνδραπόδων 5 πλέον ἡ δύο μυριάδες ηὗτομολήκεσαν, καὶ τούτων πολὺ μέρος χειροτέχναι, πρόβατά τε πάντα ἀπολώλει καὶ ὑποξύγια· | ἵπποι τε, δσημέραι ἔξελαυνόντων τῶν ἱπ- 15 πέων, πρός τε τὴν Λεκέλειαν καταδρομὰς ποιουμένων καὶ κατὰ τὴν χώραν φυλασσόντων, οἱ μὲν ἀπεχωλοῦντο 10 ἐν γῇ ἀποκρότῳ τε καὶ ἔυνεχῷς ταλαιπωροῦντες, οἱ δ' ἐτιρώσκοντο. ἡ τε τῶν ἐπιτηδείων παρακομιδὴ ἐκ 28 τῆς Εὐβοίας, πρότερον ἐκ τοῦ Ὥρωπον κατὰ γῆν διὰ 20 τῆς Λεκέλειας θάσσων οὖσα, περὶ Σούνιον κατὰ θά- λασσαν πολυτελῆς ἐγίγνετο· τῶν δὲ πάντων ὄμοιως 15 ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. πρός γὰρ τῇ ἐπάλξει τὴν μὲν ἡμέ- 2 φαν κατὰ διαδοχὴν οἱ Ἀθηναῖοι φυλάσσοντες, τὴν δὲ 25 νύκτα καὶ ἔνυπαντες πλὴν τῶν ἱππέων, οἱ μὲν ἐφ' ὅπλοις ποιούμενοι, οἱ δ' ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ θέροις 20 καὶ χειμῶνος ἐταλαιπωροῦντο. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐπι- 3 εξεν δι τοῦ δύο πολέμους ἄμα εἶχον, καὶ ἐς φιλονικίαν καθέστασαν τοιαύτην ἥν πρὸν γενέσθαι ἡπιστησεν 30 ἀν τις ἀκούσας, τὸ γὰρ αὐτοὺς πολιορκούμενος ἐπι- τειχισμῷ ὑπὸ Πελοποννησίων μηδ' ὡς ἀποστῆναι ἐκ 25 Σικελίας, ἀλλὰ ἐκεὶ Συρακούσας τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀντι- πολιορκεῖν, πόλιν οὐδὲν | ἐλάσσω αὐτήν γε καθ' αὐτὴν 462 τῆς τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὸν παράλογον τοσοῦτον ποιῆσαι τοῖς Ἑλλησι τῆς δυνάμεως καὶ τόλμης, ὃσοι κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου οἱ μὲν ἐνιαυτόν, οἱ δὲ δύο, 30 οἱ δὲ τριτῶν γε ἐτῶν οὐδεὶς πλείω χρόνον ἐνδιικον 5 περιοίσειν αὐτούς, εἰ οἱ Πελοποννήσιοι ἐσβάλοιεν ἐς

τὴν χώραν, ὥστε ἔτει ἐβδόμῳ καὶ δεκάτῳ μετὰ τὴν πρώτην ἐσβολὴν ἦλθον ἐς Σικελίαν, ἥδη τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετρυχωμένοι, καὶ πόλεμον οὐδὲν ἐλάσσω προσανείλοντο τοῦ πρότερον ὑπάρχοντος ἐκ Πελο-
5 ποννήσου. δι' ἂν καὶ τότε ὑπό τε τῆς Δεκελείας πολλὰ ¹⁰₄ βλαπτούσης καὶ τῶν ἄλλων ἀναλωμάτων μεγάλων προσ-
πιπτόντων ἀδύνατοι ἐγένοντο τοῖς χρήμασι, καὶ τὴν εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντὶ τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκοοῖς ἐποίησαν, πλείω νομί-
10 ζοντες ἀν σφίσι χρήματα οὕτω προσιέναι· αἱ μὲν γὰρ ¹⁵₁₅ δαπάναι οὐχ δμοίως καὶ πρὸν, ἀλλὰ πολλῷ μείζους παθέστασαν, ὅσῳ καὶ μείζων δ πόλεμος ἦν, αἱ δὲ πρόσοδοι ἀπώλλυντο.

Toὺς οὖν Θρᾷκας τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαν-
15 | τας, διὰ τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν χρημάτων οὐ 20 βουλόμενοι δαπανᾶν, εὐθὺς ἀπέπεμπον, προστάξαντες κομίσαι αὐτοὺς Διειτρέφει καὶ εἰπόντες ἀμα ἐν τῷ παράπλω (ἐπορεύοντο γὰρ δι' Εὐρωπον) καὶ τοὺς πολεμίους, ἢν τι δύνηται, ἀπ' αὐτῶν βλέψαι. δ δὲ 2
20 ἐς τε τὴν | Ταναγραίαν ἀπεβίβασεν αὐτοὺς καὶ ἀρπα-
γῆν τινα ἐποιήσατο διὰ τάχους, καὶ ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας ἀφ' ἐσπέρας διέπλευσε τὸν Εὔριπον καὶ ἀπο-
βιβάσας ἐς τὴν Βοιωτίαν ἤγειν αὐτοὺς ἐπὶ Μυκαλησσόν.
καὶ τὴν μὲν νύκτα λαθὼν πρὸς τῷ Ἐρμαίῳ ηὔλιξετο 3
25 (ἀπέχει δὲ τῆς | Μυκαλησσοῦ ἐκκαΐδεκα μάλιστα στα-
δίους), ἀμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πόλει προσέκειτο οὕσῃ οὐδὲν μεγάλη, καὶ αἰρεῖ ἀφυλάκτοις τε ἐπιπεσῶν καὶ ἀπροσ-
δοκήτοις μὴ ἐν ποτέ τινα σφίσιν ἀπὸ θαλάσσης τοσοῦτον ἐπαναβάντα ἐπιθέσθαι, τοῦ τελχους ἀσθενοῦς 463
30 ὄντος καὶ ἔστιν ἦ καὶ πεπτωκότος, τοῦ δὲ βραχέος ὠκοδομημένου, καὶ πυλῶν ἀμα διὰ τὴν ἄδειαν ἀνεφρ-

μένων. ἐσπεσόντες δὲ οἱ Θρᾷκες ἐς τὴν Μυκαλησσὸν 4
 τὰς τε οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ ἐπόρθουν, καὶ τοὺς ἀν- 5
 θρώπους ἐφόνευον φειδόμενοι οὕτε πρεσβυτέρας οὕτε
 νεωτέρας ἡλικίας, ἀλλὰ πάντας εὗησ, δτῷ ἐντύχοιεν,
 5 καὶ παῖδας καὶ γυναικας ὑτείνοντες, καὶ προσέτι καὶ
 ὑποξύγια καὶ ὅσα ἄλλα ἔμψυχα ἰδοιεν. τὸ γὰρ γένος
 τὸ τῶν Θρακῶν δμοῖα τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ, 10
 ἐν ᾧ ἀν θαρσήσῃ, φονικώτατόν ἐστιν. καὶ τότε ἄλλη 5
 τε ταραχὴ οὐκ δλίγη καὶ ἰδέα πᾶσα καθειστῆκει δλέ-
 10 θρον, καὶ ἐπιπεσόντες διδασκαλείω παῖδων, ὅπερ
 μέγιστον ἦν αὐτόθι καὶ ἄρτι ἔτυχον οἱ παῖδες ἐσεληλυ-
 θότες, κατέκοψαν πάντας· καὶ ἔνυμφορὰ τῇ πόλει | πάσῃ 15
 οὐδεμιᾶς ἥσσων μᾶλλον ἐτέρας ἀδόκητός τε ἐπέπεσεν
 αὐτῇ καὶ δεινή. οἱ δὲ Θηβαῖοι αἰσθόμενοι ἐβοήθουν, 30
 15 καὶ καταλαβόντες προκεχωρηκότας ἥδη τοὺς Θρᾷκας οὐ
 πολὺ τίν τε λειτούργοντο καὶ αὐτοὺς φοβήσαντες
 καταδιώκουσιν ἐπὶ τὸν Εὔριπον [καὶ τὴν θάλασσαν], 20
 οὗ αὐτοῖς τὰ πλοῖα ἡ ἥγανεν ὁρμει. καὶ ἀποκτεί- 2
 νουσιν αὐτῶν ἐν τῇ ἐσβάσει τοὺς πλείστους, οὕτε
 20 ἐπισταμένους νεῦν, τῶν τε ἐν τοῖς πλοίοις, ὡς ἔωρων
 τὰ ἐν τῇ γῇ, δραμάντων ἔξω τοξεύματος τὰ πλοῖα.
 ἐπεὶ ἐν γε τῇ ἄλλῃ ἀναχωρήσει οὐκ ἀτόπως οἱ Θρᾷκες
 | πρὸς τὸ τῶν Θηβαίων ἵππικόν, ὅπερ πρῶτον προσέ- 25
 κειτο, προεκθέοντές τε καὶ ἔυστρεφόμενοι ἐν ἐπιχωρίῳ
 25 τάξει τὴν φυλακὴν ἐποιοῦντο, καὶ δλίγοι αὐτῶν ἐν
 τούτῳ διεφθάρησαν. μέρος δέ τι καὶ ἐν τῇ πόλει
 αὐτῇ δι' ἀρπαγὴν ἐγκαταληφθὲν ἀπώλετο. οἱ δὲ ἔύμ-
 παντες τῶν | Θρακῶν πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἀπὸ 30
 τριακοσίων καὶ χιλίων ἀπέθανον. διέφθειραν δὲ καὶ
 30 τῶν Θηβαίων καὶ τῶν ἄλλων οἱ ἔυνεβοήθησαν ἐς
 εἶκοσι μάλιστα ἵππέας τε καὶ δπλίτας δμοῦ καὶ Θη-

βαίων τῶν βοιωταρχῶν | Σκιρφώνδαν· τῶν δὲ Μυκα- 464
λησσίων μέρος τι ἀπανηλώθη. τὰ μὲν κατὰ τὴν Μυκα- 4
λησσὸν πάθει χρησαμένην οὐδενὸς ὡς ἐπὶ μεγέθει τῶν
κατὰ τὸν πόλεμον ἥσσον δλοφύρασθαι αἰξίω τοιαῦτα
5 ξυνέβη.

| Ο δὲ Δημοσθένης τότε ἀποπλέων ἐπὶ τῆς Κερκύρας 31
μετὰ τὴν ἐκ τῆς Λακωνικῆς τείχισιν, δικάδα δρμοῦσαν
ἐν Φειδῇ τῇ Ἡλείων, ἐν ᾧ οἱ Κορινθῖοι δπλῆται ἐς τὴν
Σικελίαν ἔμελλον περαιοῦσθαι, αὐτὴν μὲν διαφθείρει,
10 οἱ δ' ἄνδρες ἀποφυγόντες ὕστερον λαβόντες ἄλλην 10
ἔπλεον. καὶ μετὰ τοῦτο ἀφικόμενος δὲ Δημοσθένης ἐς 2
τὴν Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν δπλῆταις τε παρέλαβε
καὶ ἐκ τῆς Ναυπάκτου τῶν Μεσσηνίων μετεπέμψατο,
καὶ ἐς τὴν ἀντιπέρας ἥπειρον τῆς Ακαρνανίας διεβη,
15 ἐς Ἀλύξειάν τε καὶ Ἀνακτόριον, ὃ | αὐτὸι εἶχον. δοντι 15
δ' αὐτῷ περὶ ταῦτα δὲ Εὐρυμέδων ἀπαντᾷ ἐκ τῆς
Σικελίας ἀποπλέων, ὃς τότε τοῦ χειμῶνος τὰ χρήματα
ἄγων τῇ στρατιᾳ ἀπεπέμψθη, καὶ ἀγγέλλει τά τε
ἄλλα καὶ δτι πύθοιτο κατὰ πλοῦν ἥδη ὃν τὸ Πλημύ-
20 ριον ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἑαλωκός. ἀφικνεῖται δὲ 20
καὶ Κόνιων παρ' αὐτούς, ὃς ἥρχε Ναυπάκτου, ἀγγέλ-
λων δτι αἱ πέντε καὶ εἴκοσι νῆες τῶν Κορινθίων αἱ
σφίσιν ἀνθορμοῦσαι οὔτε καταλύουσι [τὸν πόλεμον]
ναυμαχεῖν τε μέλλουσιν· πέμπειν οὖν ἐκέλευνεν αὐτοὺς
25 ναῦς, ὡς οὐχ ἴκανὰς οὕσας δυοῖν δεούσας εἴκοσι
τὰς | ἑαυτῶν πρὸς τὰς ἐκείνων πέντε καὶ εἴκοσι ναυμα- 25
χεῖν. τῷ μὲν οὖν Κόνιωνι δέκα ναῦς δὲ Δημοσθένης 5
καὶ δὲ Εὐρυμέδων τὰς ἄριστα σφίσι πλεούσας [ἀφ' ὃν
αὐτὸι εἶχον] ξυμπέμπουσι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ.
30 αὐτοὶ δὲ τὰ περὶ τῆς στρατιᾶς τὸν ἔντλογον ἡτοιμά-
ζοντο, Εὐρυμέδων μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν πλεύσας καὶ 30

πεντεκαίδεκά τε ναῦς πληροῦν κελεύσας αὐτοὺς καὶ δπλίτας καταλεγόμενος (ξυνῆσε γὰρ ἡδη Δημοσθένει ἀποτραπόμενος, ὥσπερ καὶ ἥρεθη), Δημοσθένης δ' ἐκ τῶν περὶ τὴν | Ἀκαρνανίαν χωρίων σφενδονήτας τε καὶ 465 5 ἀκοντιστὰς ξυναγείρων.

Οἱ δ' ἐκ τῶν Συρακουσῶν τότε μετὰ τὴν τοῦ 32 Πλημυρίου ἄλωσιν πρέσβεις οἰχόμενοι ἐς τὰς πόλεις, ἐπειδὴ | ἐπεισάν τε καὶ ξυναγείραντες ἔμελλον ἄξειν 5 τὸν στρατόν, δὲ Νικίας προπυθόμενος πέμπει ἐς τῶν 10 Σικελῶν τοὺς τὴν διοδον ἔχοντας καὶ ξυμμάχους, Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλικυαλούς καὶ ἄλλους, δῆπος μὴ διαφρήσουσι τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ξυστραφέντες κωλύσουσι διελθεῖν· ἄλλῃ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲ πειράσειν. 15 Ἀκραγαντῖνοι γὰρ οὐκ ἐδίδοσαν διὰ τῆς εαυτῶν ὁδού.

15 πορευομένων δ' ἡδη τῶν Σικελιωτῶν οἱ Σικελοί, 2 καθάπερ ἐδέοντο οἱ Ἀδηναῖοι, ἐνέδραν τινὰ ποιησάμενοι ἀφυλάκτους τε καὶ ἔξαιφνης ἐπιγενόμενοι διέφθειραν ἐς δικτακοσίους | μάλιστα καὶ τοὺς πρέσβεις πλὴν ἐνὸς 16 τοῦ Κορινθίου πάντας· οὗτος δὲ τοὺς διαφυγόντας, ἐς 20 πεντακοσίους καὶ χιλίους, ἐκόμισεν ἐς τὰς Συρακούσας. καὶ περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ οἱ Καμαριναῖοι ἀφικνοῦν- 25 ται αὐτοῖς βοηθοῦντες, πεντακόσιοι μὲν δπλῖται, τριακόσιοι δὲ | ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται τριακόσιοι. ἐπεμψαν 30 καὶ οἱ Γελῶι ναυτικόν τε, ἐς πέντε ναῦς, καὶ 25 ἀκοντιστὰς τετρακοσίους καὶ ἴππεας διακοσίους. σχεδὸν γάρ τι ἡδη πᾶσα ἡ Σικελία πλὴν Ἀκραγαντίνων (οὗτοι δ' οὐδὲ μεθ' ἐτέρων ἦσαν), οἱ δὲ ἄλλοι ἐπὶ τοὺς Ἀδηναίους | μετὰ τῶν Συρακοσίων οἱ πρότερον περιορώ- 35 μενοι ξυστάντες ἐβοήθουν.

30 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, ὡς αὐτοῖς τὸ ἐν τοῖς Σικελοῖς πάθος ἐγένετο, ἐπέσχον τὸ εὐθέως τοῖς Ἀδη-

ναίοις ἐπιχειρεῖν· δὸς δὲ Αημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων,
έτοιμης | ἥδη τῆς στρατιᾶς οὕσης ἔκ τε τῆς Κερκύρας 30
καὶ ἀπὸ τῆς ἡπείρου, ἐπεραιώθησαν ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ
τὸν Ἰόνιον ἐπ' ἄκραν Ἰαπυγίαν· καὶ δρυμηθέντες αὐτό- 4
5 θεν πατίσχοντιν ἐς τὰς Χοιράδας νήσους Ἰαπυγίας,
καὶ ἀκοντιστάς τέ τινας τῶν Ἰαπύγων πεντήκοντα καὶ
έκατὸν τοῦ Μεσσαπίου ἔθνους ἀναβιβάζονται ἐπὶ τὰς 466
ναῦς, καὶ τῷ Ἀρτᾳ, δύσπερ καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς δυνά-
στης ὃν παρέσχετο αὐτοῖς, ἀνανεωσάμενοι τινα παλαιὰν
10 φιλίαν ἀφικνοῦνται ἐς Μεταπόντιον τῆς Ἰταλίας. καὶ 5
τοὺς Μεταποντίους πεισαντες κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν
ἀκοντιστάς τε ξυμπέμπειν τριακοσίους καὶ τριηρεis
δύο καὶ ἀναλαβόντες ταῦτα παρέπλευσαν ἐς Θουρίαν.
καὶ καταλαμβάνοντι νεωστὶ στάσει τοὺς τῶν Ἀθη-
15 ναῖων ἐναντίους ἐκπεπτωκότας· καὶ βουλόμενοι τὴν 6
στρατιὰν αὐτόθι | πᾶσαν ἀθροίσαντες εἰς τις ὑπελέλειπτο 10
ἔξετάσαι καὶ τοὺς Θουρίους πεῖσαι σφίσι ξυστρατεύειν
τε ὡς προδυμότατα καὶ, ἐπειδήπερ ἐν τούτῳ τύχης
εἰσί, τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Ἀθηναῖοις
20 νομίζειν, περιέμενον ἐν τῇ Θουρίᾳ καὶ ἐπρασσον
ταῦτα.

| Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον 34
τοῦτον οἱ ἐν ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσίν, αἵπερ
τῶν δικάδων ἐνεπα τῆς ἐς Σικελίαν πομιδῆς ἀνθώρ-
25 μουν πρὸς τὰς ἐν Ναυπάκτῳ ναῦς, παρασκευασάμενοι
ὅς ἐπὶ ναυμαχίᾳ καὶ προσπληρώσαντες ἔτι ναῦς,
ῶστε διλύγω ἐλάσσους εἶναι αὐτοῖς τῶν Ἀττικῶν νεῶν, 20
δρομίζονται κατὰ Ἑρινεὸν τῆς Ἀχαιΐας ἐν τῇ Ρυπικῇ.
καὶ αὐτοῖς τοῦ χωρίου μηνοειδοῦς ὅντος ἐφ' ὃ ὥρο- 2
30 μουν, δι μὲν πεζὸς ἐκατέρωθεν προσβεβοηθηστες τῶν
τε Κορινθίων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἐπὶ ταῖς

ἀνεχούσας ἄκραις παρετέτακτο, | αἱ δὲ νῆες τὸ μεταξὺ 25
 εἰχον ἐμφάρξασαι· ἥρχε δὲ τοῦ ναυτικοῦ Πολυνάνθης
 Κορίνθιος. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Ναυπάκτου τριά- 3
 κοντα ναυσὶ καὶ τρισὶν (ἥρχε δὲ αὐτῶν Δίφιλος) ἐπέ-
 5 πλευσαν αὐτοῖς. καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν πρῶτον
 ἡσύχαζον, ἐπειτα ἀρθέντος αὐτοῖς τοῦ σημείου, | ἐπεὶ 30
 καιρὸς ἐδόκει εἶναι, ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους καὶ
 ἐναυμάχουν. καὶ χρόνον ἀντεῖχον πολὺν ἀλλήλοις.
 καὶ τῶν μὲν Κορινθίων τρεῖς νῆες διαφθείρονται, 5
 10 τῶν δὲ Ἀθηναίων κατέδυ μὲν οὐδεμίᾳ ἀπλῶς, ἐπτὰ
 δέ τινες ἅπλοι ἐγένοντο, ἀντίποδοι ἐμβαλλόμεναι
 καὶ ἀναρραγεῖσαι τὰς παρεξειρεσίας ὑπὸ τῶν Κορινθίων 35
 νεῶν | ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παχυτέρας τὰς ἐπωτίδας ἔχουσῶν. 467
 ναυμαχήσαντες δὲ ἀντίπαλα μὲν καὶ ὡς αὐτοὺς ἕκα- 6
 15 τέροντος ἀξιοῦν νικᾶν, δῆμος δὲ τῶν ναυαγίων κρατη-
 σάντων τῶν Ἀθηναίων διά τε τὴν τοῦ ἀνέμου ἄπωσιν
 αὐτῶν ἐς τὸ | πέλαγος καὶ διὰ τὴν τῶν Κορινθίων 5
 οὐκέτι ἐπαναγωγὴν, διεκοιδησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ
 διεξις οὐδεμίᾳ ἐγένετο, οὐδὲν δέ τοις οὐδετέρων ἐάλωσαν.
 20 οἱ μὲν γὰρ Κορίνθιοι καὶ Πελοποννήσιοι πρὸς τῇ γῇ
 ναυμαχοῦντες καὶ διεσώζοντο, τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐδεμίᾳ
 κατέδυ ναῦς. | ἀποπλευσάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐς 7
 τὴν Ναύπακτον οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς τροπαῖον ἔστησαν
 ὡς νικῶντες, διτὶ πλείους τῶν ἐναντίων ναῦς ἅπλους
 25 ἐποίησαν καὶ νομίσαντες δι' αὐτὸ οὐχ ἡσσᾶσθαι δι'
 διπερ οὐδὲν δέ τοις οὐδὲν· οἵ τε γὰρ Κορίνθιοι ἡγή-
 σαντο κρατεῖν, εἰ μὴ | πολὺ ἐκρατοῦντο, οἵ τ' Ἀθη- 15
 ναῖοι ἐνόμιζον ἡσσᾶσθαι, εἰ μὴ πολὺ ἐνίκων. ἀπο- 8
 πλευσάντων δὲ τῶν Πελοποννήσιων καὶ τοῦ πεζοῦ
 30 διαλυθέντος οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν τροπαῖον καὶ αὐτοὶ
 ἐν τῇ Ἀχαιā ὡς νικήσαντες, ἀπέχον τοῦ Ἐρινεοῦ, ἐν

φοι Κορίνθιοι ὅρμουν, ὡς εἶκοσι | σταδίους. καὶ ἡ μὲν 20
ναυμαχία οὕτως ἐτελεύτα.

Ο δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων, ἐπειδὴ ἔυστροι- 35
τεύειν αὐτοῖς οἱ Θουριοι παρεσκευάσθησαν ἐπτακοσίους
5 μὲν διπλίταις, τριακοσίους δὲ ἀκοντισταῖς, τὰς μὲν ναῦς
παραπλεῖν ἐκέλευνον ἐπὶ τῆς Κροτωνιάτιδος, αὐτοὶ δὲ
| τὸν πεζὸν πάντα ἐξετάσαντες πρῶτον ἐπὶ τῷ Συβάρει 25
ποταμῷ ἥγον διὰ τῆς Θουριάδος γῆς. καὶ ὡς ἐγένοντο 2
ἐπὶ τῷ Ὑλίᾳ ποταμῷ καὶ αὐτοῖς οἱ Κροτωνιάται προσ-
10 πέμψαντες εἴπον οὐκ ἀν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ
τῆς γῆς σφῶν τὸν στρατὸν λέναι, ἐπικαταβάντες ηὐλί-
σαντο πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ὑλίου· 30
καὶ αἱ νῆσοι αὐτοῖς ἐς τὸ αὐτὸν ἀπήντων. τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ ἀναβιβασάμενοι παρέπλεον, ἰσχοντες πρὸς τὰς
15 | πόλεσι πλὴν Λοκρῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐπὶ Πέτραν τῆς 468
'Ρηγίνης.

Οι δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ πυνθανόμενοι αὐτῶν 36
τὸν ἐπίπλουν αὖθις ταῖς ναυσὶν ἀποπειρᾶσαι ἐβούλοντο
καὶ | τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ τοῦ πεζοῦ, ἥνπερ ἐπ' αὐτὸν 5
20 τοῦτο, πρὶν ἐλθεῖν αὐτοὺς φθάσαι βουλόμενοι, ἔννελε-
γον. παρεσκευάσαντο δὲ τό τε ἄλλο ναυτικὸν ὡς ἐκ 2
τῆς προτέρας ναυμαχίας τι πλέον ἐνεῖδον σχήσοντες,
καὶ τὰς πρώτας τῶν νεῶν ἔνντεμόντες ἐς ἐλασσον
στεριφωτέρας | ἐποίησαν, καὶ τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν 10
25 ταῖς πρώταις παχείας, καὶ ἀντηρίδας ἀπ' αὐτῶν ὑπέ-
τειναν πρὸς τοὺς τολχούς ὡς ἐπὶ ἔξ πήχεις ἐντός τε
καὶ ἔξωθεν. φπερ τρόπῳ καὶ οἱ Κορίνθιοι πρὸς τὰς
ἐν τῇ Ναυπάκτῳ ναῦς ἐπεσκευασμένοι πρώραθεν ἐναυ-
μάχουν. ἐνόμισαν | γὰρ οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὰς τῶν 15
30 Αθηναίων ναῦς οὐχ ὁμοίως ἀντινεναυπηγημένας, ἀλλὰ
λεπτὰ τὰ πρώραθεν ἔχοντας διὰ τὸ μὴ ἀντιπρώροις

μᾶλλον αὐτοὺς ἡ ἐκ περίπλου ταῖς ἐμβολαῖς χρῆσθαι,
οὐκ ἐλασσον σχῆσιν, καὶ τὴν ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι
ναυμαχίαν, οὐκ ἐν πολλῷ πολλαῖς ναυσὶν· οὕσαν, πρὸς 20
έαυτῶν ἔσεσθαι· ἀντιπρόφροις γὰρ ταῖς ἐμβολαῖς χρώ-
μενοι ἀναρρήξειν τὰ πρώταθεν αὐτοῖς, στερείφοις καὶ
παχέσι πρὸς κοῦλα καὶ ἀσθενῆ παλούτες τοῖς ἐμβόλοις.
τοῖς δὲ Ἀθηναίοις οὐκ ἔσεσθαι σφῶν ἐν στενοχωρίᾳ 4
οὔτε περίπλουν οὔτε διέπλουν, φέρετ τῆς τέχνης μά- 25
λιστα ἐπίστενον· αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ δυνατὸν τὸ μὲν
10 οὐ δώσειν [διεκπλεῖν], τὸ δὲ τὴν στενοχωρίαν κωλύ-
σειν ὥστε μη περιπλεῖν. τῇ τε πρότερον ἀμαδίᾳ 5
τῶν κυβερνητῶν δοκούσῃ εἶναι, τῷ ἀντίπροφρον ἔνγ-
κροῦσαι, μάλιστ' ἀν αὐτοὶ χρῆσασθαι· | πλεῖστον γὰρ 30
ἐν αὐτῷ σχῆσιν· τὴν γὰρ ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι
15 τοῖς Ἀθηναίοις ἔξωθον μένοις ἄλλοσε ἡ ἐσ τὴν | γῆν, καὶ 469
ταύτην δι' ὀλίγου καὶ ἐσ ὀλίγον, κατ' αὐτὸν τὸ στρατό-
πεδον τὸ έαυτῶν· τοῦ δ' ἄλλου λιμένος αὐτοὶ κρατή-
σειν. καὶ ἔνυφερομένους αὐτούς, ἦν πη βιάζωνται, ἐσ 6
ὀλίγον τε καὶ πάντας ἐσ τὸ αὐτό, προσπλιπτοντας ἄλλή- 5
20 λοις ταράξεσθαι (ὅπερ καὶ ἔβλαπτε μάλιστα τοὺς Ἀθη-
ναίους ἐν ἀπάσαις ταῖς ναυμαχίαις, οὐκ οὕσης αὐτοῖς
ἐσ πάντα τὸν λιμένα τῆς ἀνακρούσεως, ὥσπερ τοῖς
Συρακοσίοις). περιπλεῦσαι δὲ ἐσ τὴν εὐρυχωρίαν,
σφῶν ἔχόντων τὴν ἐπίπλευσιν ἀπὸ τοῦ πελάγους τε 10
25 καὶ ἀνάκρουσιν, οὐ δυνήσεσθαι αὐτούς, ἄλλως τε καὶ
τοῦ Πλημυρόν πολεμίου τε αὐτοῖς ἐσομένου καὶ τοῦ
στόματος οὐ μεγάλου ὅντος τοῦ λιμένος.

Τοιαῦτα οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὴν έαυτῶν ἐπιστή- 37
μην τε καὶ δύναμιν ἐπινοήσαντες καὶ ἄμα τεθαρσηκότες
30 | μᾶλλον ἥδη ἀπὸ τῆς προτέρας ναυμαχίας ἐπεχείρουν 15
τῷ τε πεζῷ ἄμα καὶ ταῖς ναυσὶν. καὶ τὸν μὲν πεζὸν 2

δλλγω πρότερον τὸν ἐκ τῆς πόλεως Γύλιππος προεξα-
γαγὼν προσῆγε τῷ τείχει τῶν Ἀθηναίων, καθ' ὅσον
πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῦ ἐώρα· καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπι-
είου, οἵ τε διπλῖται ὅσοι ἐκεῖ ἦσαν καὶ οἱ ἵππης καὶ ἡ 20
5 γυμνητεῖα τῶν Συρακοσίων ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα προσήγει
τῷ τείχει· αἱ δὲ νῆσοι μετὰ τοῦτο εὐθὺς ἐπεξέπλεον
τῶν Συρακοσίων καὶ ξυμμάχων. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸ 3
πρῶτον αὐτοὺς οἰδόμενοι τῷ πεζῷ μόνῳ πειράσειν,
δρῶντες | δὲ καὶ τὰς ναῦς ἐπιφερομένας ἄφνω, ἐθορυ- 25
10 βοῦντο, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὰ τείχη καὶ πρὸ τῶν τειχῶν
τοῖς προσιοῦσιν ἀντιπαρετάσσοντο, οἱ δὲ πρὸς τοὺς
ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου καὶ τῶν ἔξω κατὰ τάχος χωροῦν-
τας ἱππέας τε πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς ἀντεπεξῆσαν,
ἄλλοι δὲ τὰς ναῦς ἐπλήρουν, καὶ ἄμα ἐπὶ τὸν αἰγα- 30
15 λὸν παρεβοήθουν, καὶ ἐπειδὴ πλήρεις ἦσαν, ἀντανηγον
πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ναῦς· καὶ αἱ τῶν Συρακοσίων
ἡσαν δύγδοικοντα μάλιστα. τῆς δὲ ἡμέρας ἐπὶ πολὺ 38
προσπλέοντες καὶ ἀνακρονόμενοι [καὶ] πειράσαντες 470
ἄλληλων καὶ οὐδέτεροι δυναμένοι ἄξιόν τι λόγου παρα-
20 λαβεῖν, εἰ μὴ ναῦν μίαν ἢ δύο τῶν Ἀθηναίων οἱ
Συρακόσιοι καταδύσαντες, διεκρίθησαν· καὶ δ πεξὸς
ἄμα ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀπῆλθεν.

| Τῇ δ' ὑστεραίας οἱ μὲν Συρακόσιοι ἥσυχαξον, οὐδὲν ²
δηλοῦντες δποῖόν τι τὸ μέλλον ποιήσουσιν· δὲ Νικίας
25 ἴδων ἀντίπαλα τῆς ναυμαχίας γενόμενα καὶ ἐλπίζων
αὐτοὺς αὐθις ἐπιχειρήσειν, τούς τε τριηράρχους ἥνάγ-
καξεν ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, εἴ τις τι ἐπεπονήκει,
καὶ δλκάδας προώριμε πρὸ τοῦ σφετέρου σταυρῷ- 10
ματος, δὲ αὐτοῖς πρὸ τῶν νεῶν ἀντὶ λιμένος κληστοῦ
30 ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπεπήγει. διαλειπούσας δὲ τὰς δλκάδας 3
ὅσον δύο πλέθρα ἀπ' ἄλληλων κατέστησεν, δπως, εἴ

τις βιάζοιτο ναῦς, εἴη κατάφευξις ἀσφαλῆς καὶ πάλιν
καθ' | ἡσυχίαν ἐκπλους. παρασκευαζόμενοι δὲ ταῦτα 15
δλην τὴν ἡμέραν διετέλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι μέχρι υπτός.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Συρακόσιοι τῆς μὲν ὕρας πρώτης 39
5 τερον, τῇ δὲ ἐπιχειρήσει τῇ αὐτῇ τοῦ τε πεζοῦ καὶ
τοῦ ναυτικοῦ προσέμισγον τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἀντικα-
ταστάντες ταῖς ναυσὶ τὸν αὐτὸν τρόπον αὐθίς ἐπὶ πολὺν 20
διῆγον τῆς ἡμέρας πειρώμενοι ἀλλήλων, πρὶν δὴ Ἀρέ-
στων δ Πυρρίχου Κορίνθιος, ἀριστος ὧν κυβερνήτης
10 τῶν μετὰ Συρακοσίων, πειθεὶ τοὺς σφετέρους τοῦ
ναυτικοῦ ἄρχοντας, πέμψαντας ὡς τοὺς ἐν τῇ πόλει
ἐπιμελομένους κελεύειν δτι τάχιστα τὴν ἀγορὰν τῶν 25
πιλουμένων ἐπὶ τὴν θάλασσαν μεταστῆσαι κομίσαντας,
καὶ ὅσα τις ἔχει ἐδώδιμα, πάντας ἐκεῖσε φέροντας
15 ἀναγκάσαι πωλεῖν, δπως αὐτοῦ ἐκβιβάσαντες τοὺς
ναύτας εὐθὺς παρὰ τὰς ναῦς ἀριστοποιήσανται καὶ δι'
δλίγον | αὐθίς καὶ αὐθημερὸν ἀπροσδοκήτοις τοῖς Ἀθη- 30
ναίοις | ἐπιχειρῶσιν. καὶ οἱ μὲν πεισθέντες ἐπεμψαν 471
ἄγγελον, καὶ ἡ ἀγορὰ παρεσκευάσθη, καὶ οἱ Συρακόσιοι
20 ἔξαλφνης πρόμναν ιρουσάμενοι πάλιν πρὸς τὴν πόλιν
ἐπλευσαν, καὶ εὐθὺς ἐκβάντες αὐτοῦ ἀριστον ἐποιοῦντο·
οἱ δὲ | Ἀθηναῖοι νομίσαντες αὐτοὺς ὡς ἡσημένους 25
σφῶν πρὸς τὴν πόλιν ἀνακρούσασθαι, καθ' ἡσυχίαν
ἐκβάντες τά τε ἄλλα διεπράσσοντο καὶ τὰ ἀμφὶ τὸ
25 ἄριστον, ὡς τῆς γε ἡμέρας ταύτης οὐκέτι οἰόμενοι
ἀν ναυμαχῆσαι. ἔξαλφνης δὲ οἱ Συρακόσιοι πληρώ-
σαντες τὰς ναῦς ἐπέπλεον αὐθίς· οἱ δὲ διὰ πολλοῦ 10
θορύβου καὶ ἀσιτοι οἱ πλείους οὐδενὶ κόσμῳ ἐσβάντες
μόλις ποτὲ ἀντανήγοντο. καὶ χρόνον μέν τινα ἀπέσχοντο 4
30 ἀλλήλων φυλασσόμενοι· ἐπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς Ἀθη-
ναίοις ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας κόπῳ ἀναλίσκε-

σθαι, ἀλλ' ἐπιχειρεῖν | δτι τάχιστα, καὶ ἐπιφερόμενοι 15
 ἐκ παρακελεύσεως ἐναυμάχονυ. οἱ δὲ Συρακόσιοι 5
 δεξάμενοι [καὶ] ταῖς τε ναυσὶν ἀντιπρόφροις χρώμενοι,
 ὥσπερ διενοήθησαν, τῶν ἐμβόλων τῇ παρασκευῇ ἀνερ-
 5 ογήγυνσαν τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπὶ πολὺ τῆς παρ-
 εξειρεσίας, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς 20
 ἀκοντίζοντες μεγάλα ἔβλαπτον τοὺς Ἀθηναίους, πολὺ²⁵
 δ' ἔτι μείζω οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοίοις περιπλέοντες
 τῶν Συρακοσίων καὶ ἐς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπλέοντες
 10 τῶν πολεμίων νεῶν καὶ ἐς τὰ πλάγια παραπλέοντες
 καὶ ἐξ αὐτῶν ἐς τοὺς ναύτας ἀκοντίζοντες. τέλος δὲ 41
 τούτῳ τῷ τρόπῳ κατὰ κράτος ναυμαχοῦντες οἱ Συρα-
 κόσιοι ἐνίκησαν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τραπόμενοι διὰ τῶν
 δλκάδων τὴν κατάφευξιν ἐποιοῦντο ἐς τὸν ἑαυτῶν
 15 ὄρμον. αἱ δὲ τῶν Συρακοσίων νῆες μέχρι μὲν τῶν 2
 δλκάδων ἐπεδίωκον· ἔπειτα αὐτοὺς αἱ κεραῖαι | ὑπὲρ
 τῶν ἔσπλων αἱ ἀπὸ τῶν δλκάδων δελφινοφόροι 30
 ἡρμέναι ἐκώλυνον. δύο δὲ νῆες τῶν Συρακοσίων 3
 ἐπαιρόμεναι τῇ νίκῃ προσέμειξαν αὐτῶν ἐγγὺς καὶ
 20 διεφθάρησαν, καὶ ἡ ἐτέρα αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐάλω.
 καταδύσαντες δ' οἱ Συρακόσιοι τῶν Ἀθηναίων ἐπτὰ 4
 ναῦς καὶ κατατραυματίσαντες πολλάς, ἀνδρας τε τοὺς 35
 μὲν πολλοὺς ξωγρῆσαντες, τοὺς δὲ ἀποκτείναντες 472
 ἀπεχώρησαν, καὶ τροπαῖά τε ἀμφοτέρων τῶν ναυμα-
 25 χῶν ἔστησαν καὶ τὴν ἐλπίδα ἥδη ἐχυρὰν εἶχον ταῖς
 μὲν ναυσὶ πολὺ κρείσσους εἶναι, ἐδόκουν δὲ καὶ τὸν
 πεζὸν χειρόσεσθαι. | καὶ οἱ μὲν ὡς ἐπιθησόμενοι κατ'
 5 ἀμφότερα παρεσκευάζοντο αὐθις.

'Ἐν τούτῳ δὲ Αημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων ἔχοντες 42
 30 τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν παραγγένονται, ναῦς
 τε τρεῖς καὶ ἔβδομήκοντα μάλιστα ἔνν ταῖς ξενικαῖς

καὶ δπλίτας περὶ πεντακισχιλίους ἔαυτῶν | τε καὶ τῶν 10
 ξυμμάχων, ἀκοντιστάς τε βαρβάρους καὶ Ἑλληνας οὐκ
 δλίγους καὶ σφενδονήτας καὶ τοξότας καὶ τὴν ἄλλην
 παρασκευὴν ἴκανην. καὶ τοῖς μὲν Συρακοσίοις καὶ 2
 5 ξυμμάχοις κατάπληξ ἐν τῷ αὐτένα οὐκ δλίγη ἐγένετο,
 εἰ πέρας μηδὲν ἔσται σφίσι τοῦ ἀπαλλαγῆναι | τοῦ κιν- 15
 δύνου, δρῶντες οὕτε διὰ τὴν Δεκέλειαν τειχιζομένην
 οὐδὲν ἥσσον στρατὸν ἵσου καὶ παραπλήσιον τῷ προτέρῳ
 ἐπεληλυθότα τὴν τε τῶν Ἀθηναίων δύναμιν πανταχόσε
 10 πολλὴν φαινομένην· τῷ δὲ προτέρῳ στρατεύματι τῶν
 Ἀθηναίων ὡς ἐκ κακῶν φώμη τις ἐγεγένητο. δ δὲ 20
 Δημοσθένης ἰδὼν ὡς εἶχε τὰ πράγματα καὶ νομίσας
 οὐχ οἶόν τε εἶναι διατρίβειν οὐδὲ παθεῖν δπερ ὁ Νι-
 κίας ἔπαθεν (ἀφικόμενος γὰρ τὸ πρῶτον ὁ Νικίας
 15 φοβερός, ὡς οὐκ εὐθὺς προσέκειτο ταῖς Συρακούσαις,
 ἀλλ' ἐν Κατάνῃ διεχείμαξεν, ὑπερώφθη τε καὶ ἔφθα-
 σεν αὐτὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιᾶ δ Γύλιππος 25
 ἀφικόμενος, ἦν οὐδ' ἀν μετέπεμψαν οἱ Συρακόσιοι,
 εἰ ἔκεινος εὐθὺς ἐπέκειτο· ἵκανοι γὰρ αὐτοὶ οιόμενοι
 20 εἶναι ἄμια τ' ἀν ἔμαθον ἥσσους δντες καὶ ἀποτετει-
 χισμένοι ἀν ἥσαν, ὥστε μηδ' εἰ μετέπεμψαν ἔτι ὁμοίως
 ἀν αὐτὸν ὡφελεῖν), ταῦτα οὖν ἀνασκοπῶν δημο- 30
 σθένης καὶ γιγνώσκων δτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ παρόντι
 τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μάλιστα δεινότατός ἔστι τοῖς ἐναν-
 τοῖς, ἐβούλετο δ τι τάχος ἀποχρήσασθαι τῇ παρούσῃ
 τοῦ στρατεύματος ἐκπλήξει. καὶ δρῶν τὸ παρατεί- 4
 χισμα τῶν Συρακοσίων, | φ ἐκώλυνσαν περιτειχίσαι σφᾶς 35
 τοὺς Ἀθηναίους, ἀπλοῦν τε δν | καί, εἰ κρατήσει τις 473
 τῶν τε Ἐπικολῶν τῆς ἀναβάσεως καὶ αὐθὶς τοῦ ἐν
 30 αὐταῖς στρατοπέδου, δρᾶσις ἀν αὐτὸ ληφθέν (οὐδὲ
 γὰρ ὑπομεῖναι ἀν σφᾶς οὐδένα), ηπείγετο ἐπιθέσθαι

τῇ πείρᾳ, καὶ ξυντομωτάτην *(ταύτην)* ἥγεῖτο διαπολέ- 5
μησιν· ἡ γὰρ κατορθώσας ἔξειν Συρακούσας ἡ ἀπάξειν 5
τὴν στρατιὰν καὶ οὐ τούτην εἰσθῆσαι ἄλλως Ἀθηναίους τε
τοὺς ξυνστρατευομένους καὶ τὴν ξύμπασαν πόλιν.
5 πρῶτον μὲν οὖν τὴν τε γῆν ἔξελθόντες τῶν Συρακο- 6
σίων ἔτεμνον οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τὸν Ἀναπόντον καὶ τῷ 10
στρατεύματι ἐπεκράτουν, ὥσπερ τὸ πρῶτον, τῷ τε πεζῷ
καὶ ταῖς ναυσίν (οὐδὲ γὰρ καθ' ἔτερα οἱ Συρακόσιοι
ἀντεπεξῆσαν ὅτι μὴ τοῖς ἵππεῦσι καὶ ἀκοντισταῖς ἀπὸ¹⁰
10 τοῦ Ὀλυμπιείου). ἐπειτα μηχαναῖς ἔδοξε τῷ Αἴγασθένει 43
πρότερον ἀποκειρᾶσαι τοῦ παρατειχίσματος. ως δὲ 15
αὐτῷ προσαγαγόντι κατεκαύθησάν τε ὑπὸ τῶν ἐναν-
τίων ἀπὸ τοῦ τείχους ἀμυνομένων αἱ μηχαναὶ καὶ τῇ
ἄλλῃ στρατιᾷ πολλαχῇ προσβάλλοντες ἀπεκρούοντο,
15 οὐκέτι ἐδόκει διατρίβειν, ἀλλὰ πείσας τόν τε Νικίαν
καὶ τοὺς ἄλλους ξυνάρχοντας, ως ἐπενόει, καὶ τὴν
ἐπιχείρησιν τῶν Ἐπιπολῶν ἐποιεῖτο. καὶ ἡμέρας μὲν 20
ἀδύνατα ἐδόκει εἶναι λαθεῖν προσελθόντας τε καὶ
ἀναβάντας, παραγγέλλας δὲ πέντε ἡμερῶν σιτία καὶ
20 τοὺς λιθολόγους καὶ τέκτονας πάντας λαβὼν καὶ ἄλλην
παρασκευὴν τοξευμάτων τε καὶ δσα ἔδει, ἦν ιρατῶσι,
τειχίζοντας ἔχειν, αὐτὸς μὲν ἀπὸ πρῶτου ὕπνου καὶ 25
Εὐρυμέδων καὶ Μένανδρος ἀναλαβὼν τὴν πᾶσαν στρα-
τιὰν ἔχώρει πρὸς τὰς Ἐπιπολάς, Νικίας δὲ ἐν τοῖς
25 τείχεσιν ὑπελέλειπτο. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο πρὸς αὐταῖς ::
κατὰ τὸν Εὐρύηλον, ὥσπερ καὶ ἡ προτέρᾳ στρατιὰ τὸ
πρῶτον | ἀνέβη, λαυδάνουσί τε τοὺς φύλακας τῶν 30
Συρακοσίων καὶ προσβάντες τὸ τείχισμα ὃ ἦν αὐτόδι 4
τῶν Συρακοσίων αἰροῦσι καὶ ἀνδρας τῶν φυλάκων
30 ἀποκτείνουσιν | οἱ δὲ πλείους διαφυγόντες εὐθὺς 474
πρὸς τὰ στρατόπεδα, ἢ ἦν ἐπὶ τῶν Ἐπιπολῶν τοία,

ἐν μὲν τῶν Συρακοσίων, ἐν δὲ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν, ἐν δὲ τῶν ξυμμάχων, ἀγγέλλουσι τὴν ἔφοδον καὶ τοῖς ἔξακοσίοις τῶν Συρακοσίων, οἷς καὶ πρῶτοι 5
 κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῶν Ἐπιπολῶν φύλακες ἦσαν,
 5 ἔφραξον. οἱ δ' ἐβοήθουν τε εὐθὺς, καὶ αὐτοῖς δὲ
 Δημοσθένης καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐντυχόντες ἀμυνομένους
 προθύμως ἔτρεψαν. καὶ αὐτοὶ μὲν εὐθὺς ἔχώρουν
 ἐς τὸ πρόσθεν, δπως τῇ παρούσῃ | δομῇ τοῦ περαιώνε- 10
 σθαι ὡν ἔνεκα ἥλθον μὴ βραδεῖς γένωνται. ἄλλοι δὲ
 10 ἀπὸ τῆς πρώτης τὸ παρατείχισμα τῶν Συρακοσίων,
 οὐχ ὑπομενόντων τῶν φυλάκων, ἥρον τε καὶ τὰς
 ἐπάλξεις ἀπέσυρον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι 5
 καὶ δ Γύλιππος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐβοήθουν ἐκ τῶν 15
 προτειχισμάτων, καὶ ἀδοκήτου τοῦ τολμήματος ἐν
 15 νυκτὶ σφίσι γενομένου προσέβαλόν τε τοῖς Ἀθηναῖοις
 ἐκπεπληγμένοι καὶ βιασθέντες ὑπ' αὐτῶν τὸ πρῶτον
 ὑπεχώρησαν. προέδυντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀταξίᾳ 7
 μᾶλλον ἥδη ὡς κεκρατηκότων καὶ βουλομένων διὰ 20
 παντὸς τοῦ μήπω μεμαχημένου τῶν ἐναντίων ὡς
 20 τάχιστα διελθεῖν, ἵνα μὴ ἀνέντων σφῶν τῆς ἔφοδου
 αὐθις ξυστραφῶσιν, οἱ Βοιωτοὶ πρῶτοι αὐτοῖς ἀντ-
 ἔσχον καὶ προσβαλόντες ἔτρεψάν τε καὶ ἐς φυγὴν
 κατέστησαν. καὶ ἐνταῦθα ἥδη ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ 44
 ἀπορίᾳ ἐγίγνοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἢν οὐδὲ πυθέσθαι 25
 25 ὄφδιον ἢν οὐδὲ ἀφ' ἑτέρων διτροφέων ἐκαστα ξυνη-
 νέχθη. ἐν μὲν γὰρ ἡμέρᾳ σαφέστερα μέν, δημοσιεύσης δὲ
 οὐδὲ ταῦτα οἱ παραγενόμενοι πάντα πλὴν τὸ καθ'
 ἐκαυτὸν ἐκαστος μόλις οἶδεν· ἐν δὲ νυκτομαχίᾳ, ἡ μόνη
 δὴ στρατοπέδων μεγάλων ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο, 30
 πῶς ἀν τις σαφῶς τι ἥδει; ἢν μὲν γὰρ σελήνη λαμπρά,
 30 πῶς ἀν τις σαφῶς τι ἥδει; ἢν μὲν γὰρ σελήνη εἰκὼς τὴν μὲν

ὅψιν τοῦ σώματος προορᾶν, τὴν δὲ γνῶσιν τοῦ οἰκείου
 ἀπίστεισθαι. διπλῖται δὲ ἀμφοτέρων οὐκ ὀλίγοι ἐν 475
 στενοχωρίᾳ ἀνεστρέφοντο. καὶ τῶν Ἀθηναίων οἱ μὲν 5
 ἥδη ἐνικῶντο, οἱ δὲ ἔτι τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ ἀγέσσητοι
 5 ἐχώρουν. πολὺ δὲ καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος αὐτοῖς
 τὸ μὲν ἄρτι ἀνεβεβήκει, τὸ δὲ ἔτι προσανήγει, ὥστε⁵
 οὐκ ἡπίσταντο πρὸς ὃ τι χρὴ χωρῆσαι. ἥδη γὰρ τὰ
 πρόσθεν τῆς τροπῆς γεγενημένης ἐτετάρακτο πάντα
 καὶ χαλεπὰ ἦν ὑπὸ τῆς βοῆς διαγνῶναι. οἵ τε γὰρ⁴
 10 Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμμαχοι κρατοῦντες παρεκελεύοντο
 τε κραυγὴν οὐκ ὀλίγην χρώμενοι, ἀδύνατον δὲ ἐν 10
 νυκτὶ ἄλλω τῷ σημῆναι, καὶ ἂμα τὸν προσφερομένους
 ἐδέχοντο· οἵ τε Ἀθηναῖοι ἔξητον τε σφᾶς αὐτοὺς καὶ
 πᾶν τὸ ἔξ ἐναντίας, καὶ εἰ φίλιον εἶη τῶν ἥδη πάλιν
 15 φευγόντων, πολέμιον ἐνόμιζον, καὶ τοῖς ἐρωτήμασι τοῦ
 ξυνθήματος πυκνοῖς χρώμενοι διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλω¹⁵
 τῷ γνωρίσαι, σφίσι τε αὐτοῖς θόρυβον πολὺν παρεῖ-
 χον ἂμα πάντες ἐρωτῶντες, καὶ τοῖς πολεμίοις σαφὲς
 αὐτὸ κατέστησαν· τὸ δὲ ἐκείνων οὐχ ὅμοίως ἡπίσταντο,⁵
 20 διὰ τὸ κρατοῦντας αὐτοὺς καὶ μὴ διεσπασμένους ἥσσον
 ἀγνοεῖσθαι, ὥστε, εἰ μὲν | ἐντύχοιεν τισι κρείσσους²⁰
 δοντες τῶν πολεμίων, διέφευγον αὐτοὺς ἀτε ἐκείνων
 ἐπισταμένων τὸ ξυνθήμα, εἰ δὲ αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο,
 διεφθείροντο. μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἐβλαψε⁶
 25 καὶ δ παιανισμός· ἀπὸ γὰρ ἀμφοτέρων παραπλήσιος
 ὁν ἀπορίαν παρεῖχεν. οἵ τε γὰρ Ἀργεῖοι καὶ | οἱ²⁵
 Κερκυραῖοι καὶ ὅσον Λιθρικὸν μετ' Ἀθηναίων ἦν δπότε
 παιανίσειαν, φέρον παρεῖχε τοῖς Ἀθηναίοις, οἵ τε πολέ-
 μιοι δμοίως. ὥστε τέλος ξυμπεσόντες αὐτοῖς κατὰ⁷
 30 πολλὰ τοῦ στρατοπέδου, ἐπεὶ ἀπαξ ἐταράχθησαν, φίλοι
 τε φίλοις καὶ πολίται πολίταις, οὐ μόνον ἐς φόβον⁸⁰

κατέστησαν, ἀλλὰ καὶ ἐς χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες μόλις ἀπελύοντο. καὶ διωκόμενοι κατά τε τῶν κρημνῶν 8 [οἱ] πολλοὶ φίπτουντες ἑαυτοὺς ἀπώλλυντο, στενῇς οὖσῃς τῆς ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν πάλιν καταβάσεως, καὶ ἐπειδὴ | ἐς τὸ δμαλὸν οἱ σφεζόμενοι ἄνωθεν καταβαῖεν, οἱ 476 μὲν πολλοὶ αὐτῶν καὶ ὅσοι ἦσαν τῶν προτέρων στρατιωτῶν ἐμπειρίᾳ μᾶλλον τῆς χώρας ἐς τὸ στρατόπεδον διεφύγγανον, οἱ δὲ ὑστερον ἥκοντες εἰσὶν οἱ διαμαρτόντες τῶν δδῶν κατὰ τὴν χώραν ἐπλανήθησαν. 5 10 οὕς, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων περιελάσαντες διέφθειραν.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακόσιοι δύο τροπαῖα 45 ἔστησαν, ἐπί τε ταῖς Ἐπιπολαῖς ἢ ἢ πρόσβασις καὶ κατὰ τὸ χωρίον ἢ οἱ Βοιωτοὶ πρῶτον ἀντέστησαν, οἱ 10 15 δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἐκομίσαντο. ἀπέθανον δὲ οὐκ δλίγοι αὐτῶν τε καὶ τῶν ἔνυμμάχων, 2 δπλα μέντοι ἔτι πλειω ἢ κατὰ τοὺς νεκροὺς ἐλήφθη· οἱ γὰρ κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες ἀλλεσθαι ψιλοὶ [ἄνευ τῶν | ἀσπιδῶν] οἱ μὲν ἀπώλοντο, οἱ δ' ἐσώθησαν. 15

20 Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Συρακόσιοι ὡς ἐπὶ ἀπροσδο- 46 κῆτο εὐπραγίᾳ πάλιν αὖ ἀναρρωσθέντες, ὕσπερ καὶ πρότερον, ἐς μὲν Ἀκράγαντα στασιάζοντα πέντε καὶ δέκα ναυσὶ Σικανὸν ἀπέστειλαν, ὅπως ἐπαγάγοιτο τὴν πόλιν, | εἰ δύναιτο. Γύλιππος δὲ κατὰ γῆν ἐς τὴν 20 25 ἄλλην Σικελίαν ὤχετο αὖθις, ἄξων στρατιὰν ἔτι, ὡς ἐν ἐλπίδι ὧν καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων αἰρήσειν βίᾳ, ἐπειδὴ τὰ ἐν ταῖς Ἐπιπολαῖς οὕτω ἔνυνέβη.

Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τούτῳ ἐβού- 47 λεύοντο πρός τε τὴν γεγενημένην ἔνυμφοράν καὶ πρὸς 25 τὴν παρούσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατὰ πάντα ἀρρωστίαν. τοῖς τε γὰρ ἐπιχειρήμασιν ἐώρων οὐ κατορ-

θοῦντες καὶ τοὺς στρατιώτας ἀχθομένους τῇ μονῇ.
 νόσῳ τε γὰρ ἐπιεῖσαντο κατ' ἀμφότερα, τῆς τε ὥρας 2
 τοῦ ἐνιαυτοῦ ταύτης οὕσης ἐν ᾧ ἀσθενοῦσιν ἀνθρώποι 30
 μάλιστα, καὶ τὸ χωρίον ἄμα ἐν φέτος εἰστρατοπεδεύοντο
 5 ἔλαβδες καὶ χαλεπὸν ἦν· τά τε ἄλλα δτι ἀνελπιστότατα
 αὐτοῖς ἐφαίνετο τῷ οὖν Δημοσθένει οὐκ ἐδόκει ἔτι 3
 χρῆναι μένειν, ἀλλ' ἀπερ καὶ διανοηθεὶς ἐς τὰς Ἐπι-
 πολὰς διεκινδύνευσεν, ἐπειδὴ ἔσφαλτο, ἔξιέναι | ἐψη- 477
 φίζετο καὶ μὴ διατρίβειν, ἔως ἔτι τὸ πέλαγος οἴδν τε
 10 περαιοῦσθαι καὶ τοῦ στρατεύματος ταῖς γοῦν ἐπελ-
 θούσαις ναυσὶ κρατεῖν. καὶ τῇ πόλει ὠφελιμώτερον 4
 ἔφη εἶναι πρὸς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ σφῶν ἐπιτειχίζοντας
 τὸν | πόλεμον ποιεῖσθαι ἢ Συρακούσιος, οὓς οὐκέτι 5
 ὁράδιον εἶναι χειρώσασθαι· οὐδ' αὖ ἄλλως χρήματα
 15 πολλὰ δαπανῶντας εἰκὸς εἶναι προσκαθῆσθαι. καὶ 48
 δὲ μὲν Δημοσθένης τοιαῦτα ἐγίγνωσκεν· δὲ Διονίσιος
 ἐνδικεῖ μὲν καὶ αὐτὸς πόνηρα σφῶν τὰ πράγματα
 εἶναι, τῷ δὲ λόγῳ | οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἀσθενῆ ἀπο- 10
 δεικνύναι, οὐδ' ἐμφανῶς σφᾶς ψηφιζομένους μετὰ
 20 πολλῶν τὴν ἀναχώρησιν τοῖς πολεμίοις καταγγέλτους
 γίγνεσθαι· λαθεῖν γὰρ ἀν, δπότε βούλοιντο, τοῦτο
 ποιοῦντες πολλῷ ἡσσον. τὸ δέ τι καὶ τὰ τῶν πολεμίων, 2
 ἀφ' ὧν ἐπὶ πλέον ἢ οἱ ἄλλοι | ἡσθάνετο αὐτῶν, ἐλπίδος 15
 τι ἔτι παρεῖχε πονηρότερα τῶν σφετέρων ἔσεσθαι, ἦν
 25 καρτερῶσι προσκαθῆμενοι· χρημάτων γὰρ ἀπορίᾳ αὐτοὺς
 ἐκτρυχώσειν, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ πλέον ἥδη ταῖς ὑπαρ-
 χούσαις ναυσὶ θαλασσοκρατούντων. καὶ ἦν γάρ τι
 καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις | βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις 20
 τὰ πράγματα ἐνδοῦναι, ἐπεκηρυκεύετο ως αὐτὸν καὶ
 30 οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. ἀλλ' ἐπιστάμενος τῷ μὲν ἔργῳ 3
 τοῦ ἐπ' ἀμφότερα ἔχων καὶ διασκοπῶν ἀνεῖχε, τῷ δ'

έμφανεῖ τότε λόγῳ οὐκ ἔφη ἀπάξειν τὴν στρατιάν. εὐ
γὰρ εἰδέναι δτι Ἀθηναῖοι | σφῶν ταῦτα οὐκ ἀπο- 25
δέξονται ὥστε μὴ αὐτῶν ψηφισαμένων ἀπελθεῖν. καὶ
γὰρ οὐ τοὺς αὐτοὺς ψηφιεῖσθαί τε περὶ σφῶν αὐτῶν
5 καὶ τὰ πράγματα ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ὄρῶντας καὶ οὐκ
ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν
ἄν τις εὐ λέγων διαβάλλοι, ἐκ τούτων αὐτοὺς πει- 30
σεσθαι. τῶν τε παρόντων στρατιωτῶν πολλοὺς καὶ 4
τοὺς πλείους ἔφη, οἳ νῦν βιῶσιν ὡς ἐν δεινοῖς ὅντες,
10 ἐκεῖσε ἀφικομένους τάνατία βιήσεσθαι ὡς ὑπὸ χρη-
μάτων καταπροδόντες οἱ στρατηγοὶ ἀπῆλθον. οὕκουν
βούλεσθαι αὐτός γε ἐπιστάμενος τὰς Ἀθηναίων φύσεις 35
ἐπὶ αἰσχρῷ τε αἵτιᾳ καὶ ἀδίκως ὑπ' Ἀθηναίων ἀπολέ- 478
σθαι μᾶλλον η ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἰ δεῖ, κινδυνεύσας
15 τοῦτο παθεῖν ἴδια. τά τε Συρακοσίων ἔφη ὅμως ἔτι 5
ῆσσω τῶν σφετέρων εἶναι· καὶ χρῆμασι γὰρ αὐτοὺς
ξενοτροφοῦντας καὶ ἐν περιπολοῖς ἂμα ἀναλίσκοντας 5
καὶ ναυτικὸν πολὺ ἔτι ἐνιαυτὸν ἥδη βόσκοντας τὰ
μὲν ἀπορεῖν, τὰ δ' ἔτι ἀμηχανήσειν· δισχίλιά τε γὰρ
20 τάλαντα ἥδη ἀνηλωκέναι καὶ ἔτι πολλὰ προσοφείλειν,
ἥν τε καὶ διοιν ἐκλίπωσι τῆς νῦν παρασκευῆς τῷ μὴ
διδόναι τροφήν, φθερεῖσθαι αὐτῶν τὰ πράγματα, ἐπι-
κουριὰ μᾶλλον η δι' ἀνάγκης ὥσπερ τὰ σφέτερα ὅντα. 10
τοίβειν οὖν ἔφη χρῆναι προσκαθημένους καὶ μὴ χρη- 6
μασιν, οἷς πολὺ κρείσσους εἰσί, νικηθέντας ἀπιέναι.
δ μὲν Νικίας τοσαῦτα λέγων ἵσχυρόζετο, αἰσθόμενος 49
τὰ ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀκριβῶς, καὶ τὴν τῶν χρη-
μάτων ἀπορίαν καὶ δτι ἦν αὐτόδι τὸ βουλόμενον 15
τοῖς Ἀθηναῖοις γίγνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ἐπικηρυ-
30 κευόμενον πρὸς αὐτὸν ὥστε μὴ ἀπανίστασθαι, καὶ
ἄμα ταῖς γοῦν ναυσίν, η πρότερον, ἐθάρσει *(καὶ)*

κρατηθείσ. δος δὲ Αγμοσθένης περὶ μὲν τοῦ προσκαθῆ²
σθαι οὐδός | διπλοῦν ἐνεδέχετο· εἰ δὲ δεῖ μὴ ἀπάγειν 20
τὴν στρατιὰν ἄνευ Ἀθηναίων ψηφίσματος, ἀλλὰ τριβεῖν
αὐτοῦ, ἔφη χρῆναι ηὔτην Θάψον ἀναστάντας
5 τοῦτο ποιεῖν ηὔτην Κατάνην, διθεν τῷ τε πεξῷ ἐπὶ²
πολλὰ τῆς χώρας ἐπιόντες θρέψονται πορθοῦντες τὰ
τῶν πολεμίων καὶ | ἐκείνους βλάψουσι, ταῖς τε ναυσὶν 25
ἐν πελάγει καὶ οὐκ ἐν στενοχωρίᾳ, ηὔπορος τῶν πολε-
μίων μᾶλλον ἔστι, τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται, ἀλλ' ἐν
10 εὑρυχωρίᾳ, ἐν ηὔτην τά τε τῆς ἐμπειρίας χρήσιμα σφῶν
ἔσται καὶ ἀναχωρήσεις καὶ ἐπίπλους οὐκ ἐκ βραχέος
καὶ περιγράπτου δρομῷ μετανοίην τε καὶ καταίρουτες ἔξουσιν.³⁰
τό τε ξύμπαν εἴπειν, οὐδενὶ τρόπῳ οἱ ἔφη ἀρέσκειν 3
ἐν τῷ αὐτῷ ἔτι μένειν, | ἀλλ' ὅτι τάχιστα ἥδη ἔξαντα⁴⁷⁹
15 στασθαι καὶ μὴ μέλλειν. καὶ δὸς Εὐρυμέδων αὐτῷ
ταῦτα ξυνηγόρευεν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Νικέου ὄκνος +
τις καὶ μέλλησις ἐνεγένετο καὶ ἀμα ύπόνοια μὴ τι
καὶ πλέον εἰδὼς δὸς Νικέας ἴσχυρότεραι. | καὶ οἱ μὲν 5
Ἀθηναῖοι τούτῳ τῷ τρόπῳ διεμέλλησάν τε καὶ κατὰ
20 χώραν ἔμενον.

Οὐ δὲ Γύλιππος καὶ δὸς Σικανὸς ἐν τούτῳ παρῆσαν 50
ηὔτης Συρακούσας, δὸς μὲν Σικανὸς ἀμαρτῶν τοῦ
Ἀκράγαντος (ἐν Γέλᾳ γὰρ ὄντος αὐτοῦ ἔτι ηὔτης
Συρακοσίοις στάσις [ηὔτης] φιλία ἔξεπεπτώκει). δὸς δὲ 10
25 Γύλιππος ἄλλην τε στρατιὰν πολλὴν ἔχων ἦλθεν ἀπὸ
τῆς Σικελίας καὶ τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου τοῦ ἥρος
ἐν ταῖς δλιάσιν διπλίτας ἀποσταλέντας, ἀφικομένους
ἀπὸ τῆς Λιβύης ηὔτης Σελινοῦντα. ἀπενεχθέντες γὰρ ηὔτης²
Λιβύην, καὶ δόντων Κυρηναίων τριήρεις δύο καὶ τοῦ 15
30 πλοῦ ἡγεμόνας, καὶ ἐν τῷ παράπλῳ Εὐεσπερίταις
πολιορκουμένοις ύπὸ Λιβύων ξυμμαχήσαντες καὶ νική-

σαντες τοὺς Λίβυς, καὶ αὐτόθεν παραπλεύσαντες ἐς
Νέαν πόλιν, Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον, ὅθενπερ Σικελία
ἔλαχιστον δύο ἡμερῶν | καὶ νυκτὸς πλοῦν ἀπέχει, καὶ 20
ἀπ' αὐτοῦ περαιωθέντες ἀφίκοντο ἐς Σελινοῦντα. καὶ 3
5 οἱ μὲν Συρακόσιοι εὐθὺς αὐτῶν ἐλθόντων παρεσκευά-
ζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφότερα αὐθίς τοῖς
'Αθηναίοις, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ· οἱ δὲ τῶν 'Αθηναίων
στρατηγοὶ δρῶντες στρατιάν τε | ἄλλην προσγεγενη- 25
μένην αὐτοῖς, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀμα οὐκ ἐπὶ τὸ βέλτιον
10 χωροῦντα, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τοῖς πᾶσι χαλεπώτερον
ἴσχουντα, μάλιστα δὲ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἀνθρώπων πιεζό-
μενα, μετεμέλοντό τε πρότερον οὐκ ἀναστάντες, καὶ
ώς αὐτοῖς οὐδὲ δ Νικίας ἔτι δμοίως ἥναντιοῦτο ἄλλ' 30
ἢ μὴ φανερῶς γε ἀξιῶν [μῆ] ψηφίζεσθαι, προεῖπον
15 ὡς ἐδύναντο ἀδηλότατα ἔκπλουν ἐκ τοῦ στρατοπέδου
πᾶσι καὶ παρεσκευάσθαι δταν τις σημήνῃ. καὶ μελ- 4
λόντων αὐτῶν, ἐπειδὴ ἐτοῖμα ἦν, ἀποπλεῖν ἡ | σελήνη 480
ἐκλείπει· ἐτύγχανε γὰρ πανσέληνος οὖσα. καὶ οἱ
'Αθηναῖοι οἵ τε πλείους ἐπισχεῖν ἐκέλευν τοὺς στρα-
20 τηγοὺς ἐνθύμιον ποιούμενοι, καὶ δ Νικίας (ἥν γάρ
τι καὶ ἄγαν θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος)
| οὐδ' ἀν διαβουλεύσασθαι ἔτι ἔφη, πρίν, ὡς οἱ μάντεις 5
ἔξηγοῦντο, τοὶς ἐννέα ἡμέρας μεῖναι, ὅπως ἀν πρό-
τερον κινηθείη. καὶ τοῖς μὲν 'Αθηναίοις μελλήσασι
25 διὰ τοῦτο ἡ μονὴ ἐγεγένητο.

Oἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ τοῦτο πυθόμενοι πολ|λῷ 51
μᾶλλον ἐγγηρεύεντοι ἦσαν μὴ ἀνιέναι τὰ τῶν 'Αθη-
ναίων, ὡς καὶ αὐτῶν κατεγνωκότων ἥδη μηκέτι πρει-
σόντων εἶναι σφῶν μῆτε ναυσὶ μῆτε πεζῷ (οὐ γὰρ ἀν
30 τὸν ἔκπλουν ἐπιβουλεῦσαι), καὶ ἀμα οὐ βουλόμενοι
αὐτοὺς ἄλλοσέ ποι τῆς Σικελίας καθεξούμενος χα|λεπω- 15

τέροις εἶναι προσπολεμεῖν, ἀλλ' αὐτοῦ ὡς τάχιστα καὶ ἐν φρίσι ἔυμφέρει ἀναγκάσαι αὐτοὺς ναυμαχεῖν. τὰς οὖν ναῦς ἐπλήρουν καὶ ἀνεπειρῶντο ἡμέρας δύαις 2 αὐτοῖς ἐδόκουν ἴκαναι εἶναι. ἐπειδὴ δὲ καιρὸς ἦν, τῇ 5 μὲν προτέρᾳ πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων προσέβαλλον, καὶ ἐπεξειλθόντος μέρους τινὸς οὐ πολλοῦ καὶ 20 τῶν δπλιτῶν καὶ τῶν ἵππεων κατά τινας πύλας, ἀπολαμβάνουσι τε τῶν δπλιτῶν τινας καὶ τρεψάμενοι καταδιώκουσιν· οὕσης δὲ στενῆς τῆς ἐσόδου οἱ Ἀθη- 10 ναῖοι ἵππους τε ἐβδομήκοντα ἀπολλύουσι καὶ τῶν δπλιτῶν οὐ πολλούς. καὶ ταῦτη μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀπεχώ- 25 ρησεν ἡ στρατιὰ τῶν Συρακοσίων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ταῖς τε ναυσὶν ἐκπλέοντιν οὕσαις ἔξι καὶ ἐβδομήκοντα, καὶ τῷ πεζῷ ἄμα πρὸς τὰ τείχη ἐχώρουν. οἱ δὲ Ἀθη- 15 ναῖοι ἀντανηγον ναυσὶν ἔξι καὶ δγδοήκοντα καὶ προσμειξαντες ἐναυμάχουν. | καὶ τὸν Εὔρυμέδοντα, 20 ἔχοντα τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων καὶ βουλόμενον περικλήσασθαι τὰς ναῦς τῶν ἐναντίων καὶ ἐπεξάγοντα τῷ πλῷ πρὸς τὴν γῆν μᾶλλον, νικήσαντες οἱ Συρακόσιοι 25 καὶ οἱ ἔντομαχοι τὸ μέσον | πρῶτον τῶν Ἀθηναίων 481 ἀπολαμβάνουσι κάκεῖνον ἐν τῷ κοίλῳ [μυχῷ] τοῦ λιμένος καὶ αὐτόν τε διαφθείρουσι καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ ναῦς ἐπισπουμένας· ἐπειτα δὲ καὶ τὰς πάσας ναῦς ἥδη τῶν Ἀθηναίων κατεδίωκόν τε καὶ | ἔξεώθουν ἐς τὴν 5 γῆν. δ δὲ Γύλιππος ὁρῶν τὰς ναῦς τῶν πολεμίων 53 νικωμένας καὶ ἔξι τῶν σταυρωμάτων καὶ τοῦ ἐαυτῶν στρατοπέδου καταφερομένας, βουλόμενος διαφθείρειν τοὺς ἐκβαίνοντας καὶ τὰς ναῦς ὅπον τοὺς Συρακόσιους ἀφέλκειν τῆς γῆς φιλασσούσης, παρεβοήθει ἐπὶ τὴν 10 χηλὴν μέρος τι ἔχων τῆς στρατιᾶς. καὶ αὐτοὺς οἱ Τυρ- 2 σηνοί (οὗτοι γάρ ἐφύλασσον τοῖς Ἀθηναίοις) δρῶντες

ἀτάκτως προσφερομένους, ἐπειβοηθήσαντες καὶ προσπε-
σόντες τοῖς πρώτοις τρέπουσι καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὴν
λίμνην τὴν Λυσιμέλειαν καλούμενην. ὑστερον δὲ ¹⁵
πλείονος ἥδη τοῦ στρατεύματος παρόντος τῶν Συρακο-
σίων καὶ ξυμμάχων, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιβοηθήσαντες
καὶ δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν ἐς μάχην τε κατέ-
στησαν πρὸς αὐτοὺς καὶ νικήσαντες ἐπεδίωξαν καὶ
διπλίτας τε οὐ πολλοὺς ἀπέκτειναν καὶ τὰς | ναῦς τὰς ²⁰
μὲν πολλὰς διέσωσάν τε καὶ ξυνῆγαγον κατὰ τὸ στρα-
10 τόπεδον, δυοῖν δὲ δεούσας εἶκοσι οἱ Συρακόσιοι καὶ
οἱ ξυμμάχοι ἔλαβον αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄνδρας πάντας
ἀπέκτειναν. καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἐμπρῆσαι βουλόμενοι ²⁵
ὅλακά παλαιὰν κληματίδων καὶ δαδός γεμίσαντες
(ἥν γὰρ ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους δ ἀνεμος οὔριος) ἀφεῖσαν
15 [τὴν ναῦν] πῦρ ἐμβαλόντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δεί-
σαντες περὶ ταῖς ναυσὶν ἀντεμηχανήσαντό τε σβεστήρια
κωλύματα καὶ παύσαντες τὴν φλόγα καὶ τὸ μὴ προσ-
ελθεῖν ἐγγὺς τὴν ὅλακα τοῦ κινδύνου ἀπηλλάγησαν. ³⁰
μετὰ δὲ τοῦτο Συρακόσιοι μὲν τῆς τε ναυμαχίας τρο- ⁵⁴
20 παῖον ἔστησαν καὶ τῆς ἀνω τῆς πρὸς τῷ τείχει ἀπο-
λήψεως τῶν διπλιτῶν, ὅθεν καὶ τοὺς ἵππους ἔλαβον, ⁴⁸²
Ἀθηναῖοι δὲ ἡς τε οἱ Τυρσηνοὶ τροπῆς ἐποιήσαντο
τῶν πεζῶν ἐς τὴν λίμνην καὶ ἡς αὐτοὶ τῷ ἄλλῳ
στρατοπέδῳ.

25 | Γεγενημένης δὲ τῆς νίκης τοῖς Συρακοσίοις λαμ- ⁵⁵
πρᾶς ἥδη καὶ τοῦ ναυτικοῦ (πρότερον μὲν γὰρ ἐφο-
βοῦντο τὰς μετὰ τοῦ Δημοσθένους ναῦς ἐπελθούσας),
οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας ἦσαν καὶ ὁ
παράλογος αὐτοῖς μέγας ἦν, πολὺ δὲ μείζων ἦτι τῆς
30 στρατείας δ μετάμελος. πόλεσι γὰρ ταύταις μόναις ¹⁰
ἥδη δμοιοτρόποις ἐπελθόντες, δημοκρατουμέναις τε,

ῶσπερ καὶ αὐτοί, καὶ ναυσὶ καὶ ἵπποις καὶ μεγέθει
Ισχυούσαις, οὐ δυνάμενοι ἐπενεγκεῖν οὕτ' ἐκ πολιτείας
τι μεταβολῆς τὸ διάφορον αὐτοῖς, φῶ προσήγοντο ἄν,
οὗτ' ἐκ παρασκευῆς πολλῷ | κρείσσονος, σφαλλόμενοι 15

5 δὲ τὰ πλείω, τὰ τε πρὸ αὐτῶν ἡπόρουν καὶ ἐπειδὴ γε
καὶ ταῖς ναυσὶν ἐκρατήθησαν, δοὺς ἀν φόντο, πολλῷ
δὴ μᾶλλον ἔτι. οἱ δὲ Συρακόσιοι τόν τε λιμένα εὐθὺς 56

παρέπλεον ἀδεῶς καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ διενοοῦντο
κλήσειν, διπειρευτικοὶ μηκέτι, μηδ' | εἰ βούλοιντο, λάθοιεν 20

10 αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι ἐκπλεύσαντες. οὐ γὰρ περὶ τοῦ 2
αὐτοὶ σωθῆναι μόνον ἔτι τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο,
ἀλλὰ καὶ διπειρευτικοὶ μηκέτι, νομίζοντες, διπειρ
ῆν, ἀπό τε τῶν παρόντων πολὺ σφῶν καθυπέρτερα τὰ
πράγματα εἶναι καί, εἰ δύναιντο κρατῆσαι Ἀθηναίων 25

15 τε καὶ τῶν ξυμμάχων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν,
καλὸν σφίσιν ἐσ τοὺς Ἕλληνας τὸ ἀγώνισμα φανεῖ-
σθαι· τούς τε γὰρ ἄλλους Ἕλληνας εὐθὺς τοὺς μὲν
ἔλευθερούσθαι, τοὺς δὲ φόβου ἀπολύεσθαι (οὐ γὰρ ἔτι
δυνατὴν ἔσεσθαι τὴν ὑπόλοιπον Ἀθηναίων | δύναμιν 30

20 τὸν ὕστερον ἐπενεχθῆσόμενον πόλεμον ἐνεγκεῖν), καὶ
αὐτοὶ δόξαντες αὐτῶν αἴτιοι εἶναι ὑπό τε τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ τῶν ἐπειτα πολὺ θαυμασθῆσεσθαι.
καὶ ἦν δὲ ἄξιος δ ἀγῶν κατά τε ταῦτα καὶ δι | οὐχὶ 483
3 'Αθηναίων μόνων περιεγίγνοντο, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων
25 πολλῶν ξυμμάχων, καὶ οὐδ' αὐτοὶ αὖ μόνοι, ἀλλὰ καὶ
μετὰ τῶν ξυμβοηθησάντων σφίσιν, ἥγεμόνες τε γενό-
μενοι μετὰ Κορινθίων καὶ Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν
| σφετέραν πόλιν ἐμπαρασχόντες προκινδυνεῦσαι [τε] 5
καὶ τοῦ ναυτικοῦ μέγα [μέρος] προκόψαντες. ἐθνη 4
30 γὰρ πλεῖστα δὴ ἐπὶ μίαν πόλιν ταύτην ξυνῃλθε,
πλὴν γε δὴ τοῦ ξύμπαντος δχλον τοῦ ἐν τῷδε τῷ

πολέμῳ πρὸς τὴν Ἀθηναίων τε πόλιν καὶ Λακεδαι-
μονίων.

Τοσούδε γὰρ | ἐκάτεροι ἐπὶ Σικελίᾳ τε καὶ περὶ ⁵⁷
 Σικελίας, τοῖς μὲν ἔυγκτησόμενοι τὴν χώραν ἐλθόντες,
 5 τοῖς δὲ ἔυνδιασώσοντες, ἐπὶ Συρακούσαις ἐπολέμησαν,
 οὐδὲ κατὰ δίκην τι μᾶλλον οὐδὲ κατὰ ἔυγγένειαν μετ’
 ἀλλήλων στάντες, ἀλλ’ ὡς ἐκάστοις τῆς ἔυντυχίας ἦ
 κατὰ τὸ ἔυμφέρον | ἢ ἀνάγκη ἔσχεν. Ἀθηναῖοι μὲν ¹⁵
 αὐτὸλ "Ιωνες ἐπὶ Αἰωριᾶς Συρακοσίους ἐκόντες ἥλθον,
 10 καὶ αὐτοῖς τῇ αὐτῇ φωνῇ καὶ νομίμοις ἔτι χρώμενοι
 Αἵμνιοι καὶ "Ιμβριοι καὶ Αἴγινηται, οἱ τότε Αἴγιναν
 εἶχον, καὶ ἔτι Ἐστιαιῆς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ [Ἐστιαιαν
 οἰκοῦντες], ἄποικοι δύντες, ἔυνεστρατευσαν. τῶν δὲ ²⁰
 ἄλλων οἱ μὲν ὑπήκοοι, οἱ δ’ ἀπὸ ἔυμμαχίας αὐτόνομοι,
 15 εἰσὶ δὲ καὶ οἱ μισθοφόροι ἔυνεστρατευον. καὶ τῶν μὲν ⁴
 ὑπηκόων καὶ φύρουν ὑποτελῶν Ἐρετριῆς καὶ Χαλκιδῆς
 καὶ Στυρῆς καὶ Καρύστιοι ἀπ’ Εὐβοίας ἥσαν, ἀπὸ δὲ
 νῆσων Κεῖοι καὶ "Ανδριοι καὶ | Τήνιοι, ἐκ δ’ Ιωνίας ²⁵
 Μιλήσιοι καὶ Σάμιοι καὶ Χῖοι. τούτων Χῖοι οὐχ ὑπο-
 20 τελεῖς δύντες φύρουν, ναῦς δὲ παρέχοντες αὐτόνομοι
 ἔυνεποντο. καὶ τὸ πλεῖστον "Ιωνες δύντοι πάντες
 καὶ ἀπ’ Ἀθηναῖων πλὴν Καρύστιων (οὗτοι δ’ εἰσὶ
 Δρυόπες), ὑπήκοοι δ’ δύντες καὶ ἀνάγκη | δύμας Ιωνές ³⁰
 γε ἐπὶ Αἰωριᾶς ἥπολούθουν. πρὸς δ’ αὐτοῖς Αἰολῆς, ⁵
 25 Μηθυμναῖοι μὲν ναυσὶ καὶ οὐ φύρῳ ὑπήκοοι, Τενέδιοι
 δὲ καὶ Αἶνιοι ὑποτελεῖς. οὗτοι δὲ Αἰολῆς Αἰολεῦσι ⁴⁸⁴
 τοῖς κτίσασι Βοιωτοῖς <τοῖς> μετὰ Συρακοσίων κατ’
 ἀνάγκην ἐμάχοντο, Πλαταιῆς δὲ καὶ ἀντικρους Βοιωτοὶ
 Βοιωτοῖς μόνοι εἰκότως κατὰ τὸ ἔχθος. Ρόδιοι δὲ ⁶
 30 καὶ Κυθήριοι Αἰωριῆς ἀμφότεροι, οἱ μὲν Λακεδαι-
 μονίων ἄποικοι, Κυθήριοι, ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς

ἄμα Γυλίππω μετὰ Ἀθηναίων ὅπλα ἔφερον, Ῥόδιοι δέ,
 Ἀργεῖοι γένος, Συρακουσίοις μὲν Δωριεῦσι, Γελώνις δὲ
 καὶ ἀποίκοις ἑαυτῶν οὖσι, μετὰ Συρακουσίων στρατευο-
 μένοις, ἡναγκάζοντο πολεμεῖν. τῶν τε περὶ Πελο- 7
 5 πόννησον νησιωτῶν Κεφαλλῆνες μὲν καὶ Ζακύνθιοι 10
 αὐτόνομοι μέν, κατὰ δὲ τὸ νησιωτικὸν μᾶλλον κατειρ-
 γόμενοι, δτὶ θαλάσσης ἐκράτουν Ἀθηναῖοι, ἔννειποντο.
 Κερκυραῖοι δὲ οὐ μόνον Δωριῆς ἀλλὰ καὶ Κορίνθιοι
 σαφῶς ἐπὶ Κορινθίους τε καὶ Συρακουσίους, τῶν μὲν
 15 ἄποικοι ὄντες, | τῶν δὲ ἔνγγενεῖς, ἀνάγκῃ μὲν ἐκ τοῦ 15
 εὐπρεποῦς, βουλήσει δὲ κατὰ ἔχθος τὸ Κορινθίων οὐχ
 ἥσσον εἶποντο. καὶ οἱ Μεσσήνιοι νῦν καλούμενοι ἐν 8
 Ναυπάκτῳ ἐκ Ναυπάκτου καὶ ἐκ Πύλου τότε ύπ’
 Ἀθηναίων ἔχομένης ἐς τὸν πόλεμον παρελήφθησαν.
 15 καὶ ἔτι Μεγαρέων φυγάδες οὐ πολλοὶ | Μεγαρεῦσι 20
 Σελινουντίοις οὖσι κατὰ ἔνυφορὰν ἐμάχοντο. τῶν δὲ 9
 ἄλλων ἐκούσιος μᾶλλον ἡ στρατείᾳ ἐγίγνετο. ἦδη·
 Ἀργεῖοι μὲν οὐ τῆς ἔνυφας ἐνεκα μᾶλλον ἡ τῆς
 Λακεδαιμονίων τε ἔχθρας καὶ τῆς παραστίκα ἐκαστοι
 20 ιδίας ὠφελίας Δωριῆς ἐπὶ Δωριᾶς μετὰ Ἀθηναίων
 Ἰώνων ἡκολούθουν, Μαντινῆς δὲ καὶ ἄλλοι Ἀρκάδων 25
 μισθοφόροι, ἐπὶ τοὺς αἱεὶ πολεμίους σφίσιν ἀποδεικνυ-
 μένους ἴεναι εἰωθότες, καὶ τότε τοὺς μετὰ Κορινθίων
 ἐλθόντας Ἀρκάδας οὐδὲν ἥσσον διὰ κέρδος ἤγούμενοι
 25 πολεμίους, Κρῆτες δὲ καὶ Αἰτωλοὶ μισθῷ καὶ οὗτοι
 πεισθέντες· ἔννεβη δὲ τοῖς Κρησὶ τὴν Γέλαν Ῥοδίοις 30
 ἔνυκτίσαντας μὴ ἔνν τοῖς ἀποίκοις, ἀλλ’ ἐπὶ τοὺς
 ἀποίκους ἐκόντας μετὰ μισθοῦ ἐλθεῖν. καὶ Ἀκαρνάνων 10
 τινες ἄμα μὲν κέρδει, τὸ δὲ πλέον Δημοσθένους
 30 φιλία καὶ Ἀθηναίων εὔνοιά ἔνυφαχοι ὄντες ἐπεκού-
 ῥησαν. καὶ οἵδε | μὲν τῷ Ἰονίῳ οὐλπῷ δριξόμενοι·⁴⁸⁵ 11

Ἰταλιωτῶν δὲ Θούριοι καὶ Μεταπόντιοι, ἐν τοιαύταις
 ἀνάγκαις τότε στασιωτικῶν καιρῶν κατειλημμένοι,
 ξυνεστράτευον καὶ Σικελιωτῶν Νάξιοι καὶ Καταναῖοι,
 βαρβάροιν δὲ Ἐγεσταῖοί τε, | οἵπερ ἐπηγάγοντο, καὶ ⁵
 5 Σικελῶν τὸ πλέον, καὶ τῶν ἔξι Σικελίας Τυρσηνῶν
 τέ τινες κατὰ διαφορὰν Συρακοσίων καὶ Ἰάπυγες
 μισθοφόροι. τοσάδε μὲν μετὰ Αθηναίων ἔθνη ἐστράτευον. Συρακοσίοις δὲ ἀντεβοήθησαν Καμαριναῖοι μὲν 58
 δμοροὶ ὄντες καὶ Γελῶι οἰκοῦντες μετ' αὐτούς, ἐπειτα ¹⁰
 10 Ἀκραγαντίνων ἡσυχαζόντων ἐν τῷ ἐπ' ἐκεῖνα ιδρυμένοι
 Σελινούντιοι. καὶ οἵδε μὲν τῆς Σικελίας τὸ πρὸς ²
 Λιβύην μέρος τετραμμένον νεμόμενοι, Ἰμεραῖοι δὲ
 ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν πόντον μορίου, ἐν φ
 καὶ μόνοι Ἐλληνες οἰκοῦσιν· οὗτοι δὲ καὶ εἴς αὐτοῦ
 15 μόνοι ἐβοήθησαν. καὶ Ἐλληνικὰ μὲν ἔθνη τῶν ἐν ¹⁵
 Σικελίᾳ τοσάδε, Δωριῆς τε καὶ [οἱ] αὐτόνομοι πάντες,
 ξυνεμάχοντες, βαρβάροιν δὲ Σικελοὶ μόνοι δσοι μὴ
 ἀφέστασαν πρὸς τοὺς Αθηναίους· τῶν δ' ἔξι Σικελίας
 Ἐλλήνων Λακεδαιμόνιοι μὲν ἡγεμόνα Σπαρτιάτην
 20 παρεχόμενοι, νεοδαμώδεις δὲ τοὺς ἄλλους καὶ Εὔλω- ²⁰
 τας [δύναται δὲ τὸ νεοδαμῶδες ἐλεύθερον ἥδη εἶναι],
 Κορίνθιοι δὲ καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ μόνοι παραγενόμενοι
 καὶ Λευκάδιοι καὶ Αμπρακιῶται κατὰ τὸ ξυγγενές, ἐκ
 δὲ Αρκαδίας μισθοφόροι ὑπὸ Κορινθίων ἀποσταλέντες
 25 καὶ Σικυώνιοι ἀναγκαστοὶ στρατεύοντες καὶ τῶν ἔξι ²⁵
 Πελοποννήσου Βοιωτοί. πρὸς δὲ τοὺς ἐπελθόντας ⁴
 τούτους οἱ Σικελιῶται αὐτοὶ πλῆθος πλέον κατὰ
 πάντα παρέσχοντο, ἀτε μεγάλας πόλεις οἰκοῦντες· καὶ
 γὰρ διπλῖται πολλοὶ καὶ νῆες καὶ ἵπποι καὶ ἄλλος
 30 διμιλος ἀφθονος | ξυνελέγη. καὶ πρὸς ἀπαντας αὐθίς ³⁰
 ὡς εἰπεῖν τοὺς ἄλλους Συρακόσιοι αὐτοὶ πλείω ἐπορί-

σαντο διὰ μέγεθός τε πόλεως καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ
κινδύνῳ ἦσαν. καὶ αἱ μὲν | ἑκατέρων ἐπικουρίαι⁵⁹
τοσαίδε ξυνελέγησαν, καὶ τότε ἥδη πᾶσαι ἀμφοτέροις
παρῆσαν καὶ οὐκέτι οὐδὲν οὐδετέροις ἐπῆλθεν.⁴⁸⁶

5 Οἱ δ' οὖν Συρακόσιοι εἰκότως ἐνόμισαν παλὸν⁵
ἀγῶνα σφίσιν εἶναι ἐπὶ τῇ γεγενημένῃ νίκῃ τῆς ναυ-
μαχίας ἐλεῖν τε τὸ στρατόπεδον ἄπαν τῶν Ἀθηναίων
τοσοῦτον ὅν, καὶ μηδὲ καθ' ἔτερα αὐτούς, μήτε διὰ
θαλάσσης μήτε τῷ πεζῷ, διαφυγεῖν. ἐκληγον οὖν τὸν³
10 τε λιμένα εὐθὺς τὸν μέγαν, ἔχοντα τὸ στόμα | ὀκτὼ¹⁰
σταδίων μάλιστα, τριήρεσι πλαγίαις καὶ πλοίοις καὶ
ἀκάτοις ἐπ' ἀγκυρῶν δρμίζοντες, καὶ τάλλα, ἢν ἔτι
ναυμαχεῖν οἱ Ἀθηναῖοι τολμήσωσι, παρεσκευάζοντο,
καὶ δλίγον οὐδὲν ἐσ οὐδὲν ἐπενδουν. τοῖς δὲ Ἀθη-⁶⁰
15 ναοῖς τὴν τε ἀπόκλησιν δρῶσι καὶ τὴν ἄλλην διάνοιαν
αὐτῶν | αἰσθομένοις βουλευτέα ἐδόκει. καὶ ξυνελθόντες¹⁵
οἵ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι πρὸς τὴν παρούσαν
ἀπορίαν τῶν τε ἄλλων καὶ ὅτι τὰ ἐπιτήδεια οὔτε
αὐτίκα ἔτι εἶχον (προπέμψαντες γὰρ ἐσ Κατάνην ὡς
20 ἐκπλευσόμενοι ἀπεῖπον μὴ ἐπάγειν) οὔτε τὸ λοιπὸν
ἔμελλον ἔξειν, εἰ μὴ | ναυράτησοντιν, ἐβουλεύσαντο²⁰
τὰ μὲν τείχη τὰ ἄνω ἐκλιπεῖν, πρὸς δὲ αὐταῖς ταῖς
ναυσὶν ἀπολαβόντες διατειχίσματι ὅσον οἴον τε ἐλά-
χιστον τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς ἀσθενέσιν ἵκανὸν
25 γενέσθαι, τοῦτο μὲν φρουρεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλου
πεζοῦ τὰς ναῦς ἀπάσας, ὅσαι ἦσαν | καὶ δυναταὶ καὶ
ἀπλοώτεραι, πάντα τινὰ ἐσβιβάζοντες πληρῶσαι, καὶ
διαναυμαχήσαντες, ἢν μὲν νικῶσιν, ἐσ Κατάνην κομί-
ζεσθαι, ἢν δὲ μή, ἐμποῆσαντες τὰς ναῦς πεζῇ ξυνταξά-
30 μενοι ἀποχωρεῖν ἢ ἀν τάχιστα μέλλωσι τίνος χωρίου
ἢ βαρβαρικοῦ ἢ Ἑλληνικοῦ φιλίου ἀντιληφεσθαι.³⁰

καὶ οἱ μέν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς ταῦτα, καὶ ἐποίησαν·
 ἐκ τε γὰρ τῶν ἀνω τειχῶν ὑποκατέβησαν καὶ τὰς ναῦς 3
 ἐπλήρωσαν πάσας, ἀναγκάσαντες ἐσβαίνειν ὅστις καὶ
 διπλωσοῦν ἔδοκει ἡλικίας μετέχων ἐπιτήδειος | εἶναι. καὶ ⁴⁸⁷
 5 ἔννεπληρώθησαν τῆς αἱρέσεως αἱρέσεις μάλιστα καὶ
 ἐκατόν· τοξότας τε ἐπ' αὐτὰς πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς
 τῶν τε Ἀκαρνάνων καὶ τῶν ἄλλων ἔννεπληρώθησαν
 καὶ τάλλα ὡς οἵον τὸ ἦν ἔξι ἀναγκαῖου τε | καὶ τοιαύ-
 5 της διανοίας ἐπορίσαντο. ὁ δὲ Νικίας, ἐπειδὴ τὰ 5
 10 πολλὰ ἔτοιμα ἦν, δρῶν καὶ τοὺς στρατιώτας τῷ τε
 παρὰ τὸ εἰωθὸς πολὺ ταῖς ναυσὶ κρατηθῆναι ἀθυ-
 μοῦντας καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιτηδείων σπάνιν ὡς
 τάχιστα βουλομένους διακινδυνεύειν, ἔνυγκαλέσας ἀπαν-
 τας παρεκελεύσατό τε πρῶτον καὶ ἐλεξε τοιάδε. ¹⁰

15 „Ανδρες στρατιώται Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ἄλλων ⁶¹ ἔνημμάχων, ὁ μὲν ἀγῶν ὁ μέλλων ὁμοίως κοινὸς ἀπασιν
 ἔσται περί τε σωτηρίας καὶ πατρίδος ἐκάστοις [οὐχ
 ἥσσον ἢ τοῖς πολεμίοις]. ἦν γὰρ κρατηθωμένην τοῦτον ταῖς
 | ναυσίν, ἔστι τῷ τὴν ὑπάρχουσάν που οἰκεῖαν πόλιν 15
 20 ἐπιδεῖν. ἀθυμεῖν δὲ οὐ χρὴ οὐδὲ πάσχειν ὅπερ οἱ 2
 ἀπειρότατοι τῶν ἀνθρώπων, οἱ τοῖς πρώτοις ἀγῶσι
 σφαλέντες ἐπειτα διὰ παντὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ φόρου
 ὁμοίαν ταῖς ἔνημφοραῖς ἔχουσιν. ἀλλ' ὅσοι τε Ἀθη-
 3 ναίων πάρεστε, πολλῶν ἥδη πολέμων ἔμπειροι ὄντες, 20
 25 καὶ ὅσοι τῶν ἔνημμάχων, ἔνστρατευόμενοι αἰεί, μνή-
 σθητε τῶν ἐν τοῖς πολέμοις παραλόγων, καὶ τὸ τῆς
 τύχης κᾶν μεθ' ἡμῶν ἐλπίσαντες στῆναι καὶ ὡς ἀνα-
 μαχούμενοι ἀξίως τοῦδε τοῦ πλήθους, ὅσον αὐτοὶ
 ὑμῶν αὐτῶν ἐφορᾶτε, | παρασκευάζεσθε. ἂ δὲ ἀρωγὰ ⁶²
 30 ἐνείδομεν ἐπὶ τῇ τοῦ λιμένος στενότητι πρὸς τὸν μέλ-
 λοντα ὄχλον τῶν νεῶν ἔσεσθαι καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων

ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρασκευήν, οἵς πρότερον ἐβλαπτόμεθα, πάντα καὶ ἡμῖν νῦν ἐκ τῶν παρόντων μετὰ τῶν κυβερνητῶν ἐσκεμμένα ἡτοίμασται. καὶ γὰρ ³⁰
 τοξόται πολλοὶ καὶ ἀκοντισταὶ ἐπιβῆσονται καὶ ὅχλος
 5 φῶν ναυμαχίαν μὲν ποιούμενοι ἐν πελάγει οὐκ ἀν ἐχρώ-
 μεθα διὰ τὸ βλάπτειν ἀν τὸ τῆς ἐπιστήμης τῇ βαρύ-
 τητι τῶν νεῶν, ἐν δὲ τῇ ἐνθάδε ἡναγκασμένῃ ἀπὸ ⁴⁸⁸
 τῶν νεῶν πεζομαχίᾳ πρόσφορα ἔσται. ηὔρηται δ' ³
 ἡμῖν ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι, καὶ πρὸς τὰς τῶν
 10 ἐπωτίδων αὐτοῖς παχύτητας, φέρε δὴ μάλιστα ἐβλαπτό-
 μεθα, χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαί, αἱ | σχήσουσι τὴν ⁵
 πάλιν ἀνάκρουσιν τῆς προσπεσούσης νεώς, ἣν τὰ ἐπὶ
 τούτοις οἱ ἐπιβάται ὑπουργῶσιν. ἐσ τοῦτο γὰρ δὴ ⁴
 ἡναγκασμέθα ὥστε πεζομαχεῖν ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ τὸ
 15 μήτε αὐτοὺς ἀνακρούσθαι μήτ' ἐκείνους ἐᾶν ὥφελι-
 μον φαίνεται, ἀλλως τε καὶ τῆς γῆς πλὴν ὅσον | ἀν δ ¹⁰
 πεζὸς ἡμῶν ἐπέχῃ πολεμίας οὕσης. ὃν χρὴ μεμνη- ⁶³
 μένους διαμάχεσθαι ὅσον ἀν δύνησθε, καὶ μὴ ἔξω-
 θεῖσθαι ἐσ αὐτήν, ἀλλὰ ἔντονες τηνὶ νεῶς μὴ
 20 πρότερον ἀξιοῦν ἀπολύεσθαι ἢ τοὺς ἀπὸ τοῦ πολε-
 μίου καταστρώματος δπλίτας ἀπαρδέητε. καὶ ταῦτα ²
 τοῖς δπλίταις οὐχ ἡσσον τῶν ναυτῶν παρακελεύομαι, ¹⁵
 ὅσῳ τῶν ἀνωθεν μᾶλλον τὸ ἔργον τοῦτο ὑπάρχει δ'
 ἡμῖν ἔτι νῦν γε τὰ πλείω τῷ πεζῷ ἐπικρατεῖν. τοῖς ³
 25 δὲ ναύταις παραινῶ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε καὶ δέομαι
 μὴ ἐκπεπλῆγθαί τι ταῖς ἔντονες πλεύσεις ἄγαν, τὴν τε
 παρασκευὴν | ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων βελτίω νῦν ²⁰
 ἔχοντας καὶ τὰς ναῦς πλείους, ἐκείνην τε τὴν ἡδονὴν
 ἐνθυμεῖσθαι ὡς ἀξιαὶ ἔστι διασώσασθαι, οἱ τέως Ἀθη-
 30 ναῖοι νομιζόμενοι, καὶ μὴ ὅντες, ἡμῶν τῆς τε φωνῆς
 τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῶν τρόπων τῇ μιμήσει ἐθαυμάζεσθε

κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ | τῆς ἀρχῆς τῆς ἡμετέρας οὐκ 25
 ἔλασσον κατὰ τὸ ὥφελεῖσθαι, ἐς τε τὸ φοβερὸν τοῖς
 ὑπηρόις καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι [πολὺ πλεῖον], μετείχετε.
 ὥστε κοινωνοὶ μόνοι ἐλευθέρως ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὅντες 4
 5 δικαίως [ἄν] αὐτὴν νῦν μὴ καταπροδίδοτε, καταφρονή-
 σαντες δὲ Κορινθίων τε, οὓς | πολλάκις νενικήσατε, 30
 καὶ Σικελιωτῶν, ὃν οὐδ' ἀντιστῆναι οὐδεὶς ἔως ἡκμαζε
 τὸ ναυτικὸν ἡμῖν ἤξιστεν, | ἀμύνασθε αὐτοὺς καὶ δει-489
 ξατε ὅτι καὶ μετ' ἀσθενεῖας καὶ ἔυμφορῶν ἡ ὑμετέρα
 10 ἐπιστήμη κρείσσων ἐστὶν ἐτέρας εὐτυχούσης φώμης.
 τούς τε Ἀθηναίους ὑμῶν πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπο- 61
 μιμνήσκω, ὅτι οὔτε ναῦς ἐν τοῖς | νεωσοίκοις ἄλλας 5
 δομοίας ταῖσδε οὔτε διπλιτῶν ἥλικίαν ὑπελίπετε, εἰ τε
 15 ἔυμβρήσεται τι ἄλλο ἢ τὸ κρατεῖν ὑμῖν, τούς τε ἐνθάδε
 πολεμίους εὐθὺς ἐπ' ἐκεῖνα πλευσούμενους καὶ τοὺς
 ἐκεῖ ὑπολοίπους ἡμῶν ἀδυνάτους ἐσομένους τούς τε
 αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπελθόντας ἀμύνασθαι. | καὶ οἱ μὲν 10
 ἄν ύπὸ Συρακοσίοις εὐθὺς γίγνοισθε, οἵς αὐτοὶ ἴστε
 οἵα γνώμη ἐπῆλθετε, οἱ δὲ ἐκεῖ ύπὸ Λακεδαιμονίοις.
 20 ὥστε ἐν ἐνὶ τῷδε ύπὲρ ἀμφοτέρων ἀγῶνι καθεστῶτες 2
 καρτερήσατε, εἰπερ ποτέ, καὶ ἐνθυμεῖσθε καθ' ἐκάστους
 τε καὶ ἔύμπαντες ὅτι οἱ ἐν ταῖς ναυσὶν | ὑμῶν νῦν 15
 ἐσόμενοι καὶ πεζοὶ τοῖς Ἀθηναίοις εἰσὶ καὶ νῆες καὶ
 <ἢ> ὑπόλοιπος πόλις καὶ τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν,
 25 περὶ ὃν, εἰ τίς τι ἐτερος ἐτέρου προφέρει ἢ ἐπιστήμη
 ἢ εὐψυχία, οὐκ ἄν ἐν ἄλλῳ μᾶλλον καιρῷ ἀποδειξά-
 μενος αὐτός τε αὐτῷ ὠφέλιμος γένοιτο καὶ τοῖς | ἔυμ- 20
 πασι σωτήριος.“

‘Ο μὲν Νικίας τοσαῦτα παρακελευσάμενος εὐθὺς 65
 30 ἐκέλευε πληροῦν τὰς ναῦς. τῷ δὲ Γυλίπτῳ καὶ τοῖς
 Συρακοσίοις παρῆν μὲν αἰσθάνεσθαι, δρῶσι καὶ αὐτὴν

τὴν παρασκευήν, ὅτι ναυμαχήσουσιν οἱ Ἀθηναῖοι, προ- =
|ηγγέλθη δ' αὐτοῖς καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν σιδηρῶν χειρῶν, 25
καὶ πρὸς τε τὰλλα ἔξηρτύσαντο ὡς ἑκαστα καὶ πρὸς
τοῦτο· τὰς γὰρ πρώτας καὶ τῆς νεώς ἄνω ἐπὶ πολὺ 2
5 κατεβύρσωσαν, δύποις ἀν ἀπολισθάνοι καὶ μὴ ἔχοι
ἀντιλαβῆν ἡ χειρὶ ἐπιβαλλομένη. καὶ ἐπειδὴ πάντα 3
ἔτοιμα | ἦν, παρεκελεύσαντο ἐκείνοις οἵ τε στρατηγοὶ 30
καὶ Γύλιππος καὶ ἔλεξαν τοιάδε.

„Οτι μὲν καλὰ τὰ προειργασμένα καὶ ὑπὲρ καλῶν 66
10 τῶν μελλόντων δ ἀγῶν ἔσται, ὡς Συρακόσιοι καὶ ἔνυ-
μαχοι, οἵ τε πολλοὶ δοκεῖτε ἡμῖν εἰδέναι (οὐδὲ γὰρ 490
ἄν οὕτως αὐτῶν προθύμως ἀντελάβεσθε), καὶ εἴ τις
μὴ ἐπὶ δσον δεῖ γῆσθηται, σημανοῦμεν. Ἀθηναίους γὰρ 2
ἔς τὴν χώραν τὴνδε ἐλθόντας πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς
15 Σικελίας καταδουλώσει, ἐπειτ', εἰ κατορθώσειαν, καὶ 5
τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, καὶ ἀρχὴν
τὴν ἥδη μεγίστην τῶν τε ποὶν Ἑλλήνων καὶ τῶν
νῦν κεκτημένους, πρῶτοι ἀνθρώπων ὑποστάντες τῷ
ναυτικῷ, ὡπερ πάντα κατέσχουν, τὰς μὲν νευκήκατε
20 ναυμαχίας, τὴν δ' ἐκ τοῦ εἰκότος νῦν νικήσετε. ἄνδρες 3
γὰρ ἐπειδὰν φῶς ἀξιοῦσι προύχειν κολουσθῶσι, τό γ'
ὑπόλοιπον αὐτῶν τῆς δόξης ἀσθενέστερον αὐτὸ διατοῦ
ἐστιν ἢ εἰ μηδ' ὕψησαν τὸ πρῶτον, καὶ τῷ παρ'
ἐλπίδα τοῦ ἀυχήματος σφαλλόμενοι καὶ παρὰ ἰσχὺν
25 τῆς δυνάμεως ἐνδιδόσιν. ὃ νῦν Ἀθηναίους εἰκὸς 15
πεπονθέναι. ἡμῶν δὲ τό τε ὑπάρχον πρότερον, ὡπερ 67
καὶ ἀνεπιστήμονες ἔτι δύντες ἀπετολμήσαμεν, βεβαιό-
τερον νῦν, καὶ τῆς δοκήσεως προσγεγενημένης αὐτῷ
τοῦ κρατίστους εἶναι, εἰ τοὺς κρατίστους ἐνικήσαμεν,
30 διπλασία ἑκάστου ἡ ἐλπίς. τὰ δὲ πολλὰ πρὸς τὰς 20
ἐπιχειρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς μεγίστην καὶ τὴν προ-

θυμίαν παρέχεται. τά τε τῆς ἀντιμιμήσεως αὐτῶν τῆς 2 παρασκευῆς ἡμῶν τῷ μὲν ἡμετέρῳ τρόπῳ ξυνήθῃ τέ ἔστι καὶ οὐκ ἀνάρμοστοι πρὸς τὴν *(τέχνην)* ἐκάστην αὐτῶν ἐσόμεθα· οἱ δ', ἐπειδὰν πολλοὶ μὲν | δπλῖται 25 5 ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρὰ τὸ καθεστηκὸς ὥσι, πολλοὶ δὲ καὶ ἀκοντισταί, χερσαῖοι ὡς εἰπεῖν Ἀκαρνᾶνές τε καὶ ἄλλοι ἐπὶ ναῦς ἀναβάντες, οἱ οὐδ' ὅπως καθεξομένους χρὴ τὸ βέλος ἀφεῖναι εὐρησουσι, πῶς οὐ σφαλοῦσι τε τὰς ναῦς καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς πάντες 10 οὐκ | ἐν τῷ αὐτῶν τρόπῳ κινούμενοι ταράξονται; ἐπεὶ 30 3 καὶ τῷ πληθεῖ τῶν νεῶν οὐκ ὠφελήσονται, εἴ τις καὶ τόδε ὑμῶν, διτι οὐκ ἵσαις ναυμαχήσει, πεφόβηται· ἐν ὀλίγῳ | γὰρ πολλαὶ ἀφορτεραι μὲν ἐς τὸ δρᾶν τι ὁν 491 15 ῥούλονται ἔσονται, φᾶσται δὲ ἐς τὸ βλάπτεσθαι ἀφ', ὁν ἡμῖν παρεσκεύασται. τὸ δ' ἀληθέστατον γνῶτε, 4 ὁν ἡμεῖς οἰόμεθα σαφῶς πεπύσθαι· ὑπερβαλλόντων γὰρ αὐτοῖς | τῶν κακῶν καὶ βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς 5 παρούσης ἀπορίας ἐς ἀπόνοιαν καθεστήκασιν οὐ παρεσκευῆς πίστει μᾶλλον ἢ τύχης ἀποκινδυνεῦσαι οὕτως 20 ὅπως δύνανται, ἵν' ἢ βιασάμενοι ἐκπλεύσωσιν ἢ κατὰ γῆν μετὰ τοῦτο τὴν ἀποχώρησιν ποιῶνται, ὡς τῶν γε παρόντων οὐκ ἀν πραξαντες χεῖρον. πρὸς οὖν 68 10 ἀταξίαν τε τοιαύτην καὶ τύχην ἀνδρῶν ἐαυτὴν παραδεδωκίαν πολεμιωτάτων δογῇ προσμείξωμεν, καὶ 25 νομίσωμεν ἀμα μὲν νομιμώτατον εἶναι πρὸς τοὺς ἐναντίους οἱ ἀν ὡς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος δικαιώσωσιν ἀποκλήσαι τῆς γνώμης τὸ | θυμούμενον, 15 ἀμα δὲ ἔχθρον ἀμύνασθαι ἐγγενησόμενον ἡμῖν, [καὶ] τὸ λεγόμενόν που ἥδιστον εἶναι. ὡς δὲ ἔχθροι καὶ 30 ἔχθριστοι, πάντες ἵστε, οἵ γε ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἥλθον δουλωσόμενοι, ἐν φ, εἰ κατώρθωσαν, ἀνδράσι μὲν

ἄν τὰ ἄλγιστα προσέθεσαν, παισὶ δὲ καὶ γυναιξὶ τὰ 20
ἀπρεπέστατα, πόλει δὲ τῇ πάσῃ τὴν αἰσχύστην ἐπί-
κλησιν. ἀνδ' ὃν μὴ μαλακισθῆναι τινα πρέπει, μῆδὲ 3
τὸ ἀκινδύνως ἀπελθεῖν αὐτοὺς κέρδος νομίσαι. τοῦτο
5 μὲν γάρ, καὶ ἐὰν κρατήσωσιν, διοίως δράσουσιν· τὸ
δὲ πραξάντων ἐκ τοῦ εἰκότος ἢ βουλόμενα τούσδε τε
κολασθῆναι καὶ τῇ πάσῃ Σικελίᾳ καρπονυμένῃ καὶ 25
πρὶν ἐλευθερίαν βεβαιοτέραν παραδοῦναι, καλὸς δ
ἄγρων. καὶ κινδύνων οὕτοι σπανιώτατοι οἱ ἀν ἐλά-
10 χιστα ἐκ τοῦ σφαλῆναι βλάπτοντες πλεῖστα διὰ τὸ
εὐτυχῆσαι ὠφελῶσιν.“

Καὶ οἱ μὲν τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ καὶ Γύλιπ- 69
πος τοιαῦτα καὶ αὐτὸι τοῖς σφετέροις στρατιώταις παρα- 20
κελευσάμενοι ἀντεπλήρουν τὰς ναῦς εὐθὺς ἐπειδὴ καὶ
15 τοὺς Ἀθηναίους ἥσθάνοντο. δὲ Νικίας ὑπὸ τῶν 2
παρόντων ἐκπεπληγμένος καὶ δρῶν οἷος δὲ κίνδυνος
καὶ ὡς ἐγγὺς ἦδη, ἐπειδὴ καὶ ὅσον οὐκ ἔμελλον ἀνάγε-
σθαι, | καὶ νομίσας, ὅπερ πάσχουσιν ἐν τοῖς μεγάλοις 492
ἀγῶνι, πάντα τε ἕργα ἔτι σφίσιν ἐνδεᾶ εἶναι καὶ λόγῳ
20 αὐτοῖς οὕπω ἴκανὰ εἰρησθαι, αὐθὶς τῶν τριηράρχων
ἔνα ἔκαστον ἀνεκάλει, πατρόθεν τε ἐπονομάξων καὶ
αὐτοὺς | δινομαστὶ καὶ φυλήν, ἀξιῶν τό τε καθ' ἔαυτόν, 5
ὧν ὑπῆρχε λαμπρότητός τι, μὴ προδιδόναι τινὰ καὶ
τὰς πατρικὰς ἀρετάς, ὃν ἐπιφανεῖς ἦσαν οἱ πρόγονοι,
25 μὴ ἀφανίζειν, πατρίδος τε τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπο-
μιμησάκων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀνεπιτάκτου πᾶσιν ἐς τὴν
δίαιταν ἔξιουσίας, ἀλλα τε λέγων ὅσα ἐν τῷ τοιούτῳ 10
ἦδη τοῦ καιροῦ ὅντες ἀνθρωποι οὐ πρὸς τὸ δοκεῖν
τινι ἀρχαιολογεῖν φυλαξάμενοι εἴποιεν ἄν, καὶ ὑπὲρ
30 ἀπάντων παραπλήσια ἐς τε γυναικας καὶ παΐδας καὶ
θεοὺς πατρῷους προφερόμενα, ἀλλ' ἐπὶ τῇ παρούσῃ

ἐκπλήξει ὀφέλιμα | νομίζοντες ἐπιβοῶνται. καὶ δὲ μὲν ¹⁵
 οὐχ ἵκανά μᾶλλον ἢ καὶ ἀναγκαῖα νομίσας παρηγῆσθαι,
 ἀποχωρήσας ἥγε τὸν πεζὸν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ
 παρέταξεν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐδύνατο, διπλαὶ δὲ τοις
 5 τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ὠφελίᾳ ἐς τὸ θαρσεῖν γίγνοιτο.
 δὲ δὲ Δημοσθένης καὶ | Μένανδρος καὶ Εὐθύδημος ²⁰
 (οὗτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ
 ἐπέβησαν) ἔραντες ἀπὸ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου εὐθὺς
 ἔπλεον πρὸς τὸ ζεῦγμα τοῦ λιμένος καὶ τὸν παρα-
 10 λειφθέντα διέκπλουν, βουλόμενοι βιάσασθαι ἐς τὸ ἔξω.
 προεξαγαγόμενοι δὲ οἱ Συρακοσίοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ²⁵
 ναυσὶ παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν καὶ πρότερον, κατὰ
 τε τὸν ἑκπλουν μέρει αὐτῶν ἐφύλασσον καὶ κατὰ τὸν
 ἄλλον κύκλῳ λιμένα, διπλαὶ πανταχόθεν ἅμα προσπλ-
 15 πτοιεν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ δὲ πεζὸς ἅμα αὐτοῖς παρε-
 βοήθει ἥπερ καὶ αἱ νῆσοι κατίσχοιεν. ἥρχον | δὲ τοῦ ³⁰
 ναυτικοῦ τοῖς Συρακοσίοις Σικανὸς μὲν καὶ Ἀγάθ-
 αρχος, κέρας ἐκάτερος τοῦ παντὸς ἔχων, Πυθὴν δὲ
 | καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μέσον. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄλλοι ⁴⁹³
 20 Αθηναῖοι προσέμισγον τῷ ζεύγματι, τῇ μὲν πρώτῃ
 δόμῳ ἐπιπλέοντες ἐκράτουν τῶν τεταγμένων νεῶν πρὸς
 αὐτῷ, καὶ ἐπειρῶντο λύειν τὰς κλῆσεις· μετὰ δὲ
 τοῦτο πανταχόθεν σφίσι τῶν Συρακοσίων καὶ ξυμμά-
 5 χων ἐπιφερομένων οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι ἔτι μόνον ἡ
 25 ναυμαχία ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν λιμένα ἐγίγνετο, καὶ ἦν
 καρτερὰ καὶ οἵα οὐχ ἐτέρα τῶν προτέρων. πολλὴ μὲν ³
 γὰρ ἐκατέροις προδυμίᾳ ἀπὸ τῶν ναυτῶν ἐς τὸ ἐπι-
 πλεῖν διπότε κελευσθείη | ἐγίγνετο, πολλὴ δὲ ἡ ἀντι-
 10 τέχνησις τῶν κυβερνητῶν καὶ ἀγωνισμὸς πρὸς ἀλλή-
 λους· οἵ τε ἐπιβάται ἐθεράπευνον, διπότε προσπέσοι
 30 ναῦς νηī, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος

τῆς ἄλλης τέχνης· πᾶς τέ τις ἐν φιλοσοφεῖται
 αὐτὸς ἔκαστος ηπείγετο πρῶτος φαίνεσθαι. ξυμ- 4
 πεσουσῶν δὲ ἐν δλίγῳ πολλῶν νεῶν (πλεῖσται γάρ 15
 δὴ αὗται ἐν ἐλαχίστῳ ἐναυμάχησαν· βραχὺ γὰρ ἀπέ-
 5 λιπον ἔνυναμφότεραι διακόσιαι γενέσθαι), αἱ μὲν
 ἐμβολαὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι τὰς ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους
 δλίγαι ἐγίγνοντο, αἱ δὲ προσβολαί, ως τύχοι ναῦς
 νηὶ προσπεισοῦσα ἡ διὰ τὸ φεύγειν ἡ ἄλλῃ ἐπι- 20
 πλέουσα, πυκνότεραι ἦσαν. καὶ δύο μὲν χρόνον 5
 10 προσφέροιτο ναῦς, οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τοῖς
 ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι καὶ λίθοις ἀφθόνοις ἐπ'
 αὐτὴν ἐχρῶντο· ἐπειδὴ δὲ προσμεῖξειαν, οἱ ἐπιβάται
 ἐς χεῖρας λόντες ἐπειρῶντο ταῖς | ἄλλήλων ναυσὶν 25
 ἐπιβαίνειν. ξυνετύγχανε τε πολλαχοῦ διὰ τὴν στενο- 6
 15 χωρίαν τὰ μὲν ἄλλοις ἐμβεβλημέναι, τὰ δὲ αὐτοὺς
 ἐμβεβλησθαι, δύο τε περὶ μίαν καὶ ἔστιν ἥ καὶ
 πλείους ναῦς κατ' ἀνάγκην ξυνηρτῆσθαι, καὶ τοῖς
 κυβερνήταις τῶν μὲν φυλακὴν τῶν δ' ἐπιβουλὴν, μὴ
 | καθ' ἐν ἔκαστον, κατὰ πολλὰ δὲ πανταχόθεν, περιε- 30
 20 στάναι, καὶ τὸν κτύπον μέγαν ἀπὸ πολλῶν νεῶν
 ξυμπιπτούσῶν ἐκπληξίν τε ἄμα καὶ ἀποστέρησιν τῆς
 ἀκοῆς ὃν οἱ κελευσταὶ φθέγγοιντο παρέχειν. πολλὴ 7
 γὰρ δὴ ἡ παρακέλευσις καὶ βοὴ ἀφ' ἐκατέρων τοῖς
 κελευσταῖς κατά τε | τὴν τέχνην καὶ πρὸς τὴν αὐτίκα 491
 25 φιλονικίαν ἐγίγνετο, τοῖς μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαι
 τε τὸν ἐκπλουν ἐπιβοῶντες καὶ περὶ τῆς ἐς τὴν
 πατρίδα σωτηρίας νῦν, εἰ ποτε καὶ αὖθις, προθύμως
 ἀντιλαβέσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις καὶ ξυμμάχοις καλὸν 5
 εἶναι κωλῦσαί τε αὐτοὺς διαφυγεῖν καὶ τὴν οἰκείαν
 30 ἐκάστους πατρίδα νικήσαντας ἐπαυξῆσαι. καὶ οἱ στρα- 8
 τηγοὶ προσέτι ἐκατέρων, εἰ τινά που δρῶεν μὴ κατ'

ἀνάγκην πρόμναν κρουσόμενον, ἀνακαλοῦντες δύνομαστὶ¹⁰
 τὸν τριηραρχὸν ἡρώτων, οἱ μὲν | Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν
 πολεμιστάτην γῆν οἰκειοτέραν ἥδη τῆς οὐ δι' δλίγον
 πόνου κεκτημένης θαλάσσης ἥγονύμενοι ὑποχωροῦσιν,
 5 οἱ δὲ Συρακύσιοι, εἰ οὖς σαφῶς ἵσσαι προθυμού-
 μένους [Ἀθηναίους] παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν, τούτους
 αὐτοὶ φεύγοντας φεύγουσιν. ὃ τε ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ¹⁵
 ἀμφοτέρων ἴσοιρρόπον τῆς ναυμαχίας καθεστηκύιας
 πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε,
 10 φιλονικῶν μὲν δὲ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλείονος ἥδη
 καλοῦ, δεδιότες δὲ οἱ ἐπελθόντες μὴ τῶν παρόντων
 ἔτι χείρω πράξασιν. πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς ²
 Ἀθηναίοις | ἐς τὰς ναῦς ὃ τε φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ ²⁰
 μέλλοντος οὐδενὶ ἐοικῶς καὶ διὰ τὸ ἀνώμαλον <τῆς
 15 τάξεως ἀνώμαλον> καὶ τὴν ἐποψιν τῆς ναυμαχίας ἐκ
 τῆς γῆς ἡναγκάζοντο ἔχειν. δι' δλίγον γὰρ οὕσης ³
 τῆς θέας καὶ οὐ πάντων ἀμα ἐς τὸ αὐτὸ σκοπούντων,
 εἰ μέν τινες ἰδοιέν πῃ τοὺς σφετέρους ἐπικρατοῦντας, ²⁵
 ἀνεθάρσησάν τε ἀν καὶ πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν μὴ
 20 στερηθεὶς σφᾶς τῆς σωτηρίας ἐτρέποντο· οἱ δὲ ἐπὶ τι
 ἡσσώμενον βλέψαντες δλοφυρμῷ τε ἀμα μετὰ βοῆς
 ἔχρωντο καὶ ἀπὸ τῶν δρωμένων τῆς ὅψεως καὶ τὴν
 γνώμην μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐδουλοῦντο· ἄλλοι ³⁰
 δὲ καὶ πρὸς ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπιδόντες,
 25 διὰ τὸ ἀκρίτως ἔνυνεχες τῆς ἀμίλλης καὶ τοῖς σώμασιν
 αὐτοῖς ἵσα τῇ δόξῃ περιδεῶς ἔνυναπονεύοντες ἐν τοῖς
 χαλεπώτατα διηγον· αἱὲν γὰρ παρ' δλίγον ἡ διέφευγον
 | ἡ ἀπώλλυντο. ἦν τε ἐν τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῶν ⁴
 Ἀθηναίων, ἔως ἀγχώμαλα ἔναυμάχουν, πάντα διοῦ
 30 ἀκοῦσαι, δλοφυρμός, βοή, νικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα
 δέσ' ἀν ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ

| ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι. παραπλήσια δὲ καὶ οἱ ἐπὶ 5
τῶν νεῶν αὐτοῖς ἔπασχον, πρὶν γε δὴ οἱ Συρακόσιοι
καὶ οἱ ἔνυμμαχοι ἐπὶ πολὺ ἀντισχούσης τῆς ναυμαχίας
ἔτρεψάν τε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐπικείμενοι λαμπρῶς,
5 πολλῇ προαγῇ καὶ διακελευσμῷ χρώμενοι, κατεδίωκον
| ἐς τὴν γῆν. τότε δὲ δ μὲν ναυτικὸς στρατός, ἄλλοι 10⁶
ἄλλῃ, ὅσοι μὴ μετέωροι ἐάλωσαν, κατενεχθέντες
ἔξεπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον· δ δὲ πεξὸς οὐκέτι δια-
φρωτς, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς δομῆς οἰμωγῇ τε καὶ στόνῳ
10 πάντες, δυσανασχετοῦντες τὰ γιγνόμενα, οἱ μὲν ἐπὶ¹⁵
τὰς ναῦς παρεβοήθουν, οἱ δὲ πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ
τελχους ἐς φυλακὴν, ἄλλοι δέ, καὶ οἱ πλεῖστοι, ἥδη
περὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ δῆῃ σωθῆσονται διεσκόπουν.
ἥν τε ἐν τῷ παραυτίκα οὐδεμιᾶς δὴ τῶν ἔνυμπασῶν,
15 ἐλάσσων ἐκπληξις. παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ
ἔδρασαν αὐτοὶ ἐν Πύλῳ· διαφθαρεισῶν γὰρ τῶν νεῶν
τοῖς Λακεδαιμονίοις προσαπάλλυντο αὐτοῖς καὶ οἱ
ἐν τῇ νῆσῳ ἄνδρες διαβεβηκότες, καὶ τότε τοῖς Ἀθη-
ναίοις ἀνέλπιστον ἦν τὸ κατὰ γῆν σωθῆσεσθαι, ἦν
20 μή τι παρὰ λόγον γίγνηται.

Γενομένης δ' ἵσχυρας τῆς ναυμαχίας καὶ πολλῶν 72
| νεῶν ἀμφοτέροις καὶ ἀνθρώπων ἀπολομένων οἱ 25
Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμμαχοι ἐπικρατήσαντες τά τε
ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο καὶ ἀποπλεύ-
25 σαντες πρὸς τὴν πόλιν τροπαῖον ἔστησαν. οἱ δ'² Ἀθηναῖοι ὑπὸ μεγέθους τῶν παρόντων κακῶν νεκρῶν
μὲν πέρι ἡ ναυαγίων οὐδὲ ἐπενδουν αἰτησαι ἀναίρεσιν,³⁰
τῆς δὲ νυκτὸς ἐβουλεύοντο εὐθὺς ἀναχωρεῖν. Δημο-
σθένης δὲ Νικίᾳ προσελθὼν γνώμην ἐποιεῖτο πληρώ-
30 σαντας ἔτι τὰς λοιπὰς τῶν νεῶν βιάσασθαι, ἦν δύνων-
ται, ἀμα ἔφ τὸν ἐκπλουν, λέγων δτι πλείους ἔτι αἱ

λοιπαί εἰσιν νῆες χρήσιμαι σφίσιν ἢ τοῖς πολεμίοις.³⁵
 ἥσαν γὰρ τοῖς μὲν Ἀθηναῖοις περίλοιποι ὡς ἔξηκοντα,⁴⁹⁶
 τοῖς δ' ἐναντίοις ἐλάσσους ἢ πεντήκοντα. καὶ ξυγχω-⁴
 ροῦντος Νικίου τῇ γνώμῃ καὶ βουλομένων πληροῦν
 5 αὐτῶν οἱ ναῦται οὐκ ἤθελον ἐσβαλνειν διὰ τὸ κατα-
 πεπλῆχθαι τῇ ἥση καὶ μὴ | ἀν ἔτι ολεσθαι κρατῆσαι.⁵
 καὶ οἱ μὲν ὡς κατὰ γῆν ἀναχωρήσοντες ἥδη ξύμ-
 παντες τὴν γνώμην εἶχον. Ἐρμοκράτης δὲ ὁ Συρα-⁷³
 κόσιος ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν καὶ νομίσας
 10 δεινὸν εἶναι εἰ τοσαύτη στρατιὰ κατὰ γῆν ἀποχω-
 ρήσασα καὶ καθεξομένη ποι τῆς Σικελίας | βουλήσεται¹⁰
 αὐθις σφίσι τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι, ἐσηγεῖται ἐλθὼν
 τοῖς ἐν τελει οὖσιν ὡς οὐ χρεῶν ἀποχωρῆσαι τῆς
 νυκτὸς αὐτοὺς περιιδεῖν, λέγων ταῦτα ἢ καὶ αὐτῷ
 15 ἐδόκει, ἀλλὰ ἔξελθόντας ἥδη πάντας Συρακοσίους καὶ
 τοὺς ξυμμάχους τάς τε δόδοὺς ἀποικοδομῆσαι | καὶ τὰ¹⁵
 στενόπορα τῶν χωρίων προφθάσαντας φυλάσσειν. οἱ²
 δὲ ξυνεγίγνωσκον μὲν καὶ αὐτοὺς οὐχ ἥσσον ταῦτα
 ἐκείνους καὶ ἐδόκει ποιητέα εἶναι, τοὺς δὲ ἀνθρώπους
 20 ἄρτι ἀσμένους ἀπὸ ναυμαχίας τε μεγάλης ἀναπεπαυ-
 μένους καὶ ἅμα ἕορτῆς οὖσης (ἔτυχε γὰρ αὐτοῖς Ἡρα-
 πλει ταύτην τὴν ἡμέραν θυσία οὖσα) οὐ δοκεῖν ἀν²⁰
 ὁρδίως ἐθελῆσαι ὑπακοῦσαι. ὑπὸ γὰρ τοῦ περιχαροῦς
 τῆς νίκης πρὸς πόσιν τετράφθαι τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ
 25 ἕορτῇ, καὶ πάντα μᾶλλον ἐλπίζειν ἀν σφῶν πελθεσθαι
 αὐτοὺς ἢ ὅπλα λαβόντας ἐν τῷ παρόντι ἔξελθεῖν. ὡς³
 δὲ τοῖς | ἄρχοντι ταῦτα λογιζομένοις ἐφαίνετο ἀπορα²⁵
 καὶ οὐκέτι ἐπειθεῖν αὐτοὺς δ Ἐρμοκράτης, αὐτὸς ἐπὶ
 τούτοις τάδε μηχανᾶται, δεδιώς μὴ οἱ Ἀθηναῖοι καθ'
 30 ἥσυχίαν προφθάσωσιν ἐν τῇ νυκτὶ διελθόντες τὰ
 χαλεπώτατα τῶν χωρίων πέμπει τῶν ἐταίρων τινὰς

τῶν ἔαυτοῦ μετὰ | ἵππεων πρὸς τὸ τῶν Ἀθηναίων 30
στρατόπεδον ἦνίκα ξυνεσκόταξεν· οἱ προσελάσαντες ἔξ
δύον τις ἐμελλεν ἀκούσεσθαι καὶ ἀνακαλεσάμενοί τινας
ώς δύντες τῶν Ἀθηναίων ἐπιτήδειοι (ἥσαν γάρ τινες
5 τῷ Νικίᾳ διάγγελοι τῶν ἔνδοθεν) ἐκέλευον φράξειν
Νικίᾳ μὴ ἀπάγειν τῆς | υπετὸς τὸ στράτευμα, ὡς 497
Συρακοσίων τὰς δόδοντος φυλασσόντων, ἀλλὰ καθ'
ἥσυχίαν τῆς ἡμέρας παρεσκευασάμενον ἀποχωρεῖν.
καὶ οἱ μὲν εἰπόντες ἀπῆλθον, καὶ οἱ ἀκούσαντες 4
10 διηγγειλαν τοῖς στρατηγοῖς τῶν Ἀθηναίων· | οἱ δὲ 5
πρὸς τὸ ἄγγελμα ἐπέσχον τὴν υὔκτα, νομίσαντες οὐκ
ἀπάτην εἶναι. καὶ ἐπειδὴ καὶ ὡς οὐκ εὐθὺς ὅρμησαν,
ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν περιμεῖναι,
ὅπως ξυσκευάσαιντο ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν οἱ στρατιῶται
15 διτι χρησιμώτατα, καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα καταλιπεῖν, 10
ἀναλαβόντες δὲ αὐτὰ δύσα περὶ τὸ σῶμα ἐς διαυταν
ὑπῆρχεν ἐπιτήδεια ἀφορμᾶσθαι. Συρακόσιοι δὲ καὶ 2
Γύλιππος τῷ μὲν πεζῷ προεξελθόντες τὰς τε δόδοντος
τὰς πατὰ τὴν χώραν ἥ εἰκὸς ἦ τοὺς Ἀθηναίους ἰέναι
20 ἀπεφέργυντον καὶ τῶν δειθρῶν καὶ ποταμῶν τὰς
| διαβάσεις ἐφύλασσον καὶ ἐς ὑποδοχὴν τοῦ στρατεύ- 15
ματος ὡς κωλύσοντες ἥ ἐδόκει ἐτάσσοντο· ταῖς δὲ
ναυσὶ προσπλεύσαντες τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ
τοῦ αἰγιαλοῦ ἀφεῖλκον· ἐνέπροησαν δέ τινας ὀλλγας,
25 ὁσπερ διενοήθησαν, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, τὰς δὲ ἄλλας
καθ' ἥσυχίαν οὐδενὸς κωλύσοντος ὡς ἐκάστην ποι 20
ἐκπεπτωκύιαν ἀναδησάμενοι ἐκόμιζον ἐς τὴν πόλιν.

Μετὰ δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδόκει τῷ Νικίᾳ καὶ τῷ 75
Ἀγιοσθένει ἴκανῶς παρεσκευάσθαι, καὶ ἥ ἀνάστασις
30 ἥδη τοῦ στρατεύματος τοίτη ἡμέρα ἀπὸ τῆς ναυμαχίας
| ἐγίγνετο. δεινὸν οὖν ἦν οὐ καθ' ἐν μόνον τῶν πραγμάτων 25

των, δτι τάς τε ναῦς ἀπολωλεκότες πάσας ἀπεγώρουν
 καὶ ἀντὶ μεγάλης ἐλπίδος καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ πόλις πι-
 θυνεύοντες, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀπολείψει τοῦ στρατοπέδου
 ξυνέβαινε τῇ τε ὅψει ἑκάστῳ ἀλγεινὰ καὶ τῇ γνώμῃ
 5 αἰσθέσθαι. τῶν τε γὰρ νεκρῶν ἀτάφων ὅντων, δπότε ³⁰
 τις ἴδοι τινὰ τῶν ἐπιτηδείων κείμενον, ἐς λύπην μετὰ
 φόβου καθίστατο, καὶ οἱ ζῶντες καταλειπόμενοι τραυ-
 ματίαι τε καὶ ἀσθενεῖς πολὺ τῶν τεθνεώτων τοῖς
 δρῶσι λυπηρότεροι ἦσαν καὶ τῶν ἀπολωλότων ἀθλιώ-
 10 τεροι. πρὸς | γὰρ ἀντιβολίαιν καὶ δλοφυρῷδὸν τραπόμενοι ⁴⁹⁸
 ἐς ἀπορίαν καθίστασαν, ἄγειν τε σφᾶς ἀξιοῦντες καὶ
 ἔνα ἕκαστον ἐπιβοῶμενοι, εἴ τινά πού τις ἴδοι ἡ
 ἐταίρων ἡ οἰκείων, τῶν τε ξυσκήνων ἥδη ἀπιόντων
 εκκρεμαννύμενοι καὶ | ἐπακολουθοῦντες ὅσον δύναιντο, ⁵
 15 εἴ τω δὲ προλίποι ἡ φύμη καὶ τὸ σῶμα, οὐκ ἄνευ
 δλίγων ἐπιθειασμῶν καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπόμενοι, ὥστε
 δάκρυσι πᾶν τὸ στράτευμα πλησθὲν καὶ ἀπορίᾳ
 τοιαύτῃ μὴ φρεδίως ἀφορμᾶσθαι, καίπερ ἐκ πολεμίας
 τε καὶ μείζω ἡ κατὰ δάκρυνα | τὰ μὲν πεπονθότας ἥδη, ¹⁰
 20 τὰ δὲ περὶ τῶν ἐν ἀφανεῖ δεδιότας μὴ πάθωσιν.
 κατηφειά τέ τις ἄμα καὶ κατάμεμψις σφῶν αὐτῶν ⁵
 πολλὴ ἦν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἡ πόλει ἐκπεπολιορκημένη
 ἐώκεσαν ὑποφευγούσῃ, καὶ ταύτη οὐ συικρῷ· μυριάδες
 γὰρ τοῦ ξύμπαντος δχλον οὐκ | ἐλάσσους τεσσάρων ¹⁵
 25 ἄμα ἐπορεύοντο. καὶ τούτων οἵ τε ἄλλοι πάντες
 ἔφερον δ τι τις ἐδύνατο [κατὰ τὸ] χρήσιμον, καὶ οἱ
 δπλῖται καὶ οἱ ἵππης παρὰ τὸ εἰωθὸς αὐτού γε καὶ τὰ
 σφέτερα αὐτῶν σιτία, οἱ μὲν ἀπορίᾳ ἀκολούθων, οἱ
 δὲ ἀπιστίᾳ· ἀπηντομολήκεσαν γὰρ πάλαι | τε καὶ οἱ ²⁰
 30 πλεῖστοι παραχρῆμα. ἔφερον δὲ οὐδὲ ταῦτα ἰκανά·
 σῖτος γὰρ οὐκέτι ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. καὶ μὴν ἡ ἄλλη ⁶

αλκία, καὶ [ἥ] ἴσομοιοίᾳ τῶν κακῶν ἔχουσά τινα δύμας
[τὸ μετὰ πολλῶν] κούφισιν, οὐδέ τόσης φρεδία ἐν τῷ
παρόντι ἐδοξάζετο, ἀλλας τε καὶ ἀπὸ οἵας λαμπρότητης 25
τος καὶ αὐχήματος τοῦ πρώτου ἐσ οἴαν τελευτὴν καὶ
ταπεινότητα ἀφίκατο. μέγιστον γὰρ δὴ τὸ διάφορον τοῦτο [τῷ] Ἐλληνικῷ στρατεύματι ἐγένετο, οἷς ἀντὶ μὲν
τοῦ ἄλλους δουλωσομένους ἦκειν αὐτοὺς τοῦτο μᾶλλον
δεδιότας μὴ πάθωσι ἔυνεψη ἀπιέναι, ἀντὶ δὲ εὐχῆς τε
καὶ παιάνων, μεθ’ ὧν ἐξέπλεον, πάλιν τούτων τοῖς 30
ἐναντίοις ἐπιφημίσμασιν ἀφορμᾶσθαι, πεξούς τε ἀντὶ
ναυβατῶν πορευομένους καὶ δπλιτικῷ προσέχοντας
μᾶλλον ἢ ναυτικῷ. δύμας δὲ ὑπὸ μεγέθους τοῦ ἐπι-
κρεμαμένου ἔτι κινδύνου πάντα ταῦτα αὐτοῖς οἰστὰ 499
ἔφαίνετο. δρῶν δὲ δὲ οἱ Νικίας τὸ στράτευμα ἀθυμοῦν 76
15 καὶ ἐν μεγάλῃ μεταβολῇ ὅν, ἐπιπαριὼν ὡς ἐκ τῶν
ὑπαρχόντων | ἐθάρσυνέ τε καὶ παρεμυθεῖτο, βοῆ τε ε-
χρώμενος ἔτι μᾶλλον ἐκάστοις καθ’ οὓς γίγνοιτο ὑπὸ
προθυμίας καὶ βουλόμενος ὡς ἐπὶ πλεῖστον γεγω-
νίσκων ὀφελεῖν.
20 „Ἐτι καὶ ἐκ τῶν παρόντων, ὁ Ἀθηναῖοι καὶ ἔνμ- 77
μαχοι, ἐλπίδα χρὴ ἔχειν (ἥδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων
ἢ τοιῶνδε | ἐσώθησαν), μηδὲ καταμέμφεσθαι ὑμᾶς 10
ἄγαν αὐτοὺς μήτε ταῖς ἔντονεσι μήτε ταῖς παρὰ τὴν
ἀξίαν νῦν κακοπαθίαις. καγώ τοι οὐδενὸς ὑμῶν οὔτε 2
25 δρόμη προφέρων (ἀλλ’ δρᾶτε δὴ ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς
νόσου) οὗτ’ εὐτυχία δοκῶν που ὕστερός του εἶναι
κατά τε τὸν ἰδιον | βίον καὶ ἐσ τὰ ἄλλα, νῦν ἐν τῷ 15
αὐτῷ κινδύνῳ τοῖς φαυλοτάτοις αἰωροῦμαι· καίτοι
πολλὰ μὲν ἐσ θεοὺς νόμιμα δεδιήτημαι, πολλὰ δὲ ἐσ
30 ἀνθρώπους δίκαια καὶ ἀνεπίφθονα. ἀνδ’ ὧν ἡ μὲν 3
ἐλπὶς δύμας θρασεῖα τοῦ μέλλοντος, αἱ δὲ ἔντονεσι

οὐ κατ' ἀξιαν δὴ φοβοῦσιν. | τάχα δὲ ἀν καὶ λωφή- 20
 σειαν· οὐκανὰ γὰρ τοῖς τε πολεμίοις ηὔτυχηται, καὶ εἴ
 τῷ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἥδη
 τετιμωρήμεθα. ἥλθον γάρ που καὶ ἄλλοι τινὲς ἥδη 4
 5 ἐφ' ἑτέρους, καὶ ἀνθρώπεια δράσαντες ἀνεκτὰ ἐπαθον.
 καὶ ἡμᾶς εἰκὸς νῦν τά τε ἀπὸ | τοῦ θείου ἐλπίζειν 25
 ἡπιώτερα ἔξειν (οἰκτου γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἀξιώτεροι ἥδη
 ἐσμὲν ἢ φθόνου), καὶ δρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς οἵοι
 δολῖται ἀμα καὶ δσοι ἔνυτεταγμένοι χωρεῖτε μὴ κατα-
 10 πέπληχθε ἄγαν, λογίζεσθε δὲ ὅτι αὐτοί τε πόλις εὐθύς
 ἐστε ὅποι ἀν καθέξησθε, καὶ ἄλλῃ οὐδεμίᾳ | ὑμᾶς τῶν 30
 ἐν Σικελίᾳ οὗτ' ἀν ἐπιόντας δέξαιτο ὁρδίως οὗτ' ἀν
 ιδρυθέντας που ἔξαναστήσειεν. τὴν δὲ πορείαν ὥστε 5
 ἀσφαλῆ καὶ εὔτακτον εἶναι αὐτοὶ φυλάξατε, μὴ ἄλλο
 15 τι ἡγησάμενος ἔκαστος ἢ ἐν ᾧ ἀν αγκασθῆ χωρὶς 500
 μάχεσθαι, τοῦτο καὶ πατρίδα καὶ τεῖχος ιρατήσας
 ἔξειν. σπουδὴ δὲ δμοίως καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἔσται 6
 τῆς δδον· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια βραχέα ἔχομεν, καὶ ἦν
 ἀντιλαβόμεθά τον φιλίου χωρίου τῶν Σικελῶν (οὗτοι
 20 | γὰρ ἡμῖν διὰ τὸ Συρακοσίων δέος ἔτι βέβαιοί εἰσιν), 5
 ἥδη νομίζετε ἐν τῷ ἔχυρῷ εἶναι. προπέπεμπται δ'
 ὡς αὐτούς, καὶ ἀπαντᾶν εἰρημένον καὶ σιτία ἀμα
 κομίζειν. τό τε ξύμπαν γνωτε, ὥ ἀνδρες στρατιώται,
 7 ἀναγκαῖόν τε ὅν ὑμῖν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς γίγνεσθαι,
 25 ὡς μὴ | ὅντος χωρίου ἐγγὺς ὅποι ἀν μαλακισθέντες 10
 σωθεῖτε, καὶ ἦν νῦν διαφύγητε τοὺς πολεμίους, οἱ
 τε ἄλλοι τενξόμενοι ὥν ἐπιθυμεῖτε που ἐπιδεῖν, καὶ
 οἱ Ἀθηναῖοι τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς πόλεως κατέρ
 πεπτωκνίαν ἐπανορθώσοντες· ἀνδρες γὰρ πόλις, καὶ οὐ
 30 τείχη οὐδὲ νῆσοι | ἀνθρῶν κεναί.“ 15

'Ο μὲν Νικίας τοιάδε παρακελευόμενος ἀμα ἐπῆρε 78

τὸ στράτευμα καὶ, εἰ πῃ ὁρῷ διεσπασμένον καὶ μὴ
ἐν τάξει χωροῦν, ἔννάγων καὶ καθιστάς, καὶ δὲ Λημο-
σθένης οὐδὲν ἥσσον τοῖς καθ' ἑαυτὸν τοιαῦτά τε καὶ
παραπλήσια λέγων. τὸ δὲ ἐχώρει ἐν διπλαισίῳ τε-²⁰
 5 ταγμένον, πρῶτον μὲν ἡγούμενον τὸ Νικίου, ἐφεπό-
μενον δὲ τὸ Λημοσθένους· τοὺς δὲ σκευοφόρους καὶ
τὸν πλεῖστον ὅχλον ἐντὸς εἶχον οἱ δπλῆται. καὶ ἐπειδὴ ³
[τε] ἐγένοντο ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ Ἀνάπου ποταμοῦ,
ἥρον ἐπ' αὐτῷ παρατεταγμένους τῶν Συρακοσίων καὶ ²⁵
 10 ἔνυμάχων, καὶ τρεψάμενοι αὐτοὺς καὶ κρατήσαντες τοῦ
πόρου ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν· οἱ δὲ Συρακόσιοι
παριππεύοντες τε προσέκειντο καὶ ἐσακοντίζοντες οἱ
ψιλοί. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ προελθόντες σταδίους ⁴
ῶς τεσσαράκοντα | ηὐλίσαντο πρὸς λόφῳ τινὶ οἱ Ἀθη-³⁰
 15 ναῖοι· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ πρῷ ἐπορεύοντο καὶ προῆλθον
ῶς εἶκοσι σταδίους, καὶ | κατέβησαν ἐς χωρίον ἀπεδόν ⁵⁰¹
τι καὶ αὐτοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο, βουλόμενοι ἐκ τε
τῶν οἰκιῶν λαβεῖν τι ἐδώδιμον (ώκειτο γὰρ δὲ χῶρος)
καὶ ὑδωρ μετὰ σφῶν αὐτῶν φέρεσθαι αὐτόθεν· ἐν γὰρ
 20 τῷ πρόσθεν ἐπὶ πολλὰ | στάδια, ἦ δὲ μελλον λέναι, οὐκ ⁵
ἄφθονον ἦν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ προελθόντες ³
τὴν δίοδον τὴν ἐν τῷ πρόσθεν ἀπετείχιζον· ἦν δὲ
λόφος καρτερὸς καὶ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ χαράδρα κορυνώ-
δης, ἐκαλεῖτο δὲ Ἀκραῖον λέπας. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ οἱ ⁶
 25 Ἀθηναῖοι προῆσαν, καὶ οἱ | τῶν Συρακοσίων καὶ ἔνυ-¹⁰
μάχων αὐτοὺς ἵππης καὶ ἀκοντισταὶ ὄντες πολλοὶ⁷
ἐκατέρωθεν ἐκώλυνον καὶ ἐσηκόντιζόν τε καὶ παρίπ-
πενον. καὶ χρόνον μὲν πολὺν ἐμάχοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ⁸
ἐπειτα ἀνεχώρησαν πάλιν ἐς τὸ αὐτὸν στρατόπεδον.
 30 καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι δμοίως εἶχον· οὐ | γὰρ ἔτι ¹⁵
ἀποχωρεῖν οἴον τ' ἦν ὑπὸ τῶν ἵππων. πρῷ δὲ ⁹

ἄραντες ἐπορεύοντο αὐθις, καὶ ἐβιάσαντο πρὸς τὸν λόφον ἐλθεῖν τὸν ἀποτειχίσματον, καὶ ηὔρουν πρὸ ἑαυτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀποτειχίσματος τὴν πεξὴν στρατιὰν παρατεταγμένην οὐκ ἐπ' διλγων ἀσπίδων· στενὸν γὰρ 5 ἦν | τὸ χωρίον. καὶ προσβαλόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐτει-²⁰ χομάχουν καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ πολλῶν ἀπὸ τοῦ λόφου ἐπάντους ὅντος (δικυνοῦντο γὰρ φᾶν οἱ ἄνωθεν) καὶ οὐ δυνάμενοι βιάσασθαι ἀνεχώρουν πάλιν καὶ ἀνε-
παύοντο. ἔτυχον δὲ καὶ βρονταῖ τινες ἀμά γενόμεναι 10 καὶ ὕδωρ, | οἵα τοῦ ἔτους πρὸς μετόπωρον ἥδη ὅντος 25 φιλεῖ γίγνεσθαι· ἀφ' ᾧν οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἔτι ἥθυμουν καὶ ἐνόμιζον ἐπὶ τῷ σφετέρῳ διέθρῳ καὶ ταῦτα πάντα γίγνεσθαι. ἀναπανομένων δ' αὐτῶν ὁ 4
Γύλιππος καὶ οἱ Συρακόσιοι πέμπουσι μέρος τι τῆς 15 στρατιᾶς ἀποτειχίοῦντας ἐκ τοῦ ὅπισθεν αὐτοὺς ἢ⁵⁰ προεληλύθεσαν· ἀντιπέμψαντες δὲ κάκεῖνοι σφῶν αὐτῶν τινας διεκώλυσαν. καὶ μετὰ ταῦτα πάσῃ τῇ στρατιᾳ⁵ 5 ἀναχωρήσαντες πρὸς τὸ πεδίον μᾶλλον οἱ Ἀθηναῖοι ηὐλίσαντο. τῇ δ' | ὑστεραίᾳ προυχώρουν, καὶ οἱ Συρα-⁵⁰²
κόσιοι προσεβαλλόν τε πανταχῇ αὐτοῖς κύκλῳ καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον, καὶ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, 20 ὑπεχώρουν, εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο, καὶ μάλιστα τοῖς ὑστάτοις προσπίπτοντες, εἰ πως κατὰ 5 βραχὺ τρεψάμενοι πᾶν τὸ στράτευμα φοβησειαν. καὶ 25 ἐπὶ πολὺ μὲν τοιούτῳ τρόπῳ ἀντεῖχον οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειτα προελθόντες πέντε ἢ ἔξ σταδίους ἀνεπαύοντο ἐν τῷ πεδίῳ· ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἀπ'
αὐτῶν ἐς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον.

| Τῆς δὲ νυκτὸς τῷ Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει ἐδόκει,⁸⁰
30 ἐπειδὴ κακῶς σφίσι τὸ στράτευμα εἶχε τῶν τε ἐπιτη-
δείων πάντων ἀποφίλη ἥδη καὶ κατατετραυματισμένοι

ἥσαν πολλοὶ ἐν πολλαῖς προσβολαῖς τῶν πολεμίων γεγενημέναις, πυρὰ καύσαντες ὡς πλεῖστα ἀπάγειν τὴν | στρατιάν, μηκέτι τὴν αὐτὴν δόδυν ἥ διενοήθησαν, 15 ἀλλὰ τούναντίον ἥ οἱ Συρακόσιοι ἐτήρουν, πρὸς τὴν 5 θάλασσαν· ἥν δὲ ἥ ξύμπασα δόδὸς αὗτη οὐκ ἐπὶ Κατά- 2 νῆς τῷ στρατεύματι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτερον μέρος τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Καμάριναν καὶ Γέλαν καὶ τὰς ταύτης πόλεις καὶ Ἐλληνίδας καὶ βαρβάρους. καύσαντες οὖν ²⁰ 3 πυρὰ πολλὰ ἔχώρουν ἐν τῇ νυκτί. καὶ αὐτοῖς, οἷον 10 φιλεῖ καὶ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίγνεσθαι, ἄλλως τε καὶ ἐν νυκτὶ τε καὶ διὰ πολεμίας καὶ [ἀπὸ] πολεμίων οὐ πολὺ ἀπεχόντων | Ιοῦσιν, ἐμπλέπει ταραχή· καὶ τὸ μὲν Νικίου ²⁵ 4 στρατευμα, δύσπερ ἥγεῖτο, ξυνέμενέ τε καὶ προύλαβε 15 πολλῷ, τὸ δὲ Δημοσθένους, τὸ ἦμισυ μάλιστα καὶ τὸ πλέον, ἀπεσπάσθη τε καὶ ἀτακτότερον ἔχωρει. ἅμα δὲ τῇ ἕω ἀφικνοῦνται δύμας πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσβάντες ἐς τὴν δόδυν | τὴν Ἐλωοίην καλούμενην ³⁰ 5 οὐκορεύοντο, δπως, ἐπειδὴ γένοιντο ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ 20 Κακυπάρει, παρὰ τὸν ποταμὸν ιοιεν ἀνω διὰ μεσογείας. ἥλπιξον γὰρ καὶ τὸν Σικελοὺς ταύτη οὓς μετέπεμψαν ἀπαντήσεσθαι. ἐπειδὴ δ' ἐγένοντο ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ⁶ 503 ηὔρον καὶ ἐνταῦθα φυλακήν τινα τῶν Συρακοσίων ἀποτειχίζουσάν τε καὶ ἀποσταυροῦσάν τὸν πόρον. 25 καὶ βιασάμενοι αὐτὴν διεβησάν τε τὸν ποταμὸν καὶ ἔχώρουν αὐτῆς πρὸς ἄλλον ποταμόν, τὸν Ἐρινέον· ταύτη γὰρ οἱ ἥγεμονες ἐκέλευον. ἐν τούτῳ δ' οἱ Συρα- 81 κόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ὡς ἥ τε ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἐγνωσαν τὸν Ἀθηναίους ἀπεληλυθότας, ἐν αἰτίᾳ τε 30 οἱ πολλοὶ τὸν Γύλιππον εἶχον ἐκόντα ἀφεῖναι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ κατὰ τάχος διώκοντες, ἥ | οὐ χαλεπῶς ¹⁰

ἥσθάνοντο κεχωρηότας, καταλαμβάνουσι περὶ ἀρίστου
ῶραν. καὶ ὥσπερ προσέμειξαν τοῖς μετὰ τοῦ Δημοσθέ-²
νους, ὑστέροις τὸν οὖν καὶ σχολαίτερον καὶ ἀτακτό-
τερον χωροῦσιν, ὡς τῆς νυκτὸς τότε ἔννεταράχθησαν,
5 εὐθὺς προσπεσόντες ἐμάχοντο, καὶ οἱ ἵππης τῶν
| Συρακοσίων ἐκυκλοῦντό τε ὅπον αὐτοὺς δίχα δὴ¹⁵
ὄντας καὶ ἔννηγον ἐς ταῦτό. τὸ δὲ Νικίου στρά-²
τενμα ἀπεῖχεν ἐν τῷ πρόσδεν καὶ πεντήκοντα σταδίους.
Θᾶσσόν τε γὰρ δὲ Νικίας ἦγε, νομίζων οὐ τὸ ὑπο-
10 μένειν ἐν τῷ τοιούτῳ ἐκόντας εἰναι καὶ μάχεσθαι
σωτηρίαν, ἀλλὰ τὸ | ὡς τάχιστα ὑποχωρεῖν, τοσαῦτα²⁰
μαχομένους ὅσ' ἀν ἀναγκάζωνται. δὲ Δημοσθένης⁴
ἔτυγχανε [τε] τὰ πλείστα ἐν πόνῳ τε ἔννεχεστέρῳ ὡν
διὰ τὸ ὑστέρῳ ἀναχωροῦντι αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι
15 τοὺς πολεμίους, καὶ τότε γνοὺς τοὺς Συρακοσίους διώ-
κοντας οὐ προυχώρει μᾶλλον ἢ ἐσ | μάχην ἔννετάσσετο,²⁵
ἔως ἐνδιατρίβων κυκλοῦται τε ὑπὸ αὐτῶν κάν πολλῷ
θιορύβῳ αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ [Ἀθηναῖοι] ἤσαν.
ἀνειληθέντες γὰρ ἐσ τι χωρίον φέκυκλῳ μὲν τειχίον
20 περιῆν, ὅδὸς δὲ ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἐλάσσι δὲ οὐκ δλίγας
εἶχεν, ἐβάλλοντο περισταδόν. | τοιαύταις δὲ προσβολαῖς³⁰
καὶ οὐ ἔνταδὸν μάχαις οἱ Συρακόσιοι εἰκότως
ἐχρῶντο· τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπο-
νεινομένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἢν ἔτι ἢ πρὸς⁵⁰⁴
25 τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀμα φειδώ τέ τις ἐγγένετο ἐπ'
εὐπραγίᾳ ἢδη σαφεῖ μὴ προαναλωθῆναι τῷ καὶ ἐνόμιζον
καὶ ὡς ταύτῃ τῇ ἰδέᾳ καταδαμασάμενοι λήψεσθαι
αὐτούς. ἐπειδὴ δ' οὖν δι' ἡμέρας | βάλλοντες παν-⁸²
ταχόθεν τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἔνυμάχους ἐώρων ἢδη⁵
30 τεταλαιπωρημένους τοῖς τε τραύμασι καὶ τῇ ἄλλῃ
κακώσει, κήρυγμα ποιοῦνται Γύλιππος καὶ Συρακόσιοι

καὶ οἱ ἔνυμαχοι πρῶτον μὲν τῶν νησιωτῶν εἶ τις βούλεται ἐπ' ἐλευθερίᾳ ως σφᾶς ἀπιέναι· καὶ ἀπε-
χώρησάν τινες πόλεις οὐ πολλαί. ἔπειτα δ' ὑστερον¹⁰
καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθέ-
5 νους ὁμολογία γίγνεται ὥστε ὅπλα τε παραδοῦναι καὶ
μὴ ἀποθανεῖν μηδένα μήτε βιαίως μήτε δεσμοῖς μήτε
τῆς ἀναγκαιοτάτης ἐνδείᾳ διαιτης. καὶ παρέδοσαν οἱ 3
πάντες σφᾶς αὐτοὺς ἔξακισχίλιοι, καὶ τὸ ἀργύριον 15
ὅ εἶχον ἀπαντας τούς πατέθεσαν ἐσβαλόντες ἐς ἀσπίδας ὑπ-
10 τίας, καὶ ἐνέπλησαν ἀσπίδας τέσσαρας. καὶ τούτους
μὲν εὐθὺς ἀπεκόμιζον ἐς τὴν πόλιν· Νικίας δὲ καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ ἀφικνοῦνται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸν
ποταμὸν τὸν Ἐρινέον, καὶ διαβὰς πρὸς μετέωρον τι 20
καθίσε τὴν στρατιάν.

15 Οἱ δὲ Συρακόσιοι τῇ ὑστεραίᾳ παταλαβόντες αὐτὸν 83
ἐλεγον ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς
αὐτούς, κελεύοντες κακεῖνον τὸ αὐτὸ δρᾶν· δ' ἀπι-
στῶν σπένδεται ἵππεα πέμψαι σκεψόμενον. ὡς δ' 25
οἰχόμενος ἀπῆγγειλε πάλιν παραδεδωκότας, ἐπικηρυ-
20 κεύεται Γυλίππῳ καὶ Συρακοσίοις εἶναι ἑτοῖμος ὑπὲρ
Ἀθηναίων ἔυμβῆναι ὅσα ἀνήλωσαν χρήματα Συρακό-
σιοι ἐς τὸν πόλεμον, ταῦτα ἀποδοῦναι, ὥστε τὴν μετ'
αὐτοῦ | στρατιὰν ἀφεῖναι αὐτούς· μέχρι οὗ δ' ἂν τὰ 30
χρήματα ἀποδοθῇ, ἀνδρας δώσειν Ἀθηναίων διμήρους,
25 ἐνα πατὰ τάλαντον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ Γύλιππος
οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες καὶ
περιστάντες πανταχόθεν ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι
ὅψε. εἶχον | δὲ καὶ οὗτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν 505
ἐπιτηδείων ἀπορίᾳ. δύως δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες 4
30 τὸ ἡσυχάζον ἔμελλον πορεύεσθαι. καὶ ἀναλαμβάνονται καὶ
τε τὰ ὅπλα καὶ οἱ Συρακόσιοι αἰσθάνονται καὶ

ἐπαιάνισαν. γνόντες δὲ | οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ λαν- 5
 θάνουσι, κατέθεντο πάλιν πλὴν τριακοσίων μάλιστα
 ἀνδρῶν· οὗτοι δὲ διὰ τῶν φυλάκων βιασάμενοι ἐχώ-
 ρουν τῆς νυκτὸς ἥ ἐδύναντο. Νικίας δ' ἐπειδὴ ἡμέρα 84
 5 ἐγένετο ἥγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ
 ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν 10
 βάλλοντές τε καὶ κατακοντίζοντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι 2
 ἡπείγοντο πρὸς τὸν Ἀσσίναρον ποταμόν, ἀμα μὲν
 βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς ἵππεων
 10 τε πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὅχλου, οἰδόμενοι φᾶσιν τι
 σφίσιν ἔσεσθαι, ἥν διαβῶσι τὸν ποταμόν, ἀμα δὲ
 ὑπὸ | τῆς ταλαιπωρίας καὶ τοῦ πιεῖν ἐπιθυμίᾳ. ὡς 15
 δὲ γίγνονται ἐπ' αὐτῷ, ἐσπίπτοντιν οὐδενὶ κόσμῳ
 ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τέ τις διαβῆναι αὐτὸς πρῶτος βουλό-
 15 μενος καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλεπὴν ἥδη τὴν
 διάβασιν ἐποίουν· ἀθρόοι γὰρ ἀναγκαζόμενοι χωρεῖν
 ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις καὶ κατεπάτοντιν, περὶ τε τοῖς 20
 δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, οἱ
 δὲ ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον. ἐσ τὰ ἐπὶ θάτερά τε 4
 20 τοῦ ποταμοῦ παραστάντες οἱ Συρακόσιοι (ἥν δὲ κρη-
 μνῶδες) ἔβαλλον ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς
 τε τοὺς πολλοὺς ἀσμένους καὶ ἐν κοίλῳ ὅντι τῷ 25
 ποταμῷ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ταρασσομένους. οἵ τε Πελο- 5
 ποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα
 25 ἔσφαξον. καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο, ἀλλ' οὐδὲν
 ἥσσον ἐπίνετο δόμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον καὶ περι-
 μάχητον ἥν τοῖς πολλοῖς. τέλος δὲ νεκρῶν τε πολλῶν 30
 ἐπ' ἀλλήλοις ἥδη κειμένων ἐν τῷ ποταμῷ καὶ διεφθαρ-
 μένου τοῦ στρατεύματος τοῦ μὲν κατὰ τὸν ποταμόν,
 30 τοῦ δὲ καί, εἴ τι διαφύγοι, ὑπὸ τῶν ἵππεων, Νικίας
 Γυλίππω ἐαυτὸν παραδίδωσι πιστεύσας μᾶλλον αὐτῷ

ἡ τοῖς Συρακοσίοις· | καὶ ἔαυτῷ μὲν χρῆσθαι ἐκέλευεν 55
 ἐκεῖνόν τε καὶ Λακεδαιμονίους δὲ τι βούλονται, τοὺς
 δὲ ἄλλους στρατιώτας | παύσασθαι φουεύοντας. καὶ δὲ⁵⁰⁶
 Γύλιππος μετὰ τοῦτο ζωγρεῖν ἥδη ἐκέλευεν· καὶ τοὺς
 δὲ λοιπούς, ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο (πολλοὶ δὲ οὗτοι
 ἐγένοντο), ξυνεκόμισαν ξῶντας, καὶ ἐπὶ τοὺς τριακο-
 σίους, οἵ τὴν φυλακὴν διεξῆλθον τῆς υπερτός, πέμ- 5
 ψαντες τοὺς διωξομένους ξυνέλαβον. τὸ μὲν οὖν 3
 ἀθροισθὲν τοῦ στρατεύματος ἐς τὸ κοινὸν οὐ πολὺ¹⁰
 10 ἐγένετο, τὸ δὲ διακλαπὲν πολύ, καὶ διεπλήσθη πᾶσα
 Σικελία αὐτῶν, ἀτε οὐκ ἀπὸ ξυμβάσεως ὕσπερ τῶν
 μετὰ Δημοσθένους ληφθέντων. μέρος δέ τι | οὐκ¹⁰
 δλίγον καὶ ἀπέθανεν· πλεῖστος γὰρ δὴ φόνος οὗτος
 καὶ οὐδενὸς ἐλάσσων τῶν ἐν τῷ [Σικελικῷ] πολέμῳ
 15 τούτῳ ἐγένετο. καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις προσβολαῖς ταῖς
 κατὰ τὴν πορείαν συχναῖς γενομέναις οὐκ δλίγοι ἐτεθνή-
 κεσαν. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον, οἱ μὲν καὶ
 παραντίκα, | οἱ δὲ καὶ δουλεύσαντες καὶ διαδιδράσκον- 15
 τες ὑστερον· τούτοις δὲ ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην.
 20 Ξυναθροισθέντες δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμα- 86
 χοι, τῶν τε αἰχμαλώτων ὅσους ἐδύναντο πλείστους
 καὶ τὰ σκῆλα ἀναλαβόντες, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.
 καὶ τοὺς | μὲν ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων²⁰
 δόποσους ἐλαβον κατεβίβασαν ἐς τὰς λιθοτομίας, ἀσφα-
 25 λεστάτην εἶναι νομίσαντες τήρησιν, Νικίαν δὲ καὶ
 Δημοσθένη ἀκοντος Γυλίππου ἀπέσφαξαν. δὲ γὰρ
 Γύλιππος καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνόμιζεν οἱ εἶναι ἐπὶ
 τοῖς ἄλλοις καὶ | τοὺς ἀντιστρατήγους κομίσαι Λακε- 25
 δαιμονίοις. ξυνέβαινε δὲ τὸν μὲν πολεμιώτατον αὐτοῖς 3
 30 εἶναι, Δημοσθένη, διὰ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ Πύλῳ, τὸν
 δὲ διὰ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδειώτατον· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου

ἄνδρας τῶν Λακεδαιμονίων δὲ Νικίας προυδυμήθη,
σπουδὰς πείσας τοὺς | Ἀθηναίους ποιήσασθαι, ὥστε 30
ἀφεθῆναι. ἀνδ' ὧν οἵ τε Λακεδαιμόνιοι ἦσαν αὐτῷ +
προσφιλεῖς κάκεῖνος οὐχ ἥκιστα πιστεύσας ἔαυτὸν τῷ
5 Γυλίππῳ παρέδωκεν. ἀλλὰ τῶν Συρακοσίων τινές,
ώς ἐλέγετο, οἱ μὲν δείσαντες, ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐκενοι-
νολόγηντο, μὴ βασανίζεινος διὰ τὸ τοιοῦτον ταρα- 35
χῆν σφίσιν ἐν εὐπραγίᾳ | ποιήσῃ, ἄλλοι δέ, καὶ οὐχ 507
ἥκιστα οἱ Κορίνθιοι, μὴ χρήμασι δὴ πείσας τινάς,
10 ὅτι πλούσιος ἦν, ἀποδρᾶ καὶ αὐθις σφίσι νεώτερόν τι
ἀπ' αὐτοῦ γένηται, πείσαντες τοὺς ξυμμάχους ἀπέκτει-
ναν αὐτόν. καὶ δ μὲν τοιαύτη | ἡ ὅτι ἐγγύτατα τούτων 5
αἰτίᾳ ἐτεθνήκει, ἥκιστα δὴ ἄξιος ὧν τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ
Ἐλλήνων ἐς τοῦτο δυστυχίας ἀφικέσθαι διὰ τὴν πᾶσαν
15 ἐς ἀρετὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν. τοὺς δὲ ἐν ταῖς 87
λιθοτομίαις οἱ Συρακοσίοι χαλεπῶς τοὺς πρώτους χρό-
νους μετεχείρισαν. ἐν γὰρ | κοίλῳ χωρίῳ ὅντας καὶ 10
διλγφ πολλοὺς οἵ τε ἥλιοι τὸ πρῶτον καὶ τὸ πνῖγος
ἔτι ἐλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον, καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνό-
20 μεναι τούναντίον μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ τῇ μεταβολῇ
ἐς ἀσθένειαν ἐνεωτέριξον, πάντα τε ποιούντων αὐτῶν 2
διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ καὶ | προσέτι τῶν νεκρῶν 15
διμοῦ ἐπ' ἄλλήλοις ξυννενημένων, οἵ ἐκ τε τῶν τραυ-
μάτων καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπέθνη-
25 σκον, καὶ δομαὶ ἦσαν οὐκ ἀνεκτοί, καὶ λιμῷ ὁμα καὶ
δίψῃ ἐπιέζοντο (ἐδίδοσαν γὰρ αὐτῶν ἐκάστῳ ἐπὶ δικτῷ
μῆνας κοτύλην ὕδατος καὶ δύο κοτύλας σίτου), ἄλλα 20
τε ὅσα εἰκὸς ἐν τῷ τοιούτῳ χωρίῳ ἐμπεπτωκότας κακο-
παθῆσαι, οὐδὲν δὲ τι οὐκ ἐπεγένετο αὐτοῖς. καὶ ἡμέρας 3
30 μὲν ἑβδομήκοντά τινας οὕτω διητήθησαν ἀθρόοι·
ἐπειτα πλὴν Ἀθηναίων καὶ εἰ τινες Σικελιωτῶν ἦ

Ίταλιωτῶν ἔχοντες τοὺς ἄλλους | ἀπέδοντο. 25
 ἐλήφθησαν δὲ οἱ ἔμπαντες, ἀκριβεῖᾳ μὲν χαλεπὸν +
 ἔξειπεῖν, δῆμος δὲ οὐκ ἐλάσσους ἐπτακισχιλίων. ἔχοντες 5
 τοῦτο [Ἐλληνικὸν] τῶν κατὰ τὸν πόλεμον
 τόνδε μέγιστον γενέσθαι, δοκεῖν δ' ἔμοιγε καὶ ὡν ἀκοῇ
 Ἐλληνικῶν ἴσμεν, καὶ τοῖς τε ιρατήσασι λαυπρότατον 30
 καὶ τοῖς διαφθαρεῖσι δυστυχέστατον· κατὰ πάντα γὰρ 6
 πάντως νικηθέντες καὶ οὐδὲν δλίγον ἐσ οὐδὲν κακο-
 παθήσαντες, πανταλεθρόᾳ δὴ τὸ λεγόμενον καὶ πεζὸς
 10 καὶ νῆσες καὶ οὐδὲν δ τι οὐκ ἀπώλετο, καὶ δλίγοι | ἀπὸ 508
 πολλῶν ἐπ' οἴκου ἀπενόστησαν. ταῦτα μὲν τὰ περὶ
 Σικελίαν γενόμενα.

ΘΟΤΚΤΔΙΔΟΤ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Η.

'Εσ δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἡγγέλθη, ἐπὶ πολὺ μὲν
 ἥπιστον καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν ἔξ αὐτοῦ τοῦ
 15 | ἐργού διαπεφευγόσι καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω 5
 γε ἀν πανσυδὶ διεφθάρθαι· ἐπειδὴ τε ἔγνωσαν, χαλε-
 ποὶ μὲν ἥσαν τοῖς ἔμπροσθυηθεῖσι τῶν φητόων
 τὸν ἔκπλουν, ὅσπερ οὐκ αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὡρίζοντο
 δὲ καὶ τοῖς χοησμολόγοις τε καὶ μάντεσι καὶ δπόσοι τι
 20 τότε | αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλπισαν ὡς λήψονται Σι- 10
 κελίαν. πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς ἐλύπει τε καὶ 2
 περιειστήκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβῳ τε καὶ κατά-
 πληξις μεγίστη δῆ. ἅμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἰδίᾳ
 ἔκαστος καὶ ἡ πόλις δπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἵππεων
 25 καὶ ἡλικίας οἵαν οὐχ ἐτέραν ἔώρων ὑπάρχουσαν ἐβαρύ- 15
 νοντο· ἅμα δὲ ναῦς οὐχ δρῶντες ἐν τοῖς νεωσοίκοις
 ἴκανας οὐδὲ χρήματα ἐν τῷ κοινῷ οὐδ' ὑπηρεσίας

ταῖς ναυσὶν ἀνέλπιστοι ἦσαν ἐν τῷ παρόντι σωθή-
σεσθαι, τοὺς τε ἀπὸ τῆς Σικελίας πολεμίους εὐθὺς
σφίσιν ἐνδιμιζον τῷ ναυτικῷ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖ- 20
σθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρατήσαντας, καὶ τοὺς
5 αὐτόθεν πολεμίους τότε δὴ καὶ διπλασίως πάντα
παρεσκευασμένους κατὰ κράτος ἥδη καὶ ἐκ γῆς καὶ ἐκ
θαλάσσης ἐπικείσεσθαι, καὶ τοὺς ἔνυμμάχους σφῶν
μετ' αὐτῶν ἀποστάντας. διμως δὲ | ως ἐκ τῶν ὑπαρ- 25
χόντων ἐδόκει χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρεσκευά-
10 ζεσθαι καὶ ναυτικόν, δθεν ἀν δύνωνται ἔγγια ἔνυ-
μπορισμένους καὶ χρήματα, καὶ τὰ τῶν ἔνυμμάχων ἐς
ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν Εὔβοιαν, τῶν
τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι καὶ 30
ἀρχῆν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἐλέσθαι, οἵτινες περὶ
15 τῶν παρόντων ώς ἀν καιρὸς ἢ προβούλευσονσιν. πάντα 4
τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεές, δπερ | φιλεῖ δῆμος 509
ποιεῖν, ἐτοίμοι ἦσαν εὐτακτεῖν. καὶ ως ἐδοξεῖν αὐτοῖς,
καὶ ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος πρὸς τὴν ἐκ τῆς 2
20 Σικελίας τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθὺς 5
οἱ Ἑλληνες πάντες ἐπηρομένοι ἦσαν, οἱ μὲν μηδετέρων
δύντες ἔνυμμάχοι, ώς, ἢν τις καὶ μὴ παρακαλῇ σφᾶς,
οὐκ ἀποστατέον ἔτι τοῦ πολέμου εἶη, ἀλλ' ἐθελοντὶ
Ιτέον ἐπὶ τῶν Ἀθηναίους, νομίσαντες καὶν ἐπὶ σφᾶς
25 ἐκαστοι ἐλθεῖν αὐτούς, εἰ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ κατώρ- 10
θωσαν, καὶ ἂμα βραχὺν ἐσεσθαι τὸν λοιπὸν πόλεμον,
οὗ μετασχεῖν καλὸν εἶναι, οἱ δ' αὖ τῶν Λακεδαιμο-
νίων ἔνυμμάχοι ἔνυμπροθυμηθέντες ἐπὶ πλέον ἢ πρὶν
ἀπαλλάξεσθαι διὰ τάχους πολλῆς ταλαιπωρίας. μάλιστα 2
30 δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἐτοίμοι ἦσαν καὶ παρὰ 15
δύναμιν αὐτῶν ἀφίστασθαι διὰ τὸ δργῶντες κρίνειν

τὰ πράγματα καὶ μηδὲ ὑπολείπειν λόγουν αὐτοῖς ως τὸ γ' ἐπιὸν θέρος οἷοί τ' ἔσονται περιγενέσθαι. ἡ δὲ 8 τῶν Λακεδαιμονίων πόλις πᾶσί τε τούτοις ἐθάρσει καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας αὐτοῖς ξύμμαχοι 20 πολλῇ δυνάμει, κατ' ἀνάγκην ἥδη τοῦ ναυτικοῦ προσ- γεγενημένου, ἂμα τῷ ἥδι ως εἰκὸς παρέσεσθαι ἐμελ- λον. πανταχόθεν τε εὐέλπιδες ὅντες ἀπροφασίστως 4 ἀπτεσθαι διενοοῦντο τοῦ πολέμου, λογιζόμενοι καλῶς τελευτήσαντος αὐτοῦ κινδύνων τε τοιούτων ἀπηλ- 25 10 λάχθαι ἢν τὸ λοιπὸν οἷος καὶ δ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἢν αὐτούς, εἰ τὸ Σικελικὸν προσέλαβον, καὶ καθελόντες ἐκείνους αὐτοὺς τῆς πάσης Ἑλλάδος ἥδη ἀσφαλῶς ἥγησεσθαι.

Εὐθὺς οὖν Ἀγις μὲν δ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χει- 3
15 μῶνι τούτῳ δομῆθεὶς στρατῷ | τινι ἐκ Δεκελείας τά 30 τε τῶν ξυμμάχων ἡργυρολόγησεν ἐς τὸ ναυτικόν, καὶ τραπόμενος ἐπὶ τοῦ Μηλιῶς κόλπου Οἰταίων τε κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπολαβὼν χρήματα ἐπράξατο, καὶ Ἀχαιούς | τοὺς Φθιώτας καὶ 510 20 τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτη Θεσσαλῶν ὑπηκόους, μεμφομέ- νων καὶ ἀκόντων τῶν Θεσσαλῶν, διμήρους τέ τινας ἡνάγκασε δοῦναι καὶ χρήματα, καὶ κατέθετο τοὺς διμήρους ἐς Κόρινθον, ἐς τε τὴν ξυμμαχίαν ἐπειρᾶτο 5 προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλε- 2
25 σιν ἐκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο, καὶ ἐκατοῖς μὲν καὶ Βοιωτοῖς πέντε καὶ εἴκοσι ἐκατέροις ἕταξαν, Φωκεῦσι δὲ καὶ Λοκροῖς πέντε καὶ δέκα, καὶ Κοριν- θίοις πέντε καὶ δέκα, Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι καὶ 10 Σικυωνίοις δέκα, Μεγαρεῦσι δὲ καὶ Τροξηνίοις καὶ 30 Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἐρμιονεῦσι δέκα· τά τε ἄλλα παρε- σκευάζοντο ως εὐθὺς πρὸς τὸ ἔαρ ἔξυμενοι τοῦ πολέμου.

Παρεσκευάζοντο δέ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διενοή- 4
θῆσαν, ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ τὴν τε ναυπηγίαν, 15
ἔνδια ξυμπορισάμενοι, καὶ Σούνιον τειχίσαντες, διπος
αὐτοῖς ἀσφάλεια ταῖς σιταγωγοῖς ναυσὶν εἶη τοῦ περί-
πλου, καὶ τό τε ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες
ὅ ἐνωκοδόμησαν παραπλέοντες ἐς Σικελίαν, καὶ τὰ
ἄλλα, εἴ | πού τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ξυστελ- 20
λόμενοι ἐς εὐτέλειαν, μάλιστα δὲ τὰ τῶν ξυμμάχων
διασκοποῦντες διπος μὴ σφῶν ἀποστήσονται.

10 Πρασσόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων καὶ ὄντων οὐδὲν 5
ἄλλο ἢ ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου,
| πρῶτοι Εὐβοῆς ὡς Ἀγιν περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθη- 25
ναίων ἐπρεσβεύσαντο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ. δ δὲ
προσδεξάμενος τὸν λόγονς αὐτῶν μεταπέμπεται ἐκ
15 Λακεδαιμονος Ἀλκαμένη τὸν Σθενελάδου καὶ Μέλαν-
θον ἀρχοντας ὡς ἐς τὴν Εὐβοιαν· οἱ δ' ἦλθον ἔχοντες
τῶν | νεοδαιμώδων ὡς τριακοσίους, καὶ παρεσκεύαζεν 30
αὐτοῖς τὴν διάβασιν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Λέσβιοι ἦλθον,
2 βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποστῆναι· καὶ ξυμπρασσόντων
20 αὐτοῖς τῶν Βοιωτῶν ἀναπελθεται Ἀγις ὥστε Εὐβοίας
μὲν πέρι | ἐπισχεῖν, τοῖς δὲ Λεσβίοις παρεσκεύαζε τὴν 511
ἀπόστασιν, Ἀλκαμένη τε ἀρμοστὴν διδούσ, δις ἐς Εὐ-
βοιαν πλεῖν ἔμελλε, καὶ δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς
ὑπέσχοντο, δέκα δὲ Ἀγις. καὶ ταῦτα ἄνευ τῆς Λακεδαι- 3
μονίων πόλεως ἐπράσσετο· δ γὰρ Ἀγις ὅσον χρόνον 5
ἡν περὶ Δεκέλειαν ἔχων τὴν μεθ' ἑαυτοῦ δύναμιν,
κύριος ἡν καὶ ἀποστέλλειν εἴ ποι τινα ἐβούλετο στρα-
τιὰν καὶ ξυναγείρειν καὶ χρήματα πράσσειν, καὶ πολὺ²
μᾶλλον ὡς εἰπεῖν κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν αὐτοῦ οἱ
30 ξύμμαχοι ὑπήκουον [ἢ] τῶν ἐν | τῇ πόλει Λακεδαι- 10
μονίων· δύναμιν γὰρ ἔχων αὐτὸς εὐθὺς ἐκασταχόσε

δεινὸς παρῆν. καὶ δὲ μὲν τοῖς Λεσβίοις ἐπρασσε, Χῖοι 4
δὲ καὶ Ερυθραιοῖ, ἀποστῆναι καὶ αὐτὸν ἑτοῖμοι ὅντες,
πρὸς μὲν Ἀγιν οὐκ ἐτράποντο, ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα.
καὶ παρὰ Τισσαφέρνους, ὃς βασιλεῖ Λαρρείῳ τῷ 15
5 Ἀρτοξέρξου στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω, πρεσβευτὴς ἄμα
μετ' αὐτῶν παρῆν. ἐπήγετο γὰρ καὶ δὲ Τισσαφέρνης 5
τοὺς Πελοποννησίους καὶ ὑπισχνεῖτο τροφὴν παρέξειν.
ὑπὸ βασιλέως γάρ νεωστὶ ἐτύγχανε πεπραγμένος τοὺς
ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς φόρους, οὓς δι' Ἀθηναίους ἀπὸ 20
10 τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οὐ δυνάμενος πράσσεσθαι
ἐπιφείλησεν· τούς τε οὖν φόρους μᾶλλον ἐνόμιζε
κομιεῖσθαι κακώσας τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἄμα βασιλεῖ
ἔνυμάχους Λακεδαιμονίους ποιήσειν, καὶ Ἀμόργην,
τὸν Πισσούθνου υἱὸν νόθον, ἀφεστῶτα περὶ Καρίαν,
15 | ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε βασιλεύς, ἡ ζῶντα ἄξειν ἡ 25
ἀποκτενεῖν. οἱ μὲν οὖν Χῖοι καὶ Τισσαφέρνης κοινῇ
κατὰ τὸ αὐτὸν ἐπρασσον· Καλλίγειτος δὲ δὲ Λαοφῶντος, 6
Μεγαρέως, καὶ Τιμαγόρας δὲ Ἀθηναγόρου, Κυζικηνός,
φυγάδες τῆς ἑαυτῶν ἀμφότεροι παρὰ Φαρναβάζῳ τῷ
20 Φαρνάκου κατοικοῦντες, ἀφικνοῦνται περὶ τὸν αὐτὸν 30
καιρὸν ἐς τὴν Λακεδαίμονα πέμψαντος Φαρναβάζου,
ὅπως ναῦς κομίσειαν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ αὐτός,
εἰ δύναιτο, ἀπερὸ δὲ Τισσαφέρνης προυθυμεῖτο, | τάς τε 512
ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ πόλεις ἀποστῆσειε τῶν Ἀθηναίων
25 διὰ τοὺς φόρους, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖ τὴν ἔνυ-
μαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων ποιήσειεν. πρασσόντων 2
δὲ ταῦτα χωρὶς ἑκατέρων, τῶν τε ἀπὸ τοῦ Φαρνα-
βάζου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Τισσαφέρνους, πολλὴ ἄμιλλα 5
ἐγήγνετο τῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι, δπως οἱ μὲν ἐς
30 τὴν Ἰωνίαν καὶ Χίον, οἱ δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον
πρότεον ναῦς καὶ στρατιὰν πείσουσι πέμπειν. οἱ 3

μέντοι Λακεδαιμόνιοι τὰ τῶν Χίων καὶ Τισσαφέρ-
νους παρὰ πολὺ προσε|δέξαντο μᾶλλον. ἔννέπρασσε 10
γὰρ αὐτοῖς καὶ Ἀλκιβιάδης, Ἐνδίῳ ἐφορεύοντι πατρι-
κὸς ἐς τὰ μάλιστα ἔνος ὡν, δθεν καὶ τοῦνομα Λακω-
νικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν [κατὰ τὴν ἔνειαν] ἔσχεν· Ἐνδίος
γὰρ Ἀλκιβιάδου ἐκαλεῖτο. ὅμως δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι 4
πρῶτον κατάσκοπον ἐς τὴν | Χίον πέμψαντες Φοῖνιν, 15
ἄνδρα περίοικον, εἰ αἴ τε νῆες αὐτοῖς εἰσὶν ὅσασπερ
ἔλεγον καὶ τὰ ἄλλα ἡ πόλις ἴκανῃ ἔστι πρὸς τὴν
10 λεγομένην δόξαν, ἀπαγγείλαντος αὐτοῖς ὡς εἰη ταῦτα
ἀληθῆ ἀπερ ἥκουντο, τούς τε Χίους καὶ τοὺς Ἐρυ-
θραίους εὐθὺς ἔνταξις ἐποιήσαντο καὶ τεσσαρά- 20
κοντα ναῦς ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν, ὡς ἔκει οὐκ
ἔλασσον ἡ ἔξηκοντα ἀφ' ὧν οἱ Χῖοι ἔλεγον ὑπαρχούσων.
15 καὶ τὸ μὲν πρῶτον δέκα τούτων αὐτοῖς ἐμελλον πέμ- 5
ψειν καὶ Μελαγχρίδαν, ὃς αὐτοῖς ναύαρχος ἦν· ἐπειτα
σεισμοῦ γενομένου ἀντὶ τοῦ Μελαγχρίδου Χαλκίδεα 25
ἐπεμπον καὶ ἀντὶ τῶν δέκα νεῶν πέντε παρεσκευά-
ζοντο ἐν τῇ Λακωνικῇ. καὶ δ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ
20 ἐνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν
Θουκυδίδης ἔννέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς ἐπειγομένων ⁷₅₀
τῶν Χίων ἀποστεῖλαι τὰς ναῦς καὶ δεδιότων μὴ οἱ
Ἀθηναῖοι τὰ πρασσόμενα αἴσθωνται (πάντες γὰρ ιδύφα
25 αὐτῶν ἐπρεσβεύοντο), ἀποπέμποντιν οἱ Λακεδαιμόνιοι 513
ἄνδρας Σπαρτιάτας ἐς Κόρινθον τρεῖς, δπως ἀπὸ τῆς
ἐτέρας θαλάσσης ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀθήνας ὑπερ-
ενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ισθμὸν κελεύσωσι πλεῖν ἐς
Χίον πάσας, καὶ ἂς δ Ἀγις παρεσκεύαζεν ἐς | τὴν 5
30 Λεσβον καὶ τὰς ἄλλας. ἥσαν δὲ αἱ ἔνταξις πατασσαὶ τῶν
ἔνταξις πατασσαὶ τῶν ξυμμαχικῶν νῆες αὐτόθι μιᾶς δέουσαι τεσσαράκοντα.

δ μὲν οὖν Καλλίγειτος καὶ Τιμαγόρας ὑπὲρ τοῦ Φαρνα- 8
βάζουν οὐκ ἐκοινοῦντο τὸν στόλον ἐς τὴν Χίον, οὐδὲ
τὰ χρήματα ἐδίδοσαν ἢ ἥλθον ἔχοντες ἐς τὴν ἀπο-
στολήν, | πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα, ἀλλ' ὑστερον ἐφ⁹ 10
5 ἐαυτῶν διενοοῦντο ἄλλῳ στόλῳ πλεῖν. δὲ Ἀγις ἐπειδὴ 2
ἔώρα τὸν Λακεδαιμονίους ἐς τὴν Χίον πρῶτον ὠρμη-
μένους, οὐδ' αὐτὸς ἄλλο τι ἐγίγνωσκεν, ἀλλὰ ἔνυελ-
θόντες ἐς Κόρινθον οἱ ἔνυμμαχοι ἐβουλεύοντο, καὶ
ἔδοξε πρῶτον | ἐς Χίον αὐτοὺς πλεῖν ἄρχοντα ἔχοντας 15
10 Χαλκιδέα, δις ἐν τῇ Λακωνικῇ τὰς πέντε ναῦς παρε-
σκεύαζεν, ἐπειτα ἐς Λέσβον καὶ Ἀλκαμένη ἄρχοντα,
οὐπερ καὶ Ἀγις διενοεῖτο, τὸ τελευταῖον δὲ ἐς τὸν
Ἐλλήσποντον ἀφικέσθαι (προσετέτακτο δὲ ἐς αὐτὸν
ἄρχων Κλέαρχος δ | Ραμφίου), διαφέρειν δὲ τὸν ίσθμον²⁰ 3
15 τὰς ἡμισέας τῶν νεῶν πρῶτον, καὶ εὐθὺς ταύτας ἀπο-
πλεῖν, ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀφορμαμένας
μᾶλλον τὸν νοῦν ἔχωσιν ἢ τὰς ὑστερον διαφερομένας.
καὶ γὰρ τὸν πλοῦν ταύτη ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐποιοῦντο,
καταφρονήσαντες | τῶν Ἀθηναίων ἀδυνασίαν, διτι ναυ-²⁵
20 τικὸν οὐδὲν αὐτῶν πολὺ πω ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἔδοξεν
αὐτοῖς, καὶ διεκδιμισαν εὐθὺς μίαν καὶ εἴκοσι ναῦς.
οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν, οὐ 9
προυθυμήθσαν ἔνυπλεῖν ποὺν τὰ Ἰσθμια, ἢ τότε ἦν,
διεορτάσωσιν. Ἀγις δὲ | αὐτοῖς ἐτοῖμος ἦν ἐκείνους³⁰ 30
25 μὲν μὴ λύειν δὴ τὰς Ἰσθμιάδας σπουδάς, ἐαυτοῦ δὲ
τὸν στόλον ἴδιον ποιήσασθαι. οὐ ἔνγχωρούντων δὲ 2
τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ διατοιβῆς ἐγγιγνομένης, οἱ 514
Ἀθηναῖοι ἤσθοντο τὰ τῶν Χίων μᾶλλον, καὶ πέμψαντες
ἔνα τῶν στρατηγῶν Ἀριστοκράτη ἐπητιῶντο αὐτούς,
30 καὶ ἀρνουμένων τῶν Χίων, τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι
ἔνυπλειν ἐκέλευσον ἐς τὸ ἔνυμμαχικόν· οἱ | δ' ἐπεμψαν⁵

έπτα. αἵτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς τῶν νεῶν οἱ :
μὲν πολλοὶ τῶν Χίων οὐκ εἰδότες τὰ πρασσόμενα, οἱ
δὲ δλίγοι <οἱ> ξυνειδότες τό τε πλῆθος οὐ βουλόμενοί
πω πολέμιον ἔχειν, πρὸν τι καὶ ισχυρὸν λάβωσι, καὶ
5 τοὺς Πελοποννησίους οὐκέτι προσδεχόμενοι | ηὔειν, δτι 10
διέτοιβον.

'Ἐν δὲ τούτῳ τὰ "Ισθμια ἐγήγνετο, καὶ οἱ Ἀθη- 10
ναῖοι (ἐπηγγέλθησαν γάρ) ἐθεώρουν ἐς αὐτά, καὶ
κατάδηλα μᾶλλον αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη. καὶ
10 ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, παρεσκευάζοντο εὐθὺς δπως μὴ
λήσουσιν αὐτοὺς αἱ νῆες ἐν τῶν Κεγχρειῶν ἀφορμη- 15
θεῖσαι. οἱ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀνήγοντο μιᾷ καὶ εἶκοσι 2
ναυσὶν ἐς τὴν Χίον, ἄρχοντας Ἀλκαμένη ἔχοντες. καὶ
αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον ἵσαις ναυσὶ προσπλεύ-
15 σαντες ὑπῆργον ἐς τὸ πέλαγος. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ οὐκ
ἐπηκολούθησαν οἱ | Πελοποννήσιοι ἀλλ' ἀπετράποντο, 20
ἐπανεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι· τὰς γὰρ τῶν Χίων 3
ἐπτὰ ναῦς ἐν τῷ ἀριθμῷ μετὰ σφῶν ἔχοντες οὐ πιστὰς
ἐνδικίζον, ἀλλ' ὑστερον ἄλλας προσπληρώσαντες <ἐς>
20 ἐπτὰ καὶ τριάκοντα, παραπλέοντας αὐτοὺς καταδιώ-
κουσιν ἐς Πειραιὸν τῆς Κορινθίας· ἔστι δὲ λιμὴν 25
ἐρημος καὶ ἕσχατος πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Ἐπιδαυρίας.
καὶ μίαν μὲν ναῦν ἀπολλύσαι μετέωρον οἱ Πελοπο-
νήσιοι, τὰς δὲ ἄλλας ξυναγαγόντες δομίζουσιν. καὶ 4
25 προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων καὶ κατὰ θάλασσαν
ταῖς ναυσὶ καὶ ἐς τὴν γῆν ἀποβάντων θόρυβος τε 30
ἐγένετο πολὺς καὶ ἀτακτος, καὶ τῶν τε νεῶν τὰς
πλείους κατατραυματίζουσιν ἐν τῇ γῇ οἱ Ἀθηναῖοι
καὶ τὸν ἄρχοντας Ἀλκαμένη ἀποκτείνουσιν· καὶ αὐτῶν
30 τινες ἀπέθανον. διακριθέντες δὲ πρὸς μὲν τὰς πολε- 11
μίας ναῦς ἐπέταξαν ἐφορμεῖν ίκανάς, ταῖς δὲ λοιπαῖς

ἔς τι νησίδιον ὁρμίζονται, ἐνῷ οὐ πολὺ ἀπέχοντι ³⁵
 ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ ἔς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ βοηθειαν ⁵¹⁵
 ἔπειπον. παρῆσαν γάρ καὶ τοῖς Πελοποννησοῖς τῇ ²
 ὑστεραίᾳ οἴ τε Κορίνθιοι βοηθοῦντες ἐπὶ τὰς ναῦς,
 5 καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι. καὶ
 δρῶντες τὴν φυλακὴν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ ἐπίπονον ⁵
 οὖσαν ἡπόρουν· καὶ ἔπεινόσαν μὲν κατακαθσαι τὰς
 ναῦς, ἔπειτα δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς ἀνελκύσαι καὶ τῷ πεζῷ
 προσκαθημένους φυλακὴν ἔχειν, ἕως ἂν τις παρατύχῃ
 10 διαφυγὴ ἐπιτηδεῖα. ἔπειψε δ' αὐτοῖς καὶ Ἄγις αἰσθό-
 μενος ταῦτα ἄνδρα | Σπαρτιάτην Θέρμωνα. τοῖς δὲ ¹⁰ ₃
 Λακεδαιμονίοις πρῶτον μὲν ἥγγελθη δτι αἱ νῆσες
 ἀνηγμέναι εἰσὶν ἐκ τοῦ Ισθμοῦ (εἶρητο γάρ, δταν
 γένηται τούτο, Ἀλκαμένει ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἵππεα πέμ-
 15 ψαι), καὶ εὐθὺς τὰς παρὰ σφῶν πέντε ναῦς καὶ
 Χαλκιδέα ἀρχοντα καὶ Ἀλκιβιάδην μετ' | αὐτοῦ ἐβού- ¹⁵
 λοντο πέμπειν· ἔπειτα ὁρμημένων αὐτῶν τὰ περὶ τὴν
 ἐν τῷ Πειραιῷ τῶν νεῶν καταφυγὴν ἥγγελθη, καὶ
 ἀθυμῆσαντες, δτι πρῶτον ἀπτόμενοι τοῦ Ἰωνικοῦ
 20 πολέμου ἔπταισαν, τὰς ναῦς τὰς ἐκ τῆς ἑαυτῶν οὐκέτι
 διενοοῦντο πέμπειν, ἀλλὰ καὶ τινας προανηγμένας με-
 τακαλεῖν. γνοὺς δὲ δ' Ἀλκιβιάδης πειθεὶ αὖθις ²⁰ ₁₂
 διον καὶ τοὺς ἄλλους ἐφόρους μὴ ἀποκυῆσαι τὸν πλοῦν,
 λέγων δτι φθῆσονται τε πλεύσαντες πρὸν τὴν τῶν νεῶν
 25 ξυμφορὰν Χίους αἰσθέσθαι, καὶ αὐτός, δταν προσβάλλῃ
 Ἰωνία, ὅφειται πείσειν τὰς πόλεις ἀφίστασθαι, τὴν τε
 | τῶν Ἀθηναίων λέγων ἀσθένειαν καὶ τὴν τῶν Λακε- ²⁵
 δαιμονίων προδυμίαν· πιστότερος γάρ ἄλλων φανεῖ-
 σθαι. ² Ενδίφ τε αὐτῷ ίδιᾳ ἐλεγε καλὸν εἶναι δι'
 30 ἐκείνου ἀποστῆσαί τε Ἰωνίαν καὶ βασιλέα ξύμμαχον
 ποιῆσαι Λακεδαιμονίοις, καὶ μὴ Ἅγιδος τὸ ἀγώνισμα

τοῦτο γενέσθαι· ἐτύγχανε γὰρ τῷ Ἀγιδὶ αὐτὸς διά- 30
φορος ὅν. καὶ δὲ μὲν πεῖσας τοὺς τε ἄλλους ἐφόρους 3
καὶ Ἐνδιον ἀνήγετο ταῖς πέντε ναυσὶ μετὰ Χαλκιδέως
τοῦ Λακεδαιμονίου καὶ διὰ τάχους τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο.

5 | Ἀνεκομίζοντο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον¹³₅₁₆
καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Σικελίας Πελοποννησίων ἐκκαΐδεκα
νῆες αἱ μετὰ Γυλίπτον ἔνυπολεμήσασαι· καὶ περὶ τὴν
Λευκαδίαν ἀποληφθεῖσαι καὶ κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττι-
κῶν ἐπτὰ | καὶ εἴκοσι νεῶν, ὃν ἥρχεν Ἰπποκλῆς Μεν-⁵
10 ἵππου, φυλακὴν ἔχων τῶν ἀπὸ τῆς Σικελίας νεῶν,
αἱ λοιπαὶ πλὴν μιᾶς διαφυγοῦσαι τοὺς Ἀθηναίους
κατέπλευσαν ἐς τὴν Κόρινθον.

'Ο δὲ Χαλκιδεὺς καὶ δὲ Ἀλκιβιάδης πλέοντες ὅσοις¹⁴
| τε ἐπιτύχοιεν ἔνυπολάμβανον τοῦ μὴ ἔξαγγελτοι γενέ- 10
15 σθαι, καὶ προσβαλόντες πρῶτον Κωρώνῳ τῆς ἥπερον
καὶ ἀφέντες ἐνταῦθα αὐτούς, αὐτοὶ μὲν προξυγενόμε-
νοι τῶν ἔνυπολασσόντων Χίων τισὶ καὶ κελεύντων
καταπλεῖν μὴ προειπόντας ἐς τὴν πόλιν, ἀφικνοῦνται
αἴφνιδιοι τοῖς Χίοις. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἐν θαύματι¹⁵
20 ἥσαν καὶ ἐκπλήξει· τοῖς δ' δλῆγοις παρεσκεύαστο ὥστε
βουλὴν [τε] τυχεῖν ἔνυπολεγομένην, καὶ γενομένων λόγων
ἀπό τε τοῦ Χαλκιδέως καὶ Ἀλκιβιάδου ὡς ἄλλαι [τε]
νῆες πολλαὶ προσπλέουσι καὶ τὰ περὶ τῆς πολιορκίας
τῶν | ἐν τῷ Πειραιῷ νεῶν οὐ δηλωσάντων, ἀφίσταν-²⁰
25 ται Χῖοι καὶ αὐθις Ἐρυθραῖοι Ἀθηναίων. καὶ μετὰ
ταῦτα τρισὶ ναυσὶ πλεύσαντες καὶ Κλαζομενὰς ἀφιστᾶ-
σιν. διαβάντες δὲ οἱ Κλαζομένιοι εὐθὺς ἐς τὴν ἥπερον
τὴν Πολίχνην ἐτείχιζον, εἰ τι δέοι σφίσιν αὐτοῖς ἐκ
τῆς | νησῖδος ἐν ᾗ οἰκοῦσι πρὸς ἀναχώρησιν. καὶ οἱ²⁵
30 μὲν ὀφεστῶτες ἐν τείχισι τε πάντες ἥσαν καὶ παρα-
σκευῇ πολέμου. ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ταχὺ ἀγγελία τῆς¹⁶

Χίου ἀφικνεῖται· καὶ νομίσαντες μέγαν ἥδη καὶ σαφῆ τὸν κλινδυνὸν σφᾶς περιεστάναι, καὶ τοὺς λοιποὺς ξυμμάχους οὐκ ἐθελήσειν τῆς μεγίστης πόλεως μεθ- 30 εστηκυίας ἡσυχάζειν, τά τε χίλια τάλαντα, ὃν διὰ 5 παντὸς τοῦ πολέμου ἐγλίχοντο μὴ ἀψασθαι, εὐθὺς ἔλυσαν [τὰς ἐπικειμένας ἡμίας] τῷ εἰπόντι ἢ ἐπιψηφί- σαντι ὑπὸ τῆς | παρούσης ἐκπλήξεως καὶ ἐψηφίσαντο 517 κινεῖν καὶ ναῦς πληροῦν μὴ δλίγας, τῶν τε ἐν τῷ Πειραιῷ ἐφορμουσῶν τὰς μὲν δικτὸν ἥδη πέμπειν, αἱ 10 ἀπολιποῦσαι τὴν φυλακὴν τὰς μετὰ Χαλκιδέως διώξα- σαι καὶ οὐ καταλαβοῦσαι ἀνεκεχωρήσαν (ἥρχε δὲ 5 αὐτῶν Στρομβιχίδης Διοτίμου), ἄλλας δὲ οὐ πολὺ ὕστερον βοηθεῖν δώδεκα μετὰ Θρασυκλέους, ἀπο- λιποῦσας καὶ ταύτας τὴν ἐφόρμησιν. τὰς τε τῶν Χίων 2 15 ἐπτὰ ναῦς, αἱ αὐτοῖς ξυνεπολιόρκουν τὰς ἐν τῷ Πει- ραιῷ, ἀπαγαγόντες τοὺς μὲν | δούλους ἔξ αὐτῶν ἥλευ- 10 θέρωσαν, τοὺς δ' ἐλευθέρους κατέδησαν. ἐτέρας δ' ἀντὶ πασῶν τῶν ἀπελθουσῶν νεῶν ἐς τὴν ἐφόρμησιν τῶν Πελοποννησίων διὰ τάχους πληρώσαντες ἀντέ- 20 πεμψαν καὶ ἄλλας διενοοῦντο τριάκοντα πληροῦν. καὶ πολλὴ ἦν ἡ προθυμία καὶ δλίγον ἐπράσσετο οὐδὲν ἐς 15 τὴν βοηθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.

Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχίδης ταῖς δικτὸν ναυσὶν ἀφικνεῖ- 16 ται ἐς Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν ἐπλευσεν 25 ἐς Τέων καὶ ἡσυχάζειν ἡξίου αὐτούς. ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων καὶ διὰ τριῶν μετὰ τριῶν καὶ εἰκοσι 20 νεῶν ἐπέπλει, καὶ ὁ πεζὸς ἅμα διὰ Κλαζομενίων καὶ Ἐρυθραίων παρῆι. προσαισθόμενος δὲ διὰ Στρομβιχίδης 2 προσανήγετο, καὶ μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει ὡς ἐώρα 30 τὰς ναῦς πολλὰς τὰς ἀπὸ τῆς Χίου, φυγὴν ἐποιείτο ἐπὶ τῆς Σάμου· αἱ δὲ ἐδίωκον. τὸν δὲ πεζὸν οἱ | Τῆιοι 3

τὸ πρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι, ὡς ἔφυγον οἱ Ἀθηναῖοι,
ἐσηγάγοντο. καὶ ἐπέσχον μὲν οἱ πεζοὶ [καὶ] Χαλκιδέα
ἐκ τῆς διώξεως περιμένοντες· ὡς δὲ ἐχρόνιξε, καθή-
ρουν αὐτοὶ τὸ τεῖχος δὲ ἐνφυκοδόμησαν οἱ Ἀθηναῖοι τῆς
5 Τηίων πόλεως πρὸς ἥπειρον, ξυγκαθήσουν | δὲ αὐτοῖς 30
καὶ τῶν βαρβάρων ἐπελθόντες οὐ πολλοί, ὅν ἥρχε
Στάγης, ὑπαρχος Τισσαφέρονος. Χαλκιδεὺς δὲ καὶ 17
Ἀλκιβιάδης ὡς κατεδίωξαν ἐς Σάμον Στρομβιχίδην,
| ἐν μὲν τῶν ἐκ Πελοποννήσου νεῶν τοὺς ναύτας 518
10 δοπλίσαντες ἐν Χίῳ καταλιμπάνουσιν, ἀντιπληρώσαντες
δὲ ταύτας τε ἐκ Χίου καὶ ἄλλας εἰκοσι ἐπλεον ἐς
Μίλητον ὡς ἀποστήσοντες. ἐβούλετο γὰρ δὲ Ἀλκι- 2
βιάδης, ὃν | ἐπιτήδειος τοῖς προεστῶσι τῶν Μιλησίων, ε
φθάσαι τάς τε ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ναῦς προσαγαγό-
15 μενος αὐτοὺς καὶ τοῖς Χίοις καὶ ἕαυτῷ καὶ Χαλκιδεῖ
καὶ τῷ ἀποστελλαντι Ἐνδίῳ, ὥσπερ ύπεσχετο, τὸ ἀγώ-
νισμα προσθεῖναι, δτι πλείστας τῶν πόλεων μετὰ τῆς
Χίων δυνάμεως | καὶ Χαλκιδέως ἀποστήσας. λαθόντες 30
οὖν τὸ πλεῖστον τοῦ πλοῦ καὶ φθάσαντες οὐ πολὺ¹⁰
20 τὸν τε Στρομβιχίδην καὶ τὸν Θρασυκλέα, δις ἔτυχεν
ἐκ τῶν Ἀθηνῶν δώδεκα ναυσὶν ἄρτι παρὼν καὶ ξυν-
διώκων, ἀφιστᾶσι τὴν Μίλητον. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ
πόδας μιᾶς δεούσαις εἰχοσι ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες, ὡς 15
αὐτοὺς οὐκ ἐδέχοντο οἱ Μιλήσιοι, ἐν Λάδῃ τῇ ἐπι-
25 κειμένῃ νήσῳ ἐφώρμουν. καὶ ἡ πρὸς βασιλέα ξυμ- 4
μαχία Λακεδαιμονίοις ἡ πρώτη Μιλησίων εὐθὺς ἀπο-
στάντων διὰ Τισσαφέρονος καὶ Χαλκιδέως ἐγένετο ἥδε.
| „Ἐπὶ τοῖσδε ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς βασιλέα 18
20 καὶ Τισσαφέρονη Λακεδαιμονίοι καὶ οἱ ξύμμαχοι. δπόσην
30 χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει καὶ οἱ πατέρες οἱ
βασιλέως είχον, βασιλέως ἔστω καὶ ἐκ τούτων τῶν

πόλεων δπόσα Ἀθηναίοις ἐφοίτα χρήματα η ἄλλο τι,
καὶ λυδότων κοινῇ βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ 25
οἱ ἔνυμαχοι δπώς μήτε χρήματα λαμβάνωσιν Ἀθη-
ναῖοι μήτε ἄλλο μηδέν. καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς 2
5 Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων βασιλεὺς καὶ Λακεδαι-
μόνιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι· καὶ κατάλυσιν τοῦ πολέμου
τοῦ πρὸς Ἀθηναίους μὴ | ἐξέστω ποιεῖσθαι, ην μὴ 30
ἀμφοτέροις δοκῆ, βασιλεῖ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς
ἔνυμαχοις. ην δέ τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, 3
10 πολέμοιο ἔστων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἔνυμαχοις.
καὶ ην τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν
ἔνυμαχων, πολέμοιο ἔστων | βασιλεῖ κατὰ ταῦτα.³⁵

| Ἡ μὲν ἔνυμαχία αὕτη ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ ¹⁹
₅₁₉ Χῖοι εὐθὺς δέκα ἑτέρας πληρώσαντες ναῦς ἐπλευσαν
15 ἐς Ἀναια, βουλόμενοι περί τε τῶν ἐν Μιλήτῳ πυθέ-
σθαι καὶ τὰς πόλεις ἄμα ἀφιστάναι. καὶ ἐλθούσης 2
παρὰ | Χαλκιδέως ἀγγελίας αὐτοῖς ἀποπλεῖν πάλιν, ⁵
[καὶ] ὅτι Ἀμόργης παρέσται κατὰ γῆν στρατιᾶ, ἐπλευ-
σαν ἐς Διὸς ἱερόν· καὶ καθορῶσιν ἐκκαίδεκα ναῦς, ἃς
20 ὕστερον ἔτι Θρασυκλέους Διομέδων ἔχων ἀπ' Ἀθηνῶν
προσέπλει. καὶ ὡς εἶδον, ἔφευγον μιᾶς μὲν νηὶ ἐς 3
Ἐφεσον, αἱ δὲ | λοιπαὶ ἐπὶ τῆς Τέω. καὶ τέσσαρας 10
μὲν κενὰς οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνουσι, τῶν ἀνδρῶν ἐς
τὴν γῆν φθασάντων· αἱ δ' ἄλλαι ἐς τὴν Τήιων πόλιν
25 καταφεύγουσιν. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Σάμου ⁴
ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ Χῖοι ταῖς λοιπαῖς ναυσὶν ἀναγαρό-
μενοι καὶ δὲ πεζὸς | μετ' αὐτῶν Λέβεδον ἀπέστησαν 15
καὶ αὐθις Αἰράς. καὶ μετὰ τοῦτο ἔπαστοι ἐπ' οἴκουν
ἀπεκομισθησαν, καὶ δὲ πεζὸς καὶ αἱ νῆες.

30 Ὄπο δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αἱ ἐν τῷ Πειραιῷ ²⁰
εἴκοσι νῆες τῶν Πελοποννησίων, καταδιωχθεῖσαι τότε

καὶ | ἐφορμούμεναι ἵστω ἀριθμῷ ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐπέκ- 20
 πλουν ποιησάμεναι αἰφνίδιον καὶ κρατήσασαι ναυμα-
 χίᾳ τέσσαράς τε ναῦς λαμβάνουσι τῶν Ἀθηναίων καὶ
 ἀποπλεύσασαι ἐς Κεγχρεὰς τὸν ἐς τὴν Χίον καὶ τὴν
 5 Ἰωνίαν πλοῦν αὐθις παρεσκευάζοντο. καὶ ναύαρχος
 αὐτοῖς ἐκ | Λακεδαιμονος Ἀστρύχος ἐπῆλθεν, ὡπερ 25
 ἐγίγνετο ἥδη πᾶσα ἡ ναυαρχία.

'Αναχωρήσαντος δὲ τοῦ ἐκ τῆς Τέω πεζοῦ καὶ 2
 Τισσαφέροντος αὐτὸς στρατιᾶ παραγενόμενος καὶ ἐπικαθ- 10
 ελὼν τὸ ἐν τῇ Τέῳ τεῖχος, εἰ τι ὑπελείφθη, ἀνεχώ-
 ρησεν. καὶ Διομέδων ἀπελθόντος αὐτοῦ οὐ πολὺ 30
 ὕστερον δέκα ναυσὶν Ἀθηναίων ἀφικόμενος ἐσπεισάτο
 Τηλοις ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς. καὶ παραπλεύσας ἐπὶ
 Αἰολὰς καὶ προσβαλών, ὡς οὐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν,
 15 ἀπέπλευσεν.

| Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ ἐν 21
 Σάμῳ | ἐπανάστασις [ὑπὸ] τοῦ δῆμου τοῖς δυνατοῖς 35 520
 μετὰ Ἀθηναίων, οἱ ἔτυχον ἐν τρισὶ ναυσὶ παρόντες.
 καὶ δὲ δῆμος δὲ Σαμίων ἐς διακοσίους μέν τινας τοὺς
 20 πάντας τῶν δυνατῶν ἀπέκτεινε, τετρακοσίους δὲ φυγῇ
 ξημιώσαντες καὶ αὐτοὶ τὴν γῆν αὐτῶν καὶ οἰκιας νειμά- 5
 μενοι, Ἀθηναίων τε σφίσιν αὐτονομίαν μετὰ ταῦτα
 ὡς βεβαίοις ἥδη ψηφισαμένων, τὰ λοιπὰ διώκουν τὴν
 πόλιν, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου
 25 οὐδενός, οὔτε ἐκδοῦναι οὐδ' ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων
 οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δῆμου ἔξην. 10

Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ αὐτοῦ θέρους οἱ Χῖοι, ὥσπερ 22
 ἥρξαντο, οὐδὲν ἀπολείποντες προδυμίας ἄνευ τε Πελο-
 ποννησίων πλήθει παρόντες ἀποστῆσαι τὰς πόλεις
 30 καὶ βουλόμενοι ἀμα ὡς πλείστους σφίσι ξυγκινδυνεύειν,
 | στρατεύονται αὐτοὶ τε τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἐπὶ τὴν 15

Λέσβον, ὥσπερ εἰρητο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων δεύτερον ἐπ' αὐτὴν λέναι καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ἐλλῆσποντον, καὶ δὲ πεζὸς ἀμα Πελοποννησίων τε τῶν παρόντων καὶ τῶν αὐτόθεν ἔνυμμάχων παρήι ἐπὶ 5 Κλαζομενῶν τε καὶ | Κύμης· ἦρχε δὲ αὐτοῦ Εὐάλας 20 Σπαρτιάτης, τῶν δὲ νεῶν Δεινιάδας περίοικος. καὶ 2 αἱ μὲν νῆες καταπλεύσασαι Μήδυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσι, καὶ καταλείπονται τέσσαρες νῆες ἐν αὐτῇ· καὶ αὗθις αἱ λοιπαὶ Μυτιλήνην ἀφιστᾶσιν. Ἀστύοχος δὲ 23 10 δὲ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος τέσσαροι ναυσίν, ὥσπερ 25 ὄρμητο, πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφικνεῖται ἐς Χίον. καὶ τοίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος αἱ Ἀττικαὶ νῆες πέντε καὶ εἶκοσι ἐπλεον ἐς Λέσβον, ὃν ἦρχε Λέων καὶ Διομέδων· Λέων γὰρ ὑστερον δέκα ναυσὶ προσεβοή- 15 15 θησεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. | ἀναγαγόμενος δὲ καὶ δὲ 30 Ἀστύοχος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐς δψέ, καὶ προσλαβόν Χίαν ναῦν μίαν, ἐπλει ἐς τὴν Λέσβον, δπως ὀφελοίη, εἰ τι δύναιτο. καὶ ἀφικνεῖται ἐς τὴν | Πύρραν, ἐκεῖθεν δὲ τῇ 521 ὑστεραίᾳ ἐς Ἐρεσον· ἐνθα πυνθάνεται δι τῇ ἡ Μυτιλήνῃ 20 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτοβοεί ἑάλωκεν· οἱ γὰρ Ἀθη- 3 ναῖοι ὥσπερ ἐπλεον ἀπροσδόκητοι κατασχόντες ἐς τὸν λιμένα τῶν τε Χίων νεῶν | ἐκράτησαν καὶ ἀποβάντες 5 τοὺς ἀντιστάντας μάχῃ νικήσαντες τὴν πόλιν ἔσχον. ἡ πυνθανόμενος δὲ Ἀστύοχος τῶν τε Ἐρεσίων καὶ τῶν 4 25 ἐκ τῆς Μήδυμνης μετ' Εὐβούλου Χίων νεῶν, αἱ τότε καταλειφθεῖσαι καὶ, ὡς ἡ Μυτιλήνη ἑάλω, φεύγουσαι περιέτυχον αὐτῷ τρεῖς (μία | γὰρ ἑάλω ὑπὸ τῶν Ἀθη- 10 ναίων), οὐκέτι ἐπὶ τὴν Μυτιλήνην ὄρμησεν, ἀλλὰ τὴν Ἐρεσον ἀποστήσας καὶ δπλίσας, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν 30 ἑαυτοῦ νεῶν δπλίτας πεζῇ παραπέμπει ἐπὶ τὴν Ἀντισ- σαν καὶ Μήδυμναν ἀρχοντα Ἐτεόνικον προστάξας.

καὶ αὐτὸς ταῖς τε μεθ' ἔαυτοῦ | ναυσὶ καὶ ταῖς τρισὶ¹⁵
 ταῖς Χλαις παρέπλει, ἐλπίζων τοὺς Μηθυμναίους θαρ-
 σῆσειν τε ἰδόντας σφᾶς καὶ ἐμμενεῖν τῇ ἀποστάσει.
 ὃς δὲ αὐτῷ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα ἡναυτιοῦτο, ἀπέ-⁵
 5 πλευσε τὸν ἔαυτοῦ στρατὸν ἀναλαβὼν ἐς τὴν Χίον.
 ἀπεκομίσθη δὲ πάλιν κατὰ πόλεις | καὶ δ ἀπὸ τῶν²⁰
 νεῶν πεξός, ὃς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐμέλλησεν λέναι.
 καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Κεγχρειᾱͅ ἔνυμμαχίδων Πελοποννησίων
 νεῶν ἀφικνοῦνται αὐτοῖς ἐξ μετὰ ταῦτα ἐς τὴν Χίον.
 10 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τά τ' ἐν τῇ Λέσβῳ πάλιν κατεστή-⁶
 σαντο καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς Κλαζομενίων τὴν ἐν²⁵
 τῇ ἡπείρῳ Πολιχνην τειχίζομένην ἐλόντες διεκόμισαν
 πάλιν αὐτοὺς ἐς τὴν ἐν τῇ νήσῳ πόλιν πλὴν τῶν
 αἰτίων τῆς ἀποστάσεως· οὗτοι δὲ ἐς Δαφνοῦντα ἀπῆλ-
 15 θον. καὶ αὖθις Κλαζομεναὶ προσεχώρησαν Ἀθηναῖοι.²⁴

| Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους οἵ τ' ἐπὶ Μιλήτῳ Ἀθηναῖοι³⁰
 ταῖς εἰκοσὶ ναυσὶν ἐν τῇ Λάδῃ ἐφορμοῦντες ἀπόβασιν
 ποιησάμενοι ἐς Πάνορμον τῆς Μιλησίας Χαλκιδέα τε
 τὸν Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα μετ' δλίγων παραβοηθή-
 20 | σαντα ἀποκτείνουσι, καὶ τροπαῖον τρίτη ἡμέρᾳ ὕστερον⁵²²
 διαπλεύσαντες ἔστησαν, ὃ οἱ Μιλήσιοι ὡς οὐ μετὰ
 κράτους τῆς γῆς σταθὲν ἀνεῖλον· καὶ Λέων καὶ Διο-²
 μέδων ἔχοντες τὰς ἐκ Λέσβου Ἀθηναίων ναῦς, ἐκ
 τε Οἰνουσ|σῶν τῶν πρὸ Χίου νήσων καὶ ἐκ Σιδούσσης⁶
 25 καὶ ἐκ Πτελεοῦ, ἢ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ εἶχον τείχη, καὶ
 ἐκ τῆς Λέσβου δραμάμενοι τὸν πρὸς τὸν Χίους πόλε-
 μον ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιοῦντο· εἶχον δὲ ἐπιβάτας τῶν
 δπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. καὶ ἐν τε Καρ-⁸
 δαμύλῃ ἀποβάντες καὶ ἐν Βολίσκῳ τὸν προσβοηθή-
 30 σαντας τῶν Χίων μάχῃ νικήσαντες καὶ πολλοὺς δια-
 φθείραντες ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ ταῦτη χωρία, καὶ

ἐν Φάναις αὐθις ἄλλη μάχη ἐνίκησαν καὶ τότης ἐν
Λευκωνίῳ. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν Χῖοι ἥδη οὐκέτι
ἐπεξῆσαν, οἱ δὲ | τὴν χώραν καλῶς κατεσκευασμένην 15
καὶ ἀπαθῇ οὖσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι τότε διεπόρ-
5 θησαν. Χῖοι γὰρ μόνοι μετὰ Λακεδαιμονίους ὡν ἐγὼ 4
ἥσθιμην ηὔδαιμόνησάν τε ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν, καὶ
ὅσω ἐπεδίδουν ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον, τόσῳ καὶ
ἐκοσμοῦντο ἔχυ|ρώτερον. καὶ οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀπόστα- 20
σιν, εἰ τοῦτο δοκοῦσι παρὰ τὸ ἀσφαλέστερον πρᾶξαι,
10 πρότερον ἐτόλμησαν ποιήσασθαι ἣ μετὰ πολλῶν τε
καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἐμελλον κινδυνεύσειν καὶ τοὺς
Ἀθηναίους ἥσθιαντο οὐδ' αὐτοὺς ἀντιλέγοντας ἔτι
μετὰ τὴν Σικελικὴν | ξυμφορὰν ὡς οὐ πάνυ πόνηρα 25
σφῶν βεβαίως τὰ πράγματα εἶη· εἰ δέ τι ἐν τοῖς
15 ἀνθρωπείοις τοῦ βίου παραλόγοις ἐσφάλησαν, μετὰ
πολλῶν οἵς τὰ αὐτὰ ἔδοξε, τὰ τῶν Ἀθηναίων ταχὺ⁶
ξυναιρεθῆσενθαι, τὴν ἀμαρτίαν ξυνέγνωσαν. εἰργομέ-
νοις δ' οὖν αὐτοῖς τῆς θαλάσσης καὶ | κατὰ γῆν πορ- 30
θουμένοις ἐνεχείρησάν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαρεῖν 523
20 τὴν πόλιν· οὐ αἰσθόμενοι οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ μὲν ἥσύ-
χασαν, Ἀστύοχον δὲ ἔξ Ἐρυθρῶν τὸν ναύαρχον μετὰ
τεσσάρων νεῶν, αὐτὸν παρῆσαν αὐτῷ, κομίσαντες ἐκόπουν
ὅπως μετριώτατα ἡ διμήρων λῆψει ἡ | ἄλλω τῷ τρόπῳ 5
καταπαύσουσι τὴν ἐπιβούλην. καὶ οἱ μὲν ταῦτα
25 ἐπρασσον.

'Εκ δὲ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶν- 25
τος χίλιοι διπλῖται Ἀθηναίων καὶ πεντακόσιοι καὶ
χίλιοι Ἀργείων (τοὺς γὰρ πεντακοσίους τῶν Ἀργείων
ψιλοὺς | ὄντας ὥπλισαν οἱ Ἀθηναῖοι) καὶ χίλιοι τῶν 10
30 ξυμμάχων ναυσὶ δυοῖν δεούσαις πεντήκοντα, ὡν ἥσαν
καὶ διπλιταγωγοί, Φρυνίχου καὶ Όνομακλέους καὶ Σκιρω-

νίδου στρατηγούντων κατέπλευσαν ἐς Σάμον, καὶ δια-
βάντες ἐς Μίλητον ἐστρατοπεδεύσαντο. Μιλήσιοι δὲ 2
ἔξελθόντες αὐτοῖς τε, διτακόσιοι δπλίται, καὶ οἱ μετὰ 15
Χαλκιδέως ἐλθόντες Πελοποννήσιοι καὶ Τισσαφέροντος
5 τι [ξενικὸν] ἐπικουρικὸν καὶ αὐτὸς Τισσαφέρης παρὼν
καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ ἔνυνεβαλον τοῖς Ἀθηναίοις καὶ
ἔνυμμάχοις. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν 20
κέρα | προεξάξαντες καὶ καταφρονήσαντες ὡς ἐπ' "Ιωνάς 20
τε καὶ οὐ δεξομένους ἀτακτότερον χωροῦντες, νικῶνται
10 ὑπὸ τῶν Μιλησίων καὶ διαφθείρονται αὐτῶν δλίγῳ
ἔλασσους τριακοσίαν ἀνδρῶν. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς τε +
Πελοποννήσιους πρώτους νικήσαντες καὶ τοὺς βαρβά-
ρους καὶ | τὸν ἄλλον ὅχλον ὥσαμενοι, τοῖς Μιλησίοις 25
οὐ ἔνυμμεξαντες, ἀλλ' ὑποχωρησάντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς
15 τῶν Ἀργείων τροπῆς ἐς τὴν πόλιν, ὡς ἔώρων τὸ
ἄλλο σφῶν ἡσσώμενον, πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν
Μιλησίων κρατοῦντες ἦδη τὰ δπλα τίθενται. καὶ 5
ἔνυνεβη ἐν τῇ μάχῃ | ταύτῃ τοὺς "Ιωνας ἀμφοτέρων 20
τῶν Αιωριῶν κρατῆσαι· τοὺς τε γὰρ κατὰ σφᾶς Πελο-
20 ποννήσιους οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκων καὶ τοὺς Ἀργείους οἱ
Μιλήσιοι. στήσαντες δὲ τροπαῖον τὸν περιτειχισμὸν
ἰσθμώδους ὄντος τοῦ χωρίου οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκενά- 524
ζοντο, νομίζοντες, εἰ προσαγάγοιντο Μίλητον, φαδίως
ἀν σφίσι καὶ τάλλα προσχωρῆσαι. ἐν τούτῳ δὲ περὶ 26
25 δεελην ἦδη δψίαν ἀγγέλλεται αὐτοῖς τὰς ἀπὸ Πελο-
ποννήσου καὶ Σικελίας πέντε | καὶ πεντήκοντα ναῦς 5
ὅσον οὐ παρεῖναι. τῶν τε γὰρ Σικελιωτῶν, Ἐρμο-
κράτους τοῦ Συρακοσίου μάλιστα ἐνάγοντος ἔνυνεπιλα-
βέσθαι καὶ τῆς ὑπολοίπου Ἀθηναίων καταλύσεως,
30 εἰκοσι νῆες Συρακοσίων ἥλθον καὶ Σελινοῦντιαι δύο,
αἵ τε ἐκ Πελοποννήσου, ἀς παρεσκενάζοντο, ἐτοῖμαι 10

ηδη οὖσαι· καὶ Θηριμένει τῷ Λακεδαιμονίῳ ἔυναμφότεραι ὡς Ἀστύοχον τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι κομίσαι,
κατέπλευσαν ἐς Ἐλεὸν πρῶτον τὴν πρὸ Μιλήτου νῆσον.
ἔπειτα ἐκεῖθεν αἰσθόμενοι ἐπὶ Μιλήτῳ δύτας Ἀθηναίους 2
5 ἐς τὸν Ἰασικὸν κόλπον πρότερον πλεύσαντες ἐβούλοντο 15
εἰδέναι τὰ περὶ τῆς Μιλήτου. ἐλθόντος δὲ Ἀλκιβιάδου 3
ἴπαφ ἐς Τειχιοῦσσαν τῆς Μιλησίας, οἵπερ τοῦ κόλπου
πλεύσαντες ηὐλίσαντο, πυνθάνονται τὰ περὶ τῆς μάχης
(παρὴν γὰρ δὲ Ἀλκιβιάδης καὶ ἔυνεμάχετο τοῖς Μιλη-
10 σίοις καὶ Τισσαφέροντει), καὶ | αὐτοῖς παρήνει, εἰ μὴ 20
βούλονται τὰ τε ἐν Ἰωνίᾳ καὶ τὰ ἔυμπαντα πράγματα
διολέσαι, φέτα τάχιστα βοηθεῖν Μιλήτῳ καὶ μὴ περιιδεῖν
ἀποτειχισθεῖσαν. καὶ οἱ μὲν ἄμα τῇ ἕω ἐμελλον βοη- 27
θῆσειν· Φρύνιχος δὲ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, φέτα
15 ἀπὸ τῆς Αέρου ἐπύθετο τὰ | τῶν νεῶν σαφῶς, βοη- 25
λομένων τῶν ἔυναρχόντων ὑπομείναντας διαναυμαχεῖν,
οὐκ ἔφη οὔτ' αὐτὸς ποιήσειν τοῦτο οὔτ' ἐκείνοις οὐδὲ
ἄλλω οὐδενὶ ἐς δύναμιν ἐπιτρέψειν. διον γὰρ [ἔξεστιν] 2
ἐν ὑστέρῳ, σαφῶς εἰδότας πρὸς ὄπόσας τε ναῦς πολε-
20 μίας καὶ δσαῖς πρὸς αὐτὰς ταῖς | σφετέραις, ἵκανως 30
καὶ καθ' ἡσυχίαν παρασκευασμένους ἔσται ἀγωνίσα-
σθαι, οὐδέποτε τῷ αἰσχρῷ [δύειδε] | εἰξας ἀλόγως δια- 525
κινδυνεύσειν. οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι Ἀθηναίους ναυ- 3
τικῷ μετὰ καιροῦ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ καὶ μετὰ δτουοῦν
25 τρόπου αἰσχιον ἔυμβήσεσθαι ἦν ἡσσηθῶσιν. καὶ τὴν
πόλιν <Ἄν> οὐ μόνον τῷ αἰσχρῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ | μεγίστῳ 5
κινδύνῳ περιπίπτειν· ἥ μόλις ἐπὶ ταῖς γεγενημέναις
ἔυμφοραις ἐνδέχεσθαι μετὰ βεβαίου παρασκευῆς ἥ
πάνυ γε ἀνάγκῃ προτέρᾳ ποι ἐπιχειρεῖν, <ἢ> που δὴ
30 μὴ βιαζομένη γε πρὸς αὐθαιρέτους κινδύνους ἴέναι.
ὡς τάχιστα δὲ ἐκέλευε τοὺς τε τραυματίας ἀναλα- 10

βόντας καὶ τὸν πεξὸν καὶ τῶν σκευῶν ὅσα ἥλθον
 ἔχοντες, ἢ δὲ ἐκ τῆς πολεμίας εἰλήφασι καταλιπόντας,
 ὅπως οὐδέποτε ὁσιν αἱ νῆσοι, ἀποπλεῖν ἐς Σάμου,
 κακεῖθεν ἥδη ἔνναγαγόντας πάσας τὰς ναῦς τοὺς
 5 ἐπίπλους, ἦν πον καιρὸς ἦ, ποιεῖσθαι. ὡς δὲ ἐπεισε, 5
 καὶ | ἔδρασε ταῦτα· καὶ ἔδοξεν οὐκ ἐν τῷ αὐτίκα 15
 μᾶλλον ἡ ὑστερον, οὐκ ἐς τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς
 ὅσα ἄλλα Φρύνιχος κατέστη, οὐκ ἀξύνετος εἶναι. καὶ 6
 οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀφ' ἐσπέρας εὐθὺς τούτῳ τῷ τρόπῳ
 10 ἀτελεῖ τῇ νίκῃ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀνέστησαν, καὶ οἱ
 Ἀργεῖοι κατὰ | τάχος καὶ πρὸς δρυγὴν τῆς ἔνυμφορᾶς 20
 ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σάμου ἐπ' οἴκουν. οἱ δὲ Πελοπον- 28
 νῆσοι ἀμα τῇ ἕω ἐκ τῆς Τειχιούσσης ἀραντες ἐπικατά-
 γονται, καὶ μείναντες ἡμέραν μίαν τῇ ὑστεροαίᾳ καὶ
 15 τὰς Χλας ναῦς προσλαβόντες τὰς μετὰ Χαλκιδέως τὸ
 πρῶτον ἔνγκαταδιωχθεῖσας ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ 25
 σκεύη, ἢ ἔξειλοντο, ἐς Τειχιούσσαν πάλιν. καὶ ὡς ἥλ- 2
 θον, Τισσαφέροντος τῷ πεζῷ παρελθὼν πείσθει αὐτοὺς ἐπὶ
 "Ιασον, ἐν ἦ 'Αμδρογῆς πολέμιος ὃν κατεῖχε, πλεῦσαι.
 20 καὶ προσβαλόντες τῇ 'Ιάσῳ αἰφνίδιοι καὶ οὐ προσδε-
 χομένων ἀλλ' ἢ 'Αττικὰς τὰς ναῦς εἶναι αἰροῦσιν. 30
 καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔογφοι οἱ Συρακόσιοι ἐπηνέθησαν.
 καὶ τὸν τε 'Αμδρογῆν ξῶντα λαβόντες [Πισσούθνον 3
 νόθον νίδν, ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως] παραδιδόσιν οἱ
 25 Πελοποννήσοι Τισσαφέροντες ἀπαγαγεῖν, εἰ βούλεται,
 βασιλεῖ, ὃσπερ αὐτῷ προσέταξε, καὶ τὴν "Ιασον διε- 526
 πόρθησαν καὶ χοήματα πάνυ πολλὰ ἡ στρατιὰ ἔλαβεν.
 παλαιόπλοιον γὰρ ἦν τὸ χωρίον. τούς τ' ἐπικούρους 4
 τοὺς περὶ τὸν 'Αμδρογῆν παρὰ σφᾶς αὐτοὺς κομίσαντες
 30 καὶ οὐκ ἀδικήσαντες ἔννιέταξαν, διτι ἦσαν οἱ πλεῖστοι 5
 ἐκ Πελοποννήσου· τοι τε πόλισμα Τισσαφέροντες παρα-

δόντες καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα, καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, ὡν καθ' ἑκαστον στατῆρα δαρεικὸν παρ' αὐτοῦ ξυνέβησαν λαβεῖν, ἐπειτα ἀνεχώρησαν ἐς τὴν Μίλητον.
καὶ Πεδάριτόν τε τὸν Λέιοντος ἐς τὴν Χίον ἀρχοντα⁵
5 Λακεδαιμονίων πεμψάντων ἀποστέλλουσι πεζῇ μέχρι
'Ερυθρῶν ἔχοντα τὸ παρὰ Ἀμδρογον ἐπικουρικόν, καὶ
ἐς τὴν Μίλητον αὐτοῦ Φίλιππον καθιστᾶσιν. καὶ τὸ
θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ τὴν "Ιασονού" 29

10 | κατεστήσατο δὲ Τισσαφέροντος [ἐς] φυλακήν, παρῆλθεν 15
ἐς τὴν Μίλητον, καὶ μηνὸς μὲν τροφήν, ὥσπερ ὑπέστη
ἐν τῇ Λακεδαιμονί, ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν ἐκάστῳ πάσαις
ταῖς ναυσὶ διέδωκε, τοῦ δὲ λοιποῦ χρόνου ἐβούλετο
τριώβιον διδόναι, ἕως ἂν βασιλέα ἐπέρηται· ἣν δὲ
15 κελεύῃ, [ἔφη] δώσειν ἐντελῇ τὴν δραχμὴν. Ἐρμο-²⁰
κράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ Συρακοσίου στρατηγοῦ
(δι γὰρ Θηριμένης οὐ ναύαρχος ὅν, ἀλλ' Ἀστυόχῳ
παραδοῦναι τὰς ναῦς ξυμπλέων, μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ
μισθοῦ), δῆμος δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ ἐκάστῳ
20 ἡ τρεῖς δριβολοὶ | ὡμολογήθησαν. ἐς γὰρ πέντε ναῦς 25
καὶ πεντήκοντα τριάκοντα τάλαντα ἐδίδον τοῦ μηνός·
καὶ τοῖς ἄλλοις, δισφετείους νῆες ἥσαν τούτον τοῦ
ἀριθμοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦτον ἐδίδοτο.

Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθη-³⁰
25 ναύοις προσαφιγμέναι γὰρ ἥσαν καὶ οἰκοθεν ἄλλαι³⁰
νῆες πέντε καὶ τριάκοντα καὶ στρατηγοὶ Χαριμῖνος καὶ
Στρομβιχίδης καὶ Εὐκτήμων, καὶ τὰς ἀπὸ Χίου καὶ τὰς
ἄλλας πάσας ξυναγαγόντες ἐβούλοντο διακληρωσάμενοι
| ἐπὶ μὲν τῇ Μίλητῳ τῷ ναυτικῷ ἐφορμεῖν, πρὸς δὲ 527
30 τὴν Χίον καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν πέμψαι. καὶ ἐποίη-²
σαν οὕτως. Στρομβιχίδης μὲν γὰρ καὶ Ὁνουμακλῆς

καὶ Εὐπτήμων τριάκοντα ναῦς ἔχοντες καὶ τῶν ἐς
Μίλητον ἐλθόντων χιλίων δυπλιτῶν μέρος ἄγοντες ἐν 5
ναυσὶν διπλιταγωγοῖς ἐπὶ Χίου λαχόντες ἔπλεον, οἱ δ'
ἄλλοι ἐν Σάμῳ μένοντες τέσσαροι καὶ ἑβδομήκοντα
5 ναυσὶν ἐθαλασσοκράτουν, καὶ ἐπίπλους τῇ Μιλήτῳ
ἐποιοῦντο.

Ο δ' Ἀστυοχος ὡς τότε ἐν τῇ Χίῳ ἔτυχε διὰ τὴν 31
προδοσίαν τοὺς διμήρους καταλεγόμενος, τούτου μὲν 10
ἐπέσχεν, ἐπειδὴ ἥσθετο τάς τε μετὰ Θηριμένους ναῦς
10 ήκουόσας καὶ τὰ περὶ τὴν ξυμμαχίαν βελτίω δύτα, λαβὼν
δὲ ναῦς τάς τε Πελοποννησίων δέκα καὶ Χίας δέκα
ἀνάγεται, καὶ προσβαλὼν Πτελεῷ καὶ οὐχ ἐλὼν παροέ- 15
πλευσεν ἐπὶ Κλαζομενάς, καὶ ἐκέλευνεν αὐτῶν τοὺς τὰ
Ἀθηναίων φρονοῦντας ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα
15 καὶ προσχωρεῖν σφίσιν. ξυνεκέλευε δὲ καὶ Τάμως
Ιωνίας ὑπαρχος ὁν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον, προσβολὴν 20
ποιησάμενος τῇ πόλει οὕσῃ ἀτειχίστῳ καὶ οὐ δυνάμενος
ἔλειν, | ἀπέπλευσεν ἀνέμῳ μεγάλῳ, αὐτὸς μὲν ἐς Φώ- 25
καιαν καὶ Κύμην, αἱ δὲ ἄλλαι οὐκέτι οὐδὲν ἐς τὰς
20 ἐπικειμένας ταῖς Κλαζομεναῖς νήσους Μαραθοῦσσαν
καὶ Πήλην καὶ Δρυμοῦσσαν. καὶ δσα ὑπεξέκειτο 4
αὐτόθι τῶν Κλαζομενίων ἡμέρας ἐμμείναντες διὰ τοὺς
ἀνέμους δικτὸν | τὰ μὲν διήρπασαν καὶ ἀνηλωσαν, τὰ δὲ 25
ἔσβαλόμενοι ἀπέπλευσαν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην ὡς
25 Ἀστυοχον. δύτος δ' αὐτοῦ ἐνταῦθα Λεσβίων ἀφικνοῦν- 32
ται πρέσβεις βουλόμενοι αὐθις ἀποστῆναι· καὶ αὐτὸν
μὲν πείθουσιν, ὡς δ' οἱ τε Κορίνθιοι καὶ οἱ ἄλλοι
ξύμμαχοι ἀπρόθυμοι ἦσαν διὰ τὸ πρότερον σφάλμα, 30
ἄρας ἐπλει ἐπὶ τῆς Χίου. καὶ χειμασθεισῶν τῶν νεῶν
ὑστερον ἀφικνοῦνται ἄλλαι ἄλλοθεν ἐς τὴν Χίου. καὶ 2
μετὰ τοῦτο Πεδάριτος, τότε παριών πεξῇ ἐκ τῆς

Μιλήτου, γενόμενος ἐν | Ἐρυθραῖς διαπεραιωῦται αὐτός 528
 τε καὶ ἡ στρατιὰ ἐς Χίον· ὑπῆρχον δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ
 τῶν πέντε νεῶν στρατιῶται ὑπὸ Χαλκιδέως ἐς πεντα-
 κοσίους ἔγινε ὅπλοις καταλειφθέντες. ἐπαγγελλούμενων 5
 δέ τινων Λεσβίων τὴν | ἀπόστασιν, προσφέρει τῷ τε 5
 Πεδαρίῳ καὶ τοῖς Χίοις Ἀστύοχος λόγον ὡς χρὴ
 παραγενομένους ταῖς ναυσὶν ἀποστῆσαι τὴν Λέσβον·
 ἢ γὰρ ἔνυμάχους πλείους σφᾶς ἔξειν ἢ τοὺς Ἀθη-
 ναίους, ἢν τι σφάλλωνται, κακώσειν. οἱ δ' οὐκ
 10 ἐσήκουον, οὐδὲ τὰς ναῦς δὲ Πεδάριοτος ἔφη τῶν Χίων 10
 αὐτῷ προΐσειν. κάκεῖνος λαβὼν τὰς τε τῶν Κορινθίων 33
 πέντε καὶ ἕκτην Μεγαρίδα καὶ μίαν Ἐρμιονίδα καὶ
 ἄς αὐτὸς Λακωνικὰς ἥλθεν ἔχων, ἐπλει ἐπὶ τῆς Μιλή-
 του πρὸς τὴν ναυαρχίαν, πολλὰ ἀπειλήσας τοῖς Χίοις ἢ
 15 μὴν μὴ ἐπιβοηθήσειν, ἢν τι δεῖωνται. καὶ προσβαλὼν 15
 Καρύκω τῆς Ἐρυθραίας ἐνηυλίσατο. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς
 Σάμου Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῇ στρατιᾳ
 καὶ αὐτὸι ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα, λόφου διείργοντος, [καὶ]
 καθωρμίσαντο, καὶ ἐλελήθεσαν ἀλλήλους. ἐλθούσης 3
 20 δὲ παρὰ Πεδαρίτου ὑπὸ νύκτα ἐπιστολῆς ὡς Ἐρυ- 20
 θραίων ἀνδρες αἰχμάλωτοι ἐκ Σάμου ἐπὶ προδοσίᾳ ἐς
 Ἐρυθρὰς ἥκουσιν ἀφειμένοι, ἀνάγεται δὲ Ἀστύοχος
 εὐθὺς ἐς τὰς Ἐρυθρὰς πάλιν, καὶ παρὰ τοσοῦτον
 ἐγένετο αὐτῷ μὴ περιπεσεῖν τοῖς Ἀθηναῖοις. δια- +
 25 πλεύσας δὲ καὶ δὲ Πεδάριος παρ' αὐτὸν καὶ ἀναξη-
 τῆσαντες τὰ περὶ τῶν δοκούντων προδιδόναι, ὡς ηὔρον 25
 ἐπαν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου προ-
 φασισθέν, ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας ἀπέπλευσαν, δὲ μὲν
 ἐς τὴν Χίον, δὲ δὲ ἐς τὴν Μίλητον ἐκομίσθη, ὥσπερ
 30 διενοεῖτο.

| Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ ταῖς 30 84

ναυσὶν ἐκ τοῦ Κωρύκου περιπλέουσα κατ' Ἀργῖνον
ἐπιτυγχάνει τρισὶ ναυσὶ τῶν Χίων μακραῖς, καὶ ὥσπερ
εἶδον, | ἐπεδίωκον· καὶ χειμών τε μέγας ἐπιγίγνεται ⁵²⁹
καὶ αἱ μὲν τῶν Χίων μόλις καταφεύγουσιν ἐς τὸν
5 λιμένα, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων αἱ μὲν μάλιστα δρμήσασαι
τρεῖς διαφθείρονται καὶ ἐκπίπτουσι πρὸς τὴν πόλιν
τῶν Χίων, | καὶ ἀνδρες οἱ μὲν ἀλίσκονται οἱ δ'⁵
ἀποδημούσκουσιν, αἱ δ' ἄλλαι καταφεύγουσιν ἐς τὸν
ὑπὸ τῷ Μίμαντι λιμένα Φοινικοῦντα καλούμενον.
10 ἐντεῦθεν δ' ὑστερον ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι
παρεσκευάζοντο ἐς τὸν τειχισμόν.

| Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος ³⁵ ₁₀
Ἴπποκράτης δ' Λακεδαιμόνιος ἐκπλεύσας δέκα μὲν
Θουρίαις ναυσὶν, ὡν ἥρχε Δωριεὺς δ' Διαγρόνου
15 τρίτος αὐτός, μιᾶς δὲ Λακωνικῆς, μιᾶς δὲ Συρακοσίᾳ,
καταπλεῖ ἐς Κνίδον· η δ' ἀφειστήκει ἥδη ὑπὸ Τισσα-
φέροντος. καὶ αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἥσθοντο, ¹⁵
ἐκέλευνον ταῖς μὲν ἡμισείαις τῶν νεῶν Κνίδον φυλάσ-
σειν, ταῖς δὲ περὶ Τριόπιον οὖσαις τὰς ἀπ' Αἰγύπτου
20 δικάδας προσβαλούσας ἔνταξιμβάνειν· ἔστι δὲ τὸ Τριό-
πιον ἄκρα τῆς Κνιδίας προύχουσα, Ἀπόλλωνος ιερόν.
πυθόμενοι δὲ | οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πλεύσαντες ἐκ τῆς ²⁰
Σάμου λαμβάνουσι τὰς ἐπὶ Τριόπιῳ φρουρούσας ἔξ
ναυς· οἱ δ' ἀνδρες ἀποφεύγουσιν ἔξ αὐτῶν. καὶ μετὰ
25 τοῦτο ἐς τὴν Κνίδον καταπλεύσαντες καὶ προσβαλόν-
τες τῇ πόλει ἀτειχίστῳ οὖσῃ διλύγουν εἶλον. τῇ δ'⁴
ὑστεραὶ αὐθις προσεβαλόν, καὶ ὡς ἀμεινον φαρ- ²⁵
ξαμένων αὐτῶν ὑπὸ νύκτα καὶ ἐπεσελθόντων αὐτοῖς
τῶν ἀπὸ τοῦ Τριόπιου ἐκ τῶν νεῶν διαφυγόντων
30 οὐκέθ δμοίως ἐβλαπτον, ἀπελθόντες καὶ δηώσαντες
τὴν τῶν Κνιδίων γῆν ἐς τὴν Σάμον ἀπέπλευσαν.

| Τπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀστυόχου ἥκοντος ἐς ³⁶₃₀ τὴν Μίλητον ἐπὶ τὸ ναυτικόν, οἱ Πελοποννήσιοι εὐπόρως ἔτι εἶχον ἄπαντα τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον. καὶ γὰρ μισθὸς ἐδίδοτο ἀρκούντως, καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἰάσου ⁵ μεγάλα χρήματα διαρπασθέντα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις, οἵ τε Μιλήσιοι προθύμως τὰ τοῦ πολέμου ἔφερον. ⁵³⁰ πρὸς δὲ τὸν Τισσαφέροντα ἐδόκουν δύως τοῖς Πελο- ² ποννησίοις αἱ πρῶται ξυνθῆκαι, αἱ πρὸς Χαλκιδέα γενόμεναι, ἐνδεεῖς εἶναι καὶ οὐ πρὸς σφῶν μᾶλλον, ¹⁰ καὶ ἄλλας ἐπὶ Θηριμένους | παρόντος ἐποίουν· καὶ εἰσὶν αἵδε.

, „Ξυνθῆκαι Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς ³⁷ βασιλέα Δαρεῖον καὶ τοὺς παῖδας τοὺς βασιλέως καὶ Τισσαφέροντα σπονδὰς εἶναι καὶ φιλίαν κατὰ τάδε. ¹⁵ ὅπόση χώρα καὶ πόλεις βασιλέως εἰσὶ Δαρεῖον ἢ τοῦ πατρὸς ἡσαν ἢ τῶν προγόνων, ἐπὶ ταῦτας μὴ λέναι ¹⁰ ἐπὶ πολέμῳ μηδὲ κακῷ μηδενὶ μήτε Λακεδαιμονίους μήτε τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων, μηδὲ φόρους πράσσεσθαι ἐκ τῶν πόλεων τούτων μήτε ²⁰ Λακεδαιμονίους μήτε τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων· μηδὲ | Δαρεῖον βασιλέα μηδὲ ὃν βασιλεὺς ¹⁵ ἄρχει ἐπὶ Λακεδαιμονίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους λέναι ἐπὶ πολέμῳ μηδὲ κακῷ μηδενί. ἣν δέ τι δέωνται ³ Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμμαχοι βασιλέως, ἢ βασιλεὺς ²⁵ ²⁰ Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων, διὰ τι ἀν πείθωσιν ἄλλήλους, τοῦτο ποιοῦσι | καλῶς ἔχειν. τὸν δὲ πόλε- ⁴ μον τὸν πρὸς Ἀθηναίους ²⁵ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ βασιλέα καὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κοινῇ ἀμφοτέρους πολεμεῖν· ἣν δὲ κατάλυσιν ποιῶνται, κοινῇ ἀμφοτέρους ποιεῖσθαι. δόποση δ' ἀν στρατιὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ βασιλέως ἢ μεταπειψαμένου βασιλέως, τὴν δαπάνην

βασιλέα παρέχειν. ἦν δέ | τις τῶν πόλεων δπόσαι ²⁵
 ξυνέθεντο βασιλεῖ ἐπὶ τὴν βασιλέως ἵη χώραν, τοὺς
 ἄλλους κωλύειν καὶ ἀμύνειν βασιλεῖ κατὰ τὸ δυνατόν·
 καὶ ἦν τις τῶν ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ ἡ δῆσης βασιλεὺς
 5 ἄρχει ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων ἵη ἡ τῶν ξυμμάχων,
 βασιλεὺς κωλυέτω καὶ ἀμυνέτω | κατὰ τὸ δυνατόν.²⁶

Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ξυνθήκας Θηριμένης παραδοὺς ²⁷
 Ἀστυόχῳ τὰς ναῦς ἀποκλέων ἐν κέλητι ἀφανίζεται.
 οἱ δ' ἐκ τῆς Λέσβου Ἀθηναῖοι ἤδη διαβεβηκότες ἐς ²
 10 τὴν Χίον τῇ στρατιᾷ καὶ ιρατοῦντες καὶ γῆς | καὶ ²⁸
 θαλάσσης Δελφίνιον ἔτειχιζον, χωρίον ἄλλως τε ἐκ
 γῆς καρτερὸν καὶ λιμένας ἔχον καὶ τῆς τῶν Χίων
 πόλεως οὐ πολὺ ἀπέχον. οἱ δὲ Χῖοι ἐν πολλαῖς ταῖς ³
 πρὶν μάχαις πεπληγμένοι, καὶ ἄλλως ἐν σφίσιν αὐτοῖς
 15 οὐ | πάνυ εὖ διακείμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ Τυδέως ⁴
 τοῦ Ἰωνος ἤδη ὑπὸ Πεδαρίτου ἐπ' ἀττικισμῷ τεθνεώ-
 των καὶ τῆς ἄλλης πόλεως κατ' ἀνάγκην ἐς δλγούς
 κατεχομένης ὑπόπτως διακείμενοι ἄλλήλοις ἥσυχαζον,
 καὶ οὕτ' αὐτοὶ διὰ ταῦτα οὕτε οἱ μετὰ Πεδαρίτου ἐπί-
 20 κονδοὶ | ἀξιόμαχοι αὐτοῖς ἐφαίνοντο. ἐς μέντοι τὴν ¹⁰
 Μίλητον ἐπεμπον, κελεύοντες σφίσι τὸν Ἀστύοχον
 βοηθεῖν· ὡς δ' οὐκ ἐσήκουεν, ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ
 ἐς τὴν Λακεδαιμονία δ Πεδάριτος ὡς ἀδικοῦντος. καὶ ⁵
 τὰ μὲν ἐν τῇ Χίῳ ἐς τοῦτο καθειστήκει τοῖς Ἀθηναίοις·
 25 αἱ δ' ἐκ | τῆς Σάμου νῆσες αὐτοῖς ἐπίπλους μὲν ἐποι- ¹⁵
 οῦντο ταῖς ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάγοιεν,
 ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἥσυχαζον.

'Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ²⁹
 αἱ τῷ Φαρναβάζῳ [ὑπὸ] Καλλιγελτον τοῦ Μεγαρέως
 30 καὶ | Τιμαγδρου τοῦ Κυζικηνοῦ πρασσόντων παρα- ²⁰
 σκενασθεῖσαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπτὰ καὶ εἶκοσι

νῆσος ἄρασαι ἐπλεον ἐπὶ Ἰωνίας περὶ ἡλίου τροπάς, καὶ
 ἄρχων ἐπέπλει αὐτῶν Ἀντισθένης Σπαρτιάτης. ξυνέ- 2
 πεμψαν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐνδεκα ἀνδρας
 Σπαρτιατῶν ξυμβούλους Ἀστυόχῳ, ὃν εἰς ἦν Λίχας 25
 δοκοῦ ἀρκεσιλάου. καὶ εἰρητὸ αὐτοῖς ἐσ Μίλητον ἀφικο-
 μένους τῶν τε ἄλλων ξυνεπιμέλεσθαι ἢ μέλλει ἀριστα
 ἔξειν, καὶ τὰς ναῦς ταύτας ἢ αὐτὰς ἢ πλείους ἢ καὶ
 ἐλάσσους ἐσ τὸν Ἐλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον, ἦν
 δοκῇ, ἀποπέμπειν, Κλέαρχον τὸν Ραμφίου, ὃς ξυνέπλει, 30
 10 ἄρχοντα προστάξαντας, καὶ Ἀστύοχον, ἦν δοκῇ [τοῖς
 ἐνδεκα ἀνδράσι], παύειν τῆς ναυαρχίας, Ἀντισθένη
 δὲ καθιστάναι· πρὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολὰς
 ὑπώπτευον αὐτόν. πλέουσαι οὖν αἱ νῆσος ἀπὸ Μαλέας 35
 πελάγιαι Μήλῳ | προσέβαλον, καὶ περιτυχόντες ναυσὶ 35
 15 δέκα Ἀθηναίων | τὰς τρεῖς λαμβάνουσι κενὰς καὶ κατα- 532
 καίουσιν. μετὰ δὲ τοῦτο δεδιότες μὴ αἱ διαφυγοῦσαι
 τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Μήλου νῆσος, δπερ ἐγένετο,
 μηνύσωσι τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, πρὸς
 τὴν Κρήτην πλεύσαντες καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ 5
 20 φυλακῆς ποιησάμενοι ἐσ τὴν Καῦνον τῆς Ἀσίας κατῆ-
 ραν. ἐντεῦθεν δῆ, ὡς ἐν ἀσφαλεῖ ὅντες, ἀγγελλαν 4
 ἐπειπον ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Μιλήτῳ ναῦς τοῦ ξυμπαρα-
 κομισθῆναι. οἱ δὲ Χῖοι καὶ Πεδάριτος κατὰ τὸν αὐτὸν 40
 χρόνον οὐδὲν ἥσσον, καίπερ | διαμέλλοντα, τὸν Ἀστύο- 10
 25 χον πέμποντες ἀγγέλους ἡξιον σφίσι πολιορκούμενοις
 βοηθῆσαι ἀπάσαις ταῖς ναυσὶ καὶ μὴ περιιδεῖν τὴν
 μεγίστην τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ξυμμαχίδων πόλεων ἐκ τε
 θαλάσσης εἰργομένην καὶ κατὰ γῆν ληστείαις πορ-
 θουμένην. οἱ γὰρ οἰκέται τοῖς Χῖοις πολ|λοὶ ὅντες ² 15
 30 καὶ μιᾶς γε πόλει πλὴν Λακεδαιμονίων πλεῖστοι γενό-
 μενοι καὶ ἄμα διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως ἐν ταῖς

ἀδικίαις κολαξόμενοι, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Ἀθηναίων
 βεβαίως ἔδοξε μετὰ τείχους ίδρυσθαι, εὐθὺς αὐτομολίᾳ
 τε ἐχρήσαντο πολλοὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ | πλεῖστα κακὰ ²⁰
 ἐπιστάμενοι τὴν χώραν οὗτοι ἔδρασαν. ἔφασαν οὖν ³
 5 χρῆναι οἱ Χῖοι, ἕως ἦτι ἐλπὶς καὶ δυνατὸν ιωλῦσαι,
 τειχιζομένου τοῦ Δελφινίου καὶ ἀτελοῦς ὄντος, καὶ
 στρατοπέδῳ καὶ ναυσὶν ἐρύματος μεζέονος προσπερι-
 βαλλομένου, βοηθῆσαι σφίσιν. δὸς δὲ Ἀστύχος κατέπερ
 | οὐδὲ διανοούμενος διὰ τὴν τότε ἀπειλήν, ὡς ἑώρα καὶ ²⁵
 10 τοὺς ἔνυμμάχους προσθύμους ὄντας, ὥρμητο ἐς τὸ βοη-
 θεῖν. ἐν τούτῳ δὲ ἐκ τῆς Καύνου παραγγυνεται ἄγ- ⁴¹
 γελλα ὅτι αἱ ἐπτὰ καὶ εἴκοσι νῆσες καὶ οἱ τῶν Λακεδαι-
 μονίων ἔνυμβουλοι πάρεισι, καὶ νομίσας πάντα ὑστερα
 εἰ|ναι τὰ ἄλλα πρὸς τὸ ναῦς τε, δπως θαλασσοκρα- ³⁰
 15 τοῖν μᾶλλον, τοσαύτας ἔνυμπαρακομίσαι καὶ τοὺς
 Λακεδαιμονίους, οἵ τοις κατάσκοποι αὐτοῦ, ἀσφαλῶς
 περαιωθῆναι, εὐθὺς ἀφεὶς τὸ ἐς τὴν Χίον ἐπλει ἐς
 τὴν Καύνον. | καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα ἐν τῷ ⁵³
 παράπλεῳ ἀποβάς τὴν τε πόλιν ἀτείχιστον οὖσαν καὶ
 20 ὑπὸ σεισμοῦ, ὃς αὐτοῖς ἔτυχε μέγιστός γε δὴ ὁν μεμνή-
 μεθα γενόμενος, ἔνυμπεπτωκύιαν ἐκπορθεῖ, τῶν ἀνθρώ- ⁵
 πων ἐς τὰ ὅρη | πεφευγότων, καὶ τὴν χώραν κατα-
 δρομαῖς λειλαν ἐποιεῖτο, πλὴν τῶν ἐλευθέρων· τούτους
 δὲ ἀφίει. ἐκ δὲ τῆς Κῶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Κνίδον ⁸
 25 νυκτὸς ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν Κνιδίων παραινούντων
 μὴ ἐκβιβάσαι τοὺς ναύτας, ἀλλ' ὥσπερ εἶχε πλεῖν
 εὐθὺς ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων | ναῦς εἴκοσι, ὃς ἔχων ¹⁰
 Χαρομῖνος, εἴς τῶν ἐκ Σάμου στρατηγῶν, ἐφύλασσε
 ταντας τὰς ἐπτὰ καὶ εἴκοσι ναῦς ἐκ τῆς Πελοποννήσου
 30 προσπλεούσας, ἐφ' ἄσπερ καὶ δ Ἀστύχος παρέπλει.
 ἐπύθοντο δὲ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ ἐκ τῆς Μήλου τὸν ἐπί- ⁴

πλουν αὐτῶν, καὶ ἡ φυλακὴ τῷ | Χαριλέω περὶ τὴν 15
 Σύμην καὶ Χάλκην καὶ Ρόδον καὶ περὶ τὴν Λυκίαν
 ἥδη γὰρ ἡσθάνετο καὶ ἐν τῇ Καύνῳ οὕσας αὐτάς.
 ἐπέπλει οὖν ὥσπερ εἶχε πρὸς τὴν Σύμην δὲ Ἀστύοχος 42
 5 πρὸν ἔκπινστος γενέσθαι, εἰ πως περιλάβοι που μετεώ-
 ρους τὰς ναῦς. καὶ αὐτῷ ὑετός τε καὶ τὰ ἐκ τοῦ 20
 οὐρανοῦ ἔνινέφελα δῆτα πλάνησιν τῶν νεῶν ἐν τῷ
 σκότει καὶ ταραχῇ παρέσχεν. καὶ ἀμα τῇ ἔω, διε- 2
 σπασμένου τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τοῦ μὲν φανεροῦ ἥδη
 10 δῆτος τοῖς Ἀθηναῖοις, τοῦ εὐθυνόμου κέρως, τοῦ δὲ
 ἄλλου περὶ τὴν νῆσον ἔτι πλανωμένου, ἐπανάγονται 25
 κατὰ τάχος δὲ Χαριλέως καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάσσοσιν ἢ
 ταῖς εἰκοσὶ ναυσί, νομίσαντες ὥσπερ ἐφύλασσον ναῦς
 [τὰς ἀπὸ τῆς Καύνου] ταύτας εἶναι. καὶ προσπεσόντες 3
 15 εὐθὺς κατέδυνσάν τε τοῖς καὶ κατερραυμάτισαν ἄλλας,
 καὶ ἐν τῷ ἐργῳ ἐπεκράτουν, μέχρι οὗ | ἐπεφάνησαν 30
 αὐτοῖς παρὰ δόξαν αἱ πλείους τῶν νεῶν καὶ πανταχο-
 θεν ἀπεκλήσαντο. ἐπειτα δὲ ἐς φυγὴν καταστάντες ἔξ 4
 μὲν ναῦς ἀπολλύασι, ταῖς δὲ λοιπαῖς καταφεύγουσιν ἐς
 20 τὴν Τευτλοῦσσαν νῆσον, ἐντεῦθεν δὲ ἐς Ἀλικαρνασσόν.
 μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ἐς Κνίδον κατ- 35
 ἀραντες καὶ ἔνιμμιγεισῶν τῶν ἐκ τῆς Καύνου ἐπτὰ
 καὶ εἴκοσι νεῶν αὐτοῖς ἔνιμπάσαις | πλεύσαντες καὶ 534
 τροπαῖον ἐν τῇ Σύμῃ στήσαντες πάλιν ἐς τὴν Κνίδον
 25 καθωρμίσαντο. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ τῆς Σάμου 43
 ναυσὶ πάσαις, ὡς ἥσθοντο τὰ τῆς ναυμαχίας, πλεύ-
 σαντες ἐς τὴν Σύμην καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἐν τῇ | Κνίδῳ 5
 ναυτικὸν οὐχ δρομήσαντες, οὐδὲ ἐκεῖνοι ἐπ' ἐκείνους,
 λαβόντες δὲ τὰ ἐν τῇ Σύμῃ σκεύη τῶν νεῶν καὶ
 30 Λαορύμοις τοῖς ἐν τῇ ἡπείρῳ προσβαλόντες, ἀπέπλευ-
 σαν ἐς τὴν Σάμον.

"Απασαι δ' ἡδη οὖσαι ἐν τῇ Κνίδῳ αἱ τῶν Πελο- 2
ποννησίων νῆες ἐπεσκευάζοντό τε εἰ τι ἔδει, καὶ πρὸς 10
τὸν Τισσαφέρην (παρεγένετο γάρ) λόγους ἐποιοῦντο
οἱ ἔνδεκα ἄνδρες τῶν Λακεδαιμονίων περὶ τε τῶν ἡδη
5 πεπραγμένων, εἰ τι μὴ ἥρεσκεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τοῦ
μέλλοντος πολέμου, ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα καὶ ξυμ-
φορώτατα ἀμφοτέροις πολεμήσεται. μάλιστα δὲ ὁ 15
Ἀλχας ἐσκόπει τὰ ποιούμενα, καὶ τὰς σπουδὰς οὐδε-
τέροις, οὕτε τὰς Χαλκιδέως οὕτε τὰς Θηριμένους, ἐφη
10 καλῶς ἔνγκεῖσθαι, ἀλλὰ δεινὸν εἶναι εἰ χώρας ὅσης
βασιλεὺς καὶ οἱ πρόγονοι ἥρξαν πρότερον, ταύτης
καὶ νῦν ἀξιώσει | κρατεῖν (ἐνήν γάρ καὶ νήσους ἀπάσας 20
πάλιν δουλεύειν καὶ Θεσσαλίαν καὶ Λοκροὺς καὶ τὰ
μέχρι Βοιωτῶν), καὶ ἀντ' ἐλευθερίας ἀν Μῆδικὴν
15 ἀρχὴν τοῖς Ἑλλησι τοὺς Λακεδαιμονίους περιθεῖναι.
ἔτέρας οὖν ἐκέλευε βελτίους σπένδεσθαι, ἢ ταύταις 1
γε οὐ χρήσεσθαι, | οὐδὲ τῆς τροφῆς ἐπὶ τούτοις δεῖσθαι 25
οὐδέν. ἀγανακτῶν δὲ ὁ μὲν Τισσαφέρης ἀπεχώρησεν
ἀπ' αὐτῶν δι' δογῆς καὶ ἀποκτος. οἱ δὲ ἐς τὴν 44
20 Ρόδον, ἐπικηρυκευομένων ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων ἀν-
δρῶν, τὴν γυνώμην εἰχον πλεῖν, ἐλπίζοντες νῆσόν τε οὐκ
ἀδύνατον καὶ ναυβατῶν πλήθει καὶ πεζῶν προσ- 30
ἀξεσθαι, καὶ ἀμα ἥγονύμενοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης
ἔνυμαχίας δυνατοὶ ἔσεσθαι, Τισσαφέρης μὴ αἴτοῦντες
25 χρήματα, τρέφειν τὰς ναῦς. πλεύσαντες οὖν εὐθὺς ἐν 2
τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἐκ τῆς Κνίδου, καὶ προσβαλόντες 535
Καμίλῳ τῆς Ροδίας πρώτῃ ναυσὶ τέσσαρσι καὶ ἐνενή-
κοντα, ἔξεφρόβησαν μὲν τοὺς πολλοὺς οὐκ εἰδότας τὰ
πρασσόμενα, καὶ ἔφευγον, ἀλλως τε καὶ ἀτειχίστου
30 οὐσης τῆς πόλεως· εἰτα ἔνγκαλέσαντες οἱ Λακεδαι- 5
μόνιοι τούτους τε καὶ τοὺς ἐκ τοῖν δυοῖν πόλεοιν,

Λίνδου τε καὶ Ἰηλύσου, Ῥοδίους ἐπεισαν ἀποστῆναι
 Ἀθηναῖων. καὶ προσεχώρησε Ῥόδος Πελοποννησίοις.
 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ταῖς ἐκ τῆς 3
 Σάμου ναυσὶν αἰσθόμενοι ἐπλευσαν μὲν βουλόμενοι 10
 5 φθάσαι καὶ ἐφάνησαν πελάγιοι, ὑστερήσαντες δὲ οὐ
 πολλῷ τὸ μὲν παραχρῆμα ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην,
 ἐντεῦθεν δ' ἐς Σάμου, ὑστερον δὲ ἐκ τῆς Χάλκης
 καὶ ἐκ τῆς Κῶ καὶ ἐκ τῆς Σάμου τοὺς ἐπίπλους
 ποιούμενοι ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέμουν. οἱ δὲ χρήματα 4
 10 μὲν ἔξελεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα, οἱ Πελο- 15
 ποννησίοι, παρὰ τῶν Ῥοδίων, τὰ δ' ἄλλα ἡσύχαζον
 ἡμέρας δύρδοικοντα ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς.

'Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἔτι πρότερον, ποὶν ἐς τὴν Ῥόδον 45
 αὐτοὺς ἀναστῆναι, τάδε ἐπράσσετο. Ἄλκιβιάδης μετὰ
 15 | τὸν Χαλκιδέως θάνατον καὶ τὴν ἐν Μιλήτῳ μάχην 20
 τοῖς Πελοποννησίοις ὑποπτος ὅν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀφικο-
 μένης ἐπιστολῆς πρὸς Ἀστύοχον ἐν Λακεδαίμονος ὕστε
 ἀποκτεῖναι (ἥν γὰρ τῷ Ἀγιδὶ ἐχθρὸς καὶ ἄλλως ἀπι-
 στος ἐφαίνετο), πρῶτον μὲν ὑποχωρεῖ δεῖσας παρὰ
 20 Τισσαφέρνη, ἐπειτα ἐκάπου πρὸς αὐτὸν ὅσον ἐδύνατο 25
 μάλιστα τῶν Πελοποννησίων τὰ πράγματα, καὶ δι-
 2 δάσκαλος πάντων γιγνόμενος τὴν τε μισθοφορὰν
 ἔνυνέτεμεν, ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς ὕστε τριώβιολον, καὶ
 τοῦτο μὴ ἔνυνεχώς, δίδοσθαι, λέγειν κελεύων τὸν Τισ-
 25 σαφέρνη | πρὸς αὐτοὺς ὡς Ἀθηναῖοι ἐκ πλείονος 30
 [χρόνου] ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ τριώβιολον
 ** τοῖς ἔαυτῶν διδόσασιν, οὐ τοσοῦτον πενίᾳ ὅσον
 ἵνα αὐτῶν μὴ οἱ ναῦται ἐκ περιουσίας ὑβρίζοντες, οἱ
 μὲν τὰ σώματα χείρω ἔχωσι δαπανῶντες ἐς τοιαῦτα
 30 ἀφ' ὅν ἡ ἀσθένεια ἔνυμβαίνει, | οἱ δὲ τὰς ναῦς ἀπο- 536
 λείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες ἐς δημηρεῖαν τὸν προσοφει-

λόμενον μισθόν· καὶ τὸν τριηράρχους καὶ τὸν στρα- 8
 τηγοὺς τῶν πόλεων ἐδίδασκε [ῶστε] δόντα χρήματα
 αὐτὸν πεῖσαι ὥστε ξυγχωρῆσαι ταῦτα ἑαυτῷ | πλὴν 9
 τῶν Συρακοσίων· τούτων δὲ Ἐρμοκράτης ἡναυτιούτο
 5 μόνος ὑπὲρ τοῦ ξύμπαντος ξυμμαχικοῦ. τάς τε πόλεις 4
 δεομένας χρημάτων ἀπήλασεν, αὐτὸς ἀντιλέγων ὑπὲρ
 τοῦ Τισσαφέροντος ὡς οἱ μὲν Χῖοι ἀναίσχυντοι εἰσεν,
 πλουσιώτατοι δύντες τῶν Ἑλλήνων, ἐπικουρίᾳ δὲ | δύως 10
 σφεζόμενοι ἀξιοῦσι καὶ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς χρήμασιν
 10 ἄλλους ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας κινδυνεύειν· τὰς 5
 δ' ἄλλας πόλεις ἔφη ἀδικεῖν, αἷς ἦσαν Αθηναίους πρότερον
 ἢ ἀποστῆναι ἀνήλουν, εἰ μὴ καὶ νῦν τοσαῦτα καὶ ἔτι
 πλείω ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἐθελήσουσιν ἐσφέρειν. τὸν 15
 τε Τισσαφέροντος ἀπέφαινε νῦν μέν, τοῖς ἰδίοις χρήμασι
 15 πολεμοῦντα, εἰκότως φειδόμενον, ἢν δέ ποτε τροφὴ¹⁵
 καταβῇ παρὰ βασιλέως, ἐντελῇ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν
 μισθὸν καὶ τὰς πόλεις τὰ εἰκότα ὠφελήσειν. παρήνει 46
 δὲ καὶ τῷ Τισσαφέροντι μὴ ἄγαν ἐπελγεσθαι | τὸν πόλε- 20
 μον διαλῦσαι, μηδὲ βουληθῆναι ἢ κομίσαντα ναῦς
 20 Φοινίσσας ἄσπερ παρεσκευάζετο ἢ Ἐλλησι πλεούσι
 μισθὸν πορέζοντα τοῖς αὐτοῖς τῆς τε γῆς καὶ τῆς θα-
 λάσσης τὸ κράτος δοῦναι, ἔχειν δ' ἀμφοτέρους ἐᾶν
 δίχα τὴν ἀρχὴν καὶ βασιλεῖ ἔξεῖναι ἐπὶ τοὺς αὐτῷ | 25
 λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν. γενομένης δ' ἀν καθ'²
 25 ἐν τῇς ἐστιν καὶ θάλασσαν ἀρχῆς, ἀπορεῖν ἀν αὐτὸν
 οἵ τοὺς κρατοῦντας ξυγκαθαιρήσει, ἢν μὴ αὐτὸς
 βούληται μεγάλῃ δαπάνῃ καὶ κινδύνῳ ἀναστάσ ποτε
 διαγωνίσασθαι. εὐτελέστερα δὲ τάδ' εἶναι, βοαχεῖ
 μοφίω τῆς | δαπάνης καὶ ἄμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφα- 30
 30 λείας αὐτοὺς | περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἐλληνας κατατρῖψαι. 537
 ἐπιτηδειοτέρους τε ἔφη τοὺς Αθηναίους εἶναι κοινω- 3

νοὺς αὐτῷ τῆς ἀρχῆς· ἥσσον γὰρ τῶν κατὰ γῆν ἐφίε-
σθαι *καὶ* τὸν λόγον τε ἔνυμφοράτατον καὶ τὸ ἔργον
ἔχοντας πολεμεῖν. τοὺς μὲν | γὰρ ἔνυγκαταδουλοῦν 5
ἄν σφίσι τε αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης μέρος καὶ ἐκείνῳ
δ ὅσοι ἐν τῇ βασιλεώς Ἑλλήνες οἰκοῦσι, τοὺς δὲ τούν-
αντίον ἐλευθερώσοντας ἥμειν. καὶ οὐκ εἰκὸς εἶναι
Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν [τῶν Ἑλλήνων] ἐλευ-
θεροῦν νῦν τοὺς Ἑλληνας, ἀπὸ δ' ἐκείνων [τῶν 10
βαρβάρων], ἣν μὴ ποτε αὐτοὺς [μὴ] εἴξελοι, μὴ ἐλευ-
θερῶσαι. τοίβειν οὖν ἐκέλευε πρῶτον ἀμφοτέρους, 4
καὶ ἀποτεμόμενον ὡς μέριστα ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων
ἔπειτ' ἥδη τοὺς Πελοποννησίους ἀπαλλάξαι ἐκ τῆς
χώρας. καὶ διενοεῖτο τὸ πλέον οὗτος δ Τισσαφέρνης, 5
ὅσα γε ἀπὸ | τῶν ποιουμένων [ἥν] εἰκάσαι. τῷ γὰρ 15
15 Ἀλκιβιάδῃ διὰ ταῦτα, ὡς εὖ περὶ τούτων παραι-
νοῦντι, προσθεῖς ἑαυτὸν ἐς πίστιν τὴν τε τροφὴν
κακῶς ἐπόριξε τοῖς Πελοποννησίοις καὶ ναυμαχεῖν
οὐκ εἴλα, ἀλλὰ καὶ τὰς Φοινίσσας φάσκων ναῦς ἤξειν
καὶ ἐκ περιόντος ἀγωνιεῖσθαι | ἐφθειρε τὰ πράγματα 20
20 καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ ναυτικοῦ αὐτῶν ἀφείλετο γενομένην
καὶ πάνυ ισχυράν, τά τε ἀλλα καταφανέστερον ἢ ὥστε
λανθάνειν οὐ προθύμως ἔνυνεπολέμει.

‘Ο δὲ Ἀλκιβιάδης ταῦτα ἄμα μὲν τῷ Τισσαφέρνει 47
| καὶ [τῷ] βασιλεῖ, ὃν παρ’ ἐκείνοις, ἀριστα εἶναι 25
νομίζων παρήνει, ἄμα δὲ τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν
πατρίδα ἐπιθεραπεύων, εἰδὼς, εἰ μὴ διαφθερεῖ αὐτήν,
ὅτι ἔσται ποτὲ αὐτῷ πείσαντι κατελθεῖν· πεῖσαι δ’ ἂν
ἐνδιμιζε μάλιστα ἐκ τοῦ τοιούτου, εἰ Τισσαφέρνης φα-
νοιτο αὐτῷ ἐπιτήδειος ὃν· ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐπειδὴ 30
30 γὰρ ἥσθοντο αὐτὸν ισχύοντα παρ’ αὐτῷ οἱ ἐν τῇ
Σάμῳ Ἀθηναίων στρατιῶται, τὰ μὲν καὶ Ἀλκιβιάδον

προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν
 ἄνδρας ὃστε μνησθῆναι περὶ αὐτοῦ ἐς τοὺς βελ-
 τίστους τῶν ἀνθρώπων | διτὶ ἐπ' ὀλιγαρχίᾳ βούλεται 538
 καὶ οὐ πονηρίᾳ [οὐδὲ δημοκρατίᾳ] τῇ ἑαυτὸν ἐκβαλούσῃ
 ὃ κατελθὼν καὶ παρασχὼν Τισσαφέρνη φίλον αὐτοῖς
 ἔνυμπολιτεύειν, τὸ δὲ πλέον καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ
 ἐν τῇ Σάμῳ τριήραρχοί τε τῶν | Ἀθηναίων καὶ δυνατώ-
 ταροι ὥρμηντο ἐς τὸ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. καὶ 48
 ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦτο καὶ ἐς
 10 τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον. τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ δια-
 βάντες τινὲς ἐκ τῆς Σάμου ἐς λόγους ἡλθον, καὶ
 ὑποτείνοντος αὐτοῦ Τισσαφέρνη μὲν | πρῶτον, ἐπειτα 10
 δὲ καὶ βασιλέα φίλον ποιήσειν, εἰ μὴ δημοκρατοῖντο
 (οὗτοι γὰρ ἂν πιστεῦσαι μᾶλλον βασιλέα), πολλὰς
 15 ἐλπίδας εἶχον αὐτοῖς τε ἑαυτοῖς οἱ δυνατοὶ τῶν πολι-
 τῶν τὰ πράγματα, οἵπερ καὶ ταλαιπωροῦνται μάλιστα,
 ἐς ἑαυτοὺς περιποιήσειν καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσειν. 15
 ἐς τε τὴν Σάμον ἐλθόντες ἔνυντασάν τε τῶν ἀνθρώπων 2
 τοὺς ἐπιτηδείους ἐς ξυνωμοσίαν καὶ ἐς τὸν πολλοὺς
 20 φανερῶς ἔλεγον διτὶ βασιλεὺς σφίσι φίλος ἔσοιτο καὶ
 χρήματα παρέξοι Ἀλκιβιάδου τε κατελθόντος καὶ μὴ
 δημοκρατουμένων. καὶ δ μὲν ὅχλος, εἰ καὶ τι | παραυ- 20
 τίκα ἦχθετο τοῖς πρασσομένοις, διὰ τὸ εὔπορον τῆς
 ἐλπίδος τοῦ πρὸς βασιλέως μισθοῦ ἡσύχαζεν· οἱ δὲ
 25 ξυνιστάντες τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπειδὴ τῷ πλήθει ἐκοίνω-
 σαν, αὐθις καν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τοῦ ἐταιρικοῦ τῷ
 πλέονι τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐσκόπουν. καὶ τοῖς 4
 | μὲν ἄλλοις ἐφαίνετο εὔπορα καὶ πιστά, Φρυνίχῳ δὲ 25
 στρατηγῷ ἔτι δύντι οὐδὲν ἡρεσκεν, ἀλλ' ὁ τε Ἀλκι-
 30 βιάδης, δπερ καὶ ἦν, οὐδὲν μᾶλλον ὀλιγαρχίας ἡ
 δημοκρατίας δεῖσθαι ἐδόκει αὐτῷ ἡ ἄλλο τι σκοπεῖ-

σθαι ἢ διτρῷ τρόπῳ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου τὴν πόλειν
 μεταστήσας ὑπὸ τῶν ἑτέρων παρακληθεὶς κατεισι, 50
 σφίσι δὲ περιοπτέον εἶναι τοῦτο μάλιστα ὅπως μὴ
 στασιάσωσιν. [τῷ] βασιλεῖ τε οὐκ εὕπορον εἶναι, καὶ
 5 Πελοποννησίων ἡδη δμοίως ἐν τῇ θαλάσσῃ ὄντων καὶ 539
 πόλεις ἔχόντων ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ οὐκ ἐλαχίστας,
 Ἀθηναῖοις προσθέμενον, οἵς οὐ πιστεύει, πράγματα
 ἔχειν, ἔξὸν Πελοποννησίους, ὦφ' ὃν κακὸν οὐδὲν
 πέπονθε, φίλους ποιήσασθαι. τάς τε ἔνυμαχίδας 5
 10 πόλεις, αἷς ὑποσχήσεσθαι δὴ σφᾶς δλιγαρχίαν, δι τι δὴ
 καὶ αὐτοὶ οὐ δημοκρατήσονται, εὖ εἰδέναι ἔφη δι τι
 οὐδὲν μᾶλλον σφίσιν οὕθ' αἱ ἀφεστηκυῖαι προσχωρή-
 σονται οὕθ' αἱ ὑπάρχουσαι βεβαιότεραι ἔσονται.
 οὐ γὰρ βουλήσεσθαι αὐτοὺς μετ' δλιγαρχίας ἢ δημο- 10
 15 κρατίας δουλεύειν μᾶλλον ἢ μεθ' ὄποτέρον ἀν τύχωσι
 τούτων ἐλευθέρους εἶναι· τούς τε καλοὺς κάγαδοὺς 5
 δινομαζομένους οὐκ ἐλάσσω αὐτοὺς νομίζειν σφίσι
 πράγματα παρέξειν τοῦ δῆμου, ποριστὰς ὄντας καὶ
 ἐσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δῆμῳ, ἔξ | ὃν τὰ πλείω 15
 20 αὐτοὺς ὀφελεῖσθαι· καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι
 καὶ ἀκριτοί ἀν καὶ βιαιότερον ἀποδημήσκειν, τὸν δὲ
 δῆμον σφῶν τε καταφυγὴν εἶναι καὶ ἐκείνων σωφρο-
 νιστήν. καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν τῶν ἔργων ἐπιστα- 7
 μένας τὰς πόλεις σαφῶς αὐτὸς εἰδέναι δι τοῦ νομί-
 25 ξοντος. οὐκον έαντρῷ γε τῶν ἀπὸ Ἀλκιβιάδου [καὶ] 20
 ἐν τῷ παρόντι πρασσομένων ἀρέσκειν οὐδέν. οἱ δὲ 49
 ἔνυλλεγέντες τῶν ἐν τῇ ἔνυμασίᾳ, ὥσπερ καὶ τὸ πρώ-
 τον αὐτοῖς ἐδόκει, τὰ τε παρόντα ἐδέχοντο καὶ ἐς τὰς
 Ἀθήνας πρέσβεις Πεισανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευά-
 30 ξοντο πέμπειν, ὅπως περί τε τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου 25
 καθόδου πράσσοιεν καὶ τῆς τοῦ ἐκεῖ δῆμου κατα-

λύσεως καὶ τὸν Τισσαφέρονη φίλον τοῖς Ἀθηναίοις ποιήσειαν. γνοὺς δὲ ὁ Φρύνιχος ὅτι ἔσοιτο περὶ τῆς 50 τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου λόγος καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτήν, δείσας | πρὸς τὴν ἐναυτίωσιν τῶν 30 δ λεχθέντων ὑφ' αὐτοῦ μή, ἣν κατέλθῃ, ώς κωλυτὴν ὅντα κακῶς δρᾶ, τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε τι. πέμπει ως 2 τὸν Ἀστύοχον, τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον, ἵτι ὅντα τότε περὶ τὴν Μίλητον, κρύψας ἐπιστελλας ὅτι Ἀλκι- βιάδης αὐτῶν τὰ πράγματα | φθείρει Τισσαφέρονη Ἀθη- 540 10 ναίοις φίλον ποιῶν, καὶ τάλλα σαφῶς ἐγγράφας. ἔνγγυνώμην δὲ εἶναι ἑαυτῷ περὶ ἀνδρὸς πολεμίου καὶ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως ἀξυμφόρου κακόν τι βουλεύειν. δὲ Ἀστύοχος τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην, | ἄλλως τε καὶ ³₅ οὐκέτι δμοίως ἐς χεῖρας λόντα, οὐδὲ διενοεῖτο τιμω- 15 ρεῖσθαι, ἀνελθὼν δὲ παρ' αὐτὸν ἐς Μαγνησίαν καὶ παρὰ Τισσαφέρονη ἀμα λέγει τε αὐτοῖς τὰ ἐπισταλέντα ἐκ τῆς Σάμου καὶ γίγνεται αὐτὸς μηνυτῆς, προσέθηκέ τε, ώς ἐλέγετο, ἐπὶ ίδιοις κέρδεσι Τισσαφέρονει ἑαυτὸν 10 καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων· δι' ὅπερ καὶ 20 περὶ τῆς μισθοφορᾶς οὐκ ἐντελοῦς οὕσης μαλακωτέρως ἀνθίπτετο. δὲ Ἀλκιβιάδης πέμπει εὑθὺς κατὰ Φρυ- 4 νίχον γράμματα ἐς τὴν Σάμον πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὅντας οἷα δέδρακε, καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἀποθνήσκειν. 15 θορυβούμενος δὲ ὁ Φρύνιχος καὶ πάνυ, ἐν τῷ μεγίστῳ 5 κινδύνῳ διὰ τὸ μήνυμα, ἐπιστέλλει αὐθις πρὸς τὸν Ἀστύοχον, τά τε πρότερα μεμφόμενος ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύψθη, καὶ νῦν ὅτι ὅλον τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐτοῖμος εἴη [τὸ ἐν τῇ Σάμῳ] παρα- 20 σχεῖν αὐτοῖς διαφθεῖραι, γράψας καθ' ἕκαστα, ἀτει- 30 χίστον οὕσης Σάμου, ὡς ἂν τρόπω αὐτὰ πρᾶξειε, καὶ ὅτι ἀνεπίφθονόν οἱ ἥδη εἴη περὶ τῆς ψυχῆς δι' ἐκε-

νους κινδυνεύοντι καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν δρᾶσαι-
μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ἔχθιστων αὐτὸν διαφθαρῆναι.
ὅ δὲ | Ἀστύοχος μηνύει καὶ ταῦτα τῷ Ἀλκιβιάδῃ. καὶ ⁵¹
ώς προήσθετο αὐτὸν ὁ Φρύνιχος ἀδικοῦντα καὶ ὅσον
5 οὐ παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου περὶ τούτων ἐπιστο-
λῆν, αὐτὸς προφθάσας τῷ στρατεύματι ἔξαγγελος
γίγνεται ώς οἱ πολέμιοι μέλλουσιν, ἀτειχίστουν οὕσης
τῆς Σάμου | καὶ ἅμα τῶν νεῶν οὐ πασῶν ἔνδον ³⁰
δρομουσῶν, ἐπιθήσεσθαι τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ταῦτα
10 σαφῶς πεπυσμένος εἶη, καὶ χρῆναι τειχίζειν τε Σάμου
ώς τάχιστα καὶ τάλλα ἐν φυλακῇ ἔχειν. ἐστρατήγει
δὲ καὶ αὔριος ἦν αὐτὸς πράσσων ταῦτα. καὶ οἱ μὲν ²
τὸν τειχισμόν τε παρεθίκευαντο καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου, ⁵⁴¹
καὶ ως μέλλουσα, Σάμος θάσσον ἐτειχίσθη. αἱ δὲ
15 παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολαὶ οὐ πολὺ ὕστερον ἤκουν
ὅτι παραδίδοται τε τὸ στράτευμα ὑπὸ Φρυνίχου καὶ
οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι. δόξας δὲ ὁ ⁵
Ἀλκιβιάδης οὐ πιστὸς εἶναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν πολε-
μίων προειδὼς τῷ Φρυνίχῳ ως ξυνειδότι κατ’ ἔχθραν
20 ἀνατιθέναι, οὐδὲν ἔβλαψεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ξυνεμαρ-
τύρησε μᾶλλον ταῦτα ἔξαγγελας.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης μὲν Τισσαφέρνη παρε- ⁵²
| σκεύαζε καὶ ἀνέπειθεν δπως φίλος ἐσται τοῖς Ἀθηναίοις, 10
δεδιότα μὲν τοὺς Πελοποννησίους, δτι πλείσι ναυσὶ
25 τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν, βουλόμενον δὲ ὅμως, εἰ
δύναιτο πως, πιστευθῆναι, ἀλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὴν
ἐν τῇ Κνίδῳ διαφορὰν περὶ τῶν Θηριμένους σπουδῶν
ἥσθετο | τῶν Πελοποννησίων (ἥδη γὰρ κατὰ τοῦτον ¹⁵
τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ῥόδῳ δητῶν αὐτῷ ἐγεγένητο). ἐν ᾧ
30 τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον πρότερον εἰρημένον περὶ τοῦ
ἔλευθεροῦ τοὺς Λακεδαιμονίους τὰς ἀπάσας πόλεις

ἐπηλήθευσεν δὲ Λίχας, οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι ἔυγκει-
σθαι | κρατεῖν βασιλέα τῶν πόλεων, ὃν ποτε καὶ πρό- 20
τερον ἢ αὐτὸς ἢ οἱ πατέρες ἥρχον. καὶ δὲ μὲν δὴ
Ἀλκιβιάδης, ἄτε περὶ μεγάλων ἀγωνιζόμενος, προσθύ-
5 μως τῷ Τισσαφέροι τεθραπεύσων προσέκειτο.

Οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πεισάνδρου πρέσβεις [τῶν Ἀθη- 53
ναῖων] ἀποσταλέντες ἐκ τῆς Σάμου, | ἀφικόμενοι ἐς 25
τὰς Ἀθήνας, λόγους ἐποιοῦντο ἐν τῷ δῆμῳ κεφα-
λαιοῦντες ἐκ πολλῶν, μάλιστα δὲ ὡς ἔξειη αὐτοῖς Ἀλκι-
10 βιάδην καταγαγοῦσι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημο-
κρατουμένοις βασιλέα τε ἔνυμμαχον ἔχειν καὶ Πελοπον-
νησίων περιγενέσθαι. ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν | καὶ 30
ἄλλων περὶ τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου
ᾶμα ἔχθρῶν διαβοώντων ὡς δεινὸν εἶη εἰ τοὺς νόμους
15 βιασάμενος κάτεισι, καὶ Εὐμολπιδῶν καὶ Κηρύκων
περὶ τῶν μυστικῶν, δι' ἅπερ ἔφυγε, μαρτυρούμενων
καὶ | ἐπιθειαζόντων μὴ κατάγειν, δ Πεισανδρος παρελ- 512
θῶν πρὸς πολλὴν *(τὴν)* ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμὸν
ἥρωτα ἐνακτον παράγων τῶν ἀντιλεγόντων, ἥντινα
20 ἐλπίδα ἔχει σωτηρίας τῇ πόλει, Πελοποννησίων ναῦς τε
οὐκ ἐλάσσους σφῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀντιπρόφρους 5
ἔχόντων καὶ πόλεις ἔνυμμαχίδας πλείους, βασιλέως τε
αὐτοῖς καὶ Τισσαφέροντος χρήματα παρεχόντων, σφίσι
δὲ οὐκέτι δύντων, εἰ μὴ τις πείσει βασιλέα μεταστῆναι
25 παρὰ σφᾶς. διπότε δὲ δὴ μὴ φαίεν ἐρωτώμενοι, ἐν- 8
ταῦθα δὴ σαφῶς | ἔλεγεν αὐτοῖς δτι „Τοῦτο τοίνυν 10
οὐκ ἔστιν ἡμῖν γενέσθαι, εἰ μὴ πολιτεύσομέν τε
σωφρονέστερον καὶ ἐσ δλίγους μᾶλλον, ἵνα πιστεύῃ
ἡμῖν βασιλεύς (καὶ μὴ περὶ πολιτείας τὸ πλέον βου-
30 λεύωμεν ἐν τῷ παρόντι ἢ περὶ σωτηρίας· ὑστερον γάρ
ἔξεσται | ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι, ἢν μὴ τι ἀρέσκῃ), 15

'Αλκιβιάδην τε κατάξουμεν, ὃς μόνος τῶν νῦν οἵσι τε -
τοῦτο κατεργάσασθαι.“ δὸς δὲ δῆμος τὸ μὲν πρώτον ⁵⁴
ἀκούων χαλεπῶς ἔφερε τὸ περὶ τῆς διληγαρχίας· σαφῶς
δὲ διδασκόμενος ὅπο τοῦ Πεισάνδρου μὴ εἶναι ἄλλην
5 σωτηρίαν, | δεῖσας καὶ ἄμα ἐλπίζων ὡς καὶ μεταβαλεῖ- 20
ται, ἐνέδωκεν. καὶ ἐψηφίσαντο πλεύσαντα τὸν Πεισαν- 2
δρον καὶ δέκα ἀνδρας μετ' αὐτοῦ πράσσειν ὅπῃ αὐτοῖς
δοκοίη ἄριστα ἔξειν τά τε πρὸς τὸν Τισσαφέροντα καὶ
τὸν Ἀλκιβιάδην. ἄμα τε διαβαλόντος καὶ Φρύνιχον ³
10 τοῦ | Πεισάνδρου παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν ²⁵
ξυνάρχοντα Σκιρωνίδην, ἀντέπεμψαν δὲ στρατηγοὺς
ἐπὶ τὰς ναῦς Διομέδοντα καὶ Λέοντα. τὸν δὲ Φρύνιχον
ὁ Πεισανδρος φάσκων "Ιασον προδοῦναι καὶ Ἀμδογῆν
διέβαλεν, οὐ νομίζων ἐπιτήδειον εἶναι τοῖς πρὸς τὸν
15 Ἀλκιβιάδην πρασσομένοις. καὶ δὸς μὲν Πεισανδρος τὰς ⁵⁴
τε ξυνωμοσίας, αἴπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ πόλει
οὖσαι ἐπὶ δίκαιας καὶ ἀρχαῖς, ἀπέσας ἐπελθὼν καὶ
παρακελευσάμενος διπλῶς ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βου-
λευσάμενοι καταλύσουσι τὸν δῆμον, καὶ τάλλα παρα- ⁵
20 σκευάσας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ὥστε μηκέτι διαμέλλεσθαι,
αὐτὸς μετὰ τῶν δέκα ἀνδρῶν τὸν πλοῦν ὡς τὸν Τισσα-
φέροντα ποιεῖται.

'Ο δὲ Λέων καὶ δὸς Διομέδοντι ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ⁵⁵
| ἀφιγμένοι ἥδη ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπίπλουν ¹⁰
25 τῇ Ρόδῳ ἐποιήσαντο. καὶ τὰς μὲν ναῦς καταλαμβά-
νουσιν ἀνειλκυσμένας τῶν Πελοποννησίων, ἐς δὲ τὴν
γῆν ἀπόβασίν τινα ποιησάμενοι καὶ τοὺς προσβοηθή-
σαντας Ροδίων νικήσαντες μάχῃ ἀπεχώρησαν ἐς τὴν
| Χάλκην, καὶ τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν μᾶλλον <ἢ> ἐκ ¹⁵
30 τῆς Καὶ ἐποιοῦντο· εὐφυλακτότερα γὰρ αὐτοῖς ἐγλυνετο,
εἰ ποι ἀπαίδοι τὸ τῶν Πελοποννησίων ναυτικόν.

Ἡλθε δ' ἐς τὴν Ῥόδον καὶ Ξενοφαντίδας Λάκων 2 παρὰ Πεδαρίου ἐκ Χίου, λέγων ὅτι τὸ τεῖχος τῶν | Ἀθηναίων ἥδη ἐπιτετέλεσται καὶ, εἰ μὴ βοηθήσουσι 20 πάσαις ταῖς ναυσὶν, ἀπολεῖται τὰ ἐν Χίῳ πράγματα. 5 οἱ δὲ διενοοῦντο βοηθῆσειν. ἐν τούτῳ δὲ δ Πεδάρι- 3 τος αὐτός τε καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ἐπικουρικὸν ἔχων καὶ τὸν Χίους πανστρατιᾶ προσβαλὼν τῶν Ἀθηναίων τῷ περὶ | τὰς ναῦς ἐρύματι αἰρεῖ τέ τι αὐτοῦ καὶ νεῶν 25 τινων ἀνειλκυσμένων ἐκράτησεν. ἐπεκβοηθησάντων δὲ 10 τῶν Ἀθηναίων καὶ τρεψαμένων τὸν Χίους πρώτους νικᾶται καὶ τὸ ἄλλο τὸ περὶ τὸν Πεδάριον, καὶ αὐτὸς ἀποδημήσκει καὶ τῶν Χίων πολλοὶ καὶ ὅπλα ἐλήφθη πολλά.

| Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Χῖοι ἐν τε γῆς καὶ θαλάσ- 56
15 σης ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπολιορκοῦντο καὶ δ λιμὸς αὐτόθι ἦν μέγας· οἱ δὲ περὶ τὸν Πελανδρὸν Ἀθηναίων πρέσβεις ἀφικόμενοι ὡς τὸν Τισσαφέρονη λόγους ποιοῦνται περὶ τῆς δμολογίας. Ἀλκιβιάδης δέ (οὐ γὰρ αὐτῷ 2 πάνν τὰ ἀπὸ Τισσαφέρονος βέβαια ἦν, φοβονμένου 20 | τὸν Πελοποννησίους μᾶλλον καὶ ἔτι βουλομένου, 544 παθάπερ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου ἐδιδάσκετο, τοίβειν ἀμφοτέρους) τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος ὥστε τὸν Τισσαφέρονη ὡς μέγιστα αἰτοῦντα παρὰ τῶν Ἀθηναίων μὴ ξυμβῆναι. | δοκεῖ δέ μοι καὶ δ Τισσαφέρονης τὸ αὐτὸ βουλη- 85
25 θῆναι, αὐτὸς μὲν διὰ τὸ δέος, δ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἐπειδὴ ἐώρα ἐκεῖνον καὶ ὡς οὐ ξυμβῆσείοντα, δοκεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐβούλετο μὴ ἀδύνατος εἶναι πεῖσαι, ἀλλ' ὡς πεπεισμένῳ Τισσαφέρονει καὶ βουλομένῳ προσχωρῆσαι τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἴκανα διδόναι. ἥτει 10
30 γὰρ τοσαῦτα ὑπερβάλλων δ Ἀλκιβιάδης, λέγων αὐτὸς ὑπὲρ παρόντος τοῦ Τισσαφέρονος, ὥστε τὸ τῶν Ἀθη-

ναιών, καίπερ ἐπὶ πολὺ δὲ τι αἰτοίη ἔυγχωρούντων,
ὅμως αἵτιον γενέσθαι· Ἰωνίαν τε γάρ πᾶσαν ἡξίου
δίδοσθαι καὶ αὐθις υῆσους τε τὰς | ἐπικειμένας καὶ 15
ἄλλα· οἷς οὐκ ἐναντιουμένων τῶν Ἀθηναίων τέλος ἐν
5 τῇ τρίτῃ ἥδη ἔυνόδῳ, δεῖσας μὴ πάνυ φωραδῇ ἀδύ-
νατος ἄν, ναῦς ἡξίου ἐάν βασιλέα ποιεῖσθαι καὶ
παραπλεῖν τὴν ἑαυτῶν γῆν ὅποι ἀν καὶ δῆσαις ἀν
βούληται. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ἄλλ' <ἢ> ἀπορα νομίσαν- 5
| τες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐξηπατῆσθαι, 20
10 δι' ὀργῆς ἀπελθόντες κομίζονται ἐς τὴν Σάμον.

Τισσαφέροντος δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ 57
χειμῶνι παρέρχεται ἐς τὴν Καῦνον, βουλόμενος τοὺς
Πελοποννησίους πάλιν τε κομίσαι ἐς τὴν Μίλητον
καὶ | ἔυνθήκας ἔτι ἄλλας ποιησάμενος, ἃς ἀν δύνηται, 25
15 τροφήν τε παρέχειν καὶ μὴ παντάπασιν ἐκπεπολε-
μῶσθαι, δεδιὼς μή, ἦν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς
τροφῆς, ἢ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναγκασθέντες ναυμαχεῖν
ἥσσηθῶσιν ἢ κενωθεῖσῶν τῶν νεῶν ἀνευ ἑαυτοῦ γένη-
ται τοῖς Ἀθηναίοις ἢ βούλονται· ἔτι δὲ ἐφορεῖτο 30
20 μάλιστα μὴ τῆς τροφῆς ἔητήσει πορθήσωσι τὴν ἄπειρον.
πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὕσπερ ἐβού- 2
λετο ἐπανισσοῦν τοὺς Ἑλληνας πρὸς ἄλληλους, μετα- 545
πεμψάμενος οὖν τοὺς Πελοποννησίους τροφήν τε
αὐτοῖς δίδωσι καὶ σπουδὰς τρίτας τάσδε σπένδεται.

25 „Τρίτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει Δαρείου βασιλεύοντος, 58
ἐφορεύοντος δὲ Ἀλεξιππίδα ἐν Λακεδαιμονίῳ, ἔυνθήκαι 5
ἔγένοντο ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν
ἔνυμάχων πρὸς Τισσαφέροντα καὶ Ἱεραμένη καὶ τοὺς
Φαρνάκου παῖδας περὶ τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ
30 Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἔνυμάχων. χώραν τὴν βασι- 2
λέως, | δῆση τῆς Ἀσίας ἐστί, βασιλέως εἶναι· καὶ περὶ 10

τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ βουλευέτω βασιλεὺς ὅπως βούλεται. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ἔνυμμάχους μὴ 3
ιέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἐπὶ κακῷ μηδενί, μηδὲ
βασιλέα ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων μηδὲ τῶν ἔνυμμάχων
5 ἐπὶ κακῷ | μηδενί. ἢν δέ τις Λακεδαιμονίων ἡ τῶν ¹⁵
ἔνυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἵη ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν, Λακε-
δαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμμάχους κωλύειν· καὶ ἢν τις
ἐκ τῆς βασιλέως ἵη ἐπὶ κακῷ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἡ
τοὺς ἔνυμμάχους, βασιλεὺς κωλυέτω. τροφὴν δὲ ταῖς 5
10 ναυσὶ ταῖς νῦν παρούσαις Τισσαφέοντι παρέχειν κατὰ 20
τὰ ἔνγκείμενα μέχρι ἀν αἱ νῆες αἱ βασιλέως ἔλθωσιν.
Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ἔνυμμάχους, ἐπὴν αἱ σ
βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, τὰς ἑαυτῶν ναῦς, ἢν βού-
λωνται, τρέφειν ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι. ἢν δὲ παρὰ Τισσα-
15 φέρνους λαμβάνειν | ἐθέλωσι τὴν τροφὴν, Τισσαφέοντι 25
παρέχειν, Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ἔνυμμάχους τελευ-
τῶντος τοῦ πολέμου τὰ χρήματα Τισσαφέρνει ἀποδοῦ-
ναι δπόδα ἀν λάβωσιν. ἐπὴν δὲ αἱ βασιλέως νῆες τ
ἀφίκωνται, αἱ τε Λακεδαιμονίων νῆες καὶ αἱ τῶν
20 ἔνυμμάχων καὶ αἱ βασιλέως κοινῇ τὸν πόλεμον πολεμούν-
των καθ' ὅ τι ἀν Τισσαφέρνει δοκῇ καὶ Λακεδαι-
μονίοις καὶ τοῖς ἔνυμμάχοις. ἢν δὲ καταλύειν βούλωνται 546
πρὸς Ἀθηναίους, ἐν δμοίῳ καταλύεσθαι.“

Αἱ μὲν σπουδαὶ αὗται ἐγένοντο. καὶ μετὰ ταῦτα 59
25 παρεσκευάζετο Τισσαφέρνης τάς τε Φοινίσσας ναῦς
| ἄξων, ὥσπερ εἰρητο, καὶ τὰλλα ὅσαπερ ὑπέσχετο, καὶ τ
ἔβούλετο παρεσκευάζομενος γοῦν δῆλος εἶναι.

Βοιωτοὶ δὲ τελευτῶντος ἥδη τοῦ χειμῶνος Ὁρωπὸν 60
εἶλον προδοσίᾳ Ἀθηναίων ἐμφρονρούσιτων. ἔνυπροαξαν
30 δὲ Ἐρετριῶν τε ἀνδρες καὶ αὐτῶν Ὁρωπίων ἐπιβού-
λεύοντες | ἀπόστασιν τῆς Εὐβοίας· ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρε- 10

τοίᾳ τὸ χωρίον δν ἀδύνατα ἦν Ἀθηναίων ἔχόντων μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν καὶ Ἐρετοῖσαν καὶ τὴν ἄλλην Εὔ-
βοιαν. ἔχοντες οὖν ἡδη τὸν Ὡρωπὸν ἀφικνοῦνται εἰς 5
Ῥόδον οἱ Ἐρετοῖς, ἐπικαλούμενοι ἐς τὴν Εὔβοιαν
τοὺς Πελοποννησίους. οἱ δὲ πρὸς τὴν τῆς Χίου 15
κακούμενης βοήθειαν μᾶλλον ὥρμηντο, καὶ ἀραιτες
πάσαις ταῖς ναυσὶν ἐκ τῆς Ῥόδου ἔπλεον. καὶ γενό-
μενοι περὶ τὸ Τριόπιον καθορῶσι τὰς τῶν Ἀθηναίων
ναῦς πελαγίας ἀπὸ τῆς Χάλκης πλεούσας· καὶ ὡς
10 οὐδέτεροι ἀλλήλοις ἐπέπλεον, | ἀφικνοῦνται οἱ μὲν ἐς 20
τὴν Σάμον, οἱ δὲ ἐς τὴν Μίλητον καὶ ἐώρων οὐκέτι
ἄνευ ναυμαχίας οἵδιν τε εἶναι ἐς τὴν Χίου βοηθῆσαι.
καὶ δὲ χειμῶν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ εἰκοστὸν ἔτος τῷ
πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὅν Θουκυδίδης ἔννέγραψεν.

15 | Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα τῷ ἥρι εὐθὺς ⁶¹
₂₅ ἀρχομένῳ Δερκυλίδας τε, ἀνὴρ Σπαρτιάτης, στρατιῶν
ἔχων οὐ πολλὴν παρεπέμφθη πεζῇ ἐφ' Ἑλλησπόντου
Ἀβυδον ἀποστήσων (εἰσὶ δὲ Μιλησίων ἀποικοί), καὶ οἱ
Χῖοι, ἐν δσφ αὐτοῖς δὲ Ἀστύοχος ἡπόρει δπως βοη-
20 θῆσοι, ναυμαχῆσαι πιεζόμενοι τῇ πολιορκίᾳ ἡναγκά-
σθησαν. ἐτυχον δὲ ἔτι ἐν Ῥόδῳ ὅντος Ἀστύοχου ἐκ 2
τῆς Μιλήτου λέοντά τε, ἀνδρα Σπαρτιάτην, δις Ἀντι-
σθένει ἐπιβάτης | ἔννεξῆλθε, [τοῦτον] κεκομισμένοις ⁵⁴⁷
μετὰ τὸν Πεδαρίτον θάνατον ἀρχοντα καὶ ναῦς δώδεκα,
25 αἱ ἐτυχον φύλακες Μιλήτου οὖσαι, ᾧν ἥσαν Θούριαι
πέντε καὶ Συρακόσαι τέσσαρες καὶ μία Ἀναιτίς καὶ
μία Μιλησία καὶ | λέοντος μία. ἐπεξελθόντων δὲ τῶν ⁵
Χίων πανδημεὶ καὶ καταλαβόντων τι ἐρυμνὸν χωρίον
καὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἅμα ἔξ καὶ τριάκοντα ἐπὶ τὰς
30 τῶν Ἀθηναίων δύο καὶ τριάκοντα ἀναγαγομένων ἐναυ-
μάχησαν· καὶ παρτερᾶς γενομένης ναυμαχίας οὐκ

ἔλασσον ἔχοντες ἐν τῷ ἔργῳ | οἱ Χῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι 10
 (ἥδη γὰρ καὶ δψὲ ἦν) ἀνεκώρησαν ἐς τὴν πόλιν. μετὰ 62
 δὲ τοῦτο εὐθὺς τοῦ Δερκυλίδου πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου
 παρελθόντος, "Ἄβυδος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀφίσταται
 5 πρὸς Δερκυλίδαν καὶ Φαρνάβαζον, καὶ Λάμψακος
 δυοῖν ἡμέραιν 15 στερεον. Στρομβιχίδης δὲ ἐκ τῆς ²
 Χίου πυθόμενος κατὰ τάχος βοηθήσας ναυσὶν Ἀθη-
 ναῖων τέσσαρσι καὶ εἴκοσι, ὃν καὶ στρατιώτιδες ἦσαν
 διπλίτας ἄγουσσαι, ἐπεξελθόντων τῶν Λαμψακηνῶν μάχῃ
 10 ιρατῆσας καὶ αὐτοβοεὶ Λάμψακον ἀτείχιστον οὖσαν
 ἐλών, καὶ σκεύη μὲν καὶ ἀνδράποδα | ἀρπαγὴν ποι- 20
 ησάμενος, τοὺς δὲ ἐλευθέρους πάλιν κατοικίσας, ἐπ'
 "Ἄβυδον ἥλθεν. καὶ ως οὕτε προσεχώρουν οὕτε προσ- 3
 βαλὼν ἐδύνατο ἐλεῖν, ἐς τὸ ἀντιπέρας τῆς Ἀβύδου
 15 ἀποπλεύσας Σηστὸν πόλιν τῆς Χερσονήσου, ἦν τότε
 Μῆδοι εἰχον, καθίστατο φρούριον καὶ φυλακὴν | τοῦ 25
 παντὸς Ἑλλησπόντου. ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χῖοι τε θαλασσο- 63
 ιράτορες μᾶλλον ἐγένοντο καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ δ
 'Αστύοχος πυθόμενος τὰ περὶ τὴν ναυμαχίαν καὶ τὸν
 20 Στρομβιχίδην καὶ τὰς ναῦς ἀπεληλυθότα ἐθάρσησεν.
 καὶ παραπλεύσας | δυοῖν νεοῖν Ἀστύοχος ἐς Χίου κομβοῖς ³
 αὐτόθεν τὰς ναῦς, καὶ ξυμπάσαις ἥδη ἐπέπλουν ποιεῖται
 ἐπὶ τὴν Σάμον· καὶ ως αὐτῷ διὰ τὸ ἀλλήλοις ὑπόπτως
 ἔχειν οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπέπλευσε πάλιν ἐς τὴν Μί-
 25 λητον.

"Τπὸ γὰρ | τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἔτι πρότερον ἦν ³ 548
 ἐν ταῖς Ἀθηναῖς δημοκρατίᾳ κατελύετο. ἐπειδὴ γὰρ
 οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον πρέσβεις παρὰ τοῦ Τισσα-
 φέροντος ἐς τὴν Σάμον ἥλθον, τά τε ἐν αὐτῷ τῷ
 30 στρατεύματι ἔτι βεβαιότερον κατέλαβον, καὶ αὐτῶν τῶν
 Σαμίων προστρέψαντο τοὺς δυνατοὺς ὅστε πειρᾶ-

σθαι μετὰ σφῶν διλγαρχηθῆναι, καίπερ ἐπαναστάντας
 αὐτοὺς ἀλλήλοις ἵνα μὴ διλγαρχῶνται. καὶ ἐν σφίσιν 4
 αὐτοῖς ἂμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων κοινολογού-
 μενοι ἐσκέψαντο Ἀλκιβιάδην | μέν, ἐπειδὴ περ οὐ βού- 10
 5 λεται, ἐᾶν (καὶ γὰρ οὐκ ἐπιτήδειον αὐτὸν εἶναι ἐς
 διλγαρχίαν ἐλθεῖν), αὐτοὺς δὲ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς
 ἥδη καὶ κινδυνεύοντας, δοῦν διῷ τρόπῳ μὴ ἀνεθῆ-
 σεται τὰ πράγματα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἂμα ἀντέχειν,
 καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἴδιων | οἶκων προθύμως 15
 10 χοήματα καὶ ἦν τι ἄλλο δέῃ, ὡς οὐκέτι ἄλλοις ἢ
 σφίσιν αὐτοῖς ταλαιπωροῦντας. παρακελευσάμενοι οὖν 64
 τοιαῦτα τὸν μὲν Πείσανδρον εὐθὺς τότε καὶ τῶν
 πρέσβεων τοὺς ἡμίσεις ἀπέστελλον ἐπ' οἴκου πρᾶξοντας
 τάκει, καὶ εἰρητο αὐτοῖς τῶν ὑπηκόων πόλεων αἷς ἀν 20
 15 ἶσχωσιν διλγαρχίαν καθιστάναι· τοὺς δ' ἡμίσεις ἐς
 τὰλλα τὰ ὑπήκοα χωρία ἄλλους ἄλλη διέπεμπον καὶ 2
 Διειτρέφη, ὅντα περὶ Χίου, ἡρημένον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ
 Θράκης ἀρχεῖν, ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν ἀρχήν. καὶ ἀφι-
 κόμενος ἐς τὴν Θάσον τὸν δῆμον κατέλυσεν. καὶ 25
 20 ἀπελθόντος αὐτοῦ οἱ Θάσιοι δευτέρῳ μηνὶ μάλιστα τὴν
 πόλιν ἐτείχιζον, ὡς τῆς μὲν μετ' Ἀθηναίων ἀριστοκρα-
 τίας οὐδὲν ἔτι προσδεόμενοι, τὴν δὲ ἀπὸ Λακεδαιμο-
 νίων ἐλευθερίαν δοσαι ἡμέραι προσδεχόμενοι. καὶ γὰρ 4
 καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων παρὰ
 25 | τοῖς Πελοποννησοῖς, καὶ αὕτη μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει 30
 ἐπιτηδείων κατὰ ιράτος ἐπρασσε ναῦς τε κομίσαι καὶ
 τὴν Θάσον ἀποστῆσαι. ξυνέβη οὖν αὐτοῖς μάλιστα ὁ
 | ἐβούλοντο, τὴν πόλιν τε ἀκινδύνως ὁρθοῦσθαι καὶ τὸν 549
 ἐναντισόμενον δῆμον καταλελύσθαι. περὶ μὲν οὖν 5
 30 τὴν Θάσον τὰναντία τοῖς τὴν διλγαρχίαν καθιστᾶσι
 τῶν Ἀθηναίων ἐγένετο, δοκεῖν δέ μοι καὶ ἐν ἄλλοις

πολλοῖς | τῶν ὑπηκόων· σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ 5
πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν πρασσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν
ἄντικρυν ἐλευθερίαν, τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου
εὐνομίας οὐ προτιμήσαντες.

- 5 Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Πείσανδρον παραπλέοντές τε, ὥσπερ 65
ἔδεδοκτο, τοὺς δῆμους ἐν ταῖς | πόλεσι κατέλυνον, καὶ 10
ἄμα ἔστιν ἀφ' ᾧ χωρίων καὶ διπλίτας ἔχοντες σφίσιν
αὐτοῖς ξυμμάχους ἥλθον ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ κατα- 2
λαμβάνοντι τὰ πλεῖστα τοῖς ἐταίροις προειργασμένα.
10 καὶ γὰρ Ἀνδροκλέα τέ τινα τοῦ δῆμου μάλιστα προ-
εστῶτα ξυστάντες τινὲς τῶν νεωτέρων κρύψα ἀποκτεί- 15
νουσιν, ὥσπερ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην οὐχ ἥκιστα ἔξηγλασε,
καὶ αὐτὸν κατ' ἀμφότερα, τῆς τε δημαγωγίας ἐνεκα καὶ
οἰδμενοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὡς κατιόντι καὶ τὸν Τισσα-
15 φέροντα φίλον ποιήσοντι χαριεῖσθαι, μᾶλλον τι διέ-
φθειραν· καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδείους τῷ | αὐτῷ 20
τρόπῳ κρύψα ἀνηγλωσσαν. λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ 3
προειργαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλους
ἢ τοὺς στρατευομένους, οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων
20 πλείσιν ἢ πεντακισχιλίοις, καὶ τούτοις οἱ ἀν μάλιστα
τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὀφελεῖν οἰοί | τε 25
ώσιν. ἦν δὲ τοῦτο εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους, ἐπεὶ 66
ἔξειν γε τὴν πόλιν οὕτερον καὶ μεθιστάναι ἐμελλον.
δῆμος μέντοι δῆμος ἔτι καὶ βουλὴ ἡ ἀπὸ τοῦ κυάμου
25 ξυνελέγετο· ἐβούλευον δὲ οὐδὲν ὅ τι μὴ τοῖς ξυνε-
στῶσι δοκοὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες ἐκ τούτων ἥσαν
καὶ τὰ | φηθησόμενα πρότερον αὐτοῖς προύσκεπτο. 30
ἀντέλεγέ τε οὐδεὶς ἔτι τῶν ἄλλων, δεδιὼς δρῶν πολὺ 2
τὸ ξυνεστηκός· εἰ δέ τις καὶ ἀντείποι, εὐθὺς ἐκ τρόπου
30 τινὸς ἐπιτηδείου ἐτεθνήκει, καὶ τῶν δρασάντων οὔτε
ξήτησις | οὐτ' εἰ ὑποπτεύοιντο δικαίωσις ἐγίγνετο, ἀλλ' 550

ἥσυχίαν εἶχεν δὲ δῆμος καὶ πατάπληξιν τοιαύτην ὥστε
κέρδος δὲ μὴ πάσχων τι βίαιον, εἰ καὶ σιγώη, ἐνδμιζεῖν.
καὶ τὸ ξυνεστηκός πολὺ πλέον ἡγούμενοι εἶναι ή 3
ἔτυγχανεν δὲν ἡσσῶντο ταῖς γνώμαις, καὶ ἔξενορεῖν 5
αὐτό, ἀδύνατοι ὅντες διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ
τὴν ἀλλήλων ἀγνωσίαν, οὐκ εἶχον. πατὰ δὲ ταῦτὸ 4
τοῦτο καὶ προσολοφύρασθαι τινι ἀγανακτήσαντα, ὥστε
ἀμύνασθαι ἐπιβουλεύσαντα, ἀδύνατον ἦν· η γὰρ ἀγνῶτα
ἄνηρεν | φέρεται η γνώμοιμον ἀπιστον. ἀλλήλοις γὰρ 10
10 ἀπαντες ὑπόπτως προσῆσαν οἱ τοῦ δῆμου, ώς μετέ-
χοντά τινα τῶν γιγνομένων. ἐνησαν γὰρ καὶ οὖς οὐκ
ἄν ποτέ τις φέτο εἰς δλιγαρχίαν <ἄν> τραπέσθαι, καὶ
τὸ ἀπιστον οὗτοι μέγιστον πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐποίησαν
καὶ πλεῖστα εἰς τὴν | τῶν δλίγων ἀσφάλειαν ὠφέλησαν, 15
15 βέβαιον τὴν ἀπιστίαν τῷ δῆμῳ πρὸς ἑαυτὸν παταστή-
σαντες.

'Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον 67
ἐλθόντες εὐθὺς τῶν λοιπῶν εἶχοντο. καὶ πρῶτον μὲν
τὸν δῆμον ξυλλέξαντες εἴπον γνώμην δέκα ἄνδρας ἐλέ-
20 | σθαι ξυγγραφέας αὐτοκράτορας, τούτους δὲ ξυγγρά- 20
ψαντας γνώμην ἐσενεγκεῖν εἰς τὸν δῆμον εἰς ἡμέραν
ὅπτην καθ' ὃ τι ἀριστα η πόλις οἰκήσεται. ἐπειτα 2
ἐπειδὴ η ἡμέρα ἐφῆκε, ξυνέκλησαν τὴν ἐκκλησίαν εἰς
τὸν Κολωνόν (ἔστι δὲ ίερὸν Ποσειδῶνος ἔξω πόλεως
25 ἀπέχον | σταδίους μάλιστα δέκα), καὶ ἐσήνεγκαν οἱ 25
ξυγγραφῆς ἄλλο μὲν οὐδέν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔξειναι
μὲν Ἀθηναίων ἀνατεὶ εἰπεῖν γνώμην ην ἄν τις βού-
ληται. ην δέ τις τὸν εἰπόντα η γράψηται παρανόμων
η ἄλλω τῷ τρόπῳ βλαψῃ, μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. 551
30 ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς ἐλέγετο ηδη μήτε ἀρχὴν ἀοχειν 3
μηδέμιαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου μήτε μισθοφορεῖν,

προέδρους τε ἐλέσθαι πέντε ἀνδρας, τούτους δὲ ἐλέ-
σθαι ἑκατὸν ἀνδρας, καὶ | τῶν ἑκατὸν ἑκαστον πρὸς 5
ἑαυτὸν τρεῖς· ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίους ὅντας
ἔς τὸ βουλευτήριον ἄρχειν δπῃ ἀν ἀριστα γιγνώσκωσιν
5 αὐτοκράτορας, καὶ τοὺς πεντακισχιλίους δὲ ἔυλλέγειν
δπόταν αὐτοῖς δοκῇ. ἦν δὲ δ μὲν τὴν γνώμην 68
ταύτην εἰπὼν Πείσανδρος, καὶ τἄλλα | ἐκ τοῦ προφα- 10
νοῦς προδυμότατα ἔνγκαταλύσας τὸν δῆμον· δ μέντοι
ἀπαν τὸ πρᾶγμα ἔννθεις ὅτῳ τρόπῳ κατέστη ἐς τοῦτο
10 καὶ ἐν πλείστου ἐπιμεληθεὶς Ἀντιφῶν ἦν, ἀνὴρ Ἀθη-
ναῖων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος
καὶ κοάτιστος ἐνθυμηθῆναι <τε> γενόμενος | καὶ ἀ 15
γνοίη εἰπεῖν, καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριών οὐδ' ἐς
ἄλλον ἀγῶνα ἐκούσιος οὐδένα, [ἄλλ'] ὑπόπτως τῷ
15 πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι
ἀγωνιζομένους καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δῆμῳ πλεῖστα
εἰς ἀνὴρ, ὅστις ἔνυβοιοντεύσαιτο τι, δυνάμενος ὥφελεῖν. 20
καὶ αὐτός γε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὕστερῳ 2
μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δῆμον ἐκακοῦτο, ἀριστα φαίνεται
20 τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων, αἵτιαθεὶς ὡς
ἔνγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. παρ- 3
έσχε δὲ καὶ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντως
| προδυμότατον ἐς τὴν δλιγαρχίαν, δεδιώς τὸν Ἀλκι- 25
βιάδην καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ Σάμῳ
25 πρὸς τὸν Ἀστύοχον ἔπραξε, νομίζων οὐκ ἀν ποτε
αὐτὸν κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπ' δλιγαρχίας κατελθεῖν· πολὺ
τε πρὸς τὰ δεινά, ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος
ἐφάνη. καὶ Θηραμένης δ τοῦ Ἀγνωνος ἐν τοῖς 4
ἔνγκαταλύοντι τὸν δῆμον πρῶτος ἦν, ἀνὴρ οὕτε 552
30 εἰπεῖν οὔτε γνῶναι ἀδύνατος. ὥστε ἀπ' ἀνδρῶν
πολλῶν καὶ ἔννετῶν πραχθὲν τὸ ἔργον οὐκ ἀπεικότως

καίπερ μέγα δύν προνυχώρησεν· χαλεπὸν γὰρ ἦν τὸν
Ἀθηναῖων δῆμον | ἔτει ἐκατοστῷ μάλιστα ἐπειδὴ οἱ 5
τύραννοι κατελύθησαν ἐλευθερίας παῦσαι, καὶ οὐ
μόνον μὴ ὑπήκοον ὅντα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ
5 χρόνου τούτου αὐτὸν ἄλλων ἄρχειν εἰσεθέτα.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία οὐδενὸς ἀντειπόντος ἀμα 69
κυρώσασα ταῦτα διελύθη, τοὺς τετρακοσίους τρόπῳ 10
τοιῷδε ὕστερον ἥδη ἐσ τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον.
ἥσαν δ' Ἀθηναῖοι πάντες αἰεί, οἱ μὲν ἐπὶ τείχει οἱ
10 δ' ἐν τάξει, τῶν ἐν Δεκελείᾳ πολεμίων ἔνεκα ἐφ'
ὅπλοις. τῇ οὖν ἥμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς μὲν μὴ ξυνει- 2
δότας εἴασαν, ὕσπερ | εἰώθεσαν, ἀπελθεῖν, τοῖς δ' ἐν 15
τῇ ξυνυποσίᾳ εἰρητῷ ἡσυχῇ μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις
ἄλλ' ἀποθεν περιμένειν, καὶ ἦν τις ἐνίστηται τοῖς
15 ποιουμένοις, λαβόντας τὰ ὅπλα μὴ ἐπιτρέπειν. ᥫσαν 3
δὲ καὶ Ἀνδριοι καὶ Τήνιοι καὶ Καρυστίων τριακόσιοι
καὶ Αλγινητῶν τῶν | ἐποίκων, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἐπει- 20
ψαν οἰκήσοντας, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἥκουντες ἐν τοῖς
ἔσωτῶν ὅπλοις, οἵς ταῦτα προείρητο. τούτων δὲ δια- 4
20 τεταγμένων οὕτως ἐλθόντες οἱ τετρακόσιοι μετὰ ξιφι-
δίου ἀφανοῦς ἐκαστος, καὶ οἱ εἶκοσι καὶ ἐκατὸν μετ'
αὐτῶν υεανίσκοι, οἵς | ἐχρῶντο εἰ̄ τὸ που δέοι χει- 25
ρουργεῖν, ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς
οὓσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐξιέναι
25 λαβοῦσι τὸν μισθόν· ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπολοίπου
χρόνου παντὸς αὐτοὶ καὶ ἐξιοῦσιν ἐδίδοσαν. ὡς δὲ 70
τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦ τε βουλὴ οὐδὲν ἀντειποῦσα ὑπ- 30
εξῆλθε καὶ οἱ ἄλλοι πολῖται οὐδὲν ἐνεωτέριζον ἀλλ'
ἥσυχαζον, οἱ [δὲ] τετρακόσιοι ἐσελθόντες ἐσ τὸ βου-
30 λευτήριον τότε μὲν προντάνεις τε σφῶν αὐτῶν ἀπε-
κλήρωσαν, καὶ δσα πρὸς τοὺς θεούς, εὐχαῖς καὶ θυ-

σίαις καθιστάμενοι ἐς τὴν ἀρχὴν ἔχρησαντο, ὕστερον
 δὲ πολὺ μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δῆμου διοικήσεως,
 πλὴν τοὺς φεύγοντας οὐ κατῆγον τοῦ Ἀλκιβιάδου δὴ
 ἔνεκα, τὰ | δὲ ἄλλα ἔνεμον κατὰ κράτος τὴν πόλιν. 5
 5 καὶ ἀνδρας τέ τινας ἀπέκτειναν οὐ πολλούς, οἵ ἐδόκουν εἰπιτήδειοι εἶναι ὑπεξαιρεθῆναι, καὶ ἄλλους ἔδησαν,
 τοὺς δὲ καὶ μετέστησαν· πρὸς τε Ἀγιν τὸν Λακεδαι-
 μονίων βασιλέα ὅντα ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἐπεκρηψεύοντο,
 λέγοντες διαλλαγῆναι βούλεσθαι καὶ εἰκὸς εἶναι αὐτὸν 10
 10 σφίσι καὶ οὐκέτι τῷ ἀπίστῳ δῆμῳ μᾶλλον ἔυγχωρεῖν.
 ὁ δὲ νομίζων [τὴν πόλιν οὐχ ἡσυχάζειν] οὕτ' εὐθὺς 71
 οὕτω τὸν δῆμον τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν παραδώσειν,
 εἴ τε στρατιὰν πολλὴν ἵδοι σφῶν, οὐκ ἀν ἡσυχάζειν,
 οὐδὲ ἐν τῷ παρόντι πάνυ τι πιστεύων μὴ οὐκέτι ταράσ- 15
 15 σεσθαι αὐτούς, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἐλθοῦσιν
 οὐδὲν ἔυμβατικὸν ἀπεκρίνατο, προσμεταπεμψάμενος δὲ
 ἐκ Πελοποννήσου στρατιὰν πολλὴν οὐ πολλῷ ὕστερον
 καὶ αὐτὸς τῇ ἐκ τῆς Δεκελείας φρουρῷ μετὰ τῶν ἐλθόν-
 των κατέβη | πρὸς αὐτὰ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, 20
 20 ἐλπίσας ἢ ταραχθέντας αὐτούς μᾶλλον ἀν χειρωθῆναι
 σφίσιν ἢ βούλονται, ἢ καὶ αὐτοβοεὶ ἀν διὰ τὸν ἔνδο-
 θέν τε καὶ ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰκὸς γενησόμενον θόρυβον
 τῶν γοῦν μακρῶν τειχῶν διὰ τὴν κατ' αὐτὰ ἐρημίαν
 λήψεως οὐκ ἀν | ἀμαρτεῖν. ὡς δὲ προσέμειξέ τε ἔγγυς 25
 25 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἔνδοθεν οὐδ' ὅπωστιοῦν ἐκί-
 νησαν, τοὺς δὲ ἱππέας ἐκπέμψαντες καὶ μέρος τι τῶν
 δηλιτῶν καὶ ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ἀνδρας τε κατέβαλον
 αὐτῶν διὰ τὸ ἔγγυς προσελθεῖν καὶ ὅπλων τινῶν καὶ
 νεκρῶν ἐκράτησαν, οὕτω | δὴ γνοὺς ἀπήγαγε πάλιν 30
 30 τὴν στρατιάν. καὶ αὐτὸς μὲν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κατὰ τὰ
 χώραν ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἔμενον, τοὺς δ' ἐπελθόντας

δλιγας τινας ήμέρας ἐν τῇ γῇ μείναντας ἀπέπεμψεν
 ἐπ' οἰκου. μετὰ δὲ τοῦτο παρά τε τὸν Ἀγιν ἐποε-
 σβεύοντο οἱ τετρακόσιοι οὐδὲν ἥσσον, καὶ κείνου μᾶλ- 35
 λον ἡδη προσδεχομένου καὶ παραινοῦντος | ἐκπέμπουσι 554
 5 καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμονα περὶ ξυμβάσεως πρέσβεις,
 βουλόμενοι διαλλαγῆναι. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν 72
 Σάμον δέκα ἄνδρας, παραμυθησομένους τὸ στρατό-
 πεδον καὶ διδάξοντας ώς οὐκ | ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως 5
 καὶ τῶν πολιτῶν ἡ δλιγαρχία κατέστη, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίᾳ
 10 τῶν ξυμπάντων πραγμάτων, πεντακισχίλιοι τε ὅτι εἶεν
 καὶ οὐ τετρακόσιοι μόνον οἱ πράσσοντες· καίτοι οὐ
 πώποτε Ἀθηναίους διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερο-
 ρίαν ἀσχολίαν ἐς οὐδὲν πρᾶγμα οὔτω μέγα ἐλθεῖν 10
 βουλεύοντας, ἐν φιλοποίησις ξυνελθεῖν. καὶ 2
 15 τὰλλα ἐπιστελλαντες τὰ πρέποντα εἰπεῖν ἀπέπεμψαν
 αὐτοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν αὐτῶν κατάστασιν, δεῖσαντες
 μή, δπερ ἐγένετο, *⟨δ⟩* ναυτικὸς ὄχλος οὗτε αὐτὸς
 μένειν ἐν τῷ δλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλη, σφᾶς τε μή
 | ἐκεῖθεν ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ μεταστήσωσιν. 15

20 'Ἐν γὰρ τῇ Σάμῳ ἐνεωτερόζετο ἡδη τὰ περὶ τὴν 73
 δλιγαρχίαν, καὶ ξυνεβῇ τοιάδε γενέσθαι ὑπ' αὐτὸν τὸν
 χρόνον τοῦτον ὅνπερ οἱ τετρακόσιοι ξυνίσταντο. οἱ 2
 γὰρ τότε τῶν Σαμίων ἐπαναστάντες τοῖς δυνατοῖς καὶ
 ὅντες δῆμος, μεταβαλλόμενοι αὖθις καὶ πεισθέντες 20
 25 ὑπό τε τοῦ Πεισάνδρου, δτε ἦλθε, καὶ τῶν ἐν τῇ
 Σάμῳ ξυνεστώτων Ἀθηναίων, ἐγένοντό τε ἐς τρια-
 κοσίους ξυνωμόται καὶ ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ώς δῆμῳ
 ὅντι ἐπιθῆσεσθαι. καὶ 'Τπέρβολόν τέ τινα τῶν Ἀθη- 3
 ναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον, ὡστρακισμένον οὐ διὰ 25
 30 δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φόβον ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ
 αἰσχύνην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσι μετὰ Χαρμίνου τε,

ἐνὸς τῶν στρατηγῶν, καὶ τινων τῶν παρὰ σφίσιν
 Ἀθηναίων, πίστιν διδόντες αὐτοῖς, καὶ ἄλλα μετ'
 αὐτῶν τοιαῦτα ξυνέποραξαν, τοῖς | τε πλείοσιν ὅρμηντο 30
 ἐπιτιθεσθαι. οἱ δὲ αἰσθόμενοι τῶν τε στρατηγῶν 4
 5 Λέοντι καὶ Διομέδοντι (οὗτοι γὰρ οὐχ ἐκόντες διὰ
 τὸ τιμᾶσθαι ὑπὸ τοῦ δῆμου ἔφερον τὴν δλιγαρχίαν)
 τὸ μέλλον σημαίνουσι καὶ Θρασυβούλῳ καὶ Θρασύλλῳ,
 τῷ μὲν τριηραρχοῦντι, τῷ δὲ δπλιτεύοντι, | καὶ ἄλλοις 55
 οἱ ἐδόκουν αἰεὶ μάλιστα ἐναντιοῦσθαι τοῖς ξυνεστῶσι,
 10 καὶ οὐκ ἡξίουν περιιδεῖν αὐτοὺς σφᾶς τε διαφθαρέντας
 καὶ Σάμον Ἀθηναίοις ἀλλοτριωθεῖσαν, δι' ἣν μόνην
 ἡ ἀρχὴ αὐτοῖς ἐς τοῦτο ξυνέμεινεν. οἱ δὲ | ἀκούσαντες 5
 τῶν τε στρατιωτῶν ἔνα ἕκαστον μετῆσαν μὴ ἐπιτρέ-
 πειν, καὶ οὐχ ἤκιστα τοὺς Παράλους, ἀνδρας Ἀθη-
 15 ναίους τε καὶ ἐλευθέρους πάντας [ἐν τῇ νηὶ πλέοντας]
 καὶ αἰεὶ δή ποτε δλιγαρχίᾳ καὶ μὴ παρούσῃ ἐπικει-
 μένους. δ τε Λέων καὶ δ Διομέδων αὐτοῖς ναῦς τινας,
 | ὅπότε ποι πλέοιεν, κατέλειπον φύλακας. ὥστε ἐπειδὴ 6
 αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι, βοηθησάντων πάντων
 20 τούτων, μάλιστα δὲ τῶν Παράλων, περιεγένοντο οἱ
 τῶν Σαμίων πλείουες. καὶ τριάκοντα μέν τινας τοὺς
 αἰτιωτάτους ἀπέκτειναν τῶν τριακοσίων, τρεῖς δὲ | φυγῇ 15
 ἐξημίωσαν· τοῖς δ' ἄλλοις οὐ μηδικακοῦντες δημοκρα-
 τούμενοι τὸ λοιπὸν ξυνεπολέτευν. τὴν δὲ Πάραλον 74
 25 ναῦν καὶ Χαιρέαν ἐπ' αὐτῆς τὸν Ἀρχεστράτου, ἀνδρα
 Ἀθηναίον, γενόμενον ἐς τὴν μετάστασιν πρόδυμον,
 ἀποπέμπουσιν οἵ τε Σάμιοι καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ
 | τάχος ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγενημένα· 20
 οὐ γὰρ ἦδεσάν πω τοὺς τετρακοσίους ἀρχοντας. καὶ ε
 30 καταπλευσάντων αὐτῶν εὐθέως τῶν μὲν Παράλων
 τινὰς οἱ τετρακόσιοι δύ' ἡ τρεῖς ἔδησαν, τοὺς δὲ

ἄλλους ἀφελόμενοι τὴν ναῦν καὶ μετεκβιβάσαντες ἐσ-
ἄλλην στρατιῶτιν ναῦν ἔταξαν φρουρεῖν περὶ Εὔβοιαν. 25
δὸς δὲ Χαιρέας εὐθὺς διαλαθών πως, ὡς εἶδε τὰ παρόντα, 3
πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἐλθὼν ἀγγέλλει τοῖς στρατιώταις
5 ἐπὶ τὸ μεῖζον πάντα δεινώσας τὰ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς
πληγαῖς τε πάντας ξημιοῦσι καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν οὐδὲν
πρὸς | τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν, καὶ διτὶ αὐτῶν καὶ 30
γυναικες καὶ παιδες ὑβρίζονται, καὶ διανοοῦνται, δπόσοι
ἐν Σάμῳ στρατεύονται μὴ δύτες τῆς σφετέρας γνώμης,
10 τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας λαβόντες εἰρξειν,
ἴνα, | ἦν μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσιν· καὶ ἄλλα πολλὰ 556
ἐπικαταψευδόμενος ἐλεγεν. οἱ δὲ ἀκούοντες ἐπὶ τοὺς 75
τὴν δλιγαρχίαν μάλιστα ποιήσαντας καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
τοὺς μετασχόντας τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν βάλλειν.
15 ἐπειτα | μέντοι ὑπὸ τῶν διὰ μέσου κωλυθέντες καὶ 5
διδαχθέντες, μὴ τῶν πολεμίων ἀντιπρόφρων ἐγγὺς
ἔφορμούντων ἀπολέσωσι τὰ πράγματα, ἐπανέσαντο.
μετὰ δὲ τοῦτο λαμπρῶς ἥδη ἐς δημοκρατίαν βου- 2
λόμενοι μεταστῆσαι τὰ ἐν τῇ Σάμῳ ὃ τε Θρασύβουλος
20 δὸς τοῦ Λύκου καὶ | Θράσυννος (οὗτοι γὰρ μάλιστα 10
προειστήκεσσαν τῆς μεταβολῆς) ὥρκωσαν πάντας τοὺς
στρατιώτας τοὺς μεγίστους δροκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς
ἐκ τῆς δλιγαρχίας μάλιστα, ἥ μὴν δημοκρατήσεσθαί
τε καὶ δομονοήσειν, καὶ τὸν πρὸς Πελοποννησίους
25 πόλεμον προθύμως διοισειν, καὶ τοῖς τετρακοσίοις 15
πολέμιοι τε ἔσεσθαι καὶ οὐδὲν ἐπικηρυκεύσεσθαι.
ξυνώμυνσαν δὲ καὶ Σαμίων πάντες τὸν αὐτὸν δροκον 3
οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰ πράγματα πάντα καὶ τὰ ἀπο-
βησόμενα ἐκ τῶν κινδύνων ξυνεκοινώσαντο οἱ στρα-
30 τιῶται τοῖς Σαμίοις, νομίζοντες οὕτε | ἐκείνοις ἀπο- 20
στροφὴν σωτηρίας οὕτε σφίσιν εἶναι, ἀλλ' ἐάν τε οἱ

τετρακόσιοι κρατήσωσιν ἐάν τε οἱ ἐκ Μιλήτου πολέμιοι, διαφθαρήσεσθαι. ἐς φιλονικίαν τε καθέστασαν 76 τὸν χρόνον τοῦτον οἱ μὲν τὴν πόλιν ἀναγκάζοντες δημοκρατεῖσθαι, οἱ δὲ τὸ στρατόπεδον διιγαρχεῖσθαι. 25 5 δέποιησαν δὲ καὶ ἐκκλησίαν εὐθὺς οἱ στρατιῶται, ἐν 2 ἥ τοὺς μὲν προτέρους στρατηγούς καὶ εἰ τινα τῶν τριηράρχων ὑπώπτευον, ἔπαυσαν, ἄλλους δὲ ἀνθελούντο καὶ τριηράρχους καὶ στρατηγούς, ὃν Θρασύβουλός τε καὶ Θράσυλλος ὑπῆρχον. καὶ παραινέσεις 3
 10 ἄλλας | τε ἐποιοῦντο ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἀνιστάμενοι, καὶ 557 ὡς οὐδεὶς ἀθυμεῖν διτὶ ἡ πόλις αὐτῶν ἀφέστηκεν· τοὺς γὰρ | ἐλάσσους ἀπὸ σφῶν τῶν πλεόνων καὶ ἐξ πάντα 4 ποριμωτέρων μεθεστάναι. ἐχόντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικὸν τάς τε ἄλλας πόλεις ὃν ἀρχοντινὸν ἀναγκάσειν
 15 τὰ χρήματα δομοίως διδόναι καὶ εἰ ἐκεῖθεν ὠρμῶντο (πόλιν | τε γὰρ σφίσιν ὑπάρχειν Σάμον οὐκ ἀσθενῆ, 5 ἀλλ' ἡ παρ' ἐλάχιστον δὴ ἥλθε τὸ Ἀθηναῖων κράτος τῆς θαλάσσης, διτε ἐπολέμησεν, ἀφελέσθαι, τοὺς τε πολεμίους ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀμύνεσθαι οὐπερ καὶ πρό-
 20 τερον), καὶ δυνατώτεροι εἶναι σφεῖς ἔχοντες τὰς ναῦς πορίξεσθαι τὰ ἐπιτήδεια τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ δι' 10 ἕαντούς τε ἐν τῇ Σάμῳ προκαθημένους καὶ πρότερον αὐτοὺς κρατεῖν τοῦ ἐξ τὸν Πειραιᾶ ἔσπλουν, καὶ <διτὶ>
 νῦν ἐξ τοιοῦτο καταστήσονται μὴ βουλόμενοι σφίσι
 25 πάλιν τὴν πολιτείαν ἀποδοῦναι, ὅστε αὐτοὶ καὶ δυνατώτεροι εἶναι εἰργειν | ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἡ ὑπ' ἐκει- 15 νων εἰργεσθαι. βραχὺ τέ τι εἶναι καὶ οὐδενὸς ἀξιον, 6 δὲ πρὸς τὸ περιγράγνεσθαι τῶν πολεμίων ἡ πόλις σφίσι χρησιμος ἦν, καὶ οὐδὲν ἀποιωλεκέναι, οἵ γε μήτε ἀρ-
 30 γύριον ἔτι εἰχον πέμπειν, ἀλλ' αὐτοὶ ἐπορίζοντο οἱ στρατιῶται, μήτε βουλευμα | χρηστόν, οὐπερ ἔνεκα 20

πόλις στρατοπέδων κρατεῖ. ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι τοὺς πατρίους νόμους καταλύσαντας, αὐτοὶ δὲ σφέζειν καὶ ἑκείνους πειράσεσθαι προσαναγκάζειν. ὥστε οὐδὲ τούτους, οἶπερ ἀν βουλεύοιεν τι
 5 χρηστόν, παρὰ σφίσι χειρούς εἰναι. | Ἀλκιβιάδην τε,⁷
 25 ἦν αὐτῷ ἄδειάν τε καὶ κάθοδον ποιήσωσιν, ἄσμενον τὴν παρὰ βασιλέως ἔνυμμαχίαν παρέξειν. τό τε μέγιστον,
 ἦν ἀπάντων σφάλλωνται, εἶναι αὐτοῖς τοσοῦτον ἔχουσι
 ναυτικὸν πολλὰς τὰς ἀποχωρήσεις ἐν αἷς καὶ πόλεις
 10 καὶ γῆν εὑρήσουσιν. τοιαῦτα ἐν | ἀλλήλοις ἐκκλησιά-⁷⁷
 558 σαντες καὶ παραμαρσύναντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο οὐδὲν ἥσσον. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες ἐς τὴν Σάμον [οἱ δέκα πρεσβευταί], ὡς ταῦτα ἐν τῇ Αἴγλῳ | ἥδη ὅντες ἥσθάνοντο,⁵
 15 ἥσυχαζον.

Τπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ 78
 τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ ναυτικῷ στρατιώται κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διεβόων ὡς ὑπό τε Ἀστυόχου καὶ Τισσαφέροντος φθείρεται τὰ πράγματα, τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος οὕτε πρότερον ναυμαχεῖν, ἕως ἔτι αὐτοὶ τε ἔρωντο 10
 μᾶλλον καὶ τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων δλίγον ἦν,
 οὕτε νῦν, ὅτε στασιάζειν τε λέγονται καὶ αἱ νῆσες αὐτῶν οὐδέπω ἐν τῷ αὐτῷ εἰσιν, ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέροντος Φοινίσσας ναῦς μένοντες, ἄλλως ὅνομα καὶ
 25 οὐκ ἔργον, | κινδυνεύειν διατριβῆναι· τὸν δ' αὖ Τισσα-¹⁵
 φέροντη τάς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζειν, καὶ τροφὴν
 ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῇ διδοὺς κακοῖ τὸ ναυτικόν.
 οὐκονν ἔφασαν χρῆναι μέλλειν ἔτι, ἀλλὰ διαναυμαχεῖν. καὶ μάλιστα οἱ Συρακόσιοι ἐνῆγον. αἰσθάμενοι 79
 30 δὲ οἱ ξύμμαχοι | καὶ ὁ Ἀστυόχος τὸν θροῦν, καὶ δόξαν
 αὐτοῖς ἀπὸ ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν, ἐπειδὴ καὶ

ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς ἡ ἐν τῇ Σάμῳ ταραχή, ἀραντες
 ταῖς ναυσὶ πάσαις οὕσαις δώδεκα καὶ ἑκατὸν καὶ τοὺς
 Μιλησίους πεξῆς κελεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλης παριέναι
 ἔπλεον | ώς πρὸς τὴν Μυκάλην. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ²⁵
 5 ἐκ Σάμου ναυσὶ δύο καὶ δύοις ὄγκοις ἀντεπέδευσαν
 Γλαύκῃ τῆς Μυκάλης δρομοῦσαι (διέχει δὲ δλίγον ταύτη
 ἡ Σάμος τῆς ἡπείρου πρὸς τὴν Μυκάλην), ώς εἶδον
 τὰς τῶν Πελοποννήσων ναῦς ἐπιπλεούσας, ὑπεχώρησαν
 ἐς τὴν | Σάμου, οὐ νομίσαντες τῷ πλήθει διακινδυνεύειν-
 10 σαι περὶ τοῦ παντὸς ἴκανον εἶναι. καὶ ἅμα (προήσθοντο
 γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησεόντας) προσε-
 δέχοντο καὶ τὸν Στρομβιχίδην ἐκ τοῦ Ἐλλησπόντου
 σφίσι ταῖς | ἐκ τῆς Χίου ναυσὶν ἐπ' Ἀβύδου ἀφικομέ-
 559 ναις προσβοηθήσειν· προυπέμπτο γὰρ αὐτῷ ἄγγελος.
 15 καὶ οἱ μὲν οὔτως ἐπὶ τῆς Σάμου ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ⁴
 Πελοποννήσιοι καταπλεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλης ἐστρα-
 τοπεδεύοντο καὶ τῶν Μιλησίων καὶ τῶν πλησιοχώρων ⁵
 δ πεξός. καὶ τῇ ὑστεροαἱ μελλόντων αὐτῶν ἐπιπλεῖν ⁶
 τῇ Σάμῳ ἀγγέλλεται δ Στρομβιχίδης ταῖς ἀπὸ τοῦ
 20 Ἐλλησπόντου ναυσὶν ἀφιγμένος· καὶ εὐθὺς ἀπέπλεον
 πάλιν ἐπὶ τῆς Μιλήτου. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προσγενο-
 6 μένων σφίσι | τῶν νεῶν ἐπίπλουν αὐτοὶ ποιοῦνται τῇ ¹⁰
 Μιλήτῳ ναυσὶν δικτῷ καὶ ἑκατόν, βουλόμενοι διανα-
 μαχῆσαι· καὶ ως οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντανήγετο, ἀπέπλευσαν
 25 πάλιν ἐς τὴν Σάμον.

'Εν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει μετὰ τοῦτο εὐθὺς οἱ Πελο- ⁸⁰
 ποννήσιοι, ἐπειδὴ ἀθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐκ ἀξιόμαχοι ¹⁵
 νομίσαντες εἶναι οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπορήσαντες διόθεν
 τοσαύταις ναυσὶ χρήματα ἔξουσιν, ἀλλως τε καὶ Τισσα-
 30 φέροντος κακῶς διδόντος, ἀποστέλλονται ώς τὸν Φαρνά-
 βαζον, ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς Πελοποννήσου ²⁰

προσετάχθη, Κλέαρχον τὸν Ἀριμφίου ἔχοντα ναῦς
τεσσαράκοντα. ἐπεκαλεῖτό τε γὰρ αὐτοὺς δὲ Φαρνά-
βαζος καὶ τροφῆν ἑτοῖμος ἦν παρέχειν, καὶ ὅμα καὶ
τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀποστῆναι. καὶ εἰ
5 αἱ τεσσαράκοντα τῶν Πελοποννησίων αὗται νῆες ἀπά-
ρασαι ἦσαν τὸ πέλαγος, ὅπως λάθοιεν ἐν τῷ πλῷ τοὺς 25
Ἀθηναίους, χειμασθεῖσαι, [καὶ] αἱ μὲν Δήλου λαβό-
μεναι αἱ πλείους μετὰ Κλεάρχου καὶ ὕστερον πάλιν
ἔλθοῦσαι ἦσαν Μίλητον ** (Κλέαρχος δὲ κατὰ γῆν αὐθις
10 ἦσαν τὸν Ἑλλήσποντον κομισθεὶς ἥρχεν), αἱ δὲ μετὰ
Ἐλέξον τὸν Μεγαρέως | στρατηγοῦ δέκα ἦσαν τὸν Ἑλλήσ- 30
ποντον διασωθεῖσαι Βυζάντιον ἀφιστᾶσιν. καὶ μετὰ 4
ταῦτα οἱ ἐκ τῆς Σάμου πέμπουσιν αἰσθόμενοι νεῶν
βοήθειαν καὶ φυλακὴν ἦσαν τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ τις καὶ
15 ναυμαχία βραχεῖα γίγνεται πρὸ τοῦ Βυζαντίου ναυσὶν
δικτὸν πρὸς δικτόν.

| Οἱ δὲ προεστῶτες ἐν τῇ Σάμῳ καὶ μάλιστα 560 81
Θρασύβουλος, αἱεὶ γε τῆς αὐτοῦ γνώμης ἔχόμενος,
ἐπειδὴ μετέστησε τὰ πρόγυματα, ὥστε κατάγειν Ἀλκιβιά-
20 δην, [καὶ] τέλος ἀπὸ ἐκκλησίας ἐπεισει τὸ πλῆθος τῶν
στρατιωτῶν, καὶ ψηφισαμένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ κάθ- 5
οδον καὶ ἀδειαν πλεύσας ὡς τὸν Τισσαφέροντα κατῆγεν
ἦσαν τὴν Σάμον τὸν Ἀλκιβιάδην, νομίζων μόνην σωτη-
ρίαν, εἰ τισσαφέροντα αὐτοῖς μεταστήσειεν ἀπὸ Πελο-
25 ποννησίων. γενομένης δὲ ἐκκλησίας, τήν τε ἰδίαν ξυμ- 2
φορὰν [τῆς φυγῆς] ἐπητιάσατο καὶ ἀνωλοφύρατο δὲ 10
Ἀλκιβιάδης, καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ εἰπὼν ἦσαν
ἐλπίδας τε αὐτοὺς οὐ σμικρὰς τῶν μελλόντων καθίστη
καὶ ὑπερβάλλων ἐμεγάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ
30 τῷ Τισσαφέροντι, ἵνα οὖτε οἶκοι τὴν διλιγαρχίαν ἔχοντες
φοβοῖντο αὐτὸν | καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν, 15

καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τιμιώτερον τε αὐτὸν ἄγοιεν καὶ
αὐτοὶ ἐπὶ πλέον θαρσοῖεν, οἵ τε πολέμιοι τῷ Τισσα-
φέροντι ὡς μάλιστα διαβάλλοιντο καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν
ἐλπίδων ἐκπίπτοιεν. ὑπισχνεῖτο δ' οὖν τάδε μέγιστα 5
ἐπικομπῶν δ | Ἀλκιβιάδης, ὡς Τισσαφέροντις αὐτῷ 20
ὑπεδεξατο ἢ μήν, ἕως ἂν τι τῶν ἔαυτοῦ λείπηται, ἢν
Ἀθηναῖοις πιστεύσῃ, μὴ ἀπορήσειν αὐτοὺς τροφῆς,
οὐδ' ἢν δέῃ τελευτῶντα τὴν ἔαυτοῦ στρωματὴν ἔξαρ-
γυρῶσαι, τάς τε ἐν Ἀσπένδῳ ἥδη οὕσας Φοινίκων
10 ναῦς κομιεῖν Ἀθηναῖοις | καὶ οὐ Πελοποννησίοις.²⁵

πιστεύσαι δ' ἀν μόνως Ἀθηναῖοις, εἰ σῶς αὐτὸς
κατελθὼν αὐτῷ ἀναδέξαιτο. οἱ δὲ ἀκούοντες ταῦτά τε 82
καὶ ἄλλα πολλὰ στρατηγὸν τε αὐτὸν εὐθὺς εἶλοντο
μετὰ τῶν προτέρων καὶ τὰ πράγματα πάντα ἀνετέ-
15 θεσαν, τὴν τε παραντίκα ἐλπίδα ἔκαστος | τῆς τε σωτηρίας⁵⁶¹
ριας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας οὐδενὸς ἀν
ἡλλάξαντο, καὶ ἐτοῖμοι ἥδη ἡσαν διὰ τὸ *(τοὺς)* αὐτίκα
τότε παρόντας πολεμίους ἐκ τῶν λεχθέντων κατα-
φρονεῖν πλεῖν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ. δ δὲ τὸ μὲν | ἐπὶ τὸν ⁵
20 Πειραιᾶ πλεῖν τοὺς ἐγγυτέρω πολεμίους ὑπολιπόντας
καὶ πάνυ διεκώλυσε πολλῶν ἐπειγομένων, τὰ δὲ τοῦ
πολέμου πρῶτον ἔφη, ἐπειδὴ καὶ στρατηγὸς ἥρητο,
πλεύσας ὡς Τισσαφέροντι πράξειν. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς
ἐκκλησίας εὐθὺς ὅχετο, ἵνα δὴ δοκῇ πάντα μετ' | ἐκεί-
25 νου κοινοῦσθαι, καὶ ἀμα βουλόμενος αὐτῷ τιμιώτερος
τε εἶναι καὶ ἐνδείκνυσθαι δι τι καὶ στρατηγὸς ἥδη ἥρη-
ται καὶ εὖ καὶ κακῶς οἶδε τε ἐστὶν αὐτὸν ποιεῖν.
ξυνεβαίνε δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ τῷ μὲν Τισσαφέροντι τοὺς
Ἀθηναῖους φοβεῖν, ἐκείνοις δὲ τὸν Τισσαφέροντι.¹⁰

30 | Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἐν τῇ Μιλήτῳ πυνθανόμενοι⁸³
τὴν Ἀλκιβιάδου κάθοδον, καὶ πρότερον τῷ Τισσαφέροντι

ἀπιστοῦντες, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔτι διεβέβλητο. ξυνη-²
 νέχθη γὰρ αὐτοῖς, κατὰ τὸν ἐπὶ τὴν Μίλητον τῶν
 Ἀθηναίων ἐπίπλουν ὡς οὐκ ἡθέλησαν ἀνταναγαγόντες
 ναυμαχῆσαι, πολλῷ ἐσ τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισσα-²⁰
 φέρνη ἀρρωστότερον γενόμενον καὶ ἐσ τὸ μισθόθαι
 ὑπ' αὐτῶν πρότερον ἔτι τούτων διὰ τὸν Ἀλκιβιάδην
 ἐπιδεδωκέναι. καὶ ξυνιστάμενοι πρὸς ἄλληλους οἴάπερ ³
 καὶ πρότερον οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο καὶ τινες καὶ
 τῶν | ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων [καὶ οὐ ²⁵
 10 μόνον τὸ στρατιωτικόν], ὡς οὕτε μισθὸν ἐντελῆ πώ-
 ποτε λάβοιεν τό τε διδόμενον βραχὺν καὶ οὐδὲ τοῦτο
 ξυνεχῶς· καὶ εἰ μή τις ἡ διαναυμαχήσει ἡ ἀπαλλάξε-
 ται ὅθεν τροφὴν ἔχει, ἀπολείψειν τοὺς ἀνθρώπους τὰς
 ναῦς· | πάντων τε Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον, ἐπιφέροντα ³⁰
 15 δοργὰς Τισσαφέροντει διὰ ίδια κέρδη. ὅντων δ' αὐτῶν ⁴
 ἐν τοιούτῳ ἀναλογισμῷ ξυνηνέχθη καὶ τοιόσδε τις ⁵⁶²
 θόρυβος περὶ τὸν Ἀστύοχον. τῶν γὰρ Συρακοσίων ²
 καὶ Θουρίων δσω μάλιστα καὶ ἐλεύθερον ἦν τὸ πλῆ-
 θος [οἱ ναῦται], τοσούτῳ καὶ θρασύτατα προσπεσόντες
 20 τὸν μισθὸν ἀπῆτον. δὲ αὐταδέστερόν τέ τι ἀπε-⁵
 κρίνατο καὶ ἡπελῆσε καὶ τῷ γε Λωρεῖ ξυναγορεύοντι
 τοῖς ἔαυτοῦ ναύταις καὶ ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν. τὸ ⁸
 δὲ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν ὡς εἶδον, οἵα δὴ ναῦται,
 ὥρμησαν ἐγκραγόντες ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον ὥστε βάλλειν.
 25 δὲ προϊδὼν | καταφεύγει ἐπὶ βαθύν τινα. οὐ μέν-¹⁰
 τοι ἐβλήθη γε, ἀλλὰ διελύθησαν ἀπ' ἄλληλων. ἔλαβον ⁴
 δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ Μιλήτῳ ἐνωκοδομημένον τὸν Τισσα-
 φέρνους ορούριον οἱ Μιλήσιοι, λάθρᾳ ἐπιπεσόντες,
 καὶ τοὺς ἐνόντας φύλακας αὐτοῦ ἐκβάλλουσιν. ξυνε-
 30 δόκει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις | ξυμμάχοις ταῦτα, καὶ οὐχ ¹⁵
 ἥκιστα τοῖς Συρακοσίοις. δὲ μέντοι Λίχας οὕτε ηρέ-⁵

σκετο αντοῖς, ἔφη τε χρῆναι Τισσαφέρνει καὶ δουλεύειν Μιλησίους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῇ βασιλέως τὰ μέτρια καὶ ἐπιθεραπεύειν, ἔως ἂν τὸν πόλεμον εὖ θῶνται. οἱ δὲ Μιλήσιοι ὥργιζοντό τε | αὐτῷ καὶ 20 διὰ ταῦτα καὶ δι' ἄλλα τοιουτόροπα, καὶ νόσῳ ὑπερερον ἀποθανόντα αὐτὸν οὐκ εἴασσαν θάψαι οὐδὲ ἐβούλοντο οἱ παρόντες τῶν Λακεδαιμονίων. κατὰ δὴ τοιαύτην δια- 85 φορὰν ὅντων αντοῖς τῶν πραγμάτων πρός τε τὸν Ἀστύοχον καὶ τὸν Τισσαφέρνη Μίνδαρος διάδοχος 25 10 τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαιμονίους ἐπῆλθε καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχήν· δὲ Ἀστύοχος ἀπέπλει. ἔννεπεμψε δὲ καὶ Τισσαφέρνης αὐτῷ πρεσβευτὴν τῶν 2 παρ' ἑαυτοῦ, Γανλίτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον, κατηγορήσοντα τῶν τε Μιλησίων περὶ τοῦ φρουρίου καὶ 15 | περὶ αὐτοῦ ἄμα ἀπολογησόμενον, εἰδὼς τοὺς τε Μιλη- 30 σίους πορευομένους ἐπὶ καταβοῆ τῇ αὐτοῦ μάλιστα καὶ τὸν Ἐρμοκράτη μετ' αὐτῶν, ὃς ἔμελλε τὸν Τισσαφέρνη ἀποφαίνειν φθείροντα τῶν Πελοποννησίων τὰ 5 πράγματα μετὰ Ἀλκιβιάδου καὶ ἐπαμφοτερίζοντα. 563 20 ἔχθρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν αὐτῷ αἰεὶ ποτε περὶ τοῦ 3 μισθοῦ τῆς ἀποδόσεως· καὶ τὰ τελευταῖα φυγόντος ἐκ Συρακουσῶν τοῦ Ἐρμοκράτους καὶ ἐτέρων ἡκόντων ἐπὶ τὰς ναῦς | τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν Μίλητον στρα- 5 τηγᾶν, Ποτάμιδος καὶ Μύσιωνος καὶ Δημάρχου, ἐνέ- 25 κειτο δὲ Τισσαφέρνης φυγάδι ὅντι ἥδη τῷ Ἐρμοκράτει πολλῷ ἔτι μᾶλλον καὶ κατηγόρει ἄλλα τε καὶ ὡς χοήματά ποτε αἰτήσας ἑαυτὸν καὶ οὐ τυχὸν τὴν ἔχθραν οἱ πρόδοιτο. δὲ | μὲν οὖν Ἀστύοχος καὶ οἱ Μιλήσιοι ⁴ 10 καὶ δὲ Ἐρμοκράτης ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Λακεδαιμονίαν· 30 δὲ δὲ Ἀλκιβιάδης διεβεβήκει πάλιν ἥδη παρὰ τοῦ Τισσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον.

Καὶ οἱ ἐκ τῆς Δήλου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πρε- 86
 σβευταῖ], οὓς τότε ἔπειψαν παραμυθησομένους καὶ 15
 ἀναδιδάξοντας τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ, ἀφικνοῦνται παρόν-
 τος τοῦ Ἀλκιβιάδου. καὶ ἐκκλησίας γενομένης λέγειν
 5 ἐπεχείρουν. οἱ δὲ στρατιῶται τὸ μὲν πρῶτον οὐκ 2
 ἥθελον ἀκούειν, ἀλλ’ ἀποκτείνειν ἔβδον τοὺς τὸν
 δῆμον καταλύοντας. | ἔπειτα μέντοι μόλις ἡσυχάσαντες 20
 ἤκουσαν. οἱ δ’ ἀπήγγελλον ώς οὔτε ἐπὶ διαφθορᾶς 3
 τῆς πόλεως ἡ μετάστασις γένοιτο, ἀλλ’ ἐπὶ σωτηρίᾳ,
 10 οὔθ’ ἵνα τοῖς πολεμοῖσι παραδοθῇ (ἔξειναι γάρ, ὅτε
 ἐσέβαλον ἥδη σφῶν ἀρχόντων, τοῦτο ποιῆσαι), τῶν τε
 πεντακισχιλίων ὅτι πάντες ἐν τῷ μέρει μεθεξούσιν, οἱ 25
 τε οἰκεῖοι αὐτῶν οὔθ’ ὑβρίζονται, ὥσπερ Χαιρέας δια-
 βάλλων ἀπήγγελλεν, οὔτε κακὸν ἔχουσιν οὐδέν, ἀλλ’
 15 ἐπὶ τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἕκαστοι κατὰ χώραν μένουσιν.
 ἄλλα τε πολλὰ εἰπόντων οὐδὲν μᾶλλον ἐσήκουον, ἀλλ’ 4
 ἔχαλέπαινον καὶ γνώμας | ἄλλοι ἄλλας ἔλεγον, μάλιστα 30
 δὲ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν. καὶ δοκεῖ Ἀλκιβιάδης
 πρῶτος τότε καὶ οὐδενὸς ἔλασσον τὴν πόλιν ὠφελῆσαι,
 20 ὠρμημένων γὰρ τῶν ἐν Σάμῳ Ἀθηναίων πλεῖν ἐπὶ
 σφᾶς αὐτούς, ἐν φασέστατ’ ἀν 'Ιωνίαν καὶ 'Ελλήσ- 564
 ποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι, καλυτῆς γενεσθαι.
 καὶ ἐν τῷ τότε ἄλλος μὲν οὐδ’ ἀν εἰς ίκανὸς ἐγένετο 5
 κατασχεῖν τὸν δχλον, ἐκεῖνος δὲ τοῦ τ’ ἐπίπλου ἐπαυσε
 25 καὶ τοὺς ἰδία τοῖς πρέσβεσιν δογματικούς | λοιδορῶν
 ἀπέτρεπεν. αὐτὸς δὲ ἀπορινάμενος αὐτοῖς ἀπέπειπεν, 6
 ὅτι τοὺς μὲν πεντακισχιλίους οὐ καλύπτειν, τοὺς
 μέντοι τετρακοσίους ἐκέλευεν ἀπαλλάσσειν αὐτοὺς καὶ
 καθιστάναι τὴν βουλὴν ὥσπερ καὶ πρότερον, τοὺς
 30 πεντακοσίους· εἰ δὲ ἐς εὐτέλειάν τι ἔνιτέτμηται, ὥστε 10
 τοὺς στρατευομένους μᾶλλον ἔχειν τροφήν, πάνυ ἐπαι-

νεῖν. καὶ τὰλλα ἐκέλευεν ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδό-^γ
ναι τοῖς πολεμίοις· πρὸς μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς σωζό-
μένης τῆς πόλεως πολλὴν ἐλπίδα εἶναι καὶ ξυμβῆναι,
εἰ δὲ ἀπαξὶ τὸ ἔτερον σφαλήσεται, ἢ τὸ ἐν Σάμῳ | ἢ 15
5' κεῖνο, οὐδὲ διαλλαγήσεται τις ἔτι ἔσεσθαι.

Παρῆσαν δὲ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, ἐπαγγελλόμενοι 8
τῷ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων δῆμῳ ὥστε βοηθεῖν· δ
δὲ Ἀλκιβιάδης ἐπαινέσας αὐτοὺς καὶ εἰπών, δταν τις
καλῇ, παρεῖναι, οὕτως ἀπέπεμπεν. ἀφίκοντο δὲ οἱ Ἀρ-⁹
10 | γεῖοι μετὰ τῶν Παράλων, οἵ τότε ἐτάχθησαν ἐν τῇ 20
στρατιώτιδι υὴλ ὑπὸ τῶν τετρακοσίων περιπλεῖν Εύ-
βοιαν καὶ ἄγειν Ἀθηναίων ἐς Λακεδαίμονα ἀπὸ τῶν
τετρακοσίων [πεμπτοὺς] πρέσβεις Λαισποδίαν καὶ
Ἀριστοφῶντα καὶ Μελησίαν· οἱ ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέον-
15 τες | κατ' Ἀργος, τοὺς μὲν πρέσβεις ξυλλαβόντες τοῖς 25
Ἀργείοις παρέδοσαν ὡς τῶν οὐχ ἥκιστα καταλυσάντων
τὸν δῆμον ὅντας, αὐτοὶ δὲ οὐκέτι ἐς τὰς Ἀθήνας
ἀφίκοντο, ἀλλ' ἄγοντες ἐκ τοῦ Ἀργους ἐς τὴν Σάμον
τοὺς πρέσβεις ἀφικνοῦνται ἥπερ εἶχον τοιήσει.

20 | Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Τισσαφέρης, κατὰ τὸν 87
καιρὸν τοῦτον ἐν φῷ μάλιστα διά τε τὰλλα καὶ τὴν
Ἀλκιβιάδου κάθοδον ἥχθοντο αὐτῷ οἱ Πελοποννήσιοι
ὡς φανερῶς ἥδη ἀττικέζοντι, βουλόμενος, ὡς ἐδόκει
δῆ, ἀπολύεσθαι πρὸς αὐτοὺς τὰς διαβολάς, παρεσκευά-
25 ξετο | πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς Φοινίσσας ναῦς ἐς Ἀσπενδον, 565
καὶ τὸν Λίχαν ἔνμπορεύεσθαι ἐκέλευεν· τῇ δὲ στρατιᾷ
προστάξειν ἔφη Τάμων ἑαυτοῦ ὑπαρχον, ὥστε τροφὴν
ἐν ὅσῳ ἂν αὐτὸς ἀπῇ διδόναι. λέγεται δὲ οὐ κατὰ 2
ταῦτο, | οὐδὲ ὁρίδιον εἰδέναι τίνι γνώμῃ παρῆλθεν ἐς 5
30 τὴν Ἀσπενδον καὶ παρελθὼν οὐκ ἥγαγε τὰς ναῦς.
ὅτι μὲν γὰρ αἱ Φοινίσσαι νῆες ἐπτὰ καὶ τεσσαρά- 3

κοντα καὶ ἐκατὸν μέχρι Ἀσπένδου ἀφίκοντο σαφές
 ἔστιν· δι' ὃ τι δὲ οὐκ ἥλθον πολλαχῇ εἰκάζεται. οἱ
 μὲν γὰρ ἵνα διατοίβῃ ἀπελθῶν, ὕσπερ καὶ διενοήθη,¹⁰
 τὰ τῶν Πελοποννησίων (τροφὴν γοῦν οὐδὲν βέλτιον,
 5 ἀλλὰ καὶ χεῖρον δὲ Τάμως, φί προσετάχθη, παρεῖχεν),
 οἱ δὲ ἵνα τοὺς Φοίνικας προαγαγῶν ἐς τὴν Ἀσπενδον
 ἐκχρηματίσαιτο ἀφείς (καὶ γὰρ ὡς αὐτοῖς οὐδὲν ἔμελλε
 χρῆσθαι), ἄλλοι δ' ὡς | καταβοῆς ἔνεκα τῆς ἐς Λακε-¹⁵
 δαιμονα, τοῦ λέγεσθαι ὡς οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλὰ καὶ σαφῶς
 10 οἶχεται ἐπὶ τὰς ναῦς ἀληθῶς πεπληρωμένας. ἐμοὶ ⁴
 μέντοι δοκεῖ σαφέστατον εἶναι τριβῆς ἔνεκα καὶ ἀνο-
 κωχῆς τῶν Ἑλληνικῶν τὸ ναυτικὸν οὐκ ἀγαγεῖν,
 φθορᾶς μέν, ἐν δύσῃ παρῇει ἐκεῖσε καὶ | διέμελλεν,²⁰
 ἀνισώσεως δέ, δύπως μηδετέρους προσθέμενος ἴσχυρο-
 15 τέρους ποιήσῃ, ἐπει, εἰ γε ἐβούληθη, διαπολεμῆσαι <ἄν>
 ἐπιφανεὶς δήπου οὐκ ἐνδοιαστῶς· κομίσας γὰρ ἂν Λακε-
 δαιμονίοις τὴν νίκην κατὰ τὸ εἰκὸς ἔδωκεν, οἵ γε καὶ
 ἐν τῷ παρόντι ἀντιπάλως μᾶλλον ἡ ὑποδεεστέρως τῷ
 | ναυτικῷ ἀνθώρημον. καταφωρᾶ δὲ μάλιστα καὶ ἣν ²⁵
 20 εἴπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς. ἔφη γὰρ αὐτὰς
 ἐλάσσους ἡ δύσας βασιλεὺς ἔταξε ἔυλλεγῆναι· δὲ
 χάριν ἂν δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν, οὕτε ἀνα-
 λόσας πολλὰ τῶν βασιλέως, τὰ τε αὐτὰ ἀπ' ἐλασσόνων
 πράξας. ἐσ | δ' οὖν τὴν Ἀσπενδον ἦτινι δὴ γνώμῃ δὲ ³⁰
 25 Τισσαφέροντος | ἀφικνεῖται καὶ τοῖς Φοίνιξι ἔνγγίγνεται.⁵⁶⁶
 καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐπεμψαν ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς κελεύ-
 σαντος αὐτοῦ Φίλιππον ἄνδρα Λακεδαιμονίου δύο τριή-
 ρεσιν. Ἀλκιβιάδης δὲ ἐπειδὴ καὶ τὸν Τισσαφέροντος ⁸⁸
 ἥσθετο παροιόντα ἐπὶ τῆς Ἀσπένδου, ἐπλει καὶ αὐτὸς ⁵
 30 λαβὼν τρεῖς καὶ δέκα ναῦς, ὑποσχόμενος τοῖς ἐν τῇ
 Σάμῳ ἀσφαλῇ καὶ μεγάλην χάριν (ἢ γὰρ αὐτὸς ἀξειν

Αθηναίοις τὰς Φοινίσσας ναῦς ἢ Πελοποννησίοις γε
κωλύσειν ἐλθεῖν), εἰδώς, ὡς εἰκός, ἐκ πλεύονος τὴν
Τισσαφέρους γυνώμην | δτὶ οὐκ ἄξειν ἔμελλε, καὶ 10
βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις ἐς τὴν ἑαυτοῦ
5 καὶ Ἀθηναῖῶν φιλίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, ὅπως
μᾶλλον δι' αὐτὸν σφίσιν ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν. καὶ
διὰ μὲν ἄρας εὐθὺν τῆς Φασηλίδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν
πλοῦν ἐποιεῖτο.

| Οἱ δ' ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμ- 89
10 φθέντες πρέσβεις ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας
ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε
ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμοῖς, ἐλπίδας
τε δτὶ πολλὰς ἔχει κακείνοις τὸ στράτευμα διαλλάξειν
καὶ | Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ 20
15 πρότερον τοὺς πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς δλιγαρ-
χίας καὶ ἡδέως ἀν ἀπαλλαγέντας πῃ ἀσφαλῶς τοῦ
πράγματος πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπέρρωσαν. καὶ ξυντ- 2
σταντό τε ἥδη καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες
ἡγεμόνας τῶν πάνυ | [στρατηγῶν] τῶν ἐν τῇ δλιγαρχίᾳ 25
20 καὶ ἐν ἀρχαῖς ὅντων, οἵον Θηραμένη τε τὸν Ἀγνωνος
καὶ Ἀριστοκράτη τὸν Σκελλού καὶ ἄλλους, οἵ μετέσχον
μὲν ἐν τοῖς πρῶτοι τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δέ,
ὡς ἔφασαν, τό τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν
Ἀλκιβιάδην, | τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευο- 30
25 μένους μή τι ἀνευ τῶν πλειόνων κακὸν δράσωσι τὴν
πόλιν, οὗτοι ἀπαλλαξεῖεν τοῦ ἄγαν ἐς δλίγους ἐλθεῖν,
ἄλλὰ τὸν πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ δυόματι χοῦ- 567
ναι ἀποδεικνύναι καὶ τὴν πολιτείαν ἴσαιτέραν παθι-
στάναι. ἦν δὲ τοῦτο μὲν σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου 3
30 αὐτοῖς, κατ' ἵδιας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ
τοιούτῳ προσέκειντο, | ἐν φτερῷ καὶ μάλιστα δλιγαρχίᾳ 5

ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται· πάντες γὰρ αὐθη-
μερὸν ἀξιοῦσιν οὐχ ὅπως ἰσοι, ἀλλὰ καὶ πολὺ πρῶτος
αὐτὸς ἔκαστος εἶναι· ἐκ δὲ δημοκρατίας αἰρέσεως
γιγνομένης φέρου τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ ἀπὸ τῶν
5 δυοῖσιν ἐλασσούμενός τις φέρει. | σαφέστατα δ' αὐτοὺς 10
ἐπῆρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἴσχυρὰ ὄντα
καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας
ἔσεσθαι· ἡγωνίζετο οὖν εἰς ἔκαστος αὐτὸς πρῶτος
προστάτης τοῦ δήμου γενέσθαι. οἱ δὲ τῶν τετρακο- 90
10 σίων μάλιστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἰλίδει καὶ 15
προεστῶτες, Φρύνιχός τε, ὃς καὶ στρατηγῆς ἐν τῇ
Σάμῳ τῷ Ἀλκιβιάδῃ τότε διηνέχθη, καὶ Ἀρίσταρχος,
ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ
δήμῳ, καὶ Πείσανδρος καὶ Ἀντιφῶν καὶ ἄλλοι οἱ
15 δυνατώτατοι, πρότερον τε, ἐπεὶ τάχιστα κατέστησαν
| καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐς δημοκρατίαν 20
ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐς τὴν Λακε-
δαίμονα καὶ τὴν διολογίαν προυθυμοῦντο καὶ τὸ ἐν
τῇ Ἡετιωνείᾳ καλουμένη τεῖχος ἐποιοῦντο, πολλῷ τε
20 μᾶλλον ἔτι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις
σφῶν ἥλθον, | δρῶντες τούς τε πολλοὺς καὶ σφῶν τοὺς 25
δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς εἶναι μεταβαλλομένους.
καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλ-
λους δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ
25 τὰ ἐκ τῆς Σάμου, ἐπιστελλαντες παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ
διποσοῦν ἀνεκτὸς | ξυναλλαγῆναι πρὸς τοὺς Λακεδαι- 30
μονίους. φκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ ἐν τῇ 3
Ἡετιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη αὕτη,
ὡς ἔφη Θηοαμένης καὶ οἱ μετ' | αὐτοῦ, οὐχ ἵνα τοὺς 568
30 ἐν Σάμῳ, ἦν βίᾳ ἐπιπλέωσι, μὴ δέξωνται ἐς τὸν Πει-
ραιᾶ, ἀλλ' ἵνα τοὺς πολεμίους μᾶλλον, δταν βούλωνται,

καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ δέξωνται. χηλὴ γάρ ἐστι τοῦ 4
 Πειραιῶς ἡ Ἡετιώνεια, καὶ παρ' | αὐτὴν εὐθὺς δ 5
 ἐσπλους ἐστίν. ἐτειχίζετο οὖν οὕτω ξὺν τῷ πρότερον
 πρὸς ἡπειρον ὑπάρχοντι τείχει, ὥστε καθεξομένων ἐς
 5 αὐτὸν ἀνθρώπων δλγων ἄρχειν τοῦ τε ἐσπλους <καὶ
 ἔκπλου>· ἐς αὐτὸν γὰρ τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος
 στενοῦ ὅντος τὸν ἐτερον πύργον ἐτελεύτα τό τε πα-
 | λαιὸν τὸ πρὸς ἡπειρον καὶ τὸ καινὸν τὸ ἐντὸς τεῖχος 10
 τειχιζόμενον πρὸς θάλασσαν. διφορδόμησαν δὲ καὶ 5
 10 στοάν, ἡπερ ἦν μεγίστη καὶ [ἔγγυτατα] τούτου εὐθὺς
 ἐχομένη ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ ἡρχον αὐτοὶ αὐτῆς, ἐς
 15 ἦν καὶ τὸν σῖτον ἡνάγκαζον πάντας τὸν ὑπάρχοντά
 τε καὶ | τὸν ἐπεσπλέοντα ἔξαιρεισθαι καὶ ἐντεῦθεν 15
 προαιροῦντας πωλεῖν.

15 Ταῦτ' οὖν ἐκ πλέονός τε δ Ὀηραμένης διεθρόσι 91
 καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονος πρέσβεις οὐδὲν
 πράξαντες ἀνεχώρησαν τοῖς ἔντασι ἔνυμβατικόν,
 φάσκων κινδυνεύσειν τὸ τεῖχος τοῦτο καὶ τὴν πόλιν
 διαφθεῖραι. | ἀμα γὰρ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου 20
 20 ἐτύγχανον Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον τοῦτον δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες, ὧν ἡσαν
 καὶ ἐκ Τάραντος καὶ ἐκ Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ
 Σικελικαὶ τινες, δρομοῦσαι ἥδη ἐπὶ Λαζ τῆς Λακωνικῆς
 καὶ παρασκευαζόμεναι τὸν ἐς | τὴν Εὐβοιαν πλοῦν 25
 25 (ἡρχε δὲ αὐτῶν Ἡγησανδρόδας Ἡγησάνδρου Σπαρτιά-
 της). ἀς ἔφη Θηραμένης οὐκ Εὐβοίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς
 τειχίζουσι τὴν Ἡετιώνειαν προσπλεῖν, καὶ εἰ μή τις
 ἥδη φυλάξεται, λησειν διαφθαρέντας. ἦν δέ τι καὶ 30
 τοιοῦτον ἀπὸ τῶν τὴν κατηγορίαν ἔχοντων, καὶ | οὐ 30
 πάντα διαβολή μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ μάλιστα 569
 μὲν ἐβούλοντο δλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν ἔνυ-

μάχων, εἰ δὲ μή, τάς γε ναῦς καὶ τὰ τείχη ἔχοντες
 αὐτονομεῖσθαι, ἔξειργόμενοι δὲ καὶ τούτου μὴ οὖν ὑπὸ⁵
 δῆμου γε αὐθις γενομένου αὐτοὶ πρὸ τῶν ἄλλων | μά-
 λιστα διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγό-
 μενοι ἀνευ τειχῶν καὶ νεῶν ἔυμβηναι καὶ διποσοῦν
 τὰ τῆς πόλεως ἔχειν, εἰ τοῖς γε σώμασι σφῶν ἀδεια
 ἔσται. δι' ὅπερ καὶ τὸ τείχος τοῦτο, καὶ πυλίδας ἔχον ⁹²
 καὶ ἐσόδους ἐπειραγωγὰς τῶν πολεμίων, ἐτείχιζόν τε
 | προθύμως καὶ φθῆναι ἐβούλοντο ἔξειργασάμενοι. προ-¹⁰
 10 τερον μὲν οὖν κατ' ὀλίγους τε καὶ κρύφα μᾶλλον τὰ
 λεγόμενα ἦν· ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρύνιχος ἦκων ἐκ τῆς ἐς
 Λακεδαιμονα πρεσβείας πληγεὶς ὑπ' ἀνδρὸς τῶν περι-
 πόλων [τινὸς] ἔξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ
 καὶ οὐ | πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν ἀπέθανε ¹⁵
 15 παραχρῆμα, καὶ δὲ μὲν πατάξας διέφυγεν, δὲ ἔννερ-
 γός, Ἀργεῖος ἀνθρώπος, ληφθεὶς καὶ βασανίζομενος
 ὑπὸ τῶν τετρακοσίων οὐδενὸς ὄνομα τοῦ κελεύσαντος
 εἶπεν οὐδὲ ἄλλο τι ἢ δι τι εἰδείη πολλοὺς ἀνθρώπους
 καὶ ἐς τοῦ | περιπολάρχον καὶ ἄλλοσε κατ' οἰκίας ²⁰
 20 ἔννισιντας, τότε δὴ οὐδενὸς γεγενημένου ἀπ' αὐτοῦ
 νεωτέρους καὶ δὲ Θηραμένης ἥδη θρασύτερον καὶ Ἀριστο-
 κράτης καὶ δσοι ἄλλοι τῶν <τε> τετρακοσίων αὐτῶν
 καὶ τῶν ἔξωθεν ἤσαν δμογνώμονες ἤσαν ἐπὶ τὰ πρά-
 γματα. ὅμα γὰρ καὶ | ἀπὸ τῆς Λᾶς αἱ νῆσες ἥδη περι-²⁵
 25 πεπλευκυῖαι καὶ ὁρμισάμεναι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον τὴν
 Αἴγιναν κατεδεδραμήκεσσαν· καὶ οὐκ ἔφη δὲ Θηραμένης
 εἰπὸς εἶναι ἐπ' Εὔβοιαν πλεούσας αὐτὰς ἐς Αἴγιναν
 κατακολπίσαι καὶ πάλιν ἐν Ἐπιδαύρῳ ὁρμεῖν, εἰ μὴ
 παρακληθεῖσαι ἥκοιεν ἐφ' οἰσπερ καὶ αὐτὸς αἰεὶ ³⁰
 30 κατηγόρει· οὐκέτι οὖν οἵον τε εἶναι ἡσυχάζειν. τέλος |
 δὲ πολλῶν καὶ στασιωτικῶν λόγων καὶ ὑποψιῶν

προσγενομένων καὶ ἔργῳ ἥδη ἡπτοντο τῶν πραγμάτων·
οἱ γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ τῆς Ἡετιωνείας τεῖχος
δπλῖται οἰκοδομοῦντες, ἐν οἷς καὶ Ἀριστοκράτης | ἦν 570
ταξιαρχῶν καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἔχων, ἔνθαμβάνου-
5 διν Ἀλεξικλέα, στρατηγὸν ὅντα ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας καὶ
μάλιστα πρὸς τοὺς ἑταίρους τετραμμένον, καὶ ἐς
οἰκίαν ἀγαγόντες εἶρξαν. ἔνθεπελάβοντο δὲ ἄμα αὐτοῖς |
καὶ ἄλλοι καὶ Ἐρμων τῶν περιπόλων τις, τῶν Μουνι-
χλασι τεταγμένων ἀρχων· τὸ δὲ μέγιστον, τῶν δπλιτῶν
10 τὸ στῖφος ταῦτα ἐβούλετο. ὡς δὲ ἐσηγγέλθη τοῖς ε
τετρακοσίοις (ἐτυχον δὲ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἔνγκαθή-
μενοι), εὐθὺς [πλὴν] ὅσοις μὴ βουλομένοις ταῦτα ἦν,
ἔτοιμοι | ἥσαν ἐς τὰ δπλα λέναι καὶ τῷ Θηραμένει 15
καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ἥπελλον. δ δὲ ἀπολογούμενος
15 ἔτοιμος ἔφη εἶναι ἔντασιον ἀρησμένος λέναι ἥδη. καὶ
παραλαβὼν ἔνα τῶν στρατηγῶν ὅστις ἦν αὐτῷ δμο-
γνώμων ἔχώρει ἐς τὸν Πειραιᾶ· ἐβοήθει δὲ καὶ
Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἱππέων | νεανίσκοι. ἦν δὲ 15
θόρυβος πολὺς καὶ ἐκπληκτικός· οἵ τε γὰρ ἐν τῷ
20 ἄστει ἥδη φοντο τὸν τε Πειραιᾶ κατειλῆφθαι καὶ τὸν
ἔνθειλημμένον τεθνάναι, οἵ τε ἐν τῷ Πειραιεῖ τοὺς
ἐκ τοῦ ἄστεως ὅσον οὕπω ἐπὶ σφᾶς παρεῖναι. μόλις 8
δὲ τῶν τε πρεσβυτέρων διακωλυόντων | τοὺς ἐν τῷ 20
ἄστει διαθέοντας καὶ ἐπὶ τὰ δπλα φερομένους καὶ
25 Θουκυδίδου τὸν Φαρσαλίου τοῦ προξένου τῆς πόλεως
παρθέντος καὶ προθύμως ἐμποδών τε ἐκάστοις γιγνο-
μένου καὶ ἐπιβοωμένου μὴ ἐφεδρευόντων ἔγγὺς τῶν
πολεμίων ἀπολέσαι τὴν πατρίδα, ἥσυχασάν τε καὶ
σφῶν | αὐτῶν ἀπέσχοντο. καὶ δ μὲν Θηραμένης ἐλθὼν 25
30 ἐς τὸν Πειραιᾶ (ἥν δὲ καὶ αὐτὸς στρατηγός), ὅσον
ἀπὸ βοῆς ἔνεκα, ὠργίζετο τοῖς δπλίταις· δ δὲ Ἀρί-

σταροχος καὶ οἱ ἐναντίοι τῷ πλήθει ἔχαλέπαινον. οἱ 10
δὲ δπλῖται δμόσε τε ἔχώρουν οἱ πλείστοι τῷ ἕργῳ καὶ
οὐ μετεμέλοντο, καὶ τὸν Θηραμένη ἡρώτων εἰ δοκεῖ 30
αὐτῷ ἐπ' | ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι, καὶ εἰ 571
5 ἄμεινον εἶναι καθαιρεθέν. δέ, εἴπερ καὶ ἐκείνοις
δοκεῖ καθαιρεῖν, καὶ ἑαυτῷ ἔφη ξυνδοκεῖν. καὶ
ἐντεῦθεν εὐθὺς ἀναβάντες οἵ τε δπλῖται καὶ πολλοὶ
τῶν ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἀνθρώπων κατέβκαπτον τὸ τεί- 5
χισμα. ἦν δὲ πρὸς τὸν ὄχλον ἡ παράκλησις ώς χρῆ, 11
10 δότις τὸν πεντακισχιλίους βούλεται ἄρχειν ἀντὶ τῶν
τετρακοσίων, λέναι ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐπεκρύπτοντο γὰρ
δμως ἔτι τῶν πεντακισχιλίων τῷ δύναμι, μὴ ἄντι-
κρυς δῆμον δότις βούλεται ἄρχειν | δυομάζειν, φοβού- 10
μενοι μὴ τῷ ὄντι ὥσι καὶ πρὸς τινα εἰπών τις τι
15 ἀγνοίᾳ σφαλῇ. καὶ οἱ τετρακόσιοι διὰ τοῦτο οὐκ
ἡθελον τὸν πεντακισχιλίους οὔτε εἶναι οὔτε μὴ ὄντας
δῆλους εἶναι, τὸ μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσούτους
ἄντικρυς [ἄν] δῆμον ἡγούμενοι, τὸ δ' αὖ ἀφανὲς
| φόβον ἔσ αλλήλους παρέξειν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν ¹⁵ 98
20 τετρακόσιοι ἔσ τὸ βουλευτήριον δμως καὶ τεθορυβη-
μένοι ξυνελέγοντο· οἱ δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ δπλῖται τὸν
τε Ἀλεξικλέα δν ξυνέλαβον ἀφέντες καὶ τὸ τείχισμα
καθελόντες, ἔσ τὸ πρὸς τῇ Μουνιχά Διονυσιακὸν 20
θέατρον ἐλθόντες καὶ θέμενοι τὰ δπλα ἔξεκλησίασάν
25 τε καὶ δόξαν αὐτοῖς εὐθὺς ἔχώρουν ἔσ τὸ ἄστυ καὶ
ἔθεντο αὖ ἐν τῷ Ἀνακέω τὰ δπλα. ἐλθόντες δὲ ἀπὸ 2
τῶν τετρακοσίων τινὲς ἡρημένοι πρὸς αὐτοὺς ἀνήρ
ἀνδρὶ διελέγοντό τε καὶ ἐπειθον οὓς ἵδοιεν | ἀνθρώ- 25
πους ἐπιεικεῖς αὐτούς τε ἡσυχάζειν καὶ τοὺς ἄλλους
30 παρακατέχειν, λέγοντες τὸν τε πεντακισχιλίους ἀπο-
φανεῖν, καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει ἦ ἀν τοῖς πεντα-

κισχιλίοις δοκῇ τοὺς τετρακοσίους ἔσεσθαι, τέως δὲ τὴν πόλιν μηδενὶ τρόπῳ διαφθείρειν μηδ' ἐσ τοὺς πολεμίους ἀνδραῖς. τὸ δὲ πᾶν πλῆθος τῶν δπλιτῶν,³⁰ ἀπὸ πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς λόγων γιγνομένων, 5 ηπιώτερον ἦν ἢ πρότερον, καὶ ἐφοβεῖτο μάλιστα περὶ τοῦ παντὸς πολιτικοῦ. ἔνυνεχώρησάν τε ὅστε ἐσ ἡμέραν φητὴν ἐκκλησίαν ποιῆσαι ἐν τοῦ Διονύσου περὶ 572 δμονοίας.

'Επειδὴ δὲ ἐπηλθεν ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία καὶ 94
10 δύον οὐ ἔνυνειλεγμένοι ἦσαν, ἀγγέλλονται αἱ δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες καὶ ὁ 'Ηγησανδρίδας ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν Σαλαμῖνα παραπλεῖν' | καὶ πᾶς τις τῶν δπλιτῶν αὐτὸ τοῦτο ἐνόμιξεν εἶναι τὸ πάλαι λεγόμενον ὑπὸ Θηραμένους καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ὡς ἐσ τὸ τείχισμα ἔπλεον αἱ νῆες, καὶ χρησίμως ἐδόκει καταπεπτωκέναι. δ δὲ 'Ηγησανδρίδας τάχα μέν τι καὶ ἀπὸ 2 ἔνυγκειμένουν [λόγου] περὶ τε τὴν Επίδαυρον καὶ ταύτη | ἀνεστρέφετο, εἰκὸς δὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν παρόντα 10 στασιασμὸν τῶν Ἀθηναίων, δι' ἐλπίδος ὡς καὶ ἐσ 20 δέον παραγένοιτο, ταύτη ἀνέχειν. οἱ δ' οὖν Ἀθηναῖοι, ὡς ἡγγέλθη αὐτοῖς, εὐθὺς δρόμῳ ἐσ τὸν Πειραιᾶ πανδημεὶ ἔχώρουν, ὡς τοῦ ιδίου πολέμου μείζονος [ἢ] ἀπὸ | τῶν πολεμίων οὐχ ἐκὰς ἀλλὰ πρὸς 15 τῷ λιμένι ὅντος. καὶ οἱ μὲν ἐσ τὰς παρούσας ναῦς 25 ἐσεβαῖνον, οἱ δὲ ἄλλας καθεῖλκον, οἱ δέ τινες ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τὸ στόμα τοῦ λιμένος παρεβοήθουν. αἱ δὲ 95 τῶν Πελοποννησίων νῆες παραπλεύσασαι καὶ περιβαλοῦσαι Σούνιον δρομίζονται | μεταξὺ Θορικοῦ τε καὶ 20 Πρασιδῶν, ὕστερον δὲ ἀφικνοῦνται ἐσ Ὁρωπόν. Ἀθηναῖοι δὲ κατὰ τάχος καὶ ἀξυγκροτήτοις πληρώμασιν ἀναγκασθέντες χρήσασθαι, οἵα πόλεως τε στασιαζούσης

καὶ περὶ τοῦ μεγίστου ἐν τάχει βουλόμενοι βοηθῆσαι
 (Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλημένης | τῆς Ἀττικῆς πάντα 25
 ἦν), πέμπουσι Θυμοχάρη στρατηγὸν καὶ ναῦς ἐς Ἑρέ-
 τριαν. ὃν ἀφικομένων ξὺν ταῖς πρότερον ἐν Εὐβοίᾳ 3
 5 οὖσαις ἔξ καὶ τοιάνοντα ἐγένοντο. καὶ εὐθὺς ναυμα-
 χεῖν ἡναγκάζοντο· διὸ γὰρ Ἡγησανδρίδας ἀριστοποιη-
 σάμενος ἐκ τοῦ Ὥρωπον ἀνήγαγε τὰς ναῦς, | διέχει δὲ 573
 μάλιστα διὰ Ὥρωπὸς τῆς τῶν Ἑρετριῶν πόλεως θαλάσσης
 μέτρον ἔξηκοντα σταδίους. ὃς οὖν ἐπέπλει, εὐθὺς 4
 10 ἐπλήρουν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς, οἰδόμενοι σφίσι
 παρὰ ταῖς ναυσὶ τοὺς στρατιώτας εἶναι· οἱ δὲ | ἔτυχον 5
 οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀριστον ἐπισιτιζόμενοι (οὐδὲν γὰρ
 ἐπωλεῖτο ἀπὸ προνοίας τῶν Ἑρετριῶν), ἀλλ' ἐκ τῶν
 ἐπ' ἔσχατα τοῦ ἄστεως οἰκιῶν, δπως σχολῇ πληρου-
 15 μένων φθάσειαν οἱ πολέμιοι προσπεσόντες καὶ ἔξαναγ-
 κάσειαν τοὺς Ἀθηναίους οὕτως δπως τύχοιεν ἀνάγε-
 |σθαι. σημεῖον δὲ αὐτοῖς ἐς τὸν Ὥρωπὸν ἐκ τῆς Ἑρε- 10
 τριας, δπότε χρὴ ἀνάγεσθαι, ἥρθη. διὰ τοιαύτης δὴ 5
 παρασκευῆς οἱ Ἀθηναῖοι ἀναγαγόμενοι καὶ ναυμαχή-
 20 σαντες ὑπὲρ τοῦ λιμένος τῶν Ἑρετριῶν δλγον μέν
 τινα χρόνον δμως καὶ ἀντέσχον, ἔπειτα ἐς φυγὴν
 τραπόμενοι καταδιώκονται ἐς τὴν γῆν. καὶ δσοι μὲν 15
 αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἑρετριῶν ὡς φιλίαν
 καταφεύγοντι, χαλεπώτατα ἐπραξαν φουευόμενοι ὑπ'
 25 αὐτῶν· οἱ δὲ ἐς τὸ ἐπιτελχισμα τὸ ἐν τῇ Ἑρετρίᾳ, δ
 εἶχον αὐτοί, περιγέγνονται καὶ δσαι ἐς Χαλκίδα ἀφι-
 κνοῦνται | τῶν νεῶν. λαβόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι 20
 δύο καὶ εἴκοσι ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνδρας
 τοὺς μὲν ἀποκτεναντες τοὺς δὲ ζωγρήσαντες
 30 τροπαῖον ἔστησαν. καὶ ὑστερον οὐ πολλῷ Εὔβοιάν
 τε, ἀπασαν ἀποστήσαντες πλὴν Ὥρεοῦ (ταύτην δὲ

αὐτοὶ Ἀθηναῖοι εἶχον), καὶ τἄλλα | τὰ περὶ αὐτὴν 25
καθίσταντο.

Τοῖς δὲ Ἀθηναῖοις ὡς ἦλθε τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν 96
γεγενημένα, ἔκπληξις μεγίστη δὴ τῶν πρὸν παρέστη.
5 οὕτε γὰρ ἡ ἐν τῇ Σικελίᾳ ἔνυμφορά, καὶ περ μεγάλη
τότε δόξασα εἶναι, οὕτε ἄλλο οὐδέν πω οὕτως ἐφόβη-
σεν. | δπον γὰρ στρατοπέδου τε τοῦ ἐν Σάμῳ ἀφεστη- 20
κότος, ἄλλων τε νεῶν οὐκ οὐσῶν οὐδὲ τῶν ἐσβησο-
μένων, αὐτῶν τε στασιαζόντων καὶ ἄδηλον δὲ διότε 574
10 σφίσιν αὐτοῖς ἔνρραξονσι, τοσαύτη ἡ ἔνυμφορά ἐπεγε-
γένητο, ἐν ᾧ ναῦς τε καὶ τὸ μέγιστον Εὔβοιαν ἀπο-
λωλέκεσσαν, ἐξ ἣς πλεῖστη ἡ τῆς Ἀττικῆς ὠφελοῦντο,
πᾶς οὐκ εἰκότως | ἥδυμονν; μάλιστα δὲ αὐτοὺς καὶ 25
δι' ἐγγυτάτου ἐθιορύθει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι
15 νενικηότες εὐθὺν σφῶν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἐρῆμον δύντα
νεῶν πλεῖν· καὶ ὅσον οὐκ ἥδη ἐνδιμίζον αὐτοὺς παρεῖναι.
ὅπερ ἄν, εἰ τολμηρότεροι ἡσαν, φαδίως ἄν ἐποιησαν, 4
καὶ διέστησαν ἄν | ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν, εἰ ἐποιιόρκουν 10
μένοντες, καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἡνάγκασαν ἄν
20 καὶ πολεμίας οὕσας τῇ δλιγαρχίᾳ τοῖς σφετέροις
οἰκεῖοις καὶ τῇ ἔνυμπάσῃ πόλει βοηθῆσαι· καὶ ἐν τούτῳ
Ἐλλήσποντός τε ἀν ἥν αὐτοῖς καὶ Ἰωνία καὶ αἱ νῆσοι
καὶ | τὰ μέχρι Εὐβοίας καὶ ὡς εἰπεῖν ἡ Ἀθηναῖοι 15
ἀρχῇ πᾶσα. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακεδαιμόνιοι 5
25 Ἀθηναῖοις πάντων δὴ ἔνυμφορώτατοι προσπολεμῆσαι
ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. διάφοροι γὰρ
πλεῖστον δύντες τὸν τρόπον, οἱ μὲν δξεῖς οἱ δὲ βραδεῖς,
καὶ οἱ | μὲν ἐπιχειρηταὶ οἱ δὲ ἀτολμοὶ, ἄλλως τε καν 20
ναυτικῇ ἀρχῇ πλεῖστα ὠφέλουν. ἐδειξαν δὲ οἱ Συρα-
30 κόσιοι· μάλιστα γὰρ δμοιστροποι γενόμενοι ἄριστα
καὶ προσεπολέμησαν.

'Επὶ δ' οὖν τοῖς ἡγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε ⁹⁷
 | εἶκοσι δύως ἐπλήρουν καὶ ἐκκλησίαν ξυνέλεγον, μίαν ²⁵
 μὲν εὐθὺς τότε πρῶτον ἐς τὴν Πύκνα καλούμενην,
 οὐπερ καὶ ἄλλοτε εἰώθεσαν, ἐν ἥπερ καὶ τοὺς τετρα-
 5 κοσίους καταπαύσαντες τοῖς πεντακισχιλίοις ἐψηφί-
 σαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι· εἶναι δὲ αὐτῶν δπόσοι
 καὶ | δπλα παρέχονται· καὶ μισθὸν μηδένα φέρειν ³⁰
 μηδεμιᾶς ἀρχῆς, εἰ δὲ μή, ἐπάρσατον ἐποιήσαντο.
 ἔγιγνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὑστερον <ἐν> Πυκνὴ ἐκκλησία, ²
 10 ἀφ' ὧν καὶ νομοθέτας καὶ τὰ ἄλλα ἐψηφίσαντο ἐς τὴν
 πολιτείαν. καὶ | οὐχ ἥκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ⁵⁷⁵
 ἐπί γε ἔμοιν Ἀθηναῖοι φαίνονται εὖ πολιτεύσαντες·
 μετρία γάρ ἦ τε ἐς τοὺς δλίγους καὶ τοὺς πολλοὺς
 ἔνγραφας ἐγένετο, καὶ ἐκ πονήρων τῶν πραγμάτων
 15 γενομένων τοῦτο πρῶτον | ἀνήγεγκε τὴν πόλιν. ἐψη-³
 φίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ •
 κατιέναι, καὶ παρά τε ἐκεῖνον καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμῳ
 στρατόπεδον πέμψαντες διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν
 πραγμάτων.
 20 'Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν ⁹⁸
 | Πεισανδρον καὶ Ἀλεξικλέα καὶ δσοι ἥσαν τῆς δλιγαρ-¹⁰
 χίας μάλιστα, ὑπεξέρχονται ἐς τὴν Δεκέλειαν· Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν μόνος (ἔτυχε γάρ καὶ στρατηγῶν) λαβὼν
 κατὰ τάχος τοξότας τινὰς τοὺς βαρβαρωτάτους ἔχωρει
 25 πρὸς τὴν Οἰνόην. ἦν δὲ Ἀθηναίων ἐν μεθοδοῖσι τῆς ²
 | Βοιωτίας τεῖχος, ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ διὰ ξυμφορὰν ¹⁵
 σφίσιν ἐκ τῆς Οἰνόης γενομένην ἀνδρῶν ἐκ Δεκελείας
 ἀναχωρούντων διαφθορᾶς οἱ Κορίνθιοι ἐθελοντηδόν,
 προσπαρακαλέσαντες τοὺς Βοιωτούς. κοινολογησά-³
 30 μενος οὖν αὐτοῖς δ' Ἀρίσταρχος ἀπατᾷ τοὺς ἐν τῇ
 Οἰνόῃ, λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τᾶλλα ξυμβεβή-²⁰

κασὶ Λακεδαιμονίοις, κακείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρὸν παραδοῦναι· ἐπὶ τούτοις γὰρ ξυμβεβάσθαι. οἱ δὲ πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ στρατηγῷ καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι, ὑπόσπονδοι ἔξερχονται.
 5 τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ | Οἰνόην τε λειφθεῖσαν Βοιωτοὶ ¹
 κατέλαβον καὶ ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις διλγαρχία καὶ στάσις ἐπαύσατο.

Τπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου ⁹⁹
 καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσοι, ὡς τροφὴν τε
 10 οὐδεὶς ἐδίδον τῶν ὑπὸ Τισσαφέροντος τότε [ὅτε ἐπὶ
 τὴν Ἀσπενδον παρῆι] προσταχθέντων, καὶ αἱ Φοίνισ-³⁰
 σαι νῆες οὐδὲ δι Τισσαφέροντος πω ἥκουν, δι τε Φίλιππος
 δι ξυμπεμφθεὶς αὐτῷ ἐπεστάλκει Μινδάρῳ τῇ ναυάρχῳ
 καὶ ἄλλος, Ἰπποκράτης, ἀνὴρ Σπαρτιάτης καὶ ὃν ἐν
 15 Φασηλίδῃ, δτι οὕτε αἱ νῆες παρέβοιντο πάντα τε ἀδι-⁵⁷⁶
 κοῦντο ὑπὸ Τισσαφέροντος, Φαρνάβαξδις τε ἐπεκαλεῖτο
 αὐτοὺς καὶ ἦν πρόδημος κομίσας τὰς ναῦς καὶ αὐτὸς
 τὰς λοιπὰς ἔτι πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι τῶν
 | Ἀθηναίων, ὥσπερ καὶ δι Τισσαφέροντος, ἐλπίζων πλέον ⁵
 20 τι σχήσειν ἀπ' αὐτοῦ, οὕτω δὴ δι Μίνδαρος πολλῷ
 κόσμῳ καὶ ἀπὸ παραγγέλματος αἰφνιδίου, διποτε λάθοι
 τοὺς ἐν Σάμῳ, ἄρας ἀπὸ τῆς Μιλήτου ναυσὶ τρισὶ¹
 καὶ ἐβδομήκοντα ἐπλει ἐπὶ τὸν Ἐλλήσποντον (πρότερον
 δὲ | ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τῷδε ἐκκαΐδεκα ἐς αὐτὸν νῆες ¹⁰
 25 ἐπέπλευσαν, αἱ καὶ τῆς Χερσονήσου τι μέρος κατέδρα-
 μον)· χειμασθεὶς δὲ ἀνέμῳ καὶ ἀναγκασθεὶς καταλοει
 ἐς τὴν Ἰκαρον, καὶ μείνας ἐν αὐτῇ ὑπὸ ἀπλοίας πέντε
 ἡ ἔξη ἡμέρας ἀφικνεῖται ἐς τὴν Χίον.

Ο δὲ Θράσυλλος ἐκ τῆς | Σάμου, ἐπειδὴ ἐπύθετο ¹⁰⁰
 30 αὐτὸν ἐκ τῆς Μιλήτου ἀπηρούτα, ἐπλει καὶ αὐτὸς
 ναυσὶν εὐθὺς πέντε καὶ πεντήκοντα, ἐπειγόμενος μὴ

φθάση ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐσπλεύσας. αἰσθόμενος 2
 δὲ δι τὴν Χίῳ εἴη καὶ νομίσας αὐτὸν καθέξειν
 αὐτοῦ, σκοποὺς μὲν κατεστήσατο καὶ | ἐν τῇ Λέσβῳ 20
 καὶ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἡπείρῳ, εἰ δοκαὶ ποι κινοῖντο αἱ
 5 νῆες, δύος μὴ λάθοιεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Μήδυμναν
 παραπλεύσας ἀλφιτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρα-
 σκευάζειν ἐκέλευεν ὡς, ἢν πλεῖστον χρόνος ἐγγίγνηται,
 ἐκ τῆς Λέσβου τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. 25
 ἀμα δέ ("Ἐρεσος γὰρ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει) ἔβούλετο 3
 10 ἐπ' αὐτὴν πλεύσας, εἰ δύναιτο, ἔξελεῖν. Μηδυμναῖον
 γὰρ οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι φυγάδες, διακομίσαντες ἐκ τε
 τῆς Κύμης προσεταιριστοὺς δοπλίτας ὡς πεντήκοντα
 καὶ τῶν ἐκ τῆς ἡπείρου μισθωσάμενοι, | ξύμπασιν ὡς 30
 τριακοσίοις, Ἀναξάρχου Θηβαίον κατὰ τὸ ξυγγενὲς
 15 ἡγουμένου, προσέβαλον πρώτη Μηδύμην· καὶ ἀπο-
 κρουσθέντες τῆς πείρας διὰ τοὺς ἐκ τῆς Μυτιλήνης
 Ἀθηναῖον φρονδοὺς προελθόντας, αὐθίς ἔξω | μάχη⁵⁷⁷
 ἀπωσθέντες καὶ διὰ τοῦ ὅρους κομισθέντες ἀφιστᾶσι
 τὴν "Ἐρεσον. πλεύσας οὖν δὲ Θράσυλλος ἐπ' αὐτὴν 4
 20 πάσαις ταῖς ναυσὶ διενοείτο προσβολὴν ποιεῖσθαι.
 προαφιγμένος δὲ αὐτόσε δῆν καὶ δὲ Θρασύβουλος πέντε
 | ναυσὶν ἐκ τῆς Σάμου, ὡς ἡγγέλθη αὐτοῖς ἡ τῶν 5
 φυγάδων αὐτῇ διάβασις ὑστερίσας δὲ ἐπὶ τὴν "Ἐρεσον 5
 ἐλθὼν ἐφώρμει. προσεγένοντο δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ἑλλη-
 25 πόντου τινὲς δύο νῆες ἐπ' οἷκον ἀνακομιζόμεναι
 καὶ Μηδυμναῖαι <πέντε>· καὶ αἱ πᾶσαι νῆες παρῆσαν
 ἐπτὰ καὶ ἔξηκοντα, ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρε- 10
 σκευάζοντο ὡς κατὰ κράτος μηχαναῖς τε καὶ παντὶ
 τρόπῳ, ἢν δύνωνται, αἰρήσοντες τὴν "Ἐρεσον.
 30 Ὁ δὲ Μίνδαρος ἐν τούτῳ καὶ αἱ ἐκ τῆς Χίου¹⁰¹
 τῶν Πελοποννησίων νῆες, ἐπισιτισάμεναι δυοῖν ἡμέ-

οαν καὶ | λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρα- 15
κοστὰς ἑπαστος Χίας, τῇ τρίτῃ διὰ ταχέων ἀπαλρουσιν
ἐκ τῆς Χίου <οὐ> πελάγιαι, ἵνα μὴ περιτύχωσι ταῖς ἐν
τῇ Ἐρέσῳ ναυσὶν, ἀλλὰ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Λέσβον ἔχον-
τες ἐπλεον ἐπὶ τὴν ἥπειρον. καὶ προσβαλόντες τῆς 2
Φωκαϊδος ἐσ | τὸν ἐν Καρτερείοις λιμένα καὶ ἀριστο- 20
ποιησάμενοι, παραπλεύσαντες τὴν Κυμαῖαν δειπνο-
ποιοῦνται ἐν Ἀργινούσσαις <καὶ> τῆς ἥπειρον ἐν τῷ
ἀντιπέρας τῆς Μυτιλήνης. ἐντεῦθεν δὲ ἔτι πολλῆς 3
10 νυκτὸς παραπλεύσαντες καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἥπειρον ἐσ
Ἀρματοῦντα καταντικὸν Μηθύμνης, ἀριστοποιησάμενοι 25
διὰ ταχέων παραπλεύσαντες Λεκτὸν καὶ Λάρισαν καὶ
Ἀμαξιτὸν καὶ τὰ ταύτη χωρία ἀφικνοῦνται ἐσ Ρο-
τειον ἥδη τοῦ Ἐλλησπόντου, πρώτεον μέσων νυκτῶν.
15 εἰσὶ δ' αἱ τῶν νεῶν καὶ ἐσ Σίγειον κατῆραν καὶ ἄλλοσε
τῶν ταύτη χωρίων.

Oἱ | δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σητῷ δυοῖν δεούσαις ¹⁰²₃₀
εἶκοσι ναυσὶν | διντες, ὡς αὐτοῖς οὖ τε φρυκτωροὶ ⁵⁷⁸
ἔσήμαινον καὶ ἥσθιάνοντο τὰ πυρὰ ἔξαλφνης πολλὰ
20 ἐν τῇ πολεμίᾳ φανέντα, ἔγνωσαν διτι ἐσπλέονσιν οἱ
Πελοποννήσιοι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης νυκτὸς ὡς εἰχον
τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ, παρέπλεον ἐπ'
Ἐλαιοῦντος, βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι ἐσ τὴν εὐρυχωρίαν
[τὰς τῶν πολεμίων ναῦς]. καὶ τὰς μὲν ἐν Ἀβύδῳ ἐκ-
25 καλδεκα ναῦς ἐλαθον, προειρημένης φυλακῆς τῷ φιλέῳ
ἐπιπλω, ὅπως αὐτῶν ἀνακως ἔξουσιν, ἷν ἐκπλέωσιν.
τὰς δὲ μετὰ τοῦ Μινδάρου ἄμα | τῇ ἐφ κατιδόντος τὴν 10
διωξιν εὐθὺς ποιουμένον οὐ φθάνουσι πᾶσαι, ἀλλ' αἱ
μὲν πλείους ἐπὶ τῆς Ἰμβρον καὶ Αἴγινου διέφυγον,
30 τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν αἱ ὕσταται πλέονσαι καταλαμ-
βάνονται περὶ τὸν Ἐλαιοῦντα. καὶ μίαν μὲν ἐποκε- 3

λασαν κατὰ τὸ ἴερὸν τοῦ Πρωτειλάου | αὐτοῖς ἀν- 15
δράσι λαμβάνουσι, δύο δὲ ἐτέρας ἀνευ τῶν ἀνδρῶν·
τὴν δὲ μίαν πρὸς τῇ "Ιμβρῷ κενήν κατακαίουσιν.
μετὰ δὲ τοῦτο ταῖς τε ἐξ Ἀβύδου ἔνυμιγεῖσαις καὶ 103
ταῖς ἄλλαις, ἔνυμπάσαις ἐξ καὶ δγδοήκοντα, πολιορκή-
σαντες Ἐλαιοῦντα ταύτην τὴν ἡμέραν, ώς οὐ προσ-
| εχώρει, ἀπέπλευσαν ἐς Ἀβύδον. 20

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ψευσθέντες τῶν σκοπῶν καὶ οὐκ 2
ἀν οἰδμενοι σφᾶς λαθεῖν τὸν παράπλουν τῶν πολεμίων
10 νεῶν, ἄλλὰ καθ' ἡσυχίαν τειχομαχοῦντες, ώς ἥσθοντο,
εὐθὺς ἀπολιπόντες τὴν "Ἐρεσον κατὰ τάχος ἐβοήθουν
| ἐς τὸν Ἐλλήσποντον· καὶ δύο τε ναῦς τῶν Πελοπον- 25
νησίων αἰροῦσιν, αἱ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον
ἐν τῇ διώξει ἀπάρασι περιέπεσον αὐτοῖς, καὶ ἡμέρᾳ
15 ὕστερον ἀφικόμενοι δρυμίζονται ἐς τὸν Ἐλαιοῦντα καὶ
τὰς ἐκ τῆς "Ιμβρού δσαι κατέφυγον κομίζονται καὶ ἐς
τὴν | ναυμαχίαν πέντε ἡμέρας παρεσκευάζοντο. 30

Μετὰ δὲ τοῦτο ἐνανυμάχουν τρόπῳ τοιῷδε. οἱ 104
'Αθηναῖοι παρέπλεον ἐπὶ κέρως ταξάμενοι παρ' αὐτὴν
20 τὴν γῆν ἐπὶ τῆς Σηστοῦ, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθό-
μενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου ἀντανηγον καὶ αὐτοῖς. καὶ ώς 2
ἔγνωσαν ναυμαχῆσοντες, παρέτεινον τὸ κέρας οἱ μὲν 579
'Αθηναῖοι παρὰ τὴν Χερσόνησον, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰδά-
κου μέχρι Ἀρριανῶν, νῆες ἐξ καὶ ἐβδομήκοντα, οἱ δ' αὖ
25 Πελοποννήσιοι ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Δαρδάνου, νῆες ἐξ
καὶ δγδοήκοντα. κέρας δὲ τοῖς μὲν Πελοποννήσοις 3
εἶχον τὸ μὲν δεξιὸν Συρακούσιοι, τὸ δ' ἐτερον αὐτὸς
Μίνδαρος καὶ τῶν νεῶν αἱ ἀριστα πλέονται, 'Αθη-
ναῖοις δὲ τὸ μὲν ἀριστερὸν Θράσυλλος, δ δὲ Θρασύ-
30 βουλος τὸ δεξιόν· οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ ώς ἔκαστοι
διετάξαντο. ἐπειγομένων δὲ τῶν | Πελοποννήσων πρό- 4
10

τερόν τε ἔνυμεῖξαι, καὶ κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπερσχόντες αὐτοὶ τῷ εὐωνύμῳ ἀποκλῆσαι τοῦ ἔξω αὐτοὺς ἔκπλου, εἰ δύναιντο, κατὰ δὲ τὸ μέσον ἔξωσαι πρὸς τὴν γῆν οὐχ ἐκάς οὖσαν, οἱ Ἀθηναῖοι 5 γνόντες, ἣ μὲν ἐβούλοντο ἀποφάρξασθαι αὐτοὺς οἱ 15 ἔναντιοι, ἀντεπεξῆγον καὶ περιεγίγνοντο τῷ πλῷ· τὸ δὲ εὐώνυμον αὐτοῖς ὑπερεβεβλήκει ἥδη τὴν ἄκραν ἡ Κυνὸς σῆμα καλεῖται. τῷ δὲ μέσῳ, τοιούτου ἔνυμβαίνοντος, ἀσθενέσι καὶ διεσπασμέναις ταῖς ναυσὶ καθίσταντο, 10 ἄλλως τε καὶ ἐλάσσοσι χρώμενοι τὸ πλῆθος | καὶ τοῦ 20 χωρίου τοῦ περὶ τὸ Κυνὸς σῆμα δέξειαν καὶ γωνιώδη τὴν περιβολὴν ἔχοντος, ὥστε τὰ ἐν τῷ ἐπ' ἐκεῖνα αὐτοῦ γιγνόμενα μὴ κάτοπτα εἶναι. προσπερόντες οὖν οἱ 105 Πελοποννήσιοι κατὰ τὸ μέσον ἔξεωσάν τε ἐς τὸ ἔηρὸν 15 τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐς τὴν γῆν ἐπεξεβησαν, 25 τῷ ἔοργῳ πολὺ περισχόντες. ἀμῦναι δὲ τῷ μέσῳ οὕδ' 2 οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὑπὸ πλήθους τῶν ἐπικειμένων νεῶν ἐδύναντο οὕδ' οἱ περὶ τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου (ἀφανές τε γάρ ἦν διὰ τὴν 20 ἄκραν [τὸ Κυνὸς σῆμα] καὶ ἀμάραι οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ 30 ἄλλοι οὐκ ἐλάσσους ἐπιτεταγμένοι εἰργον αὐτούς), πρὶν οἱ Πελοποννήσιοι διὰ τὸ κρατήσαντες ἀδεῶς ἄλλοι ἄλλην ναῦν διώκειν ἥρξαντο μέρει τινὶ σφῶν ἀτακτότεροι γενέσθαι. γνόντες δὲ οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον, 3 35 τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας, πανσάμενοι τῆς ἐπεξιαγωγῆς ἥδη τοῦ κέρωσ καὶ ἐπαναστρέψαντες εὐθύς, 580 ἥμιναντο τε καὶ τρέπουσι, καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννήσων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανημένας ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φύβον τὰς πλείους ἀμαχεὶ καθίστασαν. οἵ τε Συρακόσιοι ἐτύγχανον καὶ αὐτοὶ ἥδη 5 τοῖς περὶ τὸν Θράσυλλον ἐνδεδωκότες καὶ μᾶλλον ἐς

φυγὴν δομῆσαντες, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἄλλους ἑάρων.
 γεγενημένης δὲ τῆς τροπῆς καὶ καταφυγόντων τῶν¹⁰⁶
 Πελοποννησίων πρὸς τὸν Πύδιον μάλιστα ποταμὸν τὸ
 πρῶτον, | ὑστερον δὲ ἐς Ἀβυδον, ναῦς μὲν διέγας¹⁰
 5 ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι (στενὸς γὰρ ὁν δὲ Ἐλλῆσποντος
 βραχεῖας τὰς ἀποφυγὰς τοῖς ἐναντίοις παρεῖχε), τὴν
 μέντοι νίκην ταῦτης τῆς ναυμαχίας ἐπικαιροτάτην δὴ
 ἔσχον. φοβούμενοι γὰρ τέως τὸ τῶν Πελοποννησίων²
 ναυτικὸν διά τε | τὰ κατὰ βραχὺ σφάλματα καὶ διὰ τὴν¹⁵
 10 ἐν τῇ Σικελίᾳ ἔνυμφοράν, ἀπηλλάγησαν τοῦ σφᾶς τε
 αὐτοὺς καταμέμφεσθαι καὶ τὸν πολεμίους ἔτι ἀξίους
 του ἐς τὰ ναυτικὰ νομίζειν. ναῦς μέντοι τῶν ἐναν-³
 τίων λαμβάνοντι Χλας μὲν δικτώ, Κορινθίας δὲ πέντε,
 Ἀμφρακιώτιδας | δὲ δύο καὶ Βοιωτίας δύο, Λευκαδίων²⁰
 15 δὲ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Συρακοσίων καὶ Πελληνέων
 μίλιαν ἐνάστων· αὐτοὶ δὲ πέντε καὶ δέκα ναῦς ἀπολλύασιν.
 στήσαντες δὲ τροπαῖον ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ οὖ τὸ Κυνὸς σῆμα⁴
 καὶ τὰ ναυάγια προσαγαγόμενοι καὶ νεκροὺς τοῖς
 ἐναντίοις ὑποσπόνδους ἀποδόντες ἀπέστειλαν καὶ ἐς²⁵
 20 τὰς Ἀθήνας τριήρη ἄγγελον τῆς νίκης. οἱ δὲ ἀφικο-⁵
 μένης τῆς νεὼς καὶ ἀνέλπιστον τὴν εὔτυχίαν ἀκού-
 σαντες ἐπὶ τε ταῖς περὶ τὴν Εὔβοιαν ἀρτὶ ξυμφοραῖς
 καὶ κατὰ τὴν στάσιν γεγενημέναις πολὺ ἐπερρώσθησαν
 καὶ ἐνόμισαν σφίσιν | ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα,³⁰
 25 ἦν προθύμως ἀντιλαμβάνωνται, περιγενέσθαι.

Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ἡμέρᾳ τετάρτῃ ὑπὸ σπου-¹⁰⁷
 δῆς ἐπισκευάσαντες τὰς ναῦς οἱ ἐν Σηστῷ Ἀθηναῖοι
 | ἐπέπλεον ἐπὶ Κύζικον ἀφεστηκυῖαν· καὶ κατιδόντες κατὰ⁵⁸¹
 Ἀρπάγιον καὶ Πρίαπον τὰς ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου δικτώ³⁰
 ναῦς δομούσας, ἐπιπλεύσαντες καὶ μάκῃ κρατήσαντες
 τοὺς ἐν τῇ γῇ ἔλαβον τὰς ναῦς. ἀφικόμενοι δὲ καὶ

| ἐπὶ τὴν Κύζικον ἀτείχιστον οὖσαν προσηγάγοντο 5
πάλιν καὶ χρήματα ἀνέπραξαν. ἐπλευσαν δὲ ἐν τούτῳ 2
καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐκ τῆς Ἀβύδου ἐπὶ τὸν Ἐλαιούντα
καὶ τῶν σφετέρων νεῶν τῶν αἰχμαλώτων ὅσαι ἦσαν
5 ὑγιεῖς ἐκομίσαντο (τὰς δὲ ἄλλας Ἐλαιούσιοι κατέκαν-
σαν), καὶ | ἐς τὴν Εὔβοιαν ἀπέκειψαν Ἰπποκράτη καὶ 10
Ἐπικλέα κομιοῦντας τὰς ἐκεῖθεν ναῦς.

Κατέπλευσε δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τούτους 108
καὶ δὲ Ἀλκιβιάδης ταῖς τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἀπὸ τῆς
10 Καύνου καὶ Φασῆλιδος ἐς τὴν Σάμον, ἀγγέλλων ὅτι
| τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἀποτρέψειε Πελοποννησίοις 15
ῶστε μὴ ἐλθεῖν, καὶ τὸν Τισσαφέροντη ὅτι φίλον
πεποιήκοι μᾶλλον Ἀθηναῖοις ἢ πρότερον. καὶ πλη- 2
ρώσας ναῦς ἐννέα πρὸς αἷς εἶχεν Ἀλικαρνασσέας τε
15 πολλὰ χρήματα ἔξεπραξε καὶ Κῶν ἐτείχισεν. ταῦτα δὲ
πράξας | ἀρχοντας ἐν τῇ Κῷ καταστῆσας πρὸς τὸ μετό- 20
πωρον ἥδη ἐς τὴν Σάμον κατέπλευσεν.

Καὶ δὲ Τισσαφέροντης ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου, ὡς ἐπύ- 3
θετο τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς ἐκ τῆς Μιλήτου ἐς
20 τὸν Ἐλλήσποντον πεπλευκυίας, ἀνακενύξας ἥλαυνεν ἐπὶ τῇ 25
τῇσι | Ιωνίας. ὃντων δὲ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ 4
Ἐλλησπόντῳ, Ἀντάνδριοι (εἰσὶ δὲ Αἰολῆς) παρακομι-
σάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου πεζῇ διὰ τῆς Ἰδης τοῦ ὄρους
διπλίτιας ἐσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν, ὑπὸ Ἀρσάκου τοῦ
25 Πέρσου, Τισσαφέροντος ὑπάρχου, ἀδικούμενοι, ὅπερ
καὶ Δηλίους | τὸν Ἀτραμύττειον κατοικήσαντας, δτε 30
ὑπὸ Ἀθηναίων Δήλου καθάρσεως ἔνεκα ἀνέστησαν,
ἔχθραν προσποιησάμενος ἀδηλον καὶ ἐπαγγείλας στρα-
τείαν αὐτῶν τοῖς | βελτίστοις, ἔξαγαγὼν ὡς ἐπὶ φιλα582
30 καὶ ξυμμαχίᾳ, τηρήσας ἀριστοποιούμενος καὶ περι-
στήσας τὸν ἑαυτοῦ κατηκόντισεν. φοβουμενοι οὖν 5

αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον μὴ ποτε καὶ περὶ σφᾶς
 τι παρανομήσῃ, καὶ ἂμα | ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ ἢ
 φέρειν οὐκ ἐδύναντο, ἐκβάλλοντι τὸν φρουροὺς αὐτοῦ
 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ὁ δὲ Τισσαφέροντος αἰσθόμενος καὶ¹⁰⁹
 5 τοῦτο τῶν Πελοποννησίων τὸ ἔργον καὶ οὐ μόνον τὰ
 ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ Κινίδῳ (καὶ ἐνταῦθα γὰρ αὐτοῦ
 ἔξεπεπτώνεσαν οἱ φρουροί), διαβεβλησθαί τε νομίσας¹⁰
 αὐτοῖς σφόδρα καὶ δεισας μὴ καὶ ἄλλο τι ἔτι βλάπτωσι,
 καὶ ἂμα ἀχθόμενος εἰ Φαρνάβαζος ἐξ ἐλάσσονος χρόνου
 10 καὶ δαπάνης δεξάμενος αὐτοὺς κατορθώσει τι μᾶλλον
 τῶν πρὸς τὸν Ἀθηναίους, πορεύεσθαι διενοεῖτο πρὸς
 αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, | διπος μέμψηται τε τῶν¹⁵
 περὶ τὴν Ἀντανδρον γεγενημένων καὶ τὰς διαβολὰς
 καὶ περὶ τῶν Φοινισσῶν νεῶν καὶ τῶν ἄλλων ὡς
 15 εὑπορεπέστατα ἀπολογήσηται. καὶ ἀφικόμενος πρῶτον
 ἐς Ἐφεσον θυσίαν ἐποιήσατο τῇ Ἀρτέμιδι.

Index nominum propriorum.

(In nominibus paulo usitatoribus loci potissimi soli laudati sunt.)

- Ἄβδηρα* II 97, 1; *Ἄβδηρίτης* II 29, 1
Ἄβρωνιχος Atheniensis I 91, 3
Ἄβυδος VIII 61, 1; 62; 79, 3; 102 sqq.
Ἀγαθαρχίδας Corinthius II 83, 4
Ἀγέθαρχος Syracusanus VII 25, 1; 70, 1
Ἀγαμέμνων I 9, 1
Ἀγήσανδρος Lacedaemonius I 139, 3
Ἀγησιππίδας Lacedaemonius V 56, 1
Ἀγις rex Lacedaemoniorum III 89, 1; IV 2, 1; V 19, 2, 24, 1; 54, 1; 57, 1; 63, 1; 65, 2; 83, 1; VII 19, 1; 27, 4; VIII 3, 1; 5, 1; 7 sqq.; 45, 1; 70, 2 sq.
Ἀγνῶν Atheniensis I 117, 2; II 58, 1; 95, 3; IV 102, 3; V 11, 1; 19, 2; 24, 1; VI 31, 2; *Ἀγνάνειος* V 11, 1
Ἀγραιοι II 102, 2; III 106, 2; IV 77, 2; 101, 3; *Ἀγραιός* III 111, 4; *Ἀγραικός* III 106, 3
Ἀγριᾶνες II 96, 3
Ἀδείμαντος Corinthius I 60, 2
Ἀδμητος rex Molossorum I 136, 2
Ἀθηναγόρας Syracusanus VI 35, 2 — Cyzicenus VIII 6, 1
Ἀθῆναι, Ἀθηναῖοι passim
Ἀθηναῖα IV 116, 2; V 10, 2; 23, 5
Ἀθηναῖος Lacedaemonius IV 119, 2; 122, 1
Ἀθως IV 109, 2; V 3, 6; 82, 1; *Ἀθωῖς (Ἀκτῇ)* V 35, 1
Ἀλαντίδης tyrannus Lampsaci VI 59, 3
Ἀλγαῖον, τὸ, I 98, 2; τὸ *A. πέλαγος* IV 109, 2
Ἀλγάλεων (τὸ *A. ὄρος*) II 19, 2
Ἀλγίνα, *Ἀλγινῆται* passim; *Ἀλγιναῖοι δύολοι*, *Ἀλγιναῖα δραχμὴ* V 47, 6
Ἀλγίτιον III 97, 2
Ἀλγύπτος, Ἀλγύπτιοι I 104, 1 sqq.; II 48, 1; IV 53, 3; VIII 35, 2
Ἀλείμνηστος Plataeensis III 52, 5
Ἀλθαιῆς I 101, 2
Ἀλθιοκία II 48, 1
Ἀιμος II 96, 1
Ἀλνέας Corinthius IV 119, 2
Ἀλνοῖας Spartiates II 2, 1
Ἀλνιᾶνες V 51, 1
Ἀίρος IV 28, 4; *Αἴριο:* VII 57, 5
Ἀιολάδης Thebanus IV 91
Ἀιολῆς IV 42, 2; VII 57, 5; VIII 108, 4; *Ἀιολικὰ πολι- σματα* IV 52, 3; *Ἀιολῆς* III 31, 1; 102, 5
Ἀιόλον νῆσοι III 88, 1; 115, 1
Ἀιραι VIII 19, 4; 20, 2
Ἀισιούδης Corcyraeus I 47, 1
Ἀίσων Argivus V 40, 3
Ἀίτνη III 116, 1
Ἀιτωλοί, Ἀιτωλία I 5, 3; III 94, 3 sqq.; VII 57, 9
Ἀκαμαντίς IV 118, 11
Ἀκανθός Lacedaemonius V 19, 2; 24, 1

- Ἀκανθος oppidum IV 84, 1;
 V 18, 5; Ἀκάνθιοι IV 88, 1;
 V 18, 6
 Ἀκαρνάν Alcmeonis filius II
 102, 6
 Ἀκαρνᾶνες, Ἀκαρνανία passim;
 τὸ Ἀκαρνανικὸν πεδίον II
 102, 2
 Ἀκεσίνης IV 25, 8
 Ἀκράγας fluvius VI 4, 4
 — urbs VI 4, 4; VII 50, 1;
 Ἀκραγαντῖοι V 4, 6; VII
 32, 1; 33, 2; 46; 58, 1
 Ἀκραι VI 5, 2
 Ἀκραῖον λέπας VII 78, 5
 Ἀκροθῶν IV 109, 3
 Ἀκταῖαι πόλεις IV 52, 3
 Ἀκτή IV 109, 1; V 35, 1
 Ἀκτιον I 29, 3 sq.
 Ἀλέξανδρος rex Macedonum
 I 57, 2; 137, 1; II 99, 3
 Ἀλέξαρχος Corinthius VII 19, 4
 Ἀλεξιλῆς Atheniensis VIII
 92, 4; 93, 1; 98, 1
 Ἀλεξιππίδας Spartiates VIII 58, 1
 Ἀλῆς III 99
 Ἀλιάρτοι IV 93, 4
 Ἀλιῆς I 105, 1; Ἀλιάς II 56, 5;
 IV 45, 2
 Ἀλικαρνασσός VIII 42, 4; Ἀλι-
 καρνασσῆς VIII 108, 2
 Ἀλικναῖοι VII 32, 1
 Ἀλιαῖος Atheniensis V 19, 1;
 25, 1
 Ἀλκαμένης Lacedaemonius VIII
 5, 1; 8, 2; 10, 2; 11, 3
 Ἀλκιβιάδης Atheniensis V 43,
 2; 52, 2; 61, 2; 76, 3; 84, 1;
 VI 8, 2 sqq.; VII 18, 1; VIII
 6, 3; 11 sqq.
 — Lacedaemonius VIII 6, 3
 Ἀλκίδας Lacedaemonius III 16,
 3; 26, 1; 30, 1; 31, 1; 33, 1;
 69, 1; 76; 92, 5
 Ἀλκινάδας Lacedaemonius V
 19, 2; 24, 1
 Ἀλκίνους rex Phaeacum III
 70, 4
 Ἀλκισθένης Atheniensis III 91, 1
 Ἀλκίφρων Argivus V 59, 5
 Ἀλκμέων ὁ Αμφιάρεω II 102, 5
 Ἀλκμεωνίδαι VI 59, 4
 Ἀλμωπες, Ἀλμωπία II 99, 5
 Ἀλόπη II 26, 2
 Ἀλύξεια VII 31, 2
 Ἀλνς I 16
 Ἀμαξιτός VIII 101, 3
 Ἀμεινιάδης Atheniensis II 67, 2
 Ἀμεινίας Lacedaemonius IV
 132, 3
 Ἀμεινοκλῆς Corinthius I 13, 3
 Ἀμμέας Plataeensis III 22, 3
 Ἀμόργης Persa VIII 5, 5; 19, 2;
 28, 2
 Ἀμπελίδας Lacedaemonius V
 22, 2
 Ἀμποκία II 80, 3; Ἀμπρανιώται
 I 26, 1; 27, 2; II 9, 2; 68, 1;
 80, 1; III 69, 1; 105, 1 sqq.;
 VII 7, 1; 25, 9; 58, 3
 Ἀμύκλαιον V 18, 10; 23, 5
 Ἀμύντας rex Macedonum II 95,
 3; 100, 3
 Ἀμυνταῖος Aegyptius I 110, 2;
 112, 3
 Ἀμφιάρεως II 68, 3; 102, 5
 Ἀμφίας Epidaurius IV 119, 2
 Ἀμφίδωρος Megarensis IV 119, 2
 Ἀμφίλοχος II 68, 1; Ἀμφίλοχοι
 II 68, 5; III 107, 2 sqq.;
 Ἀμφίλοχικὰ ὅρη III 112, 2;
 Ἀμφίλοχική II 68, 5
 Ἀμφίλοχος II 68, 3
 Ἀμφίπολις I 100, 3; IV 102,
 1 sqq.; V 6 sqq.; VII 9;
 Ἀμφίπολῖται IV 103, 5; V
 11, 1
 Ἀμφισσῆς III 101, 2
 Ἀναια III 32, 2; IV 75, 1; VIII
 19, 1; Ἀναιται III 19, 2;
 Ἀναιτης VIII 61, 2
 Ἀνάκειον VIII 93, 1

- Ἀναπόδοιον I 55, 1; III 114, 3;
 IV 49; V 30, 2; VII 31, 2;
 Ἀναπόδοιοι I 46, 1; II 9, 2;
 80, 5; 81, 3; Ἀναπόδοις γῆ
 I 29, 3
 Ἀνάξαρχος Thebanus VIII
 100, 3
 Ἀναξίλας tyrannus Rhei VI 4, 6
 Ἀναπος Acarnaniae fluvius II 82
 — Siciliae fluvius VI 66, 2;
 96, 3; VII 42, 6; 78, 3
 Ἀνδουΐδης Atheniensis I 51, 4
 Ἀνδρούλης Atheniensis VIII 65, 2
 Ἀνδροκόρατης III 24, 1
 Ἀνδρομένης Lacedaemonius V
 42, 1
 Ἀνδρος II 55, 1; Ἀνδροι IV
 42, 1; VII 57, 4; VIII 69, 3
 Ἀνδροσθένης Arcas V 49, 1
 Ἀνήριστος Lacedaemonius II
 67, 1
 Ἀνθεμοῦ II 99, 6
 Ἀνθεστηρῶν II 15, 4
 Ἀνθήνη V 41, 2
 Ἀντανδρος IV 52, 3; 75, 1;
 VIII 109, 1; Ἀντάνδροι
 VIII 108, 4
 Ἀντιγένης Atheniensis II 23, 2
 Ἀντικλῆς Atheniensis I 117, 2
 Ἀντιμενίδας Lacedaemonius V
 42, 1
 Ἀντίμηνης Atheniensis III
 105, 3
 Ἀντίοχος rex Orestarum II
 80, 6
 Ἀντιππος Lacedaemonius V 19,
 2; 24, 1
 Ἀντισθένης Lacedaemonius
 VIII 39, 1; 61, 2
 Ἀντισσα III 18, 1; 28, 3; VIII
 23, 4; Ἀντισσαιοι III 18, 2
 Ἀντίφημος Rhodius VI 4, 3
 Ἀντιφῶν Atheniensis VIII 68,
 1; 90, 1
 Ἀξιος II 99, 4
 Ἀπιδανός IV 78, 5
- Ἀποδωτοί III 94, 5
 Ἀπολλόδωρος Atheniensis VII
 20, 1
 Ἀπόλλων I 29, 3; II 102, 5;
 III 94, 2; V 18, 2; 23, 5;
 47, 11; VII 26, 2; VIII 35,
 2; Ἀρχηγέτης VI 3, 1; Δη-
 λιος I 13, 6; III 104, 2;
 Μαλάεις III 3, 3; Πνθαιεύς
 V 53, 1; Πνθιος IV 118, 1;
 VI 54, 6
- Ἀπολλωνία I 26, 2
 Ἀπολλωνιον II 91, 1
 Ἀργίλος V 18, 5; Ἀργίλοι IV
 103, 3; V 6, 3
 Ἀργίνον VIII 34
 Ἀργινοῦσσαι VIII 101, 2
 Ἀργος Peloponnesi, Ἀργεῖοι
 I 102, 4; V 14 sqq.; VI 7, 1;
 VIII 25, 1
 Ἀργος τὸ Ἀμφιλοχικόν, Ἀργεῖοι
 II 68, 1; III 102, 6; 105, 1 sqq.
 Ἀριανθίδης Thebanus IV 91
 Ἀρισταγόρας Milesius IV 102, 2
 Ἀρίσταρχος Atheniensis VIII
 90, 1; 92, 6; 98, 1
 Ἀριστείδης Atheniensis, ὁ Αν-
 σιμάχον, I 91, 3; V 18, 5
 — Atheniensis, ὁ Ἀρχίππον,
 IV 50, 1; 75, 1
 Ἀριστενός Corinthius, ὁ Αδει-
 μάντον, I 60, 2; II 67, 1
 — Corinthius, ὁ Πελλίχον,
 I 29, 2
 — Lacedaemonius IV 132, 3
 Ἀριστογείτων Atheniensis I 20,
 2; VI 54, 1
 Ἀριστοκλείδης Atheniensis II
 70, 1
 Ἀριστοκλῆς Lacedaemonius V
 16, 2
 — Lacedaemonius V 71, 3
 Ἀριστοκράτης Atheniensis V
 19, 2; 24, 1
 — Atheniensis, ὁ Σκελίον,
 VIII 9, 2; 89, 2; 92, 2

- Ἀριστόνος Gelous VI 4, 4
 — Larisaeus II 22, 3
 Ἀριστοτέλης Atheniensis III
105, 3
 Ἀριστοφάν Atheniensis VIII
86, 9
 Ἀρίστων Corinthius VII 39, 2
 Ἀριστώνυμος Corinthius II 33, 1;
IV 119, 2
 — Atheniensis IV 122, 1
 Ἀρίφων Atheniensis IV 66, 3
 Ἀρκάδες passim; Ἀρκαδία I 2,
3; V 29, 1
 Ἀρκεσίλαος Lacedaemonius V
50, 4
 Ἀρματοῦς VIII 101, 3
 Ἀρμόδιος Atheniensis I 20, 2;
VI 54, 1
 Ἀρναὶ IV 103, 1
 Ἀρνη I 12, 3
 Ἀρνίσα IV 128, 3
 Ἀρπάγιον VIII 107, 1
 Ἀρούνη V 50, 3
 Ἀροάβαιος rex Lyncestarum
IV 79, 2; 124, 1
 Ἀρριανοὶ VIII 104, 2
 Ἀρσάκης Persa VIII 108, 4
 Ἀρτάβαζος Persa I 129, 1;
132, 5
 Ἀρτας regulus Iapygum VII
33, 4
 Ἀρταφέρνης Persa IV 50, 1
 Ἀρτεμις III 104, 5; VI 44, 3;
VIII 109
 Ἀρτεμίσιον III 54, 4
 Ἀρτεμίσιος μήν V 19, 1
 Ἀρτοξέρξης rex Persarum I 104,
1; 137, 3; IV 50, 3; VIII
5, 4
 Ἀρχεδίκη filia Hippiae VI 59, 3
 Ἀρχέλαος rex Macedonum II
100, 2
 Ἀρχέστρατος Atheniensis I 57, 6
 — VIII 74, 1
 Ἀρχέτιμος Corinthius I 29, 2
 Ἀρχίας Camarinaeus IV 25, 7
 Ἀρχίας Corinthius VI 3, 2
 Ἀρχίδαμος rex Lacedaemoni-
orum I 79, 2; II 10, 3 sqq.;
47, 2; 71, 1 sqq.; III 1, 1;
89, 1
 Ἀρχιππος Atheniensis IV 50, 1
 Ἀρχανίδης rex Siculorum VII
1, 4
 Ἀσία passim; οἱ Ἀσιανοὶ βάθ-
βασοι I 6, 5
 Ἀσίνη Messeniae oppidum IV
13, 1; VI 93, 3 (?)
 — Laconiae oppidum IV 54,
4; VI 93, 3 (?)
 Ἀσπενδος VIII 81, 3; 87, 1;
88; 99; 108, 3
 Ἀσσίναρος VII 84, 2
 Ἀσσύρια γράμματα IV 50, 2
 Ἀστακός II 30, 1; 33, 1; 102, 1
 Ἀστυμάχος Plataeensis III 52, 5
 Ἀστυνόχος Lacedaemonius VIII
20, 1 sqq.
 Ἀσώπιος Atheniensis, pater
Phormionis, I 64, 2
 — Atheniensis, filius Phor-
mionis, III 7, 1
 Ἀσωπόλαος Plataeensis III 52, 5
 Ἀσωπός II 5, 2
 Ἀταλάντη insula II 32; III
89, 3; V 18, 7
 — urbs II 100, 3
 Ἀτιντάνες II 80, 6
 Ἀτραμύντειον V 1; VIII 108, 4
 Ἀτρενός I 9, 2
 Ἀττική passim; Ἀττική δραχμή
VIII 29, 1; 45, 2; Ἀττική ἔνγ-
γοραφή I 97, 2; Ἀττική χοῖνιξ
IV 16, 1
 Ἀύλων IV 103, 1
 Ἀύτοκλῆς Atheniensis IV 53, 1;
119, 2
 Ἀύτοχαρίδας Lacedaemonius
V 12, 1
 Ἀφροδίτη VI 46, 3
 Ἀφροδιτία IV 56, 1
 Ἀφντις I 64, 2

- Ἀχαιΐα Peloponnesi I 115, 1;
 IV 21, 3; V 82, 1; Ἀχαιοί
 I 111, 3; II 9, 2; 66, 1;
 apud Homerum: I 3, 3; IV
 120, 1; VI 2, 3
 Ἀχαιΐα Thessaliae IV 78, 1;
 Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται VIII 3, 1
 Ἀχαρναὶ II 19, 2; Ἀχαρνῆς II
 20, 4
 Ἀχελός II 102, 2; III 7, 4;
 106, 1
 Ἀχερονοσία λίμνη I 46, 4
 Ἀχέρων I 46, 4
 Ἀχιλλεύς I 3, 3

 Βάττος Corinthius IV 43, 1
 Βέροια I 61, 4
 Βιδυνοὶ Θράκες IV 75, 2
 Βισαλτία II 99, 6; Βισαλτικὸν
 IV 109, 4
 Βοιόν I 107, 2
 Βοιωτοί, Βοιωτία passim
 Βόλβη I 58, 2; IV 103, 1
 Βολίσκος VIII 24, 3
 Βοριάδης Eurytan III 100, 1
 Βορμίσκος IV 103, 1
 Βοττία II 99, 3; Βοττιαῖα II
 100, 4; Βοττιαῖοι I 57, 5;
 II 79, 1; 99, 3; 101, 1;
 IV 7; Βοττική I 65, 3;
 II 101, 5
 Βούδορον II 94, 3; III 51, 2
 Βουνολιών IV 134, 2
 Βουφράς IV 118, 4
 Βρασίδας Spartiates II 25, 2;
 85, 1; 86, 6; 93, 1; III 69, 1;
 76; IV 11, 4; 70, 1; 78, 1;
 102, 1; 109, 1; 120, 1; V 2,
 3 sqq.; Βρασίδειοι V 67, 1;
 71, 3; 72, 3
 Βραυρώ uxor regis Edonum IV
 107, 3
 Βρικιννίαι V 4, 4
 Βριλησσός II 23, 1
 Βρομερός rex Lyncestarum IV
 83, 1
 Βυζάντιον I 94, 2; 128, 5; VIII
 80, 3; 107, 1; Βυζάντιοι I
 115, 5; 117, 3
 Βωμηῆς III 96, 3

 Γαληψός IV 107, 3; V 6, 1
 Γαντίτης Car VIII 85, 2
 Γέλα IV 58; V 4, 6; VI 4, 3;
 Γελῶοι IV 58; VI 4, 4; VII
 58, 1; Γελεᾶτις Ὑβλα VI 62, 5
 Γέλας VI 4, 3
 Γέλων tyrannus Syracusarum
 VI 4, 2; 5, 3; 94, 1
 Γεραιστός III 3, 5
 Γεράνεια I 105, 3; 107, 3; IV
 70, 1
 Γεράστιος μήν IV 119, 1
 Γέται II 96, 1; 98, 4
 Γῆ II 15, 4
 Γίγωνος I 61, 5
 Γλαύκη VIII 79, 2
 Γλαύκων Atheniensis I 51, 4
 Γόαξις Edonus IV 107, 3
 Γογγύλος Eretricensis I 128, 6
 — Corinthius VII 2, 1
 Γορτνία II 100, 3
 (Γόρτνν) Γορτνίος II 85, 5
 Γρεική γῆ II 23, 3; III 91, 3
 Γρηστωνία II 99, 6; 100, 4; cf.
 Κρηστωνικόν
 Γύλιππος Lacedaemonius VI
 93, 2; VII 1 sqq.
 Γνωτώνιοι II 22, 3

 Δάιδος Lacedaemonius V 19, 2;
 24, 1
 Δαίμαχος Plataeensis III 20, 1
 Δαμάγητος Lacedaemonius V
 19, 2; 24, 1
 Δαμάγων Lacedaemonius III
 92, 5
 Δαμότιμος Sicyonius IV 119, 2
 Δαναοί I 3, 3
 Δάρδανος VIII 104, 2
 Δαρεῖος, rex Persarum, filius

- Ηystaspis I 14, 1; 16; IV 102, 2; VI 59, 3
 Δαρεῖος, rex Persarum, filius Artaxerxis VIII 5, 4; 37, 1; 58, 1
 Δασκυλίτις σατραπεία I 129, 1
 Δάσκων Syracusanus VI 5, 3 — locus prope Syracusas VI 66, 2
 Δαυλία II 29, 3; Δαυλιὰς ὅρνις II 29, 3
 Δαφνοῦς VIII 23, 6; 31, 2
 Δεινιάδας perioecus Lacedaemonius VIII 22, 1
 Δεινίας Atheniensis III 3, 2
 Δεκέλεια VI 91, 6; 93, 2; VII 18, 1; 19, 1 sqq.; VIII 3, 1
 Δελφίνιον VIII 38, 2; 40, 3
 Δελφοὶ I 25, 1; 28, 2; 112, 5; 118, 3; 121, 3; 126, 4; 132, 2; 134, 4; 143, 1; III 57, 2; 92, 5; 101, 1; IV 134, 1; V 16, 2; 18, 2; 32, 1
 Δέρδας Macedo I 57, 3; 59, 2
 Δερονύλιδας Spartiates VIII 61, 1; 62, 1
 Δερσεῖον II 101, 3
 Δευναλίων I 3, 2
 Δῆλιον IV 76, 4; 89, 1 sqq.
 Δῆλος I 8, 1; 96, 2; II 8, 3; III 104, 1; V 1; 32, 1; Δῆλιοι V 1; 32, 1; VIII 108, 4; τὰ Δηλια III 104, 2; Δηλιακὸς χορός III 104, 5
 Δημάρατος Atheniensis VI 105, 2
 Δήμαρχος Syracusanus VIII 85, 3
 Δημέας Atheniensis V 116, 3
 Δημόδοκος Atheniensis IV 75, 1
 Δημοσθένης Atheniensis III 91, 1; 94, 2 sqq.; 105, 3 sqq.; IV 2, 4 sqq.; 66, 3; 76, 1; 89, 1; 101, 3; V 19, 2; 24, 1; 80, 3; VII 16, 1 sqq.
 Δημοτέλης Messenius IV 25, 11
- Διαγόρας Thurinus VIII 35, 1
 Διακριτος Spartiates II 12, 1
 Διάσια I 126, 6
 Διδύμη III 88, 2
 Διειτρέφης Atheniensis III 75, 1 — VII 29, 1; VIII 64, 2
 Διέμπορος Thebanus II 2, 1
 Διόδοτος Atheniensis III 41 sqq.
 Δῖοι II 96, 2; Διακὸν γένος VII 27, 1
 Διομέδων Atheniensis VIII 19, 2; 20, 2; 23, 1; 24, 2; 54, 3; 55, 1; 73, 4
 Διόμιλος Andrius VI 96, 3; 97, 3
 Δῖον Macedoniae IV 78, 6 — Actes IV 109, 3; Διῆς V 35, 1; 82, 1
 Διόνυσος II 15, 4; III 81, 5; VIII 93, 3; Διονύσια II 15, 4; V 20, 1; 23, 4; Διονυσιακὸν θέατρον VIII 93, 1
 Διός ἱερόν VIII 19, 2
 Διόσκοροι III 75, 3; Διόσκορειον IV 110, 1
 Διότιμος Atheniensis I 45, 2; VIII 15, 1
 Δίφιλος Atheniensis VII 34, 3
 Δόβηρος II 98, 2 sqq.
 Δόλοπες I 98, 2; V 51, 1; Δολοπία II 102, 2
 Δόρκης Lacedaemonius I 95, 6
 Δραβησκός I 100, 3; IV 102, 2
 Δρυμούσσας VIII 31, 3
 Δρόνοπες VII 57, 4
 Δρυδὲς κεφαλαῖ III 24, 1
 Δρῶοι II 101, 3
 Δύμη II 84, 3
 Δωριεὺς Rhodius III 8; VIII 35, 1; 84, 2
 Δωριῆς civitas I 107, 2; III 92, 3 — gens passim; Δωριακὸς II 54, 2; Δωρικὸς II 54, 3; Δωρὶς γλῶσσα, φωνὴ III

- 112, 4; VI 5, 1; Αωρίδες
πόλεις III 86, 2
Αῶρος Pharsalus IV 78, 1
- Ἐβρος II 96, 4
Ἐγεστα VI 2, 3; Ἐγεσταιοι VI
6, 2 sqq.
Ἐλδομενή II 100, 3
Ἐλλωτες I 101, 2; 128, 1; 132, 4;
IV 80, 2; V 34, 1
Ἐκκριτος Spartiates VII 19, 3
Ἐλαιάτης I 46, 4
Ἐλαιος VIII 102, 1; 103, 1;
107, 2; Ἐλαιούστοι VIII 107, 2
Ἐλαφηβολιών μῆν IV 118, 12;
V 19, 1
Ἐλένη I 9, 1
Ἐλεός VIII 26, 1
Ἐλευσίνιον II 17, 1
Ἐλευσίς I 114, 2; II 19, 2 sqq.;
IV 68, 5; Ἐλευσίνοι II 15, 1
Ἐλιμισται II 99, 2
Ἐλιξος Megarensis VIII 80, 3
Ἐλλάνικος scriptor rerum I 97, 2
Ἐλλάς passim; Ἐλληνες I 3, 2,
passim; τὸ Ἐλληνικόν III
82, 1; 83, 1
Ἐλλην filius Deucalionis 1 3, 2
Ἐλληνοταμίαι I 96, 2
Ἐλλήσποντος passim; de re-
gione I 89, 2; II 9, 4; VIII
86, 4; 96, 4
Ἐλλομενός III 94, 1
Ἐλος IV 54, 4
Ἐλυμοι VI 2, 3
Ἐλωρίνη ὄδος VI 66, 3; 70,
4; VII 80, 5
Ἐμβατον III 29, 2; 32, 1
Ἐμπεδίας Lacedaemonius V
19, 2; 24, 1
Ἐνδιος Lacedaemonius V 44,
3; VIII 6, 3; 12, 1; 17, 2
Ἐνιπεύς IV 78, 3
Ἐννεάκροννος II 15, 5
Ἐννέα ὄδοι I 100, 3; IV 102, 3
Ἐντιμος Cretensis VI 4, 3
- Ἐννάλιον IV 67, 2
Ἐξήνεστος Syracusanus VI 73, 1
Ἐορδία, Ἐορδοί II 99, 5
Ἐπιδαμνος, Ἐπιδάμνιοι I 24
sqq.
Ἐπιδανρος Argolica II 56, 4;
V 55, 1 sqq.; 75, 5 sqq.; VIII
92, 3; Ἐπιδανροι I 27, 2;
105, 1; V 53, 1; VIII 3, 2;
ἡ Ἐπιδανρία IV 45, 2; Ἐπι-
δανροιος πόλεμος V 26, 2
— ἡ Λιμηρά IV 56, 2; VI
105, 2; VII 18, 3; 26, 2
Ἐπικλῆς Atheniensis I 45, 2;
II 23, 2
— Lacedaemonius VIII 107, 2
Ἐπίκονυρος Atheniensis III 18, 3
Ἐπικυδίδας Lacedaemonius V
12, 1
Ἐπιπολαι VI 75, 1; 96, 1 sqq.;
VII 1, 1 sqq.; 43, 1 sqq.
Ἐπιτάδας Lacedaemonius IV
8, 9; 31, 2; 33, 1; 38, 1;
39, 2
Ἐρασινίδης Corinthius VII 7, 1
Ἐρασίστρατος Atheniensis V 4, 1
Ἐρατοκλείδης Corinthius I 24, 2
Ἐρεσος III 18, 1; 35, 1; VIII
23, 2; 100, 3; 101, 1; 103, 2;
Ἐρέσιοι VIII 23, 4
Ἐρετοια VIII 60, 1; 95, 2;
Ἐρετοῖς I 15, 3; IV 123, 1;
VII 57, 4; VIII 60, 1; 95, 3
Ἐρεχθεύς II 15, 1
Ἐρινέος Doridis oppidum I
107, 2
— Achaeae portus VII 34, 1, 8
Ἐρινέος Siciliae fluvius VII
80, 6; 82, 3
Ἐρωατ VI 27, 1 sqq.
Ἐρμαιον VII 29, 3
Ἐρμαιωνδας Thebanus III 5, 4
Ἐρμιονῆς I 27, 2; VIII 3, 2;
Ἐρμιονῆς γῆ II 56, 5
Ἐρμοκράτης Syracusanus IV
58 sqq.; VI 32, 3; 72, 2;

- 73, 1; 76, 4; 96, 3; 99, 2;
VII 21, 3; 73, 1; VIII 26, 1;
29, 2; 45, 3; 85, 2
'Ερμων Syracusanus IV 58; VI
32, 3
— Atheniensis VIII 92, 5
'Ερνθραι Boeotiae III 24, 2
*'Ερνθραι' Ioniae VIII 24, 6; 28, 5;
32, 2; 33, 3; *'Ερνθραιοι* VIII
5, 4; 6, 4; 14, 2; 16, 1; ἥ
'Ερνθραια III 29, 2; VIII 24, 2
'Ερνξ VI 2, 3; 46, 3
'Ερνξιλάδας Lacedaemonius IV
119, 2
'Εστίατα VII 57, 2; *'Εστίατης*
I 114, 3; VII 57, 2
'Εστιόδωρος Atheniensis II 70, 1
'Ετεόνικος Lacedaemonius VIII
23, 4
Ἐνάλας Spartiates VIII 22, 1
Ἐναρχος Acarnan II 30, 1; 33, 1
— Chalcidensis VI 3, 3
Ἐνβοια I 23, 4; 114, 1; II 2, 1;
26, 1; 32; III 17, 2; 87, 4;
89, 2; VIII 5, 1; 60, 2; 91, 2;
95, 7 sqq.; *Ἐνβοῆς* I 98, 3;
113, 2; IV 92, 4; VIII 5, 1;
91, 2; τὰ *Ἐνβοῖα* I 87, 6
Ἐνβούλος Chius VIII 23, 4
Ἐνεσπερίται VII 50, 2
Ἐνετίων Atheniensis VII 9
Ἐνηρος II 83, 3
Ἐνθύδημος Atheniensis V 19, 2;
24, 1
— VII 16, 1; 69, 4
Ἐνθυκλῆς Corinthius I 46, 2
Ἐνυλείδης Zanclaeus VI 5, 1
Ἐνυλῆς Atheniensis IV 104, 4
— Syracusanus VI 103, 4
Ἐνυράτης Atheniensis III 41
Ἐνυτήμων Atheniensis VIII
30, 1
Ἐνμαχος Corinthius II 33, 1
Ἐνμολπίδαι VIII 53, 2
Ἐνμολπος rex Eleusiniorum II
15, 1*
- Ἐνξεινος πόντος* II 96, 1; 97,
1; (IV 75, 1)
Ἐνπαλίδας Epidaurius IV 119, 2
Ἐνπάλιον III 96, 2; 102, 1
Ἐνπομπίδας Plataeensis III 20, 1
Ἐνριπίδης Atheniensis II 70, 1
Ἐνριπος VII 29, 1; 30, 1
Ἐνρύβατος Corcyraeus I 47, 1
Ἐνρυγηλος VI 97, 2; VII 2, 4;
43, 3
Ἐνρύλοχος Spartiates III 100, 2;
105, 1; 109, 1
Ἐνρύμαχος Thebanus II 2, 3;
5, 7
Ἐνρυμέδων Atheniensis III 80,
2; 85, 1; 91, 4; 115, 5; IV
2, 2; 46, 1; 65, 3; VII 16, 1;
31, 3; 33, 3; 35, 1; 42, 1;
43, 2; 49, 3; 52, 2
Ἐνρυμέδων fluvius I 100, 1
Ἐνρυσθενες rex Mycenaeorum
I 9, 2
Ἐνρυτάνες III 94, 5
Ἐνρύτιμος Corinthius I 29, 2
Ἐνρωπη I 89, 2; II 97, 5
Ἐνρωπός II 100, 3
Ἐνστροφος Argivus V 40, 3
Ἐνφαμίδας Corinthius II 33, 1;
IV 119, 2; V 55, 1
Ἐνφημος Atheniensis VI 75,
4; 81
Ἐνφίλητος Atheniensis III 86, 1
'Εφεσος I 137, 2; III 32, 2; IV
50, 3; VIII 19, 3; 109; τὰ
'Εφέσια III 104, 3
'Εφρηη I 46, 4
'Εχενρατίδης rex Thessalorum
I 111, 1
'Εχετιμίδας Lacedaemonius IV
119, 2
'Εχιναδες II 102, 3
- Ζάγκλη* VI 4, 5; 5, 1
Ζάκυνθος II 7, 3; 66, 1; 80, 1;
IV 8, 2; 13, 2; VII 31, 2;

- Ζενίνδιοι I 47, 2; II 9, 4;
 III 94, 1; 95, 2; VII 57, 7
 Ζενξίδαμος Spartiates II 19, 1
 Ζενξίδας Lacedaemonius V 19,
 2; 24, 1
 Ζεὺς Ἐλευθέριος II 71, 2; Ἰθω-
 μήτας I 103, 2; Ὄλύμπιος II
 15, 4; III 14, 1; V 31, 2; 50, 1;
 Μειλίχιος I 126, 6; Νέμειος
 III 96, 1; (Corcyrae) III 70, 4;
 (Mantineae) V 47, 11
 Ζωπυρός Persa I 109, 3
- Ἡγησανδρίδας (Ay.) Spartiates
 VIII 91, 2; 94, 1, 2; 95, 3
 Ἡγῆσανδρος Lacedaemonius,
 pater Pasitelidae, IV 132, 3
 — Lacedaemonius, pater He-
 gesandridae, VIII 91, 2
 — Thespiensis VII 19, 3
 Ἡγησιππίδας Lacedaemonius
 V 52, 1
 Ἡδῶνες, Ἡδῶνοι I 100, 3; II
 99, 4; IV 102, 2 sqq.; V 6,
 4; Ἡδωνικός I 100, 3; IV
 107, 3
 Ἡετιώνεια VIII 90, 1 sqq.
 Ἡιών I 98, 1; IV 7; 50, 1; 102,
 4 sqq.; V 6, 1
 Ἡλις, Ἡλεῖοι passim; ἡ κοίλη
 Ἡλις, ἡ Ἡλεία II 25, 3
 Ἡρα III 68, 3; IV 133, 2;
 Ἡραιον Corcyrae I 24, 7;
 III 75, 5 sqq.; Plataeis III
 68, 3
 Ἡραιής V 67, 1
 Ἡραιον ἡ ἄκρα V 75, 6
 Ἡράκλεια ἡ ἐν Τραχίνια III
 92, 1; IV 78, 1; V 12, 1;
 52, 1; Ἡρακλεῶται V 51, 1
 Ἡρακλεῖδαι I 9, 2; 12, 3; VI
 3, 2
 Ἡρακλείδης Syracusanus VI
 73, 1; 103, 4
 Ἡρακλεῶται IV 75, 2
- Ἡρακλῆς I 24, 2; VII 73, 2;
 Ἡράκλειον V 64, 5; 66, 1
 [Ἡρόδοτος] scriptor rerum I
 20, 3
 Ἡσίοδος poeta III 96, 1
 Ἡσιοι III 101, 2
 Ἡφαιστος III 88, 3
- Θάρνψ rex Molossorum II 80, 6
 Θάσος, Θάσιοι I 100, 2; IV
 104, 4; VIII 64, 3
 Θάψος VI 4, 1; 97, 1 sqq.;
 VII 49, 2
- Θεαγένης tyrannus Megaren-
 sium I 126, 3
 — Atheniensis V 19, 2; 24, 1
 Θεαίνετος Plataeensis III 20, 1
 Θεμιστοκλῆς Atheniensis I 14, 2;
 74, 1; 90, 3 sqq.; 135, 2 sqq.
 Θεογένης Atheniensis IV 27, 3
 Θεόδωρος Atheniensis III 91, 1
 Θεόλυτος Acarnan II 102, 1
 Θέρμη I 61, 2; II 29, 6
 Θερμοπύλαι II 101, 2; III 92, 6;
 IV 36, 3
- Θέρμην Spartiates VIII 11, 2
 Θεσπιῆς IV 93, 4; 133, 1; VI
 95, 2; VII 25, 3; Θεσπικὴ
 γῆ IV 76, 3
 Θεσπρωτοί II 80, 5; Θεσπρωτίς
 I 30, 3
- Θεσσαλία I 2, 3; Θεσσαλοί I
 12, 3; 102, 4; II 22, 2; III
 93, 2; IV 78, 2; V 51, 1;
 VIII 3, 1
- Θεσσαλός Atheniensis I 20, 2;
 VI 55, 1
- Θῆβαι, Θηβαῖοι passim; Θηβαῖς
 (χώρα) III 58, 5
- Θῆρα II 9, 4
- Θηραμένης Atheniensis VIII
 68, 4; 89, 2; 90, 3 sqq.
- Θηριμένης Lacedaemonius VIII
 26, 1; 29, 2; 31, 1; 36, 2;
 38, 1; 52

- Θησεύς** II 15, 1; **Θησεῖον** VI 61, 2
Θορικός VIII 95, 1
Θουκίλῆς Atheniensis III 80, 2 — Chalcidensis VI 3, 1
Θουκυδίδης Atheniensis, scriptor rerum, I 1, 1; IV 104, 4 sqq.; V 26, 1 — Atheniensis I 117, 2 — Pharsalius VIII 92, 8
Θουριάται Messeniae I 101, 2
Θούριοι Italiae VI 61, 6; 104, 3; VII 33, 6; 35, 1; 57, 11; VIII 84, 2; **Θονεία** VI 61, 7; 88, 9; 104, 2; VII 33, 5; **Θονειάς γῆ** VII 35, 1
Θράκη, Θράκες passim (οἱ παλαιοί II 29); Θράκαιαι πύλαι V 10, 1
Θρασύβονλος Atheniensis VIII 73, 4; 75, 2; 76, 2; 81, 1; 100, 4; 104, 3; 105, 2
Θρασυνλῆς Atheniensis V 19, 2; 24, 1 — Atheniensis VIII 15, 1; 17, 3; 19, 2
Θράσυλλος Argivus V 59, 5; 60, 6 — Atheniensis VIII 73, 4; 75, 2; 76, 2; 100, 1; 104, 3; 105, 2
Θρασυμηδίδας Spartiates IV 11, 2
Θριάσιον πεδίον II 19, 2 sqq.; Θριᾶξε I 114, 2; II 21, 1
Θρόνιον II 26, 2
Θνάμις I 46, 4
Θνάμος III 106, 3
Θυμοχάρης Atheniensis VIII 95, 2
Θυρέα II 27, 2; IV 56, 2; 57, 3; V 41, 2; **Θυρεάτις** (γῆ) II 27, 2; VI 95, 1
Θυσέός IV 109, 3; V 35, 1
Ιάπυγες VII 33, 4; 57, 11; **Ιαπυγία** ἄκρα VI 30, 1; 34, 4; 44, 2; VII 33, 3; **Ιαπύγιαι νήσοι** VII 33, 4
Ιασος VIII 28, 2; 29, 1; 36, 1; 54, 3; **Ιασικὸς οὐλπος** VIII 26, 2
Ιβηρες, Ιβηρία VI 2, 2; 90, 3
Ιδακος VIII 104, 2
Ιδη IV 52, 3; VIII 108, 4
Ιδομενή, Ιδομεναι III 112, 1; 113, 3
Ιερά III 88, 2
Ιεραμένης Persa VIII 58, 1
Ιερῆς III 92, 2
Ιεροφῶν Atheniensis III 105, 3
Ιεται VII 2, 3
Ιήλυσος VIII 44, 2
Ιθωμη I 101, 2 sqq.; III 54, 5; **Ιθωμήτας** (Ζεὺς) I 103, 2
Ικαρος III 29, 1; VIII 99
Ιλιον I 12, 2; VI 2, 3
Ιλλυριοι I 26, 4; IV 124, 4 sq.; **Ιλλυρικὸν λέθνος** I 24, 1
Ιμβρος VIII 102, 2; 103, 2; **Ιμβριοι** III 5, 1; IV 28, 4; V 8, 2; VII 57, 2
Ιμέρα VI 5, 1; 62, 2; VII 1, 1; **Ιμεραῖοι** VII 1, 3; 58, 2; **Ιμεραία** III 115, 1
Ιμεραῖον VII 9
Ινάρως rex Libyum I 104, 1; 110, 3
Ινησσα III 103, 1; **Ινησσαιοι** VI 94, 3
Ιόλαος Macedo I 62, 2
Ιόνιος (οὐλπος) passim
Ιπνῆς III 101, 2
Ιππαρχος Atheniensis I 20, 2; VI 54, 2 sqq.
Ιππίας tyrannus Athenarum I 20, 2; VI 54, 2 sqq. — Arcas III 34, 3
Ιπποκλῆς Atheniensis VIII 13
Ιπποκλος tyrannus Lampsaci VI 59, 3
Ιπποκράτης Atheniensis IV 66,

- 3 sq.; 76, 2 sq.; 89, 1 sqq.; 101, 2
Ιπποκράτης tyrannus Gelae VI 5, 3
— Lacedaemonius VIII 35, 1; 99; 107, 2
Ιππολοχίδας Pharsalius IV 78, 1
Ιππόνικος Atheniensis III 91, 4
Ιππονοῦδας Lacedaemonius V 71, 3 sq.
Ιπωνιῆς V 5, 3
Ισαρχίδας Corinthius I 29, 2
Ισαρχος Corinthius I 29, 2
Ισθμία VIII 9, 1; 10, 1;
Ισθμιάδεις σπουδαιί VIII 9, 1; *Ισθμοῖ* V 18, 10
Ισθμιόνικος Atheniensis V 19, 2; 24, 1
Ισοκράτης Corinthius II 83, 4
Ισόλοχος Atheniensis III 115, 2
Ιστρος II 96, 1 sq.
Ιστάνη III 85, 4; IV 46, 1
Ισχαγόρας Lacedaemonius IV 132, 2; V 19, 2; 21, 1; 24, 1
Ιταλία passim (VI 2, 4); *Ιταλίωται* VI 44, 3; 88, 7; 90, 2; VII 57, 11; 87, 3; *Ιταλίωτιδες νῆες* VIII 91, 2
Ιταλός rex Siculorum VI 2, 4
Ιταμάνης Persa III 34, 1
Ιτνς II 29, 3
Ικθῦς II 25, 4
Ιόλκιος Atheniensis V 19, 2; 24, 1
Ιων Chius VIII 38, 3
Ιωνες passim (III 104, 3); *Ιωνία* passim; *Ιάς ἔνγγένεια* IV 61, 2; *Ιωνικὸς πόλεμος* VIII 11, 3
Καδμῆς γῆ I 12, 3
Καὶνος III 103, 3
Κακύπαροις VII 80, 5
Κάλης IV 75, 2
Καλλιάδης Atheniensis I 61, 1
Καλλίας Corinthius I 29, 1
— — 62, 4; 63, 3
— — pater Hipponeci, III 91, 4
— — filius Hyperochidae, VI 55, 1
Καλλίγειτος Megarensis VIII 6, 1; 8, 1; 39, 1
Καλλιῆς III 96, 3
Καλλικράτης Corinthius I 29, 2
Καλλίμαχος Atheniensis II 67, 2
— — II 70, 1
Καλλιρρόη II 15, 5
Καλυδῶν III 102, 5
Καλχηδῶν IV 75, 2
Καμαρίνα III 86, 2; IV 25, 7; VI 5, 3; 52, 1; 75, 3; *Καμαριαῖοι* III 86, 2; IV 58; 65, 1; V 4, 6; VI 67, 2; 75, 3; VII 33, 1; 58, 1; η *Καμαριναῖα* VI 78, 4
Καμβύσης rex Persarum I 13, 6 sq.
Κάμιρος VIII 44, 2
Καναστραῖον IV 110, 2
Καπάτων Locrensis III 103, 3
Καρδαμόλη VIII 24, 3
Κᾶρες I 4; 8, 1; II 9, 4; III 19, 2; *Καρλα* I 116, 1; II 9, 4; 69, 1; III 19, 2; VIII 5, 5
Καρκίνος Atheniensis II 23, 2
Κάρνεια V 75, 2; 76, 1; *Καρνεῖος μήν* V 54, 2
Καρτέρεια VIII 101, 2
Καρναῖ V 55, 3
Καρνέστιοι I 98, 3; IV 42, 1 sq.; VII 57, 4; VIII 69, 3
Καρχηδῶν VI 2, 6; 34, 2; 88, 6; *Καρχηδόνιοι* I 13, 6; VI 90, 2; *Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον* VII 50, 2
Κασμέναι VI 5, 2
Κατάνη V 4, 6; VI 3, 3; 50, 3 sqq.; VII 60, 2; 85, 4;
Καταναῖοι III 116, 1; VI 98, 1; VII 57, 11

- Κανλωνιάτης VII 25, 2
 Καῦνος I 116, 3; VIII 39,
 3 sqq.; 57, 1; 88; 108, 1
 Κεάδας I 134, 4
 Κεγχρειά, Κεγχρειαί IV 42, 4;
 44, 4; VIII 10, 1; 20, 1;
 23, 1
 Κεῖοι VII 57, 4
 Κέκαλος Megarensis IV 119, 2
 Κέπυροψ II 15, 1
 Κευρουφάλεια I 105, 1
 Κευτόριπα VI 94, 3; Κευτό-
 ριπες VII 32, 1
 Κεραμεικός VI 57, 1 sq.
 Κερδύλιον V 6, 3 sqq.
 Κερούνη II 98, 1
 Κέρκυρα, Κερκυραῖοι passim
 Κεστοίνη I 46, 4
 Κεφαλλῆνες I 27, 2; III 94,
 1 sq.; VII 57, 7; Κεφαλλη-
 νία II 7, 3; 30, 2; VII 31, 2
 Κήναιον III 93, 1
 Κήρυκες VIII 53, 2
 Κιθαιρών II 75, 2; III 24, 1
 Κίλικες I 112, 4
 Κίμων Atheniensis I 45, 2;
 98, 1; 100, 1; 102, 1; 112, 2
 Κίτιον I 112, 3
 Κλαζομεναῖ VIII 14, 3; 22, 1;
 23, 6; 31, 2; Κλαζομένιοι
 VIII 14, 3; 16, 1
 Κλάρος III 33, 1
 Κλεαίνετος Atheniensis III 36, 6
 Κλεανδρίδας Lacedaemonius -
 VI 93, 2
 Κλεαρίδας Lacedaemonius IV
 132, 3; V 6, 5 sqq.; 21, 1;
 34, 1
 Κλέαρχος Lacedaemonius VIII
 8, 2; 39, 2; 80, 1
 Κλεινίας Ἀtheniensis, pater
 Cleopompi, II 26, 1
 — Atheniensis, pater Alci-
 biadis, V 43, 2
 Κλειππίδης Atheniensis III
 3, 2
- Κλεόβουλος Lacedaemonius V
 36, 1; 38, 3
 Κλεόμβροτος Lacedaemonius I
 94, 1; 107, 2
 Κλεομένης rex Lacedaemonio-
 rum I 126, 12
 — Lacedaemonius III 26, 2
 Κλεομήδης Atheniensis V 84, 3
 Κλεόπομπος Atheniensis II 26,
 1; 58, 1
 Κλέων Atheniensis III 36,
 6 sqq.; IV 21, 3 sq.; 27, 3
 sqq.; 122, 6; V 2 sqq.
 Κλεωναῖ Actes IV 109, 3
 — Peloponnesi VI 95, 1;
 Κλεωναῖοι V 67, 2
 Κλεώνυμος Lacedaemonius IV
 132, 3
 Κνήμος Spartiates II 66, 2; 80,
 2 sqq.
 Κνίδις Lacedaemonius V 51, 2
 Κνίδος VIII 35, 1; 42, 5 sqq.;
 52; 109; Κνίδιοι III 88, 2;
 VIII 35, 4; 41, 3; Κνίδια
 VIII 35, 3
 Κολοφόνιοι III 34, 1
 Κολωναῖ I 131, 1
 Κολωνός VIII 67, 2
 Κόνων Atheniensis VII 31, 4
 Κόρινθος, Κορίνθιοι passim;
 Κορινθία δοαχμή I 27, 1
 Κόροιβος Plataeensis III 22, 3
 Κόροντα II 102, 1
 Κορυφάσιον IV 3, 2; 118, 4;
 V 18, 7
 Κορώνεια I 113, 2; III 62, 5;
 67, 3; IV 92, 6; Κορωναῖοι
 IV 93, 4
 Κοτύρτα IV 56, 1
 Κράνιοι II 30, 2; 33, 3; V 35,
 7; 56, 3
 Κραννώνιοι II 22, 3
 Κραταμένης Chalcidensis VI
 4, 5
 Κρατησικῆς Spartiates IV 11, 2
 Κρήναι III 105, 2 sq.

- Κερηστωνικόν** (*ξθνος*) IV 109, 4; cf. *Γερηστωνία*
- Κερήτη** II 9, 4; 85, 5 sq.; 92, 7; VI 4, 3; 25, 2; *Κερῆτες* VI 43; VII 57, 9; *Κερητικὸν πέλαγος* IV 53, 3; V 110, 1
- Κερισαῖος** οὐλπος I 107, 3; II 69, 1; 83, 1; 86, 3; 92, 6 sq.; IV 76, 3
- Κεροῖος** rex Lydiae I 16
- Κερονύλειον** III 96, 2
- Κερομμυνόν** IV 42, 4; 44, 4 sq.
- Κεροτωνιάται** VII 35, 2; *Κεροτωνιάτης* VII 35, 1
- Κερουσίς** γῆ II 79, 4
- Κερωπιά** II 19, 2
- Κυδωνία**, *Κυδωνιάται* II 85, 5
- Κύζικος** VIII 107, 1; *Κυζικηνός* VIII 6, 1; 39, 1
- Κύθηρα** IV 53, 1 sqq.; 118, 4; V 14, 3; 18, 7; VII 26, 2; *Κυθηρίοι* IV 54, 1; 57, 4; VII 57, 6; *κυθηροδίκης* IV 53, 2
- Κυκλάδες** (*νῆσοι*) I 4; II 9, 4
- Κύκλωπες** VI 2, 1
- Κυλλήνη** I 30, 2; II 84, 5; 86, 1; III 69, 1; 76; VI 88, 9
- Κύλων** Atheniensis I 126, 3
- Κύμη** Aeolidis III 31, 1; VIII 22, 1; 31, 3; 100, 3; *Κυμαία* VIII 101, 2
— Campaniae VI 4, 5
- Κύνης** Acarnan II 102, 1
- Κύνδος** σῆμα VIII 104, 5 sqq.
- Κυνονοία** IV 56, 2; V 14, 4; 41, 2
- Κύπρος** I 94, 2; 104, 2; 112, 2; 128, 5; *Κύπροι* I 112, 4
- Κυροῦνη** I 110, 1; *Κυρονυάται* VII 50, 2
- Κύρος** rex Persarum I 13, 6; 16 — minor II 65, 12
- Κύρρος** II 100, 4
- Κυτίνιον** I 107, 2; III 95, 1; 102, 1
- Κύψελα** V 33, 1
- Κωπαιῆς** IV 93, 4
- Κώρωνος** VIII 14, 1; 33, 1 sq.
- Κῶς** VIII 41, 2; 44, 3; 55, 1; 108, 2
- Κωφός λιμήν** V 2, 2
- Λᾶ** VIII 91, 2; 92, 3
- Λάβδαλον** VI 97, 5; 98, 2; VII 3, 4
- Λάδη** VIII 17, 3; 24, 1
- Λαιαῖοι Παίονες** II 96, 3 sq.
- Λαισποδίας** Atheniensis VI 105, 2; VIII 86, 9
- Λαιστρηγόνες** VI 2, 1
- Λαικεδαιμόνιος** Atheniensis I 45, 2
- Λαικεδαίμων**, *Λαικεδαιμόνιοι* passim; *Λάκων* III 5, 4; VIII 55, 2; *Λαικωνικός*, *Λαικωνικὴ* passim
- Λάκων** Plataeensis III 52, 5
- Λάμαχος** Atheniensis IV 75, 1; V 19, 2; 24, 1; VI 8, 2; 49, 1 sq.; 101, 6; 103, 1
- Λάμις** Megarensis VI 4, 1
- Λάμπων** Atheniensis V 19, 2; 24, 1
- Λάμψανος** I 138, 5; VI 59, 3; VIII 62, 1; *Λαμψακηνοί* VIII 62, 2
- Λασδοκείον** IV 134, 1
- Λασοφῶν** Megarensis VIII 6, 1
- Λάρισα** Thessaliae II 22, 3; IV 78, 2; *Λαρισῖοι* II 22, 3
— Aeolidis VIII 101, 3
- Λανάρειον** II 55, 1; VI 91, 7
- Λάριφιλος** Lacedaemonius V 19, 2; 24, 1
- Λάχης** Atheniensis III 86, 1; 90, 2; 103, 3; 115, 2; IV 118, 11; V 19, 2; 24, 1; 43, 2; 61, 1; VI 1, 1; 6, 2; 75, 3
- Λέαγρος** Atheniensis I 51, 4
- Λέαρχος** Atheniensis II 67, 2
- Λέβεδος** VIII 19, 4

- Λευτόν* VIII 101, 3
Λεοντιάδης Thebanus II 2, 3
Λεοντῖνοι III 86, 2; IV 25, 9;
 V 4, 2; VI 3, 3 sq.; 6, 2;
 8, 2; 50, 4; *Λεοντίνη* V 4, 4;
 VI 65, 1
Λέπρεον V 31, 1; 34, 1; 49,
 1 sq.; *Λεπρεᾶται* V 31, 2;
 50, 2
Λέρος VIII 27, 1
Λέσβος I 116, 1 sq.; III 2, 1;
 VIII 22, 1 sqq.; 34; *Λέσβιοι*
 I 19; 116, 2; II 9, 4; 56, 2;
 III 2 sqq.; V 84, 1; VI 31, 2;
 VIII 5, 2; 32, 1
Λευκάς I 30, 2; III 94, 2; *Λευ-*
κάδιοι I 26, 1; 27, 2; 46, 1;
 II 9, 2; 80, 5 sq.; III 69, 1;
 VII 7, 1; 58, 3; VIII 106, 3;
 ἡ *Λευκαδία* III 94, 1; VIII 13
Λευκίμνη I 30, 1; 47, 2; 51,
 4; III 79, 3
Λευκὸν τεῖχος I 104, 2
Λεῦκτρα V 54, 1
Λευκῶνιον VIII 24, 3
Λεωγύθρας Atheniensis I 51, 4
Λεωκόρειον I 20, 2; VI 57, 3
Λεωκράτης Atheniensis I 105, 2
Αέων Atheniensis V 19, 2;
 24, 1; VIII 23, 1; 24, 2;
 54, 3; 55, 1; 73, 4
 — *Lacedaemonius* III 92, 5;
 V 44, 3
 — — VIII 28, 5
 — *Spartiates* VIII 61, 2
 — *locus prope Epipolas* VI
 97, 1
Λεωνίδας rex Lacedaemoniorum
 I 132, 1
Λεωτυχίδης rex Lacedaemo-
niorum I 89, 2
Αήνυθος IV 113, 2 sqq.
Αῆμνος I 115, 3; II 47, 3; IV
 109, 4; VIII 102, 2; *Αῆμνιοι*
 III 5, 1; IV 28, 4; V 8, 2;
 VII 57, 2
Λιβύη I 110, 1; II 48, 1;
Λίβυες I 104, 1; 110, 3; VII
 50, 2
Λίγνες VI 2, 2
Λιμηρά vid. *Ἐπίδαυρος ἡ Λ.*
Λίμναι II 15, 4
Λιμναῖα II 80, 8; III 106, 2
Λίνδιοι Siciliae VI 4, 3
Λίνδος VIII 44, 2
Λιπάρας, Λιπαραῖοι III 88, 2
Λίχας Lacedaemonius V 22, 2;
 50, 4; 76, 3; VIII 39, 2; 43,
 3; 52; 84, 5; 87, 1
Λοκροὶ οἱ Ἐπιξεφύριοι III 86,
 2; 99; 115, 6; IV 1, 2; 24,
 2 sq.; V 5, 1; VI 44, 2; VII
 4, 7; 25, 3; 35, 2; VIII 91,
 2; *Λοκρῖς* III 99; 103, 3
Λοκροὶ οἱ Ὀξόλαι I 5, 3; 103,
 3; III 95, 1; 101, 1 sq.; V
 32, 2; *Λοκρῖς* III 95, 3 sqq.
Λοκροὶ οἱ Ὄπονντιοι I 108, 3;
 113, 2; II 9, 2; 26, 2; 32;
 III 89, 3; IV 96, 8; V 64,
 4; VIII 3, 2; 43, 3; *Λοκρῖς*
 II 26, 1; III 91, 6
Αὐγκος IV 83, 2; 124, 1;
 129, 2; 132, 1; *Αυγκησταῖ*
 II 99, 2; IV 79, 2; 83, 1;
 124, 2
Αύκαιον V 16, 3; 54, 1
Αυκία II 69, 1; VIII 41, 4
Αυκομήδης Atheniensis, pater
Archestrati, I 57, 6
 — Atheniensis, pater Cleo-
 medis, V 84, 3
Αύκος Atheniensis VIII 75, 2
Αυκόφρων Lacedaemonius II
 85, 1
 — Corinthius IV 43, 1; 44, 2
Αυσικλῆς Atheniensis I 91, 3
 — — — III 19, 1
Αυσιμαχίδης Thebanus IV 91
Αυσίμαχος Atheniensis I 91, 3
 — Syracuseanus VI 73, 1
Αυσιμέλεια VII 53, 2

- Λυσίστρατος* Olynthius IV 110, 2
Λύρη VIII 43, 1
- Μαγνησία ἡ Ασιανή* I 138, 5;
 VIII 50, 3
- Μάγνητες* II 101, 2
- Μαιανδρον πεδίον* III 19, 2;
 VIII 58, 1
- Μαιδοί* II 98, 2
- Μαινάλια* V 64, 3; *Μαινάλιοι*
 V 67, 1; 77, 1
- Μαινάριος* Spartiates III 100, 2;
 109, 1
- Μαινέδονες, Μαινεδονία* II 99
 sqq., *passim*
- Μαιέα* Laconiae IV 53, 2;
 VIII 39, 3
 — Lesbi III 4, 5; 6, 2
- Μαιόεις* vid. *Ἀπόλλων*
- Μαντίνεια, Μαντινῆς* *passim*;
Μαντινικὸς πόλεμος V 26, 2;
Μαντινικά VI 88, 9; *Μαν-*
τινικὴ V 64, 5 sq.
- Μαραθόνισσα* VIII 31, 3
- Μαραθών* I 18, 1; 73, 4; II
 34, 5; VI 59, 4
- Μάρεια* I 104, 1
- Μασσαλία* I 13, 6
- Μαζάων* Corinthius II 83, 4
- Μεγάβατος* Persa I 109, 2
- Μεγαβάτης* Persa I 129, 1
- Μεγάβυζος* Persa I 109, 3
- Μεγακλῆς* Sicyonius IV 119, 2
- Μέγαρα, Μεγαρῆς* *passim*;
Μεγαρίς I 105, 3; 108, 2;
 II 31, 1; IV 76, 1
- Μέγαρα* Siciliae VI 49, 4;
 75, 1; 94, 1; 97, 5; VII
 25, 4; *Μεγαρῆς Τβλαῖοι* VI 4, 1
- Μεδεῶν* III 106, 2
- Μεδυαῖοι* V 5, 3
- Μέθανα* IV 45, 2; V 18, 7
- Μεθύδριον* V 58, 2
- Μεθώνη* Laconiae II 25, 1
 — ἡ ὄμορος *Μαινεδονία* VI
 7, 3; *Μεθωναῖοι* IV 129, 4
- Μελαγχοίδας* Lacedaemonius
 VIII 6, 5
- Μέλανθος* Lacedaemonius VIII
 5, 1
- Μελάνωπος* Atheniensis III 86, 1
- Μελέας* Laco III 5, 4
- Μελήσανδρος* Atheniensis II
 69, 1
- Μελησίας* Atheniensis VIII 86, 9
- Μελησιππος* Lacedaemonius I
 139, 3; II 12, 1
- Μελίτεια* IV 78, 1
- Μέμφις* I 104, 2; 109, 4
- Μένανδρος* Atheniensis VII
 16, 1; 43, 2; 69, 4
- Μένδη* IV 121, 2 sqq.; *Μεν-*
δαῖοι IV 7; 123, 2 sqq.
- Μενδήσιον κέρας* I 110, 4
- Μενεδάῖος* Spartiates III 100, 2;
 109, 1
- Μενεκράτης* Megarensis IV
 119, 2
- Μενέκωλος* Syracusanus VI 5, 3
- Μένιππος* Atheniensis VIII 13
- Μένων* Pharsalius II 22, 3
- Μεσσάπιοι* III 101, 2; *Μεσσάπιον*
ἴθνος VII 33, 4
- Μεσσήνη* Siciliae III 90, 3; IV
 1, 1; V 5, 1; VI 4, 6;
 50, 1; 74, 1; VII 1, 2;
Μεσσήνιοι III 90, 2; IV 25,
 7; V 5, 1; VI 48
- Μεσσήνιοι οἱ παλαιοὶ* I 101, 2;
 οἱ ἐν Ναυπάκτῳ I 103, 3;
 II 9, 4; 25, 4; 90, 3; 102, 1;
 III 75, 1; 81, 2; 94, 3 sqq.;
 IV 9, 1; 32, 2; 36, 1; 41, 2;
 V 35, 6; 56, 2; VII 31, 2;
 57, 8; *Μεσσηνία γῆ* IV 3, 2;
Μεσσηνίς IV 41, 2
- Μεταγένης* Lacedaemonius V
 19, 2; 24, 1
- Μεταπόντιον* VII 33, 4; *Μετα-*
πόντιοι VII 33, 5; 57, 11
- Μῆδοι, Μῆδικὸς πόλεμος, τὰ*
Μῆδικά *passim*

- Μήθυμνα* III 2, 1; 5, 1; 18, 1; VIII 22, 2 sqq.; 100, 2 sqq.; *Μηθύμναιοι* III 2, 3; 18, 2; 50, 2; VI 85, 2; VII 57, 5; VIII 23, 4; 100, 3
Μηκύβερνα V 39, 1; *Μηκυβέρναιοι* V 18, 6
Μηλιῆς III 92, 2; V 51, 1; *Μηλιακὸς κόλπος* III 96, 3; *Μηλιεὺς κόλπος* IV 100, 1; VIII 3, 1
Μῆλος II 9, 4; III 91, 1; V 84, 1 sqq.; VIII 39, 3; *Μῆλοι* III 91, 2; V 84, 2
Μηνᾶς Lacedaemonius V 19, 2; 21, 1; 24, 1
Μητρόπολις III 107, 1
Μικιάδης Corecyraeus I 47, 1
Μίλητος I 115, 5 sqq.; VIII 17, 1; 19, 1; 24, 1 sqq.; 30, 1; 36, 1; 79, 6; *Μιλήσιοι* I 115, 2; IV 42, 1; 53, 1 sqq.; VII 57, 4; VIII 17, 2; 24, 1 sqq.; 85, 4; *Μιλησία* VIII 24, 1; 26, 3
Μιλιτάδης Atheniensis I 98, 1
Μίμως VIII 34
Μίνδαρος Lacedaemonius VIII 85, 1; 99; 101, 1; 102, 2; 104, 3
Μινύειος vid. Ὄφιομενός
Μινώα III 51, 1; IV 67, 1; 118, 4
Μίνως rex Cretae I 4; 8, 2
Μόλοβος Lacedaemonius IV 8, 9
Μολοσσοί I 136, 2; II 80, 6
Μολύκειον II 84, 4; III 102, 2; *Μολυκούκος* II 86, 2
Μοργαντίνη IV 65, 1
Μοτύη VI 2, 6
Μονιχία II 13, 7; VIII 93, 1; *Μονιχίασι* VIII 92, 5
Μυανῆς III 101, 2
Μυγδονία I 58, 2; II 99, 4 sq.
Μυκαλή I 89, 2; VIII 79, 1
Μυκαλησσός, Μυκαλήσσοι VII 29, 2 sq.
Μυκῆναι, *Μυκηναῖοι* I 9, 2; 10, 1
Μύκονος III 29, 1
Μύλαι III 90, 2
Μυλητίδαι VI 5, 1
Μυόννησος III 32, 1
Μυοῦς I 138, 5; III 19, 2
Μύρονος IV 107, 3; *Μυρκίνιοι* V 6, 4
Μυρσίνη uxor Hippiae VI 55, 1
Μυρτίλος Atheniensis V 19, 2; 24, 1
Μυρωνίδης Atheniensis I 105, 4; 108, 2; IV 95, 3
Μύσκων Syracusanus VIII 85, 3
Μυτιλήνη III 2, 3 sqq.; 18, 4; 25, 1 sqq.; VIII 22, 2 sq.; *Μυτιληναῖοι* III 2, 3; 36, 2; 49, 3 sq.; IV 52, 2; 75, 1
Νάξος insula I 137, 2; *Νάξιοι* I 98, 4
— Siciliae IV 25, 7; VI 3, 1; 50, 2; 72, 1; 74, 2; *Νάξιοι* VI 50, 3; 98, 1; VII 57, 11
Ναυπλείδης Plataeensis II 2, 2
Ναυράτης Sicyonius IV 119, 2
Ναύπακτος I 103, 3; II 9, 4; III 94, 3; 100, 1; 102, 1; *Ναυπάκτια* III 102, 2; *Ναυπάκτιοι λιμήν* II 92, 3
Νέα πόλις VII 50, 2
Νεῖλος I 104, 2
Νέμεα Aetoliae, *Νέμειος* III 96, 1
— Peloponnesi V 58, 3 sqq
Νέστος II 96, 4
Νήριος III 7, 5
Νικάνωρ dux Chaonum II 80, 5
Νίκασος Megarensis IV 119, 2
Νικήρατος Atheniensis III 51, 1
Νικιάδης Atheniensis IV 118, 11
Νικίας Atheniensis, filius Nicerati, III 51, 1; 91, 1; IV

- 27, 5 sqq.; 42, 1; 53, 1 sq.; 119, 2; 129, 2 sq.; V 16, 1; 19, 2; 24, 1; 46, 1; 83, 4; VI 8, 2 sqq.; VII 1, 2 sqq.
— Atheniensis, pater Hagno-
nus, II 58, 1
— Gortynius II 85, 5
Νικόλαος Lacedaemonius II 67, 1
Νικόμαχος Phocensis IV 89, 1
Νικομήδης Lacedaemonius I 107, 2
Νικόστρατος Atheniensis III 75, 1; IV 53, 1; 119, 2; 129, 2 sqq.; V 61, 1
Νίκων Thebanus VII 19, 3
Νικωνίδας Larisaeus IV 78, 2
Νίσαια I 103, 4; 114, 1 sq.; II 31, 3; IV 21, 3; 66, 4 sqq.; V 17, 2
Νίσος (?) IV 118, 4
Νότιον III 34, 1
Νυμφόδωρος Abderita II 29, 1
- Ξάνθιππος* Atheniensis I 111, 2
Ξενάρης Lacedaemonius V 36, 1 sqq.; 46, 4
— Lacedaemonius, filius Cni-
dis, V 51, 2
Ξενοκλείδης (-ας) Corinthius I 46, 2; III 114, 4
Ξενότιμος Atheniensis II 23, 2
Ξενοφάνης Atheniensis VI 8, 2
Ξενοφαντίδας Laco VIII 55, 2
Ξενοφῶν Atheniensis II 70, 1; 79, 1
Ξένων Thebanus VII 19, 3
Ξέρξης rex Persarum I 14, 1; 129, 1
- 'Οδόμαντοι II 101, 3; V 6, 2
'Οδούσαι II 29, 2; 95, 1 sqq.; IV 101, 5
Οδυσσεύς IV 24, 5
- Οἰανθῆς* III 101, 2
Οἰνεών III 95, 3; 98, 3; 102, 1
Οἰνιάδαι I 111, 3; II 82; 102, 2;
III 7, 4; 94, 1; 114, 2; IV 77, 2
Οἰνόη II 18, 1 sq.; VIII 98, 1
Οἰνοθέσαι VIII 24, 2
Οἰνόφυτα I 108, 3; IV 95, 3
Οἰσινη IV 107, 3
Οἴταιοι III 92, 2; VIII 3, 1
"Οἰορος Atheniensis IV 104, 4
Οἴλοφνξος IV 109, 3
"Οἰτη, *"Οἰπαι* III 105, 1 sqq.;
"Οἰπαιοῖ III 101, 2
'Οἰνυπία I 121, 3; III 8; *'Οἰνμ-
πίας* III 8; VI 16, 2; *'Οἰνμ-
πίασι(ν)* I 143, 1; V 18, 10;
47, 11; *'Οἰνμπια* I 126, 5; V 47, 10; 49, 1 sq.; *'Οἰνμ-
πιάς* III 8; *'Οἰνμπικὸς ἀγών*
I 6, 5, νόμος, σπουδαι V 49, 1;
'Οἰνμπιονίκης I 126, 3
'Οἰνμπιεῖον VI 64, 1 sqq.; VII 4, 6 sqq.
"Οἰνμπος IV 78, 6; *'Οἰνμπιος*
vid. Ζενός
'Οἰννθος I 58, 2 sqq.; II 79, 2;
V 18, 5; *'Οἰννθοι* V 3, 4;
18, 6; 39, 1
"Οὐηρος I 3, 3; 9, 3; 10, 3;
II 41, 4; III 104, 4
'Ονάσιμος Sicyonius IV 119, 2
'Ονειον IV 44, 4
'Ονητοοίδης Thebanus II 2, 1
'Οπικολ VI 2, 4; *'Οπικία* VI 4, 5
'Οποῦς II 32; *'Οπούντιοι* vid.
λογροὶ
'Ορέσθιον V 64, 3; *'Ορεσθίς* IV 134, 1
'Ορέσται II 80, 6
'Ορέστης Thessalus I 111, 1
'Ορνεᾶται VI 7, 1; *'Ορνεᾶται* V 67,
2 sqq.; VI 7, 1
'Οροβίαι III 89, 2
'Οροιδος rex Parauaeorum II 80, 6

- Ὀρχομενός Arcadiae V 61,
 3 sqq.; Ὀρχομένιοι V 61, 5;
 77, 1
 — Boeotiae (*Mivnēios*) I 113,
 1; III 87, 4; IV 76, 3;
 Ὀρχομένιοι IV 76, 3; 93, 4
 Ὁσκιος II 96, 4
 Ὁφιονῆς III 94, 5 sq.

 Πάγγαιον II 99, 3
 Παγώνδας Thebanus IV 91 sqq.
 Παιονες II 96, 3; 98, 1; Παιο-
 νία II 99, 4; Παιονικὰ ἔθνη
 II 96, 3
 Παλαιρῆς II 30, 1
 Παλῆς I 27, 2; II 30, 2
 Παλλήνη I 56, 2; 64, 1; IV
 116, 2; 120, 1; 123, 1; 129, 1
 Πάμμιλος Megarensis VI 4, 2
 Παμφυλία I 100, 1
 Παναθήναια τὰ μεγάλα V 47,
 10; VI 56, 2; Παναθηναϊκὴ
 πομπὴ I 20, 2
 Πανατοι II 101, 3
 Πάναιρος Pharsalius IV 78, 1
 Πάνακτον V 3, 5; 18, 7; 39, 3;
 40, 1
 Πανδίων rex Athenarum II 29, 3
 Πάνορμος Achaeae II 86, 1;
 92, 1
 — Siciliae VI 2, 6
 — Asiae VIII 24, 1
 Παντακύας VI 4, 1
 Παροάλιοι (*Μηλιῆς*) III 92, 2
 Πάραλος (*παραλία*) γῆ II 55, 1;
 56, 1, ναῦς III 33, 1; 77, 3;
 VIII 74, 1; Πάραλοι VIII 73,
 5 sq.; 86, 9
 Παράσιοι II 22, 3
 Παραναῖοι II 80, 6
 Πάριοι IV 104, 4
 Παρωνασσός III 95, 1
 Πάροντς II 23, 1; IV 96, 7
 Παρρασῖοι, Παρρασική V 33, 1
 Πασιτελίδας Lacedaemonius IV
 132, 3; V 3, 1

 Πάτριος III 33, 3
 Πάτραι II 83, 3 sq.; Πατρῆς
 V 52, 2
 Πατροκλῆς Lacedaemonius IV
 57, 3
 Πανσανίας Lacedaemonius, fi-
 lius Cleombroti, I 94, 1 sqq.;
 107, 2; 114, 2; 128, 3 sqq.;
 II 71, 2 sq.
 — rex Lacedaemoniorum,
 filius Plistoanactis, III 26, 2
 — Macedo I 61, 4
 Πάζης Atheniensis III 18, 3;
 28, 1; 33, 2 sqq.; 49, 4 sq.
 Πεδάριος Lacedaemonius VIII
 28, 5; 32, 2 sq.; 38, 3 sqq.;
 55, 2; 61, 2
 Πειθίας Corcyraeus III 70, 3
 Πειραιεύς I 93, 3; 107, 1; II
 13, 7; 93, 1 sq.; V 26, 1;
 VIII 92, 4 sqq.
 Πειραιός VIII 10, 3 sq.; 14,
 2 sq.; 20, 1
 Πεισαρδρος Atheniensis VIII
 49; 53, 1 sq.; 56, 1; 63,
 3 sqq.; 67, 1 sq.; 73, 2;
 90, 1; 98, 1
 Πεισίστρατος tyrtannus Athe-
 narum I 20, 2; III 104, 1;
 VI 54, 2
 — filius Hippiae VI 54, 6
 Πελαργικὸν II 17, 1
 Πελασγικὸν I 3, 2; IV 109, 4
 Πέλλα II 99, 4 sq.
 Πελλήνης II 9, 2; IV 120, 1;
 V 58, 4 sqq.; VIII 3, 2; 106, 3
 Πέλλιχος Corinthius I 29, 2
 Πελοπίδαι I 9, 2
 Πελοπόννησος, Πελοποννήσιον
 passim; τὸ Πελοποννήσιον
 V 3, 4
 Πέλοψ I 9, 2
 Πελωρίς IV 25, 3
 Πεπάρηθος III 89, 4
 Περδίκκας rex Macedonum I
 56, 2 sq.; II 29, 4; 80, 7; 95.

- 1 sqq.; IV 79, 2; 82 sq.; 124,
1 sq.; 132, 1; V 6, 2; 80, 2;
83, 4; VI 7, 3; VII 9
Περιηρης Cumanus VI 4, 5
Περικλείδας Lacedaemonius IV
119, 2
Περικλῆς Atheniensis I 111, 2;
114, 1; 116, 1 sq.; 127, 1;
139, 4; II 13, 1; 31, 1; 34,
8; 59, 2; 65; VI 31, 2
Περοσαιβοῖ IV 78, 6; *Περοσαιβία*
IV 78, 5
Πέρσαι passim; *Περσὶς γλῶσσα*
I 138, 1
Περσεῖδαι I 9, 2
Πίετρα VII 35, 2
Πηγαὶ I 103, 4; 111, 2; 115,
1; IV 21, 3; 66, 1; 74, 2
Πηλη VIII 31, 3
Πιέρες II 99, 3; *Πιερία* II 99,
3 sq.; *Πιερικὸς οὐλπός* II 99, 3
Πιέριον V 13, 1
Πίνδος II 102, 2
Πισσούνθης Persa I 115, 4; III
31, 1; 34, 2; VII 5, 5; 28, 3
Πιτανάτης λόχος I 20, 3
Πιττανός rex Edonum IV 107, 3
Πλάταια, *Πλαταιαὶ* II 2, 1; 7, 1,
passim; *Πλαταιαῖσιν* I 130,
1; IV 72, 1; *Πλαταιῆς* II
2, 2 sqq.; 71, 1 sqq.; III 20,
1 sqq.; 52, 1 sqq.; IV 67, 2;
V 32, 1; VII 57, 5; *Πλαταιὲς*
II 71, 4; 74, 3; III 58, 5
Πλείσταρχος rex Lacedaemoni-
orum I 132, 1
Πλειστοάναξ rex Lacedaemoni-
orum I 107, 2; 114, 2; II
21, 1; III 26, 2; V 16, 1;
19, 2; 24, 1; 33, 1; 75, 1
Πλειστόλας Lacedaemonius V
19, 1; 24, 1; 25, 1
Πλενοών III 102, 5
Πλημμύριον VII 4, 4; 22, 1 sqq.
Πνύξ VIII 97, 1
Πόλις III 101, 2
Πολίχνη VIII 14, 3; 23, 6
Πολιχνῖται Cretae II 85, 5
Πολλῆς rex Odomantorum V
6, 2
Πόλλις Argivus II 67, 1
Πολυνάνθης Corinthius VII 34, 2
Πολυνδαμίδας Lacedaemonius
IV 123, 4; 129, 3 sq.
Πολυνκράτης tyrannus Sami I
13, 6; III 104, 2
Πολυμῆδης Larisaeus II 22, 3
Πόντος III 2, 2; IV 75, 1
Ποσειδῶν I 128, 1; II 84, 4;
VIII 67, 2; *Ποσειδῶνιον* prope
Nisaeam IV 118, 4, prope
Mendam IV 129, 3
Πόταμος Syracusanus VIII 85, 3
Ποτειδαῖα I 57, 4 sqq.; II 58, 1;
67, 1; 70, 4; IV 121, 2; 135,
1; *Ποτειδεᾶται* I 56, 2; II
70, 1
Ποτιδαινία III 96, 2
Πρασιαὶ Atticae VIII 95, 1
— Laconiae II 56, 6; VI
105, 2; VII 18, 3
Πρατόδαμος Lacedaemonius
II 67, 1
Πρίαπος VIII 107, 1
Πριήνη I 115, 2
Προκλῆς Atheniensis III 91, 1;
98, 4
— — — V 19, 2; 24, 1
Πρόκινη filia Pandionis II 29, 3
Πρόξενος Locrensis III 103, 3
Πρόσχιον III 102, 5; 106, 1
Προσωπῆτις I 109, 4
Πρόννυοι II 30, 2
Πρωτέας Atheniensis I 45, 2;
II 23, 2
Πρωτεσιλάου Ιερόν VIII 102, 3
Πρωτή IV 13, 3
Πτελεόν urbs V 18, 7
— castellum VIII 24, 2; 31, 2
Πτοιόδαρος Thebanus IV 76, 2
Πτυχία IV 46, 3
Πύδιος VIII 106, 1

- Πύδνα* I 61, 2; 137, 1
Πυθαγγελος Thebanus II 2, 1
Πυθαιενός vid. Ἀπόλλων
Πυθήν Corinthius VI 104, 1;
 VII 1, 1; 70, 1
Πύθης Abderita II 29, 1
Πυθοδωρος Atheniensis, archon, II 2, 1
 — Atheniensis, praetor, III 115, 1; IV 2, 2; 65, 3;
 V 19, 2; 24, 1; VI 105, 2
Πυθοῖ V 18, 10; *Πύθια* V 1;
 Πύθιον II 15, 4; Πύθιος vid.
 Ἀπόλλων; *Πυθικὸν μαντεῖον*
 II 17, 1, *χορηστηριον* I 103, 2
Πύλαι IV 118, 4
Πύλος IV 3, 1 sqq.; V 35,
 7 sqq.; VII 57, 8
Πυρεάσιοι II 22, 3
Πύρρος III 18, 1; 25, 1; 35, 1;
 VIII 23, 2
Πύρροιχος Corinthius VII 39, 2
Πυστίλος Gelous VI 4, 4
- Ραμφίας* Lacedaemonius I 139,
 3; V 12, 1 sqq.; VIII 8, 2
Ρεῖτοι II 19, 2
Ρεῖτος IV 42, 2
Ρήγιον III 86, 5; VI 44, 2,
 passim; *Ρηγῖνοι* III 86, 2;
 IV 1, 2; 24, 2 sq.; VI 44, 3;
Ρηγίνη VII 35, 2
Ρήνεια I 13, 6; III 104, 2
Ρίον τὸ Ἀχαικόν II 86, 3;
 92, 5; V 52, 2; τὸ Μολυ-
 κοικόν II 84, 4; 86, 2; τὰ
Ρία II 86, 5
Ροδόπη II 96, 1; 98, 4
Ρόδος VIII 41, 4; 55, 2; 60,
 2 sq.; *Ρόδιοι* VI 43; VII
 57, 6; *Ρόδια* VIII 44, 2
Ροτειον IV 52, 2; VIII 101, 3
Ρυπική VII 34, 1
- Σαβύλινθος* Molossus II 80, 6
Σάδοκος Thrax II 29, 5; 67, 2
- Σάκων* Zanclaeus VI 5, 1
Σάλαιθος Lacedaemonius III
 25, 1; 27, 2; 35, 1 sq.
Σαλαμίς Graeciae I 73, 4; 137,
 4; II 93, 4; III 17, 2; 51, 2;
Σαλαμινία (*ναῦς*) III 33, 1;
 77, 3; VI 53, 1; 61, 4
 — Cypri I 112, 4
Σαλύνθιος rex Agraeorum III
 111, 4; 114, 2; IV 77, 2
Σαμαῖοι II 30, 2
Σάμινθος V 58, 5
Σάμος I 13, 6; VIII 21; 48,
 1 sqq.; 63, 3; 72, 1 sqq.;
Σάμιοι I 13, 3; 40, 5 sq.;
 115, 2 sqq.; VI 4, 5; VII
 57, 4; VIII 74, 1 sq.; *οἱ Σάμιοι*
Ἀραῖων III 32, 2; IV 75, 1
Σάνδιος λόφος III 19, 2
Σάνη IV 109, 3; *Σαναιοι* V
 18, 6
Σαργενός Sicyonius VII 19, 4
Σάρρεις I 115, 4
Σελινοῦς VI 4, 2, passim; *Σελι-
 νούντιοι* VI 6, 2, passim;
Σελινούντιαι νῆσοι VIII 26, 1
σεμναῖ θεαῖ I 126, 11
Σερμυλίης I 65, 2; V 18, 8
Σένθης rex Odrysarum II 97, 3;
 101, 5; IV 101, 5
Σηστός I 89, 2; VIII 62, 3;
 102, 1; 104, 1
Σθενελάδας Lacedaemonius I
 85, 3 sq.; VIII 5, 1
Σίγγιοι V 18, 6
Σίγειον VI 59, 4; VIII 101, 3
Σιδοῦσσα VIII 24, 2
Σικανοί VI 2, 2; *Σικανία* VI
 2, 2; *Σικανικὸν πόλισμα*
 VI 62, 3
Σικανός fluvius VI 2, 2
 — Syracuseus VI 73, 1;
 VII 46; 50, 1; 70, 1
Σικελοί, *Σικελία* passim; *Σι-
 κελικὸς οὐλόπος* VI 13, 1; *Σι-
 κελικὸν πέλαγος* IV 24, 5;

- 53, 3; τὸ Σικελικὸν VIII 2,
4; Σικελιῶται passim
Σικυών ΙΙ 80, 3; V 81, 2; Σι-
κυώνιοι I 28, 1; 108, 5;
111, 2; 114, 1; II 9, 3; IV
70, 1; 101, 4; V 52, 2; 58,
4 sqq.; VII 19, 4; 58, 3;
VIII 3, 2; ἡ Σικυωνία IV
101, 3
Σίμος Zanclaeus VI 5, 1
Σιμωνίδης Atheniensis IV 7
Σιντοί II 98, 1
Σιτάλκης rex Thracum II 29, 1;
67, 1; 95, 1 sqq.; IV 101, 5
Σιφαι ΙV 76, 3; 77, 1; 89, 1;
101, 3
Σικάνδεια IV 54, 1
Σικελίας VIII 89, 2
Σικυότις V 33, 1; Σικιοῖται V
67, 1; 68, 3; 71, 2 sq.
Σικιοφωνδας Thebanus VII
30, 3
Σικιωνίδης Atheniensis VIII
25, 1; 54, 3
Σικιώνη IV 120, 1 sqq.; V 2, 2;
18, 7; Σικιωναῖοι IV 120,
1 sqq.; V 18, 8; 32, 1
Σικύοβρος II 96, 3
Σικνθαι II 96, 1; 97, 5
Σικνλλαιον V 53
Σικνρος I 98, 2
Σόλλιον II 30, 1; III 95, 1; V
30, 2
Σολοέις VI 2, 6
Σολνγεια (κώμη) IV 42, 2 sq.;
Σολνγειος λόφος IV 42, 2
Σούνιον VII 28, 1; VIII 4; 95, 1
Σοφοκλῆς Atheniensis III 115,
5; IV 2, 2 sq.; 46, 1; 65, 3
Σπαραδόκος rex Odrysarum II
101, 5; IV 101, 5
Σπαρτη, Σπαρτιᾶται passim
Σπαρτωλος II 79, 2; V 18, 5
Στάγης Persa VIII 16, 3
Στάγιος IV 88, 2; V 6. 1;
18, 5
- Στησαγόρας Samius I 116, 3
Στρατονίκη soror Perdiccae II
101, 6
Στράτος II 80, 8; 82; 102, 1;
Στράτιοι II 81, 2 sqq.; III
106, 1
Στρέψα I 61, 4
Στρογγυλη III 88, 2
Στροῖβος Atheniensis I 105, 2
Στρομβιχίδης Atheniensis VIII
15, 1 sqq.; 30, 1; 62, 2 sq.;
79, 3
Στρόμβιχος Atheniensis I 45, 2
Στρόφανος Pharsalius IV 78, 1
Στρυμών I 98, 1, passim
Στυρῆς VII 57, 4
Στύφων Lacedaemonius IV 38, 1
Στρῶλος V 18, 5
Σνβαροις VII 35, 1
Σνβοτα insulae I 47, 1; 54, 1
— portus I 50, 3; 52, 1; 54, 1;
III 76
Συκῆ VI 98, 2
Σύμαιος VI 65, 1
Σύμη VIII 41, 4; 42, 1; 43, 1
Συράκουσαι V 4, 3; VI 3,
2 sqq.; VII 1, 1 sqq.; Συρα-
κοσῖοι III 86, 2; IV 24, 1;
V 4, 3; VI 6, 2 sqq.; VII
2, 3 sqq.; VIII 26, 1; 105, 2;
ἡ Συρακοσία VI 52, 2
Σφαντηρία IV 8, 6 sqq.
Σωκράτης Atheniensis II 23, 2
Σωστρατίδης Atheniensis III
115, 5
- Ταίναρον I 128, 1; 183, 1; VII
19, 4
Τάμως Aegyptius VIII 31, 2;
87, 1
Τάναγρα I 108, 1; III 91, 3;
IV 91; 97, 1; Ταναγραῖοι I
108, 3; III 91, 5; IV 93, 4;
Ταναγραῖα IV 76, 4; VII
29, 2

- Τάνταλος Lacedaemonius IV
 57, 3
 Τέρρας VI 34, 4; 44, 2; VIII
 91, 2
 Τευλάντιοι I 24, 1
 Τεύθος Lacedaemonius IV
 119, 2
 Τεγέα V 32, 3; 62, 1; 64, 1;
 Τεγεᾶται IV 134, 1; V 32, 4;
 57, 2; 67, 1; 71, 2; 73, 1;
 Τεγεᾶτις V 65, 4
 Τεισαμενός Trachinius III 92, 2
 Τείσανδρος Apodotus III 100, 1
 Τεισίας Atheniensis V 84, 3
 Τεισίμαχος Atheniensis V 84, 3
 Τείχιον III 96, 2
 Τειχιοῦσσα VIII 26, 3; 28, 1
 Τελλίας Syracusanus VI 103, 4
 Τελλίς Lacedaemonius, pater
 Brasidae, II 25, 2
 — Lacedaemonius V 19, 2;
 24, 1
 Τεμενίτης VI 75, 1; 100, 2;
 Τεμενίτις ἄνω VII 3, 3
 Τένεδος III 28, 2; 35, 1; Τενέ-
 διοι III 2, 3; VII 57, 5
 Τεριναῖος κόλπος VI 104, 2
 Τεντίαπλος Eleus III 29, 2 sq.
 Τεντλοῦσσα VIII 42, 4
 Τέως VIII 16, 1; 19, 3 sq.;
 Τήιοι III 32, 1; VIII 16, 3;
 19, 3 sq.
 Τημενίδαι II 99, 3
 Τήνιοι VII 57, 4; VIII 69, 3
 Τηρεὺς rex Thracum II 29, 3
 Τηρηὸς rex Odrysarum II 29, 1
 Τηρίας VI 50, 3; 94, 2
 Τιλατεῖοι II 96, 4
 Τιμαγόρας Cyzicenus VIII 6, 1;
 8, 1; 39, 1
 — Tegeates II 67, 1
 Τιμάνθης Corinthius I 29, 2
 Τιμάνωρ Corinthius I 29, 2
 Τιμοκράτης Atheniensis, pater
 Aristotelis, III 105, 3
 — Atheniensis V 19, 2; 24, 1
 Τιμοκράτης Corinthius II 33, 1
 — Lacedaemonius II 85, 1;
 92, 3
 Τιμόξενος Corinthius II 33, 1
 Τισσαφέρης Persa VIII 5,
 4 sqq.
 Τληπόλεμος Atheniensis I 117, 2
 Τολμαῖος Atheniensis, pater
 Tolmidae, I 108, 5; 113, 1
 Τολμαῖος Atheniensis, pater
 Autoclis, IV 53, 1; 119, 2
 Τολμίδης Atheniensis I 108, 5;
 113, 1
 — Plataeensis III 20, 1
 Τόλοφος Ophioneus III 100, 1
 Τολοφώνιοι III 101, 2
 Τομεὺς IV 118, 4
 Τοργλαος Pharsalius IV 78, 1
 Τορωνη IV 110, 1 sqq.; V 2, 3;
 Τορωναῖοι IV 110, 2 sqq.;
 V 2, 2; 18, 8
 Τοσγία I 116, 1
 Τοσχίς III 100, 2; IV 78, 1;
 Τοσχίνιοι III 92, 2; Τραγίνια
 III 92, 1
 Τοῆος II 96, 4
 Τοιβαλλοί II 96, 4; IV 101, 5
 Τοινακρία VI 2, 2
 Τοιόπιον VIII 35, 2; 60, 3
 Τοιποδίσκος IV 70, 1
 Τοιτῆς III 101, 2
 Τροξήν I 115, 1; IV 21, 3;
 118, 4; Τροξήνιοι I 27, 2;
 VIII 3, 2; Τροξηνία γῆ IV
 45, 2; Τροξηνίς γῆ II 56, 5
 Τροία I 8, 4 sqq.; IV 120, 1;
 VI 2, 3; Τρῶες I 11, 1; VI
 2, 3; Τρῳάς I 131, 1; Τρωικά
 I 3, 1 sqq.; II 68, 3
 Τρόγιλος VI 99, 1; VII 2, 4
 Τρώτιλος VI 4, 1
 Τυδεὺς Chius VIII 38, 3
 Τυνδάρεως rex Spartae I 9, 1
 Τυρσηνοὶ IV 109, 4; VII 53, 2;
 57, 11; Τυρσηνία VI 88, 6;
 103, 2; Τυρσηνικὸς πόλπος

- VI 62, 2, πόντος VII 58, 2;
Τ. πέλαργος IV 24, 5
- Ταῖοι III 101, 2
Τακίνθια V 23, 4; 41, 3
Τβίλα ἡ Γελεάτις VI 62, 5 sq.;
Τβίλαιον VI 94, 3; vid. etiam
Μεγαρῆς
Τβίλων rex Siculorum VI 4, 1
Τκκαρα Ι VI 62, 3; Τκκαρικός
VII 13, 2
Τηλας VII 35, 2
Τλλαίκος λιμήν III 72, 3; 81, 2
Τπερβολος Atheniensis VIII
73, 3
Τπεροχίδης Atheniensis VI 55, 1
Τσιαι Boeotiae III 24, 2
— Argolidis V 83, 2
Τστάσπης Persa I 115, 4
- Φάγρης II 99, 3
Φαενίνις Argiva IV 133, 3
Φαίακες I 25, 4
Φαίαξ Atheniensis V 4, 1 sq.
Φαίδιμος Lacedaemonius V
42, 1
Φαίνιππος Atheniensis IV
118, 11
Φάκιον IV 78, 5
Φάληρον I 107, 1; Φαληρικὸν
τεῖχος II 13, 7
Φαλίος Corinthius I 24, 2
Φάγαν VIII 24, 3
Φανόμαχος Atheniensis II 70, 1
Φανοτεύς IV 89, 1; Φανοτίς
IV 76, 3
Φάραξ Lacedaemonius IV 38, 1
Φαρνάβαζος Persa, pater Pharnacis, II 67, 1
— Persa, filius Pharnacis,
VIII 6, 1; 8, 1; 39, 1; 62, 1;
80, 1; 99; 109
Φαρνάζης Persa, pater Artabazi, I 129, 1
— Persa, filius Pharnabazi,
II 67, 1; V 1; VIII 6, 1; 58, 1
- Φάρος I 104, 1
Φάρσαλος I 111, 1; II 22, 3;
IV 78, 1; Φαρσάλιοι II 22, 3
Φάσηλις II 69, 1; VIII 88; 99;
108, 1
Φειά II 25, 3; VII 31, 1
Φεραῖοι II 22, 3
Φθιώται VIII 3, 1; Φθιώτις I 3, 2
Φιλήμων Atheniensis II 67, 2
Φίλιππος Lacedaemonius VIII
28, 5; 87, 6; 99
— Macedo I 57, 3; 59, 2;
61, 4; II 95, 2; 100, 3
Φιλοκράτης Atheniensis V 116, 3
Φιλοκτήτης I 10, 4
Φιλοχαρίδας Lacedaemonius IV
119, 2; V 19, 2; 21, 1; 24, 1;
44, 3
Φλειός IV 133, 3; V 57, 2 sq.;
Φλειάσιοι I 27, 2; IV 70, 1;
V 57, 2 sqq.; 115, 1; Φλειάσια
V 83, 3; 115, 1; VI 105, 3
Φοίβος I 132, 2
Φοίνικες I 8, 1; 16; 100, 1;
110, 4; 112, 4; VI 2, 6;
VIII 81, 3; 87, 3; Φοινίκη
II 69, 1; Φοινίσσαι νῆσοι I
116, 1; VIII 46, 1 sqq.; Φοινι-
κικαὶ πόλεις VI 46, 3
Φοινικόν VIII 34
Φορμίων Atheniensis I 64, 2 sq.;
117, 2; II 29, 6; 58, 2; 68,
7 sqq.; 80, 4 sqq.; 102, 1 sq.;
III 7, 1
Φρύγια II 22, 2
Φρύνις perioecus VIII 6, 4
Φρύνιχος Atheniensis VIII 25,
1; 27, 1; 48, 4; 50, 1 sq.;
54, 3; 68, 3; 90, 1; 92, 2
Φυλείδης Thebanus II 2, 1
Φύρος V 49, 1
Φύσκα II 99, 5
Φυτία III 106, 2
Φώκαια VIII 31, 3; Φωκαῆς I
13, 6; Φωκαῖς VIII 101, 2;
Φωκαῖτης στατήρ IV 52, 2

- Φωκέαι V 4, 4
 Φωκῆς I 107, 2; 111, 1; II 9,
 2; III 95, 1; 101, 2; V 32,
 2; 64, 4; VI 2, 3; VIII 3,
 2; Φωκίς I 108, 3; II 29, 3;
 IV 76, 3
 Φώτιος dux Chaonum II 80, 5

 Χαιρέας Atheniensis VIII 74, 1;
 86, 3
 Χαιρώνεια I 113, 1; IV 76, 3;
 89, 2
 Χαλαῖοι III 101, 2
 Χάλκη VIII 41, 4; 44, 3; 55, 1;
 60, 3
 Χαλκιδεύς Lacedaemonius VIII
 6, 5 sqq.
 Χαλκιδῆς οἱ ἐπὶ Θράκης I 57,
 5 sqq.; II 29, 6; 58, 1; 79, 1;
 95, 1; 101, 1; IV 7; 79, 2 sqq.;
 123, 4 sq.; V 6, 4; 21, 2;
 31, 6; 80, 2; VI 7, 4; Χαλ-
 κιδική I 65, 3; II 70, 4;
 101, 5; IV 79, 1; 103, 1; Χαλ-
 κιδικόν IV 109, 4
 Χαλκίουκος I 128, 2; 134, 1
 Χαλκίς Euboeae VI 4, 5; Χαλ-
 κιδῆς I 15, 3; VI 3, 1; VII
 57, 4
 — Corinthiorum I 108, 5; II
 83, 3
 Χαύνες II 68, 9; 80, 1 sq.
 Χάρακός V 60, 6
 Χαρικλῆς Atheniensis VII 20,
 1; 26, 1
- Χαρμῆνος Atheniensis VIII 30,
 1; 41, 3 sq.; 73, 3
 Χαροιάδης Atheniensis III 86,
 1; 90, 2
 Χάρονβδις IV 24, 5
 Χειμέριον I 30, 3; 46, 3; 48, 1
 Χερσόνησος Corinthia IV 42, 2;
 43, 2
 — Thracia I 11, 1; VIII 62,
 3; 99; 102, 1; 104, 2
 Χίονις Lacedaemonius V 19, 2;
 24, 1
 Χίος I 116, 1; III 104, 5; VIII 6,
 2 sqq.; 55, 2; 62, 2 sq.; 79,
 3; 99; 100, 2; Χῖοι I 19;
 III 10, 5; IV 51; VI 85, 2;
 VII 57, 4; VIII 5, 4 sqq.;
 Χῖαι τεσσαρακοσταῖ VIII
 101, 1
 Χοιράδες νῆσοι VII 33, 4
 Χρόμων Messenius III 98, 1
 Χρέσιππος filius Pelopis I 9, 2
 Χρῆσις Corinthius II 33, 1
 Χρεσίς Argiva II 2, 1; IV 133, 2
- X 1907
- Ψαμμήτιχος rex Libyum I 104, 1
- Ζωντος Corinthius IV 119, 2
 Ζρεός VIII 95, 7
 Ζρωπός II 23, 3; III 91, 3; IV
 96, 7; VII 28, 1; VIII 60, 1;
 95, 1; Ζρώπιοι II 23, 3;
 Ζρωπία IV 91; 99.

BIBLIOTEKA
UNIWERSYTECKA
GDAŃSK

833032
/2